Stadsfullmäktiges
i
Västerås
Protokoll
och
Handlingar
1926.

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

OCH

HANDLINGAR

FÖR

ÅR 1926

VÄSTERÅS 1926
VÄSTERÅS CENTRALTRYCKERI

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1926.

REGISTER.

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Ambulansautomobiler, stadens, rätt att bruka Sv. Röda Korsets märke å	101, 105	464
Amorteringslån, upptagande av nya sådana	7, 50, 80	4, 214, 271
Arbetareinstitutet, anslag till föreläsningsverksamhet	39	191
Arbetsförmedlingen, revisionsberättelse för år 1925	31	141
Arbetslöshetskommittén, förordnande av ordförande och vice ordförande	11	
Arbetslöshetsunderstöd, anslag till	10	
Arbestlöshetsunderstödsverksamheten, upphörande av	28	128
Automobilskattemedel, anslag av	55	
Badhusstyrelsen, årsberättelse för 1925	36	177
Barnavårdsnämnden, förflyttning av stadens barnhem till Sommarro N:o 8 och anslag till omändring av fastigheten	86, 130	278, 451
Barnavårdsnämnden, kostnaderna för barnhemmet Fridsborg	37	181
Begagnade föremål, tillstånd för Joh. Leonard Johansson att idka handel med	66, 78	
Begagnade föremål, tillstånd för Lars Vilh. Karlsson att idka handel med	100, 114	
Begagnade föremål, tillstånd för John Rundgren att idka handel med	11, 17	
Beklädnads- m. fl. förmåner för polispersonalen	27	117
Beredningsutskott, val av	4	
Beredningsutskottet, val av ledamot i	61	
Biskopsängarne, förnyat arrende av	105	
Bostadsbrist, åtgärder för undanrödjande av, vid höstflyttningen 1926	53, 97	300
Bostadslån, ur statens bostadslånefond	8	
Bostadslån, upptagande av lån ur statens bostadslånefond, att tillhandahållas för kooperativt bygge samt tecknande av borgen å byggnadskreditiv	29, 38	136, 188

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Bostadsräkning, åtgärder för granskning av uppgifter för	91, 97	
Brandautomobil, inköp av	65	253
Brandkåren, löneregleringen för	26, 54	102
Brandkåren, värdesättning av personalens tjänstebeklädnadsförmån för år 1927	111	
Brandstyrelsen, årsberättelse för 1925	25	51
Brandväsendet, inköp av brandautomobil	65	253
Bro, anordnande av, över bäcken i Anderslundsgatan (nödhjälpsarbete)	89, 130	282, 451
Budget, för år 1927	122	303, 483
Budget, för år 1927, Beredningsutskottet betänkande		467
Budget, för år 1927, Drätselkammarens betänkande		436
Budget, Badhusstyrelsens, för år 1927	126	310, 328, 400, 445, 504, 529
Budget, Barnavårdsnämndens, för år 1927	123	305, 326, 345, 438, 489, 526
Budget, Brandstyrelsens, för år 1927	127	311, 328, 405, 446, 507, 529
Budget, Byggnadsnämndens, för år 1927	128, 130	320, 334, 448, 452, 519, 535
Budget, Fattigvårdens, för år 1927	123	305, 326, 337, 437, 485, 525
Budget, Folkskolans, Fortsättningsskolans och Högre folkskolans, för år 1927	123	490, 526, 306, 326, 348, 438, 467
Budget, Hamnens och hamnmaskinernas, för år 1927	125	309, 327, 389, 444, 503, 528, 546
Budget, Hälsovårdsnämndens, för år 1927	125	307, 327, 368, 442, 468, 499, 527
Budget, Lantegendomsnämndens, för år 1927	126	309, 313, 327, 330, 395, 444, 446, 504, 510, 528, 532, 549
Budget, Pensionsnämndens, för år 1927	128	318, 422, 447, 516
Budget, Planteringsnämndens, för år 1927	125	308, 327, 373, 443, 502, 528
Budget, Polisnämndens, för år 1927	127	317, 334, 412, 447, 515, 535
Budget, Tekniska skolans, för år 1927	124	307, 365, 411, 499, 538

	Protokoll sid	Handlingar sid.
Budget, Vatten-, gas- och elektricitetsverkens, för år 1927	125, 126	308, 309, 310, 328, 378, 443, 444, 503, 528, 539
Budget, Vedgårdens, för år 1927	127	311, 328, 404, 445, 506, 529
Budget, Ångbåtstrafikens, för år 1927	127	311, 328, 403, 445, 506, 529
Byggnadschefen, ersättning för bihållning i tjänsten	82, 129	450
Byggnadsordningen, tillägg till § 24	96	295
Byggnadsordningen, särskilda bestämmelser om anordnande av garage	11, 22, 42 49	209
Carlslunds ålderdomshem, ny ekonomibyggnad vid	18	35
Carlslunds ålderdomshem, uppförande av hönshus vid	123	346, 437
Danaarv, yttrande över lagförslag om	8, 31	139
Danaarv efter Per Gust. Andersson	103	
Donation, mottagande av Fröken Augusta Berglunds till staden donerade medel	115	
Donation, av Fru Therese Möller	44	
Donation, av P. W. Werkelin och hans hustru	47	
Djuphamnen, avtal om leverans av elektrisk ström till djuhamnsmaskinerierna	104	455
Djuphamnen, anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid	5	
Djuphamnen, slutligt gäldande av en del anslag till	6	1
Djuphamnen, utdragning av elektriska ledningar till	104	455
Djäkneberget, överflyttande av svalboden till Vallby friluftsmuseum	20	48
Djäkneberget, uppförande av en uthusbyggnad å	96	298
Drätselkammaren, räkenskapsberättelse för 1925	36	141
Drätselkammaren, meddelande om ordförandeval m. m. inom	12	
Drätselkammaren, omorganisation av stadskassörstjänsten	97	299
Drätselkammaren, pension åt Stadsbokhållaren Hj. Södergren	73, 106	264
Drätselkammaren, pension åt skrivbiträdet Fru Amelie Presto-Ström	73, 106	267
Dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare för år 1927	109	
Engvallska pensionsfonden, understödstagare i	78	
Elba, ombyggnad av ångbåstbryggorna vid	13	14

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Elektrisk ström, avtal om leverans av, till djuphamnsmaskinerierna	104	455
Elektrisk ström, taxa för, till kokningsändamål	28	125
Elektriska kokutrustningar, anslag för tillhandahållande åt allmänheten av	92, 95	292
Elektriska ledningar, anslag till (nedläggning av jordkablar)	51	217
Elektriska ledningar, uppsättning av sektioneringstransformatorer till	38, 52	187, 220
Elektriska ledningar, utdragning av, till djuphamnen	104	455
Elektriska mätare m. fl, indragning av hyra för	67, 105	
Exekutionsbetjänterna, lönereglering för	26, 54	102
Fattigvården, ny ekonomibyggnad vid åldersdomshemmet	18	35
Fattigvårdens ålderdomshem, uppförande av hönshus vid	123	343, 437
Fattigvårdsbyrån, iordningställande av ny lokal för...	65	251
Fattigvårdsbyrån, anskaffning av inventarier till	123	343, 437
Fattigvårdsstyrelsen, årsberättelse för 1925	48, 49	227
Fastighetsbildningslagen, visst medgivande beträffande gränsbestämning i Västerås	55	
Fastighetsbildningslagen, ändring av tidigare beslut ang. utsträckt tillämpning av	8	7
Fastigheter, förflyttning av barnhemmet Fridsborg till Sommarro N:o 8 samt anslag till omändring av fastigheten	86, 130	278, 451
Fastighetshandel, förvärv av tomten N:o 68 a Norra kv.	35, 40	
Fastighetshandel, förvärv och försäljning av Paulus N:o 5	20	45
Fastighetshandel, förvärv av mark för reglering av Köpingsvägen	53	
Fastighetshandel, försäljning av fastigheterna N:ris 90—92 Södra kv.	52	221
Fastighetshandel, försäljning av tomter inom kvarteret Hubert	38	
Fastighetshandel, försäljning av tomt i kv. Konrad för bostadsändamål	29	135
Fastighetshandel, försäljning av mark att läggas till tomten N:o 24, södra kv.	22	
Fastighetshandel, försäljning av mark för reglering av tomten Katrinelund 1 b och 2 a	64	
Fastighetshandel, försäljning av mark att läggas till tomten N:o 13 Nygård	89	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Fastighetshandel, försäljning av mark för utvidgning av statens kraftstation	38	189
Fastighetshandel, markbyte för reglering av tomterna N:ris 113 och 114 södra kv.	61	
Fastighetshandel, markbyte med ägaren av lägenheten Charlottenberg för breddning av Köpingsvägen	41	
Fastighetshandel, markbyte för reglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg	71	256
Fastighetshandel, inköp av Kapellansåkern	23, 29	130
Folkskolan, anställande av 2 e. o. småskollärarinnor	123	349
Folkskolan, lönebestämmelser för lärarepersonalen år 1927	108	
Folkskolan, anordnande av obligatorisk fortsättningsskola	123	350, 439
Folkskolan, pension till f. Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt	32, 92, 95	291
Folkskolan, högre, ordnande av läkarevården vid	21, 124	440
Fondmedel, placering av staden tillhöriga	72, 113	259
Fortsättningsskola, obligatorisk, anordnande av	123	350, 439
Fridlysning av visst område invid Kapellbäcken	64, 74	
Fridsborg, kostnaderna för barnhemmet	37	181
Fridsborg, barnhemmet, förflyttning av till Sommarro N:o 8, samt anslag till omändring av fastigheten	86, 130	278, 451
Fullmaktsröstning, vid kyrkostämma	113	
Fyrbelysning å Stora Sandskär	56, 79	
Förslagsanslaget	131	322, 451 469, 521
Föreläsningsverksamhet, arbetareinstitutets, anslag till	39	191
Försäljning av fastigheterna N:ris 90—92 södra kv.	52	221
Försäljning av tomt i kv. Konrad för bostadsändamål	29	135
Försäljning av tomter inom kv. Hubert	38	
Försäljning av mark att läggas till tomten N:o 24 södra kv.	22	
Försäljning av mark för reglering av tomterna N:ris 113 och 114 södra kv.	61	
Försäljning av mark för reglering av tomten N:o 13 Nygård	89	
Försäljning av mark för reglering av tomten Katrinelund 1 b och 2 a	64	
Försäljning av mark till stadens kraftverksförvaltning för utvidgning av Västerås kraftstation	38	189

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Garage, bestämmelser om anordnande av	11, 22, 42, 49	209
Gasmätare m. fl., indragning av hyra för	67, 105	
Gasverket, slutligt gäldande av anslag till en del gasverksapparater	6	3
Gator, den s. k. Klockaregatans upptagande i stadsplanen	79	
Gator, utläggning av gata som fortsättning av Västermalmsgatan genom kv. Kata	7	6
Gator, utläggning av gata genom kv. Norna	7	6
Gator, ordnande av den öppna platsen framför tekniska skolan samt av Kopparbergsvägen utanför detta område	71	255
Gator, omläggning av Krutkällarevägen, Sundins gata och Persbovägen (nödhjälpsarbete)	89, 130	282, 451
Gymnastikhuset vid högre allm. läroverket	9	
Gåvobrev, av P. W. Werkelin och hans hustru	47	
Hamnen, gamla, reparation av vågbrytaren i	65, 72	
Hamnen, inköp av motorbåt för hamnförvaltningens räkning	32	
Hamnordning, ny	18, 43, 74	19
Hamnordning, ny, yttrande över en del erinringar emot	65	
Hamnstyrelsen, val av ledamot i	60	
Hamnstyrelsen, löneregelering för hamnkaptenen	107	
Hamnstyrelsen, instruktion för hamnkaptenen	77	
Hamntaxa, ny, för Västerås	64	249
Hamntaxa, provisoriskt tillägg till	65, 106	251
Hyresförmedling, åtgärder för undanrödjande av bostadsbrist vid höstflyttningen 1926	53, 97	300
Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås, u. p. a., upptagande av lån ur statens bostadslånefond samt borgen å byggnadskreditiv...	29, 38	136, 188
Hyreshjälp, anslag till	30	137
Hyresräkning, åtgärder för granskning av uppgifter för bostadsräkning	91, 97	
Hälsovården, återbesättande av en stadssjuksköterskетjänst	20	49
Hälsovården, pension till hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	67, 73, 106	265
Hälsovården, rätt att bruka Sv. Röda Korsets märke å stadens ambulansautomobiler	101, 105	464
Hälsovårdsnämnden, årsberättelse för 1925	25	63
Högre allmänna läroverket, mottagande av kvinnliga elever vid	55	
Högre folkskolan, ordnande av läkarevården vid	21, 124	440

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Inkomst- och utgiftsstat, för år 1927	122	303, 483
Inkomst- och utgiftsstat, för år 1927, Beredningsutskottets betänkande		467
Inkomst- och utgiftsstat, för år 1927, Drätselkammarens betänkande		436
Inkomst- och utgiftsstat, Badhusstyrelsens, för år 1927	126	310, 328, 400, 445, 504, 529
Inkomst- och utgiftsstat, Barnavårdsnämndens för år 1927	123	305, 326, 345, 438, 489, 526
Inkomst- och utgiftsstat, Brandstyrelsens för år 1927	127	311, 328, 405, 446, 507, 529
Inkomst- och utgiftsstat, Byggnadsnämndens, för år 1927	128, 130	320, 334, 448, 452, 519, 535
Inkomst- och utgiftsstat, Fattigvårdens, för år 1927	123	305, 326, 337, 437, 485, 525
Inkomst- och utgiftsstat, Folkskolans, Fortsättningsskolans och Högre folkskolans, för år 1927	123	306, 326, 348, 438, 467, 490, 526
Inkomst- och utgiftsstat, Hamnens och hamnmaskineriernas, för år 1927	125	309, 327, 389, 444, 503, 528, 546
Inkomst- och utgiftsstat, Hälsovårdsnämndens, för år 1927	125	307, 327, 368, 442, 468, 499, 527
Inkomst- och utgiftsstat, Lantegendomsnämndens, för år 1927	126	309, 313, 327, 330, 395, 444, 446, 504, 510, 528, 532, 549
Inkomst- och utgiftsstat, Pensionsnämndens, för år 1927	128	318, 422, 447, 516
Inkomst- och utgiftsstat, Planteringsnämndens, för år 1927	125	308, 327, 373, 443, 502, 528
Inkomst- och utgiftsstat, Polisnämndens, för år 1927	127	317, 334, 412, 447, 515, 535
Inkomst- och utgiftsstat, Tekniska skolans, för år 1927	124	307, 365, 411, 499, 538
Inkomst- och utgiftsstat, Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkens, för år 1927	125, 126	308, 309, 310, 328, 378, 443, 444, 503, 528, 539

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Inkomst- och utgiftsstat, Vedgårdens, för år 1927 ...	127	311, 328, 404, 445, 506, 529
Inkomst- och utgiftsstat, Ångbåtstrafikens, för år 1927	127	311, 328, 403, 445, 506, 529
Instruktion för hamnkaptenen	77	
Kapellansåkern, inköp av	23, 29	130
Kapellbäcken, fridlysning av visst område invid	64, 74	
Kolmarknaden, åtgärder i anledning av rådande situation å	91, 94	287
Kommunala förtroendemän, val av	3, 4, 11, 12, 60, 61, 115	476—481
Kraftstationen, försäljning av mark till, för utvidgning av	38	189
Kyrkostämma, fullmaktsröstning vid	113	
Köp av tomten N:o 68 a norra kv.	35, 40	
Köp av mark för reglering av tomterna N:ris 113 och 114 Södra kv.	61	
Köp av mark för reglering av Köpingsvägen	53	
Köp av Kapellansåkern	23, 29	130
Köp och försäljning av fastigheten N:o 5 Paulus	20	
Lagförslag om danaarv, yttrande över	8, 31	139
Landstingsmannaval och Stadsfullmäktigeval, sammanförande av till en valdag	53	222
Lantegendomsnämnden, ändring i reglementet för ...	8	10
Ledningar, allmänna, anslutningsavgifter till, under år 1926	30, 37	139
Ledningar, allmänna, ändring i bestämmelserna för anslutning till	37, 51	184 217
Ledningar, markreglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg, för anslutning till	71	256
Ledningar, framdragning av, till Nedre Rosenhill	12, 37, 50	182, 216
Ledningar, elektriska, anslag till (nedläggning av jordkablar	51	217
Ledningar, elektriska, utdragning av, till djuphamnen	104	455
Lån, upptagande av nya amorteringslån	7, 50, 64, 80	4, 214, 247, 271
Lån, tillfälliga, upptagande av	9	
Lån, ur statens bostadslånefond	8	
Lån, ändrad disposition av, ur statens bostadslånefond	87	280
Lån, upptagande av lån ur statens bostadslånefond till kooperativt bygge	29	136
Lån åt Västerås teateraktiebolag	72	257

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Läroverket, högre allmänna, mottagande av kvinnliga elever vid	55	
Läroverket, högre allmänna, gymnastikhuset vid	9	
Läroverket, högre allmänna, anslag till arvode åt slöjdläraren vid	32, 40	
Lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1927	108	
Lönereglering för en del befattningshavare	26, 54	101
Lönereglering för hamnkaptenen	107	
Lönereglering för justerarebefattningarne vid tekniska verken	108, 126	445, 474
Lönereglering, för stadsfiskalen	127	409, 410, 447
Magistraten, ifrågasatt ändring av arbetsordningen för, avseende utövandet av polischefskapet	14	16
Magistraten, pension till Borgmästaren John Karlsson	66, 92, 107	469
Magistraten, lönereglering för stadsfiskalen	127	409, 410, 447
Mantalsskrivningsort, för Elis Albert Adolf Österber-Clefberg	100, 106	
Mantalsskrivningsort, för Lars David Ehlin	100, 107	
Mantalsskrivningsort, för Erik Sigfrid Eriksson	63, 69, 99	
Mantalsskrivningsort, för Per Josef Samzelius	35, 41, 54, 63	
Mantalsskrivningsort, för Reseagenten Gust. Alb. Vallin	100	
Mantalsskrivningsort, för Bagaren G. A. Vallin	21, 62	
Mantalsskrivningsort, för L. G. Vidén	54, 63	
Markarrende, förnyat arrende av Biskopsängarne	105	
Markbyte med ägaren av lägenheten Charlottenberg för breddning av Köpingsvägen	41	256
Markbyte för reglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg	71	
Markförsäljning för reglering av tomten N:o 24, Södra kv.	22	
Markförsäljning för reglering av tomten N:o 13, Nygård	89	
Markförsäljning till stadens kraftverksförvaltning för utvidgning av Västerås kraftstation	38	189
Minnesskrift över Strängnäs, emottagande av	67	
Motorbåt, inköp av, för hamnförvaltningens räkning	32	
Mälarens Turisttrafikförening, anslag till, för en publikation om Västerås med omgivningar	20	46
Mätarehyror, upphörande av	67, 105	
Naturaförmåner, värdesättning av för stadens befattningshavare för år 1927	109	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Nykterhetsnämnden, årsberättelse för 1925	25	60
Nödhjälpsarbete, anordnande av	89, 104, 130	282, 451, 463
Pension åt f. Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt	32, 92, 95	291
Pension åt f. Gasverkseldaren C. G. Gustafsson	26	99
Pension åt Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	67, 73, 106	265
Pension åt Borgmästaren John Karlsson	66, 92, 107	469
Pension åt Stadsbokhållaren Hj. Södergren	73, 106	264
Pension, sättet för gäldande av pensionsavgifter för sjuksköterskor m. fl.	27	123
Pensionsersättning åt skrivbiträdet Fru Amelie Presto-Ström	73, 106	267
Pensionärer i Engvallska fonden	78	
Persbobäcken, omgrävning av (nödhjälpsarbete)	89, 130	282, 451
Pilsnerdricka, tillstånd för And. Fredr. Andersson att försälja	32	
Pilsnerdricka, tillstånd för A. Bennitz att försälja	71, 86	
Pilsnerdricka, tillstånd för Augusta Lovisa Ericsson att försälja	98	
Pilsnerdricka, tillstånd för Maria Albertina Gustafsson att försälja	17, 21	
Pilsnerdricka, utskänkning av i Industrihotellet	32	
Pilsnerdricka, tillstånd för Karl Johnson att försälja	9	
Pilsnerdricka, tillstånd för Erik Lundkvist att försälja	66, 70	
Pilsnerdricka, tillstånd för Augusta Lovisa Malm att försälja	99	
Pilsnerdricka, tillstånd för Hulda Sofia Rundgren att försälja	21	
Pilsnerdricka, tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka	66, 70	
Pilsnerdricka, tillstånd för Sigfrid Zedlitz att försälja	86	
Pilsnerdricka, tillstånd för Otto Zeidlitz att försälja	70	
Polisen, reglemente för viss polispersonal m. m.	34	
Polisen, löneregelering för	26, 54	101
Polisen, yttrande i anledning av besvär över Stadsfullmäktiges beslut angående polispersonalens avlöning	87	
Polisen, beklädnads- m. fl. förmåner för	27	117
Polisen, värdesättning av personalens tjänstebeklädnadsförmån för år 1927	111	
Polisen, anslag till vikarierande poliskonstaplar	14	
Polisen, avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstiden vid högre polisskolan i Stockholm	73, 92, 94	262, 289

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Polisen, anslag till vikariatarvode för en konstapel under sjukledighet	31	
Polisen, ifrågasatt ändring av arbetsordningen för Magistraten, avseende utövande av polischefskapet	14	16
Polisen, bostadstelefon till länskriminalpoliserna	127	421, 447, 453, 468
Reformationsjubileum, firande av Västerås riksdags 400-års minne	78, 90	283, 451
Reglemente, Lantegendomsnämndens, ändring i	8	10
Reglemente för viss polispersonal m. m.	34	
Renhållningsverket, värdesättning av personalens tjänstebeklädnadsförmån	111	
Revisionsberättelse, över stadens räkenskaper för år 1924	6	
Revisionsberättelse, över stadens räkenskaper för år 1925	80	272
Revisionsberättelse, över Arbetsförmedlingens räkenskaper för år 1925	31	141
Röstning, fullmakts-, vid kyrkostämma	113	
Saluhalls- och torghandelskommittén, val av ledamot i	61	
Sektioneringstransformatorer, uppsättning av, för elektriska ledningar	38, 52	187, 220
Sjukkassor, Västerås fortsättnings-, val av ledamot och suppleant i	61	
Sjuksköterska, stads-, återbesättande av en vakant tjänst	20	49
Sjuksköterskor m. fl., sättet för gäldande av pensionsavgifter för	27	123
Skollovskolonier, anslag till	55	
Skorstensfejaremästarne, särskild ersättning för eldstadsbesiktning	113	
Stadsfullmäktige, val av ordförande och vice ordf.	3	
Stadsfullmäktige, meddelande om avlidna ledamöter	36	
Stadsfullmäktige, val av nya ledamöter	49	
Stadsfullmäktigeval och landstingsval, sammanförande av till en valdag	53	222
Stadskassörstjänsten, omorganisation av	97	299
Stadsplan, den s. k. Klockaregatans upptagande i	79	
Stadsplaneändring, ang. kv. Kata	7	6
Stadsplaneändring, inom kv. Melker	114	
Stadsplaneändring, ang. kv. Norna	7	6
Stora Sandskär, fyrbelysning å	56, 79	
Strängnäs stad, emottagande av minnesskrift	67	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Sundinska donationsfonden, understöd till Änkefru I. Hedman	22	
Sundinska nämnden, val av ledamot i	61	
Sundinska understödsfonden, understödstagare ur	44	
Taxa för elektrisk ström till kokningsändamål	28	125
Taxa, hamn-, ny, för Västerås	64	249
Taxa, hamn-, provisoriskt tillägg till	65, 106	251
Teatern, val av ledamöter i teaterbolagets styrelse	33, 42	
Teatern, lån åt	72	257
Tekniska skolan, fyllnadsanslag till, för år 1925	13	13
Tekniska skolan, ordnande av området intill	71	255
Tekniska verken, sättet för gäldande av en del anslag till	64	247
Tekniska verken, lönereglering för en del befattningshavare vid	26, 54	102
Tekniska verken, lönereglering för justerarebefattningarna vid	108, 126	445, 474
Tekniska verken, pension åt f. Gasverkseldaren C. G. Gustafsson	26	99
Tekniska verken, anslag för tillhandahållande åt allmänheten av billiga elektriska kokutrustningar	92, 95	292
Tekniska verken, åtgärder i anledning av den rådande situationen å kolmarknaden	91, 94	287
Telefon, bostads-, till länskriminalpoliserna	127	421, 447, 453, 468
Testamente, godkännande av, efter Per Gust. Andersson	103	
Testamente efter Fröken Augusta Berglund	115	
Testamente, efter Fru Therése Möller	44	
Tjänstebeklädnadsförmån, värdesättning av, för år 1927	111	
Tomt, förvärv av tomten N:o 68 a Norra kv.	35, 40	
Tomt, försäljning av, inom kv. Konrad	29	135
Tomter, försäljning av, inom kv. Hubert	38	
Tomter, försäljning av mark att läggas till tomten N:o 24 Södra kv.	22	
Tomter, försäljning av fastigheterna N:ris 90—92 Södra kvarteret	52	221
Tomtindelning inom kv. Melker och stadsplaneändring i samband därmed	114	
Tomtreglering, byte av mark för reglering av tomterna N:ris 113 och 114 Södra kv.	61	
Tomtreglering, försäljning av mark för reglering av tomten Katrinelund 1 b och 2 a	64	

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Tomtreglering, försäljning av mark för reglering av tomten N:o 13, Nygård	89	
Torghandels- och saluhallskommittén, val av ledamot i	61	
Tullhuset, ändringsarbeten inom	111	
Tullkammaren, anslag till möblering av	92, 99	446
Understöd ur Sundinska donationsfonden till Änkefru I. Hedman	22	
Understödstagare ur Engvallska pensionsfonden	78	
Understödstagare, ur Sundinska understödsfonden	44	
Utgifts- och inkomststat, för år 1927	122	303, 483
Utgifts- och inkomststat, för år 1927, Beredningsutskottets betänkande		467
Utgifts- och inkomststat, för år 1927, Drätselkammarens betänkande		436
Utgifts- och inkomststat, Badhusstyrelsens, för år 1927	126	310, 328, 400, 445, 504, 529
Utgifts- och inkomststat, Barnavårdsnämndens, för år 1927	123	305, 326, 345, 438, 489, 526
Utgifts- och inkomststat, Brandstyrelsens, för år 1927	127	311, 328, 405, 446, 507, 529
Utgifts- och inkomststat, Byggnadsnämndens för år 1927	128, 130	320, 334, 448, 542, 519, 535
Utgifts- och inkomststat, Fattigvårdens, för år 1927	123	305, 326, 337, 437, 485, 525
Utgifts- och inkomststat, Folkskolans, Fortsättningsskolans och Högre folkskolans, för år 1927	123	306, 326, 348, 438, 467, 490, 526
Utgifts- och inkomststat, Hamnens och hamnmaskineriernas	125	309, 327 389, 444, 503, 528, 546
Utgifts- och inkomststat, Hälsovårdsnämndens, för år 1927	125	307, 327, 442, 468, 499, 527
Utgifts- och inkomststat, Lantegendomsnämndens, för år 1927	126	309, 313, 327, 330, 395, 444, 446, 504, 510, 528, 532, 549
Utgifts- och inkomststat, Pensionsnämndens, för år 1927	128	318, 422, 447, 516
Utgifts- och inkomststat, Polisnämndens, för år 1927	127	317, 334, 412, 447, 515, 535

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Utgifts- och inkomststat, Planteringsnämndens, för år 1927	125	308, 327, 373, 443, 502, 528
Utgifts- och inkomststat, Tekniska skolans, för år 1927	124	307, 365, 411, 499, 538
Utgifts- och inkomststat, Vatten-, gas- och elektricitetsverkens, för år 1927	125, 126	308, 309, 310, 328, 378, 443, 444, 503, 528, 539
Utgifts- och inkomststat, Vedgårdens, för år 1927	127	311, 328, 404, 445, 506, 529
Utgifts- och inkomststat, Ångbåtstrafikens, för år 1927	127	311, 328, 403, 445, 506, 520
Uttaxeringen för år 1927	130	451, 469
Val av Beredningsutskott	4	
Val av ledamot i Beredningsutskottet	61	
Val av ordförande och vice ordförande m. m. inom Drätselkammaren	12	
Val av ledamot i Hamnstyrelsen	60	
Val av ordförande och vice ordförande i Stadsfullmäktige	3	
Val av ledamöter i Stadsfullmäktige	49	
Val av ledamot i Sundinska understödsfonden	61	
Val av ledamöter i teaterbolagets styrelse	33, 42	
Val av ledamot i kommittén för ordnandet av torghandeln samt uppförande av en saluhall	61	
Val av ledamot och suppleant i Västerås sjukkassors fortsättningskassa	61	
Val av kommunala förtroendemän	3, 4, 11, 12, 60, 61, 115	476—481
Vallby friluftsmuseum, överflyttande av svalboden å Djäkneberget till	20	48
Valkuvert, inköp av	66	
Vatten-, avlopps- och gasledningar, framdragning av, till Nedre Rosenhill	12, 37, 50	182, 216
Vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, anslutningsavgifter till, under år 1926	30, 37	139
Vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, ändring i bestämmelserna för anslutning till	37, 51	184, 217
Vatten-, avlopps-, gas- och elektriska ledningar, markreglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg, för anslutning till	71	256
Vatten-, gas- och elektricitetsverken, sättet för gällande av en del anslag till	64	247

	Protokoll sid.	Handlingar sid.
Vatten-, gas- och elektricitetsverken, slutligt gäldande av anslag till en del gasverksapparater	6	3
Vatten-, gas- och elektricitetsverken, anslag för tillhandahållande åt allmänheten av billiga elektriska kokutrustningar	92, 95	292
Vatten-, gas- och elektricitetsverken, åtgärder i anledning av den rådande situationen å kolmarknaden	91, 94	287
Vatten-, gas- och elektriska mätare, indragning av hyra för	67, 105	
Vatten- och Gasverksstyrelsen, årsberättelse för 1925 samt tilläggsanslag till nyanläggningar	39, 52	193, 220
Vattenmätare, m. fl., indragning av hyra för	67, 105	
Vågbrytaren, i gamla hamnen, reparation av	65, 72	
Vägar, förvärv av mark för reglering av Köpingsvägen	53	
Vägar, markbyte med ägaren av lägenheten Charlottenberg för breddning av Köpingsvägen	41	
Vägar, omläggning av en del av den allmänna vägen genom Malma egendom (nödhjälpsarbete)	104	463
Vägföreningen, stadens utträde ur	130	469
Västerås kraftstation, försäljning av mark till, för utvidgning av	38	189
Västerås sjukkassors fortsättningskassa, val av ledamot och suppleant i	61	
Västerås skollovskolonier, anslag till	55	
Västerås Riksdags 400-årsminne, firande av	78, 90	283, 451
Ångbåtsbryggorna vid Elba, ombyggnad av	13	14
Ålderdomshemmet Carlslund, ekonomibyggnad vid	18	35
Ålderdomshemmet Carlslund, uppförande av hönshus vid	123	343, 437
Årsberättelse, Badhusstyrelsens, för 1925	36	177
Årsberättelse, Brandstyrelsens, för 1925	25	51
Årsberättelse, Drätselkammarens, för 1925	36	141
Årsberättelse, Fattigvårdsstyrelsens, för 1925	48, 49	227
Årsberättelse, Hälsovårdsnämndens, för 1925	25	63
Årsberättelse, Nykterhetsnämndens, för 1925	25	60
Årsberättelse, Vatten- och Gasverksstyrelsens, för 1925, samt tilläggsanslag till nyanläggningar	39, 52	193, 220

VÄSTERÅS CENTRALTRYCKERI 1927.

PROTOKOLL

STADSFULLMÄKTIGES I VÄSTERÅS

PROTOKOLL

ÅR 1926

VÄSTERÅS CENTRAL-TRYCKERI 1926.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 2 Januari 1926.

Närvarande: Bankdirektören Axel Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Domprosten Fredr. Fåhræus, Handelsföreståndaren J. A. Zander, Tapetseraren Carl Bäckman, Direktören Erik Falk, Köpmannen Carl Hedberg, Förmannen Joh. Andersson, Vaktmästaren G. P. Tärngren, Ingenjören P. Hiersemann, Svarvaren C. G. Pettersson, Folkskolläraren G. Leontein, Fru Ida Grönberg, Arbetsförmedlingsföreståndaren Karl Johansson, Maskinställaren C. Ridderström, Rektor Hj. Thyresson, Sjukbesökaren Einar Keijser, Förmannen C. E. Larsson-Hed, Svarvaren O. Lindström, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Metallarbetare O. Håvberg, Sjukvårdaren O. Wass, Pastorn G. H. Kolmodin, Filaren R. Hult, Förmannen E. A. Westholm, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Byggmästaren Fritz Eklund, Träarbetaren G. Sund, Tubdragaren Karl Andersson, Svarvaren J. G. Jansson, Journalisten Aron Eriksson, Tubdragaren K. Engdahl, Hamnarbetaren K. Hellström, Grovarbetaren Axel Karlsson, Järnsvarvaren C. O. Eng, Lokomotivföraren Oskar Dahrné, Tapetseraren G. Lindström och Expeditören Bror Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Brandchefen A. Danielsson, Redaktören A. Pers, Byggmästaren Axel Hammer, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Överingenjören O. Hellman, Fru Hermanna Lange, Fröken Olga Anderzon, Bankkamreraren Otto Carlson, Disponenten Oscar Johansson och Lantbrukaren J. F. Olsson.

§ 1.

Sedan Herr Sundström, vilken bland Stadsfullmäktiges ledamöter under den längsta tiden oavbrutet tillhört Stadsfullmäktige, enligt arbetsordningens föreskrift till denna dag sammankallat Stadsfullmäktige för att bland sig utse ordförande för det ingångna året m. m., öppnades nu sammanträdet av Herr Sundström.

§ 2.

Val av ordförande.

Företogs val av ordförande hos Stadsfullmäktige för innevarande år, och utsågo Stadsfullmäktige härtill på förslag av Herr Keijser med acklamation Herr Domprosten Fredr. Fåhræus.

§ 3.

Val av vice ordförande.

Sedan Herr Fåhræus övertagit ledningen av förhandlingarne, utsågo Stadsfullmäktige på förslag av Herr Westholm till vice ordförande för år 1926 med acklamation Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 4.

Val av beredningsutskott. Företogs till behandling frågan om val av Beredningsutskott för innevarande år; och beslöto Stadsfullmäktige till en början på förslag av Herr Keijser, att utskottet skulle bestå av åtta ledamöter och lika antal suppleanter.

Härefter valde Stadsfullmäktige efter framställda förslag med acklamation till ordinarie ledamöter i Beredningsutskottet Förmannen E. A. Westholm, Redaktionssekreteraren Aron Eriksson, Hamnarbetaren K. Hellström, Tubdragaren Karl Andersson, Köpmannen Carl Hedberg, Ingenjören P. Hiersemann, Rektorn Hj. Thyresson och Folkskolläraren G. Leontein.

Till suppleanter i utskottet valdes likaledes med acklamation Metallarbetaren O. Håvberg, Vaktmästaren G. P. Tärngren, Expeditören Bror Lindberg och Filaren R. Hult att i nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Westholm, Eriksson, Hellström och Andersson, Förste Provinsialläkaren G. Fjellander, Byggmästaren A. Hammer och Överingenjören O. Hellman att i nu nämnd ordning inträda vid förfall för någon eller några av Herrar Hedberg, Hiersemann och Thyresson samt Fru Ida Grönberg att inträda vid förfall för Herr Leontein.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 29 januari 1926.
FREDR. FÅHRÆUS.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 januari 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlson, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Pettersson och Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 5.

Justering.

Upplästes och justerades det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 2 innevarande januari förda protokollet.

§ 6.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Fjellander och Larsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 7.

Ang. anslag till lossnings- o. lastningsanordningar vid djuphamnen.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne december senast bordlagt en av Drätselkammaren gjord framställning angående anslag till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen (Stfm:s handl. 1925 N:o 78) föredrogs nu detta ärende ånyo, varvid Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström enhälligt biföllo vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit; och hade Stadsfullmäktige allså beslutat att av lånemedel anslå 250,000 kronor för utförande av lossnings- och lastningsanordningar vid Västerås djuphamn, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

§ 8.

Ang. revision av stadens räkenskaper för 1924.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne december bordlagt stadens revisorers genom Magistratens resolution den 27 november 1925 till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnade revisionsberättelse för år 1924 jämte från vederbörande inkomna förklaringar (Stfm:s handl. 1925, N:o 81) företogs nu detta ärende till förnyad handläggning.

Efter föredragning av de till Stadsfullmäktige överlämnade handlingarne uppstod en längre överläggning, varunder yttrade sig Herrar Hiersemann, Leontein, Sundström, Westholm, Fjellander, Engdahl, Hult, Falk, Danielsson, Pers, Hellman, Hedberg, K. Johansson och Eriksson.

Under överläggningen framsälldes icke annat vid densammas avslutande vidhållet yrkande än av Herr Fjellander, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att statens resereglemente måtte tillämpas jämväl för resor i Västerås stads angelägenheter, rörande vilket förslag, som understöddes av Herr Engdahl, Herrar Hellman och Eriksson yrkade, att detsamma måtte remitteras till Dräselkammaren för utlåtande, varemot Herr Fjellander förklarade sig icke hava något att erinra.

Efter överläggningens slut beslöto Stadsfullmäktige till en början enligt revisorernas tillstyrkan bevilja ansvarsfrihet för samtliga vederbörande för den tid revisionen omfattade.

Beträffande det av Herr Fjellander väckta förslaget angående tillämpande av statens resereglemente för Västerås beslöto Stadsfullmäktige jämlikt därom framställt yrkande remittera förslaget till Drätselkammaren för utredning och yttrande.

Slutligen beslöto Stadsfullmäktige att i övrigt lägga revisonsberättelsen jämte i sammanhang med densamma inkomna skrivelser till handlingarna.

§ 9.

Ang. slutligt gäldande av en del anslag till djuphamnen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta, att de av Stadsfullmäktige den 24 februari 1921 och den 29 november 1923 för utförande av stadens djuphamnsanläggning beviljade anslag å respektive 30,000 kronor till utredningskostnader och 270,000 kronor till uppförande av den i byggnaden ingående kajen skulle gäldas av lånemedel, samt att bemyndiga Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts godkännande.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 10.

Ang. slutligt gäldande av anslag till en del gasverksapparater.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 2) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående sättet för gäldandet av det av Stadsfullmäktige genom beslut den 30 april 1925 anvisade anslaget å förslagsvis 20,000 kronor för inköp av en del

gasverksapparater, i enlighet med styrelsens förslag hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att anslaget, som till beloppet fixerats till 23,867 kronor, skulle utgå av lånemedel samt bemyndiga Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning.

Stadsfullmäktige godkände efter föredragning härav utan omröstning vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 11.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handl. N:o 3) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att ombesörja upplåggandet av ett nytt amorteringslån för staden å ett belopp av 758,480 kronor 33 öre med den amorteringstid, som vid lånets upplåggande kunde befinnas lämplig och härför vidtaga erforderliga åtgärder.

På yrkande av Herr Sundström och efter det Herr Hiersemann yttrat sig utan yrkande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 12.

Ang. en mindre stadsplaneändring rör. Kv. Kata.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 december 1925 hade Byggnadsnämnden överlämnat förslag till ändring i gällande stadsplan, avseende uppdelning av kvarteret Kata i två kvarter med benämning kvarteren Karla och Kata samt utläggande som fortsättning av Västermalmsgatan fram till stadsplanegränsen av en gata av tre meters bredd mellan de nybildade kvarteren med förgård mot kvarteret Kata, och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna förslaget, med bemyndigande för Byggnasdnämnden att hos vederbörande myndighet begära fastställelse å beslutet härom (Stadsfullmäktiges handl. N:o 4).

Efter föredragning av berörda skrivelse godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

§ 13.

Ang. en mindre ändring i stadsplanen rör. kv. Norna.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 december 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 4) hade Byggnadsnämnden till Stadsfullmäktige överlämnat förslag till ändring i gällande stadsplan avseende avskiljande av den mark, varå Västerås teater vore uppförd från kvarteret Norna såsom ett särskilt kvarter med benämning Nora och utläggande mellan de båda kvarteren av en gata såsom förbindelseled emellan Slotts- och Västgötegatorna, och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna förslaget med bemyndigande för Byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet begära fastställelse av beslutet härom.

Efter uppläsning av berörda framställning beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Byggnadsnämnden hemställt.

§ 14.

Ang. ändring av tidigare beslut rör. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 augusti 1925 på förslag av Byggnadsnämnden beslutat hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning, att medgivande måtte lämnas därtill att inom visst närmare å karta angivet område av staden i avseende å gränsbestämning finge tillämpas bestämmelserna uti 2 kap. av lagen om fastighetsbildning i stad, hade Byggnadsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 5) på anförda skäl och under åberopande av en skrivelse i ämnet från Kungl. Lantmäteristyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville, med ändring av sin enligt omförmälda beslut den 27 augusti 1925 gjorda framställning, i vad den avsåge området, förklara densamma avse området för stadens jurisdiktion.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

§ 15.

Ang. ändring i reglementet för Landtegendomsnämnden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande januari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 6) hade Drätselkammaren på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt Drätselkammaren att genom sina organ ombesörja det vägunderhåll, som ålåge staden såsom en dess gemensamma angelägenhet, samt att såsom en följd härav upphäva punkt 4) under § 1 i det för stadens lantegendomsnämnd gällande, av Stadsfullmäktige den 26 augusti 1920 antagna reglementet för stadens lantegendomsnämnd.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Engdahl yttrat sig utan särskilt yrkande utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 16.

Ang tillstånd för staden att upptaga lån ur statens bostadslånefond.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari hade Drätselkammaren för kännedom till Stadsfullmäktige överlämnat en till Drätselkammaren ankommen avskrift av en ämbetsskrivelse från Kungl. Finansdepartementet till Länsstyrelsen i Västerås av den 30 oktober 1925, varav framgick, att Kungl. Maj:t bifallit stadens jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 9 februari 1925 gjorda anhållan om tillstånd att upptaga det lån å högst 30,000 kronor, som staden ägde rätt att enligt Kungl. Maj:ts beslut den 13 november 1924 utfå ur statens bostadslånefond.

Statsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarna.

§ 17.

Ang. lagförslag rör. danaarv.

Genom resolution den 8 innevarande januari hade Magistraten till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en ämbetsskrivelse från Kungl. justitiedepartementet, varigenom Stadsfullmäktiges yttrande infordrats

över upprättat förslag till lag om arv, i vad detsamma avsåge upphävande av gällande bestämmelser om danaarv.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 18.

Ang. högre allmänna läroverkets gymnastikhus.

Från Kungl. Skolöverstyrelsen hade med skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande januari för kännedom överlämnats avskrifter av utav riksdagens revisorer gjord framställning rörande gymnastikhuset vid högre allmänna läroverket i Västerås och skolöverstyrelsens utlåtande däröver.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarna i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 19.

Ang. tillstånd för Karl Johnson att försälja pilsnerdricka

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne december till Nykterhetsnämnden för yttrande remitterat en av Karl Johnson hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att från lokaler inom fastigheten N:o 26 b Stora gatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande januari föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte tillstyrka bifall till framställningen under förutsättning att den inskränkningen i försäljningsrätten vidtoges, att ifrågavarande tillstånd endast avsåge rätt att efter rekvisition i vanlig ordning till kunder hemsända och i deras respektive bostäder avlämna pilsnerdricka.

Under överläggningen härom yrkade dels Herr Sundström, med instämmande av Herr Hedberg, att Stadsfullmäktige måtte, i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden föreslagit, tillstyrka bifall till förevarande ansökning, dels ock Herr Zander, att Stadsfullmäktige måtte under åberopande av sitt beslut rörande samma persons anhållan om tillstånd att försälja pilsnerdricka den 29 oktober 1925 avstyrka bifall till ansökningen, i vilket yrkande Herrar Hiersemann och Hult instämde.

Under överläggningen yttrade sig vidare utan yrkande Herr Bäckman samt Herr t. f. borgmästaren.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 25 ja emot 19 nej, avgivna för Herr Zanders yrkande, på sätt Nykterhetsnämnden föreslagit tillstyrka bifall till förevarande ansökning.

§ 20.

Ang. upptagande av tillfälliga lån,

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens behov av tillfällig upplåning under år 1926 för löpande utgifter emellan uppbörderna av kommunalskatten och för andra utgifter, som skola slutligen gäldas i låneväg samt de tekniska verkens behov av rörelsekapital, anser Drätselkammaren böra tillgodoses på så sätt, att Drätselkammaren bemyndigas att för sina institutioner och gasverksstyrelsen att för de tekniska verkens behov upptaga tillfälliga lån till belopp, som kunna befinnas vara för tillgodoseende av nyssnämnda ändamål erforderliga.

Drätselkammaren hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville besluta lämna bemyndigande dels åt Drätselkammaren att i bankinrättning eller eljest för stadens räkning upptaga tillfälliga lån för ovan angivna ändamål till nödiga belopp ävensom att för år 1926 låta förnya stadens borgen för i bankinrättning eller eljest lämnad kredit för Drätselkammarens vedgård å intill 200,000 kronor samt för Aktiebolaget Arbetarebostäder å 50,000 kronor, dels ock åt Vatten- och Gasverksstyrelsen att ikläda staden en skuld genom upptagande av tillfälliga lån å erforderligt belopp för tillgodoseende av de tekniska verkens behov av rörelsekapital under år 1926.

Västerås den 14 januari 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

§ 21.

Ang. anslag till arbetslöshetsunderstöd.

Med åberopande av en skrivelse i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen hade Drätselkammaren till Stadsfullmäktige avlåtit följande framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen har i härvid fogade skrivelse anmält att av Stadsfullmäktige anvisade anslag — det senaste enligt beslut den 29 november 1925 — för utdelande av understöd jämlikt 2 § fattigvårdslagen till vissa kategorier arbetslösa förbrukats och att häri den 13 innevarande månad förelåge en brist av 5,607 kronor 67 öre ävensom att, oaktat hänvisning skett till statliga nödhjälpsarbeten allt fortfarande ett 50-tal arbetslösa kvarstode i verksamheten, därav ett antal av 35 icke lämpligen kunde utbeordras å arbete å annan ort.

Dessa senare äro alltså för sitt uppehälle hänvisade till fortsatta kontanta understöd eller ock till arbete, som anordnas inom staden.

Med meddelande att inom Drätselkammaren alla krafter för närvarande äro inriktade på att utfinna möjlighet att bereda dessa senare arbetslösa lämpligt arbete och att förhoppning finnes att kunna realisera detta önskemål hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige i ändamål att arbetenas igångsättande icke göres beroende av beslut om anslags beviljande, vilket först kan föreligga till behandling vid Stadsfullmäktiges

sammanträde under nästkommande månad, ville nu besluta lämna Drätselkammaren bemyndigande att, om möjlighet härtill föreligger, omedelbart igångsätta arbeten, som Drätselkammaren kan finna lämpliga, ävensom att för understödsverksamhet jämlikt 2 § fattigvårdslagen ytterligare och i avbidan härpå anvisa ett anslag å 10,000 kronor, därav för täckning av brist i förut för verksamheten anvisade medel 5,607 kronor 67 öre, att utgå av i innevarande års budget avsatta anslag för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 14 januari 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

Efter uppläsning härav beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 22.

Ang. meddelande om ordförandeval inom arbetslöshetskommittén.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 13 innevarande januari hade Länsstyrelsen meddelat, att Länsstyrelsen för tiden intill utgången av år 1926 förordnat Fabrikören Joh. Svensson att vara ordförande i Västerås stads arbetslöshetskommitté samt till suppleant för honom Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, ävensom till revisor av samma kommittés räkenskaper och verksamhet, Kamreraren Harald Billman, vilket skulle här antecknas.

§ 23.

Ang. tillstånd att idka handel med begagnade föremål

Genom resolution den 17 innevarande januari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av John Rundgren hos Konungens befallningshavande i Västmanlands län gjord hemställan om tillstånd att från lokaler inom fastigheten N:o 12 vid Sturegatan här i staden idka minuthandel med begagnade föremål.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarna i ärendet till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 24.

Ang. vissa bestämmelser rör. garage.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarnade januari hade Konungens befallningshavande i länet med stöd av Kungl. Maj:ts cirkulär till länsstyrelserna angående intagande i vederbörande orters byggnadsordningar av vissa bestämmelser rörande garage, fäst Stadsfullmäktiges uppmärksamhet å dels angelägenheten av att inom Västerås samhälle i byggnadsordningen intoges nödiga bestämmelser angående uppförande och inredning av garage till undvikande av eldfara, *och dels* att Kungl. Maj:t fastställt normalbestämmelser, som bifogats skrivelsen, att tjäna till ledning i sådant avseende.

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav på yrkande av Herr Danielsson remittera handlingarna i ärendet till Byggnadsnämnden för yttrande.

§ 25.

Ang. meddelande om ordföraneeval m. m. inom Drätselkammaren

Föredrogs och lades till handlingarna ett från Drätselkammaren ankommet utdrag av dess den 2 innevarande januari förda protokoll avseende val av ordförande och vice ordförande samt fördelning av arbetet inom Drästelkammaren.

§ 26.

Ang. framdragning av ledningar till Nedre Rosenhill.

I en såsom egen motion av Herr Bäckman upptagen skrivelse hade ägaren av fastigheten Nedre Rosenhill N:o 1, A. G. Andersson, anhållit, att Stadsfullmäktige ville upptaga till behandling frågan om ledningars framdragande till byggnadsområdet Nedre Rosenhill.

På yrkande av Herr Bäckman beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till Vatten- och Gasverksstyrelsen för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 5 februari 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.
Gunnar Fjellander. C. E. Larsson.

Offentligen uppläst den 5 februari 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 25 Februari 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlson, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Falk, Pers, Tärngren, Hult och Dahrné.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren V. Åsberg.

§ 27.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Keijser och Thyresson att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll.

§ 28.

Ang. fyllnadsanslag till tekniska skolan för år 1925.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 7) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från rektor vid stadens anstalter för yrkesundervisning, anmält att uti den för undervisningsanstalterna fastställda staten för år 1925 uppkommit ett underskott å kronor 7,997: 86, huvudsakligen beroende på att inkomsterna för året blivit mindre än som vid statens upprättande beräknats, samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att sagda brist skulle täckas genom tillgängliga medel och påföras kontot för överskott och brister i 1925 års bokslut för staden.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning, vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 29.

Ang. ombyggnad av ångbåtsbryggorna å Elba.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 8) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville för ombyggnad av ångbåtsbryggorna å Elba, vilket arbete skulle komma till utförande såsom kommunalt nödhjälpsarbete, anvisa ett anslag å förslagsvis 20,000 kronor, därav 4,000 kronor av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov och resterande belopp förskottsvis av tillgängliga medel

för att gäldas genom uttaxering med 4,000 kronor under vart och ett av åren 1927—1930.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 30.

Ang. ifrågasatt ändring i Magistratens arbetsordning, avseende utövande av polischefskapet

Sedan Stadsfullmäktige den 29 oktober 1925 till Drätselkammaren och Beredningsutskottet remitterat en hemställan av Magistraten, att Stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring i den för Rådhusrätten och Magistraten gällande arbetsordningen, att polischefskapet förenades med befattningen som 3:dje rådman, hade Drätselkammaren och Beredningsutskottet i särskilda skrivelser till Stadsfullmäktige den 4 och 17 innevarande februari, under åberopande av vad en av dem gemensamt utsedd delegation i ett den 19 nästlidne januari avgivet utlåtande anfört, sammanstämmande föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte besluta att Magistratens framställning icke skulle föranleda annan åtgärd än att av det i innevarande års stat avsatta förslagsanslaget anvisades ett belopp å högst 800 kronor att för innevarande år ställas till borgmästarens förfogande för bestridande av de kostnader, som bleve förenade med polischefsskapets utövande, antingen genom anlitande av biträde åt borgmästaren vid detta utövande, eller ock, under dennes ledighet härifrån, på förordnande av annan ledamot av Magistraten.

Härjämte hade Drätselkammaren meddelat, att vid Drätselkammarens behandling av ärendet dess vice ordförande, Herr Bäckman, anmält reservation mot Drätselkammarens beslut så till vida, att han för sin del icke ansett något anslag behövligt för polischefskapets utövande enligt riktlinjerna i nämnda delegationsförslag.

Stadsfullmäktiges handlingar 1925 N:o 74 och 1926 N:o 9).

Under överläggningen i detta ärende yrkade dels Herrar Sundström, Westholm och Hedberg bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets förslag, dels ock Herrar Bäckman och Karl Johansson i överensstämmelse med den förres inom Drätselkammaren avgivna reservation avslag å framställningen om beviljande av särskilt anslag för polischefskapets utövande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med vad Drätselkammaren och Beredningsutskottet föreslagit.

§ 31.

Ang. anslag till vikarierande poliskonstaplar.

Föredrogs följande från Polisnämnden inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 augusti sistlidet år medgåvo Stadsfullmäktige, att två poliskonstaplar ur härvarande poliskårs ordningspolis finge under utbildning till kriminalpolismän vid polisskolan i Stockholm bibehålla dem tillkommande löneförmåner med undantag av tjänstgöringspenningarna samt beviljade

dessutom anslag för avlönande av två extra poliskonstaplar under den tid de förutnämnda åtnjöte tjänstledighet för utbildning, vilken tjänstledighet utgick omkring mitten av december 1925.

Sedan ovan angivna polismän genomgått polisskolan trädde de efter ett par veckors tjänstgöring i ordningspolisen från och med årsskiftet i tjänstgöring inom stadens kriminalpolisavdelning, från vilken tid de ock erhöllo Konungens befallningshavandes i länet förordnande såsom kriminalpolismän i Västerås för verksamhet för länet i dess helhet. Enligt Konungens befallningshavandes förordnande skola dessa särskilda kriminalpolismän åtnjuta lön lika med detektivkonstapel i Västerås.

Emellertid hava de för dessa kriminalpolismän tjänstgörande extra konstaplarne vid ordningspolisen, vilka erhållit förordnande tills vidare, fortsatt sin tjänstgöring och tjänstgöra ännu som extra konstaplar.

Denna ordning är emellertid ej överensstämmande med årets budget för polisverket.

I överensstämmelse med den förutvarande polisnämndens förslag upptogs nämligen i polisverkets stat avlöningar för fyra detektiv- (kriminal-) konstaplar och för 37 ordningspoliskonstaplar, därav 4 extra. Bland ordningspoliskonstaplarne upptogos de konstaplar, som sedermera befordrades till kriminalpoliskonstaplar för länet, nämligen konstaplarne N:o 2 Svensson och 24 Ström.

Å inkomstsidan uppfördes statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpolismän, varvid statsbidraget beräknades till 2 poliskonstapelslöner i den lönegrad konstaplarne Svensson och Ström befunno sig.

Detta belopp blev emellertid ej upptaget å utgiftssidan som löner för 2 nya kriminalpolismän.

Polisnämndens budgetförslag tillstyrkes av Magistraten och fastställdes av Stadsfullmäktige.

Genom denna budgetuppställning saknas sålunda anslag för avlönande av 2 ordningspoliskonstaplar, därest ordningspolisens numerär skall bibehållas och kriminalavdelningen utökas med de två nya kriminalpolismännen för länet, varjämte brist i budgeten uppkommer därigenom, att de nya kriminalpoliskonstaplarne Svensson och Ström skola åtnjuta detektivkonstapels avlöning från den 1 januari innevarande år.

För att söka ernå ett i möjligaste grad tillfredsställande ordnande av föreliggande fråga, som Nämnden tänkt kunna ordnas provisoriskt under innevarande år, har Polisnämnden genom särskilt utsedda ledamöter konfererat med polischefen, stadsfiskalen och poliskommissarien.

Stadsfiskalen har därvid förklarat sig anse, att förutvarande arbetskrafter på kriminalavdelningen vore därstädes behövliga oaktat tillkomsten av de två nya tjänsterna, enär innehavarne av dessa, om de också icke hittills tagits i anspråk för verksamhet utom staden, sannolikt så småningom komme att så gott som helt tagas i anspråk för annan tjänstgöring än för stadens räkning, samt i övrigt hållit före, att det vore olämpligt att överföra kriminalpoliser till jänstgöring inom ordningspolisen.

Poliskommissarien har å sin sida hävdat, att nuvarande antal befattningar inom ordningspolisen borde bibehållas.

Stadsfiskalen har emellertid medgivit, att biträde till ordningspolisens expeditionsarbete kunde under sådan tid, då arbetet å kriminalpolisavdelningen det medgåve, därifrån erhållas.

Kriminalpolisavdelningen är, såsom förut nämnts, till sin numerär utvidgad med de 2 kriminalpolismän, vilka äro avsedda för tjänstgöring för länet.

Erfarenheter hava ännu ej vunnits om denna tjänstgörings omfattning, men har som nämnts tills dato någon tjänstgöringsdag utom staden eller eljes icke påkallats.

Vidare kan från ordningspolisen avbördas en del, ordningspolisen nu tillkommande förrättningar, såsom utdelande av krono- och kommunalskattesedlar, biträde vid uppbördsstämmor och dylikt.

Med hänsyn till stadens betungade ekonomi och övriga föreliggande omständigheter kan Nämnden icke förorda anslag för uppehållande under längre tid än som är nödvändigt av de två extra ordningspoliskonstapelsbefattningar, som genom de tvenne ordningskonstaplarnes befordran till kriminalpoliser blivit vakanta. Men å andra sidan anser Nämnden det för närvarande mindre lämpligt att föreslå direkt indragning av dessa två poliskonstapelsbefattningar. Härutinnan böra erfarenheterna från återstoden av innevarande år bliva vägledande. Som förut antytts torde saken kunna tills vidare provisoriskt ordnas om ock befattningarne vakanssättas under återstoden av året.

Ett uttalande av Stadsfullmäktige, att polischefen, med den erfarenhet, som han besitter om tjänstgöringen inom de bägge avdelningarne inom polisverket, måtte, frånsett årets första tre månader, under år 1926 ordna tjänstgöringen för den samfällda poliskåren inom ramen av årets anslag så, att polisverkets uppgifter icke eftersättas, torde komma att av pilischefen mötas med tillmötesgående särskilt om de ovan angivna lättnaderna i polisens arbete kunna vinnas.

De extra polismän, som i ärendet avses, äga rätt till en månads uppsägning. Polisnämnden får sålunda föreslå Stadsfullmäktige att för avlönande av 2 extra poliskonstaplar under januari, februari och mars månader innevarande år av årets anslag för diverse och oförutsedda behov bevilja 1,435 kronor, ävensom erforderligt fyllnadsbelopp för avlönande under 1926 av de nya kriminalpolismännen för länet såsom detektivkonstaplar.

Västerås den 22 februari 1926.

För Polisnämnden:
A. DANIELSSON.
Eric Plantin."

Efter en stunds överläggning, varunder Herrar Danielsson, Sundström och Westholm yrkade bifall till Polisnämndens framställning samt Herr t. f. Borgmästaren yttrade sig under förordande jämväl av bifall till densamma, fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Polisnämndens förslag.

§ 32.

Ang. tillstånd för John Rundgren att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne januari till Hälsovårdsnämnden för yttrande remitterat en av Handlanden John Rundgren hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten N:o 12 vid Sturegatan här i staden idka handel med begagnade föremål, dock ej lump, ben och skrot, hade Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande februari föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till ansökningen.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning av handlingarna utan omröstning beslut i ärendet enligt Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 33.

Ang. tillstånd för Maria Albertina Gustafsson att försälja pilsnerdricka.

En genom Magistratens resolution den 12 innevarande februari till Stadsfullmäktige för yttrande remitterad ansökan till Konungens befallningshavande i länet från Änkefru Maria Albertina Gustafsson om tillstånd att i fastigheten N:o 22 vid Vasagatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, beslöto Stadsfullmäktige remittera till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 6 mars 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.

Einar Keijser. Hjalmar Thyresson.

Offentligen uppläst den 6 mars 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 Mars 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Zander, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jonsson, Eriksson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Eng, O. Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr Pers, Fru Grönberg och Herr Axel Karlsson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 34.

Justeringsmän. Uppdrogs åt Herrar Ridderström och Karl Johansson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 35.

Ang. ny hamnordning Med skrivelse till Sadsfullmäktige den 16 nästlidne februari (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) hade Hamnstyrelsen överlämnat dels förslag till ny hamnordning för staden under hemställan, att Stadsfullmäktige ville för sin del antaga och godkänna förslaget samt överlämna detsamma till Konungens befallningshavande för slutlig fastställelse, dels ock förslag till föreskrift och beställningssedel för begagnande av Västerås hamnkranar, under anhållan att Stadsfullmäktige ville godkänna detta förslag.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarna i ärendet till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 36.

Ang. ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet. Stadsfullmäktige hade den 28 september 1922 till Drätselkammaren för yttrande remitterat en framställning från Fattigvårdsstyrelsen angående uppförande av en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem samt anvisande av ett anslag för ändamålet å 400,000 kronor (Stadsfullmäktiges handlingar år 1922, N:o 51).

Sedan Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 september 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar för år 1925, N:o 67) under åberopande av verkställda utredningar av särskilda kommitterade och

yttrande av Fattigvårdsstyrelsen tillstyrkt uppförande av den ifrågasatta nybyggnaden och härför förordat ett anslag å 350,000 kronor, hade Stadsfullmäktige den 24 september 1925 i anledning av en av Herrar Hellman och Hiersemann i ämnet väckt motion samt på inom Stadsfullmäktige framställda yrkanden beslutat återremittera ärendet till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren för skyndsammast möjliga yttrande.

De begärda yttrandena hade nu till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 11). Drätselkammaren hade därvid, under åberopande av ett utlåtande, som avgivits av särskilda för frågans beredning av Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren tillsatta kommittérade samt under instämmande i vad Fattigvårdsstyrelsen i anledning av detta kommittéutlåtande påyrkat, hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta

att för uppförande av en ny ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund enligt nu föreliggande ritningar och kostnadsberäkningar anvisa ett anslag å 310,000 kronor att utgå av lånemedel med bemyndigande för Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å beslutet i vad detsamma avsåge gäldandet av anslaget genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida denna utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom komme att övesrkridas, finge för ändamålet upptaga efter utverkande av Kungl. Maj:ts tillstånd,

samt att giva den av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen förut gemensamt tillsatta byggnadskommittén i uppdrag att omedelbart vidtaga åtgärder för ifrågavarande byggnads uppförande.

I detta ärende uppstod nu en långvarig överläggning, varunder dels Herrar Falk, Hedberg, Hiersemann och Hellman yrkade, att ärendet måtte ånyo återremitteras till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren för skyndsam undersökning och yttrande, huruvida icke såväl matlagning som tvätt för ålderdomshemmet skulle kunna tillfredsställande ombesörjas på för staden mindre kostsamt sätt än enligt det för Satdsfullmäktige nu framlagda förslaget, dels ock Herr vice ordföranden, med instämmande av Herrar Bäckman, Westholm, Edv. Karlsson, Keijser och Hult, yrkade bifall till Drätselkammarens hemställan, dock allenast med den jämkningen, att uppförandet av ekonomibyggnaden skulle ske icke enligt utan i huvudsaklig överensstämmelse med av Drätselkammaren åberopade ritningar och kostnadsberäkningar.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes till en början proposition å återremissyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till avgörande: och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 29 nej emot 15 ja, som voro för återremiss, nu företaga ärendet till avgörande.

Vid härefter framställd proposition å bifall till och avslag å Drätselkammarens förslag med den ändrade formulering, som av Herr vice ordföranden påyrkats, biföllo Stadsfullmäktige genom begärd och anställd

omröstning med 29 ja emot 14 nej, avgivna för avslag, vice ordförandens under överläggningen framställda yrkande. Herr Hellman anmälde sin reservation emot det fattade beslutet.

§ 37.

Ang. inköp av fastigheten Paulus n:o 5.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 12) hade Drätselkammaren anmält, att Drätselkammaren för stadens räkning å exekutiv auktion inköpt bebyggda tomten N:o 5 inom kvarteret Paulus å Malmabergs ägor för 8,500 kronor samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna berörda åtgärd och anvisa för gäldandet av köpeskillingen erforderligt belopp att utgå av reserverade köpeskillingsmedel ävensom bemyndiga Drätselkammaren att ånyo försälja fastigheten till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 38.

Ang. anslag till Mälarens Turisttrafikförening för en publikation om Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 13) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en skriftlig framställning från Mälarens Turisttrafikförening om beviljande av ett anslag å 300 kronor såsom bidrag till kostnaden för en publikation över Västerås med omgivningar, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen och anvisa det begärda anslaget att utgå av det i innevarande års budget avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning Drätselkammaren förslag.

§ 39.

Ang. överflyttande av svalboden å Djäkneberget till Vallby.

Med överlämnande av en skrivelse från Västmanlands läns fornminnesförening, däri föreningen hemställt, att den å Djäkneberget uppsatta svalboden måtte överlämnas till föreningen för att på föreningens bekostnad överflyttas till friluftsmuseet vid Vallby, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 14) hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bifalla framställningen.

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i enlighet med Drätselkammarens hemställan.

§ 40.

Ang. anslag till avlöning av en stadssjuksköterska.

Sedan Hälsovårdsnämnden till Drätselkammaren för förberedande behandling överlämnat en skrivelse till Stadsfullmäktige med hemställan om medgivande att från och med den 1 nästkommande april få med innehavare besätta den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25 december 1925 vakanssatta stadssjuksköterskebefattningen samt anhållit om anvisande

av erforderligt anslag för avlöning av tjänsten under återstoden av innevarande år, beräknat till 950 kronor, hade Drätselkammaren i avgivet utlåtande den 11 innevarande mars (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 15) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen samt anvisa det begärda anslaget, 950 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström utan omröstning den gjorda framställningen enligt Drätselkammarens förslag.

§ 41.

Ang. bagaren G. A. Vallins rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 25 nästlidne februari hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande ett hos Konungens befallningshavande i länet anhängigt ärende rörande bagaren G. A. Vallins rätta mantalsskrivningsort för år 1926.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarna i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande.

§ 42.

Ang. ordnande av läkarvården vid högre folkskolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 1 innevarande mars hade Styrelsen för högre folkskolan anhållit att Stadsfullmäkige måtte vidtaga åtgärder för ordnande av läkarevården vid skolan.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera framställningen till Drätselkammaren och Hälsovårdsnämnden för utlåtande.

§ 43.

Ang. tillstånd för Maria Albertina Gustafsson att försälja pilsnerdricka

Sedan Stadsfullmäktige den 25 nästlidne februari till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande remitterat en av Fru Maria Albertina Gustafsson hos Konungens befallningshavnade i länet gjord framställning om tillstånd att i fastigheten N:o 22 vid Vasagatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, varöver Stadsfullmäktiges yttrande genom Magistratens resolution den 12 februari 1926 infordrats, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars, enär det här icke vore fråga om en ny rättighet, utan ansökningen endast avsåge, att Fru Gustafsson skulle övertaga en rörelse, som hon redan under 10 års tid skött, för sin del föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till ansökningen.

På de skäl Nykterhetsnämnden anfört fattade Stadsfullmäktige beslut utan omröstning enligt Nämndens förslag.

§ 44.

Ang. tillstånd för Hulda Sofia Rundgren att försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 2 innevarande mars hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av Fru Hulda Sofia Rundgren hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökan om tillstånd att i fastigheten Nygård N:o 12 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Nykterhetsnämnden, som tagit del av handlingarna i ärendet hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande mars, enär det i förevarande fall ej vore fråga om någon ny rättighet utan endast ett övertagande av en förut beviljad sådan, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville tillstyrka bifall till framställningen.

Stadsfullmäktige fattade utan omröstning beslut i ärendet enligt Nykterhetsnämndens förslag.

§ 45.

Ang. försäljning av mark att läggas till tomten n:o 24 södra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande mars hade Drätselkammaren, med förmälan, att sedan A.-Bol. Otto Lundius Bageri anhållit att få köpa den mark utefter Hantverkaregatan, som enligt gällande stadsplan skulle tilläggas bolaget tillhöriga fastigheten, gården och tomten N:o 24 inom södra kvarteret eller enligt ny fastighetsbeteckning tomten N:o 1 inom byggnadskvarteret Lennart, utgörande i areal omkring 73 kvm., Drätselkammaren med sökandebolaget träffat preliminärt köpeavtal om det ifrågasatta köpet, enligt vilket avtal markområdet betingade en köpeskilling av 2,190 kronor, hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna ifrågavarande försäljning.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 46.

Ang. understöd åt fru Ingeborg Hedman.

Med överlämnande av en ansökan från Änkefru I. Hedman i Falun, att även innevarande år bliva delaktig av understöd ur Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål och under hänvisning till Stadsfullmäktiges beslut i anledning av liknande ansökan under föregående år, varvid detta understöd bestämts till 500 kronor att utgå med 300 kronor i början och med 200 kronor i dyrtidstillägg i slutet av året, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande mars hemställt, att Stadsfullmäktige ville även för år 1926 tilldela Änkefru Hedman samma understöd att utgå ur ifrågavarande fond vid nyss angivna tider.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 47.

Ang. nya bestämmelser om garage.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande mars hade Byggnadsnämnden överlämnat förslag till nya bestämmelser angående anordnande av garage, under anhållan att Stadsfullmäktige måtte för sin del antaga samma förslag och giva Byggnadsnämnden i uppdrag att hos vederbörande myndigheter söka fastställelse å Stadsfullmäktiges blivande beslut i ämnet.

På yrkande av Herr v. ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för yttrande.

§ 48.

Ang. inköp av kapellansåkern.

Genom resolution den 18 innevarande mars hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande angående fullföljd av stadens framställning om inköp av den s. k. Kapellansåkern.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 8 april 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.
Karl Johansson. *C. A. Ridderström.*

Offentligen uppläst den 8 april 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 29 April 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Eriksson, Fröken Anderzon, Hellström, Axel Karlsson, Eng, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Danielsson, Zander, Pers, Hammer, Ridderström, Fjellander, Engdahl och O. Carlsson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 49.

Uppdrogs åt Fru Grönberg och Herr Pettersson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll. *Justeringsmän.*

§ 50.

Föredrogs och lades till handlingarne brandchefens med skrivelse från Brandstyrelsen till Stadsfullmäktige överlämnade berättelse över brandkårens verksamhet under år 1925. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 16). *Ang. brandchefens årsberättelse för 1925.*

§ 51.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 nästlidne mars hade Nykterhetsnämnden avgivit berättelse för Nämndens verksamhet under år 1925. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 17). *Ang. nykterhetsnämndens årsberättelse för 1925.*

Stadsfullmäktige beslöto efter anmälan härom lägga berättelsen till handlingarna.

§ 52.

Av Hälsovårdsnämnden med skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande april överlämnad årsberättelse rörande den allmänna hälso- och fosterbarnsvården under år 1925 ävensom sådana berättelser för samma år från 1:ste och 2:dre stadsläkarne och distriktsläkaren köttbesiktningsbyrån, bostadsinspektrisen och hälsovårdstillsyningsmannen, beslöto Stadsfullmäktige lägga till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 18). *Ang. Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

§ 53.

Ang. pension åt f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

Den 27 augusti 1925 hade Stadsfullmäktige till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Lönenämnden för yttrande överlämnat en av Herr Edv. Karlsson såsom egen motion upptagen framställning från f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson, att Stadsfullmäktige, som den 22 juni samma år åt honom beviljat en pension av 930 kronor med dyrtidstillägg däråå, måtte upptaga denna fråga till förnyad behandling och därvid bestämma pensionen till 65 % av 1,800 kronor eller 1,170 kronor pr år med däråå belöpande dyrtidstillägg.

Från de nämnda myndigheterna hade nu de infordrade utlåtandena inkommit, och hade därvid dels Vatten- och Gasverksstyrelsen förklarat, att styrelsen gillade principen i den av stadens lönenömnd den 15 juni 1925 i förevarande fråga vidtagna utredningen, men att styrelsen å andra sidan icke hade något att erinra emot, att Gustafsson erhölle samma pension som den 30 oktober 1919 beviljats f. gasverkseldaren A. H. Eriksson från 1920 års ingång, dels ock Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville på av Lönenämnden angivna principiella grunder förklara motionen icke föranleda ändring uti Stadsfullmäktiges en gång i ärendet fattade beslut.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 19) uppstod en stunds överläggning och yrkade därvid dels Herr Edv. Karlsson, med instämmande av Herrar Hult, Westholm och Keijser bifall till den i ärendet väckta motionen, dels Herr Sundström bifall till Lönenämndens förslag, dels Herr Falk, att Stadsfullmäktige måtte på det sätt ändra sitt förut i ärendet fattade beslut, att pensionen till Gustafsson beräknades på en grundlön å 1,540 kronor eller med 1,001 kronor, dels ock Herr Hiersemann återremiss av ärendet till Lönenämnden.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes till en början proposition å Herr Hiersemanns yrkande om återremiss av ärendet och frågan, huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga detsamma till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige härvid genom begärd och anställd omröstning med 27 ja emot 13 nej avgivna för återremissyrkandet, att i dag företaga ärendet till slutligt avgörande.

Vid härefter framställd proposition å övriga i ärendet gjorda yrkanden biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad i motionen föreslagits; och hade Stadsfullmäktige alltså beslutat att till f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson skulle utgå av gasverkets inkomster en årlig pension av 1,170 kronor samt däråå belöpande dyrtidstillägg.

§ 54.

Ang. lönereglering för en del befattningshavare.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 oktober 1925 till Lönenämnden för utlåtande överlämnat till Stadsfullmäktige inkomna framställningar rörande uppflyttande i högre lönegrad av befattningshavarne vid polisverket samt framställningar i liknande syfte till Lönenämnden inkommit från exekutionsbetjänterna, från Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelningar N:o 116, omfattande brandkåren och N:o 144, omfattande förmän och med dem likställda vissa befattningshavare vid tekniska verken,

samt från två särskilda befattningshavare vid tekniska verken, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 nästlidne mars med överlämnande av samtliga till ärendet hörande handlingar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 20) på anförda skäl förklarat, att Nämnden funnit de nu gjorda framställningarne icke böra påkalla ett beslut av Stadsfullmäktige annat än i sammanhang med en allmän revision av gällande lönestat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr t. f. borgmäsaren yttrat sig, utan omröstning ansluta sig till vad Lönenämnden i förevarande ärende anfört.

§ 55.

Ang. beklädnasförmån för en del av polispersonalen. m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 oktober 1925 till Lönenämnden för utlåtande remitterat till Stadsfullmäktige inkomna särskilda skrivelser från Polisnämnden och Magistraten varmed framställningar överlämnats i avseende å beklädnadsförmån för överkonstaplar m. fl. vid poliskåren anställda befattningshavare samt för specialistvård och medicin för befattningshavarne vid poliskåren och deras familjemedlemmar, hade Lönenämnden nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 21) på anförda grunder föreslagit, att den gjorda framställningen icke måtte föranleda någon ändring i hittills gällande bestämmelser, vare sig i fråga om beklädnadsförmån eller i avseende å fri medicin och specialistvård.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Wass yttrat sig utan särskilt yrkande bifalla vad Lönenämnden i ärendet föreslagit.

§ 56.

Ang. sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor.

Stadsfullmäktige hade den 26 november 1925 till Drätselkammaren och Lönenämnden för utlåtande remitterat särskilda till Stadsfullmäktige inkomna skrivelser från Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen, varvid Stadsfullmäktiges beslut påkallats angående sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor och med dem jämställda befattningshavare.

I anledning härav hade dels Drätselkammaren i skrivelse till Sadsfullmäktige den 7 januari 1926 hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara att de i förenämnda skrivelser omförmälda befattningshavarne själva hade att erlägga den för pensionsrättens bibehållande stadgade årsavgiften, dels ock Lönenämnden i avgivet utlåtande den 16 innevarande april anslutit sig till vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 22) fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström beslut i överensstämmelse med Drätselkammarens och Lönenämndens förslag.

§ 57.

Ang. taxa för elektrisk ström till kokningsändamål.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 23) hade Drätselkammaren för besluts fattande och under tillstyrkan av Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag överlämnat en skriftlig framställning från nämnda styrelse med hemställan, att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut om införande av följande hushållstariff att omedelbart träda i kraft:

Taxa 8 a.

Kombinerad utrymmes-, effekt- och mätartariff. Likström och lågspänd växelström, 220 volt.

(För kokning, belysning, uppvärmning, strykning, motordrift och andra hushållsbehov).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av 50 öre pr kvadratmeter golvyta av bostadslägenhet, därvid alla utrymmen utan undantag medräknas,

b) en anslutningsavgift av 100 kronor pr *eventuellt* abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 3 öre per kilowattimme intill och 8 öre per kilowattimme över effektgränsen resp. i sistnämnda avseende 7 öre inom områden, där gasledning ej finnes framdragen.

Där denna taxa tillämpas, få ej större säkerhetsmetaller än 10 ampère komma till användning utan styrelsens särskilda medgivande.

Sedan handlingarna i ärendet föredragits uppstod en stunds överläggning; och yrkade härvid Herrar Hellman och Sundström bifall till vad Vatten- och Gasverkssyrelsen föreslagit, varjämte Herrar Bäckman och Karl Johansson yttrade sig utan särskilt yrkande.

Efter överläggningens slut biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen i detta ärende föreslagit.

§ 58.

Ang. upphörande av arbetslöshetsunderstödsverksamheten.

Fattigvårdsstyrelsen hade i skrivelse till Drätselkammaren den 13 innevarande april föreslagit, att Drätselkammaren måtte taga under övervägande, huruvida understödsverksamheten enligt 2 § fattigvårdslagen borde upphöra tillsvidare från och med nästinstundande 1 maj månad och att erforderliga arbeten i stället igångsattes, samt hemställt, att för verksamhetens bedrivande intill dess erforderligt anslag måtte ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande.

I anledning härav hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande april med överlämnande av Fattigvårdsstyrelsens framställning hemställt, att Stadsfullmäktige ville med godkännande av förslaget om verksamhetens upphörande bemyndiga Drätselkammaren att i avbidan på fixerandet av erforderligt tilläggsanslag tillhandahålla Fattigvårdsstyrelsen för verksamhetens upprätthållande till den 1 nästkommande maj erforderliga medel.

Sedan berörda handlingar föredragits (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 24) uppstod en stunds överläggning, och beslöto Stadsfullmäktige härvid jämlikt av Herr Sundström framställt yrkande i vilket Herrar vice ordföranden och Hellman instämde och emot vilket Herrar Karl Andersson och Hult förklarade sig icke hava något att erinra, bifalla vad Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 59.

Ang. förvärv av den s. k. kapellansåkern.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne mars anmodat Drätselkammaren avgiva yttrande i anledning därav, att Magistraten genom resolution den 18 i samma månad infordrat yttrande av Stadsfullmäktige i fråga om fullföljd av en av staden gjord framställning om inköp av den komministern i Västerås på lön anslagna s. k. kapellansåkern, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25) efter anförd utredning hemställt, att Stadsfullmäktige måte besluta, att det uppdrag, som lämnats Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga förvärva området, även skulle innefatta befogenhet att, därest de för förvärvet uppställda villkoren av Drätselkammaren befunnes oantagliga, avstå från fullföljd av förvärvet av området i dess helhet eller delar därav (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 25).

Stadsfullmäktige beslöto efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström bifalla vad Drätselkammaren i ärendet hemställt.

§ 60.

Ang. försäljning av en tomt i kv. Konrad för bostadsändamål.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 26) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. försälja lämplig tomt inom byggnadskvarteret Konrad, i första hand hörntomten emellan Karlsgatan och Östermalmsgatan.

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning, vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 61.

Ang. upptagande av lån ur statens bostadslånefond att tillhandahållas Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a.

Sedan Drätselkammaren på grund av bemyndigande av Stadsfullmäktige den 29 december 1925 hos Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning därom, att staden måtte tilldelas ett lån å 98,400 kronor ur statens bostadslånefond, att tillhandahållas Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag, hade Statens Byggnadsbyrå i skrivelse den 27 nästlidne mars meddelat, att Kungl. Maj:t bifallit framställningen sålunda, att lånebeloppet begränsats till högst 94,000 kronor, och hade härvid erinrats om att beslut av Stadsfullmäktige erfordrades för lånets upptagande ävensom att ett dylikt beslut jämlikt gällande kommunalförfattning skulle för fastställelse underställas Kungl. Maj:t.

Sedan sedermera Länsstyrelsen, efter anmodan av vederbörande myndighet, framhållit önskvärdheten av att framställning härom måtte varda avgiven senast den 15 nästkommande maj, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 27) hemställt, att Stadsfullmäktige i och för slutbehandling av ärendet ville besluta dels upptaga ett lån å högst 94,000 kronor ur statens bostadslånefond, att jämlikt gällande bestämmelser enligt Kungl. kungörelsen i ämnet den 26 juni 1925 utlämnas till ett av förenämnda förening ifrågasatt byggnadsföretag, dels bemyndiga Drätselkammaren att handlägga på de kommunala myndigheterna ankommande frågor, som omförmäldes i sagda kungörelse, dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga de för stadsunderstöds erhållande erforderliga ytterligare åtgärder och å stadens vägnar utfärda erforderliga förbindelser samt underteckna vederbörliga lånehandlingar, ävensom bemyndiga Drätselkammaren att begära Kungl Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 62.

Ang. anslag till hyreshjälp.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 28) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från stadens arbetslöshetskommitté, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för utbetalande av hyreshjälp anvisa ett anslag å 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, dock till den del detsamma avsåge hyreshjälp under årets återstående kvartal under förutsättning att för samma tid statsbidrag erhölles.

Stadsfullmäktige biföllo efter härav tagen del utan omröstning, vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 63.

Ang. anslutningsavgifter för stadens ledningar under år 1926.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande april (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen rörande anslutningsavgifterna för stadens ledningar under år 1926, och under tillstyrkande av densamma, föreslagit, att ifrågavarande avgifter skulle utgå med samma belopp och uppdelning å de olika slagen av ledningar, som för närvarande, eller med 1 krona 10 öre pr kvm. tomtyta, därav för avlopp 44 öre, för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

Under överläggningen härom yrkade dels Herrar Sundström och Hellman bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens och Drätselkammarens förslag, dels Herr Eklund bordläggning av ärendet, varjämte Herr K. Johansson yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid framställning efter överläggningens slut av proposition å bordläggningsyrkandet och frågan om Stadsfullmäktige i dag ville företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 64.

Ang. lagförslag rörande danaarv.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 januari innevarande år till Beredningsutskottet för förberedande yttrande överlämnat förslag till lag om arv, över vilket förslag, i vad det avsåge upphävandet av gällande bestämmelser om danaarv, Stadsfullmäktige anmodats avgiva yttrande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande april på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot lagförslaget i den del detsamma för yttrande till Stadsfullmäktige remitterats (Stadsfullmäktiges handl. N:o 30).

På yrkande av Herr Westholm beslöto Stadsfullmäktige efter föredragning härav i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag.

§ 65.

Ang. revision av arbetsförmedlingsanstaltens räkenskaper för år 1925.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande april hade Drätselkammaren, med överlämnande av till Drätselkammaren inkommen berättelse över verkställd revision av arbetsförmedlingsanstaltens i Västerås räkenskaper för år 1925, i överensstämmelse med revisorernas förslag, hemställt, att Stadsfullmäktige för sin del ville bevilja styrelsen för anstalten ansvarsfrihet för revisionsåret.

Efter föredragning härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Drätselkammarens sålunda framställda förslag.

§ 66.

Ang. anslag till vikariatarvode för en poliskonstapel.

Drätselkammaren hade i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innev. april — sedan polischefen hos Polisnämnden anmält behovet av anslag för avlöning av vikarie för poliskonstapel Carl Anshelm Qviberg under av denne åtnjuten tjänstledighet på grund av sjukdom, samt Polisnämnden i skrivelse till Drätselkammaren, under antagande att anslaget icke behövde beräknas för längre tid än omkring fem månader, hemställt, att för ändamålet måtte anslås ett belopp av cirka 160 kronor per månad eller förslagsvis 800 kronor — såsom yttrande i ärendet hemställt om bifall till Nämndens framställning med det tillägg att anslaget måtte anvisas utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut i överensstämmelse med vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 67.

Ang. utskänkning av pilsnerdricka i Industrihotellet

Till Stadsfullmäktige hade överlämnats Konungens befallningshavandes i Västmanlands län den 23 mars 1926 givna resolution på de besvär konditorn Gottfrid Johansson i Västerås anfört över Stadsfullmäktiges i Västerås beslut den 22 juni 1925, vari Stadsfullmäktige föreslagit vissa inskränkningar i den klaganden beviljade rätt att uti fastigheten N:o 16 Stora gatan — det s. k. Industrihotellet — utskänka pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna resolutionen till handlingarne.

§ 68.

Ang. fyllnadspension åt slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt.

En av Folkskolestyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande april gjord framställning därom, att Stadsfullmäktige ville bevilja fyllnadspension till slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt, vilken den 1 nästkommande juli komme att avgå från sin befattning, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera till Lönenämnden för utlåtande.

§ 69.

Ang. anslag till arvode åt slöjdlärare vid läroverket.

Magistraten hade med resolution den 21 innevarande april till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en framställning från rektorn vid härvarande högre allmänna läroverk därom, att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja anslag med halva beloppet till avlöning av slöjdläraren vid läroverket för undervisningsåret 1926—1927.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för yttrande.

§ 70.

Ang. tillstånd för And. Fredr. Andersson att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 8 innevarande april för yttrande till Stadsfullmäktige överlämnat en av Anders Fredr. Andersson hos Konungens befallningshavande i länet gjord framsätllning om tillstånd, att i lokaler inom fastigheten N:o 8 vid Kristinagatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som under hand tagit del av handlingarnes innehåll, i avgivet utlåtande till Stadsfullmäktige, enär här vore fråga endast om överlåtelse av en redan förut beviljad rättighet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till ifrågavarande framställning.

Stadsfullmäktige fattade efter föredragning av handlingarne beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden sålunda föreslagit.

§ 71.

Ang. inköp av motorbåt för hamnförvaltningens räkning.

Föredrogs följande från Hamnstyrelsen inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter djuphamnens öppnande för trafik och hamnområdets utvidgning erfordras en motorbåt för att hamnförvaltningens personal må kunna vara i stånd att fullgöra sina arbetsuppgifter.

Även för en annan stadens institution, nämligen polisverket,föreligger behov av en motorbåt. Det torde böra erinras om vad stadens polisnämnd härom anfört i dess motivering till 1926 års budgetförslag. (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1925, sid 512).

Om det än vore att föredraga, att hamnförvaltningens och polisverkets behov i detta hänseende icke sammanblandades, torde dock, med hänsyn till stadens ekonomiska förhållanden önskningar om anskaffande av motorbåtar för var och en av dessa bägge institutioner för närvarande icke böra uppställas, och är Hamnstyrelsen, därest en motorbåt för hamnförvaltningens behov blir anskaffad, beredvillig att, då så påkallas och i den omfattning, som med hänsyn till hamnens behov kan medgivas, ställa densamma till polisverkets förfogande.

Med ledning av en del anskaffade prisuppgifter har Styrelsen funnit att en för ändamålet fullt lämplig motorbåt av ek kan inköpas för en kostnad av 2,600 kronor.

Hamnstyrelsen hemställer därför, att Stadsfullmäktige ville bevilja Styrelsen ett anslag å 2,600 kronor för inköp av en motorbåt.

Västerås den 22 april 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin".

På yrkande av Herr Falk, med vilken Herr Hellström instämde, beslöto Stadsfullmäktige överlämna skrivelsen till Drätselkammaren med bemyndigande för Drätselkammaren att i ärendet vidtaga den åtgärd, som Drätselkammaren funne lämplig.

§ 72.

Ang. val av ledamöter i teaterbolagets styrelse.

Föredrogs följande från Beredningsutskottet inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Samtidigt med att Stadsfullmäktige den 22 juni 1925 beslöto att staden skulle teckna borgen för Västerås Teater A.-Bol. å lån åt bolaget å 50,000 kronor remitterade Stadsfullmäktige för utlåtande till Beredningsutskottet ett väckt förslag om utredning av frågan, huruvida, i vilken utsträckning och i vilken form val av ledamöter i teaterbolagets styrelse borde förrättas omedelbart av Stadsfullmäktige.

Denna remiss var, såsom kunde utläsas ur den remissbeslutet föregående debatten, föranledd av önskemålet, att, med hänsyn till de stora insatser staden gjort för teatern såväl för teaterns tillkomst i form av aktieteckning i bolaget som ock på grund av stadens övertagande av ansvar för bolagets skuldförbindelse och även i betraktande av den samhälleliga betydelsen av teaterns verksamhet, inrymma åt Stadsfullmäktgie större medbestämmanderätt i fråga om denna senare. I avseende härå framhölls

särskilt behovet av att tillvarataga varje möjlighet att intressera en bredare publik för teaterverksamheten, vilket kunde ske genom införandet av lägre biljettpriser, en ändring av inredningen i teatersalongen, avseende att ge denna en gladare prägel, ävensom vidtagande av åtgärder för att få värmeledningen att fungera mera tillfredsställande etc.

I medvetande om att orsaken till det dåliga ekonomiska resultatet av teaterverksamheten uteslutande är att söka uti konkurrens med andra nöjen, icke minst biograf och radio, och de ekonomiska förhållanden, sådana de under senare åren gestaltat sig, och att alltså de framförda önskemålen i fråga om riktlinjer för den framtida teaterverksamheten icke såsom beroende av dessa allmänna konjunkturer, kunna förväntas medföra allt för stora förändringar till det bättre, har Beredningsutskottet likväl ansett uppslaget att låta Stadsfullmäktige mera direkt inverka på val av styrelse vara beaktansvärt såsom verkande i rätt riktning.

Beredningsutskottet har med teaterstyrelsen överlagt angående formen härför och har dessa överläggningar resulterat uti, att teaterstyrelsen beslutat föreslå ordinarie bolagsstämman i bolaget, vilken hålles någon av de sista dagarne i nästkommande maj månad efter Stadsfullmäktiges sammanträde i samma månad, att antaga den ändring i bolagsordningen, att möjlighet föreligger att utöka antalet styrelseledamöter från nuvarande fem till sju; en ändring, som vidtages i avsikt att Stadsfullmäktige skulle beredas tillfälle att vid styrelsevalet komplettera styrelsen, på sätt Stadsfullmäktige kunna finna vara lämpligt. Då staden såsom innehavare av största aktieposten har avgörande inflytande på valet, skulle detta ske i form av direktiv till den person, som vid valtillfället för stadens talan.

Beredningsutskottet har med denna skrivelse velat delgiva Stadsfullmäktige kännedom om den utväg, som Beredningsutskottet ansett böra anlitas för erhållande av större kontakt mellan stadens beslutande myndighet och den framtida teaterverksamheten och vill härutöver meddela, att Beredningsutskottet i fråga om valet kommer att till Stadsfullmäktiges sammanträde under nästkommande månad avgiva särskilt förslag.

Västerås den 27 april 1926.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow".

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herrar vice ordföranden och Westholm samt sedan Herr Sundström yttrat sig utan särskilt yrkande med godkännande lägga skrivelsen till handlingarne.

§ 73.

Ang. reglemente för viss polispersonal. m. m.

Genom resolution den 16 innevarande april hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat ett exemplar av Kungl. förordningen den 29 januari 1926, innehållande reglemente för viss polispersonals, så ock ordningsvakters tjänstedräkt, tjänstetecken och beväpning.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna handlingen till Polisnämnden för kännedom och iakttagande.

§ 74.

Ang. försäljning av tomten N:o 68 a norra kv.

Genom resolution den 26 innevarande april hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat i tvenne exemplar upprättat köpekontrakt rörande försäljning av tomten N:o 68 a i stadens norra kvarter till Västerås stad med anmodan att ena exemplaret skulle förses med stadens behöriga underskrift och återlämnas till Magistraten.

Stadsfullmäktige beslöto överlämna handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 75.

Ang. Per Josef Samzelius rätta mantalskrivningsort

Genom resolution den 28 innevarande april hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande uppkommen fråga om riksbankskamreraren Per Josef Samzelius' rätta mantalsskrivningsort.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 5 maj 1926.
FREDR. FÅHRÆUS.
Ida Grönberg. *C. G. Pettersson.*

Offentligen uppläst den 5 maj 1926; betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 27 Maj 1926.

Närvarande: vice Ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Bäckman, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlsson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson och Lindberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Danielsson, Falk, Pers, Tärngren och Fjellander.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr t. f. Borgmästaren Victor Åsberg.

§ 76.

justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Leontein och Hammer att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll.

§ 77.

Ang. avlidna ledamöter.

Meddelade ordföranden, att sedan Stadsfullmäktiges senaste sammanträde tvenne av dess ledamöter avlidit, nämligen Handelsföreståndaren J. A. Zander och Redaktören Aron Eriksson samt uttalade i några minnesord Stadsfullmäktiges saknad och tacksamhet för vad de bortgångne verkat i stadens tjänst.

Med anledning av de sålunda uppkomna ledigheterna beslöto Stadsfullmäktige göra anmälan härom till Magistraten i och för ny röstsammanräkning för utseende av ledamöter i de avgångnes ställe ävensom uppdraga åt Beredningsutskottet att upprätta förslag till fyllnadsval i de kommunala nämnder och styrelser, de bortgångne tillhört.

§ 78.

Ang. Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Föredrogs och lades till handlingarne från Drätselkammaren inkommen räkenskapsberättelse för år 1925 (Stadsfullmäktiges handl. N:o 31).

§ 79.

Ang. Badhusstyrelsens berättelse för år 1925.

Från Badhusstyrelsen inkommen berättelse över styrelsens verksamhet under år 1925 anmäldes och lades till handlingarne. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 32).

§ 80.

Ang. kostnaderna för Barnhemmet Fridsborg.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 december nästlidet år anmodat Barnavårdsnämnden inkomma med utredning rörande vilka åtgärder, som möjligen skulle kunna vidtagas för nedbringande av kostnaderna för barnhemmet Fridsborg, hade den begärda utredningen av Barnavårdsnämnden avlämnats genom en skrivelse till Stadsfullmäktige av den 1 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 33).

Efter föredragning av berörda skrivelse beslöto Stadsfullmäktige lägga densamma till handlingarne.

§ 81.

Ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 sistlidne januari till Vatten- och Gasverksstyrelsen för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr Bäckman upptagen skrivelse från ägaren av fastigheten Nedre Rosenhill N:o 1, A. G. Andersson, med anhållan, att Stadsfullmäktige ville upptaga till behandling frågan om ledningars framdragande till byggnadsområdet Nedre Rosenhill, hade Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) avgivit det begärda utlåtandet.

På yrkande av Herrar Sundström, Bäckman och Westholm beslöto Stadsfullmäktige för vidare beredning remittera ärendet till Drätselkammaren.

§ 82.

Ang. anslutningsavgifter till stadens ledningar.

Företogs till fortsatt behandling det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 29 nästlidne april bordlagda ärendet angående bestämmande av anslutningsavgifterna för stadens ledningar under år 1926 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 29) och beslöto Stadsfullmäktige härvid vid förnyad föredragnnig av ärendet utan omröstning i överensstämmelse med vad Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt, att ifrågavarande avgifter skulle utgå med samma belopp och uppdelas å de olika slagen av ledningar på samma sätt som för närvarande gällde, eller med 1 krona 10 öre pr kvm. tomtyta för samtliga ledningar, därav för avlopp 44 öre, för vattenledning 34 öre, för gasledning 22 öre och för elektrisk ledning 10 öre.

§ 83.

Ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) hade Vatten- och Gasverksstyrelsen avgivit förslag angående ändring i vissa delar av gällande av Stadsfullmäktige antagna bestämmelser för anslutning till stadens ledningar.

På yrkande av Herrar Hedberg och Sundström beslöto Stadsfullmäktige remitterade framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 84.

Ang. uppsättande av s. k. sektioneringstransformatorer.

En av Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36) avgiven framställning angående anslag till uppsättande av s. k. sektioneringstransformator för de elektriska ledningarne, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hedberg remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 85.

Ang. stadens borgen å kreditiv till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås u. p. a bostadsbyggnadsföretag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 37) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att i kreditanstalt teckna stadens borgen å ett kreditiv att under tiden för uppförandet av ett ifrågasatt bostadsbygge, vartill lån ur statens bostadslånefond utverkats ställas till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförenings i Västerås u. p. a. förfogande till belopp och under villkor, som Drätselkammaren kunde finna skäligt bestämma.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 86.

Ang. försäljning av tomter inom kv. Hubert.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande maj hade Drätselkammaren i anledning därav, att den staden tillhöriga tomtmarken inom byggnadskvarteret Hubert syntes bliva begärlig för bebyggelse samt då av Stadsfullmäktige förut åt Drätselkammaren vid skilda tillfällen lämnat bemyndigande att sälja mark inom kvarteret avsett vissa tomter, nämligen tomterna N:ris 3, 4 och 5, hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kunde finna för staden antagliga, försälja övriga staden tillhöriga tomter inom kvarteret.

Stadsfullmäktige biföllo efter föredragning härav på yrkande av Herr Sundström utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 87.

Ang. försäljning av mark till stadens kraftverksförvaltning för utvidgning av Västerås kraftstation.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 38) hade Drätselkammaren, under hänvisning till att Stadsfullmäktige den 28 maj 1919 bemyndigat Drätselkammaren att med Kungl. Vattenfallsstyrelsen träffa avtal om försäljning till Statens Kraftverksförvaltning av två områden för utökning av tomten för statens kraftstation å Kungsängen, det ena i areal omkring 5,540 kvm. beläget öster om tomten, det andra i areal omkring 17,800 kvm. och beläget söder därom, samt med förmälan att Kungl. Vattenfallsstyrelsen enligt en vid Drätselkammarens framställning fogad skrivelse förklarat sig vilja fullfölja köpet av förstnämnda område samt en del av det senare ävensom uttalat önskan att köpa ett större område öster om det förut-

nämnda området och i areal utgörande omkring 21,400 kvm., hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till statens raftverksförvaltning till pris och under de villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja sist berörda område.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Hedberg och Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 88.

Ang. anslag till arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges hadnlingar N:o 39) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en skriftlig framställning från Västerås arbetareinstitut med anhållan att Stadsfullmäktige ville för institutets föreläsningsverksamhet anvisa dels för innevarande år ett tilläggsanslag å 1,000 kronor och dels för år 1927 ett anslag å 3,000 kronor hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa de begärda anslagen att utgå, tilläggsanslaget av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov och anslaget för år 1927 av uttaxerade medel i samma års stat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Hiersemann, med instämmande av Herr Sundström, yrkande återremiss av ärendet till Drätselkammaren för utredning, huruvida icke föreläsningarne lämpligen kunde förläggas till Västerås teater, dels ock Herr Leontein, med instämmande av Herrar Bäckman, Edv. Karlsson, Westholm, Hedberg, Hult och Thyresson, yrkade bifall till Drätselkammaren förslag.

Sedan överläggningen förklarats avslutad framställdes till en början proposition å återremissyrkandet och frågan huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande; och beslöto Stadsfullmäktige härvid utan omröstning i dag företaga ärendet till avgörande.

Härefter bifölls utan omröstning vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 89.

Ang. Vatten- och Gasverksstyrelsens årsberättelse för 1925.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) hade Vatten- och Gasverksstyrelsen avgivit berättelse för år 1925 och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige dels ville godkänna av styrelsen vidtagen åtgärd att på vattenverkets underhållskonto påföra kostnaden för iståndsättande av vattenverkets brunn N:o 2 med 4,349 kronor 26 öre, och dels ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 6,073 kronor 47 öre till elektrisk ledningsanläggning för stadens vattenverk samt 1,237 kronor 81 öre till täckande av brist å anslagen till nyanläggningar och nyanskaffningar.

Stadsfullmäktige beslöto dels remittera de sålunda gjorda framställningarne till Drätselkammaren för utlåtande, dels ock i övrigt lägga styrelseberättelsen till handlingarne.

§ 90.

Ang. bidrag till avlöning åt slöjdlärare vid högre allmänna läroverket.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne april till Drätselkammaren för yttrande remitterat en framställning från rektorn vid härvarande högre allmänna läroverk angående beviljande av anslag till avlöning av slöjdläraren vid läroverket för undervisningsåret 1926—1927, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj meddelat, att, sedan genom beslut av Riksdagen efter framställningens ingivande avlöningen av slöjdlärare framdeles helt och hållet skulle bestridas av statsmedel, framställningen återkallats och därför icke påfordrade något beslut av Stadsfullmäktige.

Efter härav tagen del läto Stadsfullmäktige vid vad sålunda meddelats bero.

§ 91.

Ang. inköp av tomten N:o 68 a norra kv.

I anledning av remissbeslut av Stadsfullmäktige den 29 nästlidne april hade från Drätselkammaren inkommit ett så lyrande utlåtande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 nästlidne april för utlåtande till Drätselkammaren remitterat fråga om förvärv åt staden av tomten N:o 68 a i norra kvarteret, i vilket ärende förelåge av Konungens befallningshavande i länet upprättat förslag till köpekontrakt, och får Drätselkammaren i anledning härav anföra följande.

Jämlikt bemyndigande av Stadsfullmäktige enligt beslut den 26 september 1912 och den 26 oktober 1922 anhöll Drätselkammaren hos Kungl. maj:t om medgivande för staden att förvärva tvenne ecklesiastika lönejordar nämligen tomten N:o 68 a norra kvarteret benämnd domprostens kålgård och den del av tomten N:o 119 i samma kvarter, som vore anslagen på lön åt domkyrkosysslomannen i Västerås, därvid Drätselkammaren förutsatte ett markpris, som ej överstege 5 kronor pr kvm.

Skälet för stadens förvärv av dessa jordar vore den reglering desamma skulle undergå, dels därgienom, att delar av desamma skulle avskiljas såsom gatumark till Vasagatan, dels ock vid tomtindelning av kvarteret Filip, däri återstående mark jämte staden tillhörig jord inginge och det underlättande härav, som stadens äganderätt till lönejordarna skulle medföra.

Oaktat Drätselkammaren i särskild skrivelse den 31 oktober 1923 framhöll önskvärdheten av att förvärvet finge avse lönejordarne i dess helhet utan särskiljande, som av Kammarkollegium ifrågasatts, av ett förvärv jämlikt stadsplanelagens bestämmelser av gatumarken och den del ab tomtmarken från förvärvet av återstående inom kvarteret Filip fallande del av domkyrkosysslomannens lönejord eller den mark köpekontraktet avsåge i den ordning staden begärt, förklarade Kungl. Maj:t genom nådigt brev den 31 december 1923 med avslag å framställningen i den del den avsåge förenämnda mark, att hinder ej förelåge för staden att förvärva ovannämnda del av domkyrkosysslomannens lönejord till ett

pris, som ej finge understiga 5 kronor pr kvm. och som till beloppet skulle bestämmas av en nämnd på tre personer. Sådan värdering hade nu skett, därvid marken åsatts ett pris av 5 kronor 50 öre pr kvm.

Stadens framställning att förvärva tomtmarken av lönejordarne har varit föranledd mindre av någon egentligt behov för staden att äga marken, än av en önskan att undanröja formella hinder för genomförandet av tomtindelning inom kvarteret Filip. Av detta skäl har framställningen om förvärvet av gatumarken sammankopplats med frågan om förvärv av tomtmarken. Som Kungl. Maj:t emellertid icke kunnat tillmötesgå denna förening av frågan och det vid värderingen åsatta priset efter nuvarande förhållanden i övrigt, synes vara för högt, föreligger enligt Drätselkammarens förmenande ingen anledning för staden att fullfölja framställningen i den del den medgivits.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta återkalla framställningen, med bemyndigande för Drätselkammaren att verkställa detta beslut.

Västerås den 17 maj 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow".

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

§ 92.

Ang. Per Josef Samzelius rätta mantalskrivningsort.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 nästlidne april för utlåtande till Drätselkammaren remitterat handlingar i uppkommen fråga rörande Riksbankskamreraren Per Josef Samzelius' rätta mantalsskrivningsort för år 1926, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj hemställt, att Stadsfullmäktige, vid det förhållande, att bosättningsorten under det år, mantalsskrivningen skedde, vore avgörande för en persons upptagande i mantalslängden för det nästkommande året, att Samzelius jämte familj vid mantalsskrivningen 1925 varit bosatt i Västerås, där familjen alltjämt kvarbodde, och på i övrigt av mantalsskrivningsförrättaren i Västerås anförda skäl ville förklara sig anse Västerås vara Samzelius' rätta mantalsskrivningsort för år 1926 och i enlighet härmed påyrka upphävandet av åtgärden att för samma år mantalsskriva honom i Örebro.

Vad Drätselkammaren sålunda hemställt blev av Stadsfullmäktige utan omröstning bifallet.

§ 93.

Ang. markbyte med ägaren av lägenheten Charlottenberg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande maj hade Drätselkammaren, under meddelande att för breddning av landsvägen till Köping staden tagit en mindre del av lägenheten Charlottenberg i anspråk, samt med förmälan att ägaren av lägenheten Fru Matilda Eriksson i skri-

velse till Drätselkammaren föreslagit utbyte av mark emellan staden och henne på sådant sätt, att förenämnda lägenhetsdel jämte annat område av lägenheten invid landsvägen tillhopa omkring 420 kvm. skulle av staden övertagas och hon av staden förvärva omkring 720 kvm. av stadsägan N:o 173, därvid arealskillnaden skulle betalas efter 2 kronor 50 öre pr kvm., anhållit om bemyndigande att efter angiven grund och på de villkor i övrigt, Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga genomföra det ifrågasatta markbytet.

Efter tagen del av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 94.

Ang. val av ledamöter i teaterbolagets styrelse.

Föredrogs följande från Beredningsutskottet ankomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt till Beredningsutskottet överlämnat utdrag av protokoll för den 29 nästlidne april hava Stadsfullmäktige gillat av Beredningsutskottet i skrivelse den 27 i samma månad föreslagen utväg för ernående av större medbestämmanderätt för Stadsfullmäktige i avseende å den framtida verksamheten vid Västerås teater.

Utvägen innebär att antalet ledamöter i styrelsen för Västerås teateraktiebolag skulle genom ändring av bolagsordningen utökas med två och att den komplettering av styrelsen, som härigenom bleve möjliggjord, skulle ske genom direktiv av Stadsfullmäktige till den person, som vid valtillfället komme att föra stadens talan.

Under antagande att den ifrågasatta ändringen i bolagsordningen är säkerställd och att alltså två ledamöter i bolagsstyrelsen utöver förutvarande antal komme att utses antingen å den till den 9 nästkommande juni utsatta ordinarie bolagsstämman eller å därpå följande extra bolagsstämma, föreslår Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville som önskemål uttala att till ledamöter i styrelsen uti de nytillkomna platserna måtte genom den person, som enligt beslut av Drätselkammaren vid valtillfället för stadens talan, utses Herrar Förmannen E. A. Westholm och Rektorn Hj. Thyresson.

Västerås den 21 maj 1926.

För Beredningsutskottet:
CARL HEDBERG.
Ragnar Tenow".

På yrkande av Herr Hedberg biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Beredningsutskottet sålunda föreslagit.

§ 95.

Ang. nya bestämmelser rörande anordnande av garage.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars till Beredningsutskottet för utlåtande remitterat av Byggnadsnämnden utarbetat förslag till nya bestämmelser angående anordnande av garage, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande maj förklarat, att

utskottet vid granskning funnit förslaget icke giva anledning till anmärkning samt att utskottet för sin del icke hade något att erinra emot, att förslaget i föreliggande skick av Stadsfullmäktige antoges.

Stadsfullmäktige beslöto efter meddelande härav på yrkande av Herr Hedberg bordlägga ärendet.

§ 96.

Ang. ny hamnordning. m. m.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars till Beredningsutskottet för yttrande överlämnat av Hamnstyrelsen upprättat förslag dels till ny hamnordning för staden, dels ock till föreskrifter och beställningssedel för begagnandet av stadens hamnkranar (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 10) hade från Beredningsutskottet inkommit följande utlåtande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige enligt beslut den 26 mars innevarande år till Beredningsutskottet för yttrande överlämnat av Hamnstyrelsen uppgjorda förslag, dels till ny hamnordning för staden dels ock till föreskrifter och beställningssedel för begagnandet av stadens hamnkranar, får Beredningsutskottet efter granskning av förslagen såsom yttrande i ärendet anföra följande.

Det föreliggande förslaget till ny hamnordning saknar bestämmelser angående den ordning, i vilken Hamnstyrelsen skall tillsättas, styrelsens sammansättning, tiden för ledamöternas mandat, etc. i olikhet mot nu gällande hamnordning, som härom innehåller föreskrifter. Oavsett huruvida förhållandena framdeles kunna påkalla tillkomsten av särskilt reglemente för Hamnstyrelsen, synes det vara naturligt att i hamnordningen finnas bestämmelser i hithörande ämne, som, om de ock icke i detalj angiva Hamnstyrelsens befogenhet, likväl reglera dess tillvaro.

I avseende härå anser Beredningsutskottet att nu gällande ordning för valet, sammansättning av styrelsen m. m. bör bibehållas och sammanfattas i ett särskilt moment, lämpligen mom. 2) under § 1, varför Beredningsutskottet föreslår, att Stadsfullmäktige ville med därav föranledd förskjutning av numreringen å momenten i paragrafen giva mom. 2) följande lydelse:

"Mom. 2) Verkställigheten av Stadsfullmäktiges beslut angående hamnen och dess område samt förvaltnnigen härav tillkommer en särskild av Stadsfullmäktige vald hamnstyrelse.

Denna styrelse består av fem ledamöter samt tre suppleanter, valda, ledamöterna för en tid av fem år, och suppleanterna för en tid av tre år i sänder, i sådan vid första valet efter lottning bestämd ordning att vid varje kalenderårs utgång en ledamot och en suppleant avgå ur styrelsen. Vid uppkommen ledighet under löpande mandat anställes fyllnadsval.

Hamnstyrelsen utser inom sig ordförande och vice ordförande för varje år och sammanträder så ofta omständigheterna påkalla".

Enligt lydelsen på § 5 m. fl. stadganden i förslaget har hamnförvaltningen uppdelats på två avdelningar, en administrativ, kallad hamnkontoret, och en uppbördsavdelning, kallad hamnuppbördskontoret, vilken upp-

delning så länge hamnuppbörden är förlagd till hamnkontoret i praktiskt avseende är utan betydelse.

Uppdelningen har emellertid vidtagits med tanke på att utvecklingen kan påkalla en dylik uppdelning och att sådan skall kunna genomföras utan att hamnordningen i sammanhang härmed skall behöva ändras. I konsekvens härmed bör emellertid i den nya hamnordningen icke fastslås, att hamnkaptenen i fråga om hamnavgiftsberäkning och erläggandet av hamnavgifter skall hava bestämmanderätt även om denna rätt med nuvarande organisation tillkommer honom, i följd varav i § 6 mom. b) ordet "hamnkaptenen" bör utbytas mot orden "vederbörande uppbördsman", och föreslår Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige ville besluta denna ändring.

Ifråga om förslagen till föreskrifter för begagnandet av hamnkranarne och till beställningssedel för sådant begagnande har Beredningsutskottet ingen annan ändring att föreslå, än att till större skydd för staden uttrycket "bristfällighet i kranen" under § 4 i föreskrifterna och dess motsvarighet i beställningssedeln ändras till "uppenbar bristfällighet i kranen".

Västerås den 21 maj 1926.

För Beredningsutskottet:

CARL HEDBERG.

Ragnar Tenow".

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hedberg utan omröstning för sin del antaga den av Hamnstyrelsen föreslagna hamnordningen jämte föreskrifter och beställningssedel för begagnandet av stadens kranar med de tillägg och förändringar, Beredningsutskottet i ovanintagna skrivelse föreslagit.

§ 97.

Ang. pensionstagare ur Sundiska understödsfonden.

Föredrogs och lades till handlingarne från Nämnden över Sundinska understödsfonderna för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen inkommet utdrag av Nämndens protokoll för den 3 innevarande maj, innefattande beslut om utseende av understödstagare ur fonden för innevarande år, nämligen ur fonden för pauvres honteux och medelklassen: Agnes Bergh, Johanna Gustfva Eriksson, Ulrika Charlotta Lindblad, Emma Kristina Lagerkvist, Anna Helena Stensson, Emma Eriksson, Ebba Welin, Ida Lindroth, Maria Josefina Segerström och Alma Vedell, samt ur fonden för arbetsklassen: Karl Joh. Lundholm, Kristina Katarina Jonsson, Kristina Lovisa Ekstedt, Karl Aug. Eriksson, Klas Alfr. Wirström, Kristina Nilsson, Maria Lovisa Nilsson, Lovisa Jansson, J. F. Pettersson och Anna Lundell.

§ 98.

Ang. donation efter avlidna fru Therése Möller.

Från utredningsmannen i dödsboet efter Änkefru Therése Möller, Länsnotarien Herbert Sundström, hade inkommit en skrivelse jämte till densamma hörande handlingar så lydande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknad utredningsman i boet efter avlidna änkefru Katharine Therése Möller, född Höglund, får härmed till Stadsfullmäktiges kännedom meddela, att Västerås stad enligt ett av Fru Möller den 28 september 1923 upprättat testamente skall bekomma femtusen (5,000) kronor att förvaltas av staden på sådant sätt att den årliga avkastningen av beloppet genom diakonissorna i staden utdelas till stadens fattiga.

Ehuru det ej i testamentet blivit bestämt, så hade det dock varit testamentsgiverskans mening, att avkastningen skulle tillfalla sådana fattiga, som en längre tid varit bofasta i staden och som icke erhölle fattighjälp eller åtminstone icke i större utsträckning erhölle dylikt understöd.

Vidare har sterbhuset genom mig velat anhålla, att beloppet finge förvaltas som en särskild fond, kallad "Fru Therese Möllers fond".

Med anledning härav får jag sålunda hemställa om, att Stadsfullmäktige ville förklara sig villiga att mottaga beloppet.

För Fru Therése Möllers sterbhus:
HERBERT SUNDSTRÖM".

"Transumt.

ARVSKIFTE.

År 1926 den 31 mars förrättades av undertecknade arvskifte i boet efter änkefru Katharina Therésia Möller, född Höglund, vilken född den 13 april 1856 avlidit den 26 januari 1926.

Till grund för förrättningen lades:

1) bouppteckningen efter den avlidna, förrättad den 14 februari 1926, utvisar en behållning av 105,568: 60;
2) ett av den avlidna den 28 september 1923 upprättat testamente, som enligt påskrift den 4 februari 1926 godkänts av den avlidnas broder Karl J. Höglund, Hagalund;

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Enligt godkända testamentet fördelas behållningen sålunda:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås stad:

bekommer ..... kronor 5: 000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Härefter uppgjordes följande likvider:

— — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Västerås stad:

Testamentslotten ..... 5,000: —

Kronor 5,000: —

Betald stämpel å testamentslotten ..... „ 375: —
Bekommer kontant ..... „ 4,625: —

Kronor 5,000: —

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sålunda efter uppdrag förrättat:
Som ovan:
HERBERT SUNDSTRÖM. AXEL SUNDSTRÖM.

Förestående arvskifte godkännes.
Som ovan:
C. HÖGLUND.

Målaren Karl J. Höglunds egenhändiga namnteckning bevittnas:
Herbert Sundström. *A. Höglund.*

Förestående arvskifte godkännes och oss tilldelade arvslotter kvitteras:
Som ovan:
Gerda Rydberg. *H. Rydberg.* *A. Höglund.*
E. Hartelius. *Vivan Hartelius.*

Fru Gerda Rydbergs och hennes mans egenhändiga namnteckningar bevittnas:
John E. Runefeldt. *C. Rosengren.*

Fru Vivan Hartelius och hennes mans Erik Hartelius egenhändiga namnteckningar bevittnas:
C. Åkerman. *S. Ljungquist.*

Axel Höglunds egenhändiga namnteckning bevittnas:
John E. Runefeldt. *C. Rosengren.*

Rätt transumerat betygar:
Herbert Sundström".

"Avskrift.

TESTAMENTE.

Undertecknad Katarina Theresia Möller, född Höglund, förklarar härmed min yttersta vilja och testamente vara, att min kvarlåtenskap skall på följande sätt fördelas:

1. Min brorson Bror Axel Höglund, för närvarande boende i Hagalund, Andersgatan 1, skall bekomma Tiotusen (10,000: —) kronor;
2. Västerås stad skall härefter bekomma Femtusen (5,000: —) kronor att förvaltas av staden på sådant sätt att den årliga avkastningen av beloppet genom diakonissorna i staden utdelas till stadens fattiga;

3. Sedan härovan under 1 och 2 punkterna omförmälda legaten utgått skall min återstående kvarlåtenskap lika fördelas mellan min fosterdotter Gerda Matilda Rydberg, född Möller, för närvarande boende i Stockholm, och min brorsdotter Olivia Vilhelmina Hartelius, född Höglund, för närvarande boende i Västerås, skolande den egendom, de genom detta mitt testamente bekomma, förvaltas av dem såsom deras enskilda egendom, i vilken giftorätt ej skall tillkomma deras män och vilken icke må användas till deras mäns skulder.

Västerås den 28 setpember 1923.

Katharina Therésia Möller.
född Höglund.

Att Katharina Theésia Möller, född Höglund, vilken vi personligen känna, med sunt och fullt förstånd och av fri vilja förklarat förestående handling utgöra hennes yttersta vilja och testamente samt densamma egenhändigt underskrivit, vilket skedde denna dag i hennes bostad, intyga undertecknade, särskilt anmodade och på en gång närvarande vittnen.

Västerås den 28 september 1923.

Axel Sundström. *Herbert Sundström.*

§ 590. År 1923 den 1 oktober vid Rådstuvu Rätten i Västerås hördes Bankdirektören Axel Sundström och e. Länsnotarien Herbert Sundström för dödsfalls skull på ed angående tillkomsten av detta testamente; betygar

På Rådstuvu Rättens vägnar:
J. W. Ödman.

§ 73. År 1926 den 1 mars, vid Rådhusrätten i Västerås, blev detta testamente för laga bevakning efter avlidna änkefru Katharina Theresia Möller, född Höglund, ingivet samt utställt till delgivning med den avlidnas närmaste arvingar; betygar

På Rådhusrättens vägnar:
J. W. Ödman.

Rätt avskrivet betygar:
Herbert Sundström".

Efter uppläsande av ifrågavarande handlingar beslöto Stadsfullmäktige med tacksamhet mottaga den till staden givna donationen.

§ 99.

Föredrogs följande till Stadsfullmäktige överlämnade

Ang. donation av P. W. Werkelin och hans hustru.

"GÅVOBREV

Till Herrar Stadsfullmäktige i Västerås.

Som tacksam erkänsla för mångårig lycklig vistelse med min hustru i Västerås vill jag härmed som gåva överlämna 12,000 kronor att med

lika belopp fördelas i tvenne fonder, den ena till Västerås stads skollovskolonier och den andra till Västerås Arbetsstuga under följande villkor:

A. Vardera fonden förvaltas under benämningen *Hanna och P. W. Werkelins donationsfond* av drätselkammaren i Västerås.

B. De fonderade beloppen få icke minskas. Endast de årliga räntorna få användas för med vardera inrättningen avsett ändamål.

C. Jag förbehåller mig rätt att under min återstående livstid tillgodogöra mig räntorna, som halvårsvis i januari och juli månader må till mig åtgå efter fem procent. Eventuella vid min död ej uppburna räntor må gottskrivas fonderna.

Visby den 7 maj 1924.

P. W. WERKELIN".

Stadsfullmäktige beslöto med tacksamhet mottaga den till staden sålunda erbjudna donationen på de villkor donator föreskrivit.

§ 100.

Ang. Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1925.

Anmäldes och bordlades Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige avgivna verksamhetsberättelse för år 1925.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 juni 1926.

ALB. LUNDKVIST.

Georg Leontein. Axel Hammer.

Offentligen uppläst den 2 juni 1926, betygar:

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås Central-Tryckeri 1926

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 juni 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson Danielsson, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Thyresson, Keijser, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlsson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herr vice ordföranden Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Pers, Ridderström, Larsson, Hed, Vass och K. Andersson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 100 ½.

Val av justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Tärngren och Hiersemann att jämte Herr Ordföranden justera dagens protokoll.

§ 101.

Ang. nya ledamöter av Stadsfullmäktige.

Föredrogos till Stadsfullmäktige överlämnade särskilda utdrag av Magistratens protokoll för den 18 innevarande juni, utvisande att vid då företagna röstsammanräkningar för utseende av nya ledamöter av Stadsfullmäktige efter avlidne Herrar J. A. Zander och Aron Eriksson härtill blivit utsedda Stationskarlen Fredr. Melin och Förmannen G. F. Lundberg.

Ordföranden hälsade de nya ledamöterna välkomna till deltagande i Stadsfullmäktiges arbete.

§ 102.

Fattigvårdsstyrelsens årsberättelse för 1925.

Anmäldes och lades till handlingarne Fattigvårdsstyrelsens till Stadsfullmäktige överlämnade, vid senaste sammanträde bordlagda verksamhetsberättelse för år 1925. (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 50).

§ 103.

Ang. nya bestämmelser om anordnande av garage.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars till Beredningsutskottet för utlåtande överlämnat av Byggnadsnämnden utarbetat förslag till nya bestämmelser angående anordnande av garage, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 nästlidne maj förklarat, att utskottet vid granskning funnit förslaget icke giva anledning till anmärk-

ning samt att utskottet för sin del icke hade något att erinra emot, att förslaget i föreliggande skick av Stadsfullmäktige antoges.

Vid föredragning av handlingarne i berörda, vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 27 nästlidne maj bordlagda och nu under N:o 41 av de tryckta handlingarne för dagen intagna ärende, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hedberg utan omröstning för sin del enligt Byggnadsnämndens av Beredningsutskottet tillstyrkta framställning *dels* upphäva de den 28 april 1920 fastställda särskilda byggnadsföreskrifterna i fråga om inredande eller nybyggnad av lokaler avsedda till för varing av automobiler, *dels* med giltighet för stadens hela område, till alla delar antaga och godkänna det vid Byggnadsnämndens framställning fogade förslaget till bestämmelser angående anordnande av garage, *dels ock* giva Byggnadsnämnden i uppdrag att hos vederbörande myndigheter söka fastställelse å Stadsfullmäktiges sålunda fattade beslut

§ 104.

Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 42) hade Drätselkammaren överlämnat avskrift av skrivelse från Kungl. Finansdepartementet, innehållande Kungl. Maj:ts beslut om tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån å 719,663 kronor 33 öre.

Stadsfullmäktige beslöto lägga skrivelsen till handlingarne samt, i anledning därav att Kungl. Maj:t avslagit stadens ansökning, i vad den avsåg tillstånd att med lånemedel gälda vissa utgifter för stadens tekniska verk, uppdraga åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt dessa utgifter i stället skulle gäldas.

§ 105.

Ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 sistlidne januari till Vatten- och Gasverksstyrelsen för utlåtande remitterat en såsom egen motion av Herr Bäckman upptagen skrivelse från ägaren av fastigheten Nedre Rosenhill N:o 1, A. G. Andersson, med anhållan, att Stadsfullmäktige ville upptaga till behandling frågan om ledningars framdragande till byggnadsområdet Nedre Rosenhill, samt efter det Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 nästlidne maj (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 34) avgivit det begärda utlåtandet, Stadsfullmäktige den 27 samma maj månad för vidare beredning remitterat ärendet till Drätselkammaren, hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 43) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att såväl vatten- och avlopps- som gasledningar skulle utdragas till byggnadsområdet Nedre Rosenhill, under förutsättning att härför erforderlig gatumark överlämnades till staden och, vad anginge gasledning, att anknytning härför skulle sökas för samtliga inom området belägna bebyggda fastigheter, samt att till bestridande av härmed förenade kostnader anvisa ett anslag å 14,000 kronor att utgå av

lånemedel, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa detta beslut, i den del det avsåge gäldande av anvisat anslag genom lån Kungl. Maj:ts prövning, och med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavaranre utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, hade att för ändamålet upptaga efter tillstånd av Kungl. Maj:t.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning till alla delar vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 106.

Ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen av den 6 i samma månad (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 35) med förslag angående vissa ändringar i de av Stadsfullmäktige antagna bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 44) tillstyrkt bifall till vad Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla, vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt.

Stadsfullmäktige hade alltså beslutat, *dels* att sista stycket i punkt 4 av bestämmelserna rörande anslutning till stadens allmänna ledningar skulle utgå och ersättas med följande stycke:

"Därest å fastighet, som förut har anslutning till allmän ledning, för vilken anslutningsavgift ej erlagts, företages nybyggnad eller om- eller tillbyggnad, allt i sådan omfattning, att ny eller grövre servisledning till fastigheten måste anläggas, skall anslutningsavgift för sådan ledning betalas", *dels ock* att punkt 8 i samma bestämmelser skulle erhålla följande ändrade lydelse:

"Skulle inom ett byggnadsområde ägare av bebyggd tomt icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid som omförmäles i punkt 5".

§ 107.

Ang. anslag till nya elektriska ledningar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 45) hade Drätselkammaren under tillstyrkande av en av Vatten- och Gasverksstyrelsen i ämnet gjord framställning, som bifogats, hemställt, att Stadsfullmäktige ville för nedläggande av nya elektriska jordkablar dels mellan statens kraftverk och stadens elektricitetsverk och dels mellan remontmarknadsplatsen och nya lasarettet samt för anordnande av en kopplingsstation å remontmarknadsplatsen anvisa ett anslag å 55,000 kronor att utgå av lånemedel, med bemyndigande för

Drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse och rätt för Drätselkammaren att tills vidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom komme att överskridas, hade att för ändamålet upptaga efter av Kungl. Maj:t meddelat tillstånd.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla den gjorda framställningen.

§ 108.

Ang. uppsättande av sektioneringstransformatorer för de elektriska ledningarna.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en av Vatten- och Gasverksstyrelsen hos Stadsfullmäktige gjord framställning om anslag till uppsättande av s. k. sektioneringstransformatorer för de elektriska ledningarna (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 36), hade Drätselkammaren nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande juni föreslagit, att Stadsfullmäktige ville med bifall till framställningen anvisa för ändamålet ett anslag å 10,600 kronor att utgå med hälften av elektricitetvserkets vinstmedel för innevarnade år och hälften av de tekniska verkens amorteringsfond.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställt och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 109.

Ang. tilläggsanslag till tekniska verkens nyanläggningar m. m.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i sammanhang med avgivande av sin förvaltningsberättelse för år 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 40) anhållit, att Stadsfullmäktige ville dels godkänna styrelsens åtgärd att på vattenverkets underhållskonto hava påfört kostnaderna för iståndsättande av vattenverkets brunn N:o 2 med 4,349 kronor 26 öre, dels ock anvisa av tekniska verkens amorteringsfond ej mindre 6,073 kronor 47 öre till elektrisk ledningsanläggning för stadens vattenverk, än även 1,237 kronor 81 öre till täckande av under år 1926 uppkommen brist uti anslag till nyanläggningar och nyanskaffning, samt Stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj remitterat denna framställning till Drätselkammaren för yttrande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 47) tillstyrkt bifall till framställningen.

Efter härav tagen del biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda föreslagit och Drätselkammaren tillstyrkt.

§ 110.

Ang. försäljning av fastigheterna n:ris 90-92 södra kv.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 48) hade Drätselkammaren på anförda skäl anhållit, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja fastigheterna tomterna N:ris 90—92 inom södra kvarteret samt mellan dessa och Munkgatan liggande mark.

Efter en stunds överläggning i ämnet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström, med vilken Herrar Danielsson, Keijser, Bäckman, Westholm, Engdahl och Hellman förenade sig samt efter yttrande av Herrar Hult och Engdahl utan omröstning bifalla Drätselkammarens hemställan.

§ 111.

Ang. åtgärder för undanrödjande av bostadsbrist vid höstflyttningen.

I sammanhang med den under nästföregående paragraf i protokollet omförmälda frågan om försäljning av vissa fastigheter i södra kvarteret och i anslutning till den överläggning, som härvid förekommit, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Keijser till Drätselkammaren för utlåtande remittera frågan om vidtagande av åtgärder för underlättande av bostadsanskaffningen i Västerås i samband med höstflyttningen den 1 nästkommande oktober.

§ 112.

Ang. sammanförande av landstings- och stfmvalen till en valdag.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande juni (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 49) hade Beredningsutskottet med föranledande av en till Stadsfullmäktige överlämnad promemoria rörande ikraftträdandet av lagstiftning avseende möjligheten att sammanföra vissa kommunala val till samma valdag på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att valet innevarande år av Stadsfullmäktige för nästa valperiod skulle förrättas å samma dag som val av landstingsmän.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Vestholm, med vilken Herrar Hedberg och Bäckman förenade sig, och sedan Herrar Borgmästaren och Sundström yttrat sig utan särskilt yrkande, utan omröstning bifalla Beredningsutskottets sålunda gjorda hemställan.

§ 113.

Ang. inköp av mark för reglering av Köpingsvägen.

Föredrogs och bifölls utan omrösning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det bemyndigande, som förut enligt beslut av Stadsfullmäktige den 24 nov. 1921 lämnats Drätselkammaren, att förvärva mark åt staden för vidgning av landsvägen till Köping, avsåg allenast mark från fastigheter, belägna på södra sidan om landsvägen.

Som emellertid ordnandet av landsvägen förutsätter ett förvärv av mark jämväl på norra sidan om densamma, i första hand den utskjutande vinkeln emellan landsvägen och Kronvägen av lägenheterna Almnäs och Amandaro, får Drätselkammaren härmed i och för fullföljd av redan med vederbörande fastighetsägare inledda underhandlingar härom anhålla att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkommaren, att till pris

och på villkor som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, förvärva den mark utmed norra sidan av landsvägen till Köping, som enligt planen för denna landsvägs ordnande skall ingå i densamma.

Västerås den 10 juni 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

§ 114.

Ang. L. G. Vidéns mantalsskrivntngsort.

Genom resolution den 1 innevarande juni hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i uppkommen fråga rörande Arbetaren Lars Gerion Vidéns rätta mantalsskrivningsort.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande.

§ 115.

Ang- P. J. Samzelius rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 15 innevarande juni hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat Konungens befallningshavandes i Örebro län utslag på anmälan av Kronokamreraren i Örebro stad i fråga om riksbankskamreraren Per Josef Samzelius' med familj rätta mantalsskrivningsort, enligt vilket utslag Konungens befallningshavande förklarat Örebro stad i förevarande fall vara rätta mantalsskrivningsorten.

Efter tagen del av utslagets innehåll beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström uppdraga åt Drätselkammaren att å stadens vägnar överklaga ifrågavarande utslag med yrkande att Västerås stad måtte förklaras vara riksbankskamreren Samzelius' rätta manatlsskrivningsort för innevarande år.

§ 116.

Ang. polispersonalens löneförhållanden.

Genom resolution den 29 nästlidne maj hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige avgiva förklaring i anledning av besvär vilka hos Konungens befallningshavande i länet anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 29 sistlidne april rörande avlöningsförmåner för polispersonalen i Västerås, dels av poliskommissarien C. A. Linder och dels av en del andra befattningshavare vid poliskåren.

Efter meddelande härav yrkade dels Herr Falk, med instämmande av Herr Westholm, att handlingarne i ärendet måtte remitteras till Beredningsutskottet för upprättande av förslag till förklaring i anledning av besvären, dels ock Herr Sundström, att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Beredningsutskottet att å Stadsfullmäktiges vägnar avgiva ifrågavarande förklaring.

Vid framställning av proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige beslut i överensstämmelse med vad Herr Falk yrkat.

§ 117.

Ang. mottagande av kvinnliga elever vid Västerås högre allmläroverks gymnasium.

I en den 14 innevarande juni dagtecknad motion hade Herr Hiersemann på anförda skäl anhållit, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt Beredningsutskottet och Drätselkammaren att utreda frågan angående möjligheten för kvinnliga lärjungars inträde i Västerås högre allmänna läroverks gymnasium i den mån nu befintliga utrymmen det medgåve.

På yrkande av motionären beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till Beredningsutskottet och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 118.

Ang. anslag av automobilskattemedel.

Föredrogs och lades till handlingarne till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. brev den 11 innevarande juni rörande fördelning av städernas utjämningsandel av 1925 års automobilskattemedel, enligt vilket Västerås stad tilldelats ett belopp på vissa villkor av 15,000 kronor.

§ 119.

Ang. anslag till föreningen Västerås skollovskolonier.

Sedan Stadsfullmäktige vid behandlingen av budgeten för innevarande år den 29 december 1925 uppskjutit frågan om beviljande av ökat anslag till Västerås skollovskolonier i enlighet med en därom hos Stadsfullmäktige väckt motion, upptogs nu detta ärende till förnyad behandling; och beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Lindberg bordlägga ärendet.

§ 120.

Ang. visst medgivande i lagen om fastighetsbildning i stad beträffande Västerås.

Föredrogs och lades till handlingarne en genom Konungens befallningshavandes resolution den 12 innevarande juni till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Kungl. Maj:ts brev den 28 maj 1926, enligt vilket Kungl. Maj:t med föranledande av en framställning av Stadsfullmäktige i Västerås, med stöd av 6 kap. 11 § 2 mom. i lagen om fastighetsbildning i stad förordnat, *att* inom staden Västerås' nuvarande område beträffande annan gräns än tomtgräns gränsbestämning finge äga rum med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap. av nämnda lag, dock att det sålunda lämnade medgivandet icke inbegrepe bestämmande av gräns, som sammanfölle med yttergräns för saden, *att,* då gränsbestämning ägde rum enligt detta Kungl. Maj:ts medgivande, anteckning därom skulle göras under särskild paragraf i förrättningsprotokollet, *samt att* det ena exemplaret av det vid framställningen fogade bladet "Tillberga" av den av rikets allmänna kartverk utgivna ekonomiska kartan, å vilket blad stadens nuvarande område genom stadsingenjörens i staden försorg utmärkts medelst särskild gränsbeteckning, skulle överlämnas till lantmäteristyrelsen för att hos styrelsen förvaras och det andra exemplaret översändas till länsstyrelsen i Västmanlands län för att till Stadsfullmäktige återställas.

Det antecknades att det för Stadsfullmäktige avsedda exemplaret av ovanberörda karta överlämnats till Stadsfullmäktiges expedition.

§ 121.

Ang. fyrbelysning å Stora Sandskär.

Vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 29 december 1925 hade föredragits i ett sammanhang följande till Stadsfullmäktige ankomna handlingar:

"Till Västerås Stadsfullmäktige.

I anledning av Eder skrivelse den 26 nästlidne november, angående anordnande av fyr å Sandskär och av fyrbelysnnig inom Västerås hamnområde, får Kungl. Lotsstyrelsen meddela, att å sträckan Ridöfjärden—Kvicksund i Mälaren för den allmänna sjöfarten två nya fyrar beräknats bliva erforderliga, av vilka den ena skulle lämna ledning mellan den nyuppförda fyren å Stora Aggarö och fyren Torshälla limpor. Sistnämnda nya fyr skulle uppställas å Flatholmen och givas de lysvinklar, som framgå av här bilagt sjökortsutklipp. Till ledning för sjöfarten *förbi* Västerås är alltså en fyr å Sandskär icke erforderlig, och för statsverkets del skulle anordnandet av en dylik fyr innebära en merutgift, enär fyren icke skulle kunna ersätta någon av de av lotsstyrelsen redan ifrågasatta fyrarna å sträckan Ridöfjärden—Kvicksund. Enär den beslutade förbättringen av fyrbelysningen i Mälaren, som för närvarande är under utförande, avser att komplettera fyrbelysningen för den genomgående trafiken, finner lotsstyrelsen sig sålunda icke kunna föreslå, att på statens bekostnad fyr anordnas å Sandskär.

Mot den allmänna anordningen av fyrbelysningen inne i Västerås hamn, som i Eder skrivelse angivits, har lotsstyrelsen icke något att erinra, men kan denna fråga ej *slutligt* av Kungl. Styrelsen behandlas, förrän förslag från Eder inkommit, huru fyrbelysningen förbi Sandskär mot Västerås bör anordnas, varjämte för ärendets handläggning erfordras *dels* ett sjökortsutklipp, varå de föreslagna lysvinklarna utmärkts, *dels* uppgift å den fyrskenskaraktär, som avsetts att givas åt den föreslagna nya fyren vid Västerås djuphamn.

I detta sammanhang får lotsstyrelsen meddela, att för förbättring av fyrbelysningen över sjön Galten, mellan Kvicksund och östra änden av den till uppmuddring avsedda rännan för inloppet till Köping, fyra fyrar torde erfordras förutom två fyrar, en å vardera sidan vid östra änden av den föreslagna uppmuddrade rännan från Köpingsåns mynning, vilka två jämförelsevis kostsamma fyrar enligt lotsstyrelsens förmenande borde anordnas och underhållas av Köpings stad.

Stockholm den 18 december 1925.

ERIK HÄGG.

Rob. Söderholm".

"Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Med anledning av Fullmäktiges skrivelse den 26 sistlidne november med hemställan, att fyrbelysning å Stora Sandskär anordnas genom statens försorg, har Vattenfallsstyrelsen rådgjort med K. Lotsstyrelsen i denna fråga.

Då enligt vad som framgår av Lotsstyrelsens skrivelse till Eder av den 18 dennes och varav Vattenfallsstyrelsen erhållit del, någon fyr å Stora Sandskär icke är behövlig för sjöfarten *förbi* Västerås och denna fyr icke heller skulle kunna ersätta någon av de av Lotsstyrelsen redan ifrågasatta fyrarna å sträckan Ridöfjärden—Kvicksund, finner sig Vattenfallsstyrelsen lika litet som Lotsstyrelsen kunna föreslå, att på statens bekostnad någon fyr anordnas å St. Sandskär.

Då för angöring av Västerås djuphamn en komplettering av fyrbelysningen från djupfarleden Ridöfjärden—Kvicksund in till själva hamnen synes önskvärd, får Vattenfallsstyrelsen i enlighet med sin framställning av den 18 juni detta år och med framhållande, att den av staten beslutade fyrbelysningen under hösten tagits i bruk, hemställa, att dylik komplettering snarast genom stadens försorg bliver utförd.

Stockholm den 22 december 1925.

F. VILH. HANSON.

A. Ekvall".

Vid berörda sammanträde hade dessa handlingar remitterats till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för yttrande.

Från de nämnda myndigheterna hade de begärda yttrandena inkommit; och hade Hamnstyrelsen avgivit ett så lydande utlåtande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 december 1925 hava Stadsfullmäktige till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för yttranden remitterat meddelanden från Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen rörande fyrbelysning å Stora Sandskär, därvid de Kungl. styrelserna vidhållit att ifrågavarande angelägenhet borde ombesörjas av Västerås stad.

Hamnstyrelsen, som genom särskilda representanter fört underhandlingar i ärendet med Kungl. Lotsstyrelsen utan att därvid ens det resultat kunnat ernås, att Kungl. Lotsstyrelsen velat åtaga sig underhåll och skötsel av fyren om denna komme att byggas genom stadens försorg, är emellertid icke övertygad om att någon skyldighet för Västerås stad föreligger att ombesörja denna fyrbelysning, och anser att ännu ett försök att påverka statsmakterna bör göras genom skrivelse till Kungl. Maj:t.

De närmare grunderna för styrelsens uppfattning framgå av bifogade skrivelseförslag.

Hamnstyrelsen föreslår alltså att Stadsfullmäktige måtte i enlighet med närlagda skrivelseförslag hos Kungl. Maj:t i underdånighet hemställa, att fyrbelysningen å Stora Sandskär måtte anordnas genom statens försorg.

Västerås den 16 juni 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin",

jämte ett därvid fogat skrivelseförslag av följande lydelse:

"Till Konungen.

I skrivelser till Stadsfullmäktige i Västerås den 16 och 18 juni 1925 hava Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen meddelat, att i anslutning till de åtgärder för förbättrad fyrbelysning i Mälarens farleder, som genom statens försorg komme att vidtagas, en fyr å holmen Stora Sandskär, belägen mellan Ridö och Västeråsfjärdarna, där farleden till Västerås tager av från den fortsatta farleden västerut genom Mälaren, beräknats komma till utförande genom Västerås stads åtgöranden och på dess bekostnad.

Enligt beslut den 26 november 1925 hava Stadsfullmäktige på anförda grunder hemställt hos nämnda styrelser att ifrågavarande fyrbelysning å Stora Sandskär måtte ordnas genom statens försorg.

Kungl. styrelserna hava emellertid i skrivelser den 18 och 22 december sistlidet år förklarat sig icke kunna föreslå, att på statens bekostnad någon fyr anordnas vid Stora Sandskär, enär en fyr därstädes icke vore behövlig för sjöfarten förbi Västerås, och fyren icke heller skulle kunna ersätta någon av de av Kungl. Lotsstyrelsen redan ifrågasatta fyrarna å sträckan Ridöfjärden—Kvicksund.

Det närmare innehållet av den i ärendet förda skriftväxlingen framgår av närlagda avskrifter.

Stadsfullmäktige hava emellertid icke kunnat låta sig åtnöjas med det besked, som lämnats av de Kungl. styrelserna.

Stadsfullmäktige hysa nämligen den uppfattningen att den förpliktelse, som Västerås stad enligt beslut av Stadsfullmäktige den 18 februari 1914 på förfrågan av vederbörlig statsmyndighet iklätt sig med avseende å sjöfarten på Mälaren för djupgående fartyg, och som godtagits av statsmakterna såsom underlag för dess åtgärder i detta hänseende, icke kan föranleda skyldighet för staden att anordna eller bekosta fyrbelysningen ifråga. Stadsfullmäktiges berörda beslut avser endast, såsom av närlagda handlingar framgår, en förbindelse från staden att i anslutning till Mälarledernas uppränsning och Södertälje kanals ombyggnad på stadens bekostnad anordna med järnvägsförbindelse försedda kajer för 5.5 meter djupgående fartyg. Däremot synes det, som om de uttalanden, vilka gjorts från statens sida rörande Mälarens öppnande för den större sjöfarten, böra anses, om icke direkt innebära, så dock konsekvent medföra, att anordnandet av ifrågavarande farledsfyr å Stora Sandskär skall vara en statens angelägenhet.

I samtliga de betänkanden och yttranden, som av statens myndigheter avgivits rörande Mälarens öppnande för den större sjöfarten, har nämligen betonats, att staten bör anordna farlederna till de städer som åtoge sig att bygga hamnar för denna sjöfart.

Vidare synes i den framställning från Kungl. Vattenfallsstyrelsen, som ledde till att 1925 års riksdag anslog medel för komplettering av fyrbelysningen i Mälaren å sträckan från Södertälje till Ridöfjärden, samma uppfattning som förut omnämnts — nämligen att staten skall ombe-

sörja farledernas anordnande — göra sig gällande, då Kungl. styrelsen anför, att styrelsen i skrivelse den 14 december 1922 hos Kungl. Maj:t hemställt om uppdrag åt lotsstyrelsen att utarbeta förslag till utprickning och fyrbelysning av dels en huvudfarled för 5.5 meter djupgående fartyg från Stockholm och Södertälje till Västerås och Köping, dels en farled för 4 meter djupgående genom Kolsundet till Strängnäs, varvid styrelsen förutsatte att erforderliga anslag skulle uppföras å lotsstyrelsens stat. I samma framställning meddelar vidare Kungl. Vattenfallsstyrelsen, att Kungl. Lotsstyrelsen med ett den 9 oktober 1923 avgivet underdånigt utlåtande överlämnat kostnadsberäkning för en *fullständig* fyrbelysning av ovannämnda farleder.

Det synes sålunda vara tydligt att statsmakternas avsikt åtminstone till en början varit, att all fyrbelysning i farlederna skulle anordnas och bekostas av staten.

Då Stora Sandskär är beläget icke mindre än 8.5 km. från Västerås egentliga hamn och nära 7 km. från hamnområdets yttersta gräns, måste denna fyr utan tvekan betecknas som en farledsfyr, och det är missvisande att här tala om att den skulle ligga vid infarten till Västerås.

Men alldeles oavsett vad staten i förevarande avseende åtagit sig eller icke, ligger det enligt Stadsfullmäktiges förmenande i sakens natur, att en fyr på omkring 3/4 mils avstånd från hamnområdet icke kan anses som en särskilt för hamnen behövlig fyr utan måste betraktas som en farledsfyr av allmän karaktär. Ett gott stöd för denna sin uppfattning kunna Stadsfullmäktige anföra i den omständigheten, att, då staden i anledning av djuphamnens tillkomst sökte fastställelse å ett vidgat hamnområde, vederbörande statliga myndigheter avsevärt beskuro stadens önskningar i detta hänseende, under framhållnade av att det låge i den *allmänna* sjöfartens intresse att hamnområdet icke blev större än som vore oundgängligen nödvändigt för den egentliga hamnrörelsen. Och vidare må i detta sammanhang framhållas, att sjötrafik förekommer och i än högre grad väntas förekomma till kajer och stränder inom hamnområdet, som tillhöra andra än staden, och av vilken sjöfart staden icke erhåller några som helst avgifter. Bland annat idkar statens själv genom sin vattenfallsstyrelse sådan trafik och detta i så stor omfattning, att Vattenfallsstyrelsen vid sitt härvarande kraftverk är i färd med att anlägga en betydande modern djuphamn. Det förefaller under sådana förhållanden vara fullt tillräckligt, att staden håller fyrbelysning vid sina egna hamnanläggningar och icke nödgas hålla sådan långt ut i farleden till nytta även för med stadens hamn i viss mån konkurrerande intressen.

Stadsfullmäktige anse sig i detta sammanhang även böra erinra om de synnerligen stora utgifter, som för staden varit förenade med djuphamnens utbyggande.

Då djuphamnens förseende med kranar nu pågår och än ytterligare dryga utgifter äro förknippade härmed skulle det bliva för staden alltför betungande att även åtaga sig att bekosta fyrbelysning för farled utom hamnens område.

Med stöd av det anförda få sålunda Sadsfullmäktige i Västerås i underdånighet hemställa, det täcktes Eders Kungl. Maj:t besluta, att fyrbelysning å Stora Sandskär skall anordnas och bekostas av staten.

Underdånigst

På Stadsfullmäktiges vägnar:

Västerås den 28 juni 1926".

Drätselkammaren hade slutligen i ärendet avgivit utlåtande så lydande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 december sistlidet år till Hamnstyrelsen och Drätselkammaren för yttranden remitterat från Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen till Stadsfullmäktige inkomna meddelanden rörande fyrbelysning å Stora Sandskär därvid angivna Kungl. styrelser vidhållit att ifrågavarande angelägenhet borde ombesörjas av Västerås stad.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande juni månad har Hamnstyrelsen, under hänvisning till den motivering, som vore avgiven i ett, styrelsens yttrande bifogat förslag till underdånig skrivelse, föreslagit Stadsfullmäktige att hos Kungl. Maj:t hemställa, att fyrbelysning å Stora Sandskär måtte anordnas genom statens försorg.

Drätselkammaren, som tagit del av Hamnstyrelsens yttrande och förslag, instämmer till alla delar däri och föreslår sålunda, att Stadsfullmäktige ville göra underdånig framställning om att fyrbelysning å Stora Sandskär anordnas genom statens försorg.

Västerås den 22 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

På yrkande av Herr Sundström anslöto sig Stadsfullmäktige efter föredragning av handlingarne i ärendet till alla delar till vad Hamnstyrelsen och Drätselkammaren föreslagit.

§ 122.

Ang. val i en del nämnder och styrelser efter avlidne J. A. Zander.

Sedan Stadsfullmäktige den 27 näslidne maj uppdragit åt Beredningsutskottet att upprätta förslag till val av efterträdare till avlidne Handelsföreståndaren J. A. Zander och Redaktör Aron Eriksson uti av dem innehavda kommunala uppdrag, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 17 innevarande juni avgivit sådant förslag; och valde Stadsfullmäktige i överensstämmelse med detta förslag:

a) till ledamot i Hamnstyrelsen intill utgången av år 1927 efter Herr Zander Tapetseraren Carl Bäckman,

b) till ledamot i styrelsen för Västerås sjukkassors fortsättningskassa intill utgången av år 1926 förutvarande suppleanten Byggnadssnickaren P. R. Svedlund samt till suppleant efter denne för samma tid Vaktmästaren vid Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget Knut Eriksson.

c) till ledamot i Nämnden över Sundinska understödsfonderna dels för pauvres honteux och medelklassen samt arbetsklassen dels ock för välgörande och allmännyttiga ändamål intill utgången av år 1927 Handlanden Carl Hedberg,

d) till ledamot i kommittén för utredning om ordnandet av torghandeln samt uppförandet av en saluhall Affärschefen V. Pehrzon, samt

e) till ledamot uti arbetslöshetskommittén förutvarande suppleanten Direktören K R. Liljeblad:

§ 123.

Ang. val av ledamot i Beredningsutskottet.

Till ledamot av Beredningsutskottet efter avlidne Redaktören Aron Eriksson valdes med acklemation Metallarbetaren O. Håvberg samt till dennes suppleant Träarbetaren Gust. Sund.

§ 124.

Ang. markbyte för reglering av tomterna N:ris 113 o. 114 Södra kv.

Föredrogs och bifölls på yrkande av Herr Sundström utan omröstning följande från Drätselkammaren inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och för reglering av tomterna N:ris 113 och 114 södra kvarteret har ägaren av tomten Godsägaren Fredrik Johanssons i Svånö sterbhus, anhållit att av staden få inköpa den mellan förstnämnda tomt och Munkgatan liggande marken samtidigt varmed sterbhuset erbjudit staden inköpa den mark av tomterna, som enligt gällande stadsplan skall utläggas till Vasagatan, varande markområdenas areal omkring 130 och 30 kvm., och får Drätselkammaren, med meddelande att arealskillnaden sterbhuset till last, utgörande alltså omkring 100 kvm. enligt en preliminär uppgörelse skulle betinga en köpeskilling av 12 kronor pr kvm., härmed anhålla, att Stadsfullmäkitge ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att på villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, genomföra ifrågavarande markbyte.

Västerås den 26 juni 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 30 juni 1926.
FREDR FÅHRÆUS.
P. Tärngren. P. Hiersemann.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 26 Augusti 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, G. Lindström, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Fru Lange, Herrar O. Carlsson, Dahrné och O. Johansson.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Rådmannen J. W. Ödman.

§ 125.

Justering. Uppdrogs åt Herrar Johan Andersson och Hedberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 126.

Ang. bagaren G. A. Vallins rätta mantalskrivningsort Sedan Magistraten genom resolution den 25 februari innevarande år infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande ett hos Konungens befallningshavande i länet anhängigt ärende angående Bagaren G. A. Vallins rätta mantalsskrivningsort för år 1926 samt Stadsfullmäktige den 26 sistlidne mars remitterat handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 nästlidne juli erinrat, att Vallin med sin familj inflyttat till Västerås den 30 sistlidne december samt att Vallin på grund härav och då han icke syntes hava ämnat för längre tid kvarstanna i Västerås, icke bort föras i mantal härstädes, utan, såsom rätteligen skett, i Västanfors socken, varjämte Fattigvårdsstyrelsen påpekat, att jämlikt 12 § i Kungl. Förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning bland annat "vederbörande kommun och fattigvårdssamhälle" ägde att anföra besvär över mantalsskrivning, varför det kunde starkt ifrågasättas, om kommunalnämnd, såsom här skett, ägde behörighet att utan vidare anhängiggöra och föra talan i mantalsskrivningsmål.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden såsom eget yttrande åberopa, vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 127.

Ang. arbetaren L. G. Vidéns rätta mantalskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 1 sistlidne juni anmodat Stadsfullmäktige avgiva yttrande i uppkommen fråga rörande Arbetaren Lars Gerion Vidéns rätta mantalsskrivningsort samt Stadsfullmäktige den 28 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 29 nästlidne juli anfört, att Vidén tillfälligt vistades i Västerås, då han av härvarande Fattigvårdsstyrelse omhändertogs för vård den 17 december 1924, från vilken dag Vidén oavbrutet åtnjutit fattigvård, alternerande å fattigvårdens tuberkulosavdelning och länets tuberkulossjukhus, där han för närvarande vårdades, att på grund härav Vidén syntes med stöd av 3 § 5 mom. i Kungl. Förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning, icke böra i Västerås mantalsskrivas, samt att det därjämte kunde påpekas, att jämlikt 12 § i Kungl. Förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning bland annat "vederbörande kommun och fattigvårdssamhälle" ägde anföra besvär över mantalsskrivning, men att det kunde starkt ifrågasättas, om kommunalnämnd, såsom här skett, ägde behörighet att utan vidare anhängiggöra och föra talan i mantalsskrivningsmål.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden såsom eget yttrande i ärendet åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 128.

Ang. riksbankskamreraren P. J. Samzelius rätta mantalskrivningsort

Genom resolution den 9 nästlidne juli hade Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnat ett protokoll hållet hos Konungens befallningshavande i länet den 30 juni 1926, varav inhämtades att Konungens befallningshavande i anledning av Kungl. Maj:ts befallningshavandes i Örebro län den 14 juni 1926 givna utslag angående Riksbankskamreraren Per Josef Samzelius' med familj rätta mantalsskrivningsort beslutat undanrödja Samzelius' med familj mantalsskrivning i Västerås för år 1926.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Bäckman i anledning därav att staden jämlikt Stadsfullmäktiges beslut redan överklagat Konungens befallningshavandes i Örebro län berörda utslag att uppdraga åt Drätselkammaren att i vederbörlig ordning anföra besvär över det beslut Konungens befallningshavande i Väsmtanlands län i ärendet fattat.

§ 129.

Ang. arbetaren Erik Sigfr. Erikssons rätta mantalskrivningsort.

Genom resolution den 23 nästlidne juli hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande arbetaren Erik Sigfrid Erikssons rätta mantalsskrivningsort för år 1926.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande.

§ 130.

Ang. fridlysning av visst område invid Kapellbäcken.

Genom resolution den 2 innevarande augusti hade Magistraten inforderat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av gjord framställning rörande fridlysning av ett område vid den s. k. kapellbäcken.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande.

§ 131.

Ang. sättet för gäldande av en del anslag till stadens tekniska verk.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 sistlidne juni vid föredragning av Kungl. Maj:ts beslut om tillstånd för staden att upplägga ett nytt amorteringslån, i anledning därav att Kungl. Maj:t avslagit stadens ansökning i vad den avsåge tillstånd att med lånemedel gälda vissa utgifter för stadens tekniska verk, uppdragit åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt dessa utgifter i stället skulle gäldas, så hade nu de begärda yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 51).

I överensstämmelse med vad Drätselkammaren i sitt utlåtande den 19 nästlidne juli föreslagit beslöto Stadsfullmäktige nu utan omröstning, *att* kostnaderna för inköp av vissa apparater för gasverket samt nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk tillsmmans 30,817 kronor 15 öre skulle bestridas av medel från tekniska verkens amorteringsfond, *att* kostnaderna för anskaffande av en tjärseparator för gasverket 3,000 kronor skulle gäldas av innevarande års vinstmedel från gasverket, *samt att* kostnaderna för anläggande av dräneringsledning i Pilgatan skulle täckas av medel, som stode till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande vid uppgörande av styrelsens budgetförslag för år 1927.

§ 132.

Ang. försäljning av mark för reglering av tomten Katrinelund 1 b och 2 a.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 5 innevarande augusti hade Drätselkammaren i anledning därav att ägaren av tomten Katrinelund 1 b och 2 a hos Drätselkammaren hemställt att för reglering av angivna tomt få inköpa ett staden tillhörigt markområde, hörande till stadens mark vid Hoffsta invid Krutkällarevägen, i areal utgörande omkring 95 kvm., hemställt om Stadsfullmäktiges bemyndigande, att till pris och på de villkor, Drätselkammaren ägde bestämma, försälja ifrågavarande markområde.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 133.

Ang. ny hamntaxa för Västerås.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 52) hade Hamnstyrelsen till Stadsfullmäktige för kännedom överlämnat avskrift av avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse till Länsstyrelsen i Västmanlands län rörande fastställande av ny taxa å hamnavgifter i Västerås för åren 1926—1930 ävensom provisorisk förhöjning av taxan intill utgången av år 1926.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarne.

§ 134.

Ang. pvovisoriskt tilllägg till hamntaxan för år 1927.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 53) hade Hamnstyrelsen på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka tillstånd för Västerås stad att jämväl under år 1927 uttaga ett provisoriskt taxetillägg av 40 % å hamnavgifter i Västerås.

Stadsfullmäktige biföllo utan omröstning vad Hamnstyrelsen sålunda hemställt.

§ 135.

Ang. reparation av vågbrytaren i gamla hamnen.

En från Hamnstyrelsen inkommen skrivelse av den 10 innevarande augusti rörande kostnad för reparation av den äldre vågbrytaren i stadens hamn beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 136.

Ang. iordningställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 54) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Fattigvårdsstyrelsen, hemställt, att Stadsfullmäktige ville av tillgängliga medel anvisa ett anslag å 11,900 kronor för inredande av lokaler för fattigvårdsbyrån inom fastigheten södra kvarteret N:o 110, samt uppdraga åt Drätselkammaren att vid avgivande av förslag till budget för år 1927 föreslå Stadsfullmäktige, huru denna kostnad slutligt skulle gäldas.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning berörda hemställan.

§ 137.

Ang. inköp av en brandautomobil.

Med överlämnande av en skrivelse i ämnet från Brandstyrelsen hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 12 innevarande augusti (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 55) hemställt att Stadsfullmäktige ville av tillgängliga medel anvisa ett anslag å 4,500 kronor att ställas till Brandstyrelsens förfogande för bestridande av en tredjedel av kostnaderna för inköp av en brandautomobil med centrifugalpump samt uppdraga åt Drätselkammaren att vid avgivande av förslag till budget för år 1927 föreslå Stadsfullmäktige, huru denna kostnad slutligt skulle gäldas.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad sålunda föreslagits.

§ 138.

Ang. en del erinringar rörande ny hamnordning för Västerås.

Genom resolution den 14 innevarande augusti hade Magistraten anmodat Stadsfullmäktige att taga under omprövning anmärkningar och erinringar, som av Allm. Svenska Elektriska A.-Bolaget och Västerås Masugnsaktiebolag framförts mot den av Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 beslutade hamnordningen för staden.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Hamnstyrelsen för förberedande utlåtande.

§ 139.

Ang. tillstånd för Frithiof Sandberg att utskänka pilsnerdricka

Genom resolution den 14 innevarande augusti hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande en av Frithiof Sandberg hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om rättighet att överflytta en av honom utövad rättighet att utskänka pilsnerdricka från fastigheten N:o 36 vid Stora gatan till fastigheten N:o 5 vid Hantverkaregatan i staden.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 140.

Ang. tillstånd för Erik Lundkvist att försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 25 innevarande augusti hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande en av Erik Lundkvist hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att från fastigheten N:o 29 Floragatan till fastigheten N:o 82 vid Stora gatan här i staden förflytta en av honom utövad rättighet att till avhämtning försälja pilsnerdricka.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 141.

Ang. tillstånd för Joh. Leonard Johansson att försälja begagnade föremål.

Genom resolution den 21 innevarande augusti hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Johan Leonard Johansson hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att i fastigheten N:o 5 Hantverkaregatan här i staden försälja begagnade föremål. På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera handlingarne i ärendet till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 142.

Ang. inköp av valkuvert m. m.

Föredrogs en till Stadsfullmäktige överlämnad avskrift av skrivelse från Kungl. Socialdepartementet till Konungens Befallningshavande i länet angående inköp av valkuvert m. m. för de instundande valen av stadsfullmäktige och landstingsmän.

Sedan upplyst blivit, att Magistraten, som jämväl fått del av berörda skrift, redan verkställt nödigt inköp av ifrågavarande valkuvert m. m. beslöto Stadsfullmäktige lägga skrivelsen till handlingarne.

143.

Ang. pension till Borgmästare J. Karlsson.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 innevarande augusti hade Magistraten, med överlämnande av en framställning i ämnet från Borgmästaren John Karlsson hemställt, att Stadsfullmäktige måtte bevilja Borg-

mästaren John Karlsson en skälig årlig pension från och med den 1 januari år 1927.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Lönenämnden för yttrande.

§ 144.

Ang. pension till Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 innevarande augusti hade Hälsovårdsnämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1927 tilldela Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz pension.

På yrkande av Herr vice ordföranden remitterade Stadsfullmäktige handlingarna i ärendet till Lönenämnden.

§ 145.

Ang. indragning av hyra för vatten-, gas- och elektriska mätare.

I en vid dagens sammanträde avgiven skriftlig motion föreslogo Herrar Keijser, Lindberg och Bäckman, att Stadsfullmäktige ville uppdraga åt vederbörande myndighet att utreda, huruvida icke hyrorna för vatten-, gas- och elektriska mätare från och med nästkommande år kunde helt indragas.

På yrkande av Herr Keijser beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen för utlåtande till Vatten- och Gasverksstyrelsen.

§ 146.

Ang. emottagande av minnesskrift över Strängnäs.

Såsom gåva från Strängnäs stad hade till Stadsfullmäktige överlämnats en tryckt skrift benämnd "Strängnäs under Stadsfullmäktiges styrelse 1875—1925 Minnesskrift av Helge Erneberg".

Stadsfullmäktige beslöto att till protokollet betyga sin tacksamhet för den emottagna gåvan.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 2 september 1926.
FREDR. FÅHRÆUS.
Carl Hedberg. *Joh. Andersson.*

Offentligen uppläst den 2 september 1926, betygar:

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås Central-Tryckeri 1926

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 30 September 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Kolmodin, Hult, Westholm, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, O. Carlson, O. Johansson, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Herrar Pers, Fjellander, Wass, Hellman, K. Andersson, Eng, Dahrné och G. Lindström.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Rådmannen Victor Åsberg.

§ 147.

Justering.

Uppdrogs åt Herrar Bäckman och Falk att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 148.

Ang. Erik SigfridEriks-sons rätta mantalsskriv-ningsort.

Sedan Magistraten genom resolution den 23 sistlidne juli infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i uppkommen fråga rörande arbetaren Erik Sigfrid Erikssons rätta mantalsskrivningsort för år 1926 samt Stadsfullmäktige den 26 nästlidne augusti remitterade handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande september — med tömälan, att enligt vad av i målet verkställd polisutredning framginge, det med hänsyn till Erikssons vistelse här i staden ville synas som om han möjligen bort mantalsskrivas härstädes för år 1926, men att, då samma utredning visade, att Eriksson, som bodde hos sin moster, endast haft kortare tillfälliga anställningar dels å landet och dels i staden, det därav torde framgå, att det aldrig varit hans avsikt att här bosätta sig, samt under framhållande av, att kommunalnämnds behörighet att utan särskilt uppdrag föra talan i mantalsskrivningsmål, kunde med stöd av bestämmelserna i 12 § Kungl. Förordn. den 6 augusti 1894 ifrågasättas — föreslagit, att rättmätigheten av det framställda kravet om att Eriksson måtte här i staden mantalsskrivas för år 1926 borde bestridas.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden med godkännande av berörda förslag såsom eget utlåtande i ärendet åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 149.

Ang. tillstånd för Frithiof Sundberg att utskänka pilsnerdrika.

Sedan Magistraten genom resolution den 14 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande en av Frithiof Sandberg hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om rättighet att överflytta en av honom utövad rättighet att utskänka pilsnerdricka från fastigheten n:o 36 vid Stora gatan till fastigheten n:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden, samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad uppdragit åt Nykterhetsnämnden att i ärendet avgiva förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 8 innevarande september, med förmälan att inom Nykterhetsnämnden meddelats, att de nya lokalerna vore lämpliga för ändamålet och att under senare tiden icke några anmärkningar kunnat göras mot utskänkningens utövande inom fastigheten n:o 36 vid Stora gatan, föreslagit, att Stadsfullmäktige måtte för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på de skäl Nykterhetsnämnden sålunda anfört i enlighet med dess förslag tillstyrka ifrågavarande ansökning.

§ 150.

Ang. tillstånd för Erik Lundkvist att försälja pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 25 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande av Erik Lundkvist hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att från fastigheten n:o 29 Floragatan till fastigheten n:o 82 vid Stora gatan här i staden förflytta en av honom utövad rättighet att till avhämtning försälja pilsnerdricka samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad överlämnat handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande september föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i ärendet i överensstämmelse med Nykterhetsnämndens förslag.

§ 151.

Ang. tillstånd för Otto Zedlitz att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 16 innevarande september till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Otto Zedlitz här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att från fastigheten Allégatan n:o 8 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som under hand erhållit del av handlingarne i ärendet, för ärendets skyndsamma behandling upptagit detsamma till förberedande yttrande, och i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevraande september framhållit, att ansökningen visserligen avsåge en ny försäljningsrättighet, men att Nykterhetsnämnden likväl med hänsyn till de upplysningar, Nämnden förskaffat sig om sökandens lämplighet att handhava berörda försäljningsrätt samt på grund härav föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

På de skäl Nykterhetsnämnden sålunda anfört beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Bäckman yttrat sig utan yrkande förorda bifall till förevarande ansökning.

§ 152.

Ang. tillstånd för A. Bennitz att försälja pilsnerdricka.

Genom resolution den 23 innevarande september hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av A. Bennitz hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att inom fastigheten n:o 1 vid Pilgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande.

§ 153.

Ang. ordnande av området kring tekniska skolan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 56) hade Drätselkammaren med överlämnande av en utredning i ämnet från stadens byggnadschef och på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att för ordnande av den öppna platsen framför tekniska skolan samt av Kopparbergsvägen utanför detta område, anvisa 20,000 kronor, därav 10,000 kronor av redan för Kopparbergsvägens ordnande beviljat anslag av lånemedel, 5,000 kronor av uttaxerade medel i 1927 års stat och 5,000 kronor ur Zimmermanska fonden.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Sundström, Westholm och Bäckman bifall till vad Drätselkammaren sålunda föreslagit, dels ock Herr Falk att till ifrågavarande arbete måtte anvisas ett belopp av 15,000 kronor, därav 10,000 kronor av redan för Kopparbergsvägens ordnande beviljat anslag av lånemedel och 5,000 kronor av uttaxerade medel i 1927 års stat, men att icke något belopp ur Zimmermanska fonden skulle för ändamålet utgå.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de sålunda gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag.

§ 154.

Ang. byte av mark för reglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 57) hade Drätselkammaren hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att på de villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, med ägarne av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg träffa avtal om de markregleringar, som förutsattes för lägenheternas anknytning till stadens allmänna ledningar och anpassning till förslag till planläggning av till lägenheterna hörande område.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige efter föredragning härav utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 155.

Ang. lån åt Västerås Teateraktiebolag.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från Västerås Teateraktiebolag, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 58) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att av nöjesskattemedel tillhandahålla Västerås Teateraktiebolag ett lån å 15,000 kronor för bestridande av en del med teaterverksamhetens upprätthållande nödvändiga utgifter, i första hand omändring av värmeledningen i teatern.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning beslut i överensstämmelse med, vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 156.

Ang. placering av staden tillhöriga fondmedel.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 59) hade Drätselkammaren föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej föreligga för Drätselkammaren att tills vidare placera stadens på deposition insatta fondmedel i stadens egen rörelse mot den lägsta ränta, för vilken staden eljes kunde upplåna rörelsemedel.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende uppstod en stunds överläggning, varunder Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag samt Herr vice ordföranden, med instämmande av Herrar Leontein, Hedberg, Hult, Falk, Westholm, Bäckman och Fru Grönberg hemställde att ärendet måtte remitteras till Beredningsutskottet för yttrande.

Efter överläggningens slut framställdes proposition å frågan, huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande eller remittera detsamma till vidare beredning, varvid Stadsfullmäktige utan omröstning i överensstämmelse med Herr vice ordförandens yrkande remitterade ärendet till Beredningsutskottet för utlåtande.

§ 157.

Ang. reparation av vågbrytaren vid den äldre hamnen.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 nästlidne augusti till Drätselkammaren för yttrande överlämnat en skrivelse från Hamnstyrelsen däri styrelsen meddelat, att det rådande lågvattnet i Mälaren berett styrelsen möjlighet att låta utföra en del nödvändiga reparationer å den äldre vågbrytaren i hamnen, ävensom att det i hamnens budget för innevarande år avsatta anslaget å 6,000 kronor för reparationer av kajer, dukdalber och båtbryggor på grund av de med förenämnda arbete förenade kostnaderna, beräknade till omkring 3,000 kronor, möjligen komme att överskridas samt hemställt, att Stadsfullmäktige ville godkänna den vidtagna åtgärden, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 16 innevarande september tillstyrkt bifall till den av Hamnstyrelsen sålunda gjorda framställningen.

På yrkande av Herr Sundström fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i enlighet med Drätselkammarens hemställan.

§ 158.

Ang. avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstiden.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 60) hade Lönenämnden under tillstyrkan överlämnat en till Stadsfullmäktige ställd framställning från Polisnämnden angående bibehållande av vissa avlöningsförmåner för en i stadens tjänst anställd polisman under utbildningstid vid högre polisskolan i Stockholm.

Sedan efter föredragning av handlingarne i ärendet Herr Rådman Åsberg upplyst, att sedermera framställning från tre polismän ytterligare inkommit om motsvarande förmåner, beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Danielsson, med vilken Herrar Westholm och Hult instämde, återremittera ärendet till Polisnämnden och Lönenämnden för förnyat yttrande.

§ 159.

Ang. pension åt stadsbokhållaren Hj. Södergren.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 61) hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta bevilja Stadsbokhållaren Hjalmar Södergren från den tid han avginge ur tjänsten en årlig pension å 1,230 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg enligt av Stadsfullmäktige för varje år fastställda grunder.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla Lönenämndens hemställan, varjämte bestämdes, att pensionen skulle utgå av uttaxerade medel.

§ 160.

Ang. pension åt hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz.

Med överlämnande av en framställning i ämnet från stadens Hälsovårdsnämnd hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 62) föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bevilja Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz från den 1 januari 1927 en årlig pension å 1,450 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg enligt av Stadsfullmäktige för varje år fastställda grunder.

Stadsfullmäktige biföllo på yrkande av Herr Sundström vad Lönenämnden sålunda i ärendet föreslagit, i sammanhang varmed bestämdes, att den beviljade pensionen skulle utgå av uttaxerade medel.

§ 161.

Ang. pensionsersättning åt skrivbiträdet Fru Amelie Presto-Ström

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande september (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 63) hade Lönenämnden på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela skrivbiträdet å stadskammarerarekontoret, Fru Amelie Presto-Ström, från avgången ur anställningen och tills vidare ett årligt understöd å 400 kronor, varå dock icke skulle utgå dyrtidstillägg.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Lönenämnden sålunda hemställt, i sammanhang varmed bestämdes, att understödet skulle utgå av uttaxerade medel.

§ 162.

Ang. fridlysning av område vid Kapellbäcken.

Sedan Magistraten genom resolution den 2 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av gjord framställning rörande fridlysning av ett område vid den s. k. kapellbäcken samt Stadsfullmäktige den 26 samma augusti månad remitterat handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för förberedande utlåtande, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 23 innevarande september föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta instämma uti vad Drätselkammaren i skrivelse till Magistraten den 19 juli 1926 i samma ärende anfört, eller att kammaren icke kunde finna att någon åverkan kunde ske inom området, därest detsamma icke vore inhägnat, då en inhägnad i alla händelser icke torde kunna göras omsorgsfullare än med pålar och ståltråd däremellan, att kostnaderna för ett dylikt stängsel — som dock aldrig kunde bliva prydligt — uppginge till omkring 1,000 kronor, samt att Drätselkammaren funne sig icke kunna ikläda staden de med en hägnads uppsättande och underhållande förenade kostnaderna, varför något åtagande på sätt handlingarne avsåge icke kunde av Drätselkammaren avgivas.

På yrkande av Herr Westholm beslöto Stadsfullmäktige efter föredragning av handlingarne i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag godkänna vad Drätselkammaren sålunda i ärendet anfört.

§ 163.

Ang. ny hamnordning

Sedan Magistraten genom resolution den 14 innevarande augusti anmodat Stadsfullmäktige att taga under omprövning anmärkningar och erinringar, som av Allmänna Svenska Elektriska A.-Bol. och Västerås Masugnsaktiebolag framförts mot den av Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 beslutade hamnordningen för staden, samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Hamnstyrelsen för förberednade utlåtande, hade nu från Hamnstyrelsen i ärendet avgivits ett så lydande yttrande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 138 i dess vid sammanträde den 26 sistlidna augusti förda protokoll hava Stadsfullmäktige till Hamnstyrelsen för förberedande utlåtande remitterat handlingarna rörande de anmärkningar och erinringar, som av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och Västerås Masugnsaktiebolag framförts mot den av Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 beslutade hamnordningen för staden.

Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget yrkar "att i det framlagda förslaget till hamnordning antingen mom. 3 (avser tydligen mom. 4) under § 1 helt uteslutes eller ock föreskrifter intagas: *att* vi beträffande av oss ägda eller innehavda stränder, kajer och bryggor icke skola vara skyldiga att erlägga hamnavgifter för fartyg eller varor, som ankomma till eller avgå från dessa stränder, kajer och bryggor, *att* staden eller dess hamnstyrelse icke skall äga att utan vårt medgivande å oss tillhöriga eller av oss disponerad mark eller vattenområden vidtaga åtgärder avsedda för

fartygs förtöjande eller varors lastning, eller lossning, eller uppläggande eller andra anstalter, som kunna hindra eller inskränka vår ägande- eller dispositionsrätt, *samt att* staden skall vara förpliktad tåla alla sådana inrättningar eller anordningar, som må befinnas ändamålsenliga eller önskvärda ifråga om fartygs förtöjande samt varors lastning, lossning och uppläggande för vårt enskilda behov".

Västerås Masugnsaktiebolag anför följande: "Då vår ägande hamn inom Västerås stads hamnområde utgör en fullt fristående enhet inom hamnområdet där Västerås stad ej äger uppbära hamnavgifter eller att på annat sätt bestämma, få vi härmed reservera oss emot mom. 4 § 1 utav hamnordningen ifråga, och förbehålla vi oss vår fria och okränkta disposition utav vårt ägande vatten med däri utförda hamnanläggningar.

Till stöd härför åberopa vi såväl Regeringsrättens som Kungl. Maj:ts utslag i tvister angående hamn- och vattenrätt mellan Västerås stad och oss".

Såväl Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget som Västerås Masugnsaktiebolag framställa sålunda i första hand anmärkningar mot att stadens hamnordning skall äga tillämpning inom vederbörandes stränder och hamnanläggningar.

Vad då till en början angår den av bägge bolagen befarade skyldigheten för dem att erlägga hamnavgifter för fartyg och varor, som ankomma till eller vagå från av bolagen innehavda stränder eller hamnanläggningar, samt deras uppfattning att genom momentets intagande i hamnordningen staden skulle tillförsäkras någon rätt att inom bolagens strandområden vidtaga sådana anstalter, som berörde deras ägande- eller dispositionsrätt, så äro tydligen dessa farhågor redan undanröjda genom de bestämmelser rörande ifrågavarande förhållanden, som finnas intagna dels i den av Kungl. Maj:t den 23 juli 1926 för tiden 1/9 1926 tills vidare intill utgången av år 1930 fastställda taxan för hamnavgifter i Västerås, dels ock i Kungl. Maj:ts brev den 6 november 1925 angående utvidgning av Västerås hamnområde.

Hamntaxan stadgar nämligen att från hamnavgift för fartyg äro befriade: *"fartyg,* som ankommer till eller avgår från annan än staden tillhörig strand, kaj eller brygga, då ankomsten dit eller avgången därifrån sker för dens *enskilda* behov, som äger eller innehar stranden, kajen eller bryggan", samt att från hamnavgifter för varor äro befriade: *"varor,* som införas eller utföras från annan än staden tillhörig strand, kaj eller brygga, då införseln dit eller utförseln därifrån sker för dens *enskilda* behov, som äger eller innehar berörda strand, kaj eller brygga".

Detta förhållande understrykes ytterligare av bestämmelsen i Kungl. Maj:ts brev den 6 november 1925, vari säges: "att ägare och innehavare av de inom hamnområdet belägna, till staden ej hörande stränder, kajer eller bryggor icke skola vara skyldiga att erlägga hamnavgifter för fartyg och varor, som för deras enskilda behov ankomma till eller avgå från dessa stränder, kajer eller bryggor".

Den befarade rätten för staden att inom bolagets strandområden vidtaga vissa anstalter förvägras staden genom följande bestämmelse i ovan

åberopande Kungl. brev: "att inrättningar, avsedda för fartygs förtöjande eller för varors lastning eller lossning, icke må å strand eller i vatten, som ej tillhör staden, av staden anbringas utan vederbörande strand- och vattenrättsägares medgivande eller eljest därtill i laga ordning vunnen tillåtelse, och ej heller åtgärder där vidtagas, genom vilka nämnda ägares rätt eljest kan förnärmas"

Efter denna förklaring och då Kungl. Maj:t i ovan anförda brev av den 26 november 1925 redan beslutat "att vatten, som hänföres till hamnområdet men icke gränsar intill stadens mark eller finnes å dess grund, *likväl* skall med därvid möjligen anlagda kajer och lastningsbryggor i vad angår tillämpningen av hamnordningen och övriga för hamnen gällande ordningsföreskrifter lyda under stadens myndigheter", vilket nådiga beslut ord för ord överensstämmer med ordalydelsen av § 1 mom. 4 i den av Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 antagna hamnordningen, torde vara tydligt att de av bolagen framställda erinringarna rörande angivna mom. i hamnordningen sakna varje berättigande.

Vad till sist angår Allmänna Svensk Elektriska Aktiebolagets yrkande att i hamnordningen skulle intagas förpliktelse för staden att tåla alla sådana inrättningar eller anordningar, som måtte befinnas ändamålsenliga eller önskvärda i fråga om fartygs förtöjande samt varors lastning, lossning och uppläggande för Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolagets enskilda behov, torde bolaget väl därmed, utan att detsamma dock finnes angivet i bolagets anmärkningsakt, avse sådana inrättningar m. m. inom bolagets egna strandområden.

Hamnstyrelsen anser sig icke under några förhållanden kunna förorda att en förpliktelse av ovan angivet slag från stadens sida gent emot en enskild strandägare intages i hamnordningen för staden. En dylik utfästelse är tydligen icke i överensstämmelse med de riktlinjer, som böra vara vägledande vid uppgörande av en hamnordning.

Staden är ju yå sätt och i den utsträcknnig ovan angivits förhindrad ingripa inom enskilda områden, men bör givetvis icke underkasta sig att tåla ingripanden från enskild strandägare inom land- och vattenområden, över vilka staden själv förfogar.

Under hänvisning till det anförda får Hamnstyrelsen föreslå, att Stadsfullmäktige ville hos Konungens befallningshavande i länet hemställa, att de av Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget och Västerås Masugnsaktiebolag framställda erinringarna icke måtte till någon Konungens befallningshavandes åtgärd föranleda.

Västerås den 27 september 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin".

Efter föredragning härav biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Hellström utan omröstning Hamnstyrelsens i ärendet framställda förslag.

§ 164.

Ang. instruktion för hamnkaptenen.

Föredrogs följande från Hamnstyrelsen inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige, Västerås.

Den 29 mars 1920 beslutade Stadsfullmäktige att för sin del antaga instruktion för hamnkaptenen i Västerås.

Magistraten i staden överlämnade ärendet för fastställelse till Konungens befallningshavande, med meddelande att den dåvarande av Konungens befallningshavande den 17 juni 1875 fastställda hamnordningen innehölle föreskrifter, dels om sättet för hamnfogdens tillsättande, dels ock om dennes åligganden, vilka föreskrifter i vissa delar stode i strid mot den föreslagna instruktionen för hamnkaptenen, men att Magistraten icke har något att erinra mot instruktionens fastställelse.

Konungens befallningshavande återställde ärendet till Magistraten med förfrågan, huruvida sådan ändring av hamnordningen av Stadsfullmäktige vidtagits att densamma icke stode i strid mot instruktionsförslaget.

Den 16 december 1924 hemställde Hamnstyrelsen hos Magistraten att ärendet måtte förbliva vilande till dess ny hamnordning fastställts.

Stadsfullmäktige hava för sin del den 27 maj 1926 antagit ny hamnordning för staden samt har densamma blivit underställd Konungens befallningshavandes prövning.

Den nya hamnordningen och en del efter instruktionens för hamnkaptenen godkännande fattade beslut nödvändiggöra emellertid att Stadsfullmäktige måtte besluta om en del smärre förändringar i hamnkaptenens instruktion.

Under hänvisning till den i § 71 i det vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 29 mars 1920 förda protokoll intagna instruktionen får Hamnstyrelsen föreslå Stadsfullmäktige följande ändrade lydelse av

§ 2 e) "att tillse att nödigt antal underlag och landgångar för fartyg alltid äro vid hamnen att tillgå för de trafikerande, som ej äro skyldiga att själv hålla dylika", samt av

§ 2 h) "att hålla tillsyn över samtliga de hamnmaskiner, byggnader och områden, som stå under Hamnstyrelsens förvaltning, samt tillse, att rörande desamma gällande bestämmelser iakttagas", ävensom att efter § 2 punkt t) införes följande tillägg:

"Vad instruktionens bestämmelser innehåller rörande skyldigheter för hamnkaptenen att handhava uppbörd och redovisning av medel gäller intill dess särskild hamnuppbördsman kan vara förordnad".

Västerås den 27 september 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin".

På yrkande av Herr Hellström beslöto Stadsfullmäktige härefter utan omröstning till alla delar bifalla vad Hamnstyrelsen i ovanintagna skrivelse föreslagit.

§ 165.

Ang. tillstånd för Joh. Leonard Johansson att försälja begagnade föremål

Sedan Magistraten genom resolution den 21 nästlidne augusti infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Johan Leonard Johansson hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att i fastigheten n:o 5 vid Hantverkaregatan här i staden försälja begagnade föremål samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande, hade Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäkitge den 29 innevarande september meddelat, att sökanden, jämlikt en till Konungens befallningshvaande i länet ställd till Hälsovårdsnämnden ingiven skrivelse återkallat ansökningen, i vad den avsåge bedrivande av rörelsen i fastigheten n:o 5 Hantverkaregatan och i stället anhållit att få idka ifrågavarande verksamhet i lokaler inom fastigheten n:o 46 vid Stora gatan här i staden, samt, med överlämnande av den sålunda ingivna skrivelsen från sökanden, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen i enlighet med den ändrade ansökningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med Hälsovårdsnämndens förslag.

§ 166.

Ang. pensionärer i Engvallska pensionsfonden.

Genom utdrag av sitt protokoll för den 28 nästlidne augusti hade tillsättningsnämnden för Engvallska pensionsfonden meddelat, att till innehavare av tre lediga rum i Engvallska pensionsfonden utsetts f. Skomakaren Karl Johan Enblom, Skomakaremästareänkan Kristina Johansson och f. Handelsidkerskan Lotten Berggren, vilket skulle till protokollet antecknas.

§ 167.

Ang. firande av Västerås Riksdags 400-årsminne.

Väcktes av Herr ordföranden med instämmande av Herr Falk motion med förslag, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett förslagsanslag av högst 3,000 kronor såsom stadens bidrag till ett värdigt firande i Västerås under nästkommande år av Västerås riksdags fyrahundraårsminne.

På yrkande av Herr Falk beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen för utlåtande till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 6 oktober 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.

Carl Bäckman. *Erik Falk.*

Offentligen uppläst den 6 oktober 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 Oktober 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall var Herr Falk.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 168.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Edv. Karlsson och Danielsson att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 169.

Ang. fyr å Stora Sandskär.

Föredrogs och lades till handlingarne en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av en skrivelse från Kungl. Handelsdepartementet till Konungens befallningshavande i länet av den 23 september 1926, enligt vilken skrivelse, sedan Konungens befallningshavande den 7 juli 1926 till Kungl. Maj:t överlämnat Stadsfullmäktiges underdåniga framställning om anordnnade på statens bekostnad av fyrbelysning å Stora Sandskär i Mälaren samt infordrade utlåtanden avgivits av Kungl. Lotsstyrelsen och Kungl. Vattenfallsstyrelsen, Kungl. Maj:t funnit ifrågavarande framställning icke föranleda någon Kungl Maj:ts vidare åtgärd.

§ 170.

Ang. upptagande i stadsplanen av den s. k. Klockaregatan.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande oktober hade Magistraten på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta vidtaga erforderliga åtgärder för upptagande mellan Vasagatan och Östra Kyrkogatan av en gata benämnd Klockaregatan med sträcknnig och bredd i huvudsaklig överensstämmelse med stadsplanekommitténs förslag av år 1909.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige för utlåtande remittera framställningen till Stadsplanekommittén, Byggnadsnämnden och Drätselkammaren.

§ 171.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

I skrivelse till Sadsfullmäktige den 7 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 64) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t utverkat tillstånd ombesörja upplåggandet av ett stadens amorteringslån för täckandet av i skrivelsen omförmälda förut beslutade uppgifter å 379,000 kronor med amorteringstid och under villkor, som Drätselkammaren kunde finna vara lämpliga.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Drätselkammarens berörda hemställan.

§ 172.

Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 19 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 65) hade Magistraten för Stadsfullmäktiges åtgärd överlämnat dels revisorernas berättelse över granskningen av stadens räkenskaper för år 1925 med därtill hörande redogörelse (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 31), dels ock Drätselkammarens och Lantegendomsnämndens i anledning av revisionsberättelsens innehåll avgivna, av Magistraten infordrade förklaringar, varjämte Magistraten meddelat, att Magistraten i skrivelse den 18 sistlidne augusti genom Magistraten i Köping infordrat förklaring från Hamnstyrelsen för Strömsholms våg, men att någon förklaring från nämnda styrelse ännu icke till Magistraten inkommit.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en mycket långvarig överläggning. Under denna yttrade sig till en början Herr Karl Johansson, vilkens i skriftlig form avfattade yttrande på begäran av Herr Westholm och efter medgivande av Herr Johansson i dess helhet intogs i protokollet och var av följande lydelse:

"Revisorerna äro icke fullt tillfredsställda med de svar, som inkommit från styrelserna, utan anse sig böra i några punkter förklara och bemöta de inkomna skrivelserna.

Det har anmärkts på, att Drätselkammaren icke har arbetat så som den bort för nedbringande av ränteutgifterna. Revisorerna skulle icke ha anmärkt på, om räntan på de tillfälliga lånen gått till i runt tal 71,000 kronor mera än som i staten beräknats, ifall det visat sig, att hela denna utgift varit ofrånkomlig; å andra sidan vill jag säga, för att närmare klarlägga detta, att om räntan hållit sig inom i staten beräknat belopp, så skulle anmärkningen ändå icke ha uteblivit, ifall det visat sig, att Drätselkammaren icke hade gjort, vad den kunnat och bort göra för att nedbringa ränteutgifterna. Anmärkningen gäller således icke det förhållande, Drätselkammaren påvisar, att nämnda utgifter ökat med 16,000 kronor, beroende på att försäljningen av obligationslånet blev mindre än som vid uppgörandet av staten beräknats, icke heller det, att utgiften är så eller så stor, utan det, att man ej allvarligt och skyndsamt trätt i underhandling med banker och penninginstitut om billigare ränta, oaktat det

borde ha varit bekant för Drätselkammareledamöter, att mycket vore att vinna på en sådan underhandling. Om Drätselkammaren ordentligt skött denna sak, torde ränteutgifterna varit åtskilliga tusental kronor mindre. Jag tror, att revisorerna äro i stånd att, om så önskas, bevisa detta.

Anmärkningen angående överföringen från Drätselkammarens lönekonto till Förrådets konto gäller en sak, som ingenting kostar, utan med denna anmärkning avses att få Drätselkammarens lönekonto tillförlitligt. Man måste nämligen öka utgiften för löner på nämnda konto med den anmärkta posten för att få fram den riktiga löneutgiften. Det är ej heller nödvändigt att bokföra vinsten från Förrådet på detta sätt, och revisorerna ha också erhållit löfte av den tjänsteman, som ansvarar för bokföringen, att denna i fortsättningen skall göras på ett lämpligare sätt. Man kanske tror, med anledning av de omnämnda "förmans- och arbetslönerna", att Drätselkammarens konto oriktigt belastats, så är emellertid icke förhållandet.

Drätselkammaren meddelar, att hyresfordran av Aktiebolaget Svenskt Varuhus är reglerad. Det är ju glädjande, men något godkännande av denna uppgörelse kan det ej bli, förrän man fått veta innehållet i överenskommelsen och förvissat sig om, att stadens intresse är tillgodosett.

Drätselkammaren säger, att "Uthyrningen av Stensborgs huvudbyggnad beredde Drätselkammaren svårigheter, vilka näppeligen hade kunnat undvikas, om fastigheten annonserats ledig", och "då ett fast anbud inkom från nuvarande hyresgäst, ansåg sig Drätselkammaren böra antaga detta hellre än att taga risken av att ej få fastigheten uthyrd". Man måste verkligen fråga Drätselkammaren, om den tror, att nuvarande hyresgäst icke hade velat hyra Stensborg för 1,500 kronor, ifall hyresledigheten utannonserats. För många förefaller eljest en hyra på 1,500 kronor i nyreparerad fastighet om 15 rum och en större trädgård vara mycket låg. Reparationen av fastigheten har under åren 1924 och 1925 dragit en kostnad på nära 12,000 kronor Det sägs vidare, att "åtskilliga spekulanter inledde underhandlingar med Drätselkammaren utan att med någon av dem avtal kunde träffas", men för den skull är det väl inte sagt, att de, som underhandlade med Drätselkammaren, vore de enda, som velat hyra. Hur kan Drätselkammaren vara säker på, att det icke fanns andra vederhäftiga personer, som hade velat betala ett högre pris? Inte trodde vi, att Drätselkammaren ansåg sig ha så stor kännedom om stadens 30,000 invånare, att den visste utan att fråga dem, om de ville hyra en fastighet som Stensborg och vad de ville och — utan ingående undersökning av Drätselkammaren — kunde betala i hyra. Det torde icke ha varit många utom Drätselkammaren och den mycket närstående, som haft kännedom om denna hyresledighet, förrän tidningarna meddelade, att Stensborg var uthyrt. Jag tror icke heller, att det var många av Stadsfullmäktige, undantagandes Drätselkammarens ledamöter där, som visste något. Så bör det icke vara.

Drätselkammarens meddelande, att vi snart skola få oss förelagt att fastställa ett resereglemente, är ju glädjande. Ett sådant har ju visat sig vara behövligt.

Drätselkammaren kan också ibland vara generös. Under den annars hårda och kalla ytan kan man ibland få se en skymt av ett gott hjärta. Man ser det särskilt skymta fram, när det gällt att ordna bilåknnigen. Drätselkammaren betalar till en av sina tjänstemän för körning med bil omkring 375 mil 2,048 kronor, fritt garage och därjämte reparationskostnaderna. Jag undrar, om det här i staden finnes någon bilägare, som har motsvarande förmåner. Hur skulle man handla, om en bilägare, som kört en några gånger, låt oss säga sammanlagt 375 mil, och för den sträckan fått betalt med 2,048 kronor, därtill kom och begärde fritt garage samt att få reparationskostnader ersatta. Inte tror jag, någon skaffade garage ej heller betalade för reparationer, om det är nog Drätselkammaren ensam. Det är ju klart, att man litet var söker få någon förklaring på orsaken till denna frikostighet. Ett är då säkert, att denna ersättning, kronor 5: 50 för varje körd mil jämte förut nämnda förmåner, är så stor, att den giver överskott, och frågan är, om inte detta får ses som en maskerad löneökning. Jag vill omnämna, att det i år vid ett tillfälle gått att göra en resa till Skåne, enligt uppgift omkring 60 mil (flere personer med reseffekter) för 150 kronor. Bilägaren själv åkte dit och hem, tillsammans 120 mil och fick 150 kronor. Han skulle av detta ha gottgörelse för bensin-, garage-, slitnings och reparationskostnader samt för sig själv ha någon ersättning. Om väglängden varit densamma och han fått betalt efter Drätselkammarens sätt att betala, hade han fått för resa dit ner 330 kronor och för färden hem 330 kronor, summa 660 kronor, därjämte lön själv, 120/375 av årskostnaden till garage och därtill en del av årskostnaden för reparationer. Om denna bilägare kört 375 mil och pr mil fått betalt som förut, så hade det blivit, om förra uppgiftens väglängd är riktig, i stället för 2,048 kronor och en mängd förmåner, kronor 468: 75 och därutöver icke något. Flera exempel skulle kunna andragas, som visa, att Drätselkammarens ersättning måste giva överskott, men det torde vara obehövligt att nu föredraga desamma.

Det kan också vara intressant att se, hur man på andra håll ordnar tjänstemännens resor. I Stockholm har tjänstenämnden framlagt förslag till nytt resereglemente. Där föreslår nämnden vid resa med spårväg årskort, gällande för resa å plattform, tjänstemannen obetaget att genom tilläggsavgift förskaffa sig kort, som berättigar till färd inuti vagn. Här har man tydligen resonerat, att det för tjänstemannen är bättre att färdas på spårvagnens plattform än att gå, och för bekvämligheten därutöver får han själv betala, och att stadens intresse är, att tjänstemannen fort kan förflytta sig från en plats eller arbete till en annan plats eller arbete, och därefter har man ordnat denna angelägenhet. I detta sammanhang vill jag fråga: Behövs det ovillkorligen bil, för att vissa tjänstemän fort skola kunna förflytta sig i Västerås? Kan det inte i något fall gå för sig med omnibuss eller med en motorcykel, liknande den Drätselkammaren nu har?

Tjänstenämnden i Stockholm säger i samma förslag, att vid färd med omnibuss, ångbåt och järnväg där årskort eller partibiljetter icke kunna användas enligt normerna för spårvagn härovan, förskjuter den resande

kostnaden, likaså för begagnande av automobil. Detta visar, att där är icke ordnandet av tjänsteresorna en förvaltningsangelägenhet, som en styrelse får sköta och betala efter gottfinnande, utan styrelsen har att betala efter av den beslutande myndigheten fastställda normer.

Då denna fråga vid förra tillfället behandlades i Stadsfullmäktige, framhöll Drätselkammarens ordförande, att när han fick höra, huru det i verkligheten förhöll sig, så "stoppa" han detta. För det erhöll han erkännande. Det visar sig nu, att den "plugg", som slogs i, ej satt så hårt fast. Man talade också vid samma stadsfullmäktigesammanträde om, huruvida det icke skulle bli eller i varje fall vara lämpligare, om man inköpte en bil, som sköttes och kördes av brandverket på samma sätt som den nuvarande röda bilen. Någon undersökning i den riktningen har ej gjorts, utan i stället har Drätselkammaren träffat en fast överenskommelse, så att överskottet, efter vad en vanlig människa kan se, blir minst 500 kronor mera. Drätselkammaren betalar 2,500 kronor och mindre reparationer samt därjämte tillhandahåller fritt garage.

Av vad anledning har drätselkammaren betalat 500 kronor mera i år? Är det i år mera arbeten, staden har igångsatta än i fjol? Djuphamnen, som man vid förra tillfället motiverade de stora kostnaderna med, är ju färdig. Det är ju intressant att se, vad stadens stora lastbil kostar i drift. Den har ju gått varje arbetsdag, lastad huvudsakligast med grus, och drager i driftkostnad kronor 2,783: 13. Man behöver endast jämföra detta för att se, att det är något galet. Å den ena sidan en lätt personbil med en årskörning ej överstigande 400 mil, 2,500 kronor, å den andra sidan en större lastbil i drift hela dagarna med last, kronor 2,783: 13. Man kanske invänder, att för lastbilen tillkommer chaufförslön, för personbilen icke. Staden betalar båda, på lastbilen chaufförslön, på den andra c högre lön, fritt garage har båda, ävenså reparationer. Den enda lilla skillnad, som finns, är, att slitningskostnaden skall dragas från för personbilen.

Vid uppgörelsen för året har Drätselkammaren velat göra gott, och detta har så eldat Drätselkammaren, att den förbisett (jag antar, det icke är i övermod) huru stora utgifter, den hade rätt att besluta.

Enligt reglementet för Drätselkammaren, antaget av Stadsfullmäktige och fastställt av Konungens befallningshavande, stadgas, att "Drätselkammaren, utan Stadsfullmäktiges hörande, äger besluta om utgifter, som med Drätselkammarens förvaltning står i sammanhang, allt under villkor att kostnaden för varje särskilt fall ej överstiger 500 kronor". Drätselkammaren har således icke haft rätt att besluta om detta stora anslag. Drätselkammaren säger, den haft "den uppfattningen, att saken kunnat ordnas som en förvaltningsangelägenhet". Drätselkammaren har tidigare i en skriftväxling med revisorerna hävdat, den hade sådan rätt. Således för att kunna få rätt att besluta om ett stort anslag, delas detta upp i smådelar, mindre än 500 kronor varje, och lägges på ett anslag här, ett anslag där. Att Drätselkammaren skulle vilja ha det så, det torde icke betvivlas, men varför vill en styrelse, att det ovillkorligen skall kunna göras på detta sätt. Ja, det är svårt att förklara detta på annat sätt, än

att den beslutande myndigheten, som här är Stadsfullmäktige, kanske även allmänheten, icke skall ha vetskap om huru man i något visst fall rört sig med medlen. Vad skall det bli av, om det blir kutym här i staden, att de olika styrelserna (Drätselkammaren får icke tro, den kan ha någon undantagsställning) lägga på flera anslag en mindre summa, som de sedan kunna betala ut i en stor post som de vilja.

Att på detta sätt gömma och utbetala en omstridd utgift är icke sympatiskt, och man visar ej heller med det en större rätt eller nödvändigt behov, utan det att en styrelse i ett sådant fall icke vill arbeta med utan mot sina uppdragsgivare. Det är icke sunt detta, och det kan icke få bliva så. Ty om det skulle få bli på detta sätt, utan att det får anmärkas därpå, emedan utbetalningen utgår från andra anslag, "som i vederbörlig ordning beviljats", vad skola då revisorerna ha för uppgift? En revisor, som tager sitt uppdrag på allvar och under ansvar, kan då icke åtaga sig uppdraget. När reglementet för Drätselkammaren fastställdes och maximum 500 kronor bestämdes, så ville man väl dels ej onödigt strama till för Drätselkammaren, och dels önskade man ej att vid varje sammanträde besluta om en mängd små anslag. Man trodde nog ej då, att det skulle komma en Drätselkammare, som ville vara så självrådig, att den för att kunna krångla igenom en omstridd utgift ville dela ett stort anslag i 500 kronors-delar och lägga på andra anslag här och där.

Att ordnandet av sådana saker på andra håll, t. ex. i Stockholm, icke anses vara en förvaltningsangelägenhet, har jag förut framhållit, och det får ej heller bli det i Västerås. En styrelse, som vill bevara förtroendet med sina uppdragsgivare, försöker ej att i ett stridigt fall krångla sig till en tvivelaktig rätt, utan den hänskjuter då hellre saken till sin uppdragsgivare för avgörande. I denna punkt av revisionsberättelsen äro revisorerna särskilt angelägna om att få höra Stadsfullmäktiges mening.

Drätselkammaren meddelar, att den har mottagit kontanta tillgodohavanden i Fröken Augusta Berglunds dödsbo. När Drätselkammaren nu kommit så långt, få vi hemställa, att den ser till, att fonden med det snaraste överlämnas till Stadsfullmäktige. Det kan ej vara för tidigt, då ju mera än 3 1/2 år förflutit sedan donatorns död.

Lantegendomsnämnden säger, att "orsaken till, att borgen icke avkrävdes entreprenören är den, att nämnden ansåg sådan obehövlig, då staden själv höll virke och material och entreprenörens åtagande endast avsåg arbetets utförande, vartill utbetalning till entreprenören sker till högst 80 % av värdet av det utförda arbetet". I tredje stycket sägs att om "revisorernas uppgift, att cirka 1,000 kronor utbetalas till entreprenören utöver det belopp, som rätteligen skulle hava tillkommit honom — — —, så beror detta på att nämnden velat lämna entreprenören möjlighet att avlöna hos honom anställda arbetare intill dagen, då arbetet avbröts". Jag tycker, att det icke går riktigt ihop. Med detta visar väl Nämnden, att borgen för arbetets ordentliga utförande varit behövlig, oaktat denna endast gällde arbetskostnaderna. Revisorernas anmärkningar i denna del har ej vederlagts utan styrkts. Revisorerna ha en tablå, som visar, att det utbetalats nära 1,300 kronor mera, än det belopp entreprenören haft

rätt att få. Denna avräkning är gjord, då arbetet avstannade, och om så önskas, kan den föredragas.

Resonnemanget, att kostnaderna överensstämma nära med det från början uppgjorda kostnadsförslaget, visar ju endast, att kostnadsberäkningen icke heller varit tillförlitlig. Det förstår väl alla, att om man först får bygga upp och sedan rivna ned, förstärka eller göra om en byggnad, så blir den dyrare, än om det från början bygges som det skall vara. Det är således klart, att byggnaderna kunnat uppföras billigare än som skett.

Beträffande brunnsgrävningen vill jag endast hänvisa till, att det gått att begära förslagsanslag".

Vid justeringen av protokollet anhöll Herr Karl Johansson, som var närvarande, att såsom tillägg till sitt ovanintagna yttrande dels få meddela, att med anledning av Herr Westholms begäran om upplysning och hans eget löfte att undersöka, huruvida hans uppfattning även delades av övriga revisorer, sådan undersökning blivit gjord och att vid sammanträde den 3 november samtliga närvarande revisorer, med undantag av Herr Hedberg, uttalat sitt gillande, ävensom att Herr Dahlfors varit av sammanträde i Byggnadsnämnden förhindrad närvara, dels ock få anmärka, att hans uppgift rörande reparationskostnad för Stensborg i så måtto vore felaktig, att i den mån reparationen avsåge endast huvudbyggnaden, om vars uthyrning diskussionen rört sig, det uppgivna beloppet, såsom han sedermera erfarit, vore för högt.

Vidare yttrade sig Herrar Sundström, Engdahl, Bäckman, Westholm, Hult, Hellström, Hedberg, Leontein, Fru Grönberg och Herr vice ordföranden.

Särskilda yrkanden framställdes av Herr Hedberg därom, att den i handlingarne berörda frågan om kostnader för en stadens tjänstemans bilhållning måtte remitteras till Drätselkammaren för att upptagas till behandling i samband med beredningen av stadens budget för år 1927, i vilket yrkande Herr Leontein förenade sig under uttryckligt betonande av att remissen borde avse jämväl bilhållningen under år 1926 samt av Herr K. Johansson därom, att Brandstyrelsen måtte erhålla i uppdrag att skyndsamt inkomma med utredning rörande den ungefärliga årskostnaden för amortering, förräntning och bensin för en 4-sitsig personbil med en årskörning av 400 mil, således ej chaufförs-, garage- och reparationskostnader, samt därjämte att efter verkställd undersökning avgiva yttrande om, utan utökning av brandstyrkan, en sådan personbil kunde stationeras vid och skötas av brandverket på samma sätt som den nuvarande piketbilen.

Efter det överläggningen förklarats avslutad fattade Stadsfullmäktiga vid framställd proposition i ärendets olika delar utan omröstning följande beslut:

1:o) Frågan om ansvarsfrihet för Hamnstyrelsen för Strömsholms våg bordlades i avbidan på att vederbörliga handlingar komme att till Stadsfullmäktige ingivas.

2:o) Jämlikt revisorernas hemställan beviljades angående stadens egen förvaltning under år 1925 ansvarsfrihet för vederbörande för den tid revisionen omfattat.

3:o) Biföllos ovan omförmälda av Herrar Hedberg, Johansson och Leontein framställda remissyrkanden.

§ 173.

Ang. tillstånd för Sigfrid Zeidlitz att försälja pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 12 innevarande oktober till Stadsfullmäktige för yttrande remitterat en av Sigfrid Zeidlitz här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att från fastigheten Kassörsgatan n:o 8 här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss från Stadsfullmäktige för ärendets skyndsamma behandling upptagit detsamma till förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande oktober, enär i förevarande fall endast vore fråga om övertagande av en förut beviljad rättighet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige beslut i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden sålunda förslagit.

§ 174.

Ang. ansökan om tillstånd för A. Bennitz att försälja pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 23 näslidne september infordrat Stadsfullmäktiges yttrande i anledning av en av A. Bennitz hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att inom fastigheten n:o 1 Pilgatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, samt Stadsfullmäktige den 30 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Nykterhetsnämnden för förberedande utlåtande, hade Nykterhetsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande oktober, med förmälan, att i trakten av det nu planerade försäljningsstället funnes ytterligare tre affärer, vilka innehade rätt att till avhämtning försälja pilsnerdricka, nämligen A. Broman, Stora gatan 2 c, K. Bergström, Malmabergsgatan 11 och A. Nilsson, Pilgatan 11, samt då Nämnden icke funne, att behov förelåge av ytterligare ett försäljningsställe, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del avstyrka bifall till ansökningen.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet fattade Stadsfullmäktige utan omröstning på de skäl Nykterhetsnämnden anfört beslut i enlighet med nämndens förslag.

Ang. förflyttning av stadens barnhem till fastigheten n:r 8 Sommaro och anslag till omändring av densamma

§ 175.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 66) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en till Stadsfullmäktige ställd skrivelse från stadens barnavårdsnämnd med anhållan att Stadsfullmäktige ville besluta, att fastigheten n:o 8 Sommarro skulle upplåtas till barnhem samt att Stadsfullmäktige för ombyggnads- och reparationsarbeten samt för värmeledningsinstallation och fastighetens förseende med korkmattor ville anvisa ett belopp av förslagsvis 10,000 kronor för egen del hemställt, att Stadsfullmäktige ville

besluta bifalla barnavårdsnämndens anhållan för bestridande av de med företagets realiserande förenade och av nämnden angivna kostnaderna anvisa ett förslagsanslag å 10,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt, Drätselkammaren komme att föreslå vid avgivande av förslag till budget för staden för år 1927.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Barnavårdsnämnden och Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 176.

Ang. ändrad disposition av lån ur Statens bostadslånefond.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 67) hade Drätselkammaren med förmälan, att å det Västerås stad enligt beslut av Kungl. Maj:t den 26 mars 1926 beviljade lånet ur Statens bostadslånefond ännu återstode odisponerat ett belopp av 56,200 kronor, hemställt, att Stadsfullmäktige ville under uttalande att från Stadsfullmäktiges sida hinder icke förelåge för ändrad disposition av denna del av lånet i så måtto, att detsamma finge användas till understödjande av bebyggande av egnahemslägenheter eller för andra enskilda byggnadsföretag, än från början avsetts, bemyndiga Drätselkammaren att härför göra de framställningar, som kunde erfordras.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 177.

Ang. yttrande i anledning av besvär över ett Stfme-beslut rör. polispersonalens avlöning.

Sedan Magistraten genom resolution den 29 sistlidne maj anmodat Stadsfullmäktige avgiva förklaring i anledning av de besvär, som hos Konungens befallningshavande i länet anförts över Stadsfullmäktiges beslut den 29 sistlidne april rörande avlöningsförmåner för polispersonalen i Västerås, dels av poliskommissarien C. A. Linder och dels av en del andra befattningshavare vid poliskåren samt Stadsfullmäktige den 28 sistlidne juni beslutat remittera handlingarne i ärendet till Beredningsutskottet för upprättande av förslag till förklaring i anledning av besvären, föredrogs nu följande av Beredningsutskottet i ärendet avgivna utlåtande:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 juni innevarande år hava Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet för avgivande av förslag till förberedande yttrande överlämnat av Poliskommissarien C. A. Linder och av Polisföreningen Kamraternas styrelse å föreningens vägnar anförda besvär över Stadsfullmäktiges beslut den 29 föregående april att på förslag av Lönenämnden förklara av klagandena gjorda framställningar om förbättrade löneförmåner, vad angår poliskommissarien Linder avseende fri beklädnad och högre lön, och övriga befattningshavare vid polisverket avseende förbättrade förmåner och högre lön, icke föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd, och får Beredningsutskottet nu i detta ärende anföra följande.

Beredningsutskottet vill då till en början meddela, att utskottet i avseende å omfånget av remissen ansett denna innefatta allenast en under-

sökning, huruvida någon av de förutsättningar för upphävandet av ett av Stadsfullmäktige fattat beslut i dessa konkreta fall föreligger och icke, att efter en detaljgranskning av de löneförmåner, som åtnjutas av de klagande och en jämförelse emellan dessa och befattningshavares i liknande ställning i andra städer framlägga förslag till evnetuella ändringar uti de överklagade besluten.

I paragraf 76 i förordningen angående kommunalstyrelse i stad är stadgat: "Medlem av stadskommun, som åt allmänna rådstugans eller Stadsfullmäktiges beslut uti stadens gemensamma angelägenheter ej nöjes, äger rätt att, där han tilltror sig kunna visa, att beslutet kränker hans enskilda rätt eller eljest vilar på orättvis grund, eller att det icke i laga ordning tillkommit, eller att det står i strid med allmän lag eller författning eller annorledes överskrider deras befogenhet, som beslutet fattat, däruti rättelse söka genom besvär — — — ".

Till stöd för sina yrkanden att besluten måtte undanröjas åberopa klagandena bestämmelserna uti lag om polisväsendet i riket av den 6 juni 1925, därvid poliskommissarien Linder hänvisar till § 8 mom. 1 och 2 och § 14 samt polisföreningen Kamraterna till denna senare paragraf. I dessa lagrum föreskrives, att det åligger polisdistrikt att skäligen avlöna polismän, som skola finnas anställda i distriktet och att draga försorg om föreskriven uniformering och beväpning — § 8 — samt att i polisdistrikt fattat beslut angående avlöning m. m. skall underställas Länsstyrelsens prövning ävensom att Länsstyrelsen, därest avlöning bestämts till lägre belopp, än som kan anses skäligt, skall göra framställning om rättelse. — § 14 mom. 1 och 2.

Av dessa nu angivna bestämmelser kan förutsättas, att huvudskälet för klagomålen är att besluten enligt klagandenas uppfattning skulle stå i strid med allmän lag och författning, då näppeligen annan av de enligt 76 § i förordningen angående kommunalstyrelse i stad giltiga grunder för ett besluts hävande kan åberopas.

Efter denna anlys av besvärens rättsgrund återstår alltså att undersöka, huruvida besluten stå i strid med polisdistriktens skyldigheter gent emot sin polispersonal enligt ovan omnämnda paragrafer i lag om polisväsendet i riket.

Beträffande besvären i den del de avse beklädnadsersättning har Lönenämnden i sin skrivelse påvisat, att lönerna till befattningshavarne utmätts på det sätt, att en del av lönen skulle utgöra ersättning för skyldigheten att hålla uniform, och att vid nämnda förhållande bestämmelsen i hithörande ämne i polisförfattningen skulle vara iakttagen. Härutöver är allenast att tillägga att uttrycket i polisförfattningen "draga försorg om" måste hava vidare tillämpning, än klagandena synes vilja göra gällande för sitt krav på beklädnadsförmån resp. ersättning för sådan. Skyldighet för polisdistrikt att hålla polispersonal med fri läkarevård och medicin finnes icke stadgat i polisförfattningen.

Ifråga alltså om förmåner utöver den kontanta lönen synes den av klagandena åberopade rättsgrunden för beslutens hävande, eller att dessa skulle stå i strid med lag och författning, icke vara för handen.

Och samma förhållande finner Beredningsutskottet föreligga i den del de överklagade besluten avse lönerna. Lönenämnden har i sitt till grund för Stadsfullmäktiges beslut liggande yttrande visserligen medgivit att en jämförelse mellan avlöningarne här och i andra städer utfaller ofördelaktigt för härvarande befattningshavare, men samtidigt ock fäst uppmärksamheten därå, att åtskilliga, låt vara ett mindretal städer, har den kontanta avlöningen liggande på ungefär samma nivå som härstädes. Med detta förhållande för ögonen och med betraktande av, att låg avlöning icke är liktydig med begreppet icke skälig lön i polisförfattningens mening, synes icke kunna göras gällande, att gränsen för lönernas skälighet skulle vara passerad och härigenom rättsgrund för Länsstyrelsens ingripande föreligga.

Beredningsutskottet kan i detta sammanhang icke underlåta att erinra därom, att det överläts åt befattningshavarne själva att välja fritt mellan att ingå på 1921 års ännu gällande lönestat eller stå utanför densamma och att polispersonalen valde det förra alternativet. Med avseende å såväl löne- som övriga förmåner kan alltså sägas föreligga en överenskommelse mellan befattningshavare och staden, och det kan med fog ifrågasättas, huruvida denna kan hävas i den ordning, som nu är begärd, eller genom bifall till besvär eller Länsstyrelsens ingripande på annat sätt i anledning av beslut, varigenom i denna överenskommelse icke vidtagits några ändringar.

Enligt beredningsutskottets uppfattning kunna besvären icke upptagas till prövning i vidare mån, än beträffande de befattningshavare, som personligen underskrivit besvärsinlagorna. De äro medlemmar av stadskommunen med dem i denna egenskap tillkommande besvärsrätt, vilken rätt däremot polisföreningen Kamraterna icke kan anses åtnjuta, då föreningen som sådan icke är medlem av stadskommunen.

Då Beredningsutskottet på nu angivna grunder funnit någon rättsgrund för ändring i de fattade besluten icke föreligga, hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige, under hänvisning till detta yttrande samt vad Lönenämnden förut i ärendet anfört, ville hemställa, att de anförda besvären icke måtte föranleda någon Länsstyrelsens vidare åtgärd.

Västerås den 20 oktober 1926.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.
Ragnar Tenow".

På yrkande av Herrar Westholm och Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Beredningsutskottet föreslagit.

§ 178.

Ang. anordnande av nödhjälpsarbeten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 38) hade Drätselkammaren framställt förslag om anordnande av en del komunala nödhjälpsarbeten samt under betonande av, att Drätselkammaren ansåge arbetena icke böra komma till

utförande i annat fall än arbetslöshetens omfattning det påkallade, hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta till Drätselkammarens förfogande ställa ett anslag å tillhopa 34,000 kronor för utförande dels av en förbättrad trafikled emellan Kopparbergsvägen och Kristiansborgsallén genom omläggning av Krutkällarevägen, Sundins gata och Persbovägen, för vilket arbete beräknades en kostnad av 24,000 kronor och dels av omgrävning av bäckfåran i Persbobäcken emellan byggnadsområdet Valsborg och kvarteret Erland samt anordnandet av en bro över bäcken i Anderslundsgatan, för vilket arbete avsågs ett belopp av 10,000 kronor, att under ovan angivna förutsättning ordnas såsom kommunala nödhjälpsarbeten med den bestämmelse tillika, att anslaget skulle förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt Stadsfullmäktige i samband med fastställande av stadens budget för år 1927 efter förslag av Drätselkammaren kunde komma att besluta.

Efter en stunds överläggning, varunder Herrar Karl Andersson, Sundström och vice ordföranden yrkade bifall till Drätselkammarens förslag samt Herrar Hult och Engdahl yttrade sig utan särskilt yrkande, godkände Stadsfullmäktige utan omröstning, vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 179.

Ang. försäljning av mark att läggas till tomten n:o 13 Nygård.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande oktober hade Drätselkammaren med förmälan, att ägarne av fastigheten tomten n:o 13 Nygård hos Drätselkammaren anhållit, att staden ville medverka till reglering av tomten genom försäljning till dem av markområdet omedelbart väster om tomten i vinkeln meellan Johanneslundsvägen och Ringvägen samt med överlämnnade av karta över området, utvisande att detsamma innehölle i areal omkring 360 kvm., anhållit, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kunde finna vara för staden antagliga, försälja området ifråga.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 180.

Ang. anslag till firande av 400-årsminnet av Västerås riksdag.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne september för yttrande till Drätselkammaren och Beredningsutskottet remitterat en av Stadsfullmäktiges ordförande, med instämmande av Herr Falk, väckt motion angående stadens deltagande i firandet under år 1927 härstädes av 400-årsminnet av Västerås Riksdag, hade nu de begärda yttrandena inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 69).

Drätselkammaren hade därvid i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande oktober under hänvisning till de skäl, som i motionen angivits, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag för ifrågavarande ändamål å högst 3,000 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1927 års stat.

Vidare hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 20 innevarande oktober föreslagit, att staden såsom representanter i den

kommitté, som skulle förbereda denna högtidlighet, måtte utse Herrar Domprosten Fredr. Fåhræus, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Järnhandlanden Axel Sundström och Tapetseraren Carl Bäckman.

Under överläggningen i ärendet yrkade i fråga om anslag för ändamålet dels Herr Engdahl, att Stadsfullmäktige måtte anslå ett belopp av högst 1,500 kronor för ifrågavarande ändamål, dels ock Herrar Sundström och Pers bifall till Drätselkammaren förslag.

Vid framställning av proposition å de i denna del av ärendet gjorda yrknadena beslöto Stadsfullmäktige genom begärd och anställd omröstning med 45 ja emot 1 nej, avgivet för Herr Engdahls yrkande, godkänna Drätselkammarens förslag.

I fråga om val av ledamöter i den blivande festkommittén beslöto Stadsfullmäktige med acklamation i enlighet med Beredningsutskottets förslag.

§ 181.

Ang. vidtagande av åtgärder för granskning av inkommande utgifter för en s. k. bostadsräkning

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande oktober hade Magistraten på anförda skäl anmodat Stadsfullmäktige att skyndsamt utse ett mindre antal personer med en särskild kvalificerad ordförande för det kommunen åliggande granskningsarbetet av inkomna bostadsuppgifter för förestående s. k. hyresräkning samt att i övrigt fatta de beslut, vartill ärendet kunde giva anledning.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Beredningsutskottet och Drätselkammaren för utlåtande.

§ 182.

Ang. åtgärder i anledning av den rådande situationen å kolmarknaden.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarnade oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att vidtaga de tillfälliga åtgärder, som möjligen kunde av styrelsen prövas erforderliga för undvikande eller lindrande av de skadliga verkningarne av nu rådande förhållanden inom kolmarknaden.

I ärendet uppstod, sedan framställningen föredragits, en längre överläggning; och yrkades under densamma dels av Herrar Hellman, Westholm och Pettersson, bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning, dels ock av Herr vice ordföranden, med vilken Herrar Sundström, Keijser, Hult och Hedberg förenade sig, bordläggning av ärendet.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å det gjorda bordläggningsyrkandet och frågan, huruvida Stadsfullmäktige ville i dag företaga ärendet till slutligt avgörande, beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bordlägga ärendet.

§ 183.

Ang. anslag för tillhandahållande åt allmänheten av billiga elektriska kokutrustningar.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 innevarande oktober hade Vatten- och Gasverksstyrelsen på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville av elektricitetsverkets driftmedel anslå 12,500 kronor att användas för möjliggörande av billigare inköp av elektriska kokutrustningar, med rätt för styrelsen att besluta rörande medlens användning.

Efter en stunds överläggning, varunder yttranden avgåvos av Herrar Hellman, Sundström, vice ordföranden, Bäckman, Pers och Danielsson, enade sig Stadsfullmäktige i enlighet med ett av Herr vice ordföranden framställt yrkande, i vilket samtliga övriga talare förenade sig, att remittera den gjorda framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 184.

Ang. anslag till möblering av Tullkammarens lokaler.

Genom resolution den 25 innevarande oktober hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en framställning från tullkammaren här i staden om anslag till möblering av tullkammarens lokaler.

Stadsfullmäktige beslöto remittera ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 185.

Ang. avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstiden.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 nästlidne september beslutat till Polisnämnden och Lönenämnden för förnyat yttrande återremittera handlingarne i ett hos Stadsfullmäktige väckt ärende angående bibehållande av vissa avlöningsförmåner för en i stadens tjänst anställd polisman under utbildningstid vid högre polisskolan i Stockholm, hade nu de förnyade yttrandena till Stadsfullmäktige inkommit.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 186.

Ang. tilläggspension till Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne april till Lönenämnden för utlåtande överlämnat en framställning av Folkskolestyrelsen därom, att Stadsfullmäktige ville bevilja en tilläggspension åt Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt efter avgången ur tjänsten den 1 juli 1926, hade nu Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 6 innevarande oktober avgivit infordrat utlåtande i ärendet.

På yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige bordlägga ärendet.

§ 187.

Ang. pension till Borgmästaren John Karlsson.

I en nu avgiven skriftlig motion föreslog Herr Sundström under hänvisning till förut i ärendet av Magistraten väckt fråga, som remitterats till Lönenämnden, att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja Borgmästaren John Karlsson från och med avskedstagandet en årlig pension av i ett för allt 10,000 kronor.

På yrkande av Herrar vice ordföranden och Danielsson beslöto Stadsfullmäktige remittera motionen till Beredningsutskottet och Lönenämnden för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 5 november 1926.
FREDR. FÅHRÆUS.
E. Edv. Karlsson. A. Danielsson.

Offentligen uppläst den 5 november 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 25 November 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström, Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Fru Lange, Herrar Eklund, Sund, K. Andersson, Jansson, Fröken Anderzon, Herrar Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johansson, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall var Fru Grönberg.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 188.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Pers och Sundström att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 189.

Ang. åtgärder i anledning av den rådande situtationen å kolmarknaden.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 22 nästlidne oktober på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att vidtaga de tillfälliga åtgärder, som möjligen kunde av styrelsen prövas erforderliga för undvikande eller lindrande av de skadliga verkningarne av nu rådande förhållanden inom kolmarknaden, samt Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 samma oktober månad besluta bordlägga ifrågavarande ärende, hade Vatten- och Gasverksstyrelsen nu i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande november meddelat, att styrelsen lyckats träffa ytterligare avtal om leverans av kol för gasverkets behov samt i följd härav förklarat sig anse, att för närvarande, även med tanke på de högre inköpspris, som de sist köpta kolpartierna betingade, några särskilda åtgärder icke påfordrades.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 70) beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström låta bero vid vad Vatten- och Gasverksstyrelsen senast i ärendet meddelat samt lägga styrelsens skrivelser till handlingarne.

§ 190.

Ang. löneförmåner för en polisman under utbildningstid.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne september till Polisnämnden och Lönenämnden återremitterat en framställning angående bibehållande av vissa löneförmåner för en i stadens tjänst anställd polisman under utbildningstid vid högre polisskolan i Stockholm samt de förnyade yttran-

dena vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 28 nästlidne oktober föredragits och därvid bordlagts, företogs nu detta ärende till förnyad behandling.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:ris 60 och 71) uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Sundström, med instämmande av Herr Danielsson, yrkade bifall till Lönenämndens sist avgivna förslag, att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja ett anslag å förslagsvis 750 kronor för avlöning av vikarie för en polisman under tiden för dennes bevistande av en kurs vid högre polisskolan i Stockholm att utgå av uttaxerade medel å Polisnämndens budget för år 1927, dels ock Herr Bäckman jämväl yrkade bifall till Lönenämndens berörda förslag, dock med det tillägg, att den polisman, som skulle komma i åtnjutande av ifrågavarande anslag skulle utses av polischefen bland dem som antingen nu anmält sig som sökande härtill eller eventuellt sedermera komme att anmäla sig som sökande.

Vid framställning av proposition å de i ärnedet sålunda gjorda yrkandena biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning Lönenämndens hemställan.

§ 191.

Ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt.

Sedan Stadsfullmäktige den 29 sistlidne april till Lönenämnden för utlåtande överlämnat en framställning av Folkskolestyreslen därom, att Stadsfullmäktige ville bevilja en tilläggspension till Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt efter avgången ur tjänsten den 1 juli 1926, samt Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 26 nästlidne oktober avgivit det infordrade utlåtandet, hade Stadsfullmäktige vid sammanträde den 28 sistnämnda månad bordlagt ärendet.

Vid förnyad föredragning av handlingarne i ärendet (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 72) beslöto Stadsfullmäktige nu på yrkande av Herr Sundström och i överensstämmelse med Lönenämndens förslag, att bevilja Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt från avgången ur tjänsten den 1 juli 1926 en årlig tilläggspension av stadens medel å 535 kronor jämte däråenligt i skrivelsen angiven grund belöpande dyrtidstilläggsfyllnad att utgå av uttaxerade medel i folkskolans budget.

§ 192.

Ang. anslag för tillhandahållande av elektriska kokutrustningar till nedsatt pris.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne oktober till Drätselkammaren för utlåtande remitterat en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen därom, att Stadsfullmäktige ville av elektricitetsverkets driftmedel anslå 12,500 kronor att användas för möjliggörande av billigare inköp av elektriska kokutrustningar, med rätt för styrelsen att besluta rörande medlens användning, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 73) på anförda skäl avstyrkt bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens ifrågavarande framställning samt tillika anmält att Herr Hellman inom Drätselkammaren reservationsvis yrkat bifall till samma framställning.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet uppstod en stunds överläggning, varvid till en början Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag.

Under den fortsatta överläggningen yrkade Herr Hiersemann, med instämmande av Herrar Hedberg, Bäckman, Westholm, Danielsson och vice ordföranden, att Stadsfullmäktige ville återremittera ärendet till Vatten- och Gasverksstyrelsen och därvid uppdraga åt styrelsen att skyndsamt inkomma med utredning angående de med införandet av elektrisk kokning förenade kostnaderna, i vilket uppdrag även skulle ingå skyldighet för styrelsen att inkomma med ändrat förslag beträffande stadens medverkan i syfte att underlätta ett allmänt införande av elektrisk kokning.

Sedan jämväl Herr Sundström förklarat sig vilja återtaga sitt förut gjorda yrkande och icke hava något att erinra emot att ärendet återremitteras till Vatten- och Gasverksstyrelsen, beslöto Stadsfullmäktige, på sätt Herr Hiersemann yrkat, återremittera ärendet för vidare utredning till Vatten- och Gasverksstyrelsen.

§ 193.

Ang. tillägg till § 24 i stadens byggnadsordning.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 74) hade Byggnadsnämnden på anförda grunder hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta dels antaga ett tillägg till 24 § i den för staden gällande byggnadsordningen av följande lydelse:

"Efter Byggnadsnämndens prövning i varje särskilt fall må dock, därest tomter, i avseende å vilkas bebyggande gälla bestämmelser om stenstad, förses med gemensam gård, en eller flera körportar anordnas gemensamt för tomterna",

dels ock giva Byggnadsnämnden i uppdrag att söka fastställelse å detta beslut.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Danielsson utan omröstning för sin del godkänna vad Byggnadsnämnden sålunda föreslagit.

§ 194.

Ang. uppförande av en uthusbyggnad å Djäkneberget.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 75) hade Drätselkammaren, med överlämnande av en framställning i ämnet från Planteringsnämnden, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville förklara sig beredd att i samband med fastställelse av Nämndens budget för nästa år anvisa ett anslag av 1,000 kronor att jämte ett reserverat lika stort belopp användas till bestridande av kostnaderna för uppförande å Djäkneberget av en redskapsbod jämväl inrymmande avträde, med rätt för Nämnden att omedelbart låta uppföra boden.

På yrkande av Herr Pers godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 195.

Ang. omorganisation av stadskassörstjänsten.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 76) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen som stadskassör skulle indragas från och med den 1 december 1926 och å fast stat från samma tid inrättas en kassörsketjänst å stadens kamrerarekontor med avlöningsförmåner enligt lönestatens 19:de lönegrupp.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 196.

Ang. Drkns bostadsförmedlande verksamhet.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande november (Stadsfullmäktiges handlingar n:o 77) hade Drätselkammaren för kännedom till Stadsfullmäktige överlämnat redogörelse för de åtgärder, som i anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1926 av staden vidtagits för tillgodoseende av behovet av bostäder vid oktoberflyttningen innevarande år.

Efter yttrande av Herrar Engdahl, Danielsson, Edv. Karlsson och Hult beslöto Stadsfullmäktige lägga den inkomna redogörelsen till handlingarne.

§ 197.

Ang. åtgärder i och för påbjuden hyresräkning.

Uti det av Stadsfullmäktige den 28 nästlidne oktober till Drätselkammaren och Beredningsutskottet remitterade ärendet angående vidtagande från stadens sida av vissa åtgärder i anledning av den påbjudna s. k. hyresräkningen i staden hade nu de begärda yttrandena inkommit; och voro desamma av följande lydelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Kungl. Maj:t genom kungörelse den 23 oktober 1926 förordnat att hyresräkning i sammanhang med mantalsskrivningen för år 1927 skall anordnas å en del orter, däribland Västerås hava Stadsfullmäktige efter anmodan av Magistraten att utse ett mindre antal personer att såsom kommitté handhava den staden åliggande granskningen av de till grund för hyresräkningen liggande uppgifterna enligt härför av Kungl. Socialsyrelsen fastställda formulär, genom beslut den 28 nästlidne oktober remitterat ärendet för yttrande till Beredningsutskottet, och får Beredningsutskottet nu häri anföra följande.

I fråga om granskningen av rapporterna har i cirkulärskrivelse från Kungl. Socialstyrelsen framhållits såsom önskemål att denna å större orter bör fullgöras genom en kommunalt vald kommitté och i fråga om dennas sammansättnnig, att däri skulle beredas plats för med ortens befolknings- och bostadsförhållanden förtrogna personer, varibland även sakkunskap i byggnadstekniska och hygieniska frågor borde vara företrädd, ävenså representanter finnas för arbetare och andra löntagare.

Med iakttagande härav och med den anmärkningen att Beredningsutskottet ansett, att vid valet möjligheten att få det grövre granskningsarbetet utfört av kompetent person utan särskild kostnad för staden bör beaktas, hemställer Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige ville för ifrågavarande granskning tillsätta en kommitté bestående av fem personer och till ledamöter häri utse Herrar Brandchefen Aron Danielsson, Byggmästaren E. A. Eriksson, Förste hälsovårdstillsyningsmannen E. Berggren, Föreståndaren för den kommunala vedgården A. G. Eriksson och Ölutkörarен O. M. Hammarström med Brandchefen Danielsson som sammankallande ledamot.

Västerås den 17 november 1926.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.
Ragnar Tenow".

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av beslut av Stadsfullmäktige den 28 nästlidne oktober att till Drätselkammaren för yttrande överlämna Magistratens skrivelse den 22 i samma månad angående tillsättande av en kommitté med uppdrag att granska inkomna uppgifter för s. k. hyresräkning samt övriga åtgärder i anledning av denna, får Drätselkammaren efter tagen del av Beredningsutskottets yttrande i ärendet och enär av utskottet avgivna förslag till val av kommitté synes medgiva granskningens utförande genom i stadens tjänst anställd person utan kostnad för staden och övriga kommittéledamöters funktioner härigenom bliva begränsade, för sin del föreslå, att ärendet icke måtte påkalla annan åtgärd av Stadsfullmäktige än tillsättande av kommitté i enlighet med Beredningsutskottets förslag.

Västerås den 25 november 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow".

Efter föredragning av ovanintagna handlingar biföllo Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Westholm och Sundström utan omröstning vad Beredningsutskottet och Drätselkammaren i ärendet föreslagit, och utsågo med acklamation till ledamöter i den beslutade kommittén de av Beredningsutskottet föreslagna personerna.

§ 198.

Ang. tillstånd för Aug:a Lovisa Ericsson att försälja pilsnerdricka.

Sedan Magistraten genom resolution den 11 innevarande november till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av Augusta Lovisa Ericsson här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord framställning om tillstånd att från fastigheten N:o 8 vid Kristinagatan här i staden till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss från Stadsfullmäktige för ärendets skynd-

sammare behandling upptagit detsamma till förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 innevarande november, enär här endast vore fråga om övertagande av en redan förut beviljad försäljningsrättighet, föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Nykterhetsnämnden hemställt.

§ 199.

Ang. tillstånd för Aug:a Lovisa Malm att försälja pilsnerdricka

Sedan Magistraten genom resolution den 17 innevarande november till Stadsfullmäktige för yttrande överlämnat en av Augusta Lovisa Malm här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att från fastigheten n:o 32 Norrmalm härstädes till avhämtning försälja pilsnerdricka, hade Nykterhetsnämnden, som utan föregående remiss av Stadsfullmäktige för ärendets skyndsammare behandling upptagit detsamma till förberedande yttrande, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 24 innevarande november hemställt, att, enär här endast vore fråga om övertagande av en redan förut beviljad försäljningsrättighet, Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter tagen del härav fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i enlighet med Nykterhetsnämndens förslag.

§ 200.

Ang. anslag till möbler i tullkammaren.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 nästlidne oktober till Drätselkammaren för utlåtande överlämnat en framställning från tullförvaltaren vid härvarande tullkammare angående anslag till tullkammarens förseende med möbler och annan inredning, vilken framställning genom Magistraten till Stadsfullmäktige överlämnats för avgörande, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarnade november under erinran om den staden åliggande skyldigheten att tillhandagå härmed och enär de i framställningen begärda åtgärderna icke syntes Drätselkammaren sträcka sig utöver denna skyldighet, hemställt, att Stadsfullmäktige av uttaxerade medel i 1927 års stat ville för ändamålet anvisa ett anslag å förslagsvis 1,500 kronor.

På yrkande av Herr Sundström godkände Stadsfullmäktige utan omröstning vad Drätselkammaren föreslagit.

§ 201.

Ang. Erik Sigfrid Ericssons rätta mantalsskrivninsort.

Föredrogs en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Konungens befallningshavandes i länet utslag på de besvär kommunalnämnden i Kolbäcks socken anfört över åtgärden att för år 1926 mantalsskriva drängen Erik Sigfrid Eriksson i nämnda socken, neligt vilket utslag, som givits den 10 november 1926, Konungens befallningshavande prövat skäligt förklara Västerås stad vara Erikssons rätta mantalsskrivningsort för år 1926.

Efter tagen del av utslagets innehåll beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna detsamma till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att, därest Fattigvårdsstyrelsen därtill funne skäl, å stadens vägnar i vederbörlig ordning anföra besvär över utslaget.

§ 202.

Ang. Gustav Albert Vallins rätta mantalskrivningsort.

Föredrogs en till Stadsfullmäktige överlämnad styrkt avskrift av Konungens befallningshavandes i länet den 10 innevarande november givna utslag på de besvär, som av kommunala myndigheter i Västanfors socken anförts över åtgärden att för år 1926 mantalsskriva reseagenten Gustaf Albert Vallin jämte hans familj i Västanfors socken, enligt vilket utslag Konungens befallningshavande förklarat, att Vallin jämte familj skulle för år 1926 vara mantalsskriven i Västerås stad.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden överlämna utslaget till Fattigvårdsstyrelsen med bemyndigande för styrelsen att för den händelse styrelsen därtill funne skäl hos vederbörlig myndighet å stadens vägnar anföra besvär över utslaget.

§ 203.

Ang. Lars David Ehlius rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 6 innevarande november hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande uppkommen fråga om livförsäkringsinspektören Lars David Ehlins rätta mantalsskrivningsort för innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande.

§ 204.

Ang. Elis Albert Adolf Österberg-Clefbergs rätta mantalsskrivningsort.

Genom resolution den 22 innevarande november hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande angående uppkommen fråga om handelsresanden Elis Albert Adolf Österberg-Clefbergs rätta mantalsskrivningsort för innevarande år.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande.

§ 205.

Ang. tillstånd för Lars Wilh. Karlsson att idka handel med begagnade föremål.

Genom resolution den 24 innevarande november hade Magistraten infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Lars Wilhelm Karlsson här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att i fastigheten n:o 9 vid Kopparbergsvägen i Västerås idka handel med begagnade föremål.

Stadsfullmäktige beslöto remittera handlingarne i ärendet till Hälsovårdsnämnden för förberedande yttrande.

§ 206.

Ang. rätt att bruka Sv. Röda korsets märke å stadens ambulans-automobiler.

I skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag hade Hälsovårdsnämnden anhållit om Stadsfullmäktiges bemyndigande att med Överstyrelsen för Svenska Röda korset teckna kontrakt angående rätt för Hälsovårdsnämnden att på stadens ambulansautomobiler bruka Svenska Röda korsets märke.

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herrar Falk och Bäckman remittera ärendet till Beredningsutskottet för utlåtande.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 1 december 1926.
FREDR. FÅHRÆUS.
And. Pers. *Axel Sundström.*

Offentligen uppläst den 1 december 1926, betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås Central-Tryckeri 1927

Stadsfullmäktiges i Västerås Protokoll.

Den 28 December 1926.

Närvarande: Ordföranden Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vice ordföranden Herr Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist samt Herrar Sundström Edv. Karlsson, Danielsson, Bäckman, Falk, Pers, Hedberg, J. Andersson, Hammer, Tärngren, Hiersemann, Pettersson, Leontein, Fru Grönberg, Herrar K. Johansson, Ridderström, Thyresson, Keijser, Larsson-Hed, Fjellander, O. Lindström, Svedlund, Håvberg, Wass, Kolmodin, Hult, Westholm, Hellman, Sund, K. Andersson, Jansson, Engdahl, Hellström, Axel Karlsson, Eng, O. Carlson, Dahrné, G. Lindström, O. Johnasson, Olsson, Lindberg, Melin och Lundberg.

Frånvarande med godkänt förfall voro Fru Lange, Herr Eklund och Fröken Anderzon.

Närvarande å Magistratens vägnar Herr Borgmästaren John Karlsson.

§ 207.

Justeringsmän.

Uppdrogs åt Herrar Lundkvist och Lundberg att jämte Herr ordföranden justera dagens protokoll.

§ 208.

Ang. godkännande av testamente efter Per Gust. Andersson.

Genom resolution den 29 nästlidne november hade Magistraten till Stadsfullmäktige för besluts fattande överlämnat en av C. A. Larsson undertecknad skrivelse, däri denne med förmälan, att Per Gust. Andersson och hans hustru Sofia Viktoria Andersson genom testamente den 9 oktober 1897 förordnat, att vid någonderas dödsfall kvarlåtenskapen i boet skall tillfalla den efterlevande maken, att på grund av samma testamente Sofia Viktoria Andersson efter mannens död den 10 maj 1920 tillträtt all kvarlåtenskap, som enligt bouppteckningen uppgått till 13,555 kronor 79 öre, samt att enligt bouppteckning, daterad den 23 juli 1920 mannen icke efterlämnat några arvingar, och enär Västerås stad sålunda kunde anses äga rätt till danaarv efter mannen, därest denne ej annorlunda förordnat enligt ovan omförmälta testamente, anhållit, att Stadsfullmäktige måtte godkänna testamentet, varav en avskrift bifogats framställningen.

Efter härav tagen del beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden remittera handlingarne i ärendet till Drätselkammaren för utlåtande.

Ang. utdragande av elektriska ledningar till djuphamnen m. m.

§ 209.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 79) hade Drätselkammaren med överlämnande av framställningar i ämnet från Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammarens djuphamnsbyggnadskommitté, på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige måtte besluta:

1:o) att för framdragande av en elektrisk jordkabelledning från elektricitetsverket över Ragvaldsbacke till djuphamnen samt för till denna ledning hörande anordningar i elektricitetsverket anslå 31,600 kronor att utgå av lånemedel;

2:o) att för utförande vid djuphamnen av för hamnens maskinerier erforderlig transformatoranläggning jämte lågspänningsledningar anslå 17,600 kronor att utgå av lånemedel;

3:o) att bemyndiga Drätselkammaren att, i vad ovanberörda förslag avsåge anslagens gäldande genom lån, underställa besluten härom Kungl. Maj:ts fastställelse samt att tillsvidare bestrida utgifterna för ifrågavarande anläggningar genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga, samt

4:o) att bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att med djuphamnsbyggnadskommittén träffa avtal om leverans av elektrisk ström till djuphamnsmaskinerierna mot en årlig anslutningsavgift av 1,000 kronor och en förbrukningsavgift av 6 öre pr kwh.

Efter föredragning av handlingarne i detta ärende beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning till alla delar godkänna vad Drätselkammaren sålunda föreslagit.

§ 210.

Ang. omläggning av allmänna vägen genom Malma egendom.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 80) hade Drätselkammaren på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta att i och för omläggning av en del av den allmänna vägen genom staden tillhöriga egendomen Malma i Badelunda socken, att utföras såsom nödhjälpsarbete, anslå ett belopp av 32,000 kronor, att tillsvidare utgå av tillgängliga medel, med uppdrag för Drätselkammaren att framdeles inkomma till Stadsfullmäktige med förslag, på vad sätt anslaget slutligen skulle gäldas, samt att bemyndiga Drätselkammaren att i och för ifrågavarande vägomläggning göra de framställningar Drätselkammaren kunde finna nödiga, samt med vederbörande träffa avtal rörande eventuellt behövligt ägoutbyte och angående vägarbetets utförande i övrigt.

På yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Pers yttrat sig utan särskilt yrkande beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren sålunda hemställt.

§ 211.

Ang. förnyat arrende av Biskopsängarne.

Sedan Konungens befallningshavande i länet, i anledning därav att den staden enligt kontrakt tillförsäkrade nyttjanderätten till den biskopen i Västerås på lön anslagna lägenheten Biskopsängarne utginge den 1 maj 1927, genom Magistraten i staden överlämnat förslag till kontrakt, varigenom under ytterligare 20 år för ett årligt arrende av 450 kronor ifrågavarande rätt skulle prolongeras, hade Drätselkammaren i skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande december med anmälan, att vid kontraktsförslagets överlämnande satts en viss kortare tidsfrist för tillvaratagande av den staden enligt det äldre kontraktet tillförsäkrade optionsrätten till prolongation av arrendet samt att Drätselkammaren inom den bestämda tiden förklarat, att staden ville begagna denna rätt, till Stadsfullmäktige överlämnat kontraktsförslaget och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige ville med dess godkännande giva Drätselkammaren bemyndigande att å stadens vägnar underteckna kontraktet.

På yrkande av Herr Sundström biföllo Stadsfullmäktige utan omröstning berörda hemställan.

§ 212.

Ang. brukande av Röda Korsets märke å stadens ambulansautomobiler.

Sedan Stadsfullmäktige den 25 nästlidne november till Beredningsutskottet för yttrande överlämnat ett förslag till kontrakt mellan Hälsovårdsnämnden i staden och Överstyrelsen för Svenska Röda Korset angående rätt att å stadens ambulansautomobiler hava Svenska Röda Korsets märke anbragt, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 81) på anförda skäl hemställt, att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej föreligga för Hälsovårdsnämnden att å stadens vägnar underteckna kontraktet med uppdrag tillika för nämnden att vid dess översändande till Överstyrelsen uttala stadens önskan att stadens ambulansautomobil, då den rekvirerades för Svenska Röda Korsets räkning, måtte komma till användning allenast inom staden och dess omnejd.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Westholm och Danielsson samt efter yttrande av Herr Borgmästaren bifalla vad Beredningsutskottet föreslagit, dock med den av Herr Danielsson påyrkade ändringen, att den ifrågasatta inskränkningen i användningen skulle avse stadens ambulansautomobiler och icke en enda ambulansautomobil.

§ 213.

Ang. eventuellt borttagande av mätarehyrorna.

Sedan Stadsfullmäktige den 26 sistlidne augusti till Vatten- och Gasverksstyrelsen för yttrande remitterat en av Herrar Keijser, Lindberg och Bäckman väckt motion angående utredning rörande möjligheten att indraga de s. k. mätarehyrorna vid stadens tekniska verk, hade Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 14 innevarande december avlämnat den begärda utredningen och därvid föreslagit, att hyrorn aför gasmätare upp till 10 lågor och elektriska mätare för högst 10 ampére 220 volt skulle bestämmas till 2 kronor pr mätare och år, var-

emot för övriga mätare hyran fortfarande skulle utgå med 10 % av mätarens inköpspris, dock att med avseende på mätarestorleken, för vilka hyran föreslagits till 2 kronor *nuvarande hyror* skulle tillämpas för alla mätare utöver *en* i varje bostasdlägenhet, samt tillika omförmält, att emot styrelsens förslag två av dess ledamöter Herrar Hellman och Borggren anmält reservation, i det att de förordat att nuvarande mätarehyror skulle bibehållas.

På yrkande av Herr Karl Johansson, med vilken Herr Bäckman förenade sig, beslöto Stadsfullmäktige remittera ärendet till Drätselkammarenför utlåtande.

§ 214.

Ang. höjning av hamnavgifterna unår 1927.

Genom resolution den 6 innevarande december hade Konungens befallningshavande i länet för kännedom till Stadsfullmäktige överlämnat i styrkt avskrift en skrivelse från Kungl. Kommunikatinosdepartementet till Länsstyrelsen, enligt vilken Kungl. Maj:t den 3 innevarande december på därom av Stadsfullmäktige gjord av Länsstyrelsen överlämnad ansökning medgivit, att de avgifter, som utginge enligt av Kungl. Maj:t den 23 juli 1926 fastställd taxa å hamnavgifter i Västerås tillsvidare under år 1927 finge höjas med 40 %.

Stadsfullmäktige beslöto lägga den inkomna skrivelsen till handlingarne.

§ 215.

Ang. pension till stadsbokhållaren Hj. Södergren, hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz och fru Amelie Presto-Ström.

Föredrogs och lades till handlingarne Konungens befallningshavandes i länet den 7 ninevarande december givna resolution med fastställelse av Stadsfullmäktiges den 30 september 1926 fattade beslut angående bevilljande av pension åt Stadsbokhållaren Hjalmar Södergren och Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz samt understöd åt skrivbiträdet å stadskamrerarekontoret fru Amelie Presto-Ström.

§ 216.

Ang Elis Alb. Adolf Österberg-Clefbergs rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten genom resoluiton den 22 nästlidne november infordrat Stadsfullmäktiges yttrande angående uppkommen fråga om handelsresanden Elis Albert Adolf Österberg-Clefbergs rätta mantalsskrivningsort för innevarande år samt Stadsfullmäktige den 26 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande yttrande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande december meddelat, att Österberg-Clefberg alltsedan den 15 december 1925 haft anställning hos firman Karlstrand & Boldt, Stockholm, samt att hans tillfälliga besök hos fostermodern härstädes endast haft karaktär av påhälsningar, som förekommit under sådana för-

hållanden att han icke, såsom ej heller skett, bort här mantalsskrivas för innevarande år, samt på grund härav förklarat sig anse, att hans rätta mantalsskrivningsort syntes vara Stockholm.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 217.

Ang. Lars David Ehlins rätta mantalsskrivningsort.

Sedan Magistraten den 6 nästlidne november infordrat Stadsfullmäktiges yttrande rörande uppkommen fråga om livförsäkringsinspektören Lars David Ehlins rätta mantalsskrivningsort för innevarande år samt Stadsfullmäktige den 25 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Fattigvårdsstyrelsen för förberedande utlåtande, hade Fattigvårdsstyrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige den 3 innevarande december, med förmälan att, enligt vad som framginge av handlingarna bifogad polisrapport, Ehlin inflyttat till staden någon gång i mitten av januari månad, förklarat sig anse, att han på grund härav icke syntes böra föras i mantal härstädes för innevarande år.

Efter föredragning härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr vice ordföranden såsom eget yttrande åberopa vad Fattigvårdsstyrelsen sålunda anfört.

§ 218.

Ang. lönereglering för hamnkaptenen.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande december hade Hamnstyrelsen hemställt, att Stadsfullmäktige ville besluta, antingen att hamnkaptensbefattningen från och med år 1927 skulle placeras i lönestatens 33:dje lönegrupp eller ock att nuvarande befattningshavaren skulle tilldelas ett tillfälligt personligt lönetillägg å 500 kronor.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Lönenämnden för förberedande utlåtande.

§ 219.

Ang. pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

Sedan Sadsfullmäktige vid särskilda tillfällen den 26 augusti och den 28 oktober innevarande år till Lönenämnden och Beredningsutskottet remitterat framställningar avseende beviljande åt Borgmästaren i staden John Karlsson pension från och med av honom under viss förutsättning ifrågasatt avgång ur tjänsten den 1 jan. 1927, hade nu de begärda utlåtandena till Stadsfullmäktige inkommit (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83).

Emellertid hade Magistraten genom resolution den 27 innevarande december till Stadsfullmäktige överlämnat en skrivelse från Borgmästaren Karlsson, däri denne med hänsyn till innehållet i det av Beredningsutskottet den 14 innevarande månad avgivna utlåtandet i anledning av Herr Sundströms i ärendet väckta motion, dels ock till att det av Lönenämnden den 15 i samma månad avgivna utlåtandet över Magistratens framställning i samma ärende icke vore enhälligt, återkallat sin till Magistraten i ärendet den 24 augusti 1926 gjorda och av Magistraten till Stadsfullmäktige

överlämnade ansökning, och hade Magistraten därvid jämväl för egen del hos Stadsfullmäktige återkallat framställningen i ämnet.

Efter meddelande härav beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herrar Westholm och Sundström dels att Magistratens och motionärens framställningar i ämnet icke för närvarande skulle föranleda något uttalande eller beslut av Stadsfullmäktige, dels ock att, i överensstämmelse med vad Beredningsutskottet hemställt, Lönenämnden skulle erhålla i uppdrag att snarast möjligt och helst under nästkommande år utarbeta och för antagande till Stadsfullmäktige överlämna förslag till pensionsreglemente för stadens befattningshavare.

§ 220.

Ang. lönereglering för justerarebefattningarne vid stadens tekniska verk.

Sedan Vatten- och Gasverksstyrelsen i skrivelse till Lönenämnden på anförda skäl föreslagit, att justerarebefattningarne vid stadens tekniska verk, den ena å avdelningen för gas- och vattenmätare och den andra å avdelningen för elektriska mätare, måtte avlönas enligt 18:de lönegruppen i stället för enligt 17:de lönegruppen i gällande lönestat, hade Lönenämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarande december (Stadsfullmäktiges hnadlingar N:o 84) på anförda skäl föreslagit, att Stadsfullmäktige ville besluta, att ifrågavarande befattningar från och med år 1927 skulle uppflyttas från 17:de till 18:de lönegruppen i nu gällande lönestat.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet yrkade dels Herrar Sundström, Karl Johansson och Hellman bifall till Lönenämndens förslag, dels ock Herr Bäckman avslag å framställningen, varjämte Herr Westholm yttrade sig utan särskilt yrkande.

Vid efter överläggningens slut framställd proposition å de gjorda yrkandena fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut i överensstämmelse med vad Nämnden föreslagit.

§ 221.

Ang. lönebestämmelser för folkskolans lärarepersonal för år 1927.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava att under innevarnade månad fatta beslut angående grunderna för avlöningen under år 1927 av folk- och småskolans samt högre folkskolans lärarepersonal, och får Lönenämnden under hänvisning till nämndens i särskilda skrivelser avgivna förslag angående ersättning för naturaförmåner och dyrtidstillägg, vilka även avse nyssnämnda personal, och med meddelande att nämnden saknat anledning ifrågasätta någon ändring i de förut i dessa ämnen gällande bestämmelserna, antagna av Stadsfullmäktige den 27 juni 1921 i samband med fastställande av ny lönestat för stadens befattningshavare, föreslå dessa bestämmelsers prolongation och att Stadsfullmäktige alltså måtte besluta, att för år 1927 antaga följande

Lönebestämmelser rörnade folk- och småskolan samt högre folkskolans lärarepersonal för år 1927.

a) För folk- och småskolans samt högre folkskolans årsavlönade lärare och lärarinnor i läsämnen skall avlöningen utgöra:

1) Lagstadgad minimilön;
2) statens dyrtidstillägg;
3) lagstadgad ersättning för övertidsläsning;
4) ersättning för bostad och bränsle, där dessa förmåner ej lämnas in natura i överensstämmelse med vad därom särskilt föreslagits;
5) ortstillägg för ordinarie och e. o. folkskollärare med 200 kronor och för folk- och småskollärarinna med 100 kronor;
6:o) kommunalt dyrtidstillägg i enlighet med vad därom särskilt beslutas.

Det kommunala dyrtidstillägget utbetalas liksom det statliga enligt därom gällande författningsbestämmelser månadsvis i efterskott.

b) För fast anställda lärare i övningsämnen med årslön skola löneförmånerna utgöra:

för slöjdlärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 100 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg beräknat på sätt ovan angivits;

för skolkökslärarinna: småskollärarinnas löneförmåner med tillägg av 300 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg, beräknat på sätt ovan angivits;

för slöjdlärare: folkskollärarinnas löneförmåner med tillämpning i förekommande fall av statens dyrtidstilläggsbestämmelser rörande familjeförsörjare.

Beträffande avdrag för bostadsförmån i stadens lärarebostäder i den egentliga stadens samt arvode för trädgårdslärare är särskilt förslag av nämnden framlagt.

Västerås den 15 december 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow".

§ 222.

Ang. dyrtidstillägg åt stadens befattningshavare för år 1927.

Med bifall till en av Lönenämnden i ämnet gjord framställning beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning, att de den 28 december 1922 antagna bestämmelserna angående dyrtidstillägg till stadens befattningshavare, innefattande även folkskolans lärarepersonal och stadens pensionärer, skulle gälla för år 1927.

§ 223.

Ang. värdesättning av befattningshavares naturaförmåner för år 1927.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I fråga om värdesättning för år 1927 av den vissa befattningshavare tillförsäkrade in naturaförmånen av fri bostad och fri värme och angående den ersättning härför, som under samma tid skall utgå till lärarepersonalen vid stadens folkskolor, har Lönenämnden icke att föreslå någon avvikelse från vad som härutinnan varit bestämt för innevarande år.

Lönenämnden föreslår att Stadsfullmäktige ville förklara hittills gällande bestämmelser vara giltiga även för år 1927 och alltså

a) att avdrag å löneförmån för värdet av in natura åtnjuten förmån av bostad skall ske med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	375: —
2 rum och kök	„	625: —
3 rum och kök	„	875: —
4 rum och kök	„	1,100: —
bostad i logement jämte därmed följande förmåner	„	240: —

b) att avdrag å löneförmåner för värdet av in natura åtnjuten förmån av fritt bränsle skall ske med följande belopp för:

1 rum och kök	Kr.	144: —
2 rum och kök	„	198: —
3 rum och kök	„	261: —
4 rum och kök	„	315: —

c) att jordbruksförvaltarens in naturaförmån av bostad och bränsle jämväl för år 1927 skall värdesättas till 1,500 kronor, och att ett mot detta värde svarande belopp skall avdragas å jordbruksförvaltarens kontanta avlöning:

d) att ersättning till lärarepersonalen vid stadens folkskolor för ej in natura åtnjuten förmån av bostad skall utgå med belopp för:

1 rum och kök	Kr.	450: —
2 rum och kök	„	725: —
3 rum och kök	„	1,000: —
4 rum och kök	„	1,250: —

e) att ersättning för bränsle skall till samma personal utgå med belopp varierande efter bostadens storlek, och som angivits under b) här ovan;

f) att lärare, som bebo staden tillhöriga lärarebostäder i den egentliga staden, skall härför vidkännas löneavdrag motsvarande den ersättning, som för förmånen av dylik bostad är beräknad;

g) att trädgårdslärarna i Skepparbacks-, Herrgärds- och Korsängsskolorna skola var och en åtnjuta ett arvode å 1,000 kronor, varvid i fråga

om de två förstnämnda arvodet skall kvittas mot gottgörelse för till dem upplåtna bostäder.

Västerås den 15 december 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

§ 224.

Ang. värdesättning av tjänstebeklädnadsförmån.

Föredrogs och bifölls utan omröstning följande från Lönenämnden inkomna framställning:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning därav att ett beslut av Stadsfullmäktige erfordras i fråga om värdesättning för år 1927 av förmånen av fri tjänstebeklädnad för så vitt sådan förmån enligt nu gällande bestämmelser tillkommer stadens befattningshavare, får Lönenämnden enär ändring för år 1927 i hittills fastställd värdesättning icke synes påkallad, föreslå dess bibehållande även för år 1927 och att således anslag till tjänstebeklädnadsförmån åt den del av personalen vid poliskåren, brandkåren och renhållningsverket, som äger åtnjuta sådan, skall beräknas:

för en var av personalen vid poliskåren till 225 kronor, personalen vid brandkåren till 180 kronor och personalen vid renhållningsverket till 65 kronor.

Jämväl i fråga om slitningsersättningen till kriminalkonstapel finner Lönenämnden, som i fråga om sin ståndpunkt i denna fråga hänvisar till vad nämnden anfört i yttrande till Stadsfullmäktige den 15 december 1923 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 83 1923) icke någon ändring påkallad, och hemställer förty, att denna ersättning för år 1927 måtte fastställas till 112 kronor 50 öre.

Västerås den 15 december 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow".

§ 225.

Ang. ändringsarbeten inom tullhuset.

Från Drätselkammaren hade till Stadsfullmäktige inkommit en så lydande skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för avgörande till Stadsfullmäktige överlämna en framställnnig av Hamnstyrelsen angående anvisande av ett

anslag å 3,000 kronor för anordning inom härvarande tullhus av magasin för transitovaror genom inläggande av mellanbotten i tullbehandlingsrummet, och får Drätselkammaren under hänvisning till de skäl för åtgärden, som av Hamnstyrelsen anförts, för sin del såsom yttrande i ärendet hemställa, att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa begärda anslag att förskotteras av tillgängliga medel för att sedermera gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunna komma att besluta.

Västerås den 16 december 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.
Ragnar Tenow".

Vid skrivelsen fanns fogad en framställning i ämnet av Hamnstyrelsen av följande lydelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 november 1913 beslöto Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren att tillsvidare åt tullverket för nederlags- och transitupplagsmagasin upplåta två s. k. rutor i ett av stadens hamnmagasin samt för deras avskiljande och inredning anslå 350 kronor att upptagas till uttaxering i 1914 års budget, (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 108/1913).

I betänkandet anföres bland annat: "Beträffande utrymmena i ett av hamnmagasinen har tullförvaltaren förklarat sig ej hava något att erinra emot, att upplåtelsen av dessa utrymmen sker endast tills vidare, så att staden, om och när tillfälle ges att fördelaktigt uthyra dem, har frihet att på annat håll upplåta nederlags- och transitupplagsmagasin".

Då nu fördelaktigt anbud om förhyrning av dessa två rutor till Hamnstyrelsen inkommit och fortsatt uthyrning av vissa andra utrymmen inom magasinet är beroende på huruvida även dessa två rutor kunna erhållas, har Hamnstyrelsen undersökt möjligheten av att kunna anvisa tullverket andra lokaler för transitvaror. Efter det tullkammarens medgivande inhämtats, får Hamnstyrelsen föreslå Stadsfullmäktige, att tullhusets nuvarande tullbehandlingsrum, som sträcker sig från golv till tak i tullhuset, avdelas genom en botten, så att magasinslokaler för transitvaror kunna erhållas å en övre våning i tullhuset. Kostnaderna för denna inredning belöpa sig enligt bilagt kostnadsförslag till 3,000 kronor.

Då de angivna rutorna kunna uthyras för 300 kronor är åtgärden från stadens sida icke ofördelaktig.

Hamnstyrelsen hemställer, att Stadsfullmäktige ville för vidtagande av vissa ändringsarbeten inom tullhuset, i ändamål att därstädes anordna transitnederlags- och upplagsmagasin, anvisa ett belopp av 3,000 kronor.

Västerås den 16 december 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.
Eric Plantin",

Efter föredragning av ovanintagna handlingar beslöto Stadsfullmäktige på yrkande av Herr Sundström utan omröstning bifalla vad Drätselkammaren hemställt.

§ 226.

Ang. ersättning till stadens skorstensfejaremästare för år 1927.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 2 innevarande december hade Brandstyrelsen föreslagit, att Stadsfullmäktige ville från och med år 1927 tillerkänna en var av stadens skorstensfejaremästare en ersättning å 200 kronor för det med eldstadsbesiktningen förenade arbetet att upptagas årligen till uttaxering i brandverkets budget.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 227.

Ang. placering av staden tillhöriga fondmedel.

Sedan Stadsfullmäktige den 30 sistlidne september till Beredningsutskottet för utlåtande remitterat en skrivelse från Drätslkammaren med hemställan, att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej föreligga för Drätselkammaren att tills vidare placera stadens på deposition insatta fondmedel i stadens egen rörelse, hade Beredningsutskottet i skrivelse till Stadsfullmäktige den 9 innevarande december förslagit, att Stadsfullmäktige ville anmoda Drätselkammaren att vidtaga snara åtgärder för fondmedlens placering i obligationer antingen statens eller enskilda kommuners.

På yrkande av Herrar Sundström och Westholm remitterades ärendet till Drätselkammaren för förnyat yttrande.

§ 228.

Ang. fullmaktsröstning vid kyrkostämma.

I anledning därav att Konungens befallningshavande i länet genom allmän kungörelse lämnat vederbörande kommunala myndighet tillfälle att före innevarande års utgång avgiva yttrande över en vid årets kyrkomöte väckt motion om ändrade bestämmelser angående fullmaktsröstning vid kyrkostämma, vilka ändringars genomförande komme att medföra förslag om motsvarande ändringar i författningarne om kommunalstyrelse i stad och på land, hade Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige den 7 innevarande månad för yttrandes avgivande överlämnat denna kungörelse.

Vidare hade Beredningsutskottet, som på grund av den brådskande beskaffenheten av ärendet haft detta till förberedande handläggning utan att avvakta remiss från Stadsfullmäktige, i skrivelse till Stadsfullmäktige den 15 innevarnade december under meddelande, att i motionen föreslagits sådan ändring i bestämmelserna om rösträtts överlämnande vid kyrkostämma, att för rösträtts utövande skulle erfordras personlig inställelse endast med det undantag, att äkta makar finge genom fullmakt utöva rösträtt för varandra, man för hustru eller hustru för man, samt att ifråga om utövandet av rösträtt i kommunala nagelägenheter en ändring i likartad beskaffenhet i författningen om kommunalstyrelse i stad endast berörde städer, där angelägenheterna i regel avgjordes genom beslut å allmän rådstuga, föreslagit, att Stadsfullmäktige på grund av önskvärdheten av

enhetlighet i avseende å formerna för rösträtts utövande i allmänhet och att ändringen gagnade detta önskemål, ville såsom yttrande förklara sig icke hava något att erinra emot densamma.

På yrkande av Herr Westholm fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Beredningsutskottet sålunda föreslagit.

§ 229.

Ang. tillstånd för Lars Wilh. Karlsson att idka handel med begagnade föremål.

Sedan Magistraten genom resolution den 24 nästlidne november infordrat Stadsfullmäktiges yttrande över en av Lars Wilh. Karlsson här i staden hos Konungens befallningshavande i länet gjord ansökning om tillstånd att i fastigheten N:o 9 vid Kopparbergsvägen i Västerås idka handel med begagnade föremål samt Stadsfullmäktige den 25 i samma månad remitterat handlingarne i ärendet till Hälsovårdsnämnden för förberedande utlåtande, hade Hälsovårdsnämnden i skrivelse till Stadsfullmäktige den 21 innevarande december föreslagit, att Stadsfullmäktige ville för sin del tillstyrka bifall till framställningen.

Efter härav tagen del fattade Stadsfullmäktige beslut i ärendet i överensstämmelse med vad Hälsovårdsnämnden föreslagit.

§ 230.

Ang. tomtindelning inom kv. Melker.

Föredrogs följande till Stadsfullmäktige från Byggnadsnämnden inkomna skrivelse:

"Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid nyligen skedd försäljning av den Västerås stad tillhöriga del av byggnadskvarteret Melker, som enligt ny tomtindelning för kvarteret erhållit beteckning tomten N:o 4, har staden förbundit sig att söka utverka den ändring uti de enligt gällande stadsplan fastställda gränserna för kvarteret Melker att östra och södra gränserna utdragas emot varandra, varigenom avsneddningen i kvarterets sydöstra hörn skulle bortfalla och att tillhandahålla köparen det inom de utdragna gränserna fallande området.

Sedan staden genom Drätselkammaren hos Byggnadsnämnden väckt förslag om genomförandet av angivna ändring i stadsplanen, har Byggnadsnämnden till behandling upptagit detta ärende och får nu efter det kungörelse om förslaget jämlikt Kungl. Kungörelsen den 31 augusti 1907 angående bestämmelser i fråga om behandling av förslag till stadsplan och tomtindelning varit utfärdad och tiden för förslagets tillhandahållande för allmänheten gått till ända utan att anmärkningar mot detsamma avhörts, för sin del, med överlämnande av karta, varå ändringen angivits, föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta dels antaga den ändring i gällande stadsplan i avseende å gränserna för byggnadskvarteret Melker att södra och östra gränserna för kvarteret skola utdragas emot varandra

och den därinom fallande marken tillägges kvarteret, dels ock giva Byggnadsnämnden i uppdrag att söka fastställelse å ett dylikt beslut.

Västerås den 27 december 1926.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.
Ragnar Tenow".

Stadsfullmäktige beslöto på yrkande av Herr Danielsson utan omröstning bifalla vad Byggnadsnämnden i ärendet hemställt.

§ 231.

Ang. förvaltning av fröken Augusta Berglunds till staden donerade medel.

Genom resolution denna dag hade Magistraten överlämnat en skrivelse jämte vidfogat testamente från utredningsmännen i dödsboet efter avlidna Fröken Augusta Albertina Berglund i Västerås och därvid hemställt, att Stadsfullmäktige måtte förklara sig villiga att mottaga samt genom Drätselkammaren låta förvalta de donerade medlen, som i enlighet med testamentet skulle tillfalla staden, på de villkor som i testamentet närmare föreskrivits.

På yrkande av Herr vice ordföranden beslöto Stadsfullmäktige remittera framställningen till Drätselkammaren för utlåtande.

§ 232.

Ang. val av kommunala förtroendemän.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 18 innevarande december (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 85) hade Beredningsutskottet avgivit förslag angående val av kommunala förtroendemän i anledning av uppkomna ledigheter eller i följd av att mandat med innevarande års utgång avlöpte.

Med anledning av dessa förslag med däri av Utskottet i skrivelse denna dag gjorda ändringar med avseende å val av revisorer för stadens räkenskaper företogos nu dessa val på sätt i §§ 233—264 här nedan närmare förmäles.

Samtliga val förrättades med acklamation.

§ 233.

Hamnstyrelsen.

Till ledamot i Hamnstyrelsen för åren 1927—1931 omvaldes Grosshandlaren Hakon Swenson.

Till suppleant i samma styrelse för åren 1927—1929 omvaldes Baningenjören Carl Henning och till suppleant i styrelsen efter avlidne Grosshandlaren Aug. Nissen för år 1927 Verktygsarbetaren Karl Andersson.

§ 234.

Hamnstyrelsen för Strömsholms våg.

Omvaldes till ledamot i Hamnstyrelsen för Strömsholms våg Hamnarbetaren C. J. Hellström och till suppleant i samma styrelse Metallarbetaren O. Håvberg, båda för åren 1927—1929.

§ 235.

Byggnadsnämnden. Till ledamöter i stadens Byggnadsnämnd omvaldes för åren 1927—1930 Baningenjören C. Henning, Brandchefen A. Danielsson och Muraren G. Dahlfors samt för samma tid till suppleanater i nämnden Direktören A. Lindén, Byggmästaren Fritz Eklund och Fabrikören Joh. Svensson.

§ 236.

Brandstyrelsen. Till ledamöter i Brandstyrelsen för åren 1927—1930 omvaldes Fabrikören J. Keijser och Tapetseraren C. Bäckman samt till suppleanter för samma tid Folkskolläraren I. Fröier och Målaremästaren C. Johansson.

§ 237.

Direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning. Omvaldes till ledamöter i direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning för åren 1927—1930 Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och Andre Stadsläkaren C. Idar samt till suppleant i direktionen för samma tid Distriktsläkaren Lennart Bladini.

§ 238.

Badhusstyrelsen. Omvaldes till ledamöter i Badhusstyrelsen för åren 1927—1930 Drätseldirektören T. Öberg, Förste Stadsläkaren C. Thunström och Måleriföreståndaren A. Lundkvist samt till suppleant för samma tid Folkskolläraren I. Fröier.

§ 239.

Lantegendomsnämnden. Valdes till ledamöter i stadens Lantegendomsnämnd för åren 1927—1929 Veterinären Martin Jonsson, Förmannen E. A. Westholm, Tapetseraren Carl Bäckman, f. Riksdagsmannen A. Lundblad och Filaren Axel Emanuel Karlsson.

§ 240.

Taxeringsnämnden. Beslöts att antalet av Stadsfullmäktige valda ledamöter i en var av 1927 års taxeringsnämnder skulle vara tre med tre suppleanter med undantag för 11:te distriktet, där antalet ledamöter bestämdes till fem med lika antal suppleanter.

Härefter valdes till ledamöter och suppleanter för år 1927 i de olika taxeringsnämnderna följande personer, varvid bestämdes att varje ledamot skulle hava sin särskilda suppleant.

1:sta distriktet:

Ledamöter: Urmakaren A Ström, Byggmästaren, J. A. Fredriksson och Arbetaren R. Söderquist.

Suppleanter: Bokbindaren Rob. Pettersson, Sågverksägaren A. R. Rudén och Verkstadsarbetaren Emil Thörn, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

2:dra distriktet:

Ledamöter: Grosshandlaren Frithiof Sandberg, Filaren R. Hult och Kammarskrivaren Enok Alvin.

Suppleanter: Bankkamreraren J. Hult, Gjutaren Axel Larsson och Posttjänstemannen J. E. Wirén, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

3:dje distriktet:

Ledamöter: Slaktaren K. Johansson, Tubdragaren Karl Kvist och Sågverksägaren A. Norén.

Suppleanter: Skomakaremästaren A. Wikerman, Marmorarbetaren Gust. Karlsson och Handelföreståndaren Axel Andersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

4:de distriktet:

Ledamöter: Handlanden Nils Åberg, Förmannen J. V. Råberg och Fanjunkaren K. A. Jansson.

Suppleanter: Kalkylatorn Axel L. Hansson, Gjutaren Aug. Lindström och Fanjunkaren Gustaf Olsson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

5:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren Axel Hammer, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund och Handlanden Charles Andersson.

Suppleanter: Kaptenen Georg Robsahm, Tråddragaren Hjalmar Ström och Handlanden John Björkstedt, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

6:te distriktet:

Ledamöter: Byggmästaren E. A. Eriksson, Grosshandlaren J. Aug. Jönsson och Kassören M. A. Hedberg.

Suppleanter: Disponenten Oscar Johansson, Bankdirektören R. Beijnoff och Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

7:de distriktet:

Ledamöte: Kyrkoskrivaren R. Pettersson, Urmakaren F. Hellberg och Handelsföreståndaren C. E. Juhlin.

Suppleanter: Folkskolläraren G. Leontein, Överingenjören O. Hellman och Metallarbetaren C. F. Flodell, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

8:de distriktet:

Ledamöter: Överkonstapeln P. E. Winroth, Matvarunhandlaren F. H. Berglind och Byggnadsarbetaren G. R. Svan.

Suppleanter: Arkitekten V. Segerstedt, Handlanden J. E. Willebrand och Byggnadssnickaren K. J. Pettersson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

9:de distriktet:

Ledamöter: f. Slöjdläraren F. Brandt, Körsnären Alb. Grönberg och f. Lokomotivföraren C. R. Wennberg.

Suppleanter: Grundläggaren J. A. Löfgren, Guldsmeden C. E. Tengström och Plåtarbetaren Emil Johansson, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

10:de distriktet:

Ledamöter: Järnvägstjänstemannen A. Rosborg, Bergsingenjören Gust. Lundberg och Kassören Aug. Jonsson.

Suppleanter: Verkmästaren V. Linde-Olsson, Målaremästaren John Lidman och Matvaruhandlaren Arthur Åsberg, att inträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

11:te disrtiktet:

Ledamöter: Verkmästaren K. Axel Blomme, Snickaren J. A. Johansson, Lägenhetsägaren Fredr. Wetter, Lantbrukaren Jakob Pettersson och Ingenjören Ernst Lööf.

Suppleanter: Direktören Carl Tour, Lantbrukaren C. P. Karlstedt, Lantbrukaren A. Engström, f. Maskinisten C F. Huggare och Lantbrukaren J. Jansson, att tillträda vid förfall för de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här blivit nämnda.

§ 241.

Nykterhetsnämnden.

Till ledamot i Nykterhetsnämnden efter Kassören C. Frithz, som under året avlidit, valdes för år 1927 Förmannen J. Andersson samt till suppleant för åren 1927—1929 Sjukvårdaren J O. Wass.

§ 242.

Mantalsskrivningsombud.

Till ombud vid mantalsskrivningen för år 1927 återvaldes Skrivaren Axel Andersson, f. Lokomotivföraren C. R. Wennberg, f. Fjärdingsmannen A. Törn, f. vaktmästaren C. A. Sedell, Kassören Aug. Jonsson, Byggnadssnickaren P. R. Svedlund, Snickeriförmannen Hugo Svensson och f. Maskinisten C. F. Huggare.

§ 243.

Brandstodskommittén för fast egendom.

Omvaldes för år 1927 till ledamöter i Brandstodskommittén för fast egendom Direktören A. Sundström, Byggmästaren Edv. Karlsson, Byggmästaren J. A. Fredriksson och Byggmästaren Axel Hammer samt till suppleanter för samma tid Ingenjören Paul Anderson och Byggmästaren Fritz Eklund.

§ 244.

Examensvittnen vid realskoleexamen.

Till examensvittnen vid realskoleexamen valdes för år 1927 Ingenjören H. Håkansson, Direktören K. Hägvall, Tapetseraren C. Bäckman, Studieledaren G. Hirdman, Direktören E. Falk, Häradshövdingen B. Malmström, Parkföreståndaren C. F. Thelander, Ingenjören S. Norberg, Folkskollärare I. Fröier och Skulptören Gust. Sund.

§ 245.

Styrelsen för Västerås sjukkassors fortsättningskassa.

Omvaldes till ledamot i styrelsen för Västerås sjukkassors fortsättningskassa för tiden 1927—1930 Byggnadssnickaren P. R. Svedlund samt till suppleant för samma tid efter Vaktmästaren Knut Eriksson, vilken förut vore ledamot av styrelsen, Verkstadsarbetaren Hugo Avelin.

§ 246.

Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål.

Omvaldes till ledamöter i Nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål för tiden 1927—1928 Brandchefen A. Danielsson, Domprosten Fredr. Fåhræus och Tapetseraren C. Bäckman.

§ 247.

Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond.

Återvaldes till ledamöter inom Nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond för åren 1927—1928 Fabrikören C. A. Palmén och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 248.

Nämnden över Fryklundska donationsfonden.

Återvaldes till ledamöter i Nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond för åren 1927—1928 för tjänstemannaklassen Komministern E. Enochsson, för handlande- och hantverkareklassen Fabrikören C. A. Palmén och Fabrikören Fredr. Jansson samt för arbetsklassen Järnsvarvaren C. O. Eng.

§ 249.

Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfondon.

Återvaldes till ledamöter i Nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden Fabrikören J. Svensson och Fru Ida Grönberg för åren 1927—1928.

§ 250.

Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Till ledamöter i Styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning återvaldes för åren 1927—1930 Domprosten Fredr. Fåhræus, Överingenjören M. Schenström och Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist.

§ 251.

Styrelsen för högre allmänna läroverket för flickor i Västerås.

Återvaldes till ledamöter i Styrelsen för högre elementarläroverket för flickor i Västerås för åren 1927—1928 Drätseldirektören Theofil Öberg och Fru Agnes Söderquist.

§ 252.

Styrelsen för Västerås arbetareinstitut.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västerås arbetareinstituts förening för åren 1927—1929 Ingenjören H. Håkansson och Rektorn V. Hj. Thyresson.

§ 253.

Styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling.

Återvaldes till ledamöter i styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling för åren 1927—1929 Byggmästaren Edv. Karlsson och f. Maskinisten C. F. Huggare samt till suppleanter för samma tid Fabrikören J. R. Keijser och Svarvaren O. Lindström.

§ 254.

Revisorer av stadens jämte fattigvårdens räkenskaper för år 1926.

Beslöto Stadsfullmäktige på begäran entlediga Bankdirektören Emil Axell och Muraren Gust. Dahlfors från uppdraget att vara revisorer av stadens räkenskaper för år 1926; och utsågos till revisorer i de avgångnes ställe förutvarande revisorssuppleanten Expeditören Bror Lindberg och Byggnadsarbetaren Joh. Emil Willebrand samt till revisorssuppleant i Herr Lindbergs ställe Expeditören Karl Andersson.

§ 255.

Till revisorer av stadens räkenskaper för år 1927 utsågos Kaptenen G. Robsahm, Folkskolläraren G. Leontein, Direktören C. Tour, Kassören M. A. Hedberg, Arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, Expeditören Bror Lindberg och Byggnadsarbetaren Joh. Emil Willebrand med Bankkamreraren S. Ljungquist, Folkskolläraren David Sjöholm, Kamreraren Rick. Landstätt, Svarvaren Viktor Karlsson, f. Postmästaren V. Ohlson, Expeditören Karl Andersson och Bokföraren Josef Emanuel Westling som suppleanter. *Revisorer av staden jämte fattigvårdens räkenskaper för år 1927.*

§ 256.

Återvaldes till revisorer av rabetareinstitutets räkenskaper för år 1927 Ingenjören F. O. Berling samt till suppleant för samma tid Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist. *Revisor av arbetareinstitutets räkenskaper.*

§ 157.

Till revisorer av styrelsens för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning räkenskaper återvaldes för år 1927 Direktören C. Tour och Bankdirektören E. Axell samt till suppleanter för samma tid Ingenjören Harald Håkansson och Kassören M. A. Hedberg. *Revisorer för Västerås anstalters för yrkesundervisning räkenskaper.*

§ 258.

Återvaldes till revisor av Allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper för år 1927 Vattenrättsingenjören A. V. Nordin. *Revisor av allmänna läroverkets räkenskaper.*

§ 259.

Återvaldes till revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper för år 1927 Kamreraren E. Alrik Larsson med Folkskolläraren G. Leontein som suppleant. *Revisor av Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper.*

§ 260.

Återvaldes till revisor av Flickskolans räkenskaper för år 1927 Folkskolläraren I. Fröier. *Revisor av Flickskolans räkenskaper.*

§ 261.

Till huvudmän i Västerås stads sparbank omvaldes för åren 1927—1931 Domprosten Fredr. Fåhræus, Folkskolinspektören Em. Granér och Kassören M. A. Hedberg. *Huvudmän i Västerås stads sparbank.*

§ 262.

Kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall.

Till ledamot av kommittén för utredning om ordnandet av torghandeln samt uppförande av en saluhall utsågs Köpmannan Erik Sjöqvist efter Affärschefen V. Pehrzon, vilken avflyttat från staden.

§ 263.

Arbetslöshetskommitten.

Till ledamöter i Arbetslöshetskommittén för år 1927 utsågos Muraren G. Dahlfors, Byggmästaren Edv. Karlsson, Direktören A. Sundström, Byggnadssnickaren A. N. Vretholm, Överingenjören Magnus Schenström, Expeditören Karl Andersson, Skulptören Gust. Sund, Disponenten Torsten Ericson, Direktören K. R. Liljeblad och Fattigvårdssysslomannen A. Norén samt till suppleanter för samma tid Bergsingenjören Gust. Lundberg, Målaren A. Vestling och Lindaren Fredr. Wetter.

§ 264.

Sakkunnige vid sjöförklaring och sjöförhör.

Till att såsom sakkunnige gå Rådhusrätten till handa vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör under år 1927 beslöto Stadsfullmäktige föreslå Hamnkaptenen R. Benson, Sjökaptenen C. G. Söderström, Maskiningenjören G. Wallenius, Sjökaptenen G. Thorslund och Ingenjören Paul Anderson.

§ 265.

Meddelade Beredningsutskottets ordförande Herr Vestholm, att utskottets valförslag av misstag kommit att innehålla förslag till val av revisorer för Västerås sjömanshus, vilka revisorer utsågos av annan myndighet än Stadsfullmäktige. Anteckning om detta meddelande skulle göras i dagens protokoll.

§ 266.

Ang. fastställande av utgifts- och inkomststat för år 1927.

Med skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande december hade Magistraten överlämnat av Drätselkammaren upprättat förslag till utgifts- och inkomststat för stadskommunen för år 1927, över vilket förslag Beredningsutskottet avgivit utlåtande den 17 innevarande december.

Vid föredragning av handlingarne i detta ärende, vilka funnos intagna under N:ris 78 och 82 i Stadsfullmäktiges tryckta handlingar för innevarande år och varav ett exemplar skulle biläggas detta protokoll, samt efter en kortare överläggning om en del allmänna synpunkter rörande budgetförslaget, varunder, utan att dock särskilda yrkanden framställdes, Herrar Pers, Sundström och Vestholm yttrade sig, fattade Stadsfullmäktige nedan antecknade beslut, nämligen:

Utgifter:

Dyrtidstillägg.

I anslutning därtill, att nu gällande bestämmelser om dyrtidstillägg för stadens befattningshavare jämlikt tidigare denna dag fattat beslut antagits att gälla även för år 1927, beslöto Stadsfullmäktige nu att, såsom i förslaget skett, erforderliga belopp för dyrtidstillägg skulle beräknas efter ett indextal av 175.

Fattigvården

Det för stadens fattigvård upprättade utgiftsförslgaet godkändes med de mindre jämkningar däri, som av Drätselkammaren föreslagits. Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan bifölls alltså Fattigvårdsstyrelsens framställning, att som engångsanslag i budgeten måtte anvisas dels 2,500 kronor till anskaffning av inventarier för fattigvårdens nya byrålokaler, dels ock 3,000 kronor för uppförande av ett hönshus vid ålderdomshemmet och dess förseende med inventarier.

Barnavården

Godkändes det av Barnavårdsnämnden för dess verksamhet upprättade utgiftsförslaget med av Drätselkammaren föreslagen ändring, i sammanhang varmed antecknades, att Drätselkammaren meddelat, att den önskade fästa uppmärksamheten på frågan, huruvida icke barnavårdsmannaskapet kunde överlämnas till en fast anställd tjänsteman.

Folkskolan och Högre folkskolan.

Ifråga om folkskolans utgifter beviljades till en början enligt Drätselkammarens ändringsförslag till underhåll och reparation av fastigheten 13,000 kronor samt till anordnande av dricksfontäner i en våning i Herrgärdsskolan 600 kronor.

Beslöts enligt Folkskolestyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag att i utgiftsstaten skulle upptagas anslag till avlöning under höstterminen 1927 av två e. o. småskollärarinnor.

Beträffande anslaget till barnbespisning yrkade dels Herr Engdahl, att detta måtte enligt Folkskolestyrelsens förslag utgå med ett belopp av 10,000 kronor, dels ock Herr Hedberg, att anslaget enligt Drätselkammarens förslag måtte upptagas med ett belopp av 9,000 kronor. Stadsfullmäktige godkände härutinnan Drätselkammarens förslag.

Beträffande anslaget till skurning och rengöring uppstod överläggning, varunder dels Herrar Sundström och Hellman yrkade bifall till Drätselkammarens förslag om ett anslag å 6,500 kronor, dels ock Herrar Vestholm och Hedberg yrkade bifall till Folkskolestyrelsens av Beredningsutskottet tillstyrkta hemställan, att anslaget måtte sättas till 7,500 kronor. Vid framställd proposition å dessa yrkanden godkände Stadsfullmäktige utan omröstning Folkskolestyrelsens förslag.

Beslöto Stadsfullmäktige, att från och med år 1927 skulle här i staden genom Folkskolestyrelsens försorg anordnas obligatorisk i regel ettårig fortsättningsskola i huvudsaklig överensstämmelse med det av styrelsen i samband med staten upprättade och till Stadsfullmäktige överlämnade förslaget.

Vidkommande de lärarearvoden, som skulle utgå vid denna fortsättningsskola, och varutinnan skilda förslag framförts av Folkskolestyrelsen.

Drätselkammaren och Beredningsutskottet, uppstod en stunds överläggning, varunder dels Herr Sundström yrkade bifall till Drätselkammarens förslag och dels Herrar Edv. Karlsson, Sund, Hedberg, Westholm och Pers förordade Beredningsutskottets förslag. Vid efter överläggningens slut framställd proposition å i ärendet framställda förslag beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning i överensstämmelse med Beredningsutskottets förslag fastställa lärarearvodena sålunda: i läsämne 4 kronor pr timme, i arbetskunskap 4 kronor pr timme, i slöjd 2 kronor 50 öre pr timme och i hushållsgöromål 12 kronor 50 öre pr dag.

Med godkännande av de jämkningar i övrigt, som av Drätselkammaren föreslagits, fastställdes det upprättade utgiftsförslaget för stadens folkskolor, innefattande jämväl den nya fortsättningsskolan.

Ifråga om utgifterna för högre folkskolan godkändes Folkskolestyrelsens förslag, allenast med de av Drätselkammaren påyrkade ändringarne, att framställningen om särskilt anslag till arvode åt skolläkare avslogs och att anslaget till trycknings- och annonskostnader nedsattes med 100 kronor.

Allmänna läroverket.

Enligt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades av uttaxerade medel för år 1927 ett anslag å 900 kronor till högre allmänna läroverket i Västerås för bestridande av terminsavgifter till ljus- och vedkassan, helt eller delvis, för mindre bemedlade, välartade lärjungar från Västerås stad.

Arbetareinstitutet.

Vid föredragning av frågan om anslag till Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet, varom skilda meningar vid ärendets beredning framförts, uppstod en längre överläggning, varunder yrkades dels av Herrar Sundström och Hellman bifall till Drätselkammarens förslag om ett anslag av 13,000 kronor, dels ock av Herrar Edv. Karlsson, Sund, Danielsson, Leontein, vice ordföranden, Keijser, Pers, Hult och Westholm bifall till Beredningsutskottets förslag om anslagets bestämmande till 15,000 kronor, varjämte Herr Bäckman yttrade sig utan att framställa något yrkande. Sedan överläggningen förklarats avslutad, framställdes proposition å de sålunda gjorda yrkandena, och biföllo Stadsfullmäktige härvid utan omröstning Beredningsutskottets förslag.

Tekniska skolan.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan och på yrkande av Herr Sundström beslöto Stadsfullmäktige, som den 29 december 1922 avgivit utfästelse av visst innehåll för erhållande av statsbidrag till undervisningen i Västerås stads anstalter för yrkesundervisning även för läsåret 1927—1928, fastställa det uppgjorda statförslaget för ifrågavarande läroanstalter, avseende tiden 1/7 1927—30/6 1928 med de jämkningar däri, som av Drätselkammaren föreslagits, och upptagande ett uttaxerat belopp av stadens medel å 22,800 kronor, varjämte Drätselkammarens förslag, att för skolans verksamhet under senare delen av läsåret 1926—1927 och förra delen av läsåret 1927—1928 eller sålunda kalenderåret 1927 skulle avsättas ett anslag av uttaxerade medel i 1927 års budget å 24,300 kronor, av Stadsfullmäktige godkändes.

Hälso- och sjukvård.

Rörande det vid beredningen av Hälsovårdsnämndens budget av Drätselkammaren framställda förslaget, att den efter hälsovårdstillsyningsmannen Holtz' avgång lediga befattningen borde indragas uppstod en kortare överläggning, varunder dels Herrar Wass och Fjellander yrkade, att anslag till avlöning av den lediga befattningen, skulle på sätt Hälsovårdsnämnden föreslagit upptagas för år 1927, den sistnämnde med det tillägg, att tjänsten tillsvidare endast skulle tillsättas på förordnande, dels ock Herrar Westholm, Sundström och Bäckman yrkade bifall till Beredningsutskottets hemställan, att Stadsfullmäktige måtte, utan att göra ändring i den av Drätselkammaren förordade budgetuppställningen på denna punkt, uppskjuta avgörandet av det av Drätselkammaren framställda förslaget och samtidigt föreskriva, att under tiden den lediga tillsyningsmannabefattningen skulle lämnas obesatt. Härjämte yttrade sig Herr Borgmästaren. Vid framställning av proposition å i denna fråga föreliggande förslag fattade Stadsfullmäktige utan omröstning beslut enligt Beredningsutskottets hemställan.

Beviljades jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan för år 1927 av uttaxerade medel ett anslag å 4,000 kronor till Vsäterås stads förening mot tuberkulos.

Med iakttagande i övrigt av de av Drätselkammaren föreslagna ändringarne fastställdes Hälsovårdsnämndens utgiftsförslag för stadens hälso- och sjukvård.

Gator och vägar.

Beviljades av Drätselkammaren begärda anslag för år 1927 å 12,000 kronor till mindre gatuarbeten och 25,000 kronor till väghållningskostnader.

Planteringar.

Utgifterna under titeln parker och planteringar fastställdes till alla delar i överensstämmelse med Drätselkammarens ändringsförslag, i sammanhang varmed jämlikt Drätselkammarens hemställan beslöts, att av anslaget för tillsyn och vård av fågelbeståndet i Svartån finge ställas intill 100 kronor till Västmanlands läns djurskyddsförenings förfogande för bestridande av de kostnader, föreningen vidkändes för utfodring av fåglarne med från hushåll i staden uppsamlad föda.

Gatubelysningen.

I fråga om utgifter för gatubelysningen anslöto sig Stadsfullmäktige till Drätselkammarens förslag, i följd varav för nyanskaffning av gas och elektriska lampor av uttaxerade medel anslogs ett belopp av 1,300 kronor.

Avloppsledningar.

Godkändes jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens avloppsledningar.

I sammanhang härmed beslöts i anslutning till Stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1926, att av uttaxerade medel skulle anvisas ett belopp av 4,905 kronor för täckande av kostnaden för en i Pilgatan nedlagd avloppsledning.

Hamnen.

Fastställdes Hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat för stadens hamn med den av Drätselkammaren föreslagna ändringen, att det anslag å 5,000

kronor, som av Hamnstyrelsen begärts för reparation av en del av Östra hamnkajen, i stället skulle disponeras för avbetalning å hamnens skuld till stadskassan.

I enlighet med Hamnstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag beslöts, att det anslag å 2,600 kronor för anskaffande av en motorbåt för hamnens behov, som av Stadsfullmäktige anvisats av tillgängliga medel enligt beslut den 29 april 1926, skulle i staten upptagas till täckning av hamnens inkomster för år 1927.

Beträffande hamnens angelägenheter i övrigt beslöto Stadsfullmäktige slutligen med bifall till Hamnstyrelsens och Drätselkammarens förslag att för täckande av kostnaderna för fullbordande av hamnbyggnaden österut av lånemedel anslå ett belopp av 183,553 kronor 20 öre, med uppdrag för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning, i vad det avsåge anslagets gäldande genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, finge begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Renhållningsverk. svingård, lantegendomar, skogar.

Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstater för stadens renhållningsverk och svingård samt lantegendomar och skogar vilket av Drätselkammaren oförändrat tillstyrkts, blev av Stadsfullmäktige fastställt.

Vatten-, gas- och elektricitetsverken.

Utgifterna för den gemensamma förvaltningen av stadens tekniska verk godkändes med de ändringar, som av Drätselkammaren föreslagits, eller att utgifterna för avlöning av ett kvinnligt kontorsbiträde av I klass nedsattes med 638 kronor 75 öre och att kostnaden för renhållning m. m. nedsattes med 200 kronor, vilka båda utgiftsminskningar skulle komma gasverket till godo.

Anslaget till analyser, skjutsar m. m. å gasverkets stat skulle enligt Drätselkammarens förslag nedsättas med 200 kronor.

Däremot skulle på grund av Stadsfullmäktiges tidigare under denna dag fattade beslut rörande uppflyttning i högre lönegrad av justerarebefattningarne vid gas- och elektricitetsverken anslag till avlöning av dessa befattningar uppföras enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens oförändrade förslag.

I övrigt godkändes de av Vatten- och Gasverksstyrelsen upprättade utgiftsförslagen för vatten-, gas- och elektricitetsverken.

I sammanhang härmed anvisade Stadsfullmäktige med bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag ur tekniska verkens amorteringsfond förslagsvis dels 1,000 kronor för anskaffande av s. k. varaktiga inventarier och dels 10,000 kronor för diverse mindre ledningsutsträckningar och serviser.

Kall- och varmbadhusen.

De upprättade förslagen till utgiftsstaten för stadens kall- och varmbadhus fastställdes i enlighet med Badhusstyrelsens av Drätselkammaren tillstyrkta förslag.

Båttrafiken.

Med godkännande av Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för stadens båttrafik biföllo Stadsfullmäktige Drätselkammarens framställning därom, att det belopp, varmed kostnaderna för ombyggnad och reparation av ångfärjan Elba överskridit det anslag, som Stadsfullmäktige vid fastställande av 1926 års budget ställt till förfogande för ändamålet, eller omkring 12,000 kronor, finge bestridas av inflytande medel vid försäljning av stadens pråmar.

Vedgården.

Fastställdes utgiftsstaten för stadens vedgård i enlighet med Drätselkammarens förslag och förklarade sig Stadsfullmäktige jämlikt Drätselkammarens hemställan vilja låta anstå med fattande av definitivt beslut om den kommunala vedgårdens nedläggande eller vidare fortbestånd.

Brandväsendet.

Utgiftsstaten för stadens brandväsen godkändes enligt Drätselkammarens ändringsförslag, dock med den av Herr Danielsson ytterligare påyrkade ändringen, att från det av Drätselkammaren tillagda beloppet skulle avgå, vad som motsvarade logementsförmånen för tre brandmän.

Hästholmarna.

I enlighet med Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige nu, med ändring av beslutet den 25 februari 1926, att kostnaden för ombyggnad av ångbåtsbryggorna vid Elba, som uppgått till 16,397 kronor 28 öre i stället för beräknade 20,000 kronor, skulle täckas på sådant sätt, att av 1926 års förslagsanslag disponerades kr. 3,397: 98 och återstoden fördelades till uttaxering under åren 1927—1930 med 3,300 kronor om året.

Magistraten och Rådhusrätten.

Utgiftsstaten för Magistraten och Rådhusrätten fastställdes på yrkande av Herr Sundström och sedan Herr Borgmästaren yttrat sig, till alla delar enligt Drätselkammarens av Beredningsutskottet tillstyrkta förslag och skulle sålunda de av Magistraten begärda anslagen till anskaffning och underhåll av inventarier samt till tryck- och annonskostnader nedsättas vartdera med 200 kronor, varjämte något särskilt belopp för avlönande av vikarie åt stadsfiskalen under semester icke skulle i utgiftsstaten upptagas.

Jämlikt Drätselkammarens hemställan skulle den av Stadsfiskalen gjorda framställningen om förbättrade löneförmåner remitteras till Lönenämnden för yttrande.

Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

Magistratens förslag till utgiftsstat för kronouppbörds- och exekutionsväsendet, som av Drätselkammaren tillstyrkts utan förändring, blev av Stadsfullmäktige godkänt.

Polisväsen och fångvård.

Beträffande det av Polisnämnden förordade anslaget till bostadstelefon åt länskriminalkonstaplarne, vars beviljande av Drätselkammaren och Beredningsutskottet avstyrkts, uppstod överläggning, varunder dels Herr Danielsson yrkade uppskov tills vidare med avgörandet av denna fråga, emot vilket yttrande Herr Westholm förklarade sig icke hava något att erinra, dels ock Herrar Sundström och Hedberg yrkade, att frågan nu skulle företagas till avgörande och därvid Drätselkammarens förslag

bifallas. Vid först framställd proposition å frågan om ärendets bordläggning eller omedelbara avgörande beslöto Stadsfullmäktige utan omröstning nu företaga ärendet till slutligt avgörande. Härefter godkände Stadsfullmäktige vid framställning av proposition å Polisnämndens och Drätselkammarens olika förslag utan omröstning sistberörda förslag, vadan alltså framställningen om anslag till ifrågavarande bostadstelefoner icke skulle föranleda till någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Med en av Drätselkammaren ytterligare föreslagen ändring godkändes i övrigt det upprättade förslaget till utgiftsstat för stadens polisväsen, innefattande jämväl på staden ankommande fångvårdskostnader.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Utgiftsstaten rörande allmänna pensionsförsäkringen fastställdes enligt det av Pensionsnämnden och Drätselkammaren upprättade förslaget.

Stfms och Drkns expeditioner.

Det av Drätselkammaren upprättade förslaget till utgiftsstat för Stadsfullmäktiges och Drätselkammarens expeditioner blev av Stadsfullmäktige godkänt med den av Beredningsutskottet föreslagna ändringen, till vilken Herrar Westholm och Sundström yrkade bifall, att anslaget till extra skrivbiträden nedsattes med 1,500 kronor.

Byggnadsnämnden.

Godkändes utgiftsstaten för Byggnadsnämnden enligt Drätselkammarens ändrade förslag.

Sociala ändamål.

Jämlikt Drätselkammarens tillstyrkan beviljades för år 1927 till främjande av nedan angivna sociala ändamål följande anslagsbelopp att med nedan omförmält undantag utgå av uttaxerade medel:

Västerås Arbetsstuga ..... Kr. 5,000: —
att utgå med 2,500 kronor av Sundinska donationsfondens räntemedel och med 2,500 kronor av uttaxerade medel.

Västerås Barnkrubba ..... Kr. 2,500: —
Västerås Barnhem ..... „ 500: —
Västerås Natthärbärge ..... „ 300: —
Västmanlands läns Arbetsförmedling ..... „ 3,200: —
därav som extra anslag för år 1926 300 kronor.

Västerås sjukkassors fortsättningskassa enligt de grunder, som fastställdes, då Stadsfullmäktige den 23 december 1909 första gången beviljade anslag för detta ändamål eller med en krona för varje inom staden året före det, varunder anslaget utbetalas, mantalsskriven medlem samt under det ytterligare villkor, att bidraget icke skulle utgöra en kassans tillgång under annan förutsättning, än att det skulle tillgodokomma i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar ..... Kr. 2,900: —

Västerås sjukkassor och fortsättningskassa ett bidrag av 25 öre pr sjukdag för inom staden mantalsskrivna med-

lemmar enligt de villkor, varom Stadsfullmäktige fattat beslut den 28 november 1918 samt det ytterligare villkoret, att bidraget icke skulle utgöra vederbörande kassas tillgång under annan förutsättning än att det komme till användning såsom sjukdagsbidrag till i Västerås mantalsskrivna sjukkassemedlemmar, förslagsvis Kr. 14,000: —

Branhemmet Sparvboet ett kontant belopp av 600 kronor samt till föreningen Vita Bandet ett belopp, motsvarande hyran för dess förhyrda butik i staden tillhörig fastighet vid Stora torget, likaledes 600 kronor, under villkor att föreningen oavkortat överlämnade samma belopp till barnhemmet Sparvboet ..... Kr. 1,200: —

Frälsningsarméns slumverksamhet i Västerås, hyresbidrag „ 450: —

Friluft- och folkkonserter, till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas ..... „ 2,000: —

Arosgårdens verksamhet ..... „ 3,000: —

Nykterhetsnämndens verksamhet ..... „ 1,550: —

Arbetarnes bildningsförbunds biblioteksverksamhet ..... „ 1,500: —

Västerås skollovskolonier ..... „ 7,000: —

i sammanhang varmed enligt Drätselkammarens förslag, emot vilket Herr Wass förklarade sig icke hava något att erinra, beslöts, att den av Herrar Wass och numera avlidne Aron Eriksson väckta och den 28 juni 1926 bordlagda motionen om ökat anslag för ifrågavarande ändamål icke för närvarande skulle till någon Stadsfullmäktiges vidare åtgärd föranleda.

Västerås Gymnastikförening ..... Kr. 600: —

Taxeringsnämnderna.

Ifråga om anslag till taxeringsarbetet år 1927 beslöto Stadsfullmäktige, att arvodet till de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i taxeringsnämnderna skulle utgå efter 1 krona 40 öre pr sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag, att till biträde åt ordförandena anslå 700 kronor, till lokalkostnader 150 kronor, till annonsering m. m. 50 kronor samt till skrivmaterial och diverse 100 kronor.

Diverse utgifter.

Jämlikt Drätselkammarens förslag beslöto Stadsfullmäktige, att med anslag till gäldande av 5:te årets amortering av kostnad för aktieförvärv i Byggnads A.-B. Mimer samt motsvraande avskrivning av värdet av stadens aktieinnehav i bolaget skulle ytterligare anstå under år 1927.

Resor m. m. byggnadschefens bilhållning

Godkändes Drätselkammarens förslag, att anslaget till resor och mindre utredningar skulle upptagas med ett belopp av 3,000 kronor eller 1,000 kronor mer än för innevarande år; och bifölls i sammanhang härmed, på yrkande av Herrar Sundström och Hedberg och sedan Herr Karl Johansson förklarat sig icke hava något att däremot erinra, Drätselkammarens i anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 sistlidne oktober

att till Drätselkammaren remittera frågan om ersättning för byggnadschefens bilhållning, även vad anginge åtgärden att under innevarande år utbetala sådan ersättning, gjorda hemställan, att Stadsfullmäktige ville låta bero vid Drätselkammarens i ärendet nu lämnade förklaring, att ersättningen utgått på grund av en med byggnadschefen träffad överenskommelse, som icke från Drätselkammarens sida kunde ryggas, samt att Drätselkammaren icke ifrågasatte någon uppgörelse om dylik ersättning för nästkommande år. Efter anmälan att Brandstyrelsen nu inkommit med enligt Stadsfullmäktiges nämnda beslut begärd utredning rörande vissa automobilkostnader, beslöto Stadsfullmäktige överlämna utredningen till Drätselkammaren för kännedom.

Vägföreningen.

Godkändes Drätselkammarens i budgetbetänkandet framställda och av Beredningsutskottet förordade förslag att staden skulle utträda ur länets vägförening, i följd varav jämlikt Beredningsutskottets erinran den i budgetförslaget uppförda årsavgiften 500 kronor skulle utgå.

Arbetslöshetsverksamhet.

För Arbetslöshetskommitténs verksamhet under år 1927 beviljades enligt Drätselkammarens tillstyrkan ett anslag å 3,000 kronor.

Fattigvårdens byrålokaler, Barnhem, Nödhjälpsarbeten.

Sedan Stadsfullmäktige förut under innevarande år av tillgängliga medel anvisat dels den 26 augusti 11,900 kronor för iordningställande av nya lokaler för fattigvårdsbyrån, dels den 28 oktober 10,000 kronor för iordningställande av barnhem i fastigheten Sommarro N:o 8, dels ock sistnämnda dag sammanlagt 34,000 kronor för utförande av såsom nödhjälpsarbeten av förbättring av vägen nedom Kristiansborg och omgrävning av Persbobäcken vid Anderslund, så beslöto Stadsfullmäktige nu på Drätselkammarens förslag, att samtliga dessa anslag skulle gäldas av uttaxerade medel i 1927 års budget.

Vedgården: avskrivning av förlust.

Enligt Drätselkammarens hemställan beviljades av uttaxerade medel ett anslag å 30,000 kronor till avskrivning av tidigare års förluster å den kommunala vedgårdsrörelsen.

Frågan om bestämmande av förslagsanslagets belopp uppsköts till dess inkomststaten fastställts och uttaxeringen bestämts.

INKOMSTERNA.

Samtliga av särskilda styrelser och nämnder uppgjorda inkomstberäkningar blevo i enlighet med Drätselkammarens tillstyrkan av Stadsfullmäktige godkända, dock med det undantag beträffande Byggnadsnämndens stat, att någon inkomstpost, avseende ersättning för arvode till ett å byggnadschefskontoret anställt ingenjörsbiträde, där icke skulle uppföras.

Uttaxering.

Med bifall till Drätselkammarens och Beredningsutskottets tillstyrkta förslag och med godkännande av den av Drätselkammaren beräknade avkortningssumman, beslöto Stadsfullmäktige att för täckande av bristen i 1927 års budget för stadens borgerliga kommun skulle uttaxeras å den år

1926 till bevillning taxerade beskattningsbara inkomsten 9 procent, motsvarande enligt äldre beräkning 9 kronor pr bevillningskrona.

Förslagsanslaget.

Slutligen godkände Stadsfullmäktige i allt övrigt i överensstämmelse med Drätselkammarens förslag och ovan antecknade beslut den föreliggande utgifts- och inkomststaten i dess helhet på det sätt, att de vidtagna förändringarne skulle utjämnas genom motsvarande förändringar i förslagsanslagets belopp, så att detta komma att utgöra skillnaden mellan övriga i staten upptagna utgifter och inkomsterna.

In fidem:
THEOFIL ÖBERG.

Justerat den 8 januari 1927.

FREDR. FÅHRÆUS.

Alb. Lundkvist. *G. F. Lundberg.*

Offentligen uppläst den 8 januari 1927 betygar

Ex officio:
Theofil Öberg.

Västerås Central-Tryckeri 1927

HANDLINGAR

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1926 Den 28 Januari I.

N:o 1.

Drätselkammarens skrivelse ang. slutligt gäldande av en del anslag till djuphamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 24 februari 1921 bemyndigade Stadsfullmäktige djuphamnskommittén att i och för utredningen av djuphamnsfrågan anlita särskild sakkunskap, eventuellt genom utlysande av en pristävlan samt för utanordnandet av pris och för evenutella inköp av tävlingshandlingar m. m. anslå 30,000 kronor, som Drätselkammaren bemyndigades förskottera av tillgängliga medel för att framdeles gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av Drätselkammaren kunde komma att besluta.

Vidare hava Stadsfullmäktige, sedan anslag för djuphamnsbyggnadens påbörjande förut beviljats, den 29 november 1923 beslutat att för fullföljande av djuphamnsanläggningen enligt den fastställda planen närmast genom utförande av kajbyggnaden, förskottsvis av tillgängliga medel anvisa ett anslag å 270,000 kronor samt uppdragit åt Drätselkammaren att sedermera framlägga förslag, huru anslaget slutligen skulle gäldas.

Drätselkammaren får nu härmed framställa det förslag, att dessa båda anslagsbelopp skola gäldas genom lån.

Stadsfullmäktige hava som bekant i fråga om djuphamnsbyggnaden även vid andra tillfällen fattat beslut om anslag och lämnat medgivande till utförande av skilda delar av anläggningen, varvid i vissa fall vissa bestämda anslag definitivt beslutats och i andra fall endast arbetsmedgivande lämnats, det senare beroende på svårigheten att fixera bestämda anslagsbelopp särskilt med hänsyn till ovissheten av stadens ekonomiska medverkan till arbetenas utförande.

Drätselkammaren skulle helst nu på en gång hava velat framlägga fullständig tablå över detta företag samt begära definitivt anslag till det utförda arbetet i dess helhet, men har detta av skilda orsaker ännu ej låtit sig göra. En av dessa orsaker är den, att en stor del av den vid djuphamnen använda arbetsmaterialen ännu ej kunnat realiseras. Emellertid kan så mycket sägas att stadens kostnader för det hittills utförda arbetet, såsom Drätselkammaren tidigare under hand låtit förstå, röra sig omkring en miljon kronor och att understödet från staten på grund av att arbetena utförts som nödhjälpsarbete uppgår till omkring en halv miljon, så att hela den hittills utförda anläggningen kostar omkring 1 $^1/_2$ miljon kronor eller avsevärt under den från början för samma arbeten beräknade kostnaden.

N:o 1.
Ang. slutligt gäldande av en del anslag till djuphamnen.

Varför Drätselkammaren det oaktat nu gör ovan omförmälda framställning rörande angivna två anslagsposter har sin orsak däri, att Drätselkammaren vill begagna nu gällande låga räntefot för uppläggande av ett nytt amorteringslån och därvid fondera så mycket som möjligt av stadens svävande skuld. Efter vad Drätselkammaren erfarit, finnas nu utsikter att på fördelaktiga villkor upptaga amorteringslån.

Drätselkammaren anser att båda här omförmälda anslag böra bestridas genom lån. Vad det senare anslaget, det till kajbyggnaden, beträffar, torde detta utan vidare vara klart. Men även det förra anslaget synes även höra till sådana ändamål, för vilka låneanslag lämpligen böra komma i fråga. Kostnaden för den utredning som verkställts för dessa anslagsmedel är givetvis att räkna till anläggningskostnaden alldeles på samma sätt som arkitekt- och ingenjörsritningar till ett annat byggnadsföretag, som äro oundgängligen nödvändiga för företagets utförande. Härtill kommer, att minst lika stor del av utredningskostnaden, som den genom ifrågavarande anslag bekostade, utförts genom av staden avlönade arbetskrafter och sålunda bestritts av skattemedel samt att å ena sidan ej mindre än 60,000 kronor anslagits av skattemedel till själva byggnadsarbetet och å andra sidan anläggningskostnaden för stadens del förbilligats med omkring en tredjedel genom statens ekonomiska insats i företaget. Skulle det ekonomiska läget medgivit, att ifrågavarande utredningskostnad kunde uttagas genom direkt uttaxering, hade Drätselkammaren det oaktat icke tvekat att föreslå denna väg. Men då med hänsyn till varaktigheten i djuphamnsanläggningen och de skäl som ovan angivits, lånevägen är fullt försvarlig torde denna böra tillgripas.

Drätselkammaren får på grund av det sålunda anförda hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

att de av Stadsfullmäktige den 24 februari 1921 och den 29 november 1923 för utförande av stadens djuphamnsanläggning bevilja de anslag å resp. 30,000 kronor till utredningskostnader och 270,000 kronor till uppförande av den i byggnaden ingående kajen skola gäldas av lånemedel, samt

att bemyndiga Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts godkännande.

Västerås den 7 januari 1926.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 2.

Drätselkammarens skrivelse ang. slutligt gäldande av anslag till en del gasverksapparater.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna en skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen angående sättet för gäldandet av det av Stadsfullmäktige genom beslut den 30 april 1925 anvisade anslaget å förslagsvis 20,000 kronor för inköp av en del gasverksapparater från Breslau och i enlighet med styrelsens förslag hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att anslaget, som till beloppet fixerats till 23,867 kronor, skall utgå av lånemedel samt bemyndiga Drätselkammaren underställa beslutet Kungl. Maj:ts prövning.

Västerås den 7 januari 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Stadsfullmäktiges sammanträde den 30 april sistlidet år hade Drätselkammaren med överlämnande av en framställning från Vatten- och Gasverksstyrelsen att Stadsfullmäktige ville godkänna av styrelsen företagen åtgärd att inköpa en del gasverksapparater från Breslau samt bemyndiga styrelsen att av tillgängliga medel förskottera kostnaderna för köpet föreslagit, att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen samt anvisa det för ifrågavarande köp erforderliga beloppet, försagsvis 20,000 kronor, av medel, varöver Vatten- och Gasverksstyrelsen förfogade, för att slutligen gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter förslag av styrelsen och Drätselkammaren komme att besluta.

Verkliga kostnaderna för inköpet uppgå till 23,867 kronor.

Då apparaterna icke inköpts i och för utförande av reparationer å gasverket utan avses att med dem verkställa stadigvarande förbättringar av hela gasverksdriften, får Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta att

N:o 2.

Ang. slutligt gäldande av anslag till en del gasverks-apparater.

ifrågavarande kostnad, 23,867 kronor, skall bestridas av lånemedel.

Västerås den 5 januari 1926.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:

CARL HENNING.

Eric Plantin.

N:o 3

Drästelkammarnns skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom nådigt brev den 13 juni 1924 har Kungl. Maj:t medgivit Västerås stad att genom lån täcka utgifter beslutade under åren 1922—1923 till och med den 27 september 1923 till ett sammanlagt belopp av 436,400 kronor, vartill kommer kostnader för uppläggande av det av Kungl. Maj:t den 13 april 1922 medgivna obligationslånet å 2,000,000 kronor och kapitalrabatt härå 43,282 kronor 95 öre således sammanlagt 479,682 kronor 95 öre.

Ovan angivna dag medgav ock Kungl. Maj:t att för täckande av dessa ävensom av de utgifter — 380,931 kronor — vilka vore inbegripna i de av Kungl. Maj:t den 13 april 1922 medgivna lånebeslut, vilka ej kunde bestridas av det då upplagda obligationslånet å 2,000,000 kronor, staden rätt att upplägga ett obligationslån å 1,000,000 kronor och omedelbart försälja obligationer till ett belopp av 861,000 kronor.

Sedermera, den 12 juni 1925, har Kungl. Maj:t efter underställning av härstädes fattade lånebeslut medgivit att följande av Stadsfullmäktige fattade beslut må täckas genom lån, nämligen:

1924	24 april	anläggande av vatten-, avlopps- och gasledning i Västra Förstaden	kr.	84,900: —
	29 nov.	fortsatt utbyggande av stadens djuphamn	„	150,000: —
1925	29 jan.	utförande av bangårdsanläggning vid djuphamn	„	57,000: —
			eller tillhopa kronor	291,900: —

samt dessutom medgivit staden att ovan angivna utgifter finge till ett belopp av 139,000 kronor täckas genom försäljning av återstående obligationer av det den 13 juni 1924 medgivna obligationslånet, ävensom att

N:o 3.
Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

återstående belopp, eller 152,900 kronor, framdeles finge bestridas genom upptagande av amorteringslån, varom beslut i sinom tid skulle underställas Kungl. Maj:t.

Följande lånemedelsbeslut äro ej underställda Kungl. Maj:ts prövning.

1925	30 april	anskaffning av en tjärseparator för gasverket	kr.	3,000: —
„	„	dräneringsledning i Pilgatan	„	5,000: —
„	„	tilläggsanslag för täckande av uppkommen brist i av Stadsfullmäktige tidigare beviljade lånemedelsanslag till nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk	„	6,950: 15
		eller tillhopa kronor		14,950: 15

Stadsfullmäktige hava vidare fattat beslut att vissa utgifter skola bestridas av tillgängliga medel för att sedermera gäldas på sätt Stadsfullmäktige efter vederbörligt förslag kunde komma att besluta.

Dessa utgifter äro utredningskostnader för djuphamnsbygget, kajbyggnad för djuphamnen och anskaffning av en del apparater för gasverket.

I särskilda skrivelser till Stadsfullmäktige föreslå nu Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren att dessa utgifter må bestridas av lånemedel.

Utgifterna äro:

1921	24 febr.	kostnader för utredning angående anläggning av djuphamn	kr.	30,000: —
1923	29 nov.	anläggning av kaj vid djuphamnen	„	270,000: —
1925	30 april	inköp av en del apparater för gasverket, förslagsvis 20,000 kr., verklig kostnad	„	23,867: —
		eller tillhopa kronor		323,867: —

I skrivelser till Stadsfullmäktige den 12 november sistlidet år, vilka skrivelser förevoro vid Stadsfullmäktiges sammanträde den 26 i samma månad och år, föreslogo djuphamnsbyggnadskommitterade och Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville till lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen av lånemedel anvisa 250,000 kronor.

Dessa förslag torde få emotse beslut av Stadsfullmäktige vid blivande sammanträde.

Vidare är oguldet kostnader för uppläggande av 1924 års obligationslån å 1,000,000 kronor samt kapitalrabatt därå tillsammans 16,763 kronor 33 öre.

Sammanställning av ovan angivna utgifter.

Underställda och av Kungl. Maj:t fastställda lånebeslut	kr.	152,900: —
Ännu ej underställda lånemedelsbelut	„	14,950: —

N:o 3.

Ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Anslag av tillgängliga medel, som nu föreslås att utgå av lånemedel	Kr.	323,867: —
Förslag till anslag av lånemedel, bordlagt hos Stadsfullmäktige	„	250,000: —
Kostnader för uppläggande av 1924 års lån och kapitalrabatt härå	„	16,763: 33
eller tillhopa kronor		758,480: 33

Under hänvisning till vad Drätselkammaren i annan skrivelse till Stadsfullmäktige denna dag anfört rörande lämpliga tidpunkten för uppläggande av nytt amorteringslån, får Drästelkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta att bemyndiga Drätselkammaren att ombesörja uppläggandet av ett nytt amorteringslån för staden å ett belopp av 758,480 kronor 33 öre med den amorteringstid, som vid lånets uppläggande kan befinnas lämplig och härför vidtaga erforderliga åtgärder.

Västerås den 7 januari 1926.

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 4.

Byggnadsnämndens skrivelser ang. en del mindre stadsplaneändringar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed till Stadsfullmäktige överlämna förslag till ändring i gällande stadsplan avseende uppdelning av kvarteret Kata i två kvarter med benämning kvarteren Karla och Kata samt utläggning av en gata med 3 meters bredd mellan de nybildade kvarteren med förgård mot kvarteret Kata som forstättning av Västermalsgatan fram till stadsplanegränsen och får Byggnadsnämnden, med meddelande att förslaget efter dess kungörande icke föranlett några anmärkningar annat än avseende renhållningen av den nya gatan, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna förslaget, med bemyndigande för Byggnadsnämnden att hos vederbörande

myndighet begära fastställelse av ett beslut härom.

N:o 4.
Ang. en del mindre stadsplaneändringar.

Västerås den 17 december 1925.

För Byggnadsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed till Stadsfullmäktige överlämna förslag till ändring i gällande stadsplan avseende avskiljande av den mark, varå Västerås teater är uppförd, från kvarteret Norna såsom ett särskilt kvarter med benämningen Nora och utläggande mellan de båda kvarteren av en gata såsom förbindelseled emellan Slotts- och Västgötegatorna, och får Byggnadsnämnden, med meddelande tillika att förslaget efter dess kungörande icke föranlett några anmärkningar utom av ägaren av tomten N:r 3 inom kvarteret Norna, vilken anmärkning såsom avseende förhållande, som regleras enligt gällande lag, icke föranlett någon ändring uti förslaget i och för sig, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta godkänna förslaget, med bemyndigande för Byggnadsnämnden att hos vederbörande myndighet begära fastställelse av ett beslut härom.

Västerås den 17 december 1925.

För Byggnadsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Ragnar Tenow.

N:o 5.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. utsträckt tlllämpning av fastighetsbildningslagen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den 27 augusti 1925 beslöto stadsfullmäktige på förslag av Byggnadsnämnden hos Kungl. Maj:t göra underdånig framställning att medgivande måtte lämnas att inom viss närmare å karta angivet område av sta-

N:o 5.
Ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

den i avseende å gränbestämning tillämpa bestämmelserna uti 2 kap. av lagen om fastighetsbildning i stad (Jmfr Stadsfullmäktiges handlingar år 1925 n:o 63).

Sedan denna framställning blivit gjord och till Kungl. Lantmäteristyrelsen överlämnad för yttrande, har Lantmäteristyrelsen i härvid fogad skrivelse förklarat hinder ej föreligga att vidkommande området giva bestämmelsernas giltighet vidsträcktare tillämpning, än som avsåges med Stadsfullmäktiges framställning, och med hänsyn till den väsentliga förenkling tidsbesparing och minskad kostnad för sakägarne i förhållande till kostnaden för gränsbestämning enligt skiftestadgans föreskrifter, som bleve förenad med bestämning av gräns, på sätt 2 kap. i fastighetsbildningslagen angåve, ansett stadens myndigheter böra taga i övervägande, huruvida framställningen icke borde utvidgas att omfatta stadens hela område.

Enär, såsom framgår av Kungl. Lantmäteristyrelsens skrivelse, enbart fördelar äro förenade med en dylik utvidgning, får Byggnadsnämnden för sin del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville, med ändring av sin enligt beslut den 27 augusti 1925 gjorda framställning, i vad den avser området, förklara densamma avse området för stadens jurisdiktion.

Västerås den 7 januari 1926.

För Byggndasnämnden:

CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

Genom remiss den 3 december 1925 har Kungl. Maj:t anbefallt lantmäteristyrelsen avgiva underdånigt utlåtande över en av Stadsfullmäktige i Västerås gjord underdånig framställning, att inom viss del av stadens område, som närmare angivits å en till ärendet hörande karta i två exemplar, gränsbestämning må äga rum med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap. av lagen om fastighetsbildning i stad.

Av de till ärendet hörande handlingarna framgår, att byggnadsnämnden ansett medgivande, som här i fråga, vara till gagn för *utom* stadsplanen bebyggda områden. Uti en till länsarkitekten Magnus Dahlander avlåten skrivelse den 17 november 1925 har byggnadschefen Gösta Smitt meddelat närmare upplysningar rörande de grunder, som följts vid bestämmandet av gränsen för det område, framställningen avser.

Emellertid synes området hava bestämts på sådant sätt, att det med framställningen avsedda ändamålet i viss mån icke torde fullt vinnas. Kungl. lantmäteristyrelsen har därför ansett sig böra fästa Eder upp-

N:o 5.
Ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.

märksamhet på vissa stadganden i lagen om fastighetsbildning i stad för den händelse på grund härav staden skulle finna önskvärt, att framställningen finge en större räckvidd än nu är fallet.

Jämlikt lagen om fastighetsbildning i stad tillämpas vid gränsbestämning två skilda förfaringssätt. Beträffande gräns för tomt sker bestämningen enligt de i 2 kap. av lagen fastställda grunder. Detta gäller vare sig tomtgränsen bestämmes i samband med tomtmätning eller eljest, såsom framgår av 2 kap. 13 § i lagen. Beträffande annan gräns än tomtgräns tillämpas däremot vid gränsbestämning, såsom framgår av 5 kap. 5 § samt 6 kap. 5 § och 11 § 1 mom., skiftesstadgans föreskrifter angående bestämning av rågång, såvitt icke Konungen jämlikt 6 kap. 11 § 2 mom. i lagen lämnat medgivande, att inom visst område även annan gräns än tomtgräns må bestämmas med tillämpning av föreskrifterna i 2 kap.

Emellertid torde ej sällan förekomma, att i samband med tomtindelning, tomtmätning och avstyckning fråga uppkommer angående bestämning av stadsägogräns, och skola i sådant fall skiftesstadgans föreskrifter komma till tillämpning vid gränsbestämningen. Det torde sålunda böra framhållas, att bestämning av gräns för stadsäga ej sällan torde erfordras vid tomtindelning för fastställande av vilka fastighetsdelar, som avses skola ingå i de föreslagna nya tomerna (jfr 1 kap. 6 § FBL). Detsamma gäller även vid tomtmätning, då denna avser tomt, som bildats av delar av olika stadsägor (jfr 2 kap. 7 § andra stycket FBL). Vid avstyckning torde likaledes ofta förekomma, att avstyckningens gräns till viss del sammanfaller med stamfastighetens. Råder härvid osäkerhet om gränsens sträckning, lärer förrättningsmannen böra finna gränsbestämning vara nödig, och skall i sådant fall gränsbestämningen ske jämlikt skiftesstadgans föreskrifter. Det torde ytterligare böra understrykas, att 2 kap. i fastighetsbildningslagen endast gäller tomtgräns och att sålunda den omständigheten, att gräns ligger inom stadsplanelagt område, icke har någon betydelse i fråga om sättet för gränsbestämningen. Skillnaden beror endast på om fastighet, vars gräns skall bestämmas, är tomt i lagens mening eller stadsäga.

Med anledning av vad lantmäteristyrelsen ovan anfört och då bestämning av gräns på sätt 2 kap. i fastighetsbildningslagen angiver, innebär en väsentlig förenkling, tidsbesparing och minskad kostnad för sakägarna i förhållande till gränsbestämning enligt skiftesstadgans föreskrifter, har styrelsen ansett sig böra påpeka förhållandet, för den händelse staden skulle finna fördelaktigt, att den gjorda framställningen rörande visst område av stadens icke planlagda område utvidgades att omfatta stadens hela område.

För den händelse staden skulle anse ett begränsat medgivande av i huvudsak den omfattning, som från stadens sida i framställningen angivits vara tillfyllest, finner sig Kungl. lantmäteristyrelsen böra framhålla, att gränsen för området bör bestämmas på sådant sätt, att den sammanfaller med fastighetsgränser. Att döma av det exemplar av registerkartan över staden, vilket förvaras hos Kungl. styrelsen, synes detta ej

N:o 5. *Ang. utsträckt tillämpning av fastighetsbildningslagen.*

i alla delar vara fallet med den områdesbegränsning, som föreslagits. Sålunda torde stadsägorna n:r 1527, 1528, 1788, 2236 och 2237 endast delvis komma att falla inom det område, som framställningen avser.

Ett exemplar av den till ärendet hörande kartan bifogas och torde återställas vid besvarandet av denna skrivelse.

Stockholm den 24 december 1925.

G. GREFBERG.

Vilhelm Hernlund.

N:o 6.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändring i reglementet för Lantegendomsnämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Det vägunderhåll, som staden f. n. är skyldig ombesörja, är till sin karaktär av olika slag ity att det kan uppdelas dels i det vägunderhåll staden såsom en stadens gemensamma angelägenhet åtagit sig genom den överenskommelse med ägare eller innehavare av vägunderhållsskyldig jord, som i form av att ett menighetsbeslut träffats och av Kungl. Maj:t den 11 november 1924 fastställts till efterrättelse (jmfr Stadsfullmäktiges handlingar 57/1924) och det underhåll staden såsom ägare av dylik jord — för att nämna exempel Kristiansborgs och Nordanby gårdar — har att ombesörja.

Den skiljaktighet, som i avseende å underhållet sålunda föreligger, är av betydelse för frågan vilken myndighet som lämpligen skall handhava utförandet av underhållet.

Enligt det av Stadsfullmäktige den 26 augusti 1920 antagna reglementet för stadens lantegendomsnämnd tillkommer det nämnden att hava tillsyn över de vägar inom stadens jurisdiktion, som ligga utom det planlagda området med tillhörande broar, trummor och diken samt ombesörja det vägunderhåll, som kan åligga staden.

Tillkomsten efter antagandet av detta reglemente av förenämnda överenskommelse har ansenligt utökat stadens väghållningsskyldighet och det i den omfattning, att vägunderhållet icke vidare bör ombesörjas av lantegendomsnämndens organ — exempelvis kan tidpunkten för utförandet av vägunderhållet sammanfalla med tidpunkten för rena lantbruksgöromål, därvid den förstnämnda angelägenheten måste eftersättas. Detta förhållande har visat sig ohållbart, i följd varav vägunderhållets ombesörjande alltmera har lagts i händerna på Drätselkammarens organ, byggnadschefskontoret, vilken ändring på grund av dettas resurser för vägunderhållets riktiga handhavande varit det praktiskt sett ändamålsenligaste.

N:o 6.
Ang. ändring i reglementet för Lantegendomsnämnden.

Då Drätselkammaren anser att denna av förhållandena föranledda ändring bör genom ett beslut av Stadfsullmäktige sanktioneras får Drätselkammaren, som anser att beslutet allenast bör avse den förstnämnda formen av vägunderhåll och ej den senare, då denna tillhör den lantegendomsnämnden anförtrodda förvaltningen av stadens lantegedomar, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville besluta uppdraga åt Drätselkammaren att genom sina organ ombesörja det vägunderhåll, som åligger staden såsom en dess gemensamma angelägenhet enligt förenämnda överenskommelse, samt att såsom en följd härav upphäva punkt 4) under § 1 i det för stadens lantegendomsnämnd gällande reglementet.

Västerås den 2 januari 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central Tryckeri 1926.

N:o 7.

Drätselkammarens skrivelse ang. fyllnadsanslag till tekniska skolan för år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt ett till Drätselkammaren överlämnat utdrag av Västerås stads anstalters för yrkesundervisning räkenskaper för år 1925 har en brist uti den för samma år för anstalterna fastställda utgiftsstaten uppkommit, uppgående till 7,997 kronor 86 öre, och har anstalternas rektor Sven Elvius i särskild skrivelse anhållit, att detta belopp, som av honom förskotterats, måtte täckas med kommunala medel. Bristen har sin grund uti att elevantalet nedgått under vad som beräknats vid utgiftsstatens upprättande och av denna omständighet föranledd minskning uti elevavgifterna och statsanslaget. Då annan utväg att täcka bristen än genom kommunalt anslag icke står öppen, hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta,

att bristen skall täckas genom tillgängliga medel och sedan påföras kontot för tillgångar och brister i 1925 års stat.

Västerås den 4 februari 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Drätselkammaren, Västerås.

För att kunna täcka den brist å kronor 7,997: 86, som uppstått å Västerås stads anstalters för yrkesundervisning verksamhet under år 1925, till följd av elevavgifternas nedgång och på grund av att statsanslaget blivit betydligt lägre än beräknat, får jag härmed vördsamt anhålla om utanordnande av ovannämnda belopp, kronor 7,997: 86.

Västerås den 2 februari 1926.

SVEN ELVIUS.

Rektor.

N:o 8.

Drätselkammarens skrivelse ang. ombyggnad av ångbåtsbryggorna vid Elba.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid övervägande av de uppslag för lindrandet av arbeslösheten, som föreligger, har Drätselkammaren ansett ett förslag av byggnadschefen Smitt att ombygga ångbåtsbryggorna vid Elba nu böra förverkligas, och har Drätselkammaren i enlighet med det bemyndigande, som Stadsfullmäktige vid sammanträdet under nästlidne januari månad lämnade Drätselkammaren att omedelbart igångsätta arbeten redan vidtagit förberedelser för detta arbetes utförande.

Bryggorna äro i dåligt skick, särskilt östra, ett förhållande, som torde vara för Stadsfullmäktige känt.

Enligt byggnadschefens förslag skulle bryggorna utbytas mot timrade stenfyllda kistor liknande bryggan på Östra holmen och den enda konstruktion, som kan tåla påfrestningen av den oftast svåra isgången. Kostnaden för varje brygga är beräknad till 10,000 kronor.

Ett täckande av denna kostnad genom att anlita innevarande års förslagsanslag skulle innebära en allt för stark belastning för årets budget, varför Drätselkammaren anser att kostnaden bör fördelas å flera år, exempelvis 5.

Drätselkammaren hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville för ombyggnad av ångbåtsbryggorna å Elba att komma till utförande såsom ett kommunalt nödhjälpsarbete anvisa ett anslag å förslagsvis 20,000 kronor, därav 4,000 kronor av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov och resterande belopp förskottsvis av tillgängliga medel för att gäldas genom uttaxering med 4,000 kronor under vart och ett av åren 1927—1930.

Västerås den 11 februari 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Med anledning av frågan om igångsättande av vägarbetet å Kopparbergsvägen vid Gideonsberg får jag härmed anföra en del synpunkter.

N:o 8.
Ang. ombyggnad av ångbåtsbryggorna vid Elba.

1) Ett omläggande av förslaget så att nuvarnade vägbanan ej flyttas i sidled utan får behålla sitt höjdläge innebär en så avsevärd försämring av resultatet att man sannolikt om någon tid får göra om hela vägförbättringen. Man vinner ej heller någon nämnvärd besparing i kostnaderna genom ändringen då den utsprängda massan faktiskt i kostnadsavseende här betyder mindre än den rensprängda ytan.

2) Skall sprängningsarbetet ske med mindre övat manskap fordrar arbetsplatsens läge utmed allmän väg ständig tillsyn av kompetent förman.

3) Vid sprängningsarbetet kunna endast ett fåtal av de arbetslösa grovarbetarna beredas sysselsättning.

Vida bättre synes det mig då vara att nu igångsätta ombyggnad av en eller flera av bryggorna vid Elba. Särskilt östra bryggan måste repareras grundligt nu innan sjöfarten börjar, och detsamma är, som nog de flesta av Drätselkammarens ledamöter känna till, fallet med den västra nedanför restauranten. De enda bryggor, som här hava utsikt att stå emot påfrestningarna, äro de som utföras av timrade, stenfyllda kistor, och jag bifogar kostnadsberäkning å desamma.

Västerås den 11 februari 1926.

GÖSTA SMITT.

Bryggor vid Elba.

Till en brygga av dim. 8×10×3 ½ m. åtgår:

Till ytterstomme 18 varv timmer 648 m.			
Till väggar i fickorna 12 varv.. 144 m.			
Till roster för sten 3 pr. m. .... 144 m.			
Slag för sammanhållning ..... 60 m. = 996 m. à 1:—	Kr.	996: --	
Ankarjärn i längled, 2 i bredd, 3 i höjd			
Ankarjärn i kortled, 7 i bredd, 3 i höjd			
Järn för ihopskruvning = dymlingar, tills. 936 kg. à 0: 21	„	196: 56	
Timring av ytterstommen, 130 m² à 5: — = 650: —....			
Timring av fickor ..... 50 m² à 4: — = 200: —....			
Borrning för järn ..... 40 m à 2: 50 = 100: —....	„	950: —	
Grov spik och bult	„	150: —	
Till fyllnad åtgår 300 m³ sten.			
Uppsprängning och lastning 300 m³ à 6: 50 = 1,950			
Körning ..... 300 m³ à 4: — = 1,200			
Iläggning ..... 300 m³ à 3: — = 900	„	4,050: —	
Utkörning och resning av stenkran	„	75: —	
Armerad betonplatta, 0.10 m. tjock, 80 m² à 10: —	„	800: —	
Hälften av kostnad för tillfällig bro över båtrännan	„	400: —	
Tillsyn och oförutsett, muddring, uppdragning av pålar m. m.	„	2,382: 44	
	Kronor	10,000: —	

N:o 8.
Ang. ombyggnad av ångbåtsbryggorna vid Elba.

Då alltså två bryggor draga en kostnad av kronor 20,000 uppdelas denna summa sålunda:

Arbetskostnader	8,600: —	
Körningskostnader	4,900: —	
Materialkostnader	5,300: —	
Tillsyn	600: —	
Diverse	600: —	20,000: —

GÖSTA SMITT.

N:o 9.

Beredningsutskottets och Drätselkammarens yttranden ang. ifrågasatt ändring i Magistratens arbetsordning, avseende utövande av polischefskapet (jmfr. n:o 74 år 1925.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom yttrande över den till Beredningsutskottet genom Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1925 remitterade framställningen av Magistraten angående ändring uti den för Rådhusrätten och Magistraten gällande arbestordningen avseende polischefskapets skiljande från borgmästaretjänsten och förening med befattningen som tredje rådman, får Beredningsutskottet, som satts i tillfälle taga del av de över framställningen redan avgivna utlåtandena, förklara sig icke hava något att erinra emot bifall till vad Drätselkammaren i ärendet föreslagit.

Västerås den 17 februari 1926.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 oktober 1925 remitterade Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet och Drätselkammaren för gemensam beredning en hemställan av Magistraten att Stadsfullmäktige ville besluta sådan ändring i den för Rådhusrätten och Magistraten gällande arbetsordningen, att polischefskapet förenades med befattningen som 3:dje rådman, och får Drätselkammaren, sedan denna framställning varit föremål för behandling av en för Drätselkammaren och Beredningsutskottet gemensam

delegation, med instämmande uti delegationens utlåtande hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta,

N:o 9. *Ang. ifrågasatt ändring i Magistratens arbetsordning, avseende utövande av polischefsskapet (Jmfr. n:o 74 år 1925.)*

att Magistratens framställning icke skall föranleda annan åtgärd än anvisande av ett anslag av det i årets stat avsatta förslagsanslaget å högst 800 kronor att för innevarande år ställas till borgmästarens förfogande för bestridande av de kostnader, som bliva förenade med polischefsskapets utövande, antingen genom anlitande av biträde åt borgmästaren vid detta utövande eller ock under dennes ledighet härifrån på förordnande av annan ledamot av Rådhusrätten.

Drätselkammarens vice ordförande, Herr Bäckman, har emot Drätselkammarens tillstyrkande av delegationens förslag anmält avvikande mening så till vida, att han för sin del icke ansett något anslag behövligt för polischefskapets utövande enligt riktlinjerna i delegationens förslag.

Västerås den 4 februari 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren och Beredningsutskottet.

Sedan Drätselkammaren efter samråd med Beredningsutskottet tillsatt en delegation med uppdrag att avgiva förslag till yttrande i anledning av den för gemensam beredning till Drätselkammaren och Beredningsutskottet genom Stadsfullmäktiges beslut den 29 oktober 1925 överlämnade framställningen från Magistraten angående sådan ändring i den för Rådhusrätten och Magistraten gällande arbetsordning, att chefskapet för polisen skulle skiljas från borgmästaretjänsten och förenas med annan befattning inom Rådhusrätten — Magistraten har föreslagit befattningen såsom tredje rådman — får delegationen nu för sin del i ärendet anföra följande.

Delegationen är enig i sin uppfattning att det för närvarande icke föreligger anledning att vidtaga någon ändring uti borgmästarens skyldighet på grund av nu gällande arbetsordning att enligt de nya polisförfattningarna utöva chefskapet för polisen. Anledningen till ändring härutinnan synes icke kunna uppkomma annat än, och detta eventuellt, i samband med en allmän omreglering av befattningarna inom Magistraten och Rådhusrätten. Ett beslut nu om polischefskapets skiljande från borgmästaretjänsten skulle innebära ett föregripande av denna eventuella omorganisation — denna kan ju även tänkas medföra inrättandet av en polis-

N:o 9.
Ang. ifrågasatt ändring i Magistratens arbetsordning, avseende utövande av polischefskapet (Jmfr. n:o 74 år 1925.)

mästarebefattning —som skulle binda stadens beslutande myndighet alltför mycket. Ett sådant föregripande bör därför undvikas och härmed är det principiella skälet angivet för delegationens uppfattning.

Då emellertid nuvarande borgmästarens önskan att på grund av tilltagande ålder bliva befriad från polischefsgöromålen bör respekteras, har delegationen tänkt sig denna önskan kunna uppfyllas på så sätt, att ett anslag ställes till borgmästarens personliga förfogande att i mån av behov efter hans gottfinnande komma till användning antingen såsom arvode till biträde åt borgmästaren vid utövandet av polischefskapet, eller ock såsom ersättning åt den som under tjänstledighet för honom antingen hel eller partiell uppehåller respektive borgmästaretjänsten eller detta chefskap på förordnande. Anslaget skulle anvisas för ett år i sänder i samband med budgetens fastställande och för år 1926 förslagsvis utgöra 800 kronor.

I detta sammanhang har delegationen för konsekvensens skull övervägt lämpligheten av en uteslutning ur den gällande arbetsordningen för Magistraten och Rådhusrätten, i vad denna reglerar åliggandena för 3:dje rådmannen, av föreskriften om skyldighet för honom "att under Magistratens eller borgmästarens inseende utöva det närmaste chefskapet över polispersonalen, och sålunda tillse att de enligt gällande föreskrifter fullgöra sina åligganden", men ansett sig böra avstå från ett förslag härom. Bestämmelsen har sitt berättigande i fortsättningen såsom direktiv för den ordning, i vilken biträde skall ställas till borgmästarens förfogande vid polischefskapets utövande. Om bestämmelsen tolkas sålunda synes den icke stå i strid med polisförfattningarnas bestämmelse angående utövnade av polischefskapet.

Under åberopande av det anförda föreslår alltså delegationen

att Drätselkammaren och Beredningsutskottet ville hos Stadsfullmäktige hemställa, att Magistratens framställning icke måtte föranleda annna åtgärd än att ett anslag å intill 800 kronor måtte ställas till borgmästarens förfogande för innevarande år för bestridande av de kostnader, som bliva förenade med anlitande av biträde vid utövandet av chefskapet för polisen eller ock för detta chefskaps uppehållande på förordnande.

Västerås den 19 januari 1926.

För Delegationen:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås Central Tryckeri 1926.

N:o 10.

Hamnstyrelsens skrivelse med förslag till ny hamnordning m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den för staden gällande den 17 juni 1875 av Konungens Befallningshavande i länet fastställda hamnordningen är i många avseenden föråldrad och otillfredsställande. Så t. ex. har frågan om fastställelse av den instruktion för Hamnkaptenen, som Stadsfullmäktige för sin del antagit den 29 mars 1920, blivit vilande hos Konungens Befallningshavande i avvidan på sådana ändrade bestämmelser i hamnordningen, som stå i överensstämmelse med berörda instruktion.

Hamnstyrelsen har därför sedan åtskillig tid tillbaka varit sysselsatt med utarbetande av förslag till ny hamnordning. Efter grundliga utredningar, varvid vederbörlig hänsyn tagits till utvecklingen under de 50 år nuvarande hamnordning gällt samt till vad hamnordningar för andra städer befunnits innehålla av värde att tjäna till förebild för, vad som lämpligen borde gälla för Västerås hamn, får Hamnstyrelsen härmed framlägga sitt förslag till ny hamnordning och därvid hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för sin del antaga och godkänna förslaget samt överlämna detsamma till Konungens Befallningshavande för slutlig fastställelse.

Härjämte hemställer Hamnstyrelsen att Stadsfullmäktige ville godkänna bifogade förslag till föreskrift samt beställningssedel för begagnande av Västerås stads hamnkranar.

Västerås den 16 februari 1926.

På Hamnstyrelsens vägnar:
PAUL ANDERSON.

Theofil Öberg.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Förslag

till

Hamnordning för Västerås

§ 1.

Hamnområde m. m.

Mom. 1. Enligt Kungl. Maj:ts föreskrift den 6 november 1925 utgöres Västerås hamnområde av det vattenområde, som i norr i Svartåns mynning begränsas av Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, och som åt söder begränsas av en linje, vilken tänkes dragen från en punkt H. å fastlandet, gränsen mellan Västerås stads område och Badelunda kommun, till Amundsgrunds södra udde, därifrån till en punkt L å Kattskärs sydligaste udde samt vidare till en punkt C å egendomen Johannisbergs ägor å fastlandet, en i Mälaren strax öster om Johannisbergs mangårdsbyggnad utskjutande udde, allt på sätt särskilt uppsatta märken utvisa.

Vidare avses i denna hamnordning de landområden, vilka i förvaltningshänseende höra under stadens hamnstyrelse. *)

Ordningens övervakande.

Mom. 2. Inom stadens i mom. 1 omförmälda områden övervakas under Västerås hamnstyrelses överinseende ordningen av en hamnkapten samt honom underlydande tjänstemän.

Mom. 3. Vatten, som hänföres till hamnområdet, men icke gränsar intill stadens mark eller finnes å dess grund, skall likväl med därvid möjligen anlagda kajer och lastningsbryggor i vad angår tillämpningen av hamnordningen och övriga för hamnen gällande ordningsföreskrifter lyda under stadens myndigheter.

---

*) För närvarande utgöras dessa områden av:

för den gamla hamnen: hela det område söder om Stockholm—Västerås—Bergslagens järnvägs mark, som i öster begränsas av renhållningsverkets område och östra gränsen av den till Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget upplåtna magasinstomten öster om Lillåns mynning och i väster av Fridnäs ägor; samt

för djuphamnen den till trädgård och jordbruk icke upplåtna delen av Carlsbergs egendom.

§ 2.

Insegling.

Mom. 1. Fartyg må icke uppankra i inseglingsränna, hamninlopp eller i omedelbar närhet därav, så vida icke bevisligt nödtvång därtill föranleder, dock med förpliktelse för befälhavaren att med användande av alla tillgängliga medel fortast möjligt därifrån förflytta fartyget.

Mom. 2. Fartyg får ej utan särskilt tillstånd ligga på svaj i hamnen, och åligger det befälhavare, som erhållit dylikt tillstånd, att hålla vakt på däck samt från solens nedgång till dess uppgång föra lanternor enligt lag.

Mom. 3. Fartyg får icke inom hamnen framföras med starkare fart än som för dess manövrering är nödvändigt.

Mom. 4. Då fartyg skall passera förbi mudderverk bör det ske på den sida av mudderverket, från vilken signal visas.

§ 3.

Fartyg på grund i hamnen.

Därest fartyg inom hamnområdet stannat på grund eller sjunkit skall vederbörande ägare eller befälhavare ofördröjligen göra anmälan därom å hamnkontoret samt skyndsamt gå i författning om fartygets flottagning eller upptagning på av hamnkaptenen godkänt eller föreskrivet sätt vid äventyr att det eljest verkställes genom hamnstyrelsens försorg på ägarens eller befälhavarens bekostnad.

§ 4.

Anmälan å hamnkontoret

Mom. 1. Befälhavare å fartyg, som ankommer till hamnen, åligger att genast personligen eller genom ombud å hamnkontoret avlämna nedan i mom. 2 av denna § omförmälda anmälan, dock må, om fartyget anlänt å sön- eller helgdag eller så sent på dagen, att hamnkontoret är stängt, denna skyldighet fullgöras före klockan 10 fm. nästföljande söckendag.

Mom. 2. Den i nästföregående mom. omförmälda anmälan, som avfattas skriftligt och av befälhavaren egenhändigt undertecknas, och till vilken blanketter tillhandahålles å hamnkontoret, skall innehålla följande uppgifter:

a) befälhavarens fullständiga namn, fartygets namn, cert. hemort, dräktighet, varifrån fartyget kommer, varav lasten huvudsakligen består samt namnet på den skeppsklarerare eller kommissionär, som härstädes kan vara utsedd för fartyget;

b) huruvida explosiva ämnen eller eldfarliga oljor finnas ombord och i så fall myckenhet därav;

c) om, befälhavaren veterligt, någon ombord är eller under de senaste två veckorna varit behäftad med sjukdom, som kan misstänkas vara smittosam.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Mom. 3. Från föreskriften i mom. 1 av denna § undantages:

a) örlogs-, lots- och tullfartyg;

b) båtar (farkoster) av tre tons dräktighet och därunder;

c) fartyg tillhörande privilegierat segelsällskap, ävensom båtar uteslutande avsedda för lustseglats;

d) fartyg, som å Västerås göra regelbundna turer, för andra turer än den första för varje år; ägande hamnkaptenen dock att i övrigt även för sådana fartyg avfordra vederbörande befälhavare nödiga uppgifter.

Mom. 4. Befälhavare å fartyg, som lossar eller intager last, åligger att å hamnkontoret göra anmälan, när fartyget är färdigt till avgång samt därvid lämna uppgift såväl om destinationsorten som över lastens beskaffenhet.

§ 5.

Anmälan å hamnuppbördskontoret

Mom. 1. Fartygsbefälhavare, som enligt § 4 är pliktig att lämna anmälan å hamnkontoret, åligger även att så snart som möjligt göra anmälan å hamnuppbördskontoret och därvid lämna noggrann och specifik skriftlig uppgift över fartygets namn och tontal, närmaste avgångsort, last och lastemottagare.

Före avseglingen från hamnen skall en liknande uppgift lämnas över fartygets destinationsort, last och lastavsändare.

Mom. 2. Så länge hamnuppbördskontoret är förenat med hamnkontoret lämnas dessa uppgifter i samband med i § 4 föreskriven anmälan.

§ 6.

Hamnavgifter för fartyg och gods.

Hamnavgifter för fartyg, som ankomma och avgå, så ock för varor, som sjöledes införas eller utföras, debiteras och uppbäras å hamnuppbördskontoret enligt särskild taxa, varvid iakttages:

a) att avgifter för fartygs anlöpande av hamnen skola före dess avgående från hamnen erläggas på hamnuppbördskontoret;

b) att varuägare är skyldig att ofördröjligen till hamnuppbördskontoret skriftligen lämna för hamnavgiftsberäkningen erforderliga uppgifter, vilkas riktighet hamnkaptenen äger rätt att pröva, och skall varuägaren genast eller senast inom viss tid, som av hamnstyrelsen bestämmes, å hamnuppbördskontoret erlägga debiterade hamnavgifter, varvid hamnkaptenen äger rätt att fordra hamnavgifts erläggande för ankommande vara, innan den får disponeras och för utgående vara, innan fartyget avgår.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Så länge hamnuppbördskontoret är förenat med hamnkontoret lämnas dessa uppgifter och betalas avgifterna å hamnkontoret.

Fartyg och varor utgöra säkerhet för å fartyget resp. varorna belöpande hamnavgifter, i följd varav fartyg eller så mycket av varorna, som svarar mot oguldet avgiftsbelopp, kan kvarhållas intill dess att avgifterna blivit erlagda eller annan säkerhet ställts.

§ 7.

Tilläggsplats m. m.

Mom. 1. Sedan åt ankommet fartyg genom hamnkaptenen anvisats tjänlig plats till förtöjnnig skall detsamma genast dit förhalas och får icke utan hamnkaptenens tillstånd förflyttas till annat ställe.

Mom. 2. Innan fartyg inhalas till förtöjningsställe skola klyvarbom, stamp- och båtdävertar vara intagna, underrår toppade eller inbrassade samt ankare inbogade.

Mom. 3. Underlåter befälhavare att inhala fartyg till anvisad plats, äger hamnkaptenen att på fartygets bekostnad ombesörja att den föreskrivna åtgärden bliver verkställd. Söker befälhavare att med sitt fartyg tränga sig in på annan plats än den som blivit anvisad, kan hamnkaptenen låta losskasta fartygets förtöjningar.

Mom. 4. Hamnkaptenen äger att, när omständigheterna sådant kräva, beordra befälhavare att flytta eller förhala fartyg, samt, därest hans befallning icke åtlydes, på den tredskandes bekostnad låta utföra den föreskrivna åtgärden.

Mom 5. Tross eller tåg får icke föras över sådan del av hamnens vattenområde, som av in- och utgående fartyg måste, såsom allmänt navigeringsområde passeras, utom när fartyg skall förhalas från ett till annat anvisat ställe. Sådan förhalning skall ske så fort trossen därför blivit fastgjord. För fartygs räddning vid svår storm eller vattenflod må ock tross eller tåg föras över angiven del av hamnområdet.

I detta fall åligger det befälhavaren såväl att underrätta hamnkaptenen, om så ske kan, före, men eljest snarast efter åtgärdens vidtagande som ock att, så länge trossen för ändamålet bibehålles, både dag och natt låta hålla vakt. Vaktman är skyldig att släcka på trossen, när den avspärrade farleden skall passeras av annat fartyg.

Mom. 6. Fartyg skall, evad det förlägges vid sidan av ett annat eller vid kaj, alltid förses med nödiga frihult samt fastgöras med goda tåg eller kättingar uti å kajen befintliga pållare eller ringar.

Mom. 7. Då fartyg ligger vid kaj får ankarförtöjning icke utan hamnbefälets tillstånd begagnas. Vid ankarför-

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

töjning efter lämnat tillstånd skall ankaret vara försett med boj.

Mom. 8. Vid i kaj anbragta trappor få endast roddbåtar lägga till och, när flera av dem där sammanträffa, ej annorlunda än med förstäv.

Mom. 9. Befälhavare, som önskar förflytta sitt fartyg inom hamnområdet, skall därom göra anmälan på hamnkontoret och avvakta hamnkaptenens besked.

§ 8.

Uppläggning.

Mom. 1. Plats för uppläggning av fartyg, under vintern eller eljest under längre tid, anvisas i mån av utrymme av hamnkaptenen efter därom av befälhavaren gjord skriftlig anmälan, vilken även skall innefatta uppgift om namn och adress på den person, till vilken hamnbefälet må kunna vid förefallande behov hänvända sig i fråga om fartyget.

Mom. 2. Å fartyg, som upplägges enligt mom. 1, skola klyvarbom, stamp- och båtdävertar vara intagna, underår toppade, övriga år inbrassade, bramstänger strukna samt ankarna inbogade.

Mom. 3. Befälhavare på fartyg, som upplägges enligt mom. 1, har att ställa sig till efterrättelse de särskilda föreskrifter beträffande förtöjning, frihult och långbommar m. m., som hamnkaptenen kan finna skäligt påbjuda.

Mom. 4. Beträffande i vinterläge eller eljest under längre tid upplagt fartygs förflyttning m. m. äger hamnkaptenen samma befogenhet som i § 7 mom. 4 omförmäles.

Mom. 5. Farkost får ej uppdragas på land eller där uppläggas annat än på därtill av hamnkaptenen anvisad plats.

§ 9.

Lossning och lastning.

Mom. 1. Lossning och lastning av fartyg skall ske på den plats, som av hamnkaptenen anvisas.

Innehavare av vid kaj belägen upplagstomt eller magasin äger icke ovillkorlig företrädesrätt till förtöjningsplats, som är bäst ägnad för lossning och lastning till eller från tomten eller magasinet, men bör hamnkaptenen tillmötesgå framställningar i detta hänseende, när annan trafikants bättre rätt ej därigenom trädes för nära.

Mom. 2. Vid lossning eller lastning åligger det befälhavare att genom presenningars användande eller genom andra lämpliga åtgärder förekomma uppgrundning genom spillning i hamnen.

Mom. 3. När ett fartyg ligger utanför ett annat, är befälhavaren på det yttre fartyget berättigad att, för lossning och lastning samt annan nödig förbindelse med land,

N:o 10.
Ang. ny kamnordning m. m.

anbringa landgång över det inre. Sådan rättighet skall dock med all varsamhet begagnas vid påföljd av densammas förlust jämte skyldighet att ersätta vållad skada. Eldfarliga eller explosiva varor få icke i något fall på sådant sätt lossas eller lastas.

Mom. 4. Angående lossning eller lastning av explosiva varor och eldfarliga oljor gäller vad allmän författning därom stadgar, varjämte de försiktighetsmått, som av hamnkaptenen och polismyndigheten för varje särskilt fall kunna föreskrivas, skola noggrant iakttagas.

Fartyg, som innehar last av explosiva varor eller eldfarliga oljor, skall, så länge det befinner sig inom hamnområdet, föra röd flagga på stormasten.

Mom. 5. Fartyg, vars lossning eller lastning utan giltig anledning fördröjes, och vilket ligger till hinder för annat fartyg, som för sådant ändamål behöver plats, äger hamnkaptenen att till annat ställe hänvisa.

Mom. 6. Den, som lossar eller lastar fartyg, åligger att efter slutat arbete eller eljest när hamnkaptenen därom tillsäger, rengöra den del av kajen, som vid lossnings- eller lastningsarbetet förorenats samt att bortföra soporna. Likaledes åligger det den, som låter rengöra järnvägsvagn å hamnens område, att ofördröjligen rengöra platsen och bortföra soporna. Försummas detta äger hamnkaptenen att på vederbörandes bekostnad låta verkställa rengöringsarbetet.

Mom. 7. Angående landgång erinras om de därom i allmän förordning givna föreskrifter. Den del av landgång, som ligger å kaj eller bro, skall vara försedd med lämpligt underlag till undvikande av skada å kaj eller bro genom fartygets rörelser.

Mom. 8. Landgångar, ställningar, bockar och andra lossnings- och lastningsredskap skola, då de ej användas, vara ordentligt upplagda och så placerade, att de ej hindra trafiken.

§ 10.

Lyftkranar.

Hamnens lyftkranar få användas efter anmälan å hamnkontoret mot avgift enligt fastställd taxa och med iakttagande av de angående kranarna av hamnstyrelsen meddelade föreskrifter.

§ 11.

Uppläggning av gods på kaj och hamntomt eller i magasin.

Mom. 1. Gods må icke uppläggas å kajerna i sådan myckenhet att kaj eller grundläggning därav kan skadas, ej heller så att trafiken hindras.

Mom. 2. Innan gods upplägges å kaj, skall hamnkaptenens medgivande därtill inhämtas.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Mom. 3. Sålunda upplagt gods skall vara från platsen bortfört inom utgången av nästpåföljande söckendag, såvida icke hamnkaptenen för särskilt fall då omständigheterna därtill föranleda medgiver längre tid eller detta befinnes erforderligt för godsets tullbehandling.

Mom. 4. Uppläggning av varor på hamnens för sådant ändamål avsedda områden får icke ske förrän efter därom hos hamnkaptenen gjord framställning och sedan denne därtill anvisat lämpligt ställe. För dylik uppläggning erlägges å hamnuppbördskontoret före godsets bortförande avgift enligt taxa.

Mom. 5. Uppläggning av varor i av hamnen disponerade magasin sker efter därom hos hamnkaptenen gjord framställning och sedan denne därtill lämnat medgivande. För dylik uppläggning erlägges å hamnuppbördskontoret före godsets bortförande avgift enligt taxa.

Mom. 6. I hamnen tillhörigt magasin må ej införas gods som kan medföra eldfara eller som genom läckage eller lukt kan skada annat gods eller som hamnkaptenen av annan anledning finner icke lämpligen böra i sådant magasin förvaras.

Mom. 7. Upplägges gods annorledes än i denna § stadgas, eller kvarligger gods utöver bestämda tider, och låter godsets ägare icke genast efter därom av hamnkaptenen gjord tillsägelse bortföra godset, eller kan godsets ägare icke med sådan tillsägelse anträffas, äger hamnkaptenen låta bortföra godset, och vare den försumlige förutom ansvar enligt denna hamnordning skyldig ersätta kostnaden för godsets bortförande och förvaring.

§ 12.

Järnvägsvagnar å hamnspår.

Mom. 1. Järnvägsvagnars inställande eller kvarblivande på hamnens järnvägsspår får icke äga rum i annan mån än hamnkaptenen finner med den obehindrade trafiken förenligt.

Uppställning av järnvägsvagnar å hamnens spår annat än i samband med deras lossning eller lastning må icke äga rum utan hamnstyrelsens särskilda medgivande.

Mom. 2. För järnvägsvagnar, som framföras eller äro uppställda å hamnens spårsystem, erlägges spåravgift enligt taxa.

§ 13.

Ballast.

Lossning eller lastning av ballast skall, efter anmälan därom å hamnkontoret, ske på plats och sätt som av hamnkaptenen bestämmes, och åligger det fartygsbefälhavare tillse, att sådan försiktighet därvid iakttages, att uppgrundning genom spillning i hamnen undvikes.

§ 14.

Åtgärder mot uppgrundning och förorening.

Mom. 1. Sopor, aska eller avskräde av vad slag det vara må få icke utkastas inom hamnområdet eller i dess närhet utan skola uppsamlas ombord och därefter antingen tömmas i land å plats, som av hamnbetjäningen anvisas, eller också behållas ombord tills fartyget kommit ut i öppen sjö utanför redden.

Mom. 2. Ballast får icke utkastas inom hamnområdet eller i inseglingsränna eller i dess närhet.

Beträffande försiktighetsåtgärder vid lossning och lastning av varor och ballast hänvisas till bestämmelserna i § 9 mom. *2* och § 13.

Mom. 3. Sotning av fartyg, liggande vid kaj, är förbjuden mellan klockan 6 f. m. och klockan 10 e. m.

Mom. 4. Avstjälpning av fyllnadsämnen, snö och is får inom hamnområde ske endast å därför anvisade ställen.

Mom. 5. Sänkning av djur eller utkastning av döda sådana får ej ske inom hamnområdet.

Mom. 6. Sådan reparation av fartyg, att arbetsflotte eller ställning därtill erfordras, skall ske å varv eller ställe, som av hamnkaptenen anvisas.

I särskilda fall må undantag från stadgandet i mom. 3 kunna medgivas av hamnkaptenen.

§ 15.

Särskilda föreskrifter för ång- och motorfartyg.

Mom. 1. Rundgående med propeller eller hjul vid kaj får endast äga rum för sakta maskin och kort före fartygs avgång.

Mom. 2. Signaler medels ångvissla äro förbjudna inom hamnen, därest de ej för farors avvärjande äro nödvändiga.

Mom. 3. Lämpliga åtgärder böra vidtagas till förhindrande av, att personer på kaj eller arbetsställning utsättas för fara eller obehag genom att ånga, gas eller vatten utsläppes.

§ 16.

Skador.

Mom. 1. Sker genom hamntrafiken skada å kaj eller annan hamnens tillhörighet, skall genom hamnkaptenens försorg besiktning genast anställas för utrönande av huru skadan uppkommit, skadans storlek och kostnaden för dess reparerande.

Till denna besiktning kallas den, som för skadan kan anses ansvarig, därest denne är känd och kan anträffas, och dessutom hamnens arbets- eller byggnadschef eller den han i sitt ställe förordnar samt de personer, som eljest i saken hava del eller kunna lämna upplysningar.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Det belopp, vartill skadan uppskattas, är den för skadan ansvarige skyldig genast erlägga eller ock för detsamma omedelbart ställa av hamnkaptenen godkänd säkerhet.

Mom. 2. Västerås stad eller hamn ansvarar icke för eller ersätter sådan skada å fartyg eller gods, som direkt eller indirekt föranledes av naturförhållanden såsom storm, sjögång eller dylikt.

§ 17.

Föreskrifter mot eldfara.

Mom. 1. Å fartyg, varå eldas, skall alltid finnas vakt ombord.

Mom. 2. Kokning eller uppvärmning av beck, tjära, olja eller andra eldfarliga ämnen får icke ske ombord, utan skall sådant ske antingen å skeppsvarv eller å plats och på sätt som av hamnbefälet anvisas.

Mom. 3. Å fartyg, som innehar last av lätt antändbara ämnen, såsom hampa, lin, bomull, hö, halm, torvströ o. dyl. eller som ligger invid annat fartyg med sådan last, får tobaksrökning icke äga rum; ej heller får eljest utan hamnkaptenens särskilda tillstånd och under av honom för varje särskilt fall bestämda villkor eld uppgöras ombord för andra ändamål än för eldning till ångmaskiner och motorer eller för matlagning.

Mom. 4. Beträffande lossning och lastning av explosiva varor och eldfarliga oljor hänvisas till bestämmelserna i § 9 mom. 4.

Mom. 5. Skottlossning och avbränning av fyrverkeri får ej ske inom hamnen eller å hamntomterna.

§ 18.

Anordningar vid inträffad eldsvåda eller annan fara.

Mom. 1. Uppstår eldfara, åligger det den, som faran upptäcker, att så skyndsamt som möjligt vidtaga erforderliga åtgärder för eldens släckning samt för tillkallande av hamnkaptenen och stadens brandkår.

Mom. 2. Vid eldsvåda ombord å fartyg eller eljest inom hamnområdet böra befälhavarna å i hamnen liggande fartyg med besättning ombord genast sända manskap med båtar och redskap för att under hamnkaptenens eller brandchefens ledning biträda vid eldens släckning och förekommande av dess utbredning; börande därjämte befälhavare å i hamnen liggande bogserbåt, pråm eller ångslup, där så erfordras, mot ersättning efter vanlig taxa ställa fartyget till hamnkaptenens eller brandchefens förfogande för transport av brandmanskap och material.

Mom. 3. Uppstår allmän fara inom hamnområdet av annat slag än vad i denna § förut omförmäles, böra befälha-

varna å därinom liggande fartyg likaledes för biträdande av farans avvärjande och begränsning ställa sig och sina besättningar till hamnkaptenens förfogande.

§ 19.

Föreskrifter mot smittosamma sjukdomars spridande.

Därest någon ombord å till hamnen ankommet fartyg kan misstänkas lida av kolera, gula febern, pest, spetälska, smittkoppor, tyfus, tyfoidfeber, skarlakansfeber, difteri, rödsot eller annan smittosam sjukdom, är det befälhavaren vid ansvar förbjudet att tillstädja någon som helst förbindelse med land, innan vederbörlig läkareundersökning blivit verkställd, och är befälhavaren skyldig ställa sig till efterrättelse de åtgärder, som av läkaren föreskrivas.

§ 20.

Div. ordningsföreskrifter.

Mom. 1. Alla god ordning störande uppträden inom hamnområdet och å i hamnen liggande fartyg äro förbjudna.

Uppstår oväsen eller oordning inom hamnområdet eller ombord å i hamnen liggande fartyg, skola hamnbefälets eller tillkallad polismans föreskrifter till ordningens återställande genast efterföljas.

Mom. 2. Badning får, såvida icke hamnstyrelsen annorlunda bestämmer, ej äga rum i den egentliga hamnen, ej heller vid hamnarmar eller vågbrytare.

Mom. 3. Å fartyg inom hamnområdet skall ändamålsenligt avträde finnas så anbragt, att dess användande ej sårar anständigheten.

§ 21.

Allmänna stadganden.

Mom. 1. Vad som i denna hamnordning stadgas om fartyg gäller i tillämpliga delar även för pråmar och andra farkoster.

Finnes å fartyg eller pråm ej någon skeppare (s. k. hamnpråmar) åligger anmälningsskyldighet bogserbåtens befälhavare och skall vid ankomstanmälan uppgift lämnas om namn och adress på den person, som ansvarar för pråmen eller farkosten.

Mom. 2. Befälhavare är med hänsyn till böter och skadeersättning ansvarig för till besättningen hörande personers handlingar.

Mom. 3. Vid alla tillfällen då rätte befälhavaren ej förer befälet vare den, som är i hans ställe, underkastad enahanda skyldigheter och ansvar, som enligt denna hamnordning åligger befälhavare.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

§ 22.

Hamnbefälets och de trafikerandes inbördes förhållanden.

Mom. 1. Fartygsbefälhavare, ävensom alla andra, som begagna sig av hamnområdet, dess kajer, upplagstomter eller andra inrättningar, som stå under hamnstyrelsens överinseende, äro pliktiga att hörsamma hamnkaptenens och hans underordnades i tjänsten givna befallningar; åliggande det hamnkaptenen och hans underordnade att tillmötesgående och hövligt bemöta de trafikerande.

Mom. 2. Allt vad hamnkaptenen till befrämjande av behörig ordning och nödig bekvämlighet inom hamnområdet bjuder och föreskriver, även i nadra fall än denna hamnordning, upptager, skall vederbörande ställa sig till efterrättelse.

Mom. 3. Hamnens tjänstemän och underordnade åtnjuta under tjänsteutövning sådant skydd, som tillkommer dem, vilka äro förordnade att offentligt tjänsteärende förrätta.

Mom. 4. Den, som icke åtlyder hamnkaptenens egna, eller genom honom underordnad tjänsteman i tjänsten givna föreskrifter, straffas med böter, där icke i särskilt fall strängare ansvar är stadgat.

§ 23.

Klagomål över hamnens tjänstemän och underordnade.

Mom. 1. Klagomål över hamnkaptenen angående tjänstens utövning anföras skriftligen hos hamnstyrelsen, vilken därest den anser klagomålen grundade eller eljest finner hamnkaptenen hava i tjänsten olämpligt eller felaktigt förfarit, vidtager de åtgärder, vartill styrelsen må finna att omständigheterna föranleda.

Mom. 2. Hamnstyrelsen upptager och avgör klagomål, som av hamnkaptenen eller enskild person framställas omedelbart hos styrelsen mot övriga vid hamnen anställda tjänstemän och underordnade.

§ 24.

Åtal och straff.

Mom. 1. Hamnens tjänstemän och underordnade åligger i främsta rummet att hålla noggrann tillsyn över efterlevnaden av denna hamnordning och anmäla förseelser mot densamma till hamnkaptenen, vilken vid ringare förseelser äger att utan hamnstyrelsens hörande angiva den skyldige till åtal.

Mom. 2. Överträdelse av denna hamnordning, för vilken särskilt ansvar i gällande lag eller författning icke finnes stadgat, medför böter från och med fem till och med etthundra kronor.

Mom. 3. Beträffande såväl befälhavares ansvar för till besättningen hörande personers handlingar som ock

den persons ansvar, som är i befälhavares ställe, hänvisas till bestämmelserna i § 21 mom. 2 och 3 av denna hamnordning.

Mom. 4. Den, som under den tid, då han för förseelse mot denna hamnordning är ställd under åtal, samma förseelse forstätter eller förnyar, skall, när han varder därtill lagligen förvunnen, fällas för varje gång åtal mot honom ägt rum och han därav undfått del, till de böter, som följa av förseelsen.

Mom. 5. Söker befälhavare, som ställts under åtal för förseelse mot denna hamnordning, att avsegla innan på grund därav ådömda böter blivit erlagda och han icke ställt laga ombud, som svarar för honom och behörig säkerhet för ifrågakommande eller redan ådömda böter, äger hamnkaptenen att med de medel, som för ändamålet synas tjänliga, kvarhålla fartyget till dess befälhavaren gjort rätt för sig. Detsamma gäller om befälhavare, som är ansvarig för skada å hamnens egendom, söker avsegla innan skadan blivit ersatt eller behörig säkerhet därför ställd.

Mom. 6. Böter, som enligt denna hamnordning ådömes, skola tillfalla stadens kassa.

§ 25.

Instruktioner.

För hamnkaptenen och övriga tjänstemän samt för underordnad personal gälla särskilda instruktioner.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

Förslag

till

Föreskrift för begagnande av Västerås stads hamnkranar.

§ 1.

Trafikant, som önskar begagna hamnkran, skall därom i god tid avlämna skriftlig av vederbörande undertecknad anmälan å hamnkontoret. Blanketter för sådan anmälan tillhandahållas avgiftsfritt.

Då trafikant önskar begagna kran på natten eller följande morgon, skall beställningen vara inlämnad till hamnkontoret senast en timme före ordinarie kranarbetstidens slut.

Beställning av hamnkran medför icke rätt för trafikant att över densamma förfoga under annan eller längre tid än den, för vilken kran beställts för utförande av avsett arbete.

Tages kranen ej i bruk inom den första timmen av den i beställningssedeln angivna tiden är dispositionsrätten förverkad, men är beställaren i allt fall skyldig erlägga avgift för en timme.

§ 2.

Kran får ej användas till lyftande av större tyngd än den, för vilken kranen är avsedd.

Gods får ej förbliva hängande i kran längre tid än som erfordras för detsammas lastning eller lossning och icke medels kran släpas på kajplan eller om skeppsbord. Dock må gods, som ligger så, att dess tyngdpunkt ej kommer mer än 3 meter från den lodräta kranlinan, *direkt* lyftas med kran, för så vitt ej tyngden är större än halva tillåtna maximilasten. Ej heller får gods lyftas, förr än det ligger frigjort från närliggande gods eller annat hinder.

Trafikant har att ställa sig till noggran efterrättelse de närmare föreskrifter i avseende på kranars begagnande, vilka lämnas av vederbörande kranskötare eller hamntjänsteman.

Det åligger trafikant att på egen bekostnad anskaffa behövligt material för godsets fästande vid kran ävensom

att själv anskaffa och avlöna det manskap, som förutom av hamnen bekostad kranskötare erfordras.

§ 3.

Trafikant är skyldig att vid anfordran från hamnkontoret uppvisa konossement, faktura eller intyg, som bestyrker uppgift om tyngden av det gods, som för hans räkning skall på en gång lyftas.

§ 4.

Staden ansvarar icke för skada, som kan åkomma vare sig personer eller i kran hängande gods eller andra föremål, därigenom att kranen eller därtill hörande delar möjligen brist, och ej heller för skada, som under kranens begagnande av annan anledning tillfogas personer eller gods, allt för så vitt icke bristfällighet i kranen eller bristfällig skötsel av densamma genom av staden tillhandahållen personal bevisligen förorsakat skadan.

Trafikant är skyldig ersätta staden de skador, som trafikant eller dennes personal kan vålla å hamnens kranar.

§ 5.

Kranavgift skall inbetalas till hamnkontoret omedelbart efter kranens begagnande, eller inom viss av hamnstyrelsen bestämd tid.

N:o 10.
Ang. ny hamnordning m. m.

N:r ....

Beställningssedel

för

begagnande av Västerås stads hamnkranar.

Undertecknad anmäler sig härmed att begagna kran n:r ..... i Västerås hamn den ..... 19 ..... fr. o. m. kl. ..... att användas vid ..... i och för ...., varvid den största tyngd, som kommer att på en gång lyftas utgör ..... kg., och förbinder jag mig att ställa mig till noggrann efterrättelse innehållet i gällande taxa och föreskrifter för begagnande av Västerås stads hamnkranar samt medgiver att Västerås stad ej är ansvarsskyldig för skada, som kan åkomma vare sig personer eller i kran hängande gods eller andra föremål, därigenom att kranen eller därtill hörande delar möjligen brista, och ej heller för skada, som under kranens begagnande kan av annan anledning tillfogas personer eller gods, för så vitt icke bristfällighet i kranen eller bristfällig skötsel av densamma genom av staden tillhandahållen personal bevisligen förorsakat skadan.

Västerås den ..... 19.....

N:o 11.

Drätselkammarens och Fattigvårdsstyrelsens förnyade utlåtanden ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet (jfr. 1922 n:o 51 och 1925 n:o 67.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid behandlingen den 24 september 1925 av ett av Drätselkammaren tillstyrkt förslag av Fattigvårdsstyrelsen att uppföra en ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem Karlslund samt anvisa härför erforderligt anslag, beslöto Stadsfullmäktige, i anledning av ett såsom motion av Herrar O. Hellman och P. Hiersemann upptaget förslag av föreningen för kommunal sparsamhet, att en närmare undersökning måtte göras i fråga om möjligheten att efter av föreningen angivna riktlinjer lösa byggnadsfrågan på ett för stadens ekonomi mindre betungande sätt, återremittera ärendet i hela dess vidd till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren för ytterligare utredning.

Sedan Fattigvårdsstyrelsen nu avgivit förnyat yttrande i ärendet i anslutning till en av kommittén för uppförandet av nybyggnader vid Karlslund verkställd ingående utredning angående de olika alternativen för lösandet av byggnadsfrågan, får Drätselkammaren, med överlämnande av samtliga handlingar i ärendet, underställa detta Stadsfullmäktiges slutliga avgörande och för egen del däri anföra följande.

I sitt föregående yttrande (Stadsfullmäktiges handlingar 1925 N:o 67) anslöt sig Drätselkammaren till den uppfattningen, att den enda framkomliga vägen för lösningen av frågan om ekonomiavdelning vore att följa den byggnadsplan, som av Stadsfullmäktige godkänts genom beslut den 25 maj och den 28 juni 1920 eller att uppföra en nybyggnad. Den utredning, som nu förebragts, har stärkt denna uppfattning. Det alternativ, som av föreningen för kommunal sparsamhet framförts, skulle genom den fördyring, som utredningen visat, detta skulle medföra och varigenom totalkostnaden för dess genomförande komme att uppgå till 217,400 kronor och med hänsyn till, att en antaglig fortgående ökning av beläggningen å ålderdomshemmet snart skulle göra denna lösning otillfredsställande och påfordra ytterligare anordningar, bliva för staden dyrbarare än frågans lösning nu omedelbart i definitiv riktning.

Med det erkännande å föreningens ingripande, att den härav föranledda utredningen medfört en från 350,000 till 310,000 kronor minskad kostnad för ekonomibyggnadens uppförande, vidhåller Drätselkammaren alltså sin uppfattning, att frågan måste lösas nu och i enlighet med Fattigvårdsstyrelsens förslag.

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

I fråga om sättet för byggnadsarbetets utförande vill Drätselkammaren framhålla önskvärdheten av, att arbetet utlyses och om möjligt utföres på enrteprenad.

Med det nu anförda som motivering hemställer alltså Drätselkammaren

att för uppförande av en ny ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund enligt föreliggande ritningar och kostnadsberäkningar anvisa ett anslag å 310,000 kronor att utgå av lånemedel med bemyndigande för Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å beslutet i vad detsamma avsåge gäldandet av anslaget genom lån, samt med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida denna utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria låneratten därigenom skulle överskridas, hade att för ändamålet upptaga efter utverkande av Kungl. Maj:ts tillstånd,

samt att giva den av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen förut gemensamt tillsatta byggnadskommittén i uppdrag att omedelbart vidtaga åtgärder för ifrågavarande byggnads uppförande.

Drätselkammaren får tillika meddela att emot Drätselkammarens beslut reservation anförts av Herr Hellman.

Västerås den 11 mars 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I anledning av från Stadsfullmäktige genom dess beslut den 24 sept. 1925 till förnyat yttrande av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen återremitterad fråga angående uppförande av ekonomibyggnad vid stadens ålderdomshem, hade ärendet överlämnats till särskilda kommittérade, som efter vissa angivna ändringar av tidigare uppgjorda byggnadsritningar, ånyo kostnadsberäknat byggnadens uppförande i enlighet med dessa, ävensom utrett och kostnadsberäknat ett från Föreningen för Kommunal Sparsamhet genom Herrar Hellman och Hiersemann såsom motion i Stadsfullmäktige framfört särskilt förslag samt därefter avgivit yttrande och förslag i ärendet.

Fattigvårdsstyrelsen har tagit ingående kännedom av såväl det s. k. Sparsamhetsförslaget som kommittérades förnyade fösrlag och därvid funnit, att Sparsamhetsförslaget på anförda skäl är olämpligt samt att kommitterades förslag, sådant det genom ändrade ritningsförslaget fram-

står, bibehåller ädnamålsenligheten och i tidigare förslaget intagna utrymmen, varför Fattigvårdsstyrelsen i full anslutning till i ärendet anförda synpunkter förenar sig med Kommittérades hemställan. N:o 11. *Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.*

Västerås den 11 mars 1926.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Axel Norén.

Till Fattigvårdsstyrelsen och Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 24 sept. 1925 till Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen återremitterat fråga om uppförande av ekonomibyggnad vid Ålderdomshemmet, ävensom ett av Hrr Hellman och Hierseman genom motion i Stadsfullmäktige framfört särskilt förslag till lösning av sagda byggnadsfråga, har ärendet överlämnats till särskilda kommittérade för nybyggnader vid ålderdomshemmet, som efter ytterligare verkställda utredningar i olika riktningar härmed få avgiva yttrande och förslag i ärendet.

Av kommittérade i näst föregående skrivelse till behandling upptagna alternativen 1 och 2 hava icke nu varit föremål för ytterligare utredningar av skäl, som i sagda skrivelse anförts.

Till en början vilja kommittérade framhålla, att ifrågavarande angelägenhet icke är ny eller forcerats fram. Redan i 1916 års kommittébetänkande föreslogs efter mångåriga utredningar en helt ny fattigvårdsanläggning, inrymmande tidsenlig och modärn ekonomiavdelning. Detta förslag omintetgjordes av ett år 1920 framfört och av Stadsfullmäktige antaget förslag om bibehållande av anstalten på sin nuvarande plats, och där b.l a. med vissa modärniseringar uppföra tidigare planerad ekonomibyggnad.

Då sålunda behovet av bättre ekonomiavdelning i samband med bättre anstaltsförhållanden i övrigt gjort sig gällande på ett så tidigt stadium, då antalet vårddagar pr år utgjorde omkring 30,000, måste detta behov hava blivit ännu mer trängande, då antalet vårddagar för sist förflutna året utgör omkring 60,000.

Beträffande det av föresagda motionärer framförda ekonomibyggnadsförslaget, (i fortsättningen kallat "sparsamhetsförslaget") har detsamma underkastats vederbörlig utredning och prövning.

Om man, såsom av motionärerna förutsättes, utgår ifrån, att sparsamhetsförslaget utgör en definitiv lösning av denna fråga, kan den i frågan initierade icke undgå intrycket att, frånsett åtskilliga nedan angivna brister, förslaget ur organisations- och driftsynpunkt ådagalägger otillräcklig kännedom om hithörande förhållanden.

Av den utredning, som verkställts, framgår att kostnaden för uppförande av ekonomibyggnad i enlighet med sparsamhetsförslaget belöper

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

sig på 107,400: — kronor, mot av sparsamhetsföreningen och motionärerna senast beräknade 90,000: — kr. Härtill kommer en i sparsamhetsförslaget helt förbisedd omständighet nämligen, att under den tid, av omkring 4 à 5 månader nuvarande köket undergår reparation och förses med ångkokutrustning, ett provisoriskt kök oundgängligen måste iordningställas för en beräknad kostnad av 5,000: — kronor. Härutöver nödvändiggöres en genomgripande reparation och inredning av gamla portvakthuset, som är i hög grad bristfälligt, för en beräknad kostnad av 51,000: — kronor samt tillfredsställande komplettering av sjukhusets och ålderdomsavdelningens varmvattenanordningar för beräknad kostnad av förslagsvis resp. 10,000: och 8,000: — kr. Härmed är kostnadssumman uppe i 181,400: — kr. Till dessa kostnader komma arkitekt- och kontrollantarvoden samt anslutnnigsavgifter för ledningar m. m., kostnader som i sparsamhetsförslaget delvis förbisetts, med en summa av 36,000: — kr., vadan sammanlagda kostnaden skulle uppgå till 217,400: — kr.

Även om en lösning av frågan efter här angivna linjer beträffande kök- och tvättinrättning onekligen innebär en förbättring av rådande förhållanden, kan förslaget dock icke betraktas annat än som en provisorisk och såsom sådan alldeles för dyrbar lösning av ekonomibyggnadsfrågan. De skäl, som bl. a. till stöd för denna uppfattning kunna anföras, äro

att sparsamhetsförslaget innebär ett avsteg och fullständigt sönderbrytande av den från början uppgjorda av Stadsfullmäktige antagna planen för fattigvårdsanstaltens uppbyggande,

att i ålderdomshemmets byggnader var för sig (f. n. 5 st.) måste införas värmepanna med reserv för uppvärmning och varmvattenberedning,

att större delen av för rotfrukter och andra matvaror behövliga källareutrymmena i gamla huvudbyggnaden måste tagas i anspråk för värmeanläggning samt

att en efter sådana principiellt och organisatoriskt felaktiga linjer åstadkommen splittring omöjliggör framtida rationell utveckling av fattigvårdsanstalten, enär, särskilt för större anstalt, centralisering av till ekonomiavdelningen hörande arbetsuppgifter är av största administrativa och ekonomiska betydelse, och sådan centralisering genom sparsamhetsförslaget varken nu eller vid framtida ytterligare utveckling kan vinna sin lösning.

Då förslaget sålunda av anförda skäl icke tillfredsställer rimliga anspråk f. n. och heller icke kan tjäna till utgångspunkt för vidare utveckling i önskvärd och eventuellt erforderlig riktning samt ej ens kan förordas som provisorium anse kommitterade förslaget oantagligt såväl ur synpunkten av anstaltens behov som med hänsyn till omsorgen av stadens allmänna ekonomi.

I betraktande av det resultat utredningen angående här ovan omförmälda förslag givit, ha kommitterade inriktat sig på förnyad ingående utredning och prövning av i föregående skrivelse i samma ärende under alt. 3 förordad slutgiltig lösning av ekonomibyggnaden i sin helhet. Därvid har arbetet huvudsakligen syftat till att, utan äventyrande av ändamålsenligheten eller inskränkning av föreslagna utrymmen åstadkomma sådan omplacering av dessa, att byggnadens plan i görligaste mån minskas och

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

kostnaderna därigenom i samma mån förbilligas. Sålunda har serveringsgången till ålderdomsavdelningen helt slopats och byggnaden förkortats och planlagts så, att till- och påbyggnad utan svårighet kan äga rum. Det för serveringsgången avsedda området har tänkts kunna användas för annat lämpligt framtida ändamål.

Härigenom samt genom beräknad lägre kostnad av ångkökstvätt- och värmecentralanläggningen, har byggnadskostnaden kunnat nedbringas till 274,000: — kronor, vartill kommer arkitekt- och kontrollantarvoden samt anslutningsavgifter för ledningar m. m. med 36,000: — kronor, vadan alltså den beräknade sammanlagda kostnaden utgör 310,000: — kronor.

Beträffande mera detaljerade uppgifter hänvisas till byggmästaren E. Edv. Karlssons bilagda skrivelse.

I övrigt hänvisas i tillämpliga delar till tidigare av fattigvårdsstyrelsen och kommitterade avgivna skrivelser i ärendet, intagna i Stadsfullmäktiges handlingar den 25 maj 1920, den 28 sept. 1922 samt den 24 sept. 1925.

I detta sammanhang kan upplysningsvis nämnas, att kommitterade undersökt möjligheterna att för framtida behov av ytterligare rum åt pensionärerna använda vindsutrymmena i gamla huvudbyggnaden och ålderdomsavdelningen, därvid framgått, att möjligheter härutinnan finnas till betydilgt utökat platsantal.

Med vad sålunda anförts är visat, att vid jämförelser mellan de båda förslagen antingen frågan ses på längre eller kortare sikt, alla skäl tala för ekonomibyggnadsfrågans lösning i enlighet med det av kommitterade från början angivna huvudförslaget med de detaljändringar, som nu föreslagits, och få kommitterade sålunda förorda

att staden snarast igångsätter uppförande av ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund enligt nu föreliggande ritningar och att för detta ändamål i enlighet med bifogade kostnadsberäkningar anvisas en summa av 310,000: — kr. samt

att den av Drätselkammaren och Fattigvårdsstyrelsen förut gemensamt tillsatta byggnadskommittén måtte få i uppdrag att omedelbart vidtaga åtgärder för ifrågavarande byggnads uppförande.

Västerås den 8 mars 1926.

För Byggnadskommittén:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Axel Norén.

Härvid fogas:
1) Arkitekten Hahrs ritningsförslag och Byggmästare Edv. Karlssons ändringsförslag av dessa ritningar, samt
2) Byggmästare Edv. Karlssons skrivelse i ärendet.

N:o 11.

Ang. uppförandn av en ekonomibyggnad vid ålderdnmshemmet.

Till Kommitterade för nybyggnad vid Karlslund.

Fattigvårdsstyrelsens framställning till Stadsfullmäktige om byggande av en ekonomiavdelning vid Karlslunds ålderdomshem återremitterades till byggnadskommittén med anmodan att taga under övervägande Kommunala Sparsamhetsvännernas förslag till lösning av nämnda byggnadsfråga.

Då kommitterade uppdragit åt mig, att göra en utredning *dels* om Sparsamhetsvännernas förslag, *dels* om några ändringar i det ursprungliga förslaget lämpligen kunde vidtagas, för att om möjligt förbilliga detsamma, så får jag härmed framlägga resultatet av det arbete, som jag utfört i berörda avseende:

I. KOMMUNALA SPARSAMHETSVÄNNERNAS FÖRSLAG:

Vad då först beträffar Sparsamhetsvännernas förslag, har jag kostnadsberäknat detsamma, dels för kontroll och dels för att få samma beräkningsgrunder för båda förslagen.

Det visade sig då, att jag kom något högre med mina beräkningar, nämligen till 107,400: — kronor.

Men därtill kommer, att om detta förslag skulle antagas, så måste ett provisoriskt kök anordnas för att användas under tiden, som nuvarande köket skulle förses med ångkokapparater m. m. Tiden härför torde säkert uppgå till 4 à 5 månader.

Jag har då funnit, att ett sådant provisoriskt kök lämpligast kan inrättas i gamla flygelbyggnaden vid landsvägen. Jag har också uppgjort ett förslag härå, för vilket kostnaderna beräknats till 5,000: — kronor.

Ytterligare en sak får tagas i betraktande i sammanhang med detta förslag, nämligen användningen av den nämnda gamla flygelbyggnaden, som efter 1927 års slut enligt nya fattigvårdslagen ej får användas som logementsbyggnad i sitt nuvarande skick. Jag har därför uppgjort ett förslag till ändring av densamma, för att få den i något så när godkänt skick. Utrymmena bliva ändå otillfredsställande till följd av, att huset är så smalt. Kostnaden för byggnadens förändring belöper sig till 51,000: — kronor.

Den verkliga kostnaden, om Sparsamhetsvännernas förslag antages blir således:

Ångköks- och tvättanläggning	107,400: —
Provisoriskt kök	5,000: —
Ändring av gamla flygelbyggnaden	51,000: —
Kronor	163,400: —

II. DET ÄNDRADE HUVUDFÖRSLAGET:

Då jag sedan granskat de ursprungliga huvudförslaget, så har jag funnit, att en del förändringar, både beträffande byggnaden, såväl som den maskinella utrustningen borde utan olägenhet kunna företagas. Dessa ändringar skulle till en icke ringa del nedbringa anläggningskostnaderna.

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

Vad då först den föreslagna byggnaden beträffar, synes det mig, att den från köksbyggnaden till huvudbyggnaden och nya ålderdomsavdelningen ledande gången saklöst kan borttagas. Maten levereras nämligen till dessa avdelningar i större kärl från köket, och utportioneras sedan i resp. avdelning. Transporten kan därföre utan olägenhet ske i det fria.

Jag anser också, att man kan taga bort den vid den föreslagna ekonomibyggnadens södra gavel gjorda utbyggnaden innehållande diskrum och renseri m. m. Genom utvidgande av ekonomibyggnadens huvudparti kan man i detsamma få in de nämnda utrymmena för ett billigare pris.

Den föreslagna byggnaden bör också kunna förkortas så mycket, som kolrummet upptar på längden. För kolen kan man bygga en billigare förvaringsplats.

Slutligen vill jag föreslå, att det plana terasstaket av asfalt över en del av byggnaden utbytes mot ett vanligt sadeltak av tegel. Detta blir också billigare. Ångskorstenen bör i sammanhang härmed flyttas till gaveln på huset bredvid ångpannorna.

För klargörandet av dessa av mig föreslagna ändringar i Arkitekt Hahrs förslag bifogas härmed en del skissritningar.

På grund av ändringarna har jag även ånyo kostnadsberäknat det hela, varöver förslag även bifogas.

Rörande de föreslagna ångköks- och tvättanläggningarna har jag undersökt, huruvida några förenklingar av dessa kunna göras, utan att den behövliga effekten av densamma minskas.

Därvid ha särskidla förslag infordrats, *dels* å ångköksanläggningen, *dels* å maskintvättanläggningen, *dels* ock å ångpannecentralen jämte de sanitära anläggningarna. Förslagen ha lämnats av välkända och pålitliga firmor.

Efter sammanställning av dessa förslag, och efter de upplysningar jag kunnat inhämta av i dessa frågor erfarna pesroner om behovet och storleken av de ifrågasatta anordningarna, ha kostnaderna för desamma också kunnat nedbringas en hel del.

Kostnaderna för det ändrade huvudförslaget ställa sig sålunda:

Byggnadskostnader	164,000: —
Värmecentral, ångkök och tvättanläggning	110,000: —
Kronor	274,000: —

Dessutom tillkommer följande utgifter, som under alla förhållanden måste utbetalas, och böra därför med lika belopp tilläggas de olika förslagen var för sig:

Arvoden för redan gjorda ritningar och konstruktionsförslag, samt blivande arkitekt- och kontrollantarvoden	28,000: —
Anslutningsavgifter för ledningar m. m.	8,000: —
Kronor	36,000: —

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

Slutsiffrorna för de olika förslagen, varefter anslag bör begäras, bliva sålunda:

I.	Sparsamhetsvännernas förslag	163,400: —
	Tilläggskostnad enligt ovanstående	36,000: —
	Kronor	199,400: —
II.	Det ändrade huvudförslaget	274,000: —
	Tilläggskostnader enligt ovanstående.....	36,000: —
	Kronor	310,000: —

Då jag sålunda undersökt de olika förslagens förhållande till varandra i kostnadsavseende, återstår att se, vad som i bägge fallen erhålles för det beräknade priset.

Enligt Sparsamhetsvännernas förslag blir det ett avhjälpande för tillfället av de mest trängande behoven. Ett nödtorvtigt tillgodoseende av köks- och tvättanordningar, samt i övrigt knappa utrymmen.

Däremot kvarstå en del olägenheter, såsom bl. a. svårigheten att få tillräckligt med varmvatten för bad, både i sjukhuset och ålderdomsavdelningen. Ingen reservpanna finnes heller i sjukhuset, vid eventuella fel på den för den ordinarie driften insatta pannan.

Enligt det ändrade huvudförslaget blir ålderdomshemmet däremot tillgodosett för en lång tid framåt. Sålunda bli köks- och tvättavdelningarna på ett fullt tillfredsställande sätt ordnade. Genom värmecentralen fås så mycket varmvatten man behöver för alla avdelningarna. Reservpannor finnas även för eventuella behov, så att driften kan fortgå utan störningar. En viktig sak är även, att vid behov av utvidgning detta kan ske utan att något som nu göres behöver ändras eller raseras.

Västerås den 5 mars 1926.

E. EDV. KARLSSON.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med anledning av på Stadsfullmäktiges bord liggande förslag angående uppförande av ny ekonomibyggnad vid Karlslund till en kostnad av kronor 350,000: —, vilket förslag tillstyrkts av Drätselkammaren, har Föreningens för Kommunal Sparsamhet Styrelse beslutat framföra följande synpunkter till Stadsfullmäktiges ledamöter.

Förslaget omfattar 3 alternativ:
1. "Provisorisk lösning av ekonomiavdelningen".
2. "Partiell lösning av ekonomiavdelningen".
3. "Slutgiltig lösning av ekonomiavdelningen i sin helhet".

Alt. 3 synes vara samma förslag, som framfördes år 1922, endast med den skillnaden, att kostnadsberäkningen på grund av sänkt prisläge minskats från 400,000: — kronor till 350,000: — kronor, och vilket förslag

då av Stadsfullmäktige den 28 september remitterades till Drätselkammaren. Däremot äro förslagen enligt alt. 1 och 2 nya. Fattigvårdsstyrelsen har dock ansett sig böra förkasta dessa båda förslag.

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

Så vitt vi varit i stånd att orientera oss om sakläget vid Karlslund, äro såväl nuvarande ekonomiavdelning som tvättinrättning behäftade med en del brister, vilka dock enligt byggnadskommitténs förslag kunna avhjälpas genom den anordning, som föreslås i alt. 1.

Fattigvårdsstyrelsens anförda skäl för avslag å detta alternativ äro hållna i allmänna ordalag såsom "ur driftsynpunkt", "av ekonomiska och utrymmesskäl", och tillåter således intet som helst bedömande, huruvida dessa skäl äro av så avgörande betydelse, att förslaget därför måste utdömas. Dessa skäl borde hava närmare preciserats.

Vidare befaras, att fattigvårdsinspektören vid slutet av år 1928 skulle kunna utdöma den enligt alt. I moderniserade ekonomiavdelningen. Dessa farhågor torde dock kunna tagas med ro, eftersom helt säkert inspektörens huvuduppgift blir att se till, att vården av de på ålderdomshemmet och sjukhuset intagna är i överensstämmelse med gällande lag och föreskrifter. Vi hava från kompetent håll erfarit, att vården av dessa personer med nuvarande av fattigvårdsstyrelsen såsom otillfredsställande ansedda anordningar är i alla avseenden god och i överensstämmelse med stadens förpliktelser. Den enligt alt. I föreslagna modärniseringen borde väl ytterligare öka möjligheterna för en fortsatt god vård.

Om nu exempelvis detta förslag kunde kompletteras med av föreningen tidigare föreslagen ångkokinrättning, så skulle anläggningens kapacitet ökas i sådan grad, att densamma kan äga bestånd för längre tid framåt. Det är således påtagligt, att staden, genom att *kunna framflytta utförandet av den dyrbara ekonomibyggnaden enligt alt. 3,* kommer att göra så betydande räntebesparingar, att kostnaden enligt alt. 1 med förutnämnda komplettering utgör endast en del av de uppnådda räntebesparingarna.

På ovan anförda skäl vore det därför på sin plats att undersöka, huruvida frågan ej skulle kunna lösas efter dessa linjer och ej avfärdas med den lättvindighet, som kommit till synes. Visserligen erbjuder alt. 1 intet nytt utrymme för understödstagare i likhet med alt. 3. Antalet av på anstalten intagna personer har enligt Fattigvårdsstyrelsens berättelse sedan år 1920 ökats med 90 %. Under sådana förhållanden, d. v. s. om man bör räkna med en ökning i samma utsträckning som hittills varit fallet, är enligt vår mening det vid alt. 3 nådda resultatet, nämligen en ökning med tjugo beläggningsplatser alltför blygsamt tilltagen, och framgår härav att frågan angående eutvidgning av bostadshusen torde vara av större vikt än en ny ekonomiavdelning enligt alt. 3.

Tydligen lider alt. 1 av den bristen att ökat utrymme ej innefattas i detsamma, men torde de nu önskade tjugo nya beläggningsplatserna kunna erhållas genom att i nuvarande huvudbyggnaden till relativt ringa kostnad utbygga vindsvåningen.

Helt säkert komma stadens skattebetalare att, om förslaget om ekonomibyggnad enligt alt. 3 nu antages, rätt så snart efter detsammas fär-

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

digställande överraskas med krav från Fattigvårdsstyrelsens sida om ytterligare anslag för uppförande av nya bostadslägenheter. Då får staden användning för de medel, som nu kunnat inbesparas.

År 1922 hade Föreningen för Kommunal Sparsamhet till Drätselkammaren inlämnat förslag angående utökning av ekonomibyggnaden samt nybyggnad av en tvättinrättning. Förslaget omfattade ej något provisorium utan en definitiv lösning av denna fråga och var i korthet följande:

I.	Uppförande av en ekonomibyggnad vid Karlslund innehållande tvättrum ångtork, in- och utlämningsrum av kläder samt ångpannerum	30,000: —
II.	Installering av ett komplett modernt tvättmaskineri jämte ångpanna	34,400: —
III.	Tillbyggnads-, ändrings- och reparationsarbete av nuvarande köksavdelning	17,000: —
IV.	Inmontering därstädes av en komplett ångkokningsanläggning	16,600: —
	Arkitekt och kontrollantarvode	5,000: —
	Kronor	103,000: —

Kostnaden för denna anläggning torde med nuvarande prisläge kunna minskas till cirka 90,000: — kronor. Av allt att döma ha varken Fattigvårdsstyrelsen eller Drätselkammaren resp. den av dessa båda tillsatta Byggnadskommittén underkastat föreningens förslag någon närmare granskning eller kritik.

I betraktande av de stora besparingar, som detta föreningens förslag medför, jämfört med alt. 3, borde vederbörande enligt vår mening åtminstone i någon mån beaktat detsamma. Vi vilja icke vara nog förmätna påstå, att vårt förslag tänkes komma till utförande utan några som helst ändringar, men torde samma dock kunna tjäna som rättesnöre för en slutgiltig utformning, för den händelse att mot alt. 1 med komplettering, kan framföras så tungt vägande skäl, att detsamma ej bör ifrågakomma. Det behov av ökat bostadsutrymme, som ej tillgodosetts i föreningens förslag kan även i detta fall vinnas i enlighet med ovan antydda utbyggnad av huvudbyggnaden.

Enligt Styrelsens åsikt hava de utredande myndigheterna, med hänsyn till stadens ekonomiska läge, ej behandlat denna byggnadsfråga med den grundlighet, som varit önskvärd. Vi kunna ej underlåta att i detta sammanhang påpeka, att stadens låneskuld för närvarande uppgår till cirka 16,000,000: — kronor, å vilken skuld ränta och amortering belöper sig till cirka 1,000,000: — kronor pr år.

Styrelsen får därför vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige ville återremittera ärendet till Drästelkammaren med uppdrag att närmare undersöka alla möjligheter för att uppnå den för skattebetalarna minst betungade lösningen, och detta så mycket mera som denna fråga ej borde vara av så brådskande natur, att ett avgörande ovillkorligen bör ske nu.

N:o 11.
Ang. uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet.

Slutligen anse vi oss böra framhålla, att, när Stadsfullmäktige beslutar i denna fråga, de arbeten, som skola utföras, utlysas på entreprenad.

Västerås den 23 september 1925.

Enligt uppdrag av
Föreningens för Kommunal Sparsamhet Styrelse:

RAGNAR LILJEBLAD. Ordf.

JOHN LUNDGREN. Sekr.

Ovanstående upptages av oss undertecknade såsom egen motion.

Västerås den 24 september 1925.

OSCAR HELLMAN.

P. HIERSEMANN.

N:o 12.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av fastigheten n:o 5 Palus.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid av Magistraten härstädes i egenskap av överexekutor den 16 nästlidne månad hållen exekutiv auktion å bebyggda tomten N:o 5 inom det å Malmabergs ägoområde utlagda kvarteret Paulus, har Drätselkammaren åt staden inköpt fastigheten för en köpeskilling av 8,500 kronor.

Boningshuset å tomten inrymmer tre eldstäder och är taxeringsvärdet å fastigheten 8,700 kronor samt saluvärdet å densamma enligt Magistratens uppskattning vid auktionen 7,200 kronor.

Åtgärden att åt staden inköpa fastigheten har av Drätselkammaren vidtagits för att skydda den säkerhet, staden innehar i form av inteckning i fastigheten för ett av staden ur pensionsförsäkringsfonden förmedlat lån för tomtens bebyggande och för tillvaratagande av möjligheten att vid en blivande försäljning kunna för fastigheten erhålla en köpeskilling, som medger bostadslånets övertagande av köparen och ett bibehållande av inteckningen såsom säkerhet härför.

Före stadens inteckning till beloppet motsvarande lånets storlek, 7,000 kronor, ligger i fastigheten en annan i bank belånad inteckning till ett belopp av 3,000 kronor.

Under hänvisning till det anförda hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige ville besluta

dels godkänna Drätselkammarens åtgärd att åt staden inköpa fastigheten ifråga,

dels anvisa för gäldandet av köpeskillingen erforderligt belopp att utgå av reserverade

N:o 12.
Ang. inköp av fastigheten n:o 5 Paulus.

köpeskillingsmedel, dels ock bemyndiga Drätselkammaren att ånyo försälja densamma för en köpeskilling och under de villkor i övrigt, som Drätselkammaren finner kunna vara för staden antagliga.

Västerås den 4 mars 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 13.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Mälarens Turisttrafikförening för en publikation om Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har Mälarens Turisttrafikförening anhållit om anvisande av ett anslag av kommunala medel å 300 kronor såsom bidrag till kostnaden för en publikation över Västerås med omgivningar, avsedd att såsom en länk ingå uti de broschyrer, som av föreningen utgivits för att göra Mälardalen känd såsom turistort, och får Drätselkammaren såsom yttrande över framställningen under hänvisning till att övriga städer vid Mälaren genom anslag understött föreningens verksamhet, och med hänsyn till den ekonomiska nytta en livligare turisttrafik över staden skulle innebära, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen med det tillägg till ett beslut härom att det begärda anslaget, 300 kronor, måtte anvisas utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 mars 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Västerås stads Fullmäktige.

Mälarens Turisttrafikförening har för avsikt att under innevarande år utgiva en mindre broschyr å 8 eller event. 16 sidor å svenska språket över Västerås och omgivningar.

N:o 13.

Ang. anslag till Mälarens Turisttrafikförening för en publikation om Västerås.

Med hänsyn till det intresse som för Västerås stads vidkommande kan vara förenat med utgivandet av en dylik broschyr, tillåter sig föreningen hos Västerås Stadsfullmäktige göra en vördsam hemställan om ett ekonomiskt bidrag till täckandet av kostnaderna för broschyren.

Broschyren, som är avsedd att utdelas gratis borde kunna bliva av stort värde även såsom turistreklam för Västerås stad.

Exemplar av broschyren skulle huvudsakligen tillställas Turist- och Resebyråer i Sverige, Norge, Danmark och Finland samt större rederiföretag såsom Sveabolaget, Göta Kanalbolaget, Ångfartygs A.-B. Gotland samt Svenska Amerikalinjen ävensom förnämligare hotell i landet.

Tidpunkten för utgivandet av sådana broschyrer, varom här redogjorts, är särskilt väl vald med hänsyn till, att turisterna från de skandinaviska länderna under nästkommande år säkerligen komma att bliva mycket talrika beroende delvis av de stora valutaförbättringarna i Norge och Danmark. Turister från dessa länder hava under många år uteblivit, men av det gångna årets turistsäsong har framgått att ett flertal turister nu åter börjat förlägga sina resor till Sverige.

Vår förening har under förlidet år utgivit mindre broschyrer över Strängnäs, Trosa, Mariefred och Gripsholm, till vilka Stadsfullmäktige i samtliga dessa städer lämnat ekonomiskt stöd. Ävenså har Nyköpings stad och Uppsala stad lämnat understöd för utgivandet av broschyrer över dessa städer, vilka broschyrer komma att utgivas under innevarande år. Förberedelser till utgivandet av broschyrer över flera andra orter inom vårt turistområde äro vidtagna. Föreningen har dessutom under utrabetande broschyrer upptagande förslag till turistresor i Mälarlandskapen, vilka torde bliva av stort värde även för Eder stad med omgivning.

Vi tillåta oss även omnämna, hurusom samtliga tidningar i Stockholm givit föreningen ett varmt erkännande, för att densamma inriktat sin reklamverksamhet på dessa speciella områden.

Av de kartor och broschyrer, som äro bilagda denna skrivelse, framgår med all tydlighet, att Mälarens Turisttrafikförening gjort en värdefull reklam, såväl på svenska som å andra språk.

Under Postkongressen och International Law Associations sammanträde 1924 ävensom under Ekumeniska mötet 1925 gjordes en ganska betydelsefull reklam för Stockholm och till Mälardalen angränsande landskapsdelar.

Under hänvisning till vad som ovan anförts får Mälarens Turisttrafikförening vördsamt hemställa, att Västerås Stadsfullmäktige behagade bevilja föreningen ett bidrag för bekostandet av den nämnda publikationens utgivande, vilket bidrag om möjligt icke torde böra sättas lägre än kronor trehundra (300: —).

Stockholm den 26 januari 1926.

CARL HEDERSTIERNA.

F. W. Edelsvärd.

N:o 14.

Drätselkammarens skrivelse ang. överflyttande av en byggnad från Djäkneberget till friluftsmuseet vid Vallby.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I bifogade skrivelse har Västmanlands Läns Fornminnesförening anhållit att Stadsfullmäktige ville besluta att till föreningen skall överlämnas den å Djäkneberget uppsatta svalboden för att på föreningens bekostnad överflyttas till friluftsmuséet vid Vallby såsom detalj i en äldre stadsbild, som där hölle på att ordnas, och får Drätselkammaren, på de skäl för en sådan förflyttning, som av föreningen anförts, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta bifalla framställningen.

Västerås den 4 mars 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då Västerås stad på sin tid mottog och på ett pietetsfullt sätt lät återuppföra den på teatertomten belägna svalbod, som nu har sin plats på Djäkneberget, var det med tanke på att bevara detta märkliga byggnadsminne åt eftervärlden. Tack vare denna åtgärd har också åt staden bevarats en ålderdomlig byggnad, som nu kan sägas vara enastående i sitt slag. Med denna förflyttning till Djäkneberget förbands även den tanken, att staden på denna plats genom överflyttande av andra byggnader efter hand skulle erhålla en hel gård, som på ett allsidigt sätt skulle komma att belysa dess äldre bebyggelse. Denna plan har dock hittills icke blivit fullföljd.

Fornminnesföreningen har vid sitt friluftsmuseum vid Vallby återupptagit tanken på att bevara en eller flera gårdar från staden och har i sin anläggning utstakat en torgplats, kring vilken dessa gårdar skola gruppera sig. Genom stadens gåva av den gamla manbyggnaden från Tenngjutaregården, vilken uppförts på bekostnad av Arosborgarnas Gille, samt genom enskildas gåvor av Flinkstugan och uthuset från Kungsgatan har grunden till det åsyftade stadsområdet blivit lagd.

Då det måste anses naturligt, att icke två skilda anläggningar, en på Djäkneberget och en på Vallby, komma till utförande och då staden genom sin gåva av Tenngjutaregården redan synes ha avstått från sina planer i detta avseende, vill fornminnesföreningen hos Stadsfullmäktige vördsamt hemställa, att svalboden på Djäkneberget överlämnas till för-

N:o 14.
Ang. överflyttning av en byggnad från Djäkneberget till friluftsmuseet vid Vallby.

eningen i och för en förflyttning till Vallby. I händelse av bifall härtill är det förennigens avsikt att på egen bekostnad flytta och återuppföra denna byggnad såsom ett gårdshus till Tenngjutaregården.

För fornminnesföreningen vore ett sådant medgivande från Stadsfullmäktige nu mycket kärkommet, då föreningen därigenom skulle bliva i stånd att få utställningsrum till en garvareverkstad, som föreningen förvärvat under förra året.

Västerås den 10 februari 1926.

WALTER MURRAY.

Sven T. Kjellberg.

N:o 15.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till avlöning av en stadssjuksköterska.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden har till Drätselkammaren för förberedande behandling överlämnat en skrivelse till Stadsfullmäktige däri Nämnden hemställer om Stadsfullmäktiges medgivande att från och med den 1 nästkommande april få med innehavare besätta den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1925 vakantsatta stadssjuksköterskетjänsten, ävensom att Stadsfullmäktige ville anvisa erforderligt anslag för avlöning av tjänsten under resten av innevarande år, beräknat till 950 kronor, och får Drätselkammaren, med överlämnande av framställningen, under hänvisning till vad Hälsovårdsnämnden anfört angående behovet av att få tjänsten tillsatt och med kännedom om den önskan hos allmänheten, som kommit till uttryck, att denna arbetskraft ställes till förfogande för sjukvård i hemmen, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen samt anvisa det begärda anslaget, 950 kronor, att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov.

Västerås den 11 mars 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava den 29 december sistlidet år efter förslag av Drätselkammaren beslutat att den ena av de sjuksköterskebefattningar,

N:o 15.

Ang. anslag till avlöning av en stadssjuksköterska.

vars innehavare vore berättigad till ersättnnigar för lämnad sjukvård, under år 1926 skulle hållas vakant och att det förordade anslaget till länets sjuksköterskeförening skulle utgå av därigenom besparade lönemedel.

Då emellertid sjukligheten under innevarande år är avgjort mycket större än föregående år, då tjänsten varit vakantsatt, får Hälsovårdsnämnden hemställa om Stadsfullmäktiges medgivande att från och med den 1 instundande april besätta den vakanta stadssjuksköterskетjänsten, och hemställer Hälsovårdsnämnden desslikes att Stadsfullmäktige ville anvisa medel för stadssjuksköterskетjänstens avlönande under 3/4 av innevarande år eller omkring 950 kronor.

Västerås den 2 mars 1926.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
Vice ordförande.

Eric Plantin.

Västerås Centraltryckeri 1926

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen får härmed överlämna av stadens brandchef uppgjord berättelse över brandkårens verksamhet under år 1925.

På Brandstyrelsens vägnar:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

BRANDCHEFENS I VÄSTERÅS ÅRSBERÄTTELSE FÖR ÅR 1925.

Till Brandstyrelsen i Västerås.

Över brandkårens verksamhet och därmed sammanhängande förhållanden under det förflutna året får jag härmed vördsamt avgiva följande berättelse:

Västerås stad.

Invånareantalet i Västerås stad (kyrkoskrivna folkmängden) uppgick den 31 december 1925 till 29,215 personer, utvisande en minskning sedan föregående år av 62. Stadens planlagda område utgjorde 180 har och det under stadens jurisdiktion hörande området cirka 5,934 har. Antalet registerförda fastigheter uppgick till 2,510, därav 668 inom och 1,842 utom stadsplanen.

Taxeringsvärdet å fastigheter:

för vilka bevillning erlagts	kr.	98,250,800: —
för vilka bevillning icke erlagts	„	8,513,600: —
	Kr.	106,764,400: —

vilket mot taxeringsvärdet den 31 december 1924 visar en ökning av kr. 818,300: —.

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Organisation och personal.

Den av Länsstyrelsen fastställda nya brandordningen har under året börjat tillämpas. Nya reglementen och instruktioner hava utarbetats och fastställts.

Yrkesbrandkåren har under det gångna året bestått av:

1 brandchef,
1 vice brandchef,
2 brandmästare,
1 förste brandförman,
1 andre brandförman,
1 maskinist (andre brandförman),
1 brandman (tillika verkstadsförman),
16 brandmän.

Under året har ingen avgång ägt rum.

Hälsotillståndet har varit tillfredsställande.

Brandmästarna ha åtnjutit ett fridygn i veckan och 21 dygns semester, manskapet fridygn vart 5:te dygn och 15 dygns semester.

Brandkårens reserv — *Borgarbrandkåren* — har från 1925 års ingång omorganiserats och utökats. Den består nu av:

1 chef,
3 förmän,
6 maskinister,
6 eldare,
24 man.

Borgarbrandkåren, som alarmeras medelst elektriska ringledningar till bostäder och arbetsplatser, är indelad i tre grupper. Då yrkesbrandkåren utryckt till eldsvåda, som befaras få längre varaktighet, inkallas en grupp av borgarbrandkåren till brandstationen, varigenom större trygghet vinnes för den händelse eldsvåda utbryter på annan plats eller yrkesbrandkåren blir i behov av förstärkning.

Brandberedskap på 40 man av Kungl. Västmanlands regemente kan enligt medgivande av regementets myndigheter tills vidare ställas till brandkårens förfogande vid större eldsvådor.

Avlöningar.

Under året har ingen förändring inträffat i yrkesbrandkårens avlöningsförhållanden. Dyrtidstillägget har enligt Stadsfullmäktiges beslut fortfarande följt Kungl. Socialstyrelsens indextal i enlighet med förut fastställda grunder.

Borgarbrandkårens avlöning har i samband med omorganisationen höjts och utgår nu med följande belopp:

Chefen	300: —
Förman	200: —
1:ste maskinist	300: —
Maskinist	150: —
Eldare	100: —
Manskap	75: —

Dessutom erhålla medlemmarna av borgarbrandkåren timpenning av kr. 2: — vid eldsvådor och 1: 50 vid övningar.

Övningar och arbeten.

Dagordning för fasta kåren:

7,30—8,30 fm. gymnastik.
8,30—9 fm. frukost.
9 fm.—2 em. arbetstjänst och exercis.
2 em. fördelning till redskapen.

Vakthållning vid teater- och cirkusföreställningar, basarer m. m. har av brandkåren utförts 72 gånger.

Under året hava i regel dagligen 2 man varit sysselsatta med snickeriarbeten, 5 man med smidesarbete, 2 man med skomakeriarbete, 2 man med skrädderiarbete och 5 man som telegrafposter med brandskåpsprovning, eldning, vedsågning, renhållning, putsning av redskap, automobilskötsel, ambulanskörning m. m.

Brandkårens hjälp har liksom under föregående år tagits i anspråk för länspumpningar av prånmar och källare, räddning av djur i fara m. m.

I verkstäderna hava arbeten utförts för brandkårens, drätselkammarens och renhållningsverkets med flera räkning till ett sammanlagt värde av kronor 11,474: 99.

Fördelning av arbetssumman å de olika verkstäderna:

Smedjan	4,557: 21
Snickeriverkstaden	1,523: 84
Skomakareverkstaden	1,851: 84
Skräddareverkstaden	3,121: 25
Brandtelegrafen	420: 85
Summa kr.	11,474: 99
Härav avgår för material	4,388: 62
Vinsten utgör således kr.	7,096: 37

I ovannämnda arbetssumma äro de för brandkårens egen räkning utförda arbetena å beklädnaden, brandtelegrafen, underhåll av brandredskapen m. m. upptagna till ett värde av kr. 4,359: 91, varå en vinst av kr. 2,449: 40 uppstått.

Hästar.

Drätselkammarens 5 hästar stå på stall vid brandstationen och kunna av brandkåren disponeras vid behov.

N:o 16.
Brandchefens årsberättelse för 1925.

Brandredskap.

Å brandstationen ha följande brandfordon stått fullt utrustade:

Till första utryckningen:
1 redskapsautomobil,
1 automobil med mek. stege och motorpump,
1 manskapsautomobil (även användbar som lastbil),
1 mindre motorspruta (vid utryckning till förstäderna).

I reserv:
1 redskapsvagn,
1 mekanisk stege,
2 ångsprutor,
Redskaps-, slang- och kolkärror samt handkraftssprutor.

3 st. eldsläckningsapparater (2 Tempus och 1 Kustos) hava anskaffats. Redskapsvagnen har omändrats och försetts med anordning för bogsering efter automobil.

Sedan flera år tillbaka har behov gjort sig gällande av ytterligare en utryckningsautomobil med pump. Brandkårens hjälp tages alltmer i anspråk för länspumpningar av källare, pråmar m. m., och det har visat sig att motorsprutorna ej äro lämpliga härtill på grund av känslighet för orent vatten. Pentasprutan är trots grundlig reparation för något år sedan starkt försliten. Det betydligt ökade utryckningsområdet, som nu bl. a. omfattar hela landsbygden i Lundby och S:t Ilians socknar, de flera gånger årligen återkommande hjälpsändningarna till andra kommuner, som knappast torde kunna avvisas, och svårframkomligheten med stora brandautomobilen vintertid i stadens utkanter har tydligt påvisat ett starkt behov av en lätt utryckningsautomobil med en för föroreningar i vatten okänslig centrifugalpump.

Brandtelegrafen.

Brandtelegrafens centralapparat upptager 40 st. brandskåp, fördelade å 5 distrikt och kan ej ytterligare belastas. En utvidgning och omändring är därför nödvändig och ha Stadsfullmäktige beviljat anslag härtill.

Vattenledningen.

Vattenledningens utdragning till Hammarbyområdet i stadens västra del har slutförts och nya lasarettet har erhållit vattenledning. 10 st. nya brandposter ha anbringats å ledningsnätet och är hela antalet nu 333, därav 53 enskilda.

Bokföringsvärdet

av brandväsendets material och inventarier är enligt uppgjord inventarieförteckning kr. 105,543: 65.

Brandkårens manskapsbibliotek

omfattar 514 band och dess bokförda värde är kr. 1,776: 45.

Stadens tidningar hava godhetsfullt lämnats till befäl och manskap.

N:o 16.
Brandchefens årsberättelse för 1925.

Brandsyn.

Brandsyn har under året förrättats i enlighet med de nya bestämmelserna i stadens brandordning, varvid eldstadsbesiktning utförts av vederbörande skorstensfejare.

Ambulansväsendet.

Ambulansautomobilerna ha rekvirerats 232 gånger, därav för sjukdomsfall 195 gånger och för olycksfall 37 gånger.

Brandkårens utryckningar och eldsvådor 1926.

Antalet utryckningar under det gångna året utgör 39.
Brandkåren har varit alarmerad:

för eldsvåda	20	gånger
„ trängrök och förmodad eldfara	6	„
„ soteld	9	„
„ inspektion m. m.	4	„
Summa	39	gånger

Grupper av borgarbrandkåren ha varit kallade till arbete vid eldsvåda en gång och som besättning å brandstationen 3 gånger.

Vid släckningen av eldsvådorna har använts
i 1 fall 6 slangledningar
i 1 fall 3 „
i 4 fall 2 „
i 2 fall 1 slangledning
från brandposter eller motorsprutor. Övriga eldsvådor släcktes med mindre redskap. Vid eldsvådorna använd slanglängd utgör 3,446 m.
Brandskadeersättningen, som blivit utbetald, uppgår till kr. 86,683: 81, därav för fast egendom kr. 73,332: 46 och för lös egendom kr. 13,351: 35.

Alarmeringssättet har varit:

Signal från brandskåp	9	gånger
Telefonmeddelande	28	„
Bud	2	„
Summa	39	gånger

Samtliga brandskåp hava provats en gång i veckan. Stationens elektriska belysnings- och ringledningar hava provats varje morgon och kväll och ringledningarna till borgarbrandkåren en gång dagligen.
Statistiska uppgifter angående eldsvådor och alarmeringar m. m. jämte tabellariskt sammandrag för år 1925 bifogas.

Västerås den 28 februari 1926.

A. DANIELSSON.
Brandchef.

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
1	Jan.	5	9,55 e. m.	Kv. Assar 12	Boningshus	Telefon
2	„	12	3,45 e. m.	Margretelund	Snickareverkstad	„
3	„	14	9,33 f. m.	Villagatan 1	Boningshus	„
4	„	17	4.29 f. m.	Fiskartorget 3	„	Brandskåp
5	„	19	4.45 e. m.	Adolfsberg	„	Telefon
6	„	26	9,55 e. m.	Föreningsgatan 4	„	„
7	„	27	5,39 e. m.	Hamnmagasin n:o 1	Kafferosteri	„
8	Febr.	18	10,50 e. m.	Västmanlands reg:te	Kaserner	Brandskåp
9	„	20	10,47 f. m.	Kv. Oscaria 6	Boningshus	Telefon
10	„	22	1,53 e. m.	Kronvägen 47	„	„
11	„	26	11,12 f. m.	Djäknebergsgatan 4	„	„
12	April	14	12,30 e. m.	Glasgatan 2	Skollokal	„
13	„	27	2,50 e. m.	Ragvaldsbacke	Gräsmark	„
14	„	30	8,32 e. m.	Malmabergsgatan 23	„	
15	Maj	9	8,55 f. m.	Kopparbergsvägen 8	Automobil	„
16	„	9	6,50 e. m.	Vasagatan 26	„	Bud
17	„	15	9,16 e. m.	Malmaberg	Förrådsbyggnad	Telefon
18	„	31	3 e. m.	Svenska Metallverken	Stora valsverket	Brandskåp
19	Juni	6	7,24 e. m.	Gustavsgatan 4	Automobil	Telefon
20	„	11	9,04 e. m.	Vega n:o 18	Boningshus	„
21	„	19	10,45 e. m.	Fiskartorget 1	Bageri	„
22	Juli	13	5 e. m.	Nedre Kungsgatan 2	Kontorslokal	„
23	„	22	6 e. m.	Herrgärdsskolan	Skolbyggnad	Brandskåp
24	„	25	8,17 e. m.	Svenska Metallverken	Tubdrageri	„
25	Aug.	9	10.46 e. m.	Stora gatan 2 A	Automobil	„
26	„	25	9,26 e. m.	Nedre Kungsgatan 4	„	Telefon
27	Sept.	6	9 e. m.	Hamnen	Motorbåt	„
28	„	14	2,17 f. m.	Tillberga	Boningshus	„

eldsvådetillbud och allarmeringar under år 1925.

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Anledningen till elden el. utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar Kronor	Anmärkningar
Oförsiktighet med stearinljus	Samarbete Skandinavien	1,150: — 2,720: —	Eld å vinden, släckt med en ledning från brandpost och en från motorspruta.
Misstänkt rök			Ingen eldfara.
Soteld			
Elektrisk ström ...	Städernas allmänna B. B.	1,265: 46	Vinden var övertänd Släcktes efter håltagning å taket med 2 ledningar från brandposter.
Soteld			
Misstänkt os			Ingen eldfara.
Soteld			
Alarm av missförst			
Barns lek med eld	Städernas allm. Skandia Järnvägsassuransfören.	2,875: — 2,222: 08 484: 95	Vid kårens ankomst var en lägenhet övertänd. Släcktes med en grenad ledning från brandpost.
Soteld			
„			
„			
Obekant			Eld i gräs och ris. Släckt vid kårens ankomst.
Risbränning			Ingen eldfara.
Obekant			Eld i förgasaren. Släckt med Tempusapparat.
„			Eld i dyna. Släckt med några pytsar vatten.
„	Städernas allm.	2,968: 96	Byggnaden, innehållande blånor, tågvirke m. m., var övertänd och kunde ej räddas. Med 2 ledn. från motorspruta avsläcktes elden och skyddades intilliggande byggnader.
Åskslag i transformator	Städernas allm Sammanslutn. av tariffbolag	5,985: 09 27,876: 91	Norra delen av byggnaden var övertänd Edlen begränsades på 1/2 t:e med 3 strålar från brandposter och var släckt 5,30 em.
Obekant			Släckt med Tempusapparat.
Åskslag	Svea	14,357: 86	På grund av vattenbrist nedbrann byggnaden. Närliggande hus skyddades med vatten från brunnar.
Förmodad eldfara .			överhettning i elektrisk bakugn.
Trängrök			
Inspektion			Inspektion av Brandstyrelsen.
			Borgarbrandkåren alarmerad.
Elektrisk ström ...			Eld i taket. Släckt med en slangledning av verkstadens folk.
Oförsiktighet vid bensinpåfyllning			Bilen hade körts bort. Kvarliggande glödnade trasor släcktes.
Obekant			Elden var vid kårens ankomst släckt.
överhettning från avgasningsrör			Eld i trassel och trävirke. Släckt med Kustos.
Anlagd eld	Västmanl. läns brandst.-bol.	(T. v. ej utbet.	Efter tillstånd utryckte en avdelning med motorspruta men behövde ej ingripa.

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Tabellariskt sammandrag över eldsvådor,

N:o	Tid för alarmeringen			Brandställe		Sättet för alarmeringen
	Månad	Dag	Tid å dygnet	Egendom	Lägenhet	
29	Sept.	30	12,20 e. m.	Köpmangatan 16	Kontorslokal	Bud
30	Okt.	7	1,20 e. m.	Hofdestalund	Uthusbyggnader	Telefon
31	„	16	9,21 f. m.	Västmanlands reg:te	Förrådsbyggnad	Brandskåp
32	Nov.	14	12,12 f. m.	Geddeholm	Boningshus	Telefon
33	„	20	10,55 e. m.	Tunby	„	„
34	„	26	11,10 f. m.	Almelund 2	„	Brandskåp
35	„	27	1,55 e. m.	Knutsgatan 4	Tvättstuga i källare ..	Telefon
36	Dec.	2	2,10 e. m.	Hamnplanen	Automobil	Brandskåp
37	„	3	9,45 f. m.	Vasagatan 15	Butik	Telefon
38	„	8	4,07 e. m.	Stora gatan 48	Boningshus	„
39	„	14	5,25 e. m.	Kv. Felix 2 B	„	„

eldsvådetillbud och allarmeringar under år 1925.

N:o 16.

Brandchefens årsberättelse för 1925.

Anledningen till elden el. utryckningen	Försäkringsgivare	Brandskadeersättningar (Kronor)	Anmärkningar
Trängrök			Felaktig eldstad.
Gnistor från lokomobil	Västmanl. läns brandst.-bol.	17.600: —	En stor uthuslänga var övertänd och delvis nedbrunnen. Elden, som starkt hotade klockstapeln, släcktes med 6 strålar från 2 motorsprutor, placerade vid Svartån.
Inspektion			Larm efter begäran slagen av Chefen för V. arméfördelnignen.
Obekant	Västmanl. läns brandst.-bol.	6.647: 50	Efter tillstånd utryckte en avdelning med motorspruta och deltog i släckningsarbetet.
Soteld			
Inspektion			Inspektion av Brandstyrelsens ordf.
Oförsiktighet med bensin			Bensintvättade kläder antända från elden under pannmuren.
Obekant			Eld i förgasaren. Släckt med en filt.
Soteld			
Felaktig rökgång ..	Städernas allm. brandst.-bol.	530: —	Stockar intill en rökgång hade börjat kola. Släcktes med pytssprutor.
Soteld			

N:o 17.

Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Nykterhetsnämnden i Västerås får härmed avgiva berättelse för år 1925 och i sådant avseende anföra.

Nykterhetsnämnden har under år 1925 bestått av: Bankdirektören Axel Sundström, ordförande, Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson, vice ordförande, Kassören C. Frithz, andre Stadsläkaren C. Idar, Fru Ida Fröström-Johansson, Fattigvårdssysslomannen A. Norén, Marmorarbetaren Gustaf Karlsson och Rådmannen V. Åsberg. Suppleanter hava varit: Distriktsläkaren L. Bladini, Förmannen J. Andersson, Överkonstapeln C. V. Karlsson och Lindaren Gunnar Jakobsson.

Till tillsyningsman för övervakning av alkoholister och övervakare av det allmänna nykterhetstillståndet har Nämndens vice ordförnade, Detektivöverkonstapeln Emil Carlsson, varit förordnad.

Nämnden har under året avhållit 11 sammanträden.

En särskild delegation, bestående av Nämndens vice ordförande och två ledamöter, har under tiden mellan de ordinarie sammanträdena utrett föreliggande frågor.

Nämndens tillsyningsman har varit tillgänglig för allmänheten varje dag å detektiva polisens lokaler i polisstationen.

Nämndens vice ordförande har representerat Nämnden vid Systembolagets i staden sammanträden.

Under året har Nämnden avgivit 8 yttranden angående försäljning av pilsnerdricka samt 1 angående utsträckt utskänkningstid å första klassens restauranter.

I statsbidrag för år 1924 har Nämnden under år 1925 uppburit 500 kronor.

Motboksindragningar hava i likhet med föregående år genom samarbete med Systembolaget ombesörjts av nämnda bolag.

Likaså har genom Systembolaget personer förvägrats rätt att å utskänkningsställen erhålla rusdrycker.

Statistik över personer, behandlade enligt alkoholistlagen.

a)	från 1924 till 1925 kvarstående och under övervakning varande personer	19
b)	Nytillkomna och under övervakning varande	28
c)	Under uppsikt varande	10
	Summa	57

a) De från 1924 kvarstående grupperas på följande sätt:

återförda till nyktert levnadssätt	14
dömt till internering (ej internerad)	1
kvarstå	4
Summa	19

b) Nytillkomna:

återförda till nyktert levnadssätt	22
kvarstå	6
Summa	28

c) De under uppsikt stående:

återförda till nyktert levnadssätt	10
Summa	10

De under Nämndens uppsikt stående 57 personerna grupperas sålunda på följade sätt:

återförda till nyktert levnadssätt	46
kvarstå	11
Summa	57

Resultatet av Nämndens övervakande verksamhet får anses såsom mycket gott. Att detsamma blivit sådant bör i första hand tillskrivas den synnerligen noggranna övervakning, som av Nämnden utövats genom dess tillsyningsman. En rätt bedriven övervakning torde få anses vara det förnämsta medlet för att återföra alkoholister till ett nyktert levnadssätt.

Detta framgår tydligast av följande övervakningsrapport:

Antal personer	Antal besök	Summa	Antal personer	Antal besök	Summa
			Trsp 18		690
1	58	58	1	21	21
1	56	56	4	20	80
1	55	55	1	19	19
1	52	52	1	18	18
1	51	51	2	17	34
1	44	44	2	14	28
1	39	39	2	12	24
1	37	37	2	9	18
1	34	34	4	8	32
1	33	33	1	7	7
1	32	32	3	6	18
3	31	93	3	5	15
1	28	28	3	4	12
1	27	27	2	2	4
1	26	26	8	1	8
1	25	25	—	—	—
Trsp 18		690	Summa 57		1,028

N:o 17.
Nykterhetsnämndens årsberättelse för 1925.

Tillsyningsmannen har dessutom i ärenden rörande allmänna nykterhetstillståndet m. m. verkställt 67 utredningar, sålunda sammanlagt 1,095 besök och utredningar under året.

För bedömning av det allmänna nykterhetstillståndet i staden år 1925 torde redogörelse över fylleriförseelser, begångna av inom kontrollområdet kyrkoskrivna personer, vara värdefull:

	Antal personer	Hela antalet förseelser	Förseelser inom kontrollområdet	Förseelser utom kontrollområdet	Antal förseelser begångna av motboksinnehavare
Kontrollområdet	247	309	182	127	29
därav Västerås stad..	189	192	142	50	16

Av tillgänglig statistik hos systembolaget framgår att fylleriförseelserna jämförda med föregående års något ökat. Denna ökning får huvudsakligen tillskrivas bruket av tekniska preparat och denaturerad eller hembränd sprit.

Jämförelse mellan hela antalet fylleriförseelser inom kontrollområdet samt förseelser begånga av motboksinnehavare, d. v. s. 29 mot 11,883, visar att de restriktiva bestämmelserna hava varit till nytta i nykterhetshänseende.

Den totala konsumtionen av rusdrycker har enligt systembolagets uppgifter ökats under det gångna året. Orsaker härtill äro en förbättrad ekonomisk ställning bland bolagets kundkrets och en ökning av antalet motboksinnehavare.

I den mån som tillgången på rusdrycker försvåras har utan tvivel bland de personer, som äro begivna på och missbruka rusdrycker, användningen av pilsnerdricka ökats, och detta givetvis i syfte att söka åstadkomma berusning.

Nämnden har genom sitt arbete under det gångna året i sin mån sökt verka för en förbättring av det allmänna nykterhetstillståndet.

Mot den kontrollerade rusdrycksförsäljningen torde befogade anmärkningar icke kunna framställas, då däremot kraftiga ansträngningar måste göras för att stoppa den illegala rusdrycksförsäljningen.

Västerås den 15 mars 1926.

För Nykterhetsnämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1926. Den 29 April. V.

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna årsberättelse rörande den allmänna hälso- och fosterbarnsvården under år 1925, ävensom sådana berättelser för samma år från 1:ste och 2:dre stadsläkaren och distriktsläkaren, köttbesiktningsbyrån, bostadsinspektrisen samt hälsovårdstillsyningsmannen.

Västerås den 6 april 1926.

För Hälsovårdsnämnden:
JOHN KARLSSON.
Eric Plantin.

I. *HÄLSOVÅRDSNÄMNDEN OCH DESS VERKSAMHET.*

Ledamöter: Borgmästare J. Karlsson, ordf.; 1:ste stadsläkare C. Thunström, v. ordf., Veterinär M. Jonsson, Apotekare O. Oest, Regementsläkare G. Wingren, Sjukvårdaren J. O. Wass, Byggmästare F. Eklund.

Suppleanter: Bankdirektör A. Sundström, Byggmästare K. J. Karlsson, Länsveterinär J. Jakobsson, Ingenjör Th. Arvidsson, Förrådsarbetaren A. Larsson.

Sekreterare: E. Plantin.

Tjänstemän och övrig personal: 1:ste stadsläkare C. Thunström, 2:dre stadsläkare C. Idar, Stadsdistriktsläkare L. Bladini.
Föreståndare för köttbesiktningsbyrån: Veterinär M. Jonsson.
Kemist: Kemiska stationen.
1:ste tillsyningsman: E. Berggren. Tillsyningsmän: C. A. Holtz, L. E. Jansson, P. K. Forsberg.
Bostadsinspektris: Fröken Lisa Bruér.
Stadssjuksköterskor: för bemedlade: Anna Ekström, en plats vakant; för obemedlade: Elin Carlsson, en plats vakant.

Nämndens ordinarie sammanträden: 3:dje torsdagen i var månad, 12 sammanträden under året. Handlingarna protokollförda i 169 §§. Diariiförda ärenden 94.

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1925.

Tillsyningsmännen:

1:ste tillsyningsmannens årsredogörelse bifogas.

Bostadsinspektionen:

Inspektrisens årsredogörelse bifogas.

Köttbesiktningsbyrån:

Föreståndarens årsberättelse bifogas.

II. *BEFOLKNINGSFÖRHÅLLANDEN INOM SAMHÄLLET.*

1. Antal kyrkoskrivna inv. vid årets början: 29,944, därav 14,607 män och 15,337 kv.
2. Antal under året levande födda: 374, därav 193 m. och 181 kv.
3. Antal under året döda personer: 302, därav 142 m. och 160 kv.
4. Antal döda barn under 1 års ålder: 24, därav 12 m. och 12 kv.
5. Särskilt stor dödlighet i viss stadsdel har ej förekommit.

III. *ALLMÄN HÄLSOVÅRD:*

A. *Vattentillgång:*

1. Behovet av dricksvatten tillgodoses genom grundvatten från 3 st. sänkbrunnar av stålplåt i en grusås en halv mil utom staden.
2. Vattnets godhet utmärkt, dess mängd riklig.
3. Missförhållanden under året ej iakttagna.

B. *Avledning av spill- och grund-vatten:*

1. Avloppsförhållandena inom en del förstadsområden äro fortfarande otillfredsställande, men utdragning av stadens ledningar företages bitvis årligen.
2. Samhällets kloaknät: Allmänna ledningar ..... 45,452 m.
   Enskilda ledningar ..... 8,209 m.

   Summa 53,661 m.

C. *Renhållning:*

a. Latrinrenhållning:

1. I stadens centralare delar genom stadens renhållningsverk, i ytterområdena genom resp. gårdsägares försorg.
2. Missförhållanden ha föranlett till anmärkningar i 23 fall, varigenom rättelse åstadkommits. Intet åtal.
3. Antal våningsklosetter: 2,291, därav 1,911 W. C. i 402 fastigheter.
4. Bortforsling sker genom stadens renhållningsverk i 1,329 gårdar, i ytterområdena genom gårdsägarnes försorg i 398 gårdar.

5. Upplagsplats för latrin är renhållningsverkets pudrettfabrik, belägen å ett större obebyggt område inom staden, men medförande tidvis lukt och andra sanitära olägenheter för de kringboende. Nybyggnad å annan plats år efter år uppskjuten av ekonomiska själ.
6. Torvpudretten användes dels för stadens eget lantbruk, dels försäljes.

b. Renhållning av gård och gata:

1. Tredelningssystem. Bortforsling inom staden sker genom Renhållningsverket.
2. Särskilda upplagsplatser å stadens lantegendomar.
3. Svinmaten går till stadens svingård, uppförd å en av stadens lantegendomar.
   Skräpsopor till hamnfyllningar.
   Gödselsopor till stadens lantbruk.
4. Av tillsyningsmännen anmälda missförhållanden 93, varav endast 1 föranlett åtal.

c. Antal inom staden befintliga:

1. Svinhus, 23, alla utom stadsplan.
2. Fähus 14, alla utom stadsplan.
3. Stall 121, därav 74 inom stadsplan, 47 utom stadsplan.
4. Olägenheter och bristfälligheter vid dessa ha föranlett anmärkningar i 14 fall; rättade efter anvisning.
5. Svinhållning förbjuden inom stadsplan.

D. *Begravningsplats:*

Nyanlagd begravningsplats ett stycke utom staden har under året tagits i bruk.

E. *Fabriker och näringar:*

1. Sanitära missförhållanden beträffande upplag, fabriker, verkstäder eller andra näringsgrenar ha ej anmälts.
2. Anmälan om anläggande av nya fabriker enl. § 24 av hälsovårdsstadgan har ej förekommit.
3. Uppgift ang. minderåriga i industriellt yrke:
   1:ste tillsyningsmannen förordnad såsom tillsyns-organ. Har till yrkesinspektören insänt vederbörliga rapporter.

F. *Bostäder.*

1. Antal med boningshus bebyggda tomter vid årets slut 1,711.
2. Under året ha av enskilda uppförts
   18 boningshus, varav 13 lägenheter à 1 rum och kök,
   28 „ à 2 „ „ „
   5 „ à 3 „ „ „
3. Särskilda bostäder för lungsiktiga finnas ej.
4. Härbärgen och asyler ha ej tillkommit under året.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

5. Bostadsinspektionen handhaves av en särskild inspektris.
Antal inspektionsbesök under året 2,104
Diverse förfrågningar och klagomål 328
Avhjälpta missförhållanden 203
Inga lägenheter utdömda.

G. *Samlingslokaler:*

Utrymme, luftväxling, uppvärmning och beskaffenhet i:
1. Skolor.
2. Nöjes och andra samlingslokaler.
Inga åtgärder.

H. *Bad och badanstalter, särskilt skol- och folkbad:*

I stadens varmbadhus ha serverats 66,655 bad, varav för

skolbarn: billighetsbadstubad 2,570
fria simundervisningsbad 8,966,
simhall för skolungdom 3,149,
folkbad: billighetsbadstu ..... 16,134.

Staden har dessutom ett större kallbadhus vid hamnen och har därjämte anordnat s. k. friluftsbad å en holme i fjärden, dit regelbundna ångfärjeförbindelser finnas under sommaren.

I. *Födoämnen och njutningsmedel:*

1. Köttbesiktningstvång infört sedan många år.
2. (Frivillig besiktning förekommer ej).
3. Offentligt slakthus finnes ej.
4. Slakterier: 5. Intet under offentlig kontroll.
5. Ordnad mjölkkontroll genom tillsyningsmännen.
6. Matvaruberedning och matvaruhandel:

a. Offentligt slakthus saknas.
b. Slakterier ..... vid årets början 4, nedlagda 0, tillk. 1. Summa 5
c. Korvfabriker och charkuterier.... „ 24, „ 3, „ 3. „ 24
d. Bagerier och konditorier ..... „ 28, „ 2, „ 3. „ 29
e. Mejerier ..... „ 2, „ 0, „ 0. „ 2
f. Mjölkmagasin .. „ 78, „ 0, „ 6. „ 84
g. Kött- och charkuteributiker ... „ 30, „ 3, „ 2. „ 29
h. Övriga försäljningsställen för matvaror ..... „ 93, „ 1, „ 10. „ 102

Missförhållanden och åtgärder:

a. — — — — — — — — — — —
b. — — — — — — — — — — —
c. Anmärkningar 11, därav föranledande till åtal 0.
d. „ 18, „ „ „ „ 0.
e. „ 0, „ „ „ „ 0.
f. „ 29, „ „ „ „ 2.
g. „ 4, „ „ „ „ 1.
h. „ 6, „ „ „ „ 0.

7. Bryggerier och läskedrycksfabriker: resp. 2 och 5.
8. Översikt av under året beslagtagna födoämnen:

	Antal beslag	Kassationsorsak			
		tuberkulos	trikiner	andra sjukliga förändringar	förskämning
Kött av: nötkreatur	5	—	—	—	5
häst	—	—	—	—	—
svin	—	—	—	—	—
får, get ..	—	—	—	—	—
Inälvor	3	2	—	—	1
Korv	—	—	—	—	—
Andra födoämnen ..	5	—	—	—	5

9. Tillsyn av matserveringsställen:
41 inspektioner av tillsyningsmännen, därvid 6 anmälda anmärkningar.
10. Livsmedelskontrollens anordning och kostnader:
Mjölk och matvaruprov undersökas å kemiska stationen.
Kostnad för året 1,118 kr.
11. Anmärkningsvärda missförhållanden med avseende på försäljning eller förtäring av spritvaror eller andra berusnings- och njutningsmedel: Ingen anmälan till nämnden.

K. *Åtgärder i anledning av lagen ang. Könssjukdomar av den 20 juni 1918.*

1. Poliklinik inrättad 1:sta juli 1924.
Stadsdistriktsläkaren läkare därstädes.
2. Missförhållanden och på grund därav vidtagna åtgärder ha ej förekommit.

L. *Åtgärder i anledning av lag av 14 sept. 1914 angående vissa åtgärder mot utbredning av lungsot:*

1. Antal lägenheter i vilka smittrening för tuberkulos ägt rum: 35.
2. Övriga åtgärder: Anslag till Dispensären 4,000.

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1925.

M. *Åtgärder i anl. av lag om skyddskoppympning den 2 juni 1916.*

1. Andre stadsläkaren under året förordnad såsom offentlig vaccinatör.
2. Åtgärder beträffande oympade skolbarn: Föreläggande enligt lag.
3. Övriga åtgärder: Anslag till offentlig vaccination 100 kr.

N. *Kommunala vårdanstalter:*

1. Försäljningsanstalter: Fattigvårdsinrättning med särskilt sjukhus.
2. Barnhem, barnasyler, barnkrubbor: staden har en mindre barnasyl. (Enskild förening ett mindre barnhem och en barnkrubba).
3. Andra vårdanstalter (utom epidemisjukhus) finnas ej.

O. *Spädbarns- och fosterbarnsvård:*

Se bilaga från fosterbarnsnämnden.

P. *Hälso- och sjukvårdspersonal:*

1. Tjänstebefattningar hos nämnden:
   1 veterinär, föreståndare för köttbesiktningsbyrån.
   1 förste tillsyningsman, 3 tillsyningsmän.
   1 bostadsinspektris, 2 stadssjuksköterskor.
2. Såsom laboratorium för hälsovårdsnämnden anlitas Västerås kemiska station.

R. *Kvacksalveri och olaga medikamentförsäljning.*

Ha ej anmälts.

S. *Andra omständigheter, som kunnat menligt inverka på befolkningens hälsa.*

Intet att anföra.

Bilagor:

1. Översikt över dödsorsakerna enligt dödsbevisen.
2. Översikt över några av de viktigaste dödsorsakerna.
3. Uppgift om sinnessjuka.
4. Redogörelse ang. fosterbarnsvården.

Västerås den 1 mars 1926.

CARL THUNSTRÖM.
v. ordf.

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Årsberättelse rörande epidemisjukvården från hälsovårdsnämnden i Västerås stad för 1925.

1. I 2 § 1 mom. epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom kommunen under året och i anledning därav enl. 2 § 1 och 2 mom.[1]) vidtagna åtgärder (tillkallande av läkare, anmälan till tjänsteläkare eller länsstyrelse).	Skarlakansfeber ..... 55 Difteri ..... 32 Nervfeber ..... 5 Akut barnförlamning ..... 1 Epid. hjärnfeber ..... 3 S:a 96 Inga särskilda åtgärder av Nämnden behövliga.
2. Från läkare till nämnden enl. 2 § 3 mom. inkomna anmälningar.	96.
3. Förekomst av spetälska och åtgärder däremot enl. 2 § 6 mom.	—
4. Åtgärder enl. 3 § 1 och 2 mom. för beredande av isolering och vård åt personer som äro eller misstänkas vara behäftade med sjukdom, som i 2 § 1 mom. sägs.	Alla isolerade å sjukhus.
5. Åtgärder enl. 3 § 3 mom. för anordnande av observation, isolering m. m. av personer, som utan att vara sjuka likväl av läkare misstänkas föra smitta av sjukdom, som säges i 2 § 1 mom.	9 intagna å Epid.-sjukhuset för misstänkt skarlakansfeber. 25 intagna å Epid.-sjukhuset för misstänkt difteri. 7 intagna å Epid.-sjukhuset för misstänkt tyfus. 2 intagna å Epid.-sjukhuset för misstänkt epid. hjärnfeber. 1 intagen å Epid.-sjukhuset för misstänkt barnförlamning.
6. Åtgärder för: a) smittrening enligt 4 och 5 §§ och i samband därmed stående frågor enligt 6 och 7 §§.	Vanliga desinfektionsåtgärder i hemmen av tillsyningsmännen.

[1]) Hänvisningar till §§ och mom. avse, där icke annorlunda säges, epidemilagen den 19 juni 1919.

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättels för 1925.

	b) förgörande av ohyra (i bostäder, avlusningsanstalter).	Cyangasbehandling mot ohyra verkställd 43 ggr i inalles 172 rum. En privat cyankammare (vid en auktionslokal) har tagits i bruk 18 ggr (möbler o. kläder).
	c) utbildning av härför erforderlig personal.	1:ste tillsyningsmannen.
7.	Framställning enl. 9 § om kungörelse från predikstolen om utbruten smittsam sjukdom.	—
8.	Åtgärder enl. 10 § ang. skolor, offentliga tillställningar m. m.	—
9.	Åtgärder enl. 11 § till förekommande av onödiga folksamlingar.	—
10.	Uppgifter enl. 12 § till länsstyrelsen ang. smittsam sjukdom och ovanlig dödlighet bland råttor.	—
11.	Åtgärder enl. § 15 ang. pest och kolera.	—
12.	Ådömda straff enl. 28 § för tredskande mot hälsovårdsnämnds beslut jämlikt 3 § angående någons intagande å sjukvårdsinrättning eller isolering eller ställande under observation m. m.	—
13.	Föreläggande av vite enl. 29 §.	Föreläggande vid 200 kr:s vite för en gårdsägare att borttaga en å vind i bostadshus anordnad torrklosett.
14.	Förordnande enl. 31 § 2 mom. av åklagare.	—
15.	Anförda besvär enl. 32 § över hälsovårdsnämndens beslut.	—
16.	Anmärkningsvärda förhållanden i övrigt.	—

Västerås den 1 mars 1926.

CARL THUNSTRÖM.
v. ordf.

Årsberättelse från Förste Stadsläkaren i Västerås för år 1925.

N:o 18.
Hälsovårdnämndens årsberättelse för 1925.

I.

Befolkningsförhållandena inom samhället:

1. Antal kyrkoskrivna vid redovisningsårets början:

i Domkyrkoförsamlingen..	26,472,	därav	12,852	mk. och	13,620	kvk.
i S:t Ilians församling....	2,021,	„	1,005	„ „	1,016	„
i Lundby församling	1,451,	„	750	„ „	701	„
Summa	29,944,	därav	14,607	mk. och	15,337	kvk.

vid årets slut:

i Domkyrkoförsamlingen..	25,819,	därav	12,417	mk. och	13,402	kvk.
i S:t Ilians församling....	1,999,	„	971	„ „	1,028	„
i Lundby församling	1,426,	„	737	„ „	689	„
Summa	29,244,	därav	14,125	mk. och	15,119	kvk.

2. Antal under året levande födda (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	322,	därav	169	mk. och	153	kvk.
i S:t Ilians församling	25,	„	12	„ „	13	„
i Lundby församling	27,	„	12	„ „	15	„
Summa	374,	därav	193	mk. och	181	kvk.

3. Antal under året döda personer (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	275,	därav	125	mk. och	150	kvk.
i S:t Ilians församling	14,	„	8	„ „	6	„
i Lundby församling	13,	„	9	„ „	4	„
Summa	302,	därav	142	mk. och	160	kvk.

4. Antal döda barn under 1 års ålder (kyrkoskrivna):

i Domkyrkoförsamlingen	22,	därav	11	mk. och	11	kvk.
i S:t Ilians församling	1,	„	0	„ „	1	„
i Lundby församling	1,	„	1	„ „	0	„
Summa	24,	därav	12	mk. och	12	kvk.

5. Särskilt stor dödlighet inom viss del av samhället, och särskilt stor dödlighet bland späda barn:
Har ej förekommit.

II.

Allmänna sjukvården.

1. I § 2 mom. 1 och 6 i epidemilagen avsedda sjukdomars förekomst inom samhället under året:

Liksom under de närmast föregående 2 åren ha de epidemiska sjukdomarna visat ett fortsatt avtagande i frekvens, endast 2.3 pro

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1925.

mille av folkmängden. (Motsvarande siffra år 1924 = 5.6 pro mille) och enahanda synes förhållandet ha varit nästan över hela riket.

Av *Skarlakansfeber* ha förekommit endast 55 fall, fördelade med några få fall i var månad. Sjukdomen har också i allmänhet varit av lindrig natur. Intet dödsfall.

Difteri. Från juni 1924 till sept. 1925 har ej förekommit något difterifall i staden. Således en paus på över 1 år. Men efter skolornas början på hösten inträffade en mindre epidemi, 32 fall, började med 1 fall i september, 3 i oktober, 17 i november, 11 i december, varefter den i början av innevarande år synes åter utslocknad.

Sjukdomen började i och höll sig huvudsakligen till ett par småskoleklasser i en av stadens större folkskolor och spriddes endast i några få fall av skolbarn till andra barn i hemmen.

Varifrån den först insjuknade förvärvat smittan kunde ej utrönas, och upprepade halsprovtagningar av skolläkaren för att finna någon bacillbärare gåvo negativt resultat.

Snarast möjligt efter insjuknandet isolerades varje fall på epidemisjukhuset och efter ett par dagar togs i regel prov på alla familjemedlemmar för att om möjligt förekomma smittospridningen. Några andra åtgärder än upprepade provtagningar och noggranna desinfektionsåtgärder i hemmen ansågos tills vidare ej nödvändiga och epidemien synes härmed ha kunnat begränsas.

Sjukdomen var i några fall rätt allvarsam, men intet dödsfall har förekommit.

Av *Nervfeber* förekom i augusti och september inalles 5 fall inom samma familj, därav troligen de 2 första infekterade av orent vatten i en skogskälla och de 3 övriga sedermera genom kontakt i hemmet. Så snart sjukdomen konstaterats infördes de alla till epidemisjukhuset. Sjukdomen förlöpte ganska lindrigt.

Akut barnförlamning förekom i september med ett tämligen lindrigt fall.

Epid. hjärnfeber uppträdde med 1 fall i mars, 1 i maj och 1 i juni. 1 dödsfall.

2. Övriga sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder:

Allmänna hälsotillståndet i staden har 1925 liksom under de senaste åren varit ganska gott.

Av *influensa* förekommo såsom vanligt en del fall i början och slutet av året, dock utan särskilt svårare karaktär. 8 dödsfall.

Av *kikhosta* några fall under sommarmånaderna, och

av *påssjuka* några fall i början av året . Inga dödsfall.

I *akut lunginflammation* synes omkring ett 60-tal ha insjuknat, därav 14 dödsfall.

De vanliga *akuta åkommorna i luftrör och tarm* synas ha förekommit i måttlig mängd och intensitet. Resp. 11 och 13 dödsfall.

I *tuberkulos* ha förekommit 44 dödsfall, därav 32 i lungtuberkulos. För tuberkulosens bekämpande har av staden i likhet med föregående år anslagits 4,000 kr. såsom bidrag till Tuberkulosföreningens dispensärverksamhet.

Av de för året uppgivna 302 dödsfallen bland stadens kyrkoskrivna invånare har tuberkulosen som hittills skördat de flesta dödsoffren, nämligen 44, och därnäst kommer kräftan med 38 döda.

Av *könssjukdomar* ha från läkare i olika delar av landet ävensom från läkare i staden inrapporterats 84 fall (en minskning från 1924 med 6 fall) å här såsom bosatta uppgivna personer. Av dessa ha 59 uppgivit sig blivit smittade i Västerås och 25 å annan ort, merendels Stockholm. Å rapporterna ha angivits endast 1 fall av syphilis och 2 av mjuk sjankler, de övriga 81 gonorrhé. Av 30 anmälda s. k. smittokällor ha 6 ej anträffats, 6 styrkt smittofrihet och 13 tagits i behandling.

III.

1. Apoteksväsendet: Intet särskilt att anföra.
2. Barnmorskeväsendet: Intet särskilt att anföra.
3. Skyddskoppympning: 2:dre Stadsläkaren har varit förordnad såsom offentlig vaccinatör. Alla fall av försummad ympning ha efter anmaning inställts till vaccination efteråt.

   Enl. inkomna uppgifter ha inalles 447 barn skyddsympats under året.

IV.

Ämbetsförrättningar på grund av vederbörligt förordnande:

1. För hälso och sjukvård:
   a) Med tjänsten förenade inspektioner och dyl.
   b) Intet att anföra.

V.

Sinnessjuka och sinnesslöa:

Antalet i staden kyrkoskrivna sinnessjuka uppgå till 84, därav 36 män och 48 kvinnor. Av dessa vårdades 6 i enskilt hem, 22 å försörjningsanstalt, 3 å upptagningsanstalt och 53 å hospital.

Antalet sinnesslöa uppgå till 21, därav 14 män och 7 kvinnor. Av dessa vårdades 4 i enskilt hem, 13 å sinnesslöanstalt, 3 å försörjningsinrättning och 1 å hospital.

VI—VII.

Intet särskilt att anföra.

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

VIII.

Inom samhället bosatt personal av:

1. Läkare:
   E. Björkman, f. d. 1:ste provinsialläkare,
   G. Fjellander, 1:ste provinsialläkare,
   O. Ohlin, provinsialläkare,
   C. Thunström, 1:ste stadsläkare,
   C. Idar, 2:dre stadsläkare,
   L. Bladini, stadsdistriktsläkare,
   G. Wingren, regementsläkare,
   E. Strömberg, bataljonsläkare,
   L. Norrlin, lasarettsläkare,
   G. Nilsson, lasarettsunderläkare till 1 oktober, därefter E. Ekholm, M. Sjögren, läkare vid tuberkulossjukhuset,
   G. Holm, fängelseläkare.
2. Tandläkare: F. A. Malmström, C. V. Luthman, E. Adolphson, G. Jonsson, H. Lybeck, E. Nyström, Hj. Luttrop (skoltandläkare), E. Lagerqvist, inflyttad under året.
3. Sjukgymnaster: legitimerade:
   Major G. Nordencreutz, Fru Thora Wittbom, Fröken Elisabet Arvedson, Löjtnant B. Personne, Fru Eva Personne, Löjtn. O. Clarholm.
4. Fältskär: E. A. Strömberg.
5. Barnmorskor:
   a) Distriktsbarnmor: Fru Anna Berggren, Fröken Hilda Pihlgren, Fru Anna Ågren;
   b) Kommunalt anställda: Fröken Augusta Björkegren för Badelunda socken;
   c) Enskilt praktiserande: Fru Anna Maria Eriksson, f. d. distriktsbarnmorska, pensionerad.
6. Sjuksköterskor:
   a) Kommunalt anställda:
      Stadssköterskor (för bemedlade) Anna Ekström (godkänd).
      „ (för obemedlade) Elin Karlsson (godkänd).
      å Ålderdomshemmet: Anna Forslund, Elin Ramkvist, Alice Svärd (godkända), Greta Pettersson (ej godkänd),
      å Barnasylen: Maria Hellström (godkänd).
   c) I enskild sjukvårdstjänst:
      Gunh. Gustavsson, Ester Bergman, Klara Sjöholm, Maja Nyberg, Göta Segerstedt, Karin Mörk, Cecilia Rytterkvist, Astrid Frändberg, Svea Andersson, Märta Lindgren, Elsa Andersson, Elna Nilsson, Olga Ekström, Hanna Cederkvist, Karin Norrström (ingen av dessa godkänd).

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt av gängse sjukdomar,
2. Summarisk förteckning över skyddskoppympningen,

3. Sammandrag av utdrag ur barnmorskornas dagböcker,
4. Uppgift ang. medicinalpersonalen i staden,
5. 2:dre Stadsläkarens årsberättelse med årsredogörelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem,
6. Stadsdisriktsläkarens årsberättelse.
7. Översikt av anmälda fall av smittosamma könssjukdomar i Västerås med hänsyn till uppgiven smittningsort,
8. Översikt över smittosamma könssjukdomar i Västerås med hänsyn till ålder och kön,
9. Årsberättelse från epidemisjukhuset i Västerås för 1925.
10. Årsredogörelse från Polikliniken för könssjuka,
11. 1:ste tillsyningsmannens årsberättelse,
12. Bostadsinspektrisens årsberättelse.
13. Arbetsuppgift från stadssköterskan för mindre bemedlade.

---

14 Till Kungl. Medicinalstyrelsen i januari insänd:
Uppgifter från sundhetsinspektören i Västerås enligt diariet för könssjuka.

Västerås den 5 mars 1926.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Ambetsberättelse från andre stadsläkaren i Västerås för år 1925.

I. *Distriktet.*

1. Andre stadsläkarens distrikt har omfattat samma område som föregående år, nämligen: I, II, III, IV, VIII och XII fattigvårdsdistrikten.
2. Invånareantalet i distriktet torde fortfarande överstiga hälften av hela stadens folkmängd, som den 31 december 1924 utgjorde 29,950 personer.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de *epidemiska sjukdomarnas* förekomst hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.
2. Angående *övriga sjukdomar* hänvisas till bilagda översikt av gängse sjukdomar i Västerås under år 1925. Några särskilda åtgärder med hänsyn till dessa ha ej behövt vidtagas.

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

III. *Ämbetsförrättningar*

på grund av vederbörligt förordnande:

1. *Offentlig skyddskoppympning* har företagits å 369, förut ej ympade personer.
2. En *rättsmedicinsk undersökning* å levande person på begäran av Rådhusrätten i Västerås.

IV. *Sinnessjuka och sinnesslöa.*

Angående dessa hänvisas till förste stadsläkarens ämbetsberättelse.

V.

Intet av vikt att anföra.

VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:
1. Årsberättelse från sjukhuset vid stadens ålderdomshem jämte Bil. C.
2. Översikt av gängse sjukdomar i Västerås stad under år 1925.

Västerås i januari 1926.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Ämbetsberättelse från distriktsläkaren i Västerås för år 1925.

I. *Distriktet.*

1. Distriktets omfattning är oförändrad sedan föregående år.
2. Invånareantalet uppgår till närmare hälften av stadens folkmängd.

II. *Allmänna sjukvården.*

1. Angående de epidemiska sjukdomarnas förekomst hänvisas till förste stadsläkarens berättelse.
2. Allmänna hälsotillståndet har under året varit gott i likhet med år 1924.

III. *Ämbetsförrättningar.*

Jämlikt instruktionen har disrtiktsläkaren att ombesörja läkarevården vid polikliniken för könssjukdomar. Som av bifogad redogörelse framgår har frekvensen varit ungefär lika stor som under år 1924.

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1925.

IV—VI.

Intet av vikt att anföra.

Denna årsberättelse åtföljes av följande bilagor:

1. Översikt av gängse sjukdomar enligt formulär.
2. Årsberättelse från polikliniken för könssjukdomar.

Västerås i januari 1926.

LENNART BLADINI.
Distriktsläkare.

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Årsberättelse från sjukhuset vid Västerås stads Ålderdomshem för år 1925.

Sjukhuset tillhör Västerås stad.

Under året hava följande åtgärder vidtagits beträffande byggnaderna[1]) och deras omgivning: Inga väsentliga åtgärder.

Mathållning:[2]) Ingen väsentlig förändring.

Inventarier, utredningspersedlar och instrument: Komplettering.

Ordningsstadgar[2]) och bestämmelser för patienters intagning: Intet av vikt att anföra.

Följande förändringar hava inträffat beträffande personalen: Intet av vikt att anföra.

Följande viktigare åtgärder hava hos direktionen blivit föreslagna: Intet av vikt att anföra.

Övriga anmärkningsvärda förhållanden: ———.

I. Intagna, avlidna, underhållsdagar, utrymme samt avgifter.

Antal patienter		Underhållsdagar för samtliga vårdade	Antal sängar	Medeltal vårdade pr dag[4]	Högsta antal vårdade någon dag under året	Lägsta antal vårdade någon dag under året	Medellängd av sjukhusvistelsen[5])
intagna[3]	avlidna						
140	49	19,505	58	53	58	48	139

[1]) I händelse nybyggnader och större förändringar blivit utförda, torde i särskild bilaga en mera omfattande redogörelse lämnas med bifogande av kartor och planritningar.

[2]) I händelse större ändringar vidtagits beträffande mathållningen eller ordningsstadgarna, torde bifogas tryckta exemplar av den nya spisordningen eller de nya ordningsstadgarna.

[3]) Från föregående år kvarliggande medräknas ej.

[4]) Antalet underhållsdagar divideras med antalet dagar som sjukhuset varit öppet under året.

5. Antalet underhållsdagar divideras med antalet under året intagna.

II. *Inkomster.*

Anm. Då sjukhusets räkenskaper föras gemensamt med anstaltens i dess helhet, kunna inga uppgifter här lämnas.

III. *Utgifter.*

Anm. Se ovan!

IV. *Personalens storlek och löneförmåner.*

Befattningshavare	Lön Kr.	Andra förmåner
1. Sjuksköterska	1.290:84	(Inkl. dyrtidstillägg) + fritt vivre.
2. d:o	1.041:—	„ + „
3. Sköterskebiträde	624:60	„ + „
4. d:o	624:60	„ + „
5. d:o	624:60	„ + „
6. d:o	624:60	„ + „
7. Manl. vårdare	1.455:60	„ + „

Övrig personal (föreståndare, husmoder, maskinist, vaktmästare, kökspersonal) gemensam med anstalten i övrigt.

Denna berättelse åtföljes av följande bilagor:

Uppgift angående intagna sjukdomsfall ävensom döda. Bil. C.

Västerås den 31 januari 1926.

C. IDAR.
2:dre stadsläkare.

Årsberättelse från Västerås poliklinik för kostnadsfri behandling av könssjuka enligt lagen den 20 juni 1918, § 5.
För år 1925.

I. a) Läkare och hans vikarier för den manliga avdelningen: D:r L. Bladini. Vikarie för juni: D:r C. Idar.
Läkare och hans vikarier för den kvinnliga avdelningen: D:r L. Bladini. Vikarie för juni: D:r C. Idar.
b) Sköterskor, antal en.
c) Övrig personal: städerska.

	Behäftade med eller misstänkta för könssjukdom i smittosamt skede	Lidande av könssjukdom i icke smittosamt skede, hudsjukdomar o. s. v.
II. Antal under året undersökta eller behandlade patienter:		
a) manliga	75	2
därav nytillkomna under året	66	1
b) kvinnliga	43	—
därav nytillkomna under året	28	—
III. Antal under året vid polikliniken avlagda besök:		
a) av manliga patienter	1.283	59
medeltal pr mottagning	4.2	—
b) av kvinnliga patienter	1.026	—
medeltal pr mottagning	3.4	—

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

IV. Poliklinikmottagningarna ha under året varit förlagda till följande tider och veckodagar:
a) för manliga patienter: månd.—fred. 5—5,30 em., lörd. 1—1,30 em.
b) för kvinnliga patienter: månd.—fred. 5,30—6 em., lörd. 1,30—2 em.

V. Anmärkningar: (Poliklinikmottagningarna m. m.). Samma som föregående år.

L. BLADINI.
Distriktsläkare.
Poliklinikföreståndare.

Redogörelse för hälsovårdstillsyningsmännens i Västerås verksamhet år 1925.

Handel och näringar.

Rörelsens art	Antal			
	Vid årets början	Under året		Vid årets slut
		nedlagda	inrättade	
Slakterier	4	—	1	5
Korvfabriker	24	3	3	24
Charkuteributiker	30	3	2	29
Bagerier	28	2	3	29
Karamellfabriker	4	1	1	4
Brödbutiker	13	—	2	15
Mejerier	2	—	—	2
Mjölkbutiker	78	—	6	84
Smör-, ägg- o. ostbutiker	2	—	1	3
Speceributiker	64	1	1	64
Fiskbutiker	5	—	1	6
Frukt- o. grönsaksbutiker	9	—	5	14
Näringsställen	58	2	2	58
Rak- och frisérsalonger	12	—	—	12
Lump-, hud- och benupplag	9	—	—	9

Anmärkta missförhållanden, vidtagna åtgärder.

Beträffande	Anmärkta fall	Till nämndens åtgärd föranledda	Åtalade
Slakterier, korvfabriker och charkuteributi.	15	—	1
Bagerier och konditorier	18	—	—
Mjölkbutiker	29	2	2
Näringsställen	6	—	—
Stall, fähus och svinhus	14	1	1
Gårdsrenhållning	31	—	—
Lartinrenhållning	33	—	—
Soprenhållning	62	1	—
Avstjälpningsplatser och avlopp	9	1	—
Summa	217	5	4

Undersökning av födoämnen och dryckesvaror.

Mjölk och grädde.

Under året fortlöpande, av tillsyningsmännen inköpta prov å saluhållen mjölk och grädde ha med avseende å fetthalten undersökts vid Kemiska stationen i Västerås, varvid följande resultat uppnåtts:

	Antal			Fetthalt		
	Undersökta	Överstigande minimifetthalten	Understigande minimifetthalten	Högsta %	Lägsta %	Medeltal %
Oskummad mjölk	641	597	44	5,0	2.3	3,44
Tunn grädde	356	340	16	38,4	12,5	19.6
Tjock grädde	234	232	2	56,7	18,5	39,5
Summa	1.231	1,169	62	—	—	—

En mjölkhandlande, som vid tre olika tillfällen under loppet av trettio dagar saluhållit underhaltig mjölk, har åtalats härför, men frikänts enär han kunnat visa, att proven tagits vid mjölkens ankomst till staden. Leverantören blev sålunda åtalad, men även denne frikändes från ansvar.

I en speceriaffär inköptes ett prov av kondenserad mjölk, märkt "Pleasant Valley Farms Milk — sweetened and condensed" — och befanns enligt analys innehålla 5.22 % fetthalt. Enligt med provet bifogad bruksanvisning skulle mjölken utspädd med lika mängd vatten giva en produkt motsvarande s. k. helmjölk. Det insända provet hade en obehaglig lukt, varför återstoden utav varan förstördes.

Ett undersökt prov av grädde, märkt "Ideal-Grädde — Gräddkompaniet, Hälsingborg", visade en fetthalt av 11.3 %, men då provet där-

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

jämte hade en obehaglig, unken lukt, oskadliggjordes vad som senare påträffades utav grädder ifråga.

Medels pipettprov ha tillsyningsmännen sökt knotrollera renhetsgraden (smutshalten) hos den till staden införda mjölken. Proven, som tagits omedelbart efter mjölkens ankomst, visade i ett flertal fall vara bemängda med smuts i mer eller mindre grad, vadan nämnden funnit sig föranlåten meddela varning åt 42 st. leverantörer.

I en bageriaffär påträffades under sensommaren ett mindre parti paketerat spisbröd, som innehöll mjölmask. Vid närmare undersökning befanns insekten härleda från det bageri, där brödet tillverkats. Det maskbemängda brödet kasserades och rengöring av bageriet anbefalldes.

På grund av klagomål undersöktes prov å vatten från en brunn inom en fastighet i Västra förstaden. Vattnet befanns enligt analysen fullt dugligt ehuru hårt till matlagning och tvätt. Ett annat vattenprov, hämtat ur en nyanlagd brunn, befanns t. o. m. efter desinfektion av brunnen förorenat i hög grad, varför nämnden måst utdöma brunnen.

Av tillsyningsmännen under år 1925 oskadliggjorda födoämnen.

Kött av	Antal beslag	Kassationsorsak		
		Tuberkulos	Andra sjukliga förändringar	Förskämning
Kött av:				
Nötkreatur	5	—	—	5
Inälvor	3	2	—	1
Andra födoämnen	5	—	—	5
Summa	13	2	—	11

Vikten av de oskadliggjorda varorna utgör 383.5 kg.

Desinfektioner, som under året utförts, uppgå till 108, nämligen:

i anledning av:

tuberkulos	35
skarlakansfeber	41
difteri	23
nervfeber	3
övriga orsaker	6

Förutom kläder o. dyl., som behandlats i smittade hem, ha 98 rum och 34 kök desinficerats. 48.1 kg. formalin och 16 formalinlampor ha därvid förbrukats.

I och för utrotande av ohyra har cyanvätegasbehandling verkställts 43 gånger, omfattande 172 rum. Cyankammaren, inrymd i N:o 49 Stora gatan, har tagits i bruk 18 gånger. Huvudsakligen möbler, men även kläder, pälsverk m. m. har där undergått behandling.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

Som *kommunalt tillsynsorgan enligt lag om arbetarskydd* har undertecknad på Nämndens uppdrag tjänstgjort. Tillsynen omfattar 33 besök, fördelade på 23 dagar.

De inspekterade arbetsställena äro:

handel ..... 10 med ett sammanlagt arbetareantal av 24,
hantverk ..... 21 „ „ „ „ „ 61,
övrig verksamhet. 2 „ „ „ „ „ 7.

Missförhållande, som föranlett anmälan till yrkesinspektör, har i intet fall iakttagits.

Tjänsteskrivelser, som under året avlåtits, uppgå till 24,

därav till Nämnden	7
„ åklagaren	1
„ fastighetsägare m. fl.	12
„ yrkesinspektören	4

Diariet över till Nämnden inkomna handlingar upptar 94 ärenden.

Sammandrag över tillsyningsmännens arbeten under redogörelseåret bifogas.

Västerås i januari 1926.

ERNST BERGGREN.
Förste tillsyningsman.

Sammandrag av hälsovårdstillsyningsmännens arbeten år 1925.

Besökta platser i o. f. tillsyn	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Summa
Gårdar och avträden	1,623	1,411	1,459	1,524	1,542	1,336	1,081	1,257	1,601	1,628	1,448	1,426	17,336
Stall	134	126	136	130	137	106	96	118	131	135	111	109	1,469
Fähus	18	19	22	22	21	16	14	13	19	20	14	17	215
Svinhus	15	17	13	13	15	12	9	14	14	20	14	13	169
Lump-, hud- och benupplag	26	19	22	19	17	21	24	35	28	21	21	18	271
Avstjälpningsplatser	8	9	8	9	11	7	9	5	9	7	4	4	90
Avloppstrummor och diken	13	2	7	19	24	20	16	12	18	12	5	2	150
Godsmagasin	4	4	4	5	4	3	3	4	3	4	2	1	41
Salubodar för födoämnen	295	247	284	285	312	250	203	193	263	281	256	287	3,156
Salutorg	10	8	8	10	9	8	7	10	7	8	8	11	104
Bagerier och karamellfabriker	26	26	32	32	36	30	33	27	26	28	28	26	350
Mjölkförsäljningsställen	95	99	84	106	127	83	102	97	115	92	107	89	1,196
Slakterier och korvfabriker	185	155	117	171	198	174	145	99	170	180	169	168	1,931
Näringsställen	3	6	—	2	10	—	—	—	9	6	4	1	41
Rak- och frisérsalonger	—	3	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2	7
Arbetsställen för minderåriga	—	12	1	—	11	—	—	—	2	4	—	2	32
övriga uppdrag:													
Bitr. å köttbesiktningsbyrån	27	24	23	25	26	25	23	29	26	27	24	26	305
Utförda desinfektioner	6	3	6	3	8	7	7	3	8	18	24	12	105
Inköp av varor för undersökning	36	7	3	2	6	4	6	7	4	4	6	3	88
Anhållande av födoämnen	1	1	1	1	—	1	2	1	6	1	—	—	15
Tjänst å nämndens expedition	25	24	25	24	25	24	26	26	26	27	25	25	302
Diverse arbeten	27	27	31	28	21	30	23	31	30	28	29	29	334

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Redogörelse för bostadsinspektionens arbete för år 1925.

Div. förfrågningar	Klagomål	1:sta besök	Återbesök	Olägenheter avhjälpta	Läg. utdömda
118	210	531	1,363	203	—

Under år 1925 utfördes 2,104 inspektioner, fördelade enligt ovanstående tabell.

Dessutom ha förekommit en del arbeten, som icke ingå i ovanstående uppgifter, såsom bokföringsarbeten, skriftliga och muntliga förhandlingar med hyresvärdar och hyresgäster m. m. Ävensom många fåfänga besök för att besiktiga lägenheter, vilkas innehavare vistas hemma på oregelbundna tider och därför med svårighet kunnat anträffas.

För övrigt har arbetet fortgått efter samma riktlinjer, som föregående år.

Västerås i februari 1926.

LISA BRUÉR.

Uppgift över arbetet år 1925.

Nittiotvå familjer äro under året besökta med tillsammans 2,631 besök, fördelade under följande månader:

Januari	186	
Februari	171	
Mars	182	
April	232	
Maj	304	
Juni	224	
Juli	324	(semester)
Augusti	204	
September	180	
Oktober	175	
November	218	
December	231	
Summa	2,631	

16 vaktnätter.

Dessutom ha två patienter besökt sköterskan hemma med 400 besök, en med 83 och en med 317 besök.

Västerås den 31 december 1925.

ELIN CARLSSON.
Stadssköterska.

N:o 18. *Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.*

Sammandrag av förteckningar över sinnessjuka och sinnesslöa den 31 december 1925 kyrkoskrivna inom Västerås stad av Västmanlands län.

	Antal	Hemort		Kön		Civilstånd		Ålder			Vårdas å						
		landsbygd	stad	män	kvinnor	ogift	gift	under 20 år	20—40 år	över 40 år	enskilt eller däremot svarande hem	enskild anstalt	anstalt för sinnesslöa: obildbara	anstalt för sinnesslöa: bildbara	försörjningsanstalt	upptagningsanstalt för sinnessjuka	statsanstalt för sinnessjuka
A. Sinnessjuka...	84	—	84	36	48	58	26	2	37	47	6	—	—	—	22	3	53
Summa		84		84		84		84			84						
B. Sinnesslöa ...	21	—	21	14	7	21	—	14	5	2	4	—	6	7	3	—	1
Summa		21		21		21		21			21						

Redogörelse angående fosterbarnsvården i Västerås stad får år 1925.

A) *I enskild bostad* vårdade fosterbarn:

Antal vid årets början anmälda		46
Tillkomna under året		4
Summa		50
Avlidna under året:		
före fyllda 1 år	—	
efter fyllda 1 år	—	
Summa	—	
Avgångna av annan anledning:		
före fyllda 7 år	—	
efter fyllda 7 år	20	
Summa	20	
Hela antalet under året avgångna		20
Antalet vid årets slut vårdade:		
under 1 år gamla	1	
1—7 år gamla	29	30
Summa		50

B) *I särskild anstalt* vårdade:

Antal vid årets början anmälda	4	
Tillkomna under året	2	
Summa	6	

Avlidna under året:

före fyllda 1 år	—	
efter fyllda 1 år	—	
Summa		—

Avgångna av annan anledning:

före fyllda 7 år	—	
efter fyllda 7 år	3	
Summa		3

Hela antalet under året avgångna		3
Antal vid årets slut vårdade:		
under 1 år gamla	3	
1—7 år gamla	3	3
Summa		6

C) *Hela antalet inom kommunen vårdade fosterbarn* vid redogörelseårets slut 33.

D) *Fosterlegans storlek* pr månad:

i enskild bostad: högst 65: — kr., lägst 20: — kr.
i barnavårdsanstalt: högst 25: — kr., lägst —.

Västerås den 31 december 1925.

IDA GRÖNBERG.
Fosterbarnsnämndens ordförande.

Eric Plantin.

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Översikt av dödsorsakerna i Västerås

Dödsorsak (Enl. K. Med.-styr:s cirk. den 9 Oktober 1911)	Mankön: under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	60 år och därutöver	Okänd ålder	Summa mankön
Bildningsfel och sjukdomar hos nyfödda	6	—	—	—	—	—	—	—	—	6
Ålderdomsavtyning	—	—	—	—	—	—	—	6		6
Barnsängsfeber	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra havandeskaps- o. förlossningssjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Varfeber	—	—	—	1	—	1	—	—	—	2
Ros	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Influensa	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Epidemisk hjärnfeber	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Tuberkulos: a) Lungsot	—	—	—	1	—	6	3	2	—	12
b) Annan tuberkulos	—	6	1	—	—	—	—	—	—	7
Syfilis, förvärvad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Blodbildande organens och blodets sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2
Sockersjuka	—	—	—	—	—	1	1	—	—	2
Andra omsättnings- m. fl. sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Hjärnblödning	—	—	—	—	—	—	1	5	—	6
Andra sjukdomar i nervsystemet och sinnesorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	2	4	—	6
Sinnessjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Kronisk hjärtsjukdom	—	—	—	2	1	3	4	11	—	21
Andra cirkulationsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	10	—	10
Luftrörsinflammation, akut och kronisk	2	1	—	—	—	—	—	3	—	6
Akut lunginflammation	2	1	—	—	1	—	—	4	—	8
Andra andningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
Akut mag- och tarminflammation	2	—	—	—	1	—	2	—	—	5
Blindtarmsinflammation	—	—	—	—	—	1	—	1	—	2
Tarmhinder och tarmbråck	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Andra matsmältningsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	—	—	3	—	3
Urin- och könsorganens sjukdomar	—	—	—	—	—	1	1	4	—	6
Kräfta	—	—	—	—	—	2	3	13	—	18
Svulster av andra slag	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Olyckshändelse eller våda	—	—	1	—	—	2	—	1	—	4
Självmord	—	—	—	—	—	—	1	1	1	3
Summa	12	8	3	4	3	18	20	75	1	144

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

under år 1925 enligt dödsbevisen.

Kvinnkön									Summa kvinnkön	Summa summarum
under 1 år	1—5 år	5—10 år	10—15 år	15—20 år	20—40 år	40—60 år	69 år och därutöver	Okänd ålder		
6	—	—	—	—	—	—	—	—	6	12
—	—	—	—	—	—	—	16	—	16	22
—	—	—	—	—	3	—	—	—	3	3
—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
—	—	1	—	—	1	—	3	—	5	8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	2	10	4	3	1	20	32
—	2	1	1	—	1	—	—	—	5	12
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	1	1	1	—	3	5
—	—	—	1	—	—	—	1	—	2	4
—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	1
—	—	—	—	—	—	1	8	—	9	15
—	—	—	1	—	—	1	4	—	6	12
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	—	—	—	—	17	—	17	38
—	—	—	—	—	—	—	7	—	7	17
1	2	—	—	—	—	—	2	—	5	11
—	1	—	—	—	—	2	3	—	6	14
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	3
5	—	—	—	—	2	—	1	—	8	13
—	—	—	—	—	—	1	1	—	2	4
—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	3
—	—	—	—	—	1	—	2	—	3	6
—	—	—	—	—	2	—	2	—	4	10
—	—	—	—	—	1	4	15	—	20	38
—	—	—	—	—	—	1	—	—	1	1
—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	6
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3
12	6	2	3	3	25	17	89	1	158	302

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Översikt över gängse sjukdomar

Sjukdomar	Januari		Februari		Mars		April		Maj	
	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
Barnsängsfeber	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
Scharlakansfeber	4	—	1	—	3	—	1	—	6	—
Difteri (och strupsjuka)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Påssjuka	20	—	12	—	24	—	4	—	—	—
Kikhosta	—	—	—	—	—	—	—	—	3	—
Influensa	36	—	20	1	41	—	146	1	215	2
Nervfeber + Paratyfus	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Akut barnförlamning	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Epidemisk hjärnfeber	—	—	—	—	1	—	—	—	1	1
Akut inflam. i luftstrupe och luftrör	150	—	116	1	85	1	112	2	115	3
Akut lunginflammation	9	3	12	—	5	1	8	1	4	2
Lungsäcksinflammation	—	—	2	—	3	—	1	—	—	—
Akut mag- och tarminflammation	12	—	5	—	10	1	8	2	5	2
Summa	231	3	168	3	173	4	280	6	349	10

Sammandrag av summariska utdrag ur dagböcker, förda

Antal barnmorskor som avlämnat summariskt utdrag	Barnaföderskor.						Misfall	Födda barn											
											Levande födda				Dödfödda					
											Fullgångna		Ofullgångna		Fullgångna		Ofullgångna			
	Antal	Gifta	Ogifta	Änkor	Förstföderskor	Omföderskor		Antal	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Gossar	Flickor	Tvillingbörd	Trillingbörd
5	431	365	63	3	143	288	26	409	212	197	199	185	8	8	3	4	2	—	4	—

Uppgifter den 31 december 1925 angående läkare och

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Antal leg. läkare						Tandläkare praktiserande	
Provinsialläkaredistrikt E. provinsialläkaredistrikt Stad, Köping och Municipalsamhälle som ej tillhör provinsialläkardistrikt	Civila läkare med tjänsteårsrätt	Enskilt praktiserande	Icke praktiserande	Manliga	Kvinnliga	Summa	m.	kv.
Västerås stad	11	1	—	12	—	12	8	—

i Västerås år 1925.

Juni		Juli		Augusti		Sept.		Oktober		Nov.		Dec.		Summa	
Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde	Insjuknade	Döde
1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	3	3
10	—	8	—	—	—	4	—	8	—	8	—	2	—	55	—
—	—	—	—	—	—	1	—	3	—	17	—	11	—	32	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	60	—
8	—	—	—	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	—
48	1	15	—	—	—	—	—	—	—	31	1	140	2	692	8
—	—	—	—	3	—	2	—	—	—	—	—	—	—	5	—
—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1	—
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	1
36	1	35	—	31	1	24	1	22	1	64	—	76	—	866	11
3	—	2	1	—	—	3	1	3	—	4	1	10	4	63	14
—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	9	—
20	1	15	2	34	1	18	3	4	—	5	1	12	—	148	13
127	4	77	3	72	2	53	5	40	1	130	4	252	6	1,952	50

av barnmorskorna i Västerås stad under år 1925.

Barnsängskvinnan var 3 veckor efter förlossningen			Vid förlossning använda operationer										Barnaföderskor, förlösta och vårdade i barnmorskans eget hem (Regl. § 22, första stycket)	Barnaföderskor förlösta och vårdade å förlossningshem (Regl. § 22, andra och femte styckena
			Uttagande av efterbörden		Vändning verkställd av		Tång anlagd av		Trubbig hake anlagd av		Skarpa instrument använda av			
Frisk	Sängliggande sjuk	Död	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare	Barnmorska	Läkare		
424	3	4	—	7	—	—	—	12	—	2	—	—	—	—

tandläkare samt sjukgymnaster, barnmorskor och sjuksköterskor

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Sjukgymnaster legitimerade		Barnmorskor				Sjuksköterskor				
						Distriktssköterskor				
m.	kv.	Distrikts-	Kommunalt anställda	Anställda å förlossningsanstalt	Enskilt praktiserande	anställda av landsting	anställda av kommun	Dispensärsköterskor	i ensk. sjukvårdstjänst	Anmärkningar
3	3	3	1	—	1	1	2	1	—	—

N:o 18.
Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Summarisk förteckning upprättad med anledning av inkomna utdrag av journaler över skyddskoppympningen inom Västerås stad i Västmanlands län år 1925.

A. *Vaccination.*

Utdragets N:r	Församlingens namn	Ymparens namn	Antal personer som fullgjort ympningsplikt på grund av	
			framgångsrik ympning	11 § 2 mom. lagen om skyddskoppympning
1	Västerås	D:r G. Fjellander i Västerås	12	—
2	„	D:r O. Ohlin, Västerås.	12	—
3	„	D:r F. Köster i Kolsva	1	—
4	„	D:r C. Boberg i Kungsör	1	—
5	„	D:r G. Wingren i Västerås	22	—
6	„	D:r C. Thunström i Västerås	7	—
7	„	D:r L. Bladini i Västerås	10	—
8	„	D:r C. Idar i Västerås	391	—
			S:a 456	

Bifogad årsberättelsen och insänd jämte 8 journalutdrag över förut icke ympade personer till förste provinsialläkaren i Västmanlands län den 10 mars 1926.

CARL THUNSTRÖM.
1:ste stadsläkare.

Uppgifter för år 1925 från Sundhetsinspektören i Västerås stad.

Enligt diariet.

Enligt § 9						Enligt § 10		§ 11	Uppgifter om smittkällor							§ 12	Antal intyg enligt	
Antal inkomna anmälningar enl. § 9	Antal av dessa behandlade enl.			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 10	Behandlade enl. § 17	Anmälningar enl. § 11	Antal anmälda smittkällor	Antal anmälningar om smittkälla behandlade enligt			Resultat: Antal som			Antal anmälningar enl. § 12		
	§ 13	§ 16	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	återgått till behandling					§ 13	§ 14	§§ 21—22	ej anträffats	styrkt smittfrihet	påbörjat behandling		§ 14	§ 15
14	—	14	—	5	—	9	—	—	84	30	8	13	1	6	6	13	—	13	13

Övriga uppgifter eller iakttagelser av intresse meddelas i särskild bilaga.

Obs.! Paragrafhänvisningen avser lagen den 20 juni 1918 ang. åtgärder mot utbredning av könssjukdomar.

Västerås den 21 januari 1926.

CARL THUNSTRÖM.
Sundhetsinspektör.

Översikt av anmälda fall av smittsam könssjukdom i Västerås år 1925 med hänsyn till uppgiven smittningsort.

Smittningsort	Syphilis congenita			Syphilis acquisita									Gonorrhoea			Ulcus molle		
				Primaria			Secundaria			Summa								
	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a	M.	Kv.	S:a
Stockholms stad	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	13	1	14	—	—	—
Stockholms län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		1	1	—	—	—
Södermanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västmanlands län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42	17	59	1	—	1
Västmanlands län landsb.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—
Gävleborgs län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Västernorrlands län stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Danmark stad	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Andra länder	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Obekant	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1	—	—	—
Summa	—	—	—	1	—	1	—	—	—	1	—	1	62	19	81	2	—	2

Översikt av inkomna uppgifter om fall av smittsam könssjukdom i Västerås under år 1925 med hänsyn till ålder och kön.

Sjukdom	Summa	kön	Den smittades ålder											okänd
			under 1 år	1—10 år	10—15 år	15—20 år	20—25 år	25—30 år	30—40 år	40—50 år	50—60 år	över 60 år		
Syphilis	1	män	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—		—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—
Gonorrhoea	62	män	—	—	—	2	16	12	21	9	1	1		—
	19	kvinnor	—	—	—	2	5	5	5	2	—	—		—
Ulcus molle	2	män	—	—	—	—	1	—	—	1	—	—		—
	—	kvinnor	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		—

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Till Hälsovårdsnämnden i Västerås.

Undertecknad får härmed överlämna årsredogörelse från köttbesiktningsbyrån härstädes för år 1925.

Tillförseln av kött har under året varit något mindre än under närmast föregående år, huvudsakligen ifråga om fläsk. Detta förhållande torde få skrivas på de rätt höga fläskpriserna.

Tillförseln till byrån har uppgått till 21,377 djurkroppar. Av dessa ha 173 st. blivit helt beslagtagna och förstörda och 629 frigivna efter kassation av förändrade organ eller delar, sammanlagt 805 st. eller 3.7 %.

Av 5,248 inlämnade organ ha 217 av olika anledning oskadliggjorts. Beslagsorsakerna ha i hög grad växlat, men ha de merendels varit tuberkulos och septiska och pyämiska processer.

Vikten av det beslagtagna köttet har uppgått till 13,259 kg.

Trenne kött ha efter särskild behandling, sterilisation och saltning, överlämnats till resp. ägare.

I fråga om tillförseln under de olika månaderna och beslagsorsakerna m. m. hänvisas till närslutna bilagor.

Västerås den 1 mars 1926.

MARTIN JONSSON.

Antal besiktigade kött.

Månad	Kött av															
	Stor boskap		Större kalv		Mindre kalv		Får, get		Svin		Spädgris		Häst		Föl	
	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2	1/1	1/2
Januari	224	27	263	14	469	13	63	—	143	418	1	—	25	2	—	—
Februari	178	33	265	5	379	19	61	1	151	473	3	—	20	1	—	—
Mars	199	25	307	12	404	17	61	2	113	579	6	—	29	3	—	—
April	164	23	289	14	558	20	125	4	109	598	1	—	27	1	—	—
Maj	189	26	404	10	471	19	85	—	122	691	2	—	27	2	—	—
Juni	150	20	369	16	405	8	56	2	131	398	2	—	22	1	—	—
Juli	161	15	417	14	444	15	89	1	127	335	2	—	16	—	—	—
Augusti	160	22	360	13	319	21	132	2	91	315	4	—	23	—	—	—
September	210	22	349	11	390	12	286	5	85	416	1	—	34	—	—	—
Oktober	245	21	344	16	485	14	293	13	97	562	3	—	45	3	—	—
November	215	20	381	13	444	13	162	6	125	488	9	—	39	1	—	—
December	227	27	399	18	400	18	76	9	254	470	5	—	25	3	1	—
Summa	2,322	281	4,047	156	5,168	189	1,489	45	1,548	5,743	39	—	332	17	1	—

N:o 18.
Hälsovårds-nämndens årsberättelse för 1925.

Antal besiktigade lösa organ (enbart organbesiktning).

Månad	Enbart organbesiktning																							
	Storboskap						Kalv					Får, get				Svin				Häst				
	Lunga	Hjärta	Lever	Juver	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Huvud	Lunga	Hjärta	Lever	Tunga	Huvud
Januari...	22	25	25	18	225	23	1	1	2	14	—	—	—	—	—	1	3	8	—	1	1	1	—	—
Februari .	12	14	24	17	201	19	1	1	6	32	—	—	—	—	—	22	18	24	1	1	1	1	1	—
Mars.....	19	21	23	18	203	23	3	3	10	23	1	—	—	—	—	—	—	2	4	3	3	3	2	2
April.....	23	23	27	19	178	25	2	2	7	22	1	—	—	—	—	17	17	21	—	—	—	—	—	—
Maj	26	29	39	28	196	31	1	1	13	25	—	—	—	—	—	8	8	17	2	1	1	1	—	1
Juni	30	32	37	34	153	35	2	2	13	20	2	—	—	—	—	12	12	16	1	—	—	—	—	—
Juli	30	31	31	19	162	29	1	1	18	19	1	—	—	—	—	35	35	37	—	1	1	1	—	—
Augusti ..	45	47	50	45	163	49	2	2	11	16	1	—	—	—	—	10	10	15	1	2	2	2	—	2
Sept.....	45	44	48	39	196	45	—	—	5	10	—	—	—	—	—	15	15	20	1	6	5	4	3	3
Okt.....	32	32	44	34	250	41	3	3	6	16	3	—	—	—	—	4	4	14	1	10	10	10	6	7
Nov.....	19	19	27	17	211	22	2	2	4	6	1	—	—	—	—	2	2	6	3	9	10	—	4	8
Dec.....	52	52	59	41	209	53	—	—	1	14	—	—	—	—	—	17	17	22	4	4	4	—	—	3
Summa	355	369	434	329	2,347	395	18	18	96	217	10	—	—	—	—	143	141	202	18	38	37	39	16	26

Antal helt eller delvis beslagtagna kroppar och vid beslaget vidtagna åtgärder.

Djurslag	Antal besiktigade	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar		Godkända efter särskild behandling		Helt förstörda		Summa djur varå beslag gjorts	
		Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade	Antal	% av besiktigade
Storboskap.....	2,603	376	—	3	—	24	—	403	—
Större kalv	4,203	86	—	—	—	5	—	91	—
Mindre kalv	5.357	11	—	—	—	127	—	138	—
Får eller get	1,534	8	—	—	—	2	—	10	—
Svin.....	7,291	140	—	—	—	7	—	147	—
Spädgris.....	39	1	—	—	—	2	—	3	—
Häst	349	6	—	—	—	6	—	12	—
Föl	1	1	—	—	—	—	—	1	—
Summa	21,377	629	2,9	3	0,01	173	0,8	805	3,7

N.o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Beslagsrapport A från köttbesikt-

Orsak till särskild behandling eller kassation	Storboskap				Större kalv				Mindre kalv				Får, Get			
		Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd		
	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandlinä	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda
Blodförgiftning (Septicæmia)	—	—	—	—	1	—	—	1	44	—	—	44	—	—	—	—
Varfeber (Paæmia)	5	—	—	5	—	—	—	—	37	—	—	37	—	—	—	—
Tuberkulos (Tuberculosis)	206	198	2	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Igelsjuka (Distomatosis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Dyntsjuka (Cysticercus tenuicollis	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	8	8	—	—
Traum. mag-, mellangärds- och hjärtsäcksinfl.	27	27	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gulsot (Icterus)	2	—	—	2	—	—	—	—	4	—	—	4	—	—	—	—
Fläcklever (Teleangiektasia hepatis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Njurinflammation (Nephritis)	7	7	—	—	80	80	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—
Juverinflammation (Mastitis)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Infl. i leder, slemsäckar och senskidor	84	84	—	—	3	3	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—
Blödningar (Kontusioner och benbrott)	27	27	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Abscessbildning	5	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Cystabildning	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Svulstbildning	3	2	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Andra sjukliga förändringar	43	33	—	10	3	—	—	3	2	—	—	2	—	—	—	—
Utmärgling	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Omogenhet	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	5	—	—	—	—
Fargaltsvål	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Foder-, skållvatten- eller blodaspiration	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förskämning	—	—	—	—	2	1	—	1	43	8	—	35	—	—	—	—
Abnorm lukt	2	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Förorening	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	413	376	3	24	91	86	—	5	138	11	—	127	10	8	—	2
Antal besiktigade kroppar och lösa organ	2,603				4,203				5,357				1,534			

ningsbyrån i Västerås för år 1925.

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Svin				Spädgris				Häst				Föl				Enbart organbesiktning. De förändrade organanen förstörda				
Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd				Åtgärd								
Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Antal	Godkända efter kassation av förändrade organ eller delar	Godkända efter särskild behandling	Helt förstörda	Storboskap	Kalv	Får, Get	Svin	Häst
46	45	—	1													67			19	
																54	—			
1		—	1	1			1										—			—
																5				—
3	3							3	3											
21	21															15				
39	39											1	1							
14	14																			
1	1																		1	
								1			1								1	
7	4		3	2	1		1	8	3		5	—				6	1			
10	10																			—
																1			2	2
4	2	—	2																	
1	1																			
147	140	—	7	3	1		2	12	6		6	1	1	—	—	148	1	—	23	2
	7,291				39				349				1			4,229	357		540	210

N:o 18.

Hälsovårdsnämndens årsberättelse för 1925.

Antal kasserade organ och kött samt vikten av de kasserade köttpartierna.

Djurslag	Organ									Kött				
										Delar	Kroppar			Summa vikt kg.
	Lunga	Hjärta	Brösthinna	Lever	Bukhinna	Njure	Juver	Tunga	Huvud	Vikt i kg.	1/1	1/2	Vikt kg.	
Storboskap	72	2	197	66	189	226	15	3	3	3,799	23	1	4,084	7,883
Större kalv	—	—	5	1	5	108	—		—	16	4	1	212	228
Mindre kalv	7	9	130	—	130	265	—	—	—	6	126	1	2,313	2,319
Får, get	—	—	2		2	4	—			—	2	—	25	25
Svin	10	—	9	3	10	18	12	2	11	410	5	2	358	768
Spädgr's	—	—	2	—	2	4	—	—	—	—	2	—	27	27
Häst	1	—	6	—	6	12	—	—	—	254	6	—	1,755	2,009
Föl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	90	11	351	70	344	637	27	5	14	4,485	168	5	8,774	13,259

Antal och vikt av särskilt behandlade kroppar jämte uppgift å behandlingens art.

Djurslag	Godkända efter sterilisering				Godkända efter saltning			Summa behandlade		
	Antal		Vikt kg.		Antal	Vikt kg.		Antal		Vikt kg.
	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	Före behandlingen	Efter behandlingen	1/1	1/2	(Före behandlingen)
Storboskap	1	1	411	216	1		223	206	2	1	334
Summa	1	1	411	216	1		223	206	2	1	334

Västerås Centraltryckeri 1926

N:o 19.

Lönenämndens och Vatten- och Gasverksstyrelsens yttranden ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges remiss den 27 augusti 1925, varigenom Stadsfullmäktige för utlåtande till Lönenämnden överlämnat en såsom motion av Herr Edvard Karlsson upptagen framställning från f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson att Stadsfullmäktige måtte till förnyad behandling upptaga frågan om pension till Gustafsson, får Lönenämnden såsom yttrande åberopa bifogade utdrag av Lönenämndens protokoll vid ärendets handläggning.

Västerås den 16 april 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Lönenämndens i Västerås sammanträde den 19 december 1925.

§ 24.

Genom remiss den 27 augusti innevarande år hade Stadsfullmäktige för utlåtande till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Lönenämnden överlämnat en såsom motion av Herr Edv. Karlsson upptagen framställning från f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson, att Stadsfullmäktige måtte till förnyad behandling upptaga frågan om pension åt Gustafsson.

Det antecknades till protokollet att Stadsfullmäktige genom beslut den 22 föregående juni beviljat Gustafsson i årlig pension 930 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg samt att såsom grund för beslutet legat ett förslag jämte utredning av Lönenämnden.

Efter föredragning av handlingarna i ärendet, däribland yttrande av Vatten- och Gasverksstyrelsen enligt vilket styrelsen, under förklaring, att styrelsen funne principen uti Lönenämndens utredning vara riktig, icke hade något att erinra emot att Gustafsson erhölle samma pension som den 30 oktober 1919 beviljats f. gasverkseldaren A. H. Eriksson, utgö-

N:o 19. *Ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.*

rande 1,170 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg, och överläggning, beslöt Lönenämnden under hänvisning till, att sistnämnda pension tillkommit efter förslag av annan förberedande myndighet än Lönenämnden, och att Lönenämnden för beräkning av pensioner icke ägde avvika från principerna i nu gällande lönestat, som vid tidpunkten för Erikssons pensionering icke förelegat av Stadsfullmäktige antagen, hemställa hos Stadsfullmäktige att Stadsfullmäktige på anförda principiella grunder måtte förklara motionen icke föranleda ändring uti Stadsfullmäktiges en gång i ärendet fattade beslut.

Som ovan
In fidem:
Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Vatten- och Gasverksstyrelsens i Västerås sammanträde den 8 september 1925.

§ 122.

Genom beslut den 27 sistlidna augusti hade Stadsfullmäktige till Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Lönenämnden remitterat en av Herr Edv. Karlsson såsom egen motion upptagen framställning från f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson att Stadsfullmäktige måtte vid förnyad behandling upptaga frågan om pension åt Gustafsson.

Styrelsen beslöt förklara, att Styrelsen gillade principen i den av stadens lönenämnd den 15 juni 1925 i förevarande fråga vidtagna utredningen, men att Styrelsen å andra sidan icke hade något att erinra emot att Gustafsson erhölle samma pension som den 30 oktober 1919 beviljats f. gasverkseldaren A. H. Eriksson från 1920 års ingång.

Som ovan
In fidem:
Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Tacksamt erkännande Stadsfullmäktiges välvilja, att vid sammanträde den 22 sistlidne juni åt mig bevilja en pension av 930 kronor med dyrtidstillägg därå, vill jag emellertid, då jag tror, att denna pensionsfråga ej var fullt klarlagd då beslut fattades, härmed vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville ånyo upptaga densamma till behandling.

Jag har tjänstgjort som gasverkseldare i 29 år, vilket torde kunna motivera, att jag finge pension som sådan. Vid min avgång som eldare hade jag en avlöning av 1,800 kr. pr år, vilket även vitsordats av gasverkets föreståndare. Jag anhåller därföre vördsamt, att min pension bestämmes till 65 % av detta belopp = 1,170 kronor samt löpande dyrtidstillägg därå.

N:o 19, *Ang. pensionering av f. gasverkseldaren C. G. Gustafsson.*

Som stöd för denna min begäran vill jag framhålla, att en kamrat till mig, A. H. Eriksson, som tjänstgjort som eldare samtidigt med mig, då han år 1919 slutade i gasverkets tjänst, just erhöll det pensionsbelopp, som jag nu begär. Likheten i vår tjänstgöring framgår av följande uppställning:

	Eriksson	Gustafsson
Född år	1857	1859
Ålder år 1925	68	66
Anställdes i gasverkets tjänst år	1884	1886
Eldare vid gasverket till år	1914	1915
Antal eldareår	30	29
Slutade vid verket	1919	fortf. i verkets tjänst
Antal år i verkets tjänst	35	39
Ålder vid pension	62	66
Erikssons pension 65 % av 1,800 kr.	1,170	
Gustafssons pension 65 % av 1,433 kr.		931
Inkl. dyrtidstillägg, 50 % av pensionsbeloppet	1,743	1,395

Som synes av ovanstående, har jag varit 4 år längre i verkets tjänst än Eriksson, vilket borde uppväga min 1 år kortare tjänstgöring som eldare.

På grund av vad jag sålunda anfört, hoppas jag, att stadsfullmäktige välvilligt upptar frågan till förnyad, allsidig och rättvis behandling.

Västerås den 18 augusti 1925.

C. G. Gustafsson.

Ovanstående skrivelse upptages som egen motion.

E. Edv. Karlsson.

N:o 20.

Lönenämndens utlåtande över framställningar ang. löneregler för en del befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Till Lönenämnden har för yttrande överlämnats framställningar från olika befattningshavare angående den ändring uti för dem gällande lönestat att de måtte uppflyttas i högre löneklass.

De framställningar, som föreligga, äro:

1:o från poliskommissarien och polisföreningen Kamraternas lokalavdelning av Svenska Polisförbundet avseende poliskåren, vilken framställ-

N:o 20. *Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.*

ning, jämte däröver avgivna yttranden av Magistraten coh Polisnämnden, Stadsfullmäktige den 29 oktober 1925 remitterat till nämnden;

2:o) från exekutionsbetjänterna med däröver avgivet yttrande av Magistraten och stadsfogden;

3:o från Svenska Kommunalarbetareförbundets avdelningar N:o 116, omfattande brandkåren och N:o 144, omfattande förmän och med dem likställda samt vissa befattningshavare vid tekniska verken; samt

4:o) från två befattningshavare vid tekniska verken, nämligen Rörnätsförmannen J. Hedkvist samt Mätarejusterareförmannen F. Jäderlund, vilka jämväl inbegripits uti den under 3:o) angivna framställningen.

Beträffande dessa framställningar, vilka lönenämnden upptagit till behandling uti ett sammanhang och vilka samtliga härmed bifogas, får Nämnden anföra följande.

Nu gällande lönestat har varit i tillämpning från och med år 1921. Det bärande i denna lönestat — för övrigt dess styrka — är, att lönen, fattad i inskränkt bemärkelse såsom grundlön och ålderstillägg, reglerats efter 1914 års levnadskostnadsnivå, och att den stegring i levnadskostnaden, som därefter inträtt, fått sin motsvarighet i ett rörligt lönetillägg, s. k. dyrtidstillägg, vilket i förhållande till den fasta lönen kompenserat de ökade levnadsomkostnaderna och detta till fullo å en fast lön upp till 2,000 kr. samt å lönebelopp därutöver med vissa lägre procenttal i förhållande till indextalet, nämligen för avlöningsbelopp mellan 2,000 och 4,000 kr. ett procenttal, som utgör 60/100-delar av indextalets siffra för levnadskostnadsökningen och för avlöningsbelopp över 4,000 kronor ett procenttal, som utgör 40/100-delar av nyssnämnda siffra. Härigenom och på grund av levnadsomkostnadernas fortfarande höga läge i förhållande till före krigstiden, har detta rörliga tillägg utgjort och utgör en relativt stor del av den totala avlönnigen. Emellertid är lönesystemet sådant, att den sammanlagda avlöningen ger en reallön, som, ehuru till siffran mindre, är exakt densamma nu som år 1921, enär den inträdda lönesänkningen motsvaras av en likvärdig höjning av penningvärdet, så att lönen i dag erbjuder befattningshavaren samma levnadsstandard som år 1921. Lönenämnden har icke kunnat undgå, att i de framställningar angående ökade löner, som sedan 1921 allt emellan återkommit, spåra en beklaglig oförståelse för denna så viktiga och för befattningshavarne förmånliga samt framförallt rättvisa detalj i lönesystemet. Det bör i detta sammanhang förtjäna såsom exempel anföras, att dyrtidstillägget för en befattningshavare med en fast lön av 2,000 kronor efter nuvarande index 175 uppgår till 1,500 kronor, motsvarande 75 % av avlöningen, för en befattningshavare med 4,000 kronor i fast lön till 2,400 kronor motsvarande 60 %, och för en befattningshavare med 6,000 kronor i fast lön till 3,000 kronor, motsvarande 50 %. Då Lönenämnden hänvisar till denna styrka i lönesystemet, är därmed icke utan vidare sagt, att avvägningen av de fasta lönerna för de olika befattningshavarna vid löneregleringen varit den riktiga, men det anförda har dock sin stora betydelse för bedömande av de gjorda framställningarne över huvud taget och särskilt avgörande av frågan om dessa framställningar redan nu skola föranleda en omläggning

N:o 20.
Ang. löneregler för en del befattningshavare.

av lönesystemet i den riktning, som, om den också icke tagit sig direkt uttryck i Löneregleringskommitténs motivering till nuvarande lönestat, likväl ansetts därur kunna utläsas och som av Drätselkammaren i dess yttrande över förslaget angivits i följande ordalag: "Ehurväl det tydligt framgår av tankegången i hela kommittéförslaget att dyrtidstilläggen äro att anse såsom ett nödtvunget bihang till lönerna, beroende på de synnerligen olika och växlande levnadsomkostnaderna för närvarande, och att så snart normal stabilitet med avseende å den allmänna prisnivån vunnits det då eventuellt kvarstående dyrtidstillägget skall sammanslås med de fasta löneförmånerna och lönestaten omräknas därefter etc.".

De gjorda framställningarna och Drätselkammarens nyss återgivna uttalande uppkalla till besvarande av frågan, huruvida tidpunkten nu kan vara inne att i antydd riktning omlägga lönesystemet.

Då Lönenämnden för sin del besvarar denna fråga nekande, är Lönenämnden ingalunda omedveten om, att förhållandena dock snart kunna påkalla en sådan ändring; och det bör i detta sammanhang meddelas, att Nämnden redan tillsatt en kommitté med uppdrag att hava sin uppmärksamhet riktad på denna fråga. Så länge staten alltfort i sitt lönesystem har inrymt ett rörligt efter levnadsomkostnaderna fluktuerande tillägg synes det också knappast finnas anledning för kommunerna att utan starka skäl övergå till ett system med enbart fasta löner. Det kan jämväl anmärkas, att levnadskostnadsindex fortfarande, om ock inom rätt så snäva gränser, fluktuerar, och att en förmodan, om att så framdeles icke skulle bliva fallet, ej kan fotas på säkra grunder.

Av ovan anförda skäl har det synts Lönenämnden vara att både betjäna staden och befattningshavarne att låta dyrtidstilläggsbestämmelserna såsom en väsentlig del i nuvarande lönesystem tillsvidare förbliva orubbade i enlighet med de beslut härutinnan, som hittills och senast för innevarande år av Stadsfullmäktige fattats.

Nämnden har här förut yttrat att det ovan behandlade spörsmålet om lönesystemets bibehållande icke ger svar på frågan, huruvida skilda befattningshavare eller hela grupper sådana vid inpassningen i löneskalan fått sina avlönnigar skäligt avvägda, och belyser givetvis ännu mindre frågan om ändrade förhållanden under den tid nu gällande lönestat tillämpats kunna anses påkalla löneregleringar i större eller mindre omfattning inom ramen av nuvarande lönestat och de föreliggande framställningarna från befattningshavarehåll syfta ju i främsta rummet häråt.

Vad då först angår grupperingen av befattningshavarne i löneskalan vid lönereglingen 1921, så vill det synas som man därvid i stort sett kommit till en riktig avvägning framförallt vid värdesättningen av stadens egna befattningshavare och befattningshavaregrupper inbördes. Ty högst få och relativt obetydliga äro de ändringar, som sedan 1921 måst vidtagas i lönestaten och dessa ändringar avse endast enstaka befattningshavare. Men även vid jämförelse med andra löntagare utåt, såväl i Västerås som i andra städer torde lönestaten vid tidpunkten för dess genomförande hava stått sig gått. Visserligen föregicks lönestatens antagande av en allmän kritik över det framlagda förslaget från befattningshavarnes egen sida,

N:o 20.
Ang. löneregler för en del befattningshavare.

varvid alla eller de flesta ansågo sig för lågt placerade i löneskalan, men sådant är en vid alla löneregleringar återkommande företeelse och torde ej böra tillmätas allt för stor betydelse. Däremot torde det för sakens bedömande vara av vida större vikt att det kan framhållas, att 1921 års lönestat tillförde stadens befattningshavare inkomster, som då icke stodo efter motsvarande befattningshavares i andra jämförliga städer eller jämförbara löntagares i allmän eller enskild tjänst här i staden. De senast gångna fem åren torde hava medfört en del förändringar härutinnan i skilda hänseenden. Å ena sidan hava löneregleringar genomförts för vissa kategorier av statliga befattningshavare, vilka regleringar i allmänhet synas hava medfört ökade löneinkomster för dessa befattningshavare — i vissa fall torde dock motsatsen hava inträffat. Vidare vill det synas som om i en del svenska med Västerås jämförliga städer, vilka 1921 icke avlönade sina tjänstemän bättre än Västerås, de kommunala befattningshavarnes löneinkomster under de senaste åren kommit att stanna vid relativt något högre belopp än i Västerås, och hava de undersökningar, som härutinnan gjorts givit vid handen, att detta förhållande i främsta rummet skulle vara att söka däri, att den samfällda lönesumman i dessa andra städer icke på samma sätt som här följt indextalets nedgång, utan i följd av bristande smidighet i dyrtidstilläggsbestämmelserna stannat på en något högre nivå. Emellertid hava undersökningarna visat, att nämnda företeelse gäller löntagarne i allmänhet och att det icke kan sägas, att vissa befattningshavare eller befattningshavaregrupper vid jämförelse med andra städers förhållanden äro sämre ställda och andra bättre. Å andra sidan har under de år nu gällande lönestat varit i kraft i fråga om enskild tjänstenaställning vida starkare lönereduceringar ägt rum, än vad indextalets nedgång åstadkommit för stadens löntagare. Detta i följd av den starka depressionen och den stora arbetslösheten inom det enskilda näringslivets alla områden.

Under nu angivna förhållanden är det icke rättvist och billigt att tänka på löneförbättringar åt endast vissa befattningshavare. Skall ändring vidtagas i ena eller andra riktningen bör den avse befattningshavarne i allmänhet.

Ett bifall till de nu gjorda framställningarne eller någon eller några av dem skulle dessutom innebära en utbrytning av vissa grupper befattningshavare ur det sammanhang, varuti avvägningen av deras löner stått till avvägningen av andra gruppers löner. Härigenom skulle enhetligheten i lönesystemet vara sprängd, och en anledning till omfattande lönetvister given. Lönenämnden vill visserligen icke förneka att ur rent principiell synpunkt skäl för partiella löneregleringar kunna givas, men måste uppställas såsom villkor för genomförande av dylika regleringar, att dessa skäl skola vara så starka, att en ändring för en grupp befattningshavare icke skall kunna åberopas som skäl av andra befattningshavaregrupper för ändring av deras löner.

Vad nu föreliggande framställningar angår har Nämnden på grund av sin principiella ståndpunkt — varom mera nedan — icke verkställt några detaljerade undersökningar för varje särskild befattningshavares

N:o 20.
Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

vidkommande eller beträffande de olika befattningshavaregruppers inbördes ställning. Polispersonalens ansökan, som varit föremål för en mera omfattande förberedande behandling torde dock påkalla det största intresset. Polisnämnden har i sitt yttrande till denna framställning gjort sig till tolk för den uppfattningen, att vid 1921 års lönereglering lönerna för polispersonalen blivit knappt avmätta, vilket skulle framgå vid en jämförelse med avlöningen, som åtnjötes av samma befattningshavare i andra städer. Det må vara att en dylik jämförelse visar, att polispersonalen härstädes nu är lågt avlönad, men därmed är särskilt i betraktande av vad ovan framhållits, ej alls sagt att så var förhållandet 1921. Och att skillnaden mot andra städer är så stor att den nu omedelbart påkallar en ändring i lönegrupperingen för polispersonalen kan vara tvivel underkastad. Den av Polisnämnden åberopade sammanställningen i Svenska Stadsförbundets tidskrift, vilken också såsom jämförelsematerial icke är alldeles fullständig, då den är i avsaknad av uppgifter angående de övriga förmåner, som med befattningen äro förenade, såsom fri läkarevård o. dyl., och vilka givetvis böra uppskattas, visar dock att ytterligare fyra städer hava lönen för poliskonstapel utmätt på ungefärligen samma nivå som härstädes. Med dessa förhållanden för ögonen synes en betänksamhet att nu ändra grupperingen för polispersonalen, vilken tilläventyrs skulle kunna anses vara härtill närmast berättigad, med därav med säkerhet följande lönestrider samt vittgående ej överblickbara konsekvenser i ekonomiskt avseende, vara befogad. Att ändra lönerna för i framställningen angivna befattningshavare må alltså ingå som en del i en allmän revision av lönestaten, för vilken tiden icke ännu synes vara mogen.

Med den sammanfattning av det anförda, att Lönenämnden funnit tillräckligt starka skäl ej vara anförda att utan sammanhang med en allmän revision av lönestaten vidtaga ändringar i densamma för vissa grupper befattningshavare, vill Lönenämnden anmäla, att Nämnden funnit de nu gjorda framställningarna icke böra påkalla ett beslut av Stadsfullmäktige annat än i sammanhang med en sådan revision.

Västerås den 9 mars 1926.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Över till magistraten ingivna till Stadsfullmäktige gjorde framställningar *dels* från poliskommissarien *dels och* från polisföreningen Kamraternas lokalavdelning av Svenska polisförbundet om uppflyttande i högre lönegrad har magistraten hört polisnämnden i staden, som i till Stadsfullmäktige ställd skrivelse den 20 innevarande oktober över framställningarna sig yttrat.

N:o 20. *Ang. lönereglering för en del befattningshavare.*

Magistraten får härmed överlämna dessa framställningar jämte polisnämndens yttrande till Stadsfullmäktige, som i ärendet behagade fatta beslut, och får magistraten, som anser framställningarna synnerligen berättigade och behjärtansvärda, på de skäl polisnämnden anfört tillstyrka att Stadsfullmäktige måtte bifalla de gjorda framställningarna.

Västerås rådhus den 23 oktober 1925.

På Magistratens vägnar:
JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten i staden har till Polisnämnden för yttrande remitterat till Stadsfullmäktige ställda framställningar från befattningshavare vid ploiskåren i Västerås om löneförhöjningar, nämligen dels från poliskommissarien dels ock från polisföreningen Kamraterna.

Nämnden har vi bedömande av frågan, huruvida framställningarna antingen skulle till Stadsfullmäktige överlämnas i samband med Nämndens avgivande av förslag till budget för år 1926 eller ock omedelbart ingivas, ansett för frågans förberedande behandling hos vederbörande myndigheter och för tids vinnande lämpligare att nu omedelbart överlämna ärendet till Stadsfullmäktige.

I sådant avseende får Nämnden anföra.

Nämnden har den uppfattningen att vid genomförande av 1921 års lönereglering för stadens befattningshavare lönerna för polispersonalen blevo för knappt tillmätta.

Av den vid framställningarna fogade lönestatistiken framgår ock tydligt, att polismännen i Västerås i jämförelse med enahanda befattningshavare i ett antal namngivna svenska städer äro lågt avlönade. Lönestatistiken är så till vida ej fullt upplysande, då dyrtidstilläggen ej äro uträknade.

Uppgiften att polismännen i Västerås äro lågt avlönade i förhållande till andra städers poliskårer, bestyrkes dock än tydligare av en i Svenska Stadsförbundets tidskrift, häfte 5, för september 1925 intagen och av Byråchefen Bertil Nyström verkställd utredning benämnd "De större städernas befattningshavare och deras löneförmåner 1913—1924".

I den i artikeln intagna tabell 2, "Översikt över de kommunalanställdas antal och lönetillägg i vissa städer", vilken översikt omfattar 36 svenska städer, är angiven genomsnittlig löneinkomst — alltså dyrtidstillägg inräknat — för år 1924 för poliskonstapel. Därav framgår, att endast i 6 av de 36 städerna löneinkomsten för poliskonstapel är lägre än i Västerås.

Under hänvisning till det anförda och med vitsordande av det berättigade i polispersonalens framställningar, får Polisnämnden, som på grund

av den korta tid för ärendets förberedande behandling, som stått Nämnden till buds, icke ansett sig kunna fixera den löneförhöjning, som kan anses vara skälig, hemställa,

N:o 20.
Ang. löneregelring för en del befattningshavare.

att Stadsfullmäktige ville bereda polispersonalen i Västerås förbättrade löneförmåner.

Västerås den 20 oktober 1925.

För Polisnämnden:
JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då indextalet nedgått från 259 vid nuvarande lönestats fastställande till 175 vid innevarande kvartals början, varigenom mina löneförmåner, till följd av den låga grundlönen, i så avsevärd grad minskats att de nu ej kan anses stå i proportion till det verkliga levnadsbehovet eller vara avvägda i förhållande till med tjänsten åvilande arbete och ansvar, får jag härmed vördsamt anhålla att bliva uppflyttad från 29:de till 33:dje lönegruppen.

Som stöd för denna begäran får jag även vördsamt åberopa här bilagda löneuppgift för poliskommissarier i en del andra med Västerås jämförliga städer samt att löneförmånerna för poliskommissarien här i staden, som före tillämpningen av nu gällande lönestat utgick med 3,200 kronor i grundlön, 300 kronor i ålderstillägg efter 5 och 10 års tjänst och 200 kronor i beklädnadsersättning jämte fri läkarevård och medicin, även för familjen, vid den senaste löneregleringen nedsattes med 200 kronor å grundlönen och 69 kronor å sammanlagda ålderstillägget varförutom såväl beklädnadsersättningen som förmånen av fri bostad och medicin helt indrogs.

Som synes av åberopade löneuppgift har poliskommissarie i de städer som uppgiften omfattar, med undantag av Lidköping, en stad på cirka 2,800 innevånare, en grundlön på lägst 5,200 kronor, varför jag, även om min begäran helt skulle bifallas, komme att åtnjuta avsevärt lägre grundlön, ålderstilläggen inräknade, än motsvarande befattningshavare i med Västerås jämförliga städer.

Dessutom får jag hänvisa till vad polismännen i sin skrivelse anfört om Västerås som dyrort m. m.

Västerås den 20 oktober 1925.

C. A. Linder.
Poliskommissarie.

N:o 20.

Ang. lönereglering för en del befattningshavare.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan polisföreningen "Kamraterna" härstädes, lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, på möte den 16 oktober innevarande år, beslutat göra framställning om uppflyttning i högre lönegrupp för poliskårens personal, får undertecknad, styrelse för föreningen, i saken vördsamt anföra följande:

Som framgår av gällande lönestat, har grundlönen fastställts efter 1914 års beräkningsgrund och har polispersonalen placerats i lönegrupper, vad särskilt beträffar den patrullerande personalen, med inkomst betydligt understigande den, som enligt gjord beräkning, samma år skulle komma normalfamilj till del.

Då därtill kommer, att den låga grundlönen är bestämmande vid erhållande av dyrortstillägg i enlighet med det av Socialstyrelsen för varje kvartal beräknade och tillkännagivna indextalet, inses alltför väl, det vi ovillkorligen måste befinna oss i en allt annat än avundsvärd ekonomisk ställning. 1914 års löner för normalfamilj äro ej så tilltagna att något därifrån kan dragas utan ofördelaktig verkan och vilja vi påpeka, att då ett sådant avdrag göres detta blir dubbelt kännbart i tider som dessa, då som bekant indextalet bestämmer slutlönen. Vi vilja även påpeka, att under de senaste gångna kvartalen indextalet visat sig vara i nedgående, och dyrtidstillägget i följd härav minskats i proportion därefter, oaktat de för hushållet nödvändiga förnödenheterna oavbrutet stigit i pris, varför Socialstyrelsens beräkningar vid fastställande av indextalet är för oss missvisande, då med all sannolikhet partipriserna äro utslagsgivande för indextalets fastställande.

I statens offentliga utredningar år 1922, rörande omorganisation av polisväsendet i riket, är Västerås stad placerad i dyrort F, och är grundlönen enligt denna utredning för Västerås poliskårs vidkommande följande:

Poliskommissarie: grundlön 5,130: — kronor,

Kriminalöverkonstapel: grundlön 3,180: — kronor,

Överkonstapel: grundlön 2,880: — kronor,

Kriminal- och inspektionskonstaplar: grundlön 2,730: — kronor, och ordinarie konstapel: grundlön 2,580: — kronor.

Utöver ovannämnda grundlöner tillkommer ålderstillägg samt dyrtidstillägg beräknat till ett belopp motsvarande omkring 1/3 av högsta lönen. Av ovannämnda utredning synes framgå, att t. ex. en ordinarie konstapels grundlön bör uppgå till 2,580: — kronor men är grundlönen för samma befattningshavare enligt gällande lönestat för Västerås endast 1,740: — kronor, alltså 840: — kronor mindre. Ävenså vilja vi påpeka, att i lag om polisväsende i riket av den 6 juni 1925 §§ 8 och 14, vilken träder i kraft den 1 januari 1926, uttryckligen angives att polispersonalen bör hava skälig avlöning, men anser vi, att de oss nu tillkommande löneförmånerna icke kunna betraktas såsom skäliga med hänsyn till den dyrort vi tillhöra.

Utöver denna uppgift vilja vi bifoga utdrag ur Svenska Polisförbundets förda lönestatistik, där vi enligt närslutna utdrag, från med Västerås

N:o 20.
Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

i dyrorts- och andra hänseenden jämnställda städer äro betydligt lägre avlönade:

På grund av det sålunda anförda, få vi vördsamt anhålla, att från och med den 1 januari 1926 bliva placerade i nedannämnda lönegrupper och komma i åtnjutande av följande löneförmåner:

Detektivöverkonstapeln, som nu är placerad i 24, måtte placeras i 27 lönegruppen.

Överkonstapel, som nu är placerad i 22, måtte placeras i 25 lönegruppen.

Detektiv- och inspektionskonstaplarna, som nu äro placerade i 18, måtte placeras i 21 lönegruppen.

Ordinarie konstapel, som nu är placerad i 17, måtte placeras i 20 lönegruppen.

Extra konstapel, som nu är placerad i 16, måtte placeras i 19 lönegruppen, samt

att från samma tid dyrtidstillägget måtte enligt vid årsskiftet gällande indextal förenas med den fasta lönen.

Västerås den 20 oktober 1925.

Å polisföreningen "Kamraterna", lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, vägnar:

Victor Karlsson. *Georg Söder.* *Ernst Wass.*

Josef Marthon. *L. Gustafsson.*

Till Lönenämnden i Västerås.

Åberopande den av polismännen till Stadsfullmäktige ingivna och till lönenämnden remitterade skrivelsen angående begäran om förbättrade löneförmåner, få vi vördsamt ytterligare anföra följande:

I ovan omförmälda skrivelse begäres en uppflyttning av tre lönegrupper för alla grader inom polisen. Detta förslag skulle innebära en ökning av nu utgående löneförmåner med omkring 35 à 40 kronor i månaden för resp. befattningshavare. Som synes, en synnerligen skälig begäran, särskilt om vi taga vår nuvarande låga löneinkomst i allvarligt betraktande.

Vi vilja även påpeka det löneförhållandena i andra städer, i samma dyrortsgrupp som Västerås, äro ojämförligt mycket högre. Så har t. ex. en ordinarie polisman i städerna Eskilstuna, Örebro, Helsingborg, ja till och med i den lilla staden Husqvarna, en avlöning, som med omkring 800—1,200 kronor överstiger vad som är gällande härstädes. Detta beror huvudsakligast därpå, att myndigheterna å andra platser verkligen velat kompensera polismännen för den år ut och år in utförda nattjänstgöringen samt för det polismännen ej som andra medmänniskor få komma i åtnjutande av regelbunden sön- och helgdagsvila. Som för de flesta torde vara bekant, är vår tjänst till 40 procent förlagd till natten, eller mellan kl. 9 em. och 7 fm. Helt naturligt ställer en sådan tjänstgöring oerhörda

N:o 20. *Ang. lönereglering för en del befattningshavare.*

fysiska krav på sina utövare, synnerligast som denna även under dagen, på grund av den allt mer och mer tilltagande trafiken å våra gator, är nog så ansträngande. Tjänsten är, i motsats till vad den var för något tiotal år sedan, sådan, att den kräver polismannens hela odelade vaksamhet och uppmärksamhet samt frestar nerverna till det yttersta. Att under sådana förhållanden även dragas med ekonomiska svårigheter för sig och sin familj blir i längden ohållbart, och torde icke heller för samhället vara betryggande. Detta behjärtansvärda förhållande har också uppmärksammats av flertalet städer, vilket tydligare än ord framgår av den till Stadsfullmäktige bifogade lönestatistiken. Vi få därför till lönenämndens ledamöter rikta en vördsam hemställan, att den vid behandling av vår lönefråga, måtte taga de här ovan anförda skälen i beaktande samt föreslå Stadsfullmäktige att bifalla den gjorda framställningen, vilken — det vilja vi särskilt poängtera — ej är gjord i avsikt att tåla någon som helst prutmån.

Västerås den 10 november 1925.

För Polisföreningen "Kamraterna", lokalavdelning av Svenska Polisförbundet:

Victor Karlsson. *Georg Söder.* *Josef Marthon.*
Ernst Wass. *L. Gustafsson.*

Styrelsen.

Till Magistraten i Västerås.

Representanter för poliskårerna i länets städer hava den 11 dennes personligen inför Konungens befallningshavande framhållit behovet av nyreglering av polismännens löner. Sina önskemål i förevarande avseende hava de sammanfattat uti en till Konungens befallningshavande ingiven skrivelse. Utöver vad förenämnda skrivelse innehåller framhöllo poliskårens representanter från städerna bland annat, att polismännen åliggande nattjänstgöring borde beaktas vid jämförelse i lönehänseende med andra i stadstjänst anställda i övrigt jämförliga tjänstemän.

Med överlämnande av berörda skrivelse i avskrift får Konungens befallningshavande anmoda stadens vederbörande myndigheter att taga detta ärende under ingående omprövning. Konungens befallningshavande förutsätter härvid bland annat, att lämplig hänsyn kommer att tagas till de löner, som i andra jämförliga städer uti här ifrågavarande avseende utgivas, varom utredning bör införskaffas.

Västerås slott i landskansliet den 16 januari 1926.

WALTER MURRAY.

Alb Norberg.

Till Konungens befallningshavande i Västmanlands län.

N:o 20.

Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

Sedan landets polisväsen jämlikt 1925 års polislagstiftning, kommit att i större utsträckning än tillförne sortera eller lyda under länsstyrelserna, såväl beträffande stads- som landspolis, hava städerna här i länet respektive polisföreningar — underavdelningar av Svenska polisförbundet — uppdragit åt undertecknade, att som representanter för städerna Västerås, Sala, Köping och Arboga, uppvakta Konungens befallningshavande, med anledning av den sålunda inträdda ställningen till omförmälda myndighet.

På samma gång som vi sålunda med begreppet uppvaktning avse en honnör för Konungens befallningshavande och betyga denna myndighet vår vördnad, kunna vi ej underlåta, att inför densamma påpeka en del — som vi anse — hitintills rådande misshälligheter beträffande vår nuvarande tjänsteställning.

I vår instruktion är bland annat föreskrivet — och det med rätta — att polisman på inga villkor får sätta sig i skuld eller annan förbindelse hos person, å vilken han bör utöva någon slags tillsyn. Förutsättningen för instruktionens efterlevnad i detta stycke borde givetvis vara den, att avlöningen tillmätes så, att möjligheter därtill beredas. Vi våga dock påstå, att de samhällen vi i egenskap av polismän tjäna, icke hittills berett oss denna möjlighet.

Den av Kungl. Maj:t och riksdagen under sistlidet år genomförda polisförfattningen för landets polisväsen, har för den skull av polismännen varit länge efterlängtad. På det för oss glädjande faktum, att jämlikt förutnämnda lags 13 §, bl. a. polismännens lönefråga lagts i resp. länsstyrelsers händer, ställa vi därför de största förhoppningar.

Då uttrycket "skäligen" i lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 § 8, givetvis kan vara ganska tänjbart, våga vi som utgångspunkt för skälig avlöning föreslå de löner, som Kungl. Maj:t och riksdagen tillerkänt med oss jämnställda polismän i statens tjänst — varöver uppgifter äro inrymda i Svensk Författningssamling n:r 388 år 1921, sidan 1038 — jämte i polislagen § 8 omnämnd uniformering m. m.

Med stöd av det anförda våga undertecknade vördsamt vädja till Konungens befallningshavande, att de jämlikt åberopade lag måtte ålägga respektive polisdistrikt, att ej avlöna eller pensionera sina polismän, med lägre belopp än de, varmed staten avlönar och pensionerar sina polismän, samt, att beträffande tjänstebeklädnad — uniform och den beväpning som för tjänsten erfordras, måtte fritt få åtnjutas eller i tillämpliga delar, såsom till kriminalpolisman, skäligen ersättas.

Västerås den 11 januari 1926.

Victor Karlsson. *Josef Marthon.* *J. W. Lindström.*

Oscar Ny.

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 12 januari 1926.

På tjänstens vägnar:

ALB. NORBERG.

N:o 20.

Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

Till Lönenämnden i Västerås.

En av stadens exekutionsbetjänter till Stadsfullmäktige gjord hemställan om löneförhöjning jämte Stadsfogden Erhard Kumlins däröver avgivna, till Magistraten ställda utlåtande får Magistraten härhos överlämna med anhållan att lönenämnden ville taga samma framställning under övervägande samtidigt med behandling av den av Magistraten gjorda hemställan om löneförhöjning till stadens polismän samt därefter med sitt utlåtande överlämna handlingarna till stadsfullmäktige.

Såsom eget yttrande över exekutionsbetjänternas framställning får Magistraten anföra, att Magistraten anser att exekutionsbetjänterna såsom jämnställda med inspektionskonstaplarna i stadens poliskår icke böra sättas i löneförmåner under inspektionskonstaplarne.

Västerås Rådhus den 3 november 1925.

På Magistratens vägnar:

JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

I anledning av bifogade skrivelse från stadens exekutionsbetjänter med begäran om uppflyttning i högre löneklass, vilken skrivelse av dem inlämnats till mig för vidare befordran, tager jag mig friheten avgiva följande yttrande:

Såsom jag vid föregående tillfällen, då sagda befattningshavares löneförhållanden varit på tal, för Magistraten framhållit, är deras tjänst av särskilt krävande art, i det att dels deras arbetsbörda torde vara tyngre än de flesta andra likställda tjänstemäns, dels hava de ett stort ekonomiskt ansvar, då de ju skola indriva och i första hand handhava stat och kommun tillhöriga medel till stundom rätt avsevärda belopp. I sin tjänst komma exekutionsbetjänterna mycket i beröring med allmänheten, varvid det är av nöden, att de visa ett på samma gång fast och humant uppträdande. Endast härigenom kan framgången av deras arbete befordras.

Det är alltså av vikt att till exekutionsbetjänter utses personer, som äro väl kvalificerade för sin tjänst, och jag tror mig ej säga för mycket, då jag påstår, att det lyckats över hela linjen få sådana anställda inom Västerås stads exekutionsverk. De hava nu alla sedan flera år tjänstgjort utan anmärkning inom verket och äro nu mognade män med familjer.

Riktigheten av exekutionsbetjänternas påstående i deras skrivelse, att sporlterna för dem på senare åren *avsevärt* sjunkit, vitsordas.

På grund av vad jag här ovan anfört, anser jag exekutionsbetjänternas begäran om uppflyttning i högre lönegrad såsom väl grundad, varför jag vördsamt tillstyrker bifall till deras framställning i ärendet.

N:o 20.
Ang. löneregleringför en del befattningshavare.

Skulle exekutionsbetjänternas begäran ej i allo vinna Magistratens gillande, anhålles, att Magistraten måtte medverka till, att de åtminstone komma upp i samma löneklass, där de ordinarie poliskonstaplarna äro placerade.

Västerås i Stadsfogdekontoret den 30 oktober 1925.

Erhard Kumlin.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Västerås.

Undertecknade exekutionsmän i Västerås få härmed anhålla om att från och med den 1 instundande januari månad bliva uti lönehänseende placerade i samma lönegrupp som stadens överkonstaplar och få såsom motiv för denna vår framställning anföra följande:

Redan år 1921 ingick från oss skrivelse i samma ärende men behagade vederbörande då icke taga hänsyn till i samma skrivelse anförda sakskäl, utan placerades vi utav lönenämnden i 16. lönegruppen, således i samma grupp som de extra poliskonstaplarna.

Vill man ägna detta förhållande den ringaste eftertanke så skall ovillkorligen av detta framgå att det är föga ägnat att skapa arbetsglädje och förnöjsamhet utan raka motsatsen. Då vi nu samtliga i tjänst varande hunnit till mogen ålder och med tillväxta familjer, och offrat vår ungdom i det allmännas tjänst och nu finna vägen till befordran och uppmuntran för välmeriterat tjänsteinnehav stängd, anse vi det minst sagt hårt att vara placerade i den lönegrupp som fallet blev vid senaste löneregleringen. Blicka vi det allra minsta in uti polisverket och bland dess personal, skola vi genast finna att de som i vissa fall äro avsevärt mycket yngre uti stadens tjänst, för länge sedan vunnit befordran till såväl inspektions- som överkonstaplar och njuta således en mycket bättre såväl social som ekonomisk ställning uti samhället. Taga vi dessutom i betraktande de olika förhållanden som uppstå vid tjänstens utövande, våga vi påstå att vår tjänst kräver mer av sin man vid dess utövande än vad fallet är vid utövande av tjänsten inom de lägre graderna inom polisverket. Vi måste under alla förhållanden använda stor anpassning till båtnad för det allmänna som ock etik vid tillämpning av gällande bestämmelser om restindrivning till lättnad för restskyldige, vilka i vanligaste fall äro de som av olika anledningar blivit hårdast lottade inom samhället. I detta sammanhang förtjänar även påpekas det stora ansvar som åvilar såväl oss som ock envar annan vilken bekläder tjänst förenad med uppbördsansvar och för viljet uppdrag vi på egen bekostnad nödgats anskaffa säkerhet.

Dessa synpunkter ha icke på minsta vis kommit till skärskådande vid senaste löneregleringen utan synes det oss som om lönenämnden på billigaste och enklaste vis velat komma ifrån denna befattningshavaregrupp, som troligen av dem ansetts mindre värd och nyttig uti samhället. Skulle så hava varit förhållandet måste vi med skärpa påpeka det oriktiga härutinnan och nödgas härmed framhålla att det stämmer illa överens med de politiska grundsatser på vilka vår stad hetes vila. Lönen måste vara så tilltagen att bekymmer för utkomst och våra familjers försörj-

N:o 20. *Ang. löneregleringför en del befattningshavare*

ning, icke på minsta sätt får bortskymma intresset och ansvaret för tjänsten till det allmännas bästa.

Vi förstå allt för väl att i första hand svaret härpå bliver att vi med tjänsten uppbära sportler. På detta måste med fasthet framhållas att de äro ingenting för lönenämnden att stirra sig blind på. De äro nu så pass minimala att de icke kunna anses som någon grundenhet vid lönens bestämmande för vår tjänst. De måste fastmera anses som kompensation för beklädnad som polisen uppbär, för bidrag till fortskaffningsmedel inom de vidsträckta distrikten samt för kostnad till bostadstelefon till den uppvaktande allmänhetens bekvämlighet. Vidare hava vi icke något som helst anslag till felräkningspenningar, vilket annars plägar vara fallet inom penningförvaltande verk.

Till sist vilja vi anhålla, att därest Herrar Stadsfullmäktige och Löneregleringskommitterade icke anse sig kunna taga ståndpunkt till frågan på för handen varande skäl, vi då bliva i tillfälle att genom särskilt av inom oss utsedda delegerade, få i vederbörligt forum deklarera vår ståndpunkt.

Västerås i oktober 1925.

Gust. Richtnér. R. Steen. Hugo A. Carlsson. Emil Larsson.
J. V. Sundquist. T. Th. Nordmark.
Exekutionsmän.

Till Västerås stads Lönenämnd, Västerås.

Avdelningarne N:o 131 och 144 av Svenska Kommunalarbetareförbundet, numera sammanslagna till en avdelning med n:r 144, få härmed i enlighet med det mellan Västerås stad å ena sidan och vederbörande förbunds avdelning å andra sidan, år 1921 den 15 december undertecknade avtalet, uppsäga ifrågavarande avtal dels beträffande § 7 angående semester, dels också bilaga II i avtalet, innefattande lönestat för stadens befattningshavare.

Samtidigt få vi anhålla att i anslutning till Stadsfullmäktiges uttalande vid nu gällande lönestats antagande få föreslå, att nu tillämpade bestämmelser om dyrtidstillägg å utgående löner måtte bortfalla, så att lön och det belopp å densamma, som enligt nu gällande levnadskostnadsindex uppkommer, måtte sammanslås till ett fast belopp.

Som motivering för vår åtgärd att delvis uppsäga avtalet få vi framhålla att en jämförelse med andra, med Västerås jämnställda städers lönestater, ovillkorligen visa på att vi i lönehänseende stå betydligt under dessa städers befattningshavare. Då nu gällande lönestat uppgjordes, var det redan då klart och markerades även från vår sida, att de upptagna lönebeloppen voro allt för lågt tilltagna. Därtill kommer att Västerås stad i enlighet med verkställda levnadskostnadsundersökningar, kommer att uppföras i en högre dyrortsgrupp än förut varit fallet.

Det har under den gångna avtalstiden visat sig hart när omöjligt att kunna drägligt existera på de låga avlöningar som vi här åtnjuta, varför

N:o 20.

Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

vi nu anse det ofrånkomligt att en förändring till det bättre kommer till stånd.

Beträffande lönefrågan tillåta vi oss föreslå den omgruppering som framgår av närslutna bilaga. Detta innebär att den av Stadsfullmäktiges lönekommitté år 1921 föreslagna och av stadsfullmäktige fastställda lönestaten ej behöver göras om, utan kan bibehållas i sin nuvarande uppställning.

Beträffande § 7 få vi föreslå att semestertiden skall utgöra resp. 21 och 25 dagar med bibehållande av paragrafens lydelse i övrigt.

På grund av ovanstående få vi hemställa att förhandlingar om de från vår sida uppsagda delarne i avtalet måtte snarast upptagas, samt meddela att avdelningen till underhandlingsdelegerade utsett hrr J. A. Axelsson, Ernst Vidén, E. A. Westholm, B. Collén och E. Nilsson.

Västerås den 19 oktober 1925.

För avdelning n:r 144 av Sv. Kommunalarb.-förbundet:

E. A. Westholm. Ordf.

Ernst Widén. Sekr.

Till Västerås Stads Lönenämnd, Västerås.

Avdelning 116 av Sv. Kommunalarbetareförbundet, omfattande brandpersonal får härmed i enlighet med det mellan Västerås Stad å ena sidan och vederbörande Förbundsavdelningar å andra sidan, år 1921 den 15 dec. undertecknade avtalet, uppsäga ifrågavarande avtals bilaga II innefattande lönestat för stadens befattningshavare.

Som motivering för vår åtgärd att delvis uppsäga avtalet få vi framhålla att en jämförelse med andra, med Västerås jämnställda städers lönestater, ovillkorligen visa på att vi i lönehänseende står betydligt under dessa städers befattningshavare. Då nu gällande lönestat uppgjordes, var det redan då klart och markerades även från vår sida, att de upptagna lönebeloppen voro allt för lågt tilltagna. Därtill kommer att Västerås stad i enlighet med verkställda levnadskostnadsundersökningar, kommer att uppföras i en högre dyrortsgrupp än förut varit fallet.

Det har under den gångna avtalstiden visat sig hart när omöjligt att drägligt existera på låga avlöningar som vi här utnjuta, varför vi anse ofrånkomligt att en förändring till det bättre kommer till stånd.

Med stöd av ovanstående tillåta vi oss föreslå att beträffande brandmännen en uppflyttning må ske från 16:de till 20:de lönegruppen, samt beträffande första och andra brandförman en uppflyttning från respektive 18:de och 17:de gruppen till resp. 22:a och 21:a gruppen.

N:o 20.
Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

På grund av ovanstående få vi hemställa att förhandlingar om den föreslagna förhöjningen må upptagas snarast möjligt samt att meddelande härom tillställes undertecknad avdelning.

Västerås den 31 oktober 1925.

För avdelning 116 av Sv. Kommunalarb.-förbundet:

J. H. Schenning. Ordf.

E. V. Nystrand. Sekr.

Till Styrelsen för Västerås Stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverk.

Då av mig förut gjorda framställningar till Drätselkammaren, Styrelsen och Lönenämnden, att bliva rättvisare placerad i lönestaten, ej blivit beaktade, får jag härmed ånyo vördsamt anhålla om rättelse i denna sak.

Utom de i mina föregående skrivelser påpekade skälen för min begäran om förflyttning till högre lönegrupp ber jag härmed få framhålla det med ledningsnätets utvidgning ökade arbetet, ävenså att skrivningsarbetet genom avlöningssystemets omläggning blivit betydligt utökat.

Som ytterligare skäl för bifall till min begäran får jag framhålla det med min befattning förenade ansvar för dyrbar material och vittomfattande anläggningar, vlikas tillsyn och skötsel även kräva ständigt återkommande nattarbete, såsom vid nykopplingar och uppträdande läckage m. m. såväl beträffande gas- som vattenledningarna, vilket icke är fallet med andra i samma lönegrupp placerade personer. Det här omnämnda i förening med mig pålagt arbete med upprättande av lönelistorna synes svara mot en verkmästares åligganden, och får jag på grund av det anförda och det omöjliga för mig att med min familj existera på nu utgående lön hemställa om förbättrade lönevillkor.

Västerås den 11 oktober 1924.

J. Hedqvist.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen, Västerås.

Undertecknad, mätarejusterare vid stadens Elektricitetsverk, anhåller härmed vördsamt att bliva uppflyttad från 17:de till högre löneklass.

Som motivering för min anhållan får jag framhålla att jag redan vid lönestatens genomförande livit satt i en alltför låg lönegrupp. Det mig ålagda arbetet kräver en mångårig förutbildning och förutsätter ingående fackkännedom inom urmakeri, finmekaniska arbeten och praktisk och teoretisk elektroteknik. Därtill kommer att arbetet är mycket ansvarsfullt. De ovan sagda torde vara nog för att påvisa att jag i lönehänseende torde stå i högre klass än exempelvis fodermarsken och renhållningsarbetarna vid renhållningsverket.

Jag anhåller att Gasverksstyrelsen måtte se och ta hänsyn till mitt ansvarsfulla arbete samt hoppas därför att jag må komma i någon högre löneklass.

N:o 20.
Ang. löne-reglering för en del befattningshavare.

Högaktningsfullt
F. Jäderlund.
El. mätarejusterareförman.

N:o 21.

Lönenämndens utlåtande ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 oktober 1925 hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Lönenämnden överlämnat en framställning från Polisföreningen Kamraternas lokalavdelning av Svenska Polisförbundet därom, att befattningshavarne som detektivöverkonstapel, överkonstapel vid ordningspolisen och detektivkonstapel måtte komma i åtnjutande av beklädnadsförmån resp. ersättning för sådan förmån i likhet med övriga befattningar vid poliskåren, ävensom att med samtliga befattningar vid kåren måtte förenas förmånen av fri medicin och specialistvård för innehavaren och hans familjemedlemmar jämte över dessa framställningar avgivna yttranden av Magistraten och Polisnämnden.

I ärendet får Polisnämnden nu anföra följande.

Genom den provisoriska löneregleringen, som för stadens befattningshavare genomfördes år 1920, reglerades lönerna för poliskommissarien och överkonstaplarna på sådant sätt, att i befattningshavarens skyldighet skulle ingå att själv bekosta uniform, varjämte detektivkonstapel tillerkändes en slitningsersättning motsvarande hälften av beklädnadsanslaget för poliskonstapel. Denna löneregling medförde i övrigt full kompensation eller i vissa fall mera å 1914 års avlöning (Jmfr. Löneregleringskommitténs betänkande sid. 213 Stadsfullmäktiges handlingar N:o 30 1921). Den definitiva löneregleringen under år 1921, innebar ytterligare ökade löner för befattningshavarne och hänvisas i avseende härå till den å sid. 215 i samma betänkande intagna tabellen, samtidigt varmed — och i betraktande av denna ökning — reformen att poliskommissarie och överkonstaplar skulle hålla uniform, bibehölls. I avseende å detektivöverkonstapeln vidtogs med hänsyn till det med denna befattning förenade arbetets art och betydelse den ändring, att befattningen insattes i högre löneklass än överkonstapelsbefattningen. Sammanhanget i detta avseende mellan den definitiva och provisoriska löneregleringen anger tydligt att lönerna bestämdes med hänsynstagande till befattningshavarnes fortsatta

N:o 21. *Ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.*

skyldighet att bekosta uniform eller på annat sätt uttryckt att en del av lönen skulle utgöra ersättning för denna skyldighet.

Bestämmelsen i nu gällande polisbefattning att polisdistrikt skulle draga försorg om föreskriven uniformering av distriktets polispersonal synes därigenom vara iakttagen om ock detta fullgörande icke skett in natura.

Vad angår det av föreningen i skrivelse den 28 april 1925 påpekade förhållandet att avlöningen för en inspektionskonstapel i IV lönegraden överstiger avlöningen för en överkonstapel i II lönegraden är förhållandet en naturlig konsekvens av lönesystemets byggnad — många löneklasser med små löneintervaller — och är det ingalunda en för befattningshavare inom polisverket utmärkande företeelse, att en befattningshavare i lägre löneklass men med flera ålderstillägg åtnjuter större lön än en befattningshavare i högre löneklass men med färre ålderstillägg.

Framställningen i den del den avser fri medicin och specialistvård har avstyrkts av såväl Magistraten som Polisnämnden.

I fråga om annan läkarevård än den som givits av stadens tjänsteläkare har Lönenämnden vid behandling av ansökningar om kostnadsfri sådan ansett vård, som är eller kan anses likartad med klinikbehandling, böra bekostas av staden, men däremot icke — och detta i överensstämmelse med lönestatens föreskrifter — specialistbehandling i egentlig mening. Det skäl, som legat till grund för skyldigheten för befattningshavaren att själv bestrida kostnaden för denna slags behandling, eller att staden icke har någon möjlighet att komplettera eller begränsa kostnaden härför synes lika litet nu som förut kunna bestridas.

Under hänvisning till det anförda föreslår alltså Lönenämnden att den gjorda framställningen icke måtte föranleda någon ändring i hittills gällande bestämmelser, vare sig i fråga om beklädnadsförmånen eller i avseende å fri medicin och specialistvård.

Västerås den 17 april 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för polisföreningen Kamraternas härstädes lokalavdelning för Svenska polisförbundet har till magistraten överlämnat en till Stadsfullmäktige ställd framställning om beklädnadsförmån för överkonstaplar med flera samt för specialistvård och medicin för befattningshavare vid poliskåren och deras familjemedlemmar.

Över denna framställning har magistraten hört polisnämnden i staden, som däröver avgivit utlåtande dels den 29 sistlidne juni ställd till

magistraten och dels den 20 innevarande oktober ställd till stadsfullmäktige. N:o 21.

Ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.

Magistraten får härmed överlämna samma framställning och utlåtande till stadsfullmäktige, som i ärendet torde fatta beslut; och får magistraten för sin del tillstyrka

att Stadsfullmäktige ville besluta i enlighet med vad polisnämnden i sitt utlåtande den 20 innevarande oktober anfört.

Västerås rådhus den 23 oktober 1925.

På Magistratens vägnar:
JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten har till Polisnämnden remitterat en framställning från styrelsen för Polisföreningen Kamraterna i Västerås rörande beklädnadsförmåner för detektivöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen och detektivkonstaplarna, ävensom en framställning från samma styrelse avseende beviljande av förmånen av fri medicin till polispersonalen med familjemedlemmar samt fri specialistvård för samma kår och deras familjemedlemmar.

Beträffande den första framställningen får Polisnämnden, under hänvisning till bestämmelsen i § 8 mom. 2 Lag om polisväsendet i riket den 6 juni 1925 att det åligger polisdistriktet att draga försorg om föreskriven uniformering av distriktets polispersonal, föreslå, att Stadsfullmäktige ville från och med den 1 januari 1926 bevilja poliskommissarien beklädnad à 250 kronor och 3 överkonstaplar vid ordningspolisen beklädnad à 225 kronor ävensom detektivöverkonstapeln och 4 detektivkonstaplar slitningsersättning à 225 kronor, allt pr år.

Ifråga om den andra framställningen angående vissa förmåner av specialistvård och medicin får Polisnämnden hänvisa till, att enligt gällande bestämmelser för stadens lönestat specialistvård kan meddelas polismännen vid såväl Serafimerlasarettet i Stockholm som Akademiska sjukhuset i Uppsala. Förmån av specialistvård för polispersonalens familjemedlemmar kan Polisnämnden icke tillstyrka.

Vad vidare angår förmånen av fri medicin till polispersonalen och dess familjemedlemmar kan Polisnämnden, som har sig bekant, att starka skäl förelågo för Stadsfullmäktiges beslut, när vissa av stadens befattningshavare berövades denna förmån, icke finna att ändrade förhållanden inträtt, varför Polisnämnden avstyrker beviljandet av ifrågavarande förmån.

Västerås den 20 oktober 1925.

För Polisnämnden:
JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

N:o 21.

Ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.

Till Magistraten i Västerås.

Inneliggande handlingar återställas till Magistraten, och får Polisnämnden i fråga rörande polispersonalens beklädnad förklara, att Nämnden för sin del anser att all polispersonal, som är skyldig bära uniform, bör erhålla sådan på stadens bekostnad.

Förslag härom torde lämpligast framföras vid ingivande av budgetförslag för Polisnämnden för år 1926.

Frågan om vissa övriga förmåner för polispersonalen har av Nämnden bordlagts till blivande budgetsammanträde.

Västerås den 29 juni 1925.

För Polisnämnden:
JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Åren 1921 och 1922 hemställde polisföreningen Kamraterna, lokalavdelning av Svenska polisförbundet, härstädes hos Stadsfullmäktige, att vid poliskåren anställda detektivöverkonstapeln, överkonstaplarna vid ordningspolisen och detektivkonstaplarna, i likhet med övriga befattningshavare vid poliskåren måtte komma i åtnjutande av fri beklädnad, eller i tillämpliga delar ersättning för sådan, motsvarande beräknat beklädnadsanslag.

Då föreningen fortfarande anser, att begäran är billig och berättigad har den, efter framställning beslutat uppdraga åt undertecknade styrelseledamöter, att ånyo hos Stadsfullmäktige vördsamt anhålla att förutnämnda befattningshavare måtte beviljas samma förmåner beträffande beklädnad som inspektionskonstaplar och konstaplar vid poliskåren.

Som stöd för denna begäran få vi åberopa, det vi fortfarande icke kunna anse, att ifrågavarande förmåner som vid tillämpandet av nu gällande lönestat frånkändes berörda befattningshavare — som sig bort — i form av högre löner kompenserades för den sålunda mistade förmånen. Som bevis för nämnda förhållande våga vi åberopa följande ur lönestaten varav framgår: enligt lönegrupp 18 dit inspektionskonstaplarna höra, att dessa har i grundlön jämte ålderstillägg

i 4:de lönegraden	2,217: —
vartill kommer fri beklädnad, f. n. anslagen till	225: —
Kronor	2,442: —

enligt 22 lönegruppen där grundlöner äro utsatta för överkonstaplar, att de ha i grundlön

i 1:sta lönegrad	2,190: —,
i 2:dra lönegrad	2,337: —,
i 3:dje lönegrad	2,484: —,
och i 4:de lönegrad	2,631: —.

N:o 21.
Ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.

Härav framgår att överkonstapel först vid uppnåendet av 3:dje lönegraden, i löneförmåner med hela 42 kronor överstiger sin underordnade kollega inspektionskonstapeln, vartill kommer att överkonstapeln skall hålla sig med tjänstekläder.

För vidare belysande av det som vi anse oproportionerliga i detta avseende, må här åberopas att till exempel i Eskilstuna en överkonstapel har 420 kronor högre lön än en inspektionskonstapel och att i Helsingborg år 1921 skillnaden mellan berörda löner var icke mindre än 870 kronor.

Beträffande detektiva polisen här, har denna före 1920 åtnjutit beklädnadsersättning med belopp fullt motsvarande övriga befattningshavares vid poliskåren beklädnadsanslag.

Västerås den 28 april 1925.

Josef Morthon. *Victor Karlsson.* *Georg Söder.*
Ernst Wass. *L. Gustafsson.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisföreningen "Kamraterna", lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, har vid möte den 9 mars 1925 uppdragit åt undertecknade, styrelse i föreningen, att till stadsfullmäktige göra framställning om vissa ändringar i nu gällande lönestat för Västerås stads befattningshavare, beträffande läkarvård och medicin, och få vi med anledning härav vördsamt anföra följande:

I de erinringar, som polisförenignen på sin tid genom Magistraten inlämnade till Stadsfullmäktige, beträffande nu gällande lönestat, framhölls tydligt olägenheterna av de försämringar, som löneregleringskommitterades förslag till ny lönestat innebar, om detta förslag i uppgjort skick vunne fullmäktiges bifall. Då emellertid, de av oss gjorda erinringarna, vid frågans avgörande i fullmäktige, ej rönte det beaktande som vi vågade hoppas, framstår för oss nödvändigheten av att frågan på nytt kommer att bliva föremål för fullmäktiges prövning.

Då sålunda nu gällande lönestat fastställts, utan hänsyn till våra framställda berättigade krav, och de förmåner vi sålunda enligt den gamla lönestaten erhöllo, i vad det gäller läkarevård och medicin, fråntagits oss utan någon som helst kompensation, drabbar detta polismännen synnerligen hårt, enär dessa tillföljd av sin egenartade tjänstgöring, i högre grad än andra befattningshavaregrupper, äro särskilt lätt mottagliga för förkylnings- och andra sjukdomar. Beträffande familjemedlemmarna borde ovannämnda förmåner nu som tidigare vara förestavade av humanitära skäl, då som bekant de lägre befattningshavarnes inkomster ej äro sådana att de tillåta någon beskärning utöver de vanligaste förekommande utgifterna. Som förhållandet för närvarande är, blir det en given följd vid sjukdom och därmed förenade kostnader, att andra viktiga utgifter för hemmets behov måste stå tillbaka, och att skuldsättning och umbäranden därvid inträder, vilket i de allra flesta fall måste verka menligt vid förrättande av vår grannlaga tjänst.

N:o 21.
Ang. beklädnadsförmån för en del av polispersonalen m. m.

Löneregleringskommitterade framhåller i sitt betänkande till ny lönestat beträffande specialistbehandling, att om staden skulle åtaga sig denna, det kan bliva fråga om kostnader, som ej äro möjliga att kontrollera eller begränsa. De farhågor, som framkastats rörande kontrollen av fri medicin och specialistvård för polismännen, äro säkerligen övedrivna, då vår framställning endast avser fri medecin och specialistvård efter läkares ordination och hörande. Som ovan framhållits äro vi genom den ringa inkomst vi erhålla urståndsatta att själva bekosta oss specialistvård, om så skulle erfordras, utan äro vi vid sjukdom i det allra längsta nödsakade, genom ekonomiska omständigheter, att anlita den läkare som staden bekostar oss, och att detta ej alltid är det ekonomiskt fördelaktigaste sättet är förklarligt, då en sjukdom av antydd art, som tarvar specialistbehandling, även bör av specialist behandlas, för ernående av bästa möjliga resultat.

Rent ytligt betraktat, kan det nog se ut som om vi polismän framför andra befattningshavare skulle göra framställningar om vissa fördelar, men om man tar hänsyn till polismännens tjänstgöring, allmänhetens fordran på dess tjänsteduglighet, får man icke förvåna sig över att vi begära denna lilla särställning, vilken vi för all del icke missunna någon annan befattningshavare, om skäl därtill föreligga.

Vi kunna ej heller underlåta påpeka, att såväl den fria medecinen som specialistvård för oss ovillkorligen måste vara en både humanitär och sund ekonomisk politik, då det tvivelsutan i avsevärd grad bidrager till att vårda och så långt som möjligt vidmakthålla hälsans dyra gåva och den rörlighet och spänstighet som är en nödvändig förutsättning för att en polisman på ett tillfredsställande sätt skall kunna fullgöra sina tjänsteåligganden. Den merkostnad, som skulle bliva en följd om denna vår begäran bifölles, kommer säkert mer än väl att uppvägas av de fördelar staden och poliskåren därav vunne.

På grund av vad vi sålunda här ovan anfört få vi vördsamt anhålla att Stadsfullmäktige måtte besluta:

att tillerkänna polispersonalen med familjemedlemmar fri medecin då läkare sådan utskriver,

att tillerkänna polispersonalen med familjemedlemmar fri specialistvård då sådan vård av läkare föreskrives,

att ovannämnda förmåner måtte träda i kraft att gälla från och med innevarande år.

Västerås den 27 april 1925.

Å polisföreningen "Kamraterna", lokalavdelning av Svenska Polisförbundet, vägnar:

Josef Marthon. *Victor Karlsson.* *Georg Söder.*
Ernst Wass. *L. Gustafsson.*

N:o 22.

Lönenämndens och Drätselkammarens yttranden ang. sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor m. fl.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 26 november 1925 överlämnade Stadsfullmäktige för utlåtande till Drätselkammaren och Lönenämnden en hemställan från Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen att Stadsfullmäktige måtte fatta beslut angående sättet för gäldandet av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor och med dem jämställda befattningshavare, och får Lönenämnden under hänvisning till det av Drätselkammaren avgivna yttrande samt att Nämnden icke har något att härutöver tillägga, även för sin del föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara, att de i förenämnda skrivelser omförmälda befattningshavare själva hava att erlägga den för pensionsrättens bibehållande stadgade årsavgiften.

Västerås den 16 april 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut den 26 november 1925 överlämnade Stadsfullmäktige för utlåtande till Drätselkammaren och Lönenämnden skrivelser från Hälsovårdsnämnden och Fattigvårdsstyrelsen däri beslut påkallats angående sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor och med dem jämställda befattningshavare, och får Drätselkammaren nu i ärendet för sin del anföra följande.

Den pensionsrätt, som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 november 1923, beretts förenämnda befattningshavare uti statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., är förenad med erläggandet av en årlig pensionsavgift uppgående för varje befattningshavare till 42 kronor, och avse de föreliggande skrivelserna ett avgörande i frågan, huruvida staden eller befattningshavaren själv skall erlägga denna avgift.

Drätselkammaren är för sin del av den uppfattningen att skyldigheten att erlägga avgiften bör åvila befattningshavaren.

N:o 22.
Ang. sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor m. fl.

Att innan enhetliga bestämmelser för pensionering av stadens befattningshavare blivit antagna ifråga om en sådan viktig detalj, som sättet för erläggandet av pensionsavgifter, fatta beslut att staden skall åtaga sig dessas erläggande för en viss grupp befattningshavare skulle innebära ett föregripande av pensionsfrågans utredning, vartill Drätselkammaren icke kan lämna sin medverkan, och detta icke minst jämväl med hänsyn till omöjligheten att i detta sammanhang överblicka de ekonomiska konsekvenserna av ett dylikt beslut.

Såsom ytterligare skäl för sin ståndpunkt kan Drätselkammaren åberopa att det åligger innehavaren av med förevarande likartad befattning i landstingets tjänst, vilken även är tillförsäkrad enahanda pensionsrätt, att själv erlägga den härmed förenade pensionsavgiften, och att helst bör undvikas en olikställighet i avseende å förmåner mellan landstingets och stadens befattningshavare.

Drätselkammaren hemställer alltså,

att Stadsfullmäktige ville förklara att de i förenämnda skrivelser omförmälda befattningshavare själva hava att erlägga den för pensionsrättens bibehållande stadgade årsavgiften.

Västerås den 7 januari 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed anmäla, att statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. den 6 innevarande november beviljat pensionsrätt, räknad från och med 1925 års ingång, för 4 reglerade stadssjuksköterskebefattningar i staden. Årlig pensionsavgift för varje befattningshavare är 42 kronor.

Då beslut ej av Stadsfullmäktige fattats, huruvida pensionsavgiften skall erläggas av staden eller av befattningshavaren själv, får Hälsovårdsnämnden, med bifogande av inkomna handlingar, till Stadsfullmäktige såsom huvudman överlämna berörda fråga för avgörande.

Västerås den 19 november 1925.

För Hälsovårdsnämnden:
JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under meddelande att inträde vunnits i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl. för fyra i fattigvårdens tjänst anställda sjuk-

sköterskor samt husmodern vid Ålderdomshemmet, får fattigvårdsstyrelsen hemställa,

att som beslut icke föreligger huruvida huvudmannen skall erlägga härför utgående pensionsavgifter eller ej, sådant beslut efter erforderlig utredning i ärendet måtte fattas.

N:o 22. *Ang. sättet för gäldande av pensionsavgifter för i stadens tjänst anställda sjuksköterskor m. fl.*

Västerås den 25 november 1925.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Axel Norén.

N:o 23.

Drätselkammarens yttrande ang. föreslagen taxa för elektrisk ström till kokningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed en skrivelse från Vatten- och Gasverksstyrelsen med förslag angående införandet av en ny taxa för elektrisk kokning, och får Drätselkammaren under hänvisning till de skäl härför, som av styrelsen åberopats, för sin del hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bifalla förslaget.

Västerås den 15 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Man har, särskilt på senare tider, inom den elektriska industrien sysselsatt sig med frågan om elektrisk kokning och sedan nu goda och lämpliga apparater för detta ändamål finnas tillgängliga och blivit utprovade på olika håll, har Vatten- och Gasverksstyrelsen ansett tiden vara inne att taga upp frågan och utarbeta en taxa, som möjliggör en mer omfattande elektrisk kokning i hemmen.

Enär belysningsström förorsakar verket s. k. spetsbelastningar tillämpas för ström till detta ändamål ett högre pris än för annan ström. Såle-

N:o 23. *Ang. föreslagen taxa för elektrisk ström till kokningsändamål.*

des utgör priset för enbart belysningsström 40 öre pr kilowattimme. För närvarande finnes emellertid för Västerås också fastställd en s. k. hushållstaxa, taxa 8, enligt vilken utgår en fast årlig avgift av 27 öre per kvm. golvyta av bostadslägenhet samt ett förbrukningspris av 16 öre pr kilowattimme, varav grundavgiften utgör kompensation för det lägre priset å belysningsström. Vid tillkomsten av taxa 8 var elektricitetens användning i hemmen i stort sett begränsad till enbart belysning, varför man med denna taxa ville möjliggöra en mera mångsidig användning för elektriciteten t. ex. för strykning, dammsugare och även i någon mån kokning. Detta har också ernåtts, ty taxan användes numera i stor utsträckning, nämligen av ej mindre än c:a 900 abonnenter.

Förbrukningspriset enligt taxa 8 är emellertid för högt för att möjliggöra en ekonomisk kokning med elektrisk ström. Priset måste för kokström sättas avsevärt lägre, vilket även är möjligt, alldenstund denna ström uttages under längre tidsperiod av dygnet och året om, men måste i samma mån kompensationen för belysningsströmmen ökas.

Av nu förekommande elektriska spisar räknar man med två olika typer, dels s. k. ackumulerande och dels effektspisar eller, som de också benämnas, direktverkande spisar. De förra förmå att under en längre sammanhängande tid i sig uppsamla (ackumulera) värmet från strömmen för att vid behov avgiva detsamma. Med dessa spisar avser man att under större delen av dygnet få en jämn strömuttagning av ringa styrka samt att spisarna vid inträdande belysningsspets avkopplas och under tid för avkopplingen avgiva värme ur eget magasin. Från elektricitetsverkets sida sett äro dylika spisar mycket att föredraga framför s. k. effektspisar, vilka senare förbruka ström endast samtidigt med det de användas, vilket i sin tur förorsakar ojämn belastning för elektricitetsverket. Därtill kommer att de ackumulerande spisarne i stor utsträckning tillgodogöra sig den s. k. nattströmmen, varav verket har stort överskott och som ställer sig avsevärt billigare än dagströmmen, vadan priset på ström för detta slag av spisar bör sättas i samma mån lägre än för direktverkande apparater.

Genom upprättade kalkyler har styrelsen kommit till följande resultat rörande de pris som böra betalas för de tvenne olika slag av strömleveranser.

Ackumulerande apparater.

1) en grundavgift per år av 50 öre pr kvm. golvyta,
2) en effektavgift av 100 kr. per kilowatt och år,
3) en förbrukningsavgift av 3 öre pr kilowattimme.

Direktverkande apparater.

1) en grundavgift per år av 50 öre per kvm. golvyta,
2) en förbrukningsavgift av 8 öre per kilowattimme.

I båda fallen avser grundavgiften kompensation för det låga priset på belysningsströmmen.

N:o 23.
Ang. föreslagen taxa för elektrisk ström till kokningsändamål.

Vid en kombination av ackumulerande och direktverkande apparater uttages förbrukningsavgiften efter 3 öre under gränsen för den abonnerade effekten och efter 8 öre över effektgränsen.

För de områden, dit inga gasledningar finnas utdragna har styrelsen ansett sig böra föreslå en nedsättning av förbrukningsavgiften för direktverkande apparater till 7 öre.

Även med rätt så stor användning av dessa taxor torde för den närmaste tiden några nämnvärda förstärkningar av stadens ledningsnät ej erfordras. Användning uteslutande av ackumulerande spisar synes i de flesta fall ej påfordra omläggning av vare sig inomhusinstallationer eller servisledningar, däremot torde i en del fall effektspisarna komma att kräva förstärkning av ledningarna inomhus och delvis även serviserna, för vilka sistnämnda kostnaderna falla på staden.

Till förhindrande av stora variationer i belastning bör föreskrivas, att säkerhetsmetallerna ej utan särskilt medgivande av styrelsen få överstiga 10 ampére vid 220 volts spänning, motsvarande 2.2 kilowatt. Denna effekt är fullt tillräcklig för det dagliga behovet, såsom kokplattor, bakugn etc., men däremot ej för större varmvattenberedare, vilka kunna kräva 10 kilowatt och mera. Uppvärmning av t. ex. badvatten får sålunda ske genom en mindre apparat, som får stå inkopplad motsvarande längre tid, i vilket fall det uppvärmda vattnet magasineras.

Inom styrelsen har vid den ingående behandling detta ärende underkastats, utom det berättigade anspråket från allmänhetens sida att erhålla möjlighet till användning av elektriciteten för värmeändamål, varom ovan ordats, såsom ett vägande skäl för införandet av den härmed föreslagna taxan framhållits den ökade inkomst för stadens elektricitetsverk, vilken med största sannolikhet kommer att följa av det nya användningssätt för den elektriska energien, som härigenom skulle möjliggöras.

Med ledning av det här anförda tillåter sig styrelsen föreslå följande hushållstariff att omedelbart träda i kraft:

Taxa 8.

Kombinerad utrymmes-, effekt- och mätartariff. Likström och lågspänd växelström, 220 volt.

(För kokning, belysning, uppvärmning, strykning, motordrift och andra hushållsbehov).

Av förbrukningen under ett kalenderår hos samma konsument inom samma egendom betalas:

a) en grundavgift av 50 öre per kvadratmeter golvyta av bostadslägenheten, därvid alla utrymmen utan undantag medräknas,

b) en anslutningsavgift av 100 kr. per *eventuellt* abonnerad kilowatt och år,

c) en förbrukningsavgift av 3 öre per kilowattimme intill och 8 öre per kilowattimme över effektgränsen resp. i sistnämnda avseende 7 öre inom områden, där gasledning ej finnes framdragen.

N:o 23.
Ang. föreslagen taxa för elektrisk ström till kokningsändamål.

Där denna taxa tillämpas få ej större säkerhetsmetaller än 10 ampére komma till användning utan styrelsens särskilda medgivande.

Västerås den 12 april 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 24.

Drätselkammarens skrivelse ang. upphörande av arbetslöshetsunderstödsverksamheten enl. 2 § fattigvårdslagen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse, som här bifogas, har Fattigvårdsstyrelsen med anmälan att styrelsen funnit lämpligt att den understödsverksamhet jämlikt 2 § fattigvårdslagen och avseende arbetslösa försörjningspliktiga, som genom anslag av Stadsfullmäktige upprätthållits, skulle upphöra den 1 nästkommande maj, anhållit, att Drätselkammaren ville taga frågan härom i övervägande och för fortsättande av verksamheten intill nämnda dag ställa erforderligt anslag till styrelsens förfogande, och får Drätselkammaren, under förklaring att Drätselkammaren delar Fattigvårdsstyrelsens uppfattning rörande tidpunkten för verksamhetens upphörande samt i fråga om igångsättande av arbeten för de arbetslösa, som från verksamheten avkopplas, anser att alla de möjligheter tillökade arbetstillfällen, som den varmare årstiden medför, böra utnyttjas och att, först i den mån den allmänna arbetsmarknaden eller det statliga nödhjälpsarbetet icke kunna uppsuga denna arbetskraft, frågan om dylika arbeten blir aktuell, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville, med godkännande av förslaget om verksamhetens upphörande, bemyndiga Drätselkammaren att i avbidan på fixerandet av erforderligt tilläggsanslag tillhandahålla Fattigvårdsstyrelsen för verksamhetens upprätthållande till den 1 nästkommande maj erforderliga medel.

Västerås den 14 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 24.

Ang. upphörande av arbetslöshetsunderstödsverksamheten enl. 2 § fattigvårdslagen.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige genom beslut den 9 februari 1925 beviljat anslag till understöd enligt 2 § fattigvårdslagen att genom fattigvårdsstyrelsen utdelas till därtill enligt angivna grunder berättigade arbetslösa och deras familjer, har fattigvårdsstyrelsen genom upprepade skrivelser lämnat meddelanden i ärendet samt i samband med förslag om fortsatt understödsverksamhet begärt härför erforderligt anslag.

Alltsedan sistlidne november månad har antalet arbetslösa, som åtnjutit understöd, varit i stadigt stigande till och med februari månad, då antalet familjeförsörjare utgjorde 103. Sedermera har minskning inträtt, så att antalet för tiden 8 mars—8 april utgör 85, med sammanlagt 269 familjemedlemmar, inklusive familjeförsörjare. Av dessa äro 13 familjeförsörjare över 65 år.

Med avseende å arbetsförmågan äro 64 fullt arbetsföra till varje arbete, 18 arbetsföra i sitt yrke och lättare arbeten samt 3 arbetsföra endast inom sitt yrke.

Beträffande yrken äro att hänföra till verkstadsarbetare 45 personer, varav övervägande delen äro f. d. arbetare vid Asea, träarbetare 10, stenarbetare 3, smeder 1, mureriarbetare 1, bryggeriarbetare 1, plåtslagare 1, bagare 1, järnvägsarbetare 1 och grovarbetare 21.

Under innevarande år har hittills utbetalts i understöd kr. 20,073: 58.

Fattigvårdsstyrelsen har tagit frågan om fortsatt understödsverksamhet under övervägande och därvid funnit lämpligt att sagda verksamhet upphör med ingången av nästkommande maj månad, detta med hänsyn till, att arbetstillgången i regel är större under sommarmånaderna än under vintern, varför åtskilliga arbeten i öppna marknaden under närmaste tiden torde stå till buds för de nu arbetslösa. Tendens i denna riktning har redan visat sig.

Men även om betydligt ökad arbetstillgång kommer att förefinnas, torde dock ett överskott av arbetskraft alltjämt vara för handen, särskilt bland dem som i det föregående betecknats som arbetsföra i sitt yrke och i lättare arbeten. För dessa, liksom för övriga, vilka ev. icke kunna erhålla arbete i öppna marknaden, torde möjlighet för staden att anordna arbete särskilt under sommarmånaderna förefinnas. För övriga, som icke kunna erhålla arbete och äro understödsberättigade, är hjälp från samhällets sida erforderlig. I sådant fall har Fattigvårdsstyrelsen möjlighet att med viss begränsning lämna erforderligt understöd jämlikt fattigvårdslagens bestämmelser.

Fattigvårdsstyrelsen får sålunda föreslå, att Drätselkammaren måtte taga under övervägande huruvida understödsverksamheten enligt 2 § fattigvårdslagen bör upphöra tillsvidare fr. o. m. nästinstundande 1 maj månad och att erforderliga arbeten i stället igångsättas samt hemställer att för verksamhetens bedrivande intill dess erforderligt anslag måtte ställas till Fattigvårdsstyrelsens förfogande.

Västerås den 13 april 1926.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande. *Axel Norén.*

N:o 25.

Drätselkammarens yttrande ang. fråga om förvärv av den s. k. Kapellansåkern.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 26 nästlidne mars hava Stadsfullmäktige anmodat Drätselkammaren avgiva utlåtande i anledning därav, att Magistraten genom resolution den 18 i samma månad infordrat yttrande av Stadsfullmäktige i fråga om fullföljd av en av staden gjord framställning om inköp av den komministern i Västerås på lön anslagna s. k. kapellansåkern, och får Drätselkammaren i anledning av denna remiss anföra följande.

Den framställning, som av Drätselkammaren enligt bemyndigande av Stadsfullmäktige den 25 november 1920 gjorts angående ifrågavarande förvärv avsåg att staden skulle tillhandahålla området åt Aktiebolaget Svenska Metallverken. Då de sedermera skedda markregleringar mellan staden och bolaget medföra att bolaget icke hade behov av området, anmälde Drätselkammaren före ärendets avgörande genom beslut av Kungl. Maj:t detta förhållande och hemställde härvid, att köpeskillingen för jordområdet icke måtte bestämmas till högre belopp än efter 2 kronor pr kvm., alternativt om staden icke kunde för detta pris förvärva hela kapellansåkern, att staden begränsade sin ansökning att avse allenast den mark, vilken vore avsedd till trafikleder, och som enligt en till ärendet hörande karta i areal utgjorde omkring 1,670 kvm. Ansökningsärendet avgjordes av Kungl. Maj:t genom nådigt beslut den 5 september 1924 på sådant sätt, att staden medgavs inköpa ifrågavarande område mot en köpeskilling, som skulle till beloppet bestämmas av gode män, dock ej understigande 10,000 kronor, motsvarande en köpeskilling av 2 kronor 50 öre pr kvm., vilket beslut delgivits Stadsfullmäktige genom Magistratens resolution den 25 september 1924, innefattande delgivningen tillika en anmodan till Stadsfullmäktige att utse god man för värdering av området. I denna del är ärendet förut genom Stadsfullmäktiges beslut den 25 september 1924 remitterat för utlåtande till Drätselkammaren.

Anledningen till att Stadsfullmäktiges beslut i ärendet nu påkallats är, att det uppdrag som lämnats Drätselkammaren, icke ansetts inrymma befogenhet för Drätselkammaren, att, som Drätselkammaren gjort i anledning av förfrågan, huruvida staden fullföljde ansökningen, meddela, att staden avstode härifrån, därest köpeskillingen sattes till högre belopp än den av staden erbjudna eller 2 kronor pr kvm.

Då Drätselkammaren fortfarande vidhåller sin åsikt, att markområdet icke bör betinga högre köpeskilling än 2 kronor pr kvm. och staden numera, sedan ursprungliga anledningen till förvärvet av hela kapellansåkern förfallit, saknar anledning att låta förvärvet avse mera mark än som erfordras för området berörande framtida trafikleder, får Drätselkammaren hemställa,

att Stadsfullmäktige måtte besluta, att det uppdrag, som lämnats Drätselkammaren att till pris och på villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, förvärva området, även skall innefatta befogenhet att, därest de för förvärvet uppställda villkoren av Drätselkammaren befinnas oantagliga, avstå från fullföljd av förvärvet av området i dess helhet eller delar därav.

N:o 25. *Ang. fråga om förvärv av den s. k. Kapellansåkern.*

Västerås den 19 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Resolution.

Remitteras till Magistraten i Västerås, som anmodas med remisshandlingarnas återställande inkomma hit med yttrande i detta ärende från Stadsfullmäktige i staden.

Västerås slott i landskontoret den 17 mars 1926.

På tjänstens vägnar:
CARL FR. JOHANSON.

Till Drätselkammaren.

Överlämnas med utdrag av Drätselkammarens protokoll i ärendet till Länsstyrelsen.

Västerås Rådhus den 13 mars 1926.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Den 25 september 1924 remitterade Magistraten till Stadsfullmäktige ett från Konungens befallningshavande ankommet ärende angående föreslagen inlösen av den s. k. Kapellansåkern. Enligt vad Magistraten inhämtat har ärendet senare överlämnats till Drätselkammaren för utredning och förslag.

Då vederbörande myndigheter avvakta besked, huruvida staden är villig att inlösa området eller ej, får Magistraten anhålla att Drätselkammaren så snart ske kan ville bringa ärendet till avgörande.

Västerås Rådhus den 15 januari 1926.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

N:o 25.
Ang. fråga om förvärv av den s. k. Kapellansåkern.

Utdrag av protokoll, hållet vid Drätselkammarens i Västerås sammanträde den 4 februari 1926.

§ 43.

I skrivelse till Drätselkammaren hade Magistraten förmält att besked införväntades till vederbörande myndigheter, huruvida staden fullföljde gjord framställning angående inlösen av den s. k. Kapellansåkern.

Såsom svar härå beslöt Drätselkammaren meddela Magistraten, att staden avstode från fullföljd av framställningen, därest köpeskillingen sattes till högre belopp än den av staden erbjudna, eller 2 kronor pr kvm.

Som ovan.
In fidem:
Ragnar Tenow.

Avskrift av ämbetsskrivelse till Länsstyrelsen i Västerås.

Genom nådig resolution den 23 maj 1919 fastställdes löneregleringför prästerskapet i Västerås, S:t Ilians och Lundby församlingars pastorat att träda i kraft den 1 maj 1920. Därvid förordnades, bland annat, att de till prästerskapet i pastoratet utgående lönerna skulle gäldas av pastoratet med, förutom annat avkomsten av prästerskapet i Västerås anslagen löningsjord.

Hos Kungl. Maj:t har nu Drätselkammaren i Västerås jämlikt av Stadsfullmäktige därstädes fattat beslut anhållit om tillstånd för staden att förvärva den inom stadens område belägna, komministern i Västerås på lön anslagna s. k. Kapellansåkern, vilken å ett vid ansökningen fogat, av byggnadschefen Gösta Smitt år 1914 upprättat kartutdrag vore angiven med en areal av 4,000 kvadratmeter.

Såsom skäl härför har anförts, att staden hade för avsikt att efter jordområdets förvärvande tillhandahålla detsamma åt Aktiebolaget Svenska Metallverken mot vederlag av viss annan bolaget tillhörig mark, samt att området på alla sidor, utom mot järnvägslingen till Tillberga, vore omgivet av mark, tillhörande nämnda bolag och därför svårligen kunde utnyttjas annat än i samband med denna mark.

I ärendet hava yttranden avgivits av nämnda bolag i egenskap av arrendator av ifrågavarande jordområde, vederbörande pastorat samt magistraten i Västerås, vilken myndighet för området föreslagit en köpeskilling av 10,000 kronor, ävensom den 10 maj 1922 av domkapitlet i Västerås och den 7 juni 1922 av länsstyrelsen därstädes.

Hos Kungl. Maj:t har därefter Drätselkammaren — under anförande, bland annat, att avsikten att tillhandahålla Kapellansåkern åt ifrågavarande bolag frångåtts, enär staden genom överenskommelse med bolaget blivit ägare av den omgivande marken — hemställt, att köpeskillingen för jordområdet icke måtte bestämmas till högre belopp än efter 2 kronor för kvadratmeter. Vid sagda ansökning, över vilken Länsstyrelsen den 14 juni 1924 avgivit yttrande, hava fogats dels avskrift av berörda överenskom-

melse, dels en kartskiss över Kapellansåkern, utvisande föreslagen mark för trafikleder inom densamma, dels ock utdrag av ett vid Drätselkammarens sammanträde den 3 april 1924 hållet protokoll, varav inhämtas, att, därest staden icke skulle kunna på angivna villkor få övertaga hela Kapellansåkern, staden begränsade sin ansökning till att avse allenast den mark, vilken enligt nämnda karta vore avsedd att upplåtas till trafikleder och som utgjorde omkring 1,670 kvadratmeter.

N:o 25.
Ang. fråga om förvärv av den s. k. Kappelansåkern.

I ärendet har kammarkollegiet, som införskaffat utredning och yttrande av sitt vederbörande arkivkontor, den 13 augusti 1924 avgivit utlåtande.

Kungl. Maj:t medgiver, att ifrågavarande å den av Smitt år 1914 upprättade kartan angivna jordområde benämnt Kapellansåkern, må mot köpeskilling, som, med iakttagande av stadgarna i lagen om fastighetsbildning i stad den 12 maj 1917, skall utgå i enlighet med föreskrifterna i lagen om expropriation samma dag och på stadens bekostnad till beloppet bestämmas av tre gode män, av vilka Länsstyrelsen och Domkapitlet, å ena, samt Västerås stad, å andra sidan, var för sig, utse en och domaren i Västmanlands södra domsaga den tredje, dock ej till mindre belopp än tiotusen kronor, med äganderätt överlåtas till Västerås stad under villkor tillika att staden åtager sig att bestrida lagfarts- och övriga med köpet förenade kostnader.

Tillika anbefaller Kungl. Maj:t Länsstyrelsen att, sedan köpeskillingen blivit i föreskriven ordning bestämd, verkställa försäljningen genom avslutande av köpekontrakt och, efter det ovanberörda villkor fullgjorts, utfärdande av köpebrev samt att om köpets fullbordande lämna kammarkollegiet underrättelse.

Beträffande dispositionen av köpeskillingsmedlen, vilka skola inlevereras till Länsstyrelsen för att genom betryggande placering göras räntebärande, har kollegiet att på därom av Länsstyrelsen efter vederbörandes hörande gjord framställning förordna.

Detta får jag, på nådigste befallning, meddela Länsstyrelsen till efterrättelse och för vederbörandes underrättande. Tre till ärendet hörande kartor bifogas för att tillställas vederbörande.

Stockholm den 5 september 1924.

GUSTAF TOTTIE.

Bestyrkes; Västerås slott i landskontoret den 17 mars 1926.

På tjänstens vägnar:

CARL FR. JOHANSON.

Västerås Central-Tryckeri 1926.

N:o 26.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av en tomt i kvarteret Konrad för bostadsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. har i skrivelse, som här bifogas, anhållit att av staden få inköpa en tomt inom byggnadskvarteret Konrad. Framställningen är föranledd därav att det av föreningen planerade kooperativa byggnadsföretaget, varför byggnadslån ur statens bostadslånefond erhållits och en tomt inom byggnadskvarteret Hubert varit ifrågasatt, icke synes kunna förverkligas i från början avsedd omfattning, med därav föranledd önskan hos föreningen att inköpa en till ytinnehållet mindre tomt.

Sedan föreningen delgivits ett förslag till tomtindelning av kvarteret Konrad, därvid meddelande lämnats att intet hinder mötte för en försäljning av den enligt detta förslag utlagda hörntomten emellan Karls- och Östermalmsgatorna, har föreningen antagit detta erbjudande.

Vad angår villkoren för försäljningen anser Drätselkammaren de villkor staden betingade sig vid försäljningen till föreningen av tomten N:r 3 kvarteret Hubert i huvudsak böra tillämpas.

Under hänvisning till det anförda hemställer alltså Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga till Hyresgästernas Sparkasse och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. försälja lämplig tomt inom byggnadskvarteret Konrad, i första hand hörntomten emellan Karlsgatan och Östermalmsgatan.

Västerås den 15 april 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 26.

Ang. försäljning av en tomt i kvarteret Konrad för bostadsändamål.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Får härmed hemställa om köp av tomt å obebyggda området, beläget i kvarteret söder om Tekniska skolan hörnet åt Karlsgatan för uppförande av ett bostadshus liknande Hubert 3, innehållande 12 lägenheter på rum och kök.

Västerås den 16 mars 1926.

Högaktningsfullt

för Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a.

Axel Vestling.

N:o 27.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av lån ur statens bostadslånefond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Drätselkammaren på grund av bemyndigande av Stadsfullmäktige enligt beslut den 29 december 1925 hos Kungl. Maj:t gjort underdånig framställning därom att staden måtte tilldelas ett lån å 98,400 kronor ur statens bostadslånefond, att tillhandahållas Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. för ett av föreningen ifrågasatt byggnadsföretag, har Statens Byggnadsbyrå i skrivelse den 27 nästlidne mars meddelat, att Kungl. Maj:t bifallit framställningen sålunda, att lånebeloppet begränsats till högst 94,000 kronor, och har härvid erinrats om att beslut av Stadsfullmäktige erfordrades för lånets upptagande ävensom att ett dylikt beslut jämlikt gällande kommunalförfattning skulle för fastställelse underställas Kungl. Maj:t.

I ärendet har sedermera Länsstyrelsen, efter anmodan av vederbörande myndighet, framhållit önskvärdheten av att framställning härom måtte varda avgiven senast den 15 nästkommande maj.

I anledning härav hemställer Drätselkammaren att Stadsfullmäktige i och för slutbehandling av ärendet, ville besluta

dels upptaga ett lån å högst 94,000 kronor ur statens bostadslånefond att jämlikt gällande bestämmelser enligt Kungl. kungörelsen i ämnet den 26 juni 1925 utlämnas till ett av förenämnda förening ifrågasatt byggnadsföretag,

N:o 27.
Ang. upptagande av lån ur statens bostadslånefond.

dels bemyndiga Drätselkammaren att handlägga på de kommunala myndigheterna ankommande frågor, som omförmälas i sagda kungörelse,

dels ock uppdraga åt Drätselkammaren att vidtaga de för stadsunderstöds erhållande erforderliga ytterligare åtgärder och å stadens vägnar utfärda erforderliga förbindelser samt underteckna vederbörliga lånehandlingar, ävensom bemyndiga Drätselkammaren att begära Kungl. Maj:ts fastställelse å Stadsfullmäktiges beslut om ifrågavarande låns upptagande.

Västerås den 15 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 28.

Drätselkammarens skrivelser ang. anslag till hyreshjälp.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren överlämnar härmed för avgörande till Stadsfullmäktige en framställning från Arbetslöshetskommittén angående anvisandet av ett anslag för utbetalning av hyreshjälp till arbetslösa under innevarande år, och får Drätselkammaren, under hänvisning till det i framställningen gjorda meddelandet att statsbidrag för under årets första kvartal utbetalad hyreshjälp beviljats, för sin del hemställa,

att Stadsfullmäktige ville för ändamålet anvisa det begärda anslaget 2,000 kronor att utgå av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov, dock till den del detsamma avser hyreshjälp under årets återstående kvartal under förutsättning att för samma tid statsbidrag erhålles.

Västerås den 15 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 28.

Ang. anslag till hyreshjälp.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid ingången av år 1926 voro av Stadsfullmäktige under år 1925 beviljade medel för hyreshjälpsverksamhet för arbetslösa ej förbrukade.

I anledning härav utdelades, sedan statsbidrag på grund av Stadsfullmäktiges föregående beslut i ärendet beviljats hyreshjälp under januari, februari och mars månader.

Vid upprättande av bokslut för år 1925 har emellertid nämnda överskottsmedel tagits i anspråk, vilket framgår av följande uppställning:

Debet:

Understöd i penningar (dagtraktamenten vid resor till statliga arbetsplatser)	680: 55
Understöd in natura (utrustning för de arbetslösa, vilka anställts vid statliga arbetsplatser)	2,805: 68
Administrationskostnader	1,142: 90
Tryck och annonskostnader	86: —
Resor till statliga arbetsplatser	579: 95
Hyresbidrag	5,704: 03
Summa kronor	10,999: 11

Kredit:

Statsbidrag för utbetald hyreshjälp	3,434: 04	
Reserverade medel från år 1924 för hyreshjälp	1,836: 42	5,297: 46
Utgifter av stadskassan under året, vartill anslag ej funnts		5,701: 65
Summa kronor		10,999: 11

Härav framgår sålunda att medel för bestridande av kostnaderna för hyreshjälp under år 1926 saknas.

På grund härav hemställer Arbetslöshetskommittén,

att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag av 2,000 kronor för utbetalande av hyreshjälp till arbetslösa under år 1926, allt under förutsättning att statsbidrag för ändamålet erhålles.

Västerås den 13 april 1926.

För Arbetslöshetskommittén:

JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

N:o 29.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslutningsavgifter till stadens ledningar för år 1926.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktige överlämna och tillstyrka ett förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen att avgiften för ledningsanslutningar måtte för innevarande år bestämmas skola utgå med samma belopp och uppdelning för de olika slagen av ledningar, som det nuvarande, eller med 1 krona 10 öre pr m^2 tomtyta, därav för avlopp 44, för vattenledning 34, för gasledning 22 och för elektrisk ledning 10 öre.

Västerås den 15 april 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Då såväl arbetslöner som materialpris i stort sett f. n. äro desamma som under förra året, får Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslå, att den för 1925 fastslagna avgiften av 110 öre pr kvm. tomtyta för anslutning till stadens allmänna ledningar tillämpas även för innevarande år med bibehållande av samma fördelning mellan ledningarna, nämligen 44 öre för avlopp, 34 öre för vatten-, 22 öre för gas- och 10 öre för elektrisk ledning.

Västerås den 12 april 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 30.

Beredningsutskottets utlåtande ang. lagförslag rörande danaarv.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 januari innevarande år, varigenom till Beredningsutskottet för förberedande yttrande överlämnats förslag till lag om arv, över vilket förslag, i vad detsamma avsåge upphävandet av gällande bestämmelser om danaarv, Stadsfullmäktige anmodats avgiva yttrande, får Beredningsutskottet anföra följande.

N:o 30.

Ang. lagförslag rörande danaarv.

Arv efter avlidna personer, som sakna arvingar, tillfaller efter närmare i 16 kap. av äldre ärvdabalken angivna grunder Konungen d. v. s. Kronan, försåvitt ej enligt särskilda stadganden denna rätt överlåtits å vissa städer. Västerås är en av de städer, som fått sådan rätt å sig överlåten. Enligt det nu föreliggande lagförslaget skulle denna rätt upphöra och de medel, som inflyta genom danaarv tillfalla en fond kallad allmänna arvsfonden, vilken har karaktären av en stiftelse avseende att tillgodose ett allmänt ändamål, närmast främjande av samhällets barnavård. Enligt den statistik, som i motiveringen till lagen i denna del finnes återgiven, hava under 10-årsperioden 1913—1922 i Västerås inträffat två fall av danaarv med en behållning av 4,174 kronor 47 öre, vilka båda arv enligt beslut av Stadsfullmäktige efterskänkts.

Då danaarvsrätten för Västerås stad icke är av nämnvärd beydelse och en inkomstkälla som denna är av helt och hållet tillfällig natur samt i denna ordning arvfallna medel, såsom nyss nämnts, kommer att tillgodose en samhällelig verksamhet, hemställer Beredningsutskottet

att Stadsfullmäktige ville förklara sig icke hava något att erinra emot lagförslaget i den del detsamma för yttrande till Stadsfullmäktige remitterats.

Västerås den 21 april 1926.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Västerås Centraltryckeri 1926

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1926. Den 27 Maj VIII.

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed till Stadsfullmäktiges kännedom överlämna räkenskapsberättelse för år 1925 och därvid anföra följande.

De farhågor, som Drätselkammaren i sitt betänkande till 1925 års budgetförslag uttalade därom, att den ytterligt snäva beräkning av olika anslag, som hade sin grund i Dräselkammarens önskan att icke behöva föreslå höjning av den kommunala uttaxeringen, skulle hava till följd, att underskott skulle uppstå i räkenskaperna, hava tyvärr besannat sig. Underskottet, som enligt mångårig praxis skall täckas i 1927 års stat, uppgår till omkring 177,000 kronor, vilket motsvarar 3.5 % av budgetens omslutning. Underskottet för 1924, till vars täckande anslag upptagits i innevarande års budget var omkring 104,000 kronor.

Det framgår av berättelsen, vilka utgifts- och inkomsttitlar utvisa behållning eller brist och sålunda hur den ovan omförmälda sammanlagda budgetbristen uppstått. Här nedan skall emellertid i korthet redogöras för de viktigaste posterna.

Till en början bör då erinras, att dyrtidstilläggen för stadens befattningshavare gått till nära 14,000 kronor mer än i staten beräknats. på grund av att medelindextalet för året varit 176.5, under det att i budgeten dyrtidstilläggen beräknats efter ett medelindextal av 175.

Den rena finansförvaltningen, räntor och amorteringar m. m., har bidragit till underskottet med en avsevärd del eller i runt tal 47,000 kronor. Anledningen är den, att det beräknade anslaget till räntor å tillfälliga lån av ovan angiven anledning i budgeten med avsikt upptagits för lågt.

Fattigvårdens bokslut företer, om Stadsfullmäktiges beslut, att viss del av utgifterna för arbetslöshetsunderstöd under år 1925 skall uttaxeras först i 1926 års stat, iakttages, ett underskott av omkring 30,000 kronor. Det är att märka, att vid budgetbehandlingen för 1925 Stadsfullmäktige på Drätselkammarens förslag nedsatte det av Fattigvårdsstyrelsen begärda belopp, som skulle anslås av uttaxerade medel för fattigvårdens behov med något över 28,000 kronor, vadan alltså Fattigvårdsstyrelsens beräkningar visat sig vara i det allra närmaste riktiga.

Folkskolans mycket stora stat har, trots de beskäringar även densamma vid budgetbehandlingen fick vidkännas, stått sig gott, i det att den visat något om än mycket obeydligt överskott.

N:o 31. *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.*

Bristen i tekniska skolans stat, 8,000 kronor, är redan förut anmäld för och behandlad av Stadsfullmäktige.

Utgifterna för gator, vägar och planteringar hava icke kunnat hållas inom budgetens beräkningar, utan har denna titel i avsevärd mån bidragit till bokslutets underskott eller med sammanlagt omkring 41,000 kronor. De mest anmärkningsvärda posterna äro för vägunderhållet med ett underskott av över 14,000 kronor, huvudsakligen, för att icke säga så gott som helt och hållet beroende på den för vägarna så påfrestande väderleken i början av år 1925 med upprepade tjällossningar, vidare parker och planteringar med ett underskott av något över 11,000 kronor, en sak varom såväl Planteringsnämnden som Drätselkammaren redan yttrat sig i samband med behandlingen av 1926 års budget, och slutligen gaturenhållningen med ett underskott av något över 9,000 kronor, å vilken titel Drätselkammaren jämväl fäst Stadsfullmäktiges uppmärksamhet vid budgetbehandlingen för innevarande år.

Hamnrörelsen har visat ett gott uppsving under 1925 och bokslutet för året visar för första gången på mycket länge, att inkomsterna fullt räckt till för att bestrida utgifterna. Det balanserade underskottet i hamnkassan har sålunda icke ökat utan tvärt om något litet kunnat minskas under år 1925.

Såsom av Vatten- och Gasverksstyrelsens särskilt avgivna berättelse jämväl framgår, hava de tekniska verkens förvaltning sammanlagt lämnat något budgetmässigt överskott. Att detta icke blivit större än omkring 10,000 kr. utgör åtminstone för Drätselkammaren en missräkning, för vilken dock ingen förvaltning kan förebrås. Det har under en följd av år varit vanligt, att i synnerhet elektricitetsverket lämnat högst betydande överskott utöver beräkningarne vid budgetbehandlingen. 1925 års resultat visar däremot, att vinsten på elektricitetsverket med 5,000 kronor understigit den beräknade vinsten. Hade förhållandena härutinnan blivit desamma, som under åtskilliga föregående år, så hade bristen i andra stater kunnat motvägas och det sammanlagda underskottet blivit så mycket mindre, varpå ock Drätselkammaren i viss mån hoppats vid statens uppgörande.

Renhållningsverkets bokslut företer ett underskott på 8,000 kronor, en sak som Lantegendomsnämnden redan förklarat i samband med budgetberäkningarna för 1926. Däremot visar svingården ett överskott på 3,600 kronor.

I bokslutet för lantegendomarne har den återstående skulden till Drätselkammaren för vissa anläggningar och inventarier kunnat utjämnas och omkring 15,000 kronor avsättas till gäldande av kostnaderna för den under år 1925 beslutade och påbörjade nybyggnaden av ekonomibyggnader vid Nordanby.

Det anmärkningsvärda underskott som uppkommit å fastighetsförvaltningen och som till allra största delen hänför sig till egendomar inom stadsplanen med 60,000 kronor, beror både på minskade inkomster och ökade utgifter i förhållande till budgetberäkningarna. I det senare hänseendet kan Drätselkammaren direkt hänvisa till budgetbetänkandet för

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

1925 års stat, där Drätselkammaren bland annat anför, att den är medveten om otillräckligheten av anslagen till stadens gårdsfastigheter.

Å en del titlar hava överskott uppkommit, så å båttrafiken med 6,300 kronor, skogar 5,800 kronor, automobiler med 2,600 kronor, men å andra sidan hava även å en del här ej förut nämnda titlar underskott förekommit t. ex. polisväsendet 5,700 kronor, brandväsendet 6,200 kronor samt Stadsfullmäktige och Drätselkammaren 3,200 kronor, i vilka fall underskotten åtminstone till större delen kunna hänföras till ökade dyrtidstillägg åt vederbörande befattningshavare, diverse utgifter, som överskridits med 7,100 kronor, huvudsakligen på grund av utgifter för arbetslösheten samt skatter med 7,000 kronor, beroende på att nöjesskatt och hundskatt ej kunnat lämna fullt de tillskott för budgetregleringen, som beräknats.

Västerås den 6 maj 1926.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Theofil Öberg.

Berättelse över Västerås stads räkenskaper för år 1925.

HUVUDRÄKNING:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter		14,885,792: 44	
Inventarier		963,113: 20	
Materialier		154,058: 53	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		4,433,435: 78	
Förråd och andra naturapersedlar		252,098: 07	
I bank innestående		62,091: 98	
Fordringar		6,947,972: 29	
Förskotterade medel:			
att gäldas genom uttaxering eller på annat sätt	1,005,557: 04		
att gäldas genom lån	1,166,268: 67	2,171,825: 71	
Kontant		15,664: 54	
Brist i stater:			
år 1923	41,621: 89		
år 1924	104,220: 86	145,842: 75	30,031,895: 29
		Transport	30,031,895: 29

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

		Transport	30,031,895: 29
Inkomster under året:			
Inkomster		4,925,910: 87	
Köttbesiktningsbyrån		25,653: 92	
Lärlings- och yrkesskolan enl. redogörelse..	67,655: 37		
Härav utbekommet från staden	35,397: 86	32,257: 51	
Hamnen		108,943: 28	
Reserverade köpeskillingsmedel		53,577: 99	
Vedgården enligt redogörelse		158,549: 39	5,304,892: 96
Brist i 1925 års stat:			
Brist att uttaxeras år 1927			177,072: 72
Fattigvården:			
Förskott av fattigvården balanseras för att gäldas år 1926			12,420: 18
Värdeökningar under året:			
På grund av utgifter		5,154: 17	
På grund av amorteringar		261,866: 18	
På grund av uppskrivningar		149,214: 25	416,234: 60
Skulder vid årets slut:			
Fonderade skulder		13,828,539: 69	
Tillfällig upplåning		2,019,704: 88	
Reserverade anslag		365,725: 85	
Diverse		5,179,444: 92	
Fonderade medel		2,664,442: 42	24,057,857: 76
		Kronor	60,000,373: 51

KREDIT:

Skulder vid årets början:			
Fonderade skulder		13,543,269: 18	
Tillfällig upplåning		1,882,932: 92	
Reserverade anslag		445,194: 52	
Diverse		4,796,628: 97	
Fonderade medel		2,671,972: 42	23,339,998: 01
Utgifter under året:			
Utgifter		5,115,403: 77	
Lärlings- och yrkesskolan		32,257: 51	
Köttbesiktningsbyrån		25,653: 92	
		Transport 5,173,315: 20	23,339,998: 01

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	5,173,315: 20	23,339,998: 01
Hamnen		108,943: 28	
Reserverade köpeskillingsmedel		53,577: 99	
Vedgården enligt redogörelse		158,549: 39	5,494,385: 86
Värdeminskningar under året:			
Avskrivningar		145,744: 08	
Avbetalningar å andelar i fonderade skulder		108,761: 24	
Andel i stadens fonderade lån		326,228: 68	
Försålda inventarier		4,528: 88	585,262: 88
Tillgångar vid årets slut:			
Fastigheter		14,892,088: 48	
Inventarier		901,889: 62	
Materialier		139,650: 85	
Aktier, värdepapper och fordringar tillhörande kapitaltillgångarna		4,397,605: 30	
Förråd och andra naturapersedlar		223,210: 77	
I bank innestående		19,249: 40	
Fordringar		7,344,841: 86	
Förskotterade medel		2,341,679: 97	
Kontant		39,216: 93	
Brist i 1924 och 1925 års stater		281,293: 58	30,580,726: 76
		Kronor	60,000,373: 51

INKOMSTER:

Räntor och aktier:			
Obligationslån		264,179: 45	
Andra amorteringslån		33,978: 83	
Andra lån och skulder		24,159: 13	
Aktier		17,985: —	340,302: 41
Kapitalavbetalningar:			
Obligationslån		101,809: 49	
Andra amorteringslån		6,951: 75	108,761: 24
Fattigvården:			
Enligt fattigvårdens räkenskaper:			
Allmänna fattigvården		51,839: 11	
Ålderdomshemmet		97,325: 55	149,164: 66
	Transport		598,228: 31

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	598,228: 31
Folkskolan:		
Statsbidrag	341,303: 24	
Anslag till Wahlbeckska fonden	2,000: —	
Arrendemedel	37: —	
Hyresmedel	6,675: 13	
Barnavårdsnämnden	1,300: —	
Övriga inkomster	8,957: 46	360,272: 83
Högre folkskolan:		
Statsbidrag m. m.		14,597: 20
Allmänt läroverk:		246: 16
Hälso- och sjukvård:		
Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	446: 50	
Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	769: 80	
Protokollslösen m. m.	357: —	
Vågavgifter från Köttbesiktningsbyrån	2,717: 50	
Statsbidrag till avlöning åt Sundhetsinspektören	1,450: —	5,740: 80
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Gatuläggningen:		
Försäljningsmedel	693: 98	
Planteringar:		
Försäljningsmedel och växtdekorationer	8,526: 35	
Gaturenhållning:		
Ersättning för renhållning från skolan och hamnen	2,800: —	12,020: 33
Renhållningsverket:		
Försäljning av:		
Stallströ och sopor	2,795: —	
Torvmullspudrett	9,886: 50	
Torvmull	735: —	
Hämtningsavgifter	43,045: 25	
Försäljning av kärl och diverse	2,175: 75	58,637: 50
	Transport	1,049,743: 13

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

		Transport	1,049,743: 13
Svingården:			
Försäljning av fläsk			43,822: 88
Avloppsledningarna:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			43,879: 34
Vattenledningsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			177,769: 64
Gasverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			331,439: 42
Elektricitetsverket:			
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse			619,290: 09
Andra kommunens affärsföretag:			
Kallbadhuset:			
Badavgifter		3,245: 03	
Varmbadhuset:			
Badavgifter m. m.		61,002: 66	
Båttrafiken:			
Persontrafik	20,141: 50		
Godstrafik och hyror m. m.	11,011: 71	31,153: 21	95,400: 90
Brandväsendet			
För utförda arbeten i verkstäderna		6,640: 58	
Ersättning för:			
Skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	2,200: —		
Tillsyn och skötsel av enskildas brandskåp	160: —		
Övriga inkomster	220: —	2,580: —	9,220: 58
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Stadshotellet	57,519: 28		
Sundinska huset	10,562: 50		
Transport	68,081: 78		2,370,565: 98

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	68,081: 78		2,370,565: 98
Tullhuset	308: —		
Paviljongen i Stadsparken	1,250: —		
Gårds- och tomtfastigheter	157,119: 44		
Hamnmagasinen	21,126: —		
Hamnplanen och materialgården	26,592: 35		
Hamnpaviljongen	2,500: —		
Kabinettet	1,464: 30		
Epidemisjukhuset	36,300: —	314,741: 87	
Lantegendomar under eget bruk:			
Jordbruksprodukter	85,000: 91		
Kreatur	4,438: 35		
Mjölk	15,561: 74		
Körningar	17,522: 50		
Övriga inkomster	5,879: 44	128,402: 94	
Jordar och andra fastigheter:			
Egendomen Carlsberg	1,200: —		
Hästholmarna	6,917: 44		
Diverse jordägor	20,954: —		
Viksäng	385: —		
Diverse arrenden	2,801: 40		
Arrende för fiskvatten	300: —		
Hyresmedel	12,804: 25		
Övriga inkomster	4,599: 48	49,961: 57	
Skogar:			
Skogsavverkning		11,450: 35	504,556: 73
Polisväsen och fångvård:			
Bidrag av staten för extra polisbevakning å landsbygden		3,150: —	
Bidrag av systembolaget för tillsyningsmannens avlöning		2,967: 04	
Diverse		6: 30	6,123: 34
Allmänna pensionsförsäkringen:			
Återbetalda förskotterade grundavgifter m. m.			1,006: 60
Övriga förvaltningskostnader:			
Byggnadsnämnden:			
Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll		4,028: 10	
Transport		4,028: 10	2,882,252: 65

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	4,028: 10	2,882,252: 65	
Automobiler:			
Inkomster av körningar	13,242: —	17,270: 10	
Övriga oförutsedda utgifter:			
Återbetalda förskotterade medel	23,000: —		
överskott å anslag för utförda arbeten	1,216: 27	24,216: 27	
Allmänna bidrag av staten:			
Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enl. K. F. den 18 juni 1913	52,038: —		
Källarfrihetsmedel	349: 89	52,387: 89	
Diverse inkomster:			
Bötesmedel	525: 75		
Behållning av influtna registreringsavgifter för handelsfirmor	115: 25		
Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —		
Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	153: 81		
Hamnstyrelsens amortering för övertagande av kranar	3,300: —	8,094: 81	
Skatter:			
Hundskatt	9,344: 60		
Bevillningsavgifter för offentliga föreställningar	1,357: 60		
Skogsaccis	360: 78		
Kommunalutskylder inkl. progressivskatt och tomtören	1,899,447: 58		
Nöjesskatt	31,178: 59	1,941,689: 15	4,925,910: 87
Förskotterade medel:			
Förskotterat av tillgängliga medel till utgifter å Fattigvårdens stat för understöd till arbetslösa arbetarefamiljer enligt § 2 i fattigvårdslagen			12,420: 18
Brist i 1925 års staat:			
Brist i årets stat att uttaxeras år 1927			177,072: 72
		Kronor	5,115,403: 77

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

UTGIFTER:

Brist i 1923 års stat			41,621: 89
Räntor och lånekostnader:			
Obligationslån		601,556: 50	
Andra amorteringslån		76,642: 89	
Andra lån och skulder		109,322: 58	
Provisioner		1,210: 68	788,732: 65
Kapitalavbetalningar:			
Obligationslån		246,000: —	
Andra amorteringslån		15,866: 18	261,866: 18
Fattigvård:			
Enligt fattigvårdsstyrelsens räkenskaper:			
Allmänna fattigvården		496,233: 03	
Ålderdomshemmet		183,139: 51	679,372: 54
Folkskolan:			
Underhåll och reparationer av fastigheter		16,164: 36	
Underhåll och reparationer av inventarier		2,454: —	
Löner och arvoden		579,311: 30	
Pensioner		11,514: 87	
Premie för olycksfallsförsäkring		510: 30	
Skolträdgårdarna		7,852: 49	
Fri undervisningsmaterial till skolbarn		33,644: 02	
Undervisningsmaterial för skolornas förråd		1,920: 36	
Tandklinik		12,325: 71	
Trycknings- och annonskostnader		1,608: 28	
Lärare- och lärjungebiblioteken		877: 09	
Stipendier och skolresor		500: —	
Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn		8,133: 09	
Vatten, värme och belysning		30,243: 74	
Skolbad		4,657: 80	
Renhållning		10,465: 93	
Diverse utgifter		18,819: 38	
Barnavårdsnämnden		15,531: 36	
Räntor		37,715: 03	
Kapitalavbetalningar		20,144: 70	
Utbetalda räntor av fonder		2,662: 97	817,056: 78
Högre folkskolan:			
Undervisningsmaterial		887: 60	
Löner och arvoden		23,335: 50	
	Transport	24,223: 10	2,588,650: 04

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	24,223: 10	2,588,650: 04
Tryckning- och annonskostnader		171: 25	
Biblioteket		304: 30	24,698: 65
Allmänt läroverk:			
Underhåll av fastighet		142: 52	
Löner och arvoden		4,027: 85	
Övriga utgifter		450: —	4,620: 37
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:			
Högre flickskolan		3,607: 73	
Arbetareinstitutet		15,000: —	
Tekniska skolan		35,397: 86	54,005: 59
Hälso- och sjukvård:			
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden:			
Löner och arvoden	37,776: 83		
Pensioner	1,358: 97		
Övriga utgifter	13,863: 51	52,999: 31	
Bostadsinspektionen:			
Löner och arvoden	3,338: 50		
Övriga utgifter	27: 20	3,365: 70	
Polikliniken för könssjuka:			
Löner och arvoden	1,515: —		
övriga utgifter	1,571: 17	3,086: 17	59,451: 18
Gator, vägar, planteringar o. d.:			
Gatuläggningen:			
Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator		18,318: 07	
Vägar:			
Grusning av vägar samt erforderliga vägförbättringar		43,402: 10	
Planteringar:			
Löner och arvoden	15,238: 44		
Skötsel och underhåll	44,082: 44		
Övriga utgifter	1,625: 53	60,946: 41	
	Transport	122,666: 58	2,731,425: 83

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

		Transport	122,666: 58	2,731,425: 83
Gatubelysning:				
Gasbelysning		36,377: 58		
Elektrisk belysning	37,617: 75			
med avdrag för belysning vid hamnen	840: —	36,777: 75	73,155: 33	
Gaturenhållning:				
Renhållning och sopning			29,274: 31	225,096: 22
Avloppsledningar:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse				85,562: 17
Renhållningsverket:				
Anskaffning och underhåll av inventarier			4,192: 87	
Löner och arvoden			77,919: 14	
Inköp av torvmull			10,255: 06	
Stallet			6,959: 14	
Övriga utgifter			13,207: 11	112,533: 32
Svingården:				
Kraftfoder			14,412: 36	
Inköp av grisar			3,999: —	
Avlöningar			3,219: 75	
Transport av svinmat och övriga körningar			3,000: —	
Ved, lyse och diverse			3,105: 22	
Arrende för svingården			5,000: —	32,736: 33
Vattenledningsverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse				137,908: 32
Gasverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse				304,204: 52
Elektricitetsverk:				
Enligt Vatten- och Gasverkets redogörelse				378,045: 13
Andra kommunens affärsföretag:				
Kallbadhuset:				
Löner och arvoden		1,599: —		
Övriga utgifter		1,279: 22	2,878: 22	
		Transport	2,878: 22	4,007,511: 84

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport		2,878: 22	4,007.511: 84
Varmbadhuset:			
Löner och arvoden	31,760: 44		
Underhåll av fastighet	690: 11		
Underhåll av pannor och ledningar	1,459: 87		
Underhåll av inventarier	791: 39		
Bränsle och belysning	12,452: 22		
Övriga utgifter	7,528: 75	54,682: 78	
Klapphuset:			
Underhåll och reparationer	96: 26		
Löner och arvoden	50: —	146: 26	
Båttrafiken:			
Underhåll och reparation	5,961: 89		
Löner och arvoden	15,114: 26		
Anskaffning och underhåll av inventarier	204: 24		
Driftkostnader	2,726: 92		
Övriga utgifter	837: 20	24,844: 51	82,551: 77
Brandväsendet:			
Pensioner		2,664: 53	
Löner och arvoden		78,447: 94	
Hyra för bostäder åt brandmanskapet		5,437: 50	
Kol, ved och lyse		2,645: 67	
Beklädnad		3,596: 69	
Diverse utgifter för verkstäderna		2,540: 05	
Brandkårens reserv		5,045: 75	
Nyanskaffningar		497: 60	
Brandsynekostnader		148: —	
Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposter		1,200: —	
Övriga utgifter		7,584: 40	109,808: 13
Fastighetsförvaltningen:			
Egendomar inom stadsplanen:			
Rådhuset	966: 57		
Polis- och brandstation	3,791: 22		
Stadshotellet	28,712: 06		
Sundinska huset	10,609: 01		
Tullhuset	1,357: 41		
Paviljongen i Stadsparken	3,187: 46		
Gårds- och tomtfastigheter	74,636: 86		
Hamnmagasinen	3,802: 19		
Transport	127,062: 78		4,199,871: 74

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	127,062:78		4,199,871:74
Hamnplanen och materialgården		5,917:04		
Hamnpaviljongen		582:36		
Kabinettet		1,764:43		
Epidemisjukhuset		3,978:11	139,304:72	

Lantegendomar under eget bruk:

Anskaffning av invetarier och ränta å förskotterade medel		1,011:24	
Driftskostnad		63,012:53	
Produkter av egen skörd		34,608:29	
Underhåll och reparationer		6,052:21	
Övriga utgifter		18,538:67	
Jordförbättringar		650:42	
Av årets inkomster utöver utgifterna har likviderats resterande del av balanserade skulder för inköpta inventarier m. m.	1,172:31		
samt återstoden av kostnaden för rotfruktskällaren vi Malma ...	1,300:—	2,472:31	
Resterande del av skillnaden i inkomster och utgifter uppföres som utgifter för att reserveras till nybyggnaden vid Nordanby ..		2,057:27	128,402:94

Jordar och andra fastigheter:

Egendomen Carlsberg		1,102:10	
Hästholmarna		6,181:21	
Diverse jordägor		19,842:67	
Övriga utgifter		1,332:37	28,458:35

Skogar:

Löner och arvoden		3,246:66	
Övriga utgifter		1,831:14	5,077:80 301,243:81

Magistrat och Rådstuvurätt:

Anskaffning och underhåll av inventarier			453:60
Löner och arvoden			57,858:47
Renhållning			1,481:99
Belysning			141:23
Uppvärmning			264:75
Tryck- och annonskostnader			1,469:50
Övriga utgifter			3,142:74 64,812:28
		Transport	4,565,927:83

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	Transport	4,565,927: 83
Kronouppbörds- och exekutionsväsen:			
Anskaffning och underhåll av inventarier		435: 94	
Löner och arvoden		39,400: 50	
Hyra för tjänstelokaler		1,050: —	
Renhållning, belysning och uppvärmning		1,571: 73	
Tryck- och annonskostnader		1,004: 75	
Övriga utgifter		3,863: 99	47,326: 91
Polisväsen och fångvård:			
Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,999: 16	
Löner och arvoden		190,109: 25	
Pensioner		3,156: 18	
Renhållning		1,304: 40	
Uppvärmning och belysning		2,509: 97	
Övriga utgifter		5,875: 85	204,954: 81
Allmänna pensionsförsäkringen:			
Diverse utgifter för:			
Pensionsnämnden i Västerås	3,219: 78		
Pensionsnämnden i S:t Ilian	166: 75		
Pensionsnämnden i Lundby	166: 75	3,553: 28	
Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundvagifter som icke kunnat indrivas		12,044: —	
Bidrag till pensionstillägg och understöd		15,956: 46	31,553: 74
Övriga förvaltningskostnader:			
Stadsfullmäktige och Drätselkammaren:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	173: 77		
Löner och arvoden	124,610: 01		
Löner	788: 54		
Renhållning	2,082: 56		
Belysning	251: 41		
Uppvärmning	536: 73		
Tryck- och annonskostnader	8,001: 06		
Stallet	4,387: 74		
Övriga utgifter	7,251: 99	148,083: 81	
Byggnadsnämnden:			
Anskaffning och underhåll av inventarier	95: 10		
Löner och arvoden	24,080: 48		
Pensioner	4,325: 97		
Övriga utgifter	2,250: 46	30,752: 01	
	Transport	178,835: 82	4,849,763: 29

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport		178,835: 82	4,849,763: 29
Automobiler:			
Underhåll och reparationer	196: 34		
Löner och arvoden	3,056: —		
Driftskostnader	2,783: 13		
Övriga utgifter	470: 86	6,506: 33	185,342: 15
Anslag och bidrag till diverse ändamål:			
Sociala ändamål		41,399: 35	
Taxeringsnämnden		2,682: 47	
Diverse utgifter		14,561: 73	
Arbetslösheten		5,701: 65	64,345: 20
Övriga oförutsedda utgifter:			
Anslaget till oförutsedda utgifter har disponerats sålunda:			
Enligt Stadsfullmäktiges beslut:			
Pensionsersättning till f. sifferrevisor H. Tersmeden ...		1,585: —	
Kostnad för utbildning av polismän till automobilförare	443: 30		
Avgår härför avsatta medel år 1924	206: 50	236: 80	
Kostnader för trafikräkning		808: 50	
Upprensning av diken		45: 25	
Kostnader för bostadsförmedling		1,863: 98	
Kostnader för utsträckning av avloppsledningar i Pilgatan		1,800: —	
Kostnader för plantering i Pilgatan		550: —	
Diverse arbeten vid Sommarro		4: 20	
Del av kostnaden för reparation av Tullhuset		2,150: —	
Kostnader utöver anslagna medel till vattenreningsanläggning i Varmbadhuset		185: 78	
Avskrivning å fordringar		6,723: 62	15,953: 13
		Kronor	5,115,403: 77

KÖTTBESIKTNINGSBYRÅNS KONTO:

DEBET:

Utgifter:

Löner och arvoden			21,563: 96
Övriga utgifter:			
Värme, belysning och vatten		772: 45	
Telefon		285: 80	
Tvätt		171: 75	
	Transport	1,230: —	21,563: 96

Transport	1,230: —	21,563: 96	
Underhåll av byggnader	299: 77		
Hyra	3,000: —		
Premie för olycksfallsförsäkring	46: 83		
Diverse	828: 22	5,404: 82	26,968: 78
		Kronor	26,968: 78

KREDIT:

Ingående Balans Konto:

Behållning från år 1923	1,002: 11	
Behållning från år 1924	72: 34	1,074: 45

Inkomster:

Besiktningsavgifter	25,653: 92

Utgående Balans Konto:

Skuld till Drätselkammaren	240: 41
Kronor	26,968: 78

RESERVERADE KÖPESKILLINGSMEDEL:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Saldo från år 1924	190,073: 92

Utgifter:

Lagfarts- och fastighetsmätningskostnader m. m.	2,074: 50	
Köpeskilling för inköpta fastigheter	27,892: 12	
Räntor	125: 89	
Rättegångskostnader rörande expropriation av fastigheten n:r 39 Norra kvarteret	4,302: —	
Lösen av protokoll	62: 50	
Avskrivning å fordringar	677: 12	
Ersättning för flyttning av hus	300: —	35,434: 13
	Kronor	225,508: 05

KREDIT:

Inkomster:

Räntor å tomtlån	5,850: 04	
Köpeskilling för försålda fastigheter	47,727: 95	53,577: 99
	Transport	53,577: 99

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport		53,577: 99

Utgående Balans Konto:

Saldo till år 1926		171,930: 06
Kronor		225,508: 05

HAMNRÖRELSENS DRIFT KONTO:

DEBET:

Den egentliga hamnen:

Nyanläggningar		721: 39	
Underhåll och reparationer:			
Grusning	2,108: 12		
Kajer, dykdalber och båtbryggor	12,387: 67		
Hamnskjul	27: 27		
Inventarier	167: 69	14,690: 75	
Löner och arvoden		14,821: 62	
Övriga utgifter:			
Hamnkontoret	1,143: 34		
Belysning	1,143: 89		
Renhållning	1,892: 09		
Årsavgift till Svenska Hamnförbundet	100: —		
Premier för olycksfallsförsäkring	229: 02		
Diverse	67: 35		
Brandförsäkringspremier	20: 80	4,596: 49	
Räntor		44,836: 78	
Kapitalavbetalningar		11,470: —	91,137: 03

Hamnmaskiner:

Inlösenkostnad för kranar		3,300: —	
Löner och arvoden		8,201: 32	
Driftskostnader:			
Förbrukning av elektrisk ström	1,516: 04		
Underhåll och reparationer	4,622: 13		
Diverse utgfiter	14: 80	6,152: 97	17,654: 29

Hamnens underhålls- och reparationsfond:

Överskott å rörelsen		151: 96
Kronor		108,943: 28

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelser för år 1925.

KREDIT:

Den egentliga hamnen:

Hamnavgifter för varor av:			
Ångfartyg i regelbunden trafik	38,820: 42		
Andra fartyg	29,804: 20	68,624: 62	
Hamnavgifter för fartyg:			
Ångfartyg	5,633: 89		
Segelfartyg	706: 82		
Pråmfartyg	4,148: 57	10,489: 28	
Hyror för:			
Båtplatser	3,733: —		
Upplagsplatser	413: 42		
Varuskjul	700: —	4,846: 42	
Markhyra för fotogenmagasin		3,150: —	87,110: 32

Hamnmaskiner:

Kranhyror	21,585: 36	
Markhyra för kran III	150: —	
Diverse	97: 60	21,832: 96
	Kronor	108,943: 28

HAMNBYGGNADENS AMORTERINGS KONTO:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1925 års början för hamnbyggnaden		322,987: —
	Kronor	322,987: —

KREDIT:

Kapital Konto:

Kapitalavbetalning å andel i stadens obligationslån	11,470: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1925 års slut för hamnbyggnaden		311,517: —
	Kronor	322,987: —

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

HAMNMASKINERS AMORTERINGS KONTO:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1925 års början för hamnmaskiner	20,700: —
Kronor	20,700: —

KREDIT:

Kapital Konto:

Kapitalavbetalningar under året enligt amorteringsplan	900: —

Utgående Balans Konto:

Ogulden del av andel i stadens obligationslån vid 1925 års slut för hamnmaskiner	19,800: —
Kronor	20,700: —

HAMNENS UNDERHÅLLS- OCH REPARATIONSFOND:

DEBET:

Ingående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	209,305: 37
Kronor	209,305: 37

KREDIT:

Förskotterade medel:

Kostnader för reparation av hamnens kajer m. m. efter vattenöversvämningen år 1924 balanseras för att amorteras på 5 år enligt beslut	20,932: 12

Hamnrörelsens Drift Konto:

Överskott å årets rörelse	151: 96

Utgående Balans Konto:

Lån av Drätselkammaren	188,221: 29
Kronor	209,305: 37

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Sammandrag av inkomster och utgifter, vilka

	Samman-	
	1925 års budget Beräknad	
	Inkomst	Utgift
Brist i 1924 års stat	—	41,621: 89
Räntor och aktier:		
Obligationslån	260,327: 39	614,456: 50
Amorteringslån	34,760: 01	77,082: 89
Andra lån och skulder	23,721: 91	37,724: —
Lånekostnader: Provisioner:	—	1,200: —
Utdelning å aktier	17,238: —	—
Kapitalavbetalningar:		
Obligationslån	100,548: 63	252,000: —
Amorteringslån	7,110: 64	15,716: 10
Fattigvården:		
Yttre fattigvården	32,750: —	403,160: 10
Ålderdomshemmet	39,100: —	158,067: 27
Folkskolan	342,035: 68	798,549: 63
Högre folkskolan	15,587: —	26,164: 50
Allmänt läroverk	—	4,317: 50
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:		
Högre flickskolan	—	3,295: —
Arbetareinstitutet	—	15,000: —
Tekniska skolan	—	27,400: —
Hälso- och sjukvård:		
Allmänna hälso- och sjukvården samt fosterbarnsnämnden	5,900: —	54,451: 40
Bostadsinspektionen	—	3,659: 75
Köttbesiktningsbyrån	26,261: 85	26,261: 85
Polikliniken för könssjuka	—	1,760: —
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Gatuanläggningar	500: —	12,150: —
Vägar	—	29,000: —
Planteringar	8,100: —	49,326: —
Gatubelysning	—	72,065: —
Gaturenhållning	2,800: —	20,212: —
Avloppsledningar	—	45,645: —
Hamnen:		
Den egentliga hamnen	261,806: 66	261,806: 66
Transport	1,178,447: 77	3,052,093: 04

*) Därav kronor 25,420: 18 för understöd till arbetslösa arbetares familjer enl.

påverkat uttaxeringen, enligt budget och bokslut.

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

drag av:		Bokslutets förhållande till budgeten	
1925 års bokslut Verklig		Överskott Ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Inkomst	Utgift	Minskad utgift	Ökad utgift
—	41,621: 89	—	—
264,179: 45	601,556: 50	16,852: 06	—
33,978: 83	76,642: 89	—	341: 18
24,159: 13	109,322: 58	—	71,161: 36
—	1,210: 68	—	10: 68
17,985: —	—	747: —	—
101,809: 49	246,000: —	7,260: 86	—
6,951: 75	15,866: 18	—	308: 97
51,839: 11	*496,233:03	—	73,983: 82
97,325: 55	183,139: 51	33,153: 31	—
360,272: 83	817,056: 78	—	270: —
14,597: 20	24,698: 65	476: 05	—
246: 16	4,620: 37	—	56: 71
—	3,607: 73	—	312: 73
—	15,000: —	—	—
—	35,397: 86	—	7,997: 86
5,740: 80	52,999: 31	1,292: 89	—
—	3.365: 70	294: 05	—
26,261: 85	26,261: 85	—	—
—	3,086: 17	—	1,326: 17
693: 98	18,318: 07	—	5,974: 09
—	43,402: 10	—	14,402: 10
8,526: 35	60,946: 41	—	11,194: 06
—	73,155: 33	—	1,090: 33
2,800: —	29,274: 31	—	9,062: 31
43,879: 34	85,562: 17	3,962: 17	—
261,806: 66	261,806: 66	—	—
1,323,053: 48	3,330,152: 73	64,038: 39	197,492: 37

§ 2 i fattigvårdslagen, varav kronor 12,420: 18 balanseras för att gäldas år 1926.

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Samman-ställning av 1925 års budget Inkomst	Beräknad Utgift
Transport	1,178,447: 77	3,052,093: 04
Hammmaskiner	15,950: —	15,950: —
Renhållningsverk	60,500: —	106,333: 88
Svingården	36,000: —	28,500: —
Vattenledningsverk	157,100: —	127,902: —
Gasverk	306,400: —	278,431: —
Elektricitetsverk	647,100: —	400,734: 25
Andra kommunens affärsföretag:		
Kallbadhuset	3.100: —	2,740: —
Varmbadhuset	64,000: —	57,000: —
Klapphuset	—	200: —
Båttrafiken	31,350: —	31,350: —
Vedgården	71,500: —	71,500: —
Brandväsendet	12,965: —	107,342: 64
Fastighetsförvaltningen:		
Egendomar inom stadsplan	321,756: 75	85,689: 26
Lantegendomar under eget bruk	117,915: —	117,915: —
Jordar och andra fastigheter	45,325: 80	13,811: 75
Skogar	5,500: —	4,920: —
Magistrat och Rådstuvurätt	—	64,802: —
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet	—	46,279: —
Polisväsen och fångvård	7,150: —	200,261: 15
Auktionsväsende:	500: —	—
Allmänna pensionsförsäkringen	—	26,200: —
Övriga förvaltningskostnader:	—	—
Stadsfullmäktige och Drätselkammaren	—	144,861: 30
Byggnadsnämnden	2,500: —	29,875: 50
Automobiler	10,000: —	5,900: —
Anslag och bidrag till div. ändamål	—	57,197: —
Övriga oförutsedda utgifter:		
Årets förslagsanslag	—	27,450: 38
Allmänna bidrag av staten	52,387: 05	—
Diverse inkomster	9,100: —	—
Skatter	1,948,691: 78	—
Förskotterade medel	—	—
Brist i 1925 års stat	—	—
Kronor	5,105,239: 15	5,105,239: 15

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

drag av:		Bokslutets förhållande till budgeten	
1925 års bokslut Verklig		Överskott Ökad inkomst	Brist Minskad inkomst
Inkomst	Utgift	Minskad utgift	Ökad utgift
1,323,053: 48	3,330,152: 73	64,038: 39	197,492: 37
15,950: —	15,950: —	—	—
58,637: 50	112,533: 32	—	8,061: 94
43,822: 88	32,736: 33	3,586: 55	—
177,769: 64	137,908: 32	10,663: 32	—
331,439: 42	304,204: 52	—	734: 10
619,290: 09	378,045: 13	—	5,120: 79
3,245: 03	2,878: 22	6: 81	—
61,002: 66	54,682: 78	—	680: 12
—	146: 26	53: 74	—
31.153: 21	24,844: 51	6,308: 70	—
71,500: —	71,500: —	—	—
9,220: 58	109,808: 13	—	6,209: 91
314,741: 87	139,304: 72	—	60,630: 34
128,402: 94	128,402: 94	—	—
49,961: 57	28,458: 35	—	10,010: 83
11,450: 35	5,077: 80	5.792: 55	—
—	64,812: 28	—	10: 28
—	47,326: 91	—	1,047: 91
6,123: 34	204,954: 81	—	5,720: 32
—	—	—	500: —
1,006: 60	31,553: 74	—	4,347: 14
—	148,083: 81	—	3,222:.51
4.028: 10	30,752: 01	651: 59	—
13,242: —	6,506: 33	2.635: 67	—
—	64,345: 20	—	7,148: 20
24,216: 27	15,953: 13	35,713: 52	—
52,387: 89	—	—: 84	—
8,094: 81	—	—	1,005: 19
1,941,689:15	—	—	7,002: 63
12,420: 18	—	12,420: 18	—
177,072: 72	—	177,072: 72	—
5,490,922: 28	5,490,922: 28	318,944: 58	318,944: 58

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

KAPITAL KONTO:

DEBET:

1925

Dec. 31. An *Värdeminskningar:*

Avskrivningar å:			
Inventarier		145,744: 08	
Avbetalning å andel i fonderade skulder pr den 31/12 1925:			
Gasverket	61,467: 32		
Folkskolan	18,550: —		
Hamnbyggnader	11,470: —		
Hamnmaskiner	900: —		
Fattigvården	7,962: 17		
Kyrkan	1,460: —		
Diverse personer	6,951: 75	108,761: 24	
Andel i stadens fonderade lån		326,228: 68	
Under året försålda inventarier		4,528: 88	585,262: 88

Utgående Balans Konto:

Kapitalbehållning vid årets slut		6,522,869: —
	Kronor	7,108,131: 88

KREDIT:

1925

Jan. 1. Per *Ingående Balans Konto:*

Kapitalbehållning vid årets början		6,691,897: 28

Värdeökningar:

Uppskrivningar	139,043: 56	
Avbetalning å fonderade skulder	261,866: 18	
Inventarier inköpta under året	5,154: 17	
Tillväxt av hästar och nötkreatur	10,170: 69	416,234: 60
Kronor		7,108,131: 88

UTGÅENDE BALANS KONTO:

1925

Dec. 31. An *Tillgångar:*

Fastigheter:

Offentliga byggnader		2,702,000: —
Transport		2,702,000: —

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport		2,702.200: —	
Gårdar och tomter i stadens:			
Västra kvarter	962.800: —		
Södra kvarter	1.018.525: 30		
Norra kvarter	907.000: —	2,888.325: 30	
Jordar och andra fastigheter i stadens:			
Västra kvarter	314.500: —		
Södra kvarter	801.100: —		
Norra kvarter	197.700: —	1,313.300: —	
Fastigheter, som disponeras av särskilda av Stadsfullmäktige tillsatta styrelser och nämnder:			
Köttbesiktningsbyrån	50.000: —		
Polis o. brandstation i Norra kv.	160.000: —		
Ångspruthus o. redskapsskjul	7.500: —	167.500: —	
Lantegendomar och renhållningsverk	645.000: —		
Tekniska skolan	550.000: —		
Varmbadhuset	300.000: —		
Kallbadhuset	80.000: —		
Hamnbyggnader	811.173: 90		
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverk	2.367.193: 27		
Fattigvården	892.596: 01		
Folkskolan	2.125.000: —	7,988.463: 18	14,892.088: 48
Inventarier:			
Inventarier enl. förteckning		554.119: 19	
Hamnen		34.717: 25	
Köttbesiktningsbyrån		2.338: —	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken		122.026: 84	
Fattigvården		52.681: 27	
Vedgården		12.357: 41	
Lärlings- och yrkesskolan		18.050: —	
Folkskolan		105.599: 66	901.889: 62
Materialier:			
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken		104.891: 22	
Lärlings- och yrkesskolan		34.759: 63	139.650: 85
Aktier, värdepapper och fordringar, tillhörande kapitaltillgångarna:			
Aktier i:			
Byggn. A.-B. Mimer	340.000: —		
S. V. B:s Nya Järnvägs A.-B.	99.700: —		
Transport	439.700: —		15,933.628: 95

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	439,700: —		15,933,628: 95
Sala—Gysinge—Gävle Järnvägs A.-B.	19,100: —		
Västerås Teater A.-B.	40,000: —		
A.-B. Arbetare Bostäder	300,000: —	798,800: —	
Vallövska inteckningen		20,000: —	
Järnvägsmedelsfonden		1,612,787: 58	
Utlånade medel mot säkerhet av inteckningar ur lånefonden för understödjande av byggnadsverksamheten	767,083: 26		
Utlånade medel mot inteckningar.	274,546: 21	1,041,629: 47	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkets fonderade medel		724,748: 20	
Fattigvårdens fonder		166,897: 57	
Folkskolans fonder		32,742: 48	4,397,605: 30

Förråd och andra naturapersedlar:

Lantegendomar	79,284: 75		
Renhållningsverket	3,371: 70	82,656: 45	
Byggnadsmaterialier		14,175: 62	
Skogsprodukter		3,905: 07	
Makadam vid förrådet	13,583: 54		
Makadam vid Djuphamnen	44,589: 14	58,172: 68	
Grus		2,544: 95	
Skol (makadam)		9,177: 70	
Vedgården, vedlager		50,838: 30	
Lärlings- och yrkesskolan, virke och bränsle		1,740: —	223,210: 77

I bank innestående:

Insatta medel å kapitalräkning i Mälarebanken för Västerås donationsjordsfond		4,076: 44	
Fattigvården		6,126: 10	
Lärlings- och yrkesskolan		9,046: 86	19,249: 40

Fordringar:

För andelar i stadens obligationslån vid 1925 års slut:			
Vatten-, Gas- & El.-verket	3,363,143: 65		
Folkskolestyrelsen	709,745: —		
Fattigvårdsstyrelsen	697,934: 50		
Kyrkorådet	50,120: —		
Hamnbyggnaden	311,517: —		
Hamnmaskiner	19,800: —	5,152,260: 15	
Transport		5,152,260: 15	20,573,694: 42

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Transport	5,152,260: 15	20,573.694: 42
Restantier å stadsutskylder för:			
år 1918 och äldre	26.941: 81		
år 1919	263.115: 43		
år 1920	607.171: 90		
år 1921	40.570: 39		
år 1924	5.002: 34	942.801: 87	
Restantier å progressivskattens utjämningsandel för:			
år 1921	133: 05		
år 1922	205: 77		
år 1923	41: 27		
år 1924	72: 02	452: 11	
Restantier å pensionsavgifter, grundavgifter till allmänna pensionsförsäkringen för:			
år 1922	7.235: 04		
år 1923	627: —	7.862: 04	
Diverse fordringar:			
Västerås Fattigvård	42.161: 56		
Västerås kyrkokassa	68.466: 63		
Västerås Trädgårdskolonifören.	3.268: —		
Västerås Läroverksförening ...	2.500: —		
Västerås Hotell A.-B.	18.648: 75		
Diverse personer	5.250: 31		
Köttbesiktningsbyrån	240: 41		
Hamnen	23.387: 15		
Hamnen, för reparation av kajen	16.745: 70		
För registreringsavgifter	115: 25		
Hamnens underhålls- och reparationsfond	188.221: 29		
Vatten-, Gas- & El.-verket	333.138: 92		
Renhållningsverkets utestående fordringar	5.937: 86		
Drätselkammarens utestående fordringar	57.156: 29	765.238: 12	
Fordringar m. m. enligt särskilda redogörelser vid:			
Vatten-, Gas- & El.-verket ...	342.715: 76		
Fattigvården	98.150: 91		
Vedgården	2.360: 90		
Lärlings- och yrkesskolan	33.000: —	476.227: 57	7.344.841: 86

Förskotterade medel att gäldas genom uttaxering, lån eller på annat sätt:

Malma grustag	18.461: 81	
Gården Kungsängen n:r 7	9.000: —	
Transport	27.461: 81	27.918.536: 28

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	27,461:81	27,918,536:28
Nybyggnaden i kvarteret Arvid	12,240:75	
Arbeten å Skultunavägen vid Karlslund	88,867:04	
Västerås Högre Allm. Läroverk	14,377:85	
Arbeten å Malmavägen	12,116:59	
Kostnader för blivande ekonomibyggnader vid Karlslund	780:85	
Gator, vägar, planteringar o. d.:		
Diverse vägarbeten	39,085:46	
Fastighetsförvaltningen:		
Reparationsarbeten vid Stensborg	4,698:06	
Underhåll av inkorporerade vägar	212,488:41	
Konto pro diverse	55,017:89	
Reserverade köpeskillingsmedel	171,930:06	
Vedgårdens avskrivning	23,563:86	
Nordanby Gårds Nybyggnad	61,949:80	
Folkskolan:		
Luftledning till Rosenlund	895:—	
Automobilskattemedel:		
Diverse vägarbeten	23,617:80	
Fattigvården:		
Understöd enligt 2 § fattigvårdslagen	12,420:18	
Vatten-, Gas- & El.-verk:		
Div. arbeten ej hänförliga till lån	5,000:—	766,511:41

Förskotterade medel att gäldas genom lån:

Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken	22,631:88	
Div. utgifter enligt Stadsfullmäktiges beslut	649,995:91	
Djuphamnsbyggnaden	902,540:77	1,575,168:56

Kontant:

Drätselkammaren	579:85	
Renhållningsverket	21,657:45	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverken	1,042:03	
Fattigvården	13,855:78	
Vedgården	2,081:82	39,216:93

Brist i stater:

år 1924	104,220:86	
år 1925	177,072:72	281,293:58
	Kronor	30,580,726:76

1925 N:o 31.

Dec. 31. Per *Skulder:* *Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.*

Fonderade skulder:

Utelöpande obligationer:

1892 års 4 % obl.-lån		120,000: —	
1896 års 3.6 % obl.-lån	184,000: —		
1896 års 3.6 % obl.-lån	16,000: —	200,000: —	
1902 års 4 % obl.-lån	1,116,000: —		
1902 års 4 % obl.-lån	114,000: —	1,230,000: —	
1907 års 4.5 % obl.-lån		1,496,000: —	
1910 års 4.5 % obl.-lån		2,427,000: —	
1916 års 5 % obl.-lån		981,000: —	
1919 års 6 % obl.-lån		2,865,000: —	
1922 års 5 % obl.-lån		1,948,000: —	
1924 års 5 % obl.-lån		985,000: —	12,252,000: —

Amorteringslån, upptagna från pensionsförsäkringsfonden:

1916 års 4 3/4 % lån	225,998: 73	
1917 års 4 3/4 % lån	229,186: 56	
1918 års 4 3/4 % lån	325,121: 79	
1918 års 5 1/4 % lån	327,641: 70	
1920 års 6 % lån	202,350: 91	1,310,299: 69

Amorteringslån, upptagna från statens bostadslånefond:

1920 års 4 % lån	162,000: —	
1921 års 4 % lån	74,240: —	
1925 års 4 % lån	30,000: —	266,240: —
		13,828,539: 69

Tillfällig upplåning:

A.-B. Mälarebanken löp. räkning	617,299: 73		
A.-B. Mälarebanken lån	300,000: —	917,299: 73	
Upplånta medel från fonder	208,500: —		
Diverse fonder enligt konto	51,000: —		
Transport	259,500: —	917,299: 73	13,828,539: 69

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	259,500: —	917,299: 73	13,828,539: 69
Diverse fonder enligt konto	30,023: 69		
Sundinska fonden för pauvres honteux m. m.	45,000: —		
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	339,523: 69	
Upplåtna medel från Västmanlands läns Sparbank		302,566: 66	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverket:			
Löpande räkning i A.-B. Mälarebanken		60,087: 31	
Vedgården:			
Löpande räkning i A.-B. Mälarebanken		198,343: 21	
Lån mot inteckningar		201,884: 28	2,019,704: 88

Reserverade medel av anslag till:

Skogsodling o. skogsdikning	10,737: 93		
Uppförande av lärarebostad vid Rosenlunds skola	232: 65	10,970: 58	
Andra undervisnings- och bildningsanstalter:			
Tilläggsanslag till lärlings- och yrkesskolan		7,997: 86	
Gator, vägar, planteringar o. d.:			
Reserverat av lånemedel:			
Av anslaget till stensättning av Stora torgets västra del	27,529: 49		
Av anslaget till utökning av det stensatta området vid hamnplanen	15,958: 63		
Anslaget till stensättning av Engelbrektsgat. mellan Engelbrektsplan och Utanbygatan	15,000: —		
Transport	58,488: 12	18,968: 44	15,848,244: 57

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

Transport	58,488: 12	18,968: 44	15,848,244: 57
Av anslaget till Kopparbergsvägen	47,586: 33		
Av anslaget till Lidmansvägen	6,751: 63	112,826: 08	
Reserverat av uttaxerade medel till:			
Vägkostnader reservationsvis	130,000: —		
Uppsättning av gatuskyltar	2,431: 11	132,431: 11	
Lantegendomar under eget bruk:			
Av årets vinstmedel reserveras för nybyggnaden vid Nordanby		15,225: 97	
Andra kommunens affärsföretag:			
Anslaget till reparation av ångfärjan Elba	10,000: —		
Av anslaget till arbeten å vågbrytaren vid kallbadhuset	4,335: 60	14,335: 60	
Anslag för uppsättning av urinkurar å Djäkneberget		1,000: —	
Överskott å anslag för annexbyggnader vid Allm. läroverket		226: 94	295,014: 14

Reserverade medel att av Drätselkammaren tillhandahållas för bestämda ändamål:

Brandskadeersättning för fastigheten vid Hovdestalund	17,298: 63	
Hyror för år 1926, influtna den 31/12 1925	9,411: 56	
Oredovisad progressivskatt	452: 11	
För järnvägsövergång till nya nya hamnen	35,426: 28	
Tingshusavgifter	131: —	
Överskott å anslag till Mälareborg	32: 40	
Av anslaget till stadens trafikkommitté	7,959: 73	70,711: 71
Transport		16,213,970: 42

N:o 31.

Drätselkammarens räkeuskapsberättelse för år 1925.

		Transport	16,213,970: 42
Fonderade medel:			
Kapitalet för Vallöfska livräntan		20,000: —	
Västerås stads Donationsjordsfond		4,576: 44	
Lundby sockens magasinsfond ..		1,000: —	
Mudderverkets förnyelsefond		44,620: 70	
Hamnmoskiners fonderade medel.		14,805: 45	
Fonderad nöjesskatt för idrottens främjande		11,129: 11	
Järnvägsmedelsfonden		1,612,787: 58	
Vatten-, Gas- & Elektricitetsverkens fonderade medel		724,748: 20	
Folkskolans fonder		32,566: 85	
Lärlings- och yrkesskolans fonder m. m.		30,708: 05	
Fattigvårdens fonder		167,500: 04	2,664,442: 42
Diverse:			
Folkskolan:			
Fonderade lån ...	709,745: —		
Andra amorteringslån	63,788: 59	773,533: 59	
Fattigvården:			
Fonderade lån ...	697,934: 50		
Förskotterade medel av främmande kommuner	76: 45		
Drätselkammaren.	42,157: 36	740,168: 31	
Vatten-, Gas- & El.-verken:			
Fonderade skulder	3,279,143: 65		
Drätselkammaren.	333,138: 92		
Diverse personer..	45,462: 59	3,657,745: 16	
Lärlings- och yrkesskolan:			
Förskott av kassaförvaltaren .		7,997: 86	5,179,444: 92
			24,057,857: 76
Kapital Konto:			
Kapitalbehållning vid årets slut			6,522,869: —
		Kronor	30,580,726: 76

Västerås den 31 mars 1926.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Oscar Andersson.

N:o 31.
Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

FONDER OCH DONERADE MEDEL SOM STÅ UNDER DRÄTSELKAMMARENS FÖRVALTNING.

	Behållning 1/1 1925	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1925
Sundinska donationsfonden för pauvres honteux	45,790: 61	2,267: 98	2,317: 47	45,741: 12
Sundinska beklädnadsfonden	5,000: —	250: —	250: —	5,000: —
Curry Treffenbergs fond	2,000: —	77: 14	77: 14	2,000: —
Gustav Vahlbäcks gåva	3,060: 64	115: 71	120: —	3,056: 35
Västerås Gilles donationsfond	1,000: —	38: 57	38: 57	1,000: —
Magistratens Ämbets- & Tjänstemäns reservfond	61,891: 27	2,341: 01	1,755: —	62,477: 28
Engvallska donationsfonden	32,094: 88	1,224: 90	1,275: —	32,044: 78
Altinska fonden	4,001: 53	154: 20	154: —	4,001: 73
Sundinska donationsfonden för Barnhemmet	10,200: —	400: —	400: —	10,200: —
Ol. Norelii testamentsfond	31,536: —	1,222: 06	1,196: 41	31,561: 65
A. Engströms donationsfond	10,000: —	397: 14	397: 14	10,000: —
Zimmermanska donationsfonden	67,000: —	3,280: —	2,688: 37	67,591: 63
Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål	180,259: 04	12,494: 43	14,982: 15	177,771: 32
Sundinska donationsfonden för Skarpskytteföreningen i Västerås	500: —	19: 29	19: 29	500: —
Bilschierska testamentsfonden	607: 75	22: 55	—: —	630: 30
Nat. Anderssons stipendiefond	1,000: —	38: 57	38: 57	1,000: —
Wahlbeckska välgörenhetsfonden	176,798: 08	7,524: 83	6,475: —	177,847: 91
Bergmanska donationsfonden för Arbetareföreningen	11,000: —	495: 10	495: 10	11,000: —
Bergmanska donationsfonden för Natthärbärget	3,000: —	115: 25	115: 52	3,000: —
Torngrenska fonden	329,677: 83	11,608: 43	2,100: —	339,186: 26
Ålderdomshemmets kapitalmedel	25,900: —	3,932: 57	3,932: 57	25,900: —
Fru Carolina Hygrells donationsfond	27,913: 44	1,035: 22	—: —	28,948: 66
Mark Modins minne	500: —	19: 29	19: 29	500: —
Doktor P. O. Linds fond	10,000: —	500: —	500: —	10,000: —
Katarina Molls fond	2,155: 65	78: 78	—: —	2,234: 43
Mobergska Guldbröllopsfonden	33,731: 93	1,428: 76	1,527: —	33,633: 69
Johanna Fryklunds donationsfond	10,350: 03	397: 31	420: —	10,327: 34
Orströms donationsfond	7,019: 15	230: 95	386: 75	6,863: 35
P. G. Berglunds testamenstfond	15,000: —	577: 32	577: 32	15,000: —
Systrarna Sundvalls pensionsfond	27,717: 25	1,045: 47	1,053: 50	27,709: 22
Transport	1,136,705: 08	53,324: 10	43,311: 16	146,727: 02

N:o 31.

Drätselkammarens räkenskapsberättelse för år 1925.

	Behållning 1/1 1925	Inkomster	Utgifter	Behållning 31/12 1925
Transport	1,136,705: 08	53,324: 10	43,311: 16	146,727: 02
Abraham Hülphers testamentsfond	2,766: 75	101: 19	—: —	2,867: 94
Vretmanska donationsfonden	1,163: 43	144: 88	144: 88	1,163: 43
Anna Norbergs stipendiefond	1,557: 73	76: 89	67: 50	1,567: 12
Ekelundska sjukvårdsfonden	20,000: —	769: 80	769: 80	20,000: —
Fru Lotten Ekelunds donationsfond	50,000: —	1,924: 35	1,924: 35	50,000: —
G. R. Lagerquists donationsfond.	29,450: 39	1,279: 60	1,279: 75	29,450: 24
Västerås Planteringssällskaps donationsfond	2,225: 41	83: 35	—: —	2,308: 76
Major Meurlings fond	4,762: 50	229: 17	229: 17	4,762: 50
Upplåtna medel från diverse fonder	521: 87	1,012: 50	—: —	1,534: 37
Riksdagsman G. Sällings donationsfond	3,000: —	115: 52	115: 52	3,000: —
Fru Karin Möllers donationsfond	4,914: 17	189: 24	189: 24	4,914: 17
Fröken Emelie Bergströms donationsfond	18,000: —	1,080: —	1,071: —	18,009: —
Stadskamrer Bernh. Carlsons donationsfond	47,514: 69	325: 56	325: 56	47,514: 69
Kronor	1,322,582: 02	60,665: 15	49,427: 93	1,333,819: 24

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 31 mars 1926.

OSCAR ANDERSSON.

Västerås Centraltryckeri 1926

Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar.

1926. Den 27 Maj IX.

N:o 32.

Badhusstyrelsens årsberättelse för 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får över verksamheten och förvaltningen under år 1925 härmed avgiva nedanstående

BERÄTTELSE.

A. *VARMBADHUSET.*

Badhuset har liksom föregående år hållits stängt alla sön- och helgdagar samt den 1 maj och påskafton. Dessutom har under augusti månad verksamheten varit nedlagd under 10 arbetsdagar för reparationer och rengöringar, då den del av personalen, som icke erfodrades för dessa arbeten, samtidigt erhöll sin semester.

Antalet baddagar har utgjort 291 och antalet serverade bad 66,655, utgörande i medeltal pr dag 229. Motsvarande siffror föregående år utgjorde 291 baddagar med 63,986 serverade bad och 219,88 bad i medeltal pr dag. Antalet serverade bad har sålunda ökat med 2,669 st. En bidragande orsak till denna ökning torde vara den vattenreningsanläggning som under året utförts, vilken gjort att simhallsbaden äro mera begärliga.

I förestående antal bad ingå dels bad för simundervisningen 8,966 st. dels ock billigare bad för arbetslösa 353 st.

Specifikation å verksamheten i sin helhet framgår av nedanstående

TABELL

med paralellsiffror för år 1924 utvisande antal serverade bad av olika slag vid badanstalten.

	Antal serverade bad					
	under år 1924			under år 1925		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
I kl. karbad	2,257	2,063	4,320	2,018	1,762	3,780
I „ karbad med massage ..	312	203	515	284	172	456
I „ halvbad	55	7	62	92	7	99
II „ karbad	2,477	3,263	5,740	2,490	3,367	5,857
Transport	5,101	5,536	10,637	4,884	5,308	10,192

N:o 32.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1925.

	Antal serverade bad					
	under år 1924			under år 1925		
	Herrar	Damer	Summa	Herrar	Damer	Summa
Transport	5,101	5,536	10,637	4,884	5,308	10,192
II kl. karbad med massage ..	617	763	1,380	748	611	1,359
II „ halvbad	162	33	195	105	24	129
I „ bastu utan borstning ..	1,556	425	1,981	1,838	416	2 254
I „ bastu med borstning ...	2,166	110	2,276	1,981	119	2,100
I „ bastu med massage	10	—	10	16	—	16
Simhall med värmestuga (vinter)	6,980	4,706	11,686	8,765	5,317	14,082
Simhall med värmestuga för skolungdom	1,561	988	2,549	1,830	1,319	3,149
Elektriskt ljusbad	83	54	137	116	65	181
Elektriskt ljusbad med borstning	30	7	37	54	13	67
Elektriskt ljusbad med massage	44	2	46	80	7	87
Bågljusbad	—	—	—	17	13	30
Syrgasbad	—	—	—	2	—	2
Fangobad	14	8	22	—	1	1
Billighetsbastu	10,404	4,516	14,920	11,504	4,630	16,134
Simhall med värmestuga (sommar)	2,263	1,739	4,002	2,539	1,740	4.279
Simsällskapet	740	3	743	696	8	704
Elementarskolan	3	6	9	6	18	24
Folkskolan	1,400	1,266	2,666	1,048	1,118	2,166
Seminariet	—	436	436	—	380	380
Arbetslösa	658	30	688	343	10	353
Bad för simundervisningen ..	4,803	4,763	9,566	4,644	4,322	8,966
Summa	38,595	25,391	63,986	41,216	25,439	66,655

BERÄKNAD INKOMSTSTAT FÖF ÅR 1925 JÄMTE VERKLIGA INKOMSTER:

Av beräknad inkomst (styrelsens förslag 58,000: —) ..... 64,000: —
har influtit i badavgifter och diverse andra poster 61,002: 66

vadan här ett underskott uppstår av Kronor 2,997: 34

N:o 32.
Badhusstyrelsens årsberättelse för 1925.

BERÄKNAD UTGIFTSSTAT FÖR ÅR 1925 JÄMTE VERKLIGA UTGIFTER:

	1925 års utgiftsstat	Verkliga utgifter
Avlöningar och provisioner	31,611: 15	31,760: 44
Bränsle	13,000: —	10,046: 41
Elektrisk belysning och kraftström	2,200: —	2,405: 81
Underhåll av inventarier	900: —	791: 39
Underhåll av linne	200: —	18: 80
Underhåll av fastigheten	1,000: —	690: 11
Underhåll av pannor och ledningar	1,200: —	1,459: 87
Tvätt, extra hjälp, tvättmedel	600: —	474: 64
Renhållning och städning	150: —	97: 81
Skriv- och trycksaker	500: —	614: 95
Telefon och samtal	250: —	246: 10
Läkararvode och medicin	100: —	33: —
Brandförsäkringspremie	250: —	239: 57
Olycksfallsförsäkringspremie	130: —	116: 97
Förbrukningsartiklar	2,650: —	3,750: 23
Utskylder	2,000: —	1,737: 90
Oförutsedda utgifter	258: 85	198: 78
Kronor	57,000: —	54,682: 78

Medelinkomsten för varje försålt bad utgör ..... 91: 52 öre
och utgifterna för varje serverat bad ..... 82: 04 öre

varför å varje bad uppstått en behållning av 9: 48 öre

Förra årets medelinkomst pr bad utgjorde 1: 39 öre.

OMKOSTNADERNA FÖR VARJE BAD Å DE OLIKA UTGIFTSPOSTERNA UTGÖRA:

	År 1924	År 1925
Avlöningar	48.2 öre	47.64 öre
Bränsle	21 „	15.07 „
Elektrisk belysning och kraftström	2.8 „	3.06 „
Underhåll av pannor och ledningar	1.9 „	2 „
Förbrukningsartiklar	5.8 „	5.6 „
Utskylder	2.7 „	2.6 „
Övriga omkostnader	8.3 „	6.07 „
Summa	90.7 öre	82.04 öre

N:o 32. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1925.*

Då under år 1925 inkomsterna ha uppgått till 61,002: 66
och utgifterna stannat vid 54,682: 78

har å årets verksamhet uppstått en behållning av Kronor 6,319: 88

I Budgeten beräknad behållning kr. 7,000: —

Under året har i badhuset inmonterats en anläggning för rening och desinfektion av vattnet i simbassängen till vilken anläggning Stadsfullmäktige beviljat ett anlsag av kronor 7,000: —. Hela anläggningen, utökad med en vattenkaskader, drog en kostnad av kronor 7,185: 78, vilket belopp Styrelsen förväntar kommer att väl förränta sig.

B. *KALLBADHUSET.*

Kallbadhuset öppnades den 25 maj och stängdes den 8 september. Antalet baddagar har utgjort 107.

De badandes antal har varit:

Betalande	17,948	personer
Fribad för skolungdom	9,702	„
Summa	27,650	personer

I medeltal har badhuset varit besökt av 258 personer dagligen.

	Beräknade	Verkliga
Inkomster:		
Badavgifter	3,000: —	3,105: 30
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	139: 73
Summa	3,100: —	3,245: 03

	Beräknade	Verkliga
Utgifter:		
Avlöningar	1,460: —	1,599: —
Annonser och trycksaker	150: —	136: —
Isväckning och diverse arbeten	800: —	799: 56
Utskylder	160: —	122: 50
Brandförsäkringspremie	125: —	126: —
Oförutsedda utgifter	45: —	593: —
Summa	2,740: —	3,376: 06

Å tvenne anslag har under året brist uppkommit, nämligen:

avlöningar, därför att ordinarie simlärarinnan under del av sommaren på grund av sjukdom varit förhindrad tjänstgöra och

oförutsedda utgifter. Vid besiktning av kallbadhuset före badsäsongens början visade det sig nödvändigt för virkets bestånd att inolja väggar och golv vilket drog en kostnad av kronor 593: —.

N:o 32. *Badhusstyrelsens årsberättelse för 1925.*

Västerås den 28 april 1926.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

N:o 33.

Barnavårdsnämndens skrivelse ang. kostnaderna för barnhemmet Fridsborg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 29 december 1925 hava Stadsfullmäktige anmodat Barnavårdsnämnden utreda vilka åtgärder, som eventuellt kunde vidtagas för nedbringande av kostnaderna för barnhemmet Fridsborg.

Efter av barnhemsstyrelsen, bestående av andre Stadsläkaren C. Idar, Fru Ida Grönberg och Fattigvårdssysslomannen A. Norén, verkställd utredning får Barnavårdsnämnden i anslutning till barnhemsstyrelsens yttrande anföra.

Antalet underhållsdagar utgöra åren 1924 och 1925 resp. 4,935 och 5,447.

Sammanlagda utgifterna för sagda år utgöra resp. 10,987: 51 och 12,076: 60 kronor.

Fördelas dessa utgiftssummor på underhållsdag och barn utgör dagskostnaden för varje barn för år 1924 2: 23 kronor och för år 1925 2: 22 kronor. Årskostnaden för varje barn utgör resp. 813: 95 kr. och 810: 30 kronor.

Fördelas angivna årskostnaders större utgiftsposter på dag och barn blir resultatet följande:

	År 1924	År 1925
Mathållning	83.4 öre pr dag	92.4 öre pr dag
Beklädnad	17.5 „ „ „	22 „ „ „
Bränsle, lyse m. m.	20.6 „ „ „	22.5 „ „ „
Hyra	24.3 „ „ „	22 „ „ „
Löner	54.2 „ „ „	49 „ „ „

N:o 33.
Ang. kostnaderna för barnhemmet Fridsborg.

Dessa vårdkostnader måste anses förhållandevis låga och något ytterligare nedbringande av dem är icke möjligt utan äventyrande av barnhemmets syftemål och uppgift. Den mathållning, som förekommer, är enkel och klädhållningen likaså. Indragning av ett biträde är heller icke möjligt då ju barnhemmet, som i regel har 16 barn intagna, får mottaga barn i alla åldrar och således även späda barn, som kräva ständig tillsyn och vård.

Vid jämförelse med barnhem i ett antal andra städer framgår att kostnaderna vid dessa betydligt överstiga kostnaderna vid härvarande barnhem.

Barnavårdsnämnden får alltså, under åberopande av det ovan anförda, hemställa, att Stadsfullmäktige ville låta vid den verkställda utredningen bero.

Västerås den 1 maj 1926.

För Barnavårdsnämnden:
FREDR. FÅHRÆUS.

Eric Plantin.

N:o 34.

Vatten- och Gasverksstyrelsens yttrande ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut vid sammanträde den 28 januari innevarande år hava Stadsfullmäktige till Vatten- och Gasverksstyrelsen för yttrande remitterat en såsom egen motion av Herr Bäckman upptagen skrivelse, i vilken ägaren av fastigheten Nedre Rosenhill N:r 1, A. G. Andersson, hemställt om ledningars utdragande till Nedre Rosenhills område.

I ärendet får Vatten- och Gasverksstyrelsen anföra följande.

Skola ledningar utdragas till detta område, skall anslutning ske till Gurksaltaregatans ledningar, vilka mot norr äro framdragna i Gurksaltaregatans hela sträckning, nämligen till Eriksborgsområdets södra gräns. Utsträckning av ledningarna till Nedre Rosenhill sker lämpligast i den för Gurksaltaregatan tänkta fortsättningen genom Eriksborg och Nedre Rosenhillsområdena till Persbovägen samt vidare i erforderlig sträckning i sistnämnda väg, vilken följer norra gränsen av Nedre Rosenhillsområdet.

Kostnaden för en dylik ledningsutsträckning är för en längd av 240 meter beräknad till, *med* gasledning kronor 14,000: — och *utan* gasledning 11,900: —. Efter ett bidrag från enskilda av 1 krona per kvm. tomtyta för vatten-, avlopps- och gasledningar, därav 22 öre för gasledningar,

N:o 34.
Ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill.

bliver enskilda bidraget med gasledning kronor 5,000: — och utan gasledning kronor 3,900: —.

Stadens andel blir sålunda 9,000: — respektive 8,000 kronor.

I fråga om ränta och amortering utvisa beräkningarna ett årligt underskott av 102 kronor med och 237 kronor utan gasledning.

Anläggningen blir sålunda icke i något fall ekonomiskt bärande men ställer sig dock fördelaktigare om såväl vatten- och avlopp- som gasledningar framdragas. I sistnämnda fall torde dock såsom villkor för ledningarnas utdragande till området av fastighetsägarna avgivas förbindelse att ledningar för gas skola indragas inom samtliga fastigheter. Av de 34 hushåll, som finnas inom här ifrågavarande område, har redan 33 stycken preliminärt uttalat sig för införande av gasledningar.

Under påpekande av att Styrelsen såsom ledning för ett av stadens affärsdrivande verk näppeligen kan direkt tillstyrka utförande av en anläggning, som icke är för staden ekonomiskt fördelaktig, får Styrelsen, för den händelse för staden i övrigt talande skäl skulle föranleda beslut om allmänna ledningars utdragande till Nedre Rosenhillsområdet, för sin del förorda att förutom vatten- och avloppsledningar även gasledning utdrages.

Vad som i framställningen anföres angående den genom stadens åtgärder vållade försämrade vattentillgången, får Styrelsen vitsorda.

Ett beslut av Stadsfullmäktige om utförande av den begärda ledningsutsträckningen torde icke böra verkställas innan för ledningarna erforderlig gatumark överlämnats till staden.

Med återställande av remissakten hemställer styrelsen att detta yttrande får utgöra svar på Stadsfullmäktiges uppdrag.

Västerås den 6 maj 1926.

För Vatten- och Gasverksstyrelsen:
CARL HENNING.

Eric Plantin.

Till Herrar Stadsfullmäktige i Västerås.

Fastighetsägarna i byggnadsområdet Nedre Rosenhill ingåvo för något år sedan till Gasverksstyrelsen i Västerås en skrivelse med framställning om framdragande av ledningar för vatten, avlopp och gas till ovannämnda byggnadsområde. Då emellertid några ledningar ännu icke blivit till nämnda område framdragna tager jag för givet att skrivelsen blivit lagd åsido och saken fallit i glömska. I anledning därav tager jag mig härmed friheten vördsamt erinra herrar stadsfullmäktige om det beaktansvärda i saken och hänvisar till föregående skrivelse. Så mycket mera har jag anledning erinra om nödvändigheten av framdragandet av ledningar till sagda område då en del brunnar, däribland min, urtorkat och giva intet vatten sedan staden framdragit ledningar till angränsande

N:o 34. *Ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill.*

byggnadsområde. Ursinandet torde bero på de grävningar som företagits för nämnda ledningars framdragande.

Undertecknad anhåller därför vördsamt att herrar stadsfullmäktige, utan dröjsmål, ville upptaga frågan till behandling om ledningars utdragande till ovannämnda byggnadsområde.

Västerås den 27 januari 1926.

A. G. ANDERSSON.
Ägare av fastigheten N. Rosenhill n:r 1.

Ovanstående framställning upptages som min motion.
CARL BÄCKMAN.

N:o 35.

Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelse ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

År 1916 antogos av Stadsfullmäktige vissa bestämmelser rörande villkor för utsträckning av stadens allmänna ledningar. Den praktiska erfarenhet, som vunnits vid tillämpningen av dessa bestämmelser, ger vid handen, att bestämmelserna, vilka år 1922 delvis omarbetades, återigen till vissa delar böra underkastas förändringar, nämligen med avseende på punkterna 4 och 8.

Punkt 4.

Sista stycket i punkt 4 lyder:

> "skolande inom stadens planlagda område avgift även utgå för bebyggd tomt, för vilken anslutningsavgift ej förut erlagts, då gammal byggnad ersättes med ny och tidsenligare, eller då om- eller tillbyggnad äger rum i sådan omfattning, att nya eller grövre servisledningar måste anläggas".

Som det visat sig att denna bestämmelse kan finna tillämpning även för gårdar utom planlagda området, bör enligt Styrelsens mening bestämmelsen innefatta stadens hela område. Vidare anser styrelsen, att om- eller nybyggnad av en fastighet ej bör drabbas av bestämmelsen, för så vitt icke den nya byggnaden bliver av så mycket större omfattning, att servisledningarnas dimension måste utökas. Om den nya byggnadens storlek däremot ungefär motsvarar den gamla och servisledningarna så-

lunda kunna bibehållas, bidrager detta byggnadsföretag icke till ökat behov av förstärkning av stadens ledningsnät. Styrelsen vill därför föreslå följande lydelse av berörda stycke:

Ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar.

"Därest å fastighet, som förut har anslutning till allmän ledning, för vilken anslutningsavgift ej erlagts, företages nybyggnad eller om- eller tillbyggnad, allt i sådan omfattning, att ny eller grövre servisledning till fastigheten måste anläggas, skall anslutningsavgift för sådan ledning betalas".

Punkt 8.

I punkt 8 i bestämmelserna stadgas, att för det fall ägare av fastighet inom ett byggnadsområde icke före ledningarnas framdragning till och inom området med staden träffar uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningarna för densamma sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 6 % årlig ränta dels å det belopp, som beräknas för fastighetens vidkommande hava av staden utlagts för huvudledningar, f. n. 50 öre per kvm. av tomtens areal, och dels å den vanliga anslutningsavgiften, i båda fallen räknat från den tid, då ledningar, till vilka tomten direkt kan erhålla anslutning, framdragits. Med en anslutningsavgift av 110 öre bliver det belopp, varå ränta skall beräknas, 160 öre, som efter 6 % motsvarar 9.6 öre per kvm. tomtyta och år eller för en ordinär tomt om 1000 kvm. för varje år 96 kr.

Då utsträckning av ledningar sker till ett område, plägar i regel alla bebyggda tomter anslutas, men däremot ej obebyggda, enär något omedelbart behov av lendingar ej förefinnes för dylika. Bestämmelsen om räntas erläggande drabbar sålunda i huvudsak obebyggda tomter, vilket förhållande kan väga rätt så tungt, när tomten en gång skall bebyggas, särskilt om ett 10-tal år hunnit förflyta, sedan allmänna ledningar framdrogos.

Såsom villkor för ledningars utsträckning stadgas i bestämmelserna, att anmälan om anslutning till de ifrågasatta ledningarna skall hava skett eller inom närmaste framtiden kunna påräknas i så stor utsträckning, att stadens anläggningskostnad för ledningarna kan genom förbrukningsavgifterna från de anslutna abonnentera förräntas och amorteras. Om staden sålunda ej fått någon inkomst från de obebyggda tomterna, har den å andra sidan ej lidit någon förlust å ledningsutsträckningen. Av här anförda skäl anser styrelsen, att berörda ränta bör bortfalla med avseende på obebyggd tomt.

Men även med avseende på bebyggd tomt skulle styrelsen vilja lindra bestämmelserna genom att dels sänka räntan från 6 till 5 procent och dels att ej beräkna ränta å stadens andel för huvudledningar. Om också såsom nyss nämndes bebyggda tomter i regel anslutas, finnas dock tomter, som äro torftigt bebyggda och ägarens ekonomi ej tillåter ledningsanslutning. Även i sådana fall verka räntetilläggen hämmande på utveck-

Ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar.

lingen, varför viss lindring bör ske på sätt styrelsen i ovanstående föreslagit.

Omnämnda punkt 8 har f. n. följande lydelse:

"Skulle inom ett byggnadsområde ägare av fastighet icke före ledningarnas framdragande till och inom området med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningarna för densamma sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 6 % årlig ränta å det belopp, som beräknas för fastighetens vidkommande hava av staden utlagts för huvudledningar, eller 50 öre pr kvm. av tomtens areal från den tid, då anslutningsavgiften eller första delen därav skolat erläggas för från början ansluten tomtmark inom området, och därjämte med 6 % årlig ränta å den vanliga anslutningsavgiften från den tid, då ledningar, till vilka tomten direkt kan erhålla anslutning, börjat utdragas".

Med stöd av förenämnda grunder vill styrelsen föreslå följande lydelse av denna punkt:

> "Skulle inom ett byggnadsområde ägare av bebyggd tomt icke i samband med framdragande av ledning, till vilken anslutning för tomten rätteligen bör ske, med staden träffa uppgörelse om anslutning, skall för sådan fastighet, därest anslutning till ledningen sedermera sker, anslutningsavgiften höjas med 5 % årlig ränta, räknat från den tid som omförmäles i punkt 5".

Obebyggd tomt är sålunda utesluten ur bestämmelserna rörande räntetillägg. För bebyggd tomt är räntan å av staden utlagt kapital borttagen samt å anslutningsavgifterna kommande ränta sänkt från 6 till 5 %.

Under åberopande av det i föregående anförda får styrelsen hemställa,

> att Stadsfullmäktige ville vidtaga den ändring i bestämmelserna rörande utsträckning av stadens allmänna ledningar, som betingas av de förändrade lydelser, styrelsen härmed föreslagit dels för sista stycket i punkt 4 och dels av punkt 8 i dessa bestämmelser.

Västerås den 6 maj 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 36.

Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelse ang. uppsättande av sektioneringstransformatorer för de elektriska ledningarna.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadens högspänningsledningar för 6,000 volt bestå av två avdelningar, nämligen det centrala jordkabelnätet, som förbinder stadens elektricitetsverk och transformatorstationer med statens kraftverk, och ett yttre luftledningsnät till stadens församhällen samt till Lundby och S:t Ilians socknar m. fl. områden.

Luftledningsnätet för högspänning har undan för undan utvidgats och äger numera en rätt så avsevärd omfattning.

Emellertid är standarden hos ett luftledningsnät ej så god som hos ett jordkabelnät, medförande att fel då och då uppstår vid det förstnämnda nätet, men däremot högst sällan vid det senare. Genom att näten äro förbundna med varandra, vålla felen å luftledningarna risker och störningar på jordkabelnätet och genom detta än vidare på statens, Aseas och stadens egna kraftverksanläggningar för 6,000 volt. På grund av de stora kraftbelopp, som i detta fall ligga bakom 6,000 volts systemet, medföra berörda olägenheter ofta svårartade kortslutningar, varigenom materiella förluster av stor omfattning kunna uppstå, vartill kommer obehaget av driftsavbrott vid berörda krafverksanläggningar.

Genom inbyggande av s. k. sektioneringstranformatorer i transformatorkioskerna vid Loviseberg och Jakobsberg skulle jordfelen begränsas till ifrågavarande ytterledningar och det övriga 6,000 voltssystemet lämnas oberört av omnämnda störningar.

Kostnaden för dylika sektioneringstransformatorer inkl. en del erforderliga ledningsomkopplingar m. m. äro beräknade till 10,600 kr., och som det i förevarande fall i första rummet avses att sätta befintliga anläggningar i driftsäkrare skick, torde halva beloppet lämpligen böra utgå av elektricitetsverkets vinstmedel och det övriga ur tekniska verkens amorteringsfond.

Styrelsen hemställer därför för avhjälpande av ovan berörda olägenheter om ett anslag av 10,600 kronor för uppställning av sektioneringstransformatorer i transformatorkioskerna vid Loviseberg och Jakobsberg jämte härför erforderliga ledningsomkopplingar m. m., och får styrelsen på anförda skäl samtidigt föreslå, att halva beloppet får utgå av elektricitetsverkets vinstmedel för innevarande år och

Ang. uppsättande av sektioneringstransformatorer för de elektriska ledningarna.

andra hälften ur tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 16 maj 1926.

På Vatten- & Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 37.

Drätselkammarens skrivelse ang. stadens borgen å kreditiv till kooperativt bostadsbyggnadsföretag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Den av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. förut gjorda framställningen angående stadens medverkan till uppförandet av en av föreningen ifrågasatt bostadsbyggnad avsåg utom förmedling av lån ur statens bostadslånefond, varutinnan Stadsfullmäktige den 29 december 1925 fattat beslut, även att staden skulle biträda föreningen med kreditanskaffning under byggnadstiden i form av borgen för ett byggnadskreditiv.

I det yttrande av Drätselkammaren, som låg till grund för Stadsfullmäktiges förberörda beslut, anförde Drätselkammaren rörande denna senare fråga att avgörandet härav vore beroende på att byggnadsföretaget komme till stånd, och att statligt byggnadslån för detsamma erhölles.

Sedan numera dessa bägge förutsättningar för framställningens avgörande i denna senare del föreligga får Drätselkammaren, under uttalande att det synes lämpligt att överlåta åt Drätselkammaren att bestämma villkoren för denna borgen, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att i kreditanstalt teckna stadens borgen å ett kreditiv att under byggnadstiden ställas till föreningens förfogande till belopp och under villkor, som Drätselkammaren finner skäligt bestämma.

Västerås den 17 maj 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 38.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av mark till statens kraftverksförvaltning för utvidgning av Västerås kraftstation.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut den 28 maj 1919 hava Stadsfullmäktige bemyndigat Drätselkammaren att träffa avtal om försäljning till Statens Kraftverksförvaltning av två områden för utökning av tomten för statens kraftstation å Kungsängen, det ena i areal omkring 5.540 kvm. beläget öster om tomten, det andra i areal omkring 17,800 kvm. och beläget söder därom.

Enligt de villkor, som preliminärt vid detta besluts fattande voro avtalade, skulle priset å förra området utgöra 3 kronor 50 öre och å det senare 2 kronor 50 öre pr kvm. att erläggas, i vad det belöpte å det förra, vid tillträdet och beträffande det senare, i den mån området av förvaltningen toges i anspråk, varjämte en i kontraktet rörande försäljningen till kraftverksförvaltningen av den ursprungliga tomten förekommande bestämmelse angående skyldighet för staden att bestrida kostnaden för genom kajanläggning förorsakad ändring uti kylvattentillopp och kylvattenavlopp skulle erhålla närmare angiven tolkning.

I skrivelse, som här bifogas, har Kungl. Vattenfallsstyrelsen under erinran om ärendets föregående behandling anhållit om försäljningens fullföljande i enlighet med de förda underhandlingarna, dock att av det senare området nu icke skulle försäljas större areal än 5,000 kvm., varförutom styrelsen anhållit, att till styrelsen samtidigt måtte försäljas ytterligare ett område öster om förutnämnda med en areal av 21,400 kvm., därvid styrelsen med hänsyn till det förhållandevis höga priset å de förra förutsatt, att detta senare område icke skulle betinga högre pris än 1 kr. pr kvm.

Drätselkammaren anser, att staden kan, under förutsätning att staden i övrigt kan betinga sig tillfredsställande villkor, exempelvis genom ett förmånligt avtal om leverans av kraft till djuphamnsmaskinerierna tillmötesgå Kungl. Vattenfallsstyrelsens framställning.

Under hänvisning till det nu anförda hemställer alltså Drätselkammaren

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till Statens Kraftverksförvaltning till pris och under villkor i övrigt, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja samma område.

Västerås den 17 maj 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Ang. försäljning av mark till stadens kraftförvaltning för utvidgning av Västerås kraftstation.

Västerås Stads Drätselkammare, Västerås.

Betr. kraftverkets tomt.

Vid föregående tillfälle har det förhandlats dels om utökning av kraftverkets tomt med ett område öster om den nuvarande tomtgränsen och omfattande 5540 m.², dels om option å ett något större område söder om nuvarande tomtgräns. Västerås Stadsfullmäktige hava även på sin tid beslutat, att en försäljning av förstnämnda område till 3: 50 kr/m² må äga rum, och att optionsrätt må lämnas för det sistnämnda området, varvid priset för detta fastställts till 2: 50 kr/m².

Emellertid har Vattenfallsstyrelsen på grund av mellankommande omständigheter icke kommit i tillfälle att avsluta köp av ifrågavarande tomtområden. Frågan är emellertid nu åter aktuell på grund av den planerade uppmuddringen av tillfartsrännan till kraftverkets hamn, och har i samband därmed ett förslag uppgjorts till definitiv utformning av tomgränsen, vilket förslag finnes upptaget i till Drätseldirektören under hand lämnad och till denna skrivelse fogad ritning n:r 562.

I denna ritning skiljes på tre områden A, B och C. A är identiskt med det förut nämnda området om 5540 m², B utgör den del av det tänkta optionsområdet, som nu kan komma ifråga. C-området slutligen upptager en större areal öster om A- och B-områdena, vilken i framtiden åtminstone delvis skulle erfordras med hänsyn till tillfartsspår till den planerade kajen, och som fått å ritningen angiven utformning för att erhålla raka och naturliga gränser.

De olika områdena omfatta ungefär följande arealer:

A-området	5,540 m²
B-området	5,000 m²
C-området	21,400 m²
Summa	31,940 m²

För att få tomtfrågan definitivt löst, är Vattenfallsstyrelsen villig att, därest begärt anslag beviljas, nu inköpa ej endast A- och B- utan även C-området, och att härvid för A- och B-områdena erlägga förut nämnda, för nuvarande förhållanden otvivelaktigt väl höga à-pris av 3: 50 resp. 2: 50 kr/m², under förutsättning att C-området lämnas till ett à-pris à 1: — kr/m².

Det uppgjorda förslaget till tomtgränser förutsätter en kajlinje 40 m. söder om och parallellt med kraftverkets nuvarande kaj, och är det Vattenfallsstyrelsens avsikt att i framtiden anordna permanent kaj efter denna linje. Vi förmoda, att denna kaj skall låta sig väl ansluta till de kajer, som staden i framtiden kan komma att bygga åt öster, och att det för stadens del icke ifrågasättes att lägga någon kaj längre ut.

Vattenfallsstyrelsen anhåller om benäget meddelande huru Västerås stad ställer sig till ovan angivna utökning av tomtområdet.

Stockholm den 10 april 1926.

F. WILH. HANSEN.

W. Borgquist.

N:o 39.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogad skrivelse har styrelsen för Västerås Arbetareinstitut anhållit att Stadsfullmäktige ville för institutets föreläsningsverksamhet anvisa dels för innevarande år ett tilläggsanslag å 1,000 kronor och dels för år 1927 ett anslag å 3,000 kronor, innebärande en årlig ökning uti stadens utgifter för verksamheten med 1,000 kronor, och får Drätselkammaren, under hänvisning till att denna ökning är föranledd av motsvarande höjnnig av hyran för föreläsningslokalen och att det icke synes stå institutet annan utväg öppen att få denna ökade utgift täckt, än anvisande av kommunalt anslag, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta anvisa de begärda anslagen att utgå, tilläggsanslaget av det i innevarande års stat avsatta anslaget för diverse och oförutsedda behov och anslaget för år 1927 av uttaxerade medel i samma års stat.

Västerås den 17 maj 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås Arbetareinstitut får härmed vördsamt anhålla att för uppehållande av institutets föreläsningsverksamhet under år 1927 erhålla ett anslag av 3,000: — kronor samt för år 1926 ett tilläggsanslag av 1,000: — kronor.

Orsaken till den begärda förhöjningen av anslaget till föreläsningsverksamheten är den, att Godtemplarföreningen höjt hyresersättningen för föreläsningslokalen med 1,000 kronor. Denna förhöjning av hyresersättningen till det dubbla beloppet mot förut kan ju vid första påseendet verka ganska starkt tilltagen. Härvid bör dock erinras, att hyresersättningen förut — 1,000 kronor — var mycket låg, om man tar i betraktande vad en så pass stor lokal som den ifrågavarande kostar i uppvärmning, belysning och städning varje gång, den användes. Hyresbeloppet har ej heller höjts sedan 1918, då det höjdes från 800 till 1,000 kr.

Som nu själva föreläsningslokalen undergått en grundlig renovering

Ang. anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet.

och denna renovering inom den allra närmaste tiden även skall omfatta entréen, så är det ju förklarligt, att hyresbeloppet måste höjas. Då detta belopp, vilket för varje föreläsning blir omkring 40 kronor, ej på något sätt kan anses oskäligt och då någon annan med Godtemplarlokalen fullt jämförlig lokal och passande till föreläsningarna ej står att erhålla, har institutets styrelse sett sig nödsakad att begära förhöjt anslag, och får styrelsen vördsamt anhålla, att Stadsfullmäkige måtte bevilja detsamma.

Västerås den 3 april 1926.

Å Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.
Ordförande.

Georg Leontein.

INKOMST- OCH UTGIFTSSTAT

för Västerås Arbetareinstituts föreläsningsverksamhet under år 1926.

Inkomster:

Beviljat anslag från Västerås stad	2,000: —
Beräknat tilläggsanslag från Västerås stad	1,000: —
Beviljat statsbidrag för vårterminen	700: —
Beräknat statsbidrag för höstterminen	700: —
Medlemsavgifter (voro under 1925 kr. 771: —)	770: —
Inträdesavgifter (voro under 1925 kr. 816: 53)	810: —
Beräknat bidrag från S. V. B:s nya järnvägs A.-B.	150: —
Summa Kronor	6,130: —

Utgifter:

Föreläsningsarvoden (under år 1925 kr. 2,956: 40)	2,900: —
Lokalhyra	2,000: —
Arvoden till vaktmästare, skötare av skioptikon- o. filmapparat samt föreståndaren	690: —
Annonser och trycksaker	525: —
Diverse utgifter	15: —
Summa Kronor	6,130: —

Västerås den 1 maj 1926.

Georg Leontein.

Västerås Central-Tryckeri 1926.

N:o 40.

Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får härmed avgiva berättelse för räkenskapsåret 1925.

Efterföljande sammanställning utvisar en jämförelse mellan de enligt budgeten beräknade värdena och de i verkligheten erhållna.

	Inkomster:		Utgifter:		Behållning:	
	Enl. bud.	Verkl.	Enl. budg.	Verkl.	Enl. bud.	Verkl.
Vattenv. ..	157,100: —	177,769: 64	127,902: —	137,908: 32	29,198: —	39,861: 32
Gasv.	306,400: —	331,439: 42	278,431: —	304,204: 52	27,969: —	27,234: 90
Elektr.-v. .	647,100: —	619,290: 09	400,734: 25	378,045: 13	246,365: 75	241,244: 96
	1,110,600: —	1,128,499: 15	807,067: 25	820,157: 97	303,532: 75	308,341: 18
Avloppsledningarna, avgår					45,645: —	41,682: 83
				Återstår Kronor	257,887: 75	266,658: 35

I stället för beräknade kr. 257,887: 75 blev nettoavkastningen från verken kr. 266,658: 35 eller sålunda kr. 8,770: 60 mer än som beräknats.

Inkomsterna å vatten överstego de beräknade med c:a 20,000: — kr. Orsakerna till ökningen torde vara att söka uti ökat arbete hos industrierna, tillkoppling av Hammarby till stadens nät samt ovanligt torr sommar.

Vid stadens vattenverk finnas 3 st. brunnar, den äldsta av dessa, vilken byggdes samtidigt med verket, ger ej mycket vatten, varemot kapaciteten hos brunnarna 2 och 3 under de gångna åren varit tillfredsställande. Emellertid nedgick under förra året kapaciteten hos brunnen n:r 2 i ganska betänklig grad, vilket gjorde att största delen av vattnet måste tagas ur en enda brunn, nämligen n:r 3. Styrelsen måste på grund härav vidtaga rätt så omfattande arbeten för iståndsättande av brunnen n:r 2. Kostnaderna härför belöpte sig på kronor 4,349: 26, som påförts verkets underhållskonto. Jämte dessa kostnader ökades underhållskontot med cirka 5,400: — kr. genom oförutsedda reparationer å det numera vittutsträckta ledningsnätet.

På grund av minskat behov av rörelsekapital och lägre räntefot hava ränteutgifterna rätt avsevärt understigit de beräknade.

Till enskilda avgiven gas var beräknad till 792,300 kbm., men uppgick till 937,670 kbm., vilket innebör en ökning av cirka 145,000 kbm., eller

N:o 40. *Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.*

cirka 18.3 %, motsvarande cirka 35,000 kr. År 1924 till enskilda försåld gas uppgick till 843,918 kbm., vadan verkliga ökningen för 1925 motsvarade 93,752 kbm. = 11 %.

Fallande pris å koks och tjära gjorde, att inkomsterna å dessa produkter, beräknade till 64,400: — kr., minskades med cirka 10,000: — kr.

Erforderlig mängd gaskol var beräknad till 3,240 ton. Priset var insatt med 29 kronor, gjorde kr. 94,000. På grund av ökad gastillverkning erfordrades 4,131 ton kol, som vid det sedermera erhållna priset av 28: 70 uppgick till kronor 118,420: —.

Om sålunda å ena sidan större avsättning av gas ökade verkets inkomster, minskades å andra sidan de beräknade inkomsterna av koks och tjära. Detta i förening med större behov av kol gjorde att nettovinsten stannade ungefär vid den i budgeten beräknade.

Ehuru elektricitetsverkets inkomster rätt avsevärt understego de beräknade, minskades nettovinsten dock endast med cirka 5,000 kronor, vilket berodde på minskade utgifter å en del konton.

Då driften i stadens vattenverk ej på något sätt bör vedervågas, lät styrelsen under förra sommaren utföra en kabelanläggning mellan statens kraftverk och lufledningen till Hesslö vattenverk. Genom denna anordning finnas numera å berörda sträcka full reserv, för det fall fel skulle uppstå, vilket förra sommaren på grund av åskslag inträffade vid en större kabelbox, som förstördes. Kostnaden för kabelanläggningen uppgick till kr. 6,073: 47.

Såsom av den i det efterföljande närslutna sammanställningen över nyanläggningar och nyanskaffningar framgår, hava kostnaderna överstigit anslagen med kr. 1,237: 81.

Vid överlämnande av styrelseberättelsen får styrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige

dels ville godkänna styrelsens åtgärd att på vattenverkets underhållskonto påföra kostnaderna för iståndsättande av vattenverkets brunn n:r 2 med kronor 4,349: 26, och

dels ville ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa kr. 6,073: 47 till elektrisk ledningsanläggning för stadens vattenverk samt kr. 1,237: 81 till täckande av brist å anslagen till nyanläggningar och nyanskaffningar.

Västerås den 17 maj 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 40.
Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

Styrelseberättelse för år 1925.

Merkantila uppgifter.

GEMENSAMMA FÖRVALTNINGEN.

	Enl. budg.	Enl. boksl.
Löner	75,570:20	75,830:19
Diverse utgifter, såsom läkararvode, sjukhjälp, försäkringar, kontorsutensilier, telefon, renhållning, värme m. m.	22,850:—	25,834:12

VATTENVERKET.

Inkomster:

Vatten och mätarehyror	155,200:—	175,353:64
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200:—	1,200:—
Installationsarbeten	700:—	1,216:—
Kronor	157,100:—	177,769:64

Utgifter:

Driftkostnader	22,000:—	23,892:33
Underhållskostnader	13,700:—	23,378:27
Avlöningar och pensioner	24,978:—	25,611:74
Diverse utgifter	8,275:—	10,372:97
Ränta och amortering	57,949:—	54,623:06
Avskrivningar och fordringar	1,000:—	29:95
	127,902:—	137,908:32
Inkomster utöver utgifter	29,198:—	39,861:32
Kronor	157,100:—	177,769:64

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Inkomster:

Avgifter för vattenkloseter	43,125:—	43,879:34
Utgifter utöver inkomster	45,645:—	41,682:83
Kronor	88,770:—	85,562:17

Utgifter:

Driftkostnader	11,900:—	14,289:82
Underhållskostnader	8,200:—	6,138:26
Avlöningar	11,975:—	10,494:97
Diverse utgifter	2,100:—	2,343:20
Ränta och amortering	54,595:—	52,295:92
Kronor	88,770:—	85,562:17

N:o 40. *Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.*

GASVERKET.

Inkomster:

	Enl. budg.	Enl. boksl.
Allmänna belysningen	36,600: —	36,377: 58
Gas, mätarehyror, koks och tjära	269,300: —	294,151: 84
Installationsarbeten	500: —	910:
Kronor	306,400: —	331,439: 42

Utgifter:

Driftkostnader	112,800: —	136,774: 58
Underhållskostnader	28,500: —	28,484: 46
Avlöningar och pensioner	61,908: —	63,741: 57
Diverse utgifter	13,650: —	15,364: 02
Ränta och amortering	57,073: —	52,273: 16
Inköp av gasmätare	2,500: —	6,476: 27
Avskrivning av fordringar	2,000: —	1,090: 46
	278,431: —	304,204: 52
Inkomster utöver utgifter	27,969: —	27,234: 90
Kronor	306,400: —	331,439: 42

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	36,565: —	37,887: 42
Elektrisk ström och mätarehyror	610,000: —	579,223: 67
Installationsarbeten	535: —	2,179: —
Kronor	647,100: —	619,290: 09

Utgifter:

Driftkostnader	124,900: —	115,703: 68
Underhållskostnader	50,000: —	47,849: 99
Avlöningar och pensioner	60,088: 25	59,620: 78
Turbinhusdriften	4,400: —	4,612: 82
Diverse utgifter	41,440: —	44,096: 20
Ränta och amortering	110,906: —	101,708: 23
Inköp av elektriska mätare	5,500: —	2,253: 45
Avskrivning av fordringar	3,500: —	2,199: 98
	400,734: 25	378,045: 13
Inkomster utöver utgifter	246,365: 75	241,244: 96
Kronor	647,100: —	619,290: 09

N:o 40.
Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

Sammanställning över verkens anläggnings- och bokförda värden år 1925 samt amortering under åren 1912—1925.

	Byggnader, maskiner och ledningsnät.	Mätare	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Vattenverket.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1925	735,301: 55	52,615: 32	797,916: 87
Bokfört värde 31/12 1925	482,597: 13	8,107: 15	490,704: 28
Amortering under åren 1912—1925	252 704: 42	44,508: 17	297,212: 59
Gasverket.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1925	570,604: 46	190,317: 34	760,921: 80
Bokfört värde 31/12 1925	384,677: 70	55,657: 18	440,334: 88
Amortering under åren 1912—1925	185,926: 76	134,660: 16	320,586: 92
Elektr.-verket och Turbinhuset.			
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1925	1,172,692: 25	324,997: 18	1,497,689: 43
Bokfört värde 31/12 1925	646,476: 48	29,243: 25	675,719: 73
Amortering under åren 1912—1925	526,215: 77	295,753: 93	821,969: 70
Avloppsledningarna.			
Anläggningsvärde t. o. m. år 1925	930,245: 91	—	930,245: 91
Bokfört värde 31/12 1925	827,182: 96	—	827,182: 96
Amortering under åren 1912—1925	103,062: 95	—	103,062: 95

Kontors- och Förrådsbyggnader samt Inventarier.	Byggnader	Inventarier	Summa
	Kronor	Kronor	Kronor
Anläggnings- resp. anskaffningsvärde t. o. m. år 1925	31,893: 91	86,356: 95	118,250: 86
Bokfört värde 31/12 1925	26,259: —	29,019: 26	55,278: 26
Amortering under åren 1912—1925	5,634: 91	57,337: 69	62,972: 60

N:o 40. *Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.*

Nyanläggningar och nyanskaffningar.

	Verklig kostnad	Anslaget beviljat den	Anslagna belopp	+ överskott — brist
	Kronor		Kronor	Kronor
Lånemedel.				
Reserverat för ledn. i Hammarby enl. Stadsfullmäktiges beslut den 24 april 1924 ..... kr. 4,200: —	—	—	—	—
Brist i anslag från år 1924	6,950: 15	—	—	—
Till täckande härav anslogo Stadsfullmäktige	—	30/4 1925	6.950: 15	—
Nyanläggningar, fullbordade år 1925.				
Avloppsledning för dagvatten i Pilgatan	4,915: 74	30/4 1925	5,000: —	+ 84: 26
Inköp av apparater för gasverket	23,867: 21	28/1 1926	23,867: —	— —: 21
Inköp av tjärseparator för gasverket	4,321: 86	30/4 1925	3,000: —	—1,321:86
Brist å ovan redovisade anslag ...	—	—	1,237: 81	--
Kronor	40,054: 96	—	40,054: 96	—1,237:81

Tekniska uppgifter.

VATTENVERKET.

Fördelning av det förbrukade vattnet.

	År			Jämförelse mellan åren			
	1923	1924	1925	1923 o. 1924		1924 o. 1925	
				Ökning i			
				m³	%	m³	%
För hushållsbehov	852,586	987,886	1,026,041	135,300	15,9	38,155	3,9
För industriella behov	122,089	204,926	239,246	82,837	67,8	34,320	16,7
För allmänna behov såsom vattenkastare, urinoarer, dricks- och spolposter, vattning av gräsmattor, gatuspolning, brandsläckning, ävensom läckage m. m.	54,000	54,000	56,000	—	—	20,000	3,7
Summa	1,028,675	1,246.812	1,321,287	218,137	21,2	74,475	6,0

N:o 40.
Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

Utdrag ur driftrapporten.

Vid pumpning observerad differens i brunnarnas vattenstånd:
N:o 1 (äldsta brunnen) 0,18; användes ej under året.
N:o 2 och 3. 1,10.

Aggregat N:o 1 (Kolvpump) arbetade 1 tim. 45 min. och uppfordrade 132 m³ gör 21 l. pr sek.

Aggregat N:o 2 (Kolvpump) arbetade 1 tim. och uppfordrade 76 m³, gör 21 l. pr sek.

Aggregat N:o 3 (Centrifugalpump) arbetade 6,632 tim. 45 min. och uppfordrade 1,267,437 m³, gör 53,1 l. pr sek.

Aggregat N:o 4 (Centrifugalpump) arbetade 206 tim. 30 min. och uppfordrade 53,525 m³, gör 72,0 l. pr sek.

Elektrisk strömförbrukning 384,772 kwh., motsvarande 291,2 kwh pr 1,000 m³ uppfordrat vatten.

Vattnets temperatur lägst 4°, högst 11° C.
Största vattenförbrukningen pr dygn motsvarade 5,397 m³ (25/7).
Medelvattenförbrukningen pr dygn motsvarade 3,620 m³.
Minsta vattenförbrukningen pr dygn motsvarade 1,638 m³ (25/3).

Vattenmätare.

Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1924	803 st.
Antal uppsatta mätare under året	59 „
Antal uppsatta mätare den 31 december 1925	862 st.

Vattenledningar.

		Meter	S:a meter
Stadens:			
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1924	53,152	
	Under året lagda ledningar ...	692	
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1925	—	53,844
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 dec. 1924	2,098	
	Under året lagda ledningar ...	332	
	Sammanlagda längden den 31 dec. 1925	—	2,430
Enskildas:			
Gjutjärnsledningar		—	3,035
Smidesjärnsledningar		—	6,628
Vattenledningsnätets sammanlagda längd d. 31 dec. 1925		—	65,937

N:o 40. *Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.*

År 1925 lagda vattenledningar.

Ledningssträckor	Meter					Summa meter
	9″	5″	4″	2″	1½″	
Idrottsvägen	—	—	—	34	115	149
Frihetsvägen	—	—	125	—	33	158
Stadshagsvägen	10	337	13	—	75	435
Narvavägen	—	85	—	—	—	85
Sveavägen	—	—	47	—	—	47
Kockvretsgatan	10	—	—	—	—	10
Solvägen	—	—	—	40	—	40
Stadshagsvägen till Jakobsberg	—	—	—	—	35	35
Köpingsvägen till Sofieberg	—	65	—	—	—	65
Summa meter	20	487	185	74	258	1,024

Antalet brandposter ökades från 324 till 327 st. Av dessa äro 47 st. enskild egendom.

Vattenserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
Utom planlagda området utfördes 67 st.

Av utom kommunen belägna gårdar utlämnas vatten till Hamre gård, ägare A. Andersson.

Avloppsledningarna.

	Meter
Stadens:	
Sammanlagda längden den 31 december 1924	44,540
Under året lagda ledningar	912
Sammanlagda längden den 31 december 1925	45,452
Enskildas:	
Sammanlagda längden den 31 december 1925	8,209
Avloppsledningarnas sammanlagda längd den 31 dec. 1925	53,661

År 1925 lagda avloppsledningar.

Ledningssträckor	Meter 9″
Idrottsvägen	149
Frihetsvägen	125
Stadshagsvägen	371
Narvavägen	85
Sveavägen	42
Solvägen	40
Stadshagsvägen till Jakobsberg	35
Köpingsvägen till Sofieberg	65
Summa meter	912

Avloppsserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
Utom planlagda området utfördes 69 st.

Vattenklosetter: Antal uppsatta den 31 december 1924 1,709 st.
Antal uppsatta under året ..... 156 „
Antal uppsatta den 31 december 1925 1,865 st.

GASVERKET.

		År		Jämförelse mellan åren 1924—1925	
		1924	1925		%
Förgasade kol	ton	3,546.0	3,938.4	392.4	11.1
Tillverkad gas	m³	1,100,460	1,200,280	99,820	9,7
Gasutbyte pr 1,000 kg. kol ...	„	310.3	304.7	—5.6	— 1.8
Koks från ugnarna	hl.	63,828	69,387	5,559	8.7
Koks till undereldning	„	16,305	17,473	1,168	7,2
Koks till ångpannorna	„	361	552	191	52.9
Koks till försäljning	„	47,162	51,362	4,200	8.9
Erhållen koks pr 1,000 kg. kol	„	18,0	17,6	—0.4	2 2
Till undereldning använd koks i % av förgasade kol..	%	20,7	20,9	0 2	1.0
Erhållen tjära	lit.	150,000	166,600	16,600	11.1
Erhållen tjära pr 1,000 kg. kol	„	42,3	42,3	0	0
Antal retortladdningar	st.	23,523	26.307	2,784	11.8
Kol pr laddning	kg.	150,7	149,7	—1.0	— 0.7
Gasförbrukning pr år och invånare	m³	36,5	40,5	4.0	11.0

Fördelning av den förbrukade gasen.

	1924		1925		Jämförelse mellan åren 1924—1925	
	m³	%	m³	%		
	av årsförbrukningen				m³	%
Offentlig belysning	97,405	8.8	96,186	8.0	— 1,219	— 1.2
Enskild värme och lysgas...	843,918	76.5	937.670	78.2	+ 93,752	+ 10.0
Gasverkets eget behov	3,106	0.3	3,771	0.3	+ 665	+ 21.4
Felmätningar och förluster	159,411	14.4	162,003	13.5	+ 2,592	+ 1.6
Summa	1,103,840	100	1,199,630	100	+ 95,790	+ 8.7

Största gasförbrukningen pr dygn motsvarade 4,535 m³. (5/9).
Medelgasförbrukningen pr dygn motsvarade .. 3,287 m³.
Minsta gasförbrukningen pr dygn motsvarade 2,050 m³. (26/3).

N:o 40. *Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.*

Gasledningar.

		Meter	S:a meter
Gjutjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 december 1924	39,133	—
	Under året lagda ledningar	780	—
	Sammanlagda längden den 31 december 1925	—	39,913
Smidesjärnsledningar:	Sammanlagda längden den 31 december 1924	6,038	—
	Under året lagda ledningar	332	—
	Sammanlagda längden den 31 december 1925	—	6,370
Gasledningsnätets sammanlagda längd den 31 dec. 1925		—	46,283

År 1925 lagda gasledningar.

Ledningssträckor	Meter					Summa meter
	9″	4″	3″	2″	$1^1/_2$″	
Munkgatan mellan Vasagatan och Köpmangatan	93	—	—	—	—	93
Idrottsvägen	—	—	—	34	115	149
Frihetsvägen	—	—	125	—	33	158
Stadshagsvägen	—	10	350	—	75	435
Narvavägen	—	—	85	—	—	85
Sveavägen	—	—	42	—	—	42
Kockvretsgatan	—	10	—	—	—	10
Solvägen	—	—	—	40	—	40
Stadshagsvägen till Jakobsberg	—	—	—	—	35	35
Köpingsvägen till Sofieberg	—	—	65	—	—	65
Summa meter	93	20	667	74	258	1,112

Antalet gatulyktor motsvarade 326 st. med 334 lågor, varav 264 höllos brinnande.

Antal gasmätare den 31 december 1924 ..... 4,348 st.
Ökning under året ..... 189 „
Antal gasmätare den 31 december 1925 ..... 4,537 st.
därav 1,477 automater.

Gasserviser: Inom planlagda området utfördes 1 st.
Utom planlagda området utfördes 57 st.

Varmvattenberedarnas antal ökades från 569 till 587 st.

ELEKTRICETETSVERKET.

	År		Jämförelse mellan åren 1924 och 1925	
	1924	1925		
	kWh.	kWh.	Ökning	%
Alstrad likström:				
Dieselmotorerna exkl. förluster	529	—	— 529	— 100
Turbinhusgeneratorerna förluster	37,577	11,527	— 26,050	— 69.3
Motorgeneratorerna förluster	1,791,183	1,698,091	— 93,092	— 5.2
Totalt excl. förluster	1,829,289	1,709,618	—119,671	— 6.5
Växelström:				
Från dieselmotorerna	780	—	— 780	— 100
Från Älvkarleby: direkt distribuerad	1,434,053	1,147,674	—286,379	— 20
Från Älvkarleby: till omformning	2,239,393	2,207,238	— 32,155	— 2,6
Totalt	3,674,226	3,354,912	—319,314	— 8,7
Batteri, urladdning	11,316	10,768	— 548	— 4.9
Batteri, förluster	2,829	2,692	— 137	— 4.8
Förluster i likströmsnätet	82,220	75,416	— 6,804	— 8.3
„ i växelströmsnätet	139,879	120,288	— 19,591	— 14
„ vid omformning	448,210	442,316	— 5,894	— 1,3
„ vid utjämning	14,049	18,634	— 4,585	— 39.1
Magnetiseringsström	37,676	35,220	— 2,456	— 6.5

Förluster i likströmsnätet och mätarna utgjorde 4,4 % av totalt utgående energi.

Förluster i växelströmsnätet och mätarna utgjorde 10,5 % av totalt utgående energi.

Levererad ström.

	År		Jämförelse mellan åren 1924 och 1925	
	1924	1925		
	kWh.	kWh.	Ökning	%
Till offentlig belysning:				
80 % likström och 20 % växelström	110,683	113,701	3,018	2.6
Till enskild belysning:				
Likström	1,010,635	995,280	— 15,355	— 1.5
Växelström	164,692	168,261	3,569	2.2
Transport	1,286,010	1,277,242	21,942	6.3

N:o 40.
Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

	År		Jämförelse mellan åren 1924 och 1925	
	1924	1925		
	kWh.	kWh.	Ökning	%
Transport	1,286,010	1.277,242	21,942	6.3
Till kraft:				
Likström	534.320	508,900	— 25,420	— 4.8
Växelström	1,108,125	782.927	— 325,198	— 29.4
Egen förbrukning:				
Belysning	7,442	8,046	604	8.1
Kraft och värme	13,466	19,015	5,549	41.2
—	2.949,363	2,596,130 *	— 353.233	— 12

* Siffran ej fullt riktig på grund av ojämt infallande avläsningsdagar.
Transformatorförluster, vilka betalas: 22,258 kwh.
Transformatorförluster i egna transf.: 31,200 kwh.

Total anslutning år 1924.

	Div. app.		Motorer			Glödlampor		Båglampor		Summa kW.
	st.	kW.	st.	HK.	KW.	st.	kW.	st.	kW.	
Likström:										
Anslutning den 31 dec. 1924	1,587	1,065,83	707	1,750.94	1,524.54	61,393	1,733.9	14	35.9	4,360.17
Ökning under året	347	170.32	92	38.75	36.2	1,341	40.03	—	—	246.55
Anslutning den 31 dec. 1925	1.934	1.236.15	799	1,789.69	1,560.74	62,734	1,773.93	14	35,9	4,606 72
Växelström:										
Anslutning den 31 dec. 1924	88	88.85	96	1,028.6	921.82	6,846	191.79	1	2.5	1,204.96
Ökning under året	23	8.8	17	73.3	66.00	160	5.00	5	4.2	84.0
Anslutning den 31 dec. 1925	111	97.65	113	1,101.9	987.82	7,006	196.79	6	6.7	1,288.96
Total anslutning den 31 dec. 1925	2,045	1,333.80	912	2,891.59	2,548.56	69,740	1,970.72	20	42.6	5,895.68

Motorerna fördelas på:

	st.	hk.	kw.
Likström, 220 volt	502	403,92	396,54
Likström, 440 volt	297	1385,77	1176,20
Lågspänd växelström	113	1101,9	975,82
	912	2891,59	2548,56

Transformatorer 1—200 kva, 6300 volt 60 st.
Summa kva 1781,4.

	Likström	Växelström
Antal uppsatta mätare den 31 dec. 1924	7,535	842
Ökning under året	205	— 5
Antal mätare den 31 dec. 1925	7,740	837
Summa	8,577	

	År 1924	År 1925
Antal kontrakt (taxa 6) den 31 dec.	806	790
Å taxa 6 anslutna glödlampor	1,289	1,263
Motsvarande i kilowatt	30,95	30,1
Antal lampor för offentligt gatubelysning	331	327*

*) Minskningen i antal lampor beroende på att smålamporna å Biskopsbron omräknats till 150 watts-enheter.

Motsvarade kilowatt	50,55	52,6
Förbrukade kilowattimmar	110,683	113,701

Utförda serviser:

Med jordkabel	3 st.
Med luftledning	25 „

Ledningsarbeten m. m.

Å en del ledningssträckor, särskilt å Hammarbyområdet, utbyttes de ruttna ledningsstolparne. Även å telefonlinjen till Hesslö ersattes ett flertal ruttna stolpar med nya.

Vid Nordanby gård utfördes en del ändringsarbeten å högspänningsledningen till följd av nybyggnader vid gården.

Vid Djuphamnen ändrades högspänningslinjen och anslöts en transformator å 70 kVA, varjämte jordkabel till ASEA:s svängkran nedlades.

Från Statens kraftverk till Hesslölinjens luftledning nedlades en högspänningsreservkabel, 3×25 m/m^2.

I Utanbygatan mellan Karlsgatan och Kopparbergsvägen nedlades en jordkabel $2\times50+25$ m/m^2.

För övrigt hava en hel del reparationer utförts å ledningsnäten, särskilt efter en snöstorm den 14 oktober med omfattande stolpfall.

Elektriska gatubelysningen utökades med:

8 st. lampor i Pilgatan som ersättning för samma antal gaslyktor.

Elektricitetsverkets entreprenörer hava anmält 259 installationsarbeten, vilka avsynats och godkänts.

N:o 40.
Vatten- och Gasverksstyrelsens förvaltningsberättelse för år 1925.

Av utsatta elektriska mätare hava 3,002 st. ombytts och justerats samt motsvarande antal äldre installationer avsynats, å vilka anmärkningar gjorts i 156 fall.

Västerås den 4 maj 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Västerås Centraltryckeri 1926

N:o 41.

Beredningsutskottets yttrande ang. nya bestämmelser ang. anordnande av garage.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med återställande av det av Stadsfullmäktige genom beslut den 26 mars innevarande år till Beredningsutskottet för utlåtande remitterade av Byggnadsnämnden utarbetade förslaget till nya bestämmelser angående anordnande av garage, får Beredningsutskottet såsom yttrande i ärendet förklara, att Utskottet vid granskning funnit förslaget icke giva anledning till anmärkning samt att Utskottet förty icke har något att erinra emot, att förslaget i föreliggande skick av Stadsfullmäktige antages.

Västerås den 21 maj 1926.

För Beredningsutskottet:

CARL HEDBERG.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 januari innevarande år hava Stadsfullmäktige för yttrande till Byggnadsnämnden överlämnat en skrivelse från Konungens befallningshavande, däri med stöd av ett Kungl. cirkulär påkallats uppmärksamhet för angelägenheten av, att i stadens byggnadsordning intages nödiga bestämmelser angående uppförande och inredning av garage jämte skrivelsen bifogade normalbestämmelser att tjäna till ledning i sådant avseende.

I ärendet får byggnadsnämnden nu anföra följande.

Inredning eller nybyggnad av lokaler för förvaring av automobiler regleras för närvarande av särskilda byggnadsföreskrifter, vilka såsom ett tillägg till gällande byggnasdordning fastställts av Konungens befallningshavande den 28 april 1920. Då tillämpningsområdet för byggnadsordningen sammanfaller med det stadsplanelagda området, följer härav, att dessa byggnadsföreskrifter äro giltiga blott inom detta senare område. Den inom vissa rayoner täta bebyggelsen av stadens utomplansområde, kräver enligt Byggnadsnämndens åsikt bestämmelser i hithörande avseende även för detta senare område. Oaktat behovet härav länge förelegat, har Byggnadsnämnden med hänsyn till den prövning av byggnadsansökningar även avseende ändringar och inredningar, som enligt för detta

N:o 41.
Ang. nya bestämmelser ang. anordnande av garage.

område gällande allmänna byggnadsföreskrifter tillkommer Byggnadsnämnden, låtit sig nöja med det nuvarande förhållandet.

Då emellertid de hittills gällande bestämmelserna i ämnet lida av ofullkomligheter icke blott i avseende å deras tillämplighetsområde, har Byggnadsnämnden i anledning av förenämnda remiss ansett sig böra upptaga frågan om ändrade bestämmelser och det bebyggda statsområdets inordnande under dessa bestämmelser i ett sammanhang och härutinnan i huvudsak kunnat godtaga de remisshandlingarne bilagda bestämmelserna, då dessa synas fylla rymliga anspråk på skydd mot den brandrisk, som alltid är förenad med ett grage och samtidigt lämnar möjlighet öppen för den beslutande myndigheten — Byggnadsnämnden — att, då sådant utan risk kan ske, medgiva avvikelser i avseende å inredningssättet. Den lindring i bestämmelserna, som alltså är medgiven, torde, vad angår anordnande av garage inom det glesare bebyggda stadsområdet, särskilt utomplansområdet, för vilket jämväl enligt Nämndens förslag bestämmelserna skulle gälla och särskilt ifråga om s. k. mindre fristående garage, bliva regel.

Att såsom i normalbestämmelserna skett, från giltighetsområdet undantaga förvaringsrum för allenast en automobil eller högst 5 motorcyklar eller allenast ett motorredskap, kan Byggnadsnämnden med kännedom om det sätt, på vilket bilar förvaras, ofta i uthuslängor, bredvid vedupplag, vägg i vägg med bebodda lägenheter o. s. v. utan vidtagande av varje som helst försiktighetsåtgärd till skydd mot den eldfara, som alltid är förenad med förvaring av ett motorfordon, icke förorda.

Av nu angiven orsak anser Byggnadsnämnden en kontroll över dylika förvaringsrum erforderlig samt att denna kontroll till tidpunkten bör sammanfalla med förvaringsplatsens iordningställande och få formen av särskilda byggnadsbestämmelser. Dessa återfinnas i förslaget under § 13.

Vid en jämförelse mellan denna § och §§ 2 och 3 framgår, att för inredning av mindre garage, under vilken beteckning dessa förvaringsplatser sammanförts, gälla väsentligen lindrigare bestämmelser än för inredning av större garage, ity att väggar och tak kunna utföras av eldhärdigt material, vare sig garaget är fribeläget eller sammanbyggt med andra utrymmen såsom bostadslägenhet och annat, då däremot i fråga om större garage materialet i väggar och tak i regel skall vara eldsäkert, d v. s. av sten eller därmed jämförligt ämne.

Denna väsentliga skillnad mellan inredning av större och mindre garage har Byggnadsnämnden särskilt velat framhäva för undanröjande av en eventuellt förefintlig missuppfattning om mindre garages likställighet i avseende å inredningen med större garage.

Under hänvisning till det anförda föreslår alltså Byggnadsnämnden,

att Stadsfullmäktige ville för sin del besluta upphäva de den 28 april 1920 fastställda särskilda byggnadsföreskrifterna i fråga om inredande eller nybyggnad av lokaler avsedda till förvaring av automobiler samt antaga det förslag, att gälla för stadens hela område, till bestämmelser

angående anordnande av garage, som återgives å bilaga, ävensom giva Byggnadsnämnden uppdrag att hos vederbörande myndighet söka fastställelse å dessa beslut.

N:o 41.
Ang. nya bestämmelser ang. anordnande av garage.

Västerås den 3 mars 1926.

CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

FÖRSLAG
till
BESTÄMMELSER ANGÅENDE ANORDNANDE AV GARAGE.

Indelning av garage.

§ 1.

Med garage förstås i dessa bestämmelser förvaringsrum för motorfordon (automobiler och motorcyklar) eller motorredskap, som drives med eldfarlig olja av första klass.

Med större garage förstås förvaringsrum för mera än en automobil eller fem motorcyklar eller ett motorredskap.

Med mindre garage förstås förvaringsrum för allenast en automobil, eller 3—5 motorcyklar eller ett motorredskap.

Inredning av större garage.

§ 2.

Byggnad, som är avsedd endast för inrymmande av större garage skall hava väggar och tak av eldsäkert material, där byggnaden uppföres i mer än en våning, och eljest av eldsäkert eller eldhärdigt material, dock gäller vad sålunda stadgats beträffande material till tak allenast innertak, där såväl yttertak som innertak förekomma. Uppföres byggnaden i mer än en våning, må bottnarna mellan de olika våningarna icke genombrytas av trappor eller på annat sätt.

Såsom eldsäkert material anses bränt tegel, slaggtegel, kalksandstegel, cementsten, betong och annat därmed i avseende å eldsäkerhet jämförligt material samt såsom eldhärdigt material rabitzputs, gips- och cementplattor, på ömse sidor rörat och putsat trä och annat därmed i avseende eldhärdighet jämförligt material.

§ 3.

I byggnad, som är avsedd jämväl för annat ändamål än inrymmande av större garage, må garaget inrättas endast i bottenvåning eller källarvåning.

Större garage omslutande väggar och tak skola utföras av eldsäkert

N:o 41.
Ang. nya bestämmelser ang. anordnande av garage.

material, där i byggnaden i övrigt inrymmes bostadslägenhet, samlingslokal, butiks-, kontors- eller annan arbetslokal eller förvaringsrum för djur, och eljest av eldsäkert eller eldhärdigt material.

Större garage må ej genom dörr, trappa eller på annat sätt stå i förbindelse med byggnaden i övrigt, dock gäller vad sålunda stadgats icke för brandväsendets eller polisväsendets räkning inrättade garage.

§ 4.

Större garage skall hava med hänsyn till dess storlek och form erforderligt antal utgångar. Portar skola vara så inrättade att de kunna öppnas utåt, dock må inåtgående portar eller skjutbara portar anbringas under förutsättning, att de förses med utgående gångport eller att sådan anbringas i omedelbar närhet av portarne.

§ 5.

Golv i större garage skall bestå av eller vara belagt med ämne, som icke är antändbart.

Golvplanet skall hava lutning mot särskild uppsamlingsbehållare eller mot inkörsport eller mot kloakbrunn, vilken, därest densamma står i förbindelse med allmän kloakledning, skall vara försedd med bensinavskiljare av lämplig konstruktion.

§ 6.

Fönster till större garage, ovanför vilket finnes inredd lokal eller lägenhet, som i punkt 3 andra stycket avses, skall vara av eldsäkert glas, som inmuras direkt i väggen eller infattas i järnram, och så anordnas, att det icke kan öppnas. Vad sålunda stadgats gäller även fönster till annat större garage, där fönstret finnes i eldfarlig närhet av annan byggnad.

§ 7.

Större garage skall vara försett med tillräckliga och lämpliga anordningar för ventilation vid såväl golv som tak. Ventilationsrör må ej utmynna i skorstenspipa, som står i förbindelse med eldstad.

Inredes större garage i källarvåning skall, där ej tillfredsställande ventilation annorledes kan åstadkommas, garaget förses med maskindriven fläkt.

Finnes inom större garage reparationsbrunn, skola tillräckliga och lämpliga anordningar vidtagas jämväl för ventilation av densamma.

§ 8.

Uppvärmning av större garage må, där ej uppvärmningen sker genom elektrisk ström eller eljest medelst apparat av mot eldfara betryggande konstruktion, äga rum endast genom eldstad, som medelst vägg av eldsäkert material och utan öppningar är avskild från garaget.

§ 9.

Artificiell belysning av större garage må, där den ej utgöres av elek-

N:o 41.
Ang. nya bestämmelser ang. anordnande av garage.

trisk belysning medelst glödlampor försedda med tättslutande skyddskupor, förekomma endast såframt ljuskällan är avskild från garaget medelst eldsäkert glas eller annat glas av betryggande tjocklek och glaset är inmurat direkt i vägg eller infattat i järnram.

§ 10.

Elektriska ledningar i större garage skola, där de äro fasta, vara förlagda i pansarrör eller utförda av armerad kabel eller på annat därmed jämförligt sätt samt eljest vara särskilt väl isolerade och försedda med slitstarkt omhölje av lämpligt material.

Smältskydd, strömställare, anslutningskontakter och andra elektriska apparater skola vara av sådan konstruktion, som under förehandenvarande förhållanden utesluter fara för explosion. Apparater, i vilka strömavbrott normalt förekommer, skola anbringas på minst 1.5 meters höjd över golvet.

§ 11.

Inom större garage må verkstad för reparation av motorfordon eller motorredskap ej anordnas; och skall sådan verkstad, där den anordnas i samband med större garage, vara från garaget avskild genom vägg av eldsäkert material med en tjocklek av minst 10 centimeter och utan öppningar.

§ 12.

På framsidan av större garage skall på lätt i ögonen fallande sätt i tydliga bokstäver vara anbragt ordet "Garage".

I större garage skall på enahanda sätt vara anbragt anslag om förbud att i garaget tända eld eller röka tobak eller att dit medföra eld.

Inredning av mindre garage.

§ 13.

I byggnad, inrymmande mindre garage, skall oavsett om byggnaden användes enbart för ifrågavarande ändamål eller i övrigt jämväl inrymmer bostadslägenhet, samlingslokal, butiks-, kontors- eller annan arbetslokal eller förvaring för djur eller annat, förvaringsrummet omslutande väggar och tak utföras av eldsäkert eller eldhärdigt material och skall i övrigt för smågarage tillämpas samma bestämmelser, som finnas angivna i punkterna 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 och 12 härovan.

Allmänna bestämmelser.

§ 14.

Vare sig fråga är om större eller mindre garage äger Byggnadsnämnden, där sådant utan åsidosättande av nödigt skydd mot eldfara anses kunna ske, för särskilt fall medgiva avvikelse.

N:o 42.

Kungl. Maj:ts beslut ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed för Stadsfullmäktiges kännedom överlämna avskrift av nådigt brev den 7 nästlidne maj angående medgivande för staden att upptaga ett lån å 719,663 kronor 33 öre för täckande av vissa i brevet angivna av Stadsfullmäktige under åren 1921 och 1923—1926 beslutade utgifter, och får Drätselkammaren tillika meddela, att Drätselkammaren redan vidtagit åtgärd för lånets upptagande ur pensionsförsäkringsfonden.

Västerås den 3 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Avskrift av avskrift.

Konungens befallningshavande i Västmanlands län överlämnar denna avskrift till Magistraten i Västerås för egen kännedom och vederbörandes underrättande.

Västerås slott i landskansliet den 21 maj 1926.

Walter Murray.

Alb. Norberg.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

Å särskilda sammanträden under åren 1921 och 1923—1926 hava Stadsfullmäktige i Västerås beslutat följande utgifter, att gäldas av lånemedel, nämligen för:

1.	verkställande av utredning angående djuphamnen vid Carlsberg	kronor	30,000: —
2.	anläggande av kaj vid djuphamnen	„	270,000: —
3.	anläggande av vatten-, avlopps- och gasledningar i Västra förstaden	„	84,900: —
4.	fortsatt utbyggande av djuphamnen	„	150,000: —
5.	utförande av bangårdsanläggning vid djuphamnen	„	57,000: —
6.	inköp av apparater för gasverket	„	23,867: —
7.	anskaffande av en tjärseparator för gasverket	„	3,000: —
	Transport	kronor	618,767: —

N:o 42.
Ang. tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån.

	Transport	kronor	618,767: —
8.	framdragande av dräneringseldning i Pilgatan ..	„	5,000: —
9.	nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk (tilläggsanslag)	„	6,950: 15
10.	utförande av lossnings- och lastningsanordningar vid djuphamnen	„	250,000: —
	eller tillhopa	kronor	880,717: 15

Genom beslut den 12 juni 1925 har Kungl. Maj:t medgivit, att de här ovan under 3—5 antecknade utgifterna å tillhopa 291,900 kronor finge till belopp av 139,000 kronor täckas genom försäljning av obligationer av ett staden genom Kungl. Maj:ts beslut den 13 juni 1924 medgivet 30-årigt obligationslån å 1,000,000 kronor samt till återstående beloppet, 152,900 kronor, framdeles bestridas genom upptagande av amorteringslån, varom beslut skulle i sinom tid underställas Kungl. Maj:ts prövning.

I en till Kungl. Maj:t ställd av länsstyrelsen i Västmanlands län med utlåtande den 6 mars 1926 jämte magistratens i Västerås yttrande överlämnad skrift har drätselkammaren i nämnda stad, under åberopande av stadsfullmäktiges å sammanträde den 28 januari 1926 fattade beslut, anhållit om tillstånd för staden att till bestridande dels av de under 1 och 2 samt 6—10 angivna utgifterna å tillhopa 588,817 kronor 15 öre, dels av vad som återstode oguldet av de under 3—5 antecknade utgifterna eller 152,900 kronor, dels ock av kostnader för uppläggande av berörda obligationslån å 1,000,000 kronor samt kapitalrabatt däråå tillsammans 16,763 kronor 33 öre, upptaga ett lån å 758,480 kronor 48 öre, att amorteras på den längsta tid, som Kungl. Maj:t kunde komma att bestämma.

Efter anmodan har Svenska stadsförbundets finansråd den 21 april 1926 avgivit yttrande i ärendet.

Med avslag å ansökningen i vad den avser tillstånd att med lånemedel gälda de under 6—9 ovan angivna utgifterna, medgiver Kungl. Maj:t, att staden Västerås må för övriga i ansökningen avsedda ändamål upptaga ett lån å sjuhundranittantusensexhundrasextiotre kronor 33 öre, att genom årliga avbetalningar gäldas under loppet av högst trettio år från lånets upptagande; dock att amorteringslånet skall vara upptaget senast den 7 maj 1927, vid äventyr att detta medgivande skall anses hava förfallit.

Detta får jag, på nådig befallning, meddela länsstyrelsen till kännedom och för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 7 maj 1926.

ERNST WIGFORSS.

Bengt Arfwidson.

Bestyrkes å tjänstens vägnar:

Elis Lindahl.

Vidimeras ex officio:
H. Cronholm.

N:o 43.

Drätselkammarens utlåtande ang. utdragande av ledningar till Nedre Rosenhill (jfr. n:o 34.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 27 nästlidne maj överlämnade Stadsfullmäktige för beredning till Drätselkammaren en såsom egen motion av Herr Bäckman upptagen framställning av ägaren av fastigheten Nedre Rosenhill n:r 1, A. G. Andersson, angående framdragning av stadens ledningar till byggnadsområdet Nedre Rosenhill jämte över framställningen avgivet yttrande av Vatten- och Gasverksstyrelsen, och får Drätselkammaren nu med återställande av remisshandlingen, och under förklaring att förutsättningarna för ledningarnas utdragande i vad angår överlåtelse å staden av för ledningarna erforderlig gatumark är för handen genom en härom träffad underhandsuppgörelse, samt att Drästelkammaren jämväl, med hänsyn till det föreliggande behovet att möjliggöra den nya idrottsplatsens anknytning till vattenledning, vilket lämpligast kan ske genom den nya ledningssträckningen, finner denna böra komma till utförande och omfatta jämväl utdragning av gasledning, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att såväl vatten- och avlopps- som gasledningar skola utdragas till byggnadsområdet Nedre Rosenhill under förutsättning att härför erforderlig gatumark överlämnas till staden, samt vad angår gasledning, att anknytning härför sökes för samtliga inom området belägna bebyggda fastigheter, samt att till bestridande av härmed förenade kostnader anvisa ett anslag å 14,000 kronor att utgå av låneme-del, med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa detta beslut, i den del det avser gäldande av anvisat anslag genom lån Kungl. Maj:ts prövning, och med rätt för Drätselkammaren att tillsvidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, har att för ändamålet upptaga efter tillstånd av Kungl. Maj:t.

Västerås den 3 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 44.

Drätselkammarens utlåtande ang. ändring i bestämmelserna för anslutning till stadens ledningar (jfr. n:o 35.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 27 nästlidne maj hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för utlåtande överlämnat ett förslag av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående ändring av punkt 4:o) sista stycket och punkt 8:o) uti gällande av Stadsfullmäktige antagna bestämmelser för anslutning till stadens ledningar och får Drätselkammaren nu återställa remisshandlingen och därvid, enär förslaget avser att tillgodose såväl stadens som vederbörande fastighetsägares intresse av ett rationellare bebyggande av stadens område, särskilt utomplansområdet, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta antaga de föreslagna ändringarne i ifrågavarande bestämmelser.

Västerås den 3 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 45.

Drätselkammarens skrivelse ang. anslag till nya elektriska ledningar.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom skrivelse den 3 innevarnade månad har Vatten- och Gasverksstyrelsen till Drätselkammaren för förberedande behandling överlämnat en framställning till Stadsfullmäktige angående anvisande av ett anslag för nedläggning av nya jordkablar för högspänd ström samt anordnande av en kopplingsstation, och får Drätselkammaren nu underställa denna fråga Stadsfullmäktiges avgörande och därvid för sin del på grund av vad Vatten- och Gasverksstyrelsen i sin framställning anfört angående den större driftsäkerhet som vinnes genom dessa anordningar samt angående nödvändigheten av att särskilt efter tillkomsten av nya länslasarettet samt abbonement på växelströmsleveranser från statens kraftverk, fördelad på flera kablar än de nuvarande som redan äro hårt belastade, hemställa,

att Stadsfullmäktige, med bifall till framställningen, ville för ändamålet anvi-

N:o 45.
Ang. anslag till nya elektriska ledningar.

sa det begärda anslaget å 55,000 kronor att utgå av lånemedel med bemyndigande för Drätselkammaren att underställa detta beslut Kungl. Maj:ts fastställelse och rätt för Drätselkammaren att tills vidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, har att för ändamålet upptaga efter av Kungl. Maj:t meddelat tillstånd.

Västerås den 10 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Mellan statens kraftverk å Viksäng och stadens elektricitetsverk finnas f. n. 2 st. högspänningskablar för 6,000 volt, vilka överföra för stadens behov erforderlig ström. Den ena av dessa kablar matar samtidigt genom ett uttag vid Bäckgatan de yttre ringlinjerna omkring staden. Sedan dessa kablar anlades har belastningen fördubblats och som kablarna ej kunna ytterligare belastas, fordrar behovet anläggande av ännu en kabel, vilken också kommer att tjäna som en god reserv, i händelse fel skulle uppstå å någon av kablarna.

Inom några månader torde nya lasarettet, vilket skall förses med växelström, sättas i drift. Under byggnadstiden har lasarettet utfått ström genom en tillfällight nedlagd kabel från tuberkulossjukhuset, vilket i sin ordning efter dess överföring till växelström matats från verkets omkring staden gående ringluftledning genom en av järntråd utförd förbindelseledning mellan Malmaberg och sjukhuset. Som sistnämnda ledning är av provisorisk natur och ej kan belastas med det betydande effektbelopp, som kommer att erfordras för lasarettets behov, måste förbättringar vidtagas vid ledningssystemet. Detta sker bäst genom anläggande av en jordkabel mellan högspänningskablarna i Pilgatan och nya lasarettet. Genom dylik kabel vinnes önskad driftsäkerhet samt fördelen av att sedermera kunna avkoppla östra stadsdelarna från likströmsnätet. Som bekant användes i Västerås huvudsakligen likström, vilken strömart framställes genom roterande omformareaggregat i elektricitetsverket, vilka drivas genom högspänd växelström. Använder man däremot lågspänd växelström hos abonnenterna, erfordras endast en transformator för den högspända växelströmmens nedtransformering till lämplig driftspänning och som dylik transformator uppsättes inom själva förbrukningsområdet, ledes den högspända strömmen direkt dit, varigenom förlusterna i led-

N:o 45.
Ang. anslag till nya elektriska ledningar.

ningar bliva de minsta möjliga. Högspänningskabeln till lasarettet bör därför väljas av sådan dimension, att den sedermera kan förse områdena öster om järnvägen med ström, för vilket ändamål en transformator är avsedd att uppsättas i närheten av Myggbo såg.

För att sedermera bättre än vad nu är fallet kunna sköta driften, bör en underjordisk kopplingsstation anordnas vid nordöstra hörnet av Remontplatsen och Pilgatan. Uppstår fel å en kabel, kan genom en dylik station den defekta kabeln urkopplas systemet under tiden den repareras, vilket medför avsevärda fördelar för driften.

Kostnaderna för berörda anläggningar äro beräknade till:

Jordkabeln mellan kraftverket och elektricitetsverket	22,000: —
Underjordisk kopplingsstation å Remontmarknadsplatsen, med kabelkopplingar och apparater	7,000: —
Jordkabel mellan kopplingsstationen och nya lasarettet med avgrening vid Myggbo såg för transformator därstädes samt anslutning för Tuberkulossjukhuset	26,000: —
Summa kronor	55,000: —

Som det i förevarande fall avses anläggningar, vilka ej blott medföra en motsvarande värdeökning för staden, utan även avse ett produktivt ändamål samt det är fråga om en anläggning, som ej kan räknas till de mera regelbundet återkommande, bör jämlikt styrelsens åsikt anslag kunna utgå av lånemedel.

Under åberopande av det här anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av lånemedel anvisa ett anslag av 55,000: — kronor att användas för nedläggande av jordkablar dels mellan statens kraftverk och elektricitetsverk och dels mellan remontmarknadsplatsen och nya lasarettet samt anordnande av en kopplingsstation å remontmarknadsplatsen på sätt i det föregående anförts.

Västerås den 3 juni 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 46.

Drätselkammarens yttrande ang. uppsättande av sektioneringstransformatorer (jfr. n:o 36.)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I anledning av remiss enligt beslut av Stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj av en av Vatten- och Gasverksstyrelsen avgiven framställning angående anslag till uppsättande av s. k. sektioneringstransformatorer för de elektriska ledningarne, får Drätselkammaren nu, med återställande av remisshandlingen, såsom yttrande hemställa,

att Stadsfullmäktige, med hänsyn till nyttan av de föreslagna anordningarne, ville bifalla framställningen och alltså anvisa det begärda anslaget 10,600 kronor att utgå på sätt styrelsen föreslagit eller fördelat i lika andelar av elektricitetsverkets vinstmedel för innevarande år och de tekniska verkens amorteringsfond.

Västerås den 3 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 47.

Drätselkammarens yttrande ang. tilläggsanslag till tekniska verkens nyanläggningar m. m. (jfr. n:o 40)

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sammanhang med avgivande till Stadsfullmäktige av förvaltningsberättelse för år 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar Nöo 40 1926) anhöll Vatten- och Gasverksstyrelsen att Stadsfullmäktige ville dels godkänna styrelsens åtgärd att på vattenverkets underhållskonto påföra kostnaderna för iståndsättande av vattenverkets brunn N:o 2 med 4,349 kronor 26 öre och dels ur tekniska verkens amorteringsfond anvisa 6,073 kronor 47 öre till elektrisk ledningsanläggning för stadens vattenverk och 1,237 kronor 81 öre till täckande av under förvaltnnigsåret uppkommen brist uti anslag till nyanläggningar och nyanskaffning.

Drätselkammaren, till vilken dessa framställningar enligt beslut av

Stadsfullmäktige den 27 nästlidne maj remitterats för utlåtande, får härmed för sin del såsom yttrande hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningarne.

N:o 47. *Ang. tilläggsanslag till tekniska verkens nyanläggningar m. m.*

Västerås den 3 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 48.

Drätselkammarens skrivelse ang. försäljning av fastigheterna N:ris 90—92 Södra kv. m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enär möjlighet föreligger att till antagligt pris försälja staden tillhöriga fastigheterna tomterna N:ris 90—92 inom södra kvarteret samt mellan dessa och Munkgatan liggande mark, allt inom byggnadskvarteret Melker, och Drätselkammaren anser en försäljning härav bereda vägen till en önskvärd reglering av såväl detta kvarter som Stora gatan till överensstämmelse med gällande stadsplan, får Drätselkammaren härmed anhålla,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att till pris och på villkor i övrigt, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, försälja dessa fastigheter.

Västerås den 10 juni 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 49.

Beredningsutskottets utlåtande ang. sammanförande av landstings- och stadsfullmäktievalen till en valdag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom lagar av den 29 maj 1926, vilka trätt i kraft den 1 innevarande månad, har, med ändring av vissa delar av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad ävensom av lagen om landsting och lagen om val till Riksdagen beretts möjlighet för ett sammanförande av olika val till en och samma valdag:

På grund av lagarnas ikraftträdande å nyss angiven dag äro lagarna tillämpliga på de val, som skola förrättas under innevarande års höst och således även bland andra å val av å ena sidan Stadsfullmäktige och å andra sidan Landstingsmän.

Beslut om gemensam valdag för dessa val skall emellertid för att bliva giltigt vara fattat av Stadsfullmäktige före den 15 nästkommande juli, och skulle ett sådant beslut innebära att fullmäktigevalet utsättes till samma dag som landstingsvalet skall äga rum, vilken dag, vad angår Västerås, är den i lag föreskrivna tredje söndagen i september månad eller där Magistraten så bestämmer dagen förut d. v. s. den 19 resp. 18 september.

Stadsfullmäktige hava alltså att vid sitt sammanträde under innevarande månad intaga ståndpunkt till frågan om ett sammanslående av valen, och får Beredningsutskottet för sin del i ärendet anföra följande.

I sitt av Stadsfullmäktige gillade förslag till yttrande över de direktiv, som av Riksdagen givits för utformandet av förenämnda lagar, (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 72 1925) framhöll Beredningsutskottet att någon erinran icke syntes kunna göras emot dessa direktiv, då syftet med den lagändring, som vore ifrågasatt, vore att stimulera allmänheten att livligare deltaga i allmänna val, varför en lagändring med detta syfte borde ske, även om den till karaktären icke bleve annat än ett försök.

För prövning, huruvida syftet med de sålunda tillkomna ändringarna i valförordningarne är vunnet, och enär, enligt vad meddelats Beredningsutskottet vid ärendets handläggning av däri deltagande representanter för Magistraten i egenskap av valförrättare, några större tekniska hinder icke möta för valens förrättande å en och samma dag, anser Beredningsutskottet att lagändringarne böra tillämpas å innevarande års val av stadsfullmäktige och landstingsmän, och får därför för sin del, under hänvisning till bilagda till Stadsfullmäktige översända cirkulär från Kungl. Socialdepartementet i anledning av de ändrade valbestämmelserna hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta att valet innevarande år av Stadsfullmäktige

N:o 49.
Ang. sammanförande av landstings- och stadsfullmäktigevalen till en valdag

för nästa valperiod skall förrättas å samma dag som val av landstingsmän.

Västerås den 18 juni 1926.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Avskrift.

Kungl. Social-Departementet, 28/15 1926.

Överlämnas till samtliga kommuner i länet för kännedom och behörigt iakttagande.

Västerås slott i landskansliet den 31 maj 1926.

Walter Murray.

Alb. Norberg.

Till länsstyrelsen.

Denna dag hava i Svensk författningssamling (n:r 116—122) utkommit av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade lagar bland annat om ändring i vissa delar av gällande förordningar om kommunalstyrelse på landet och i stad ävensom av lagen om landsting och lagen om val till riksdagen. De nya lagarna, vilka avse ändringar i gällande valbestämmelser, träda i kraft *den 1 instundande juni* och skola alltså tillämpas redan vid de val, som skola förrättas under detta års höst. I anledning härav får jag, med överlämnande av ett exemplar av nämnda nummer av Svensk författningssamling härmed anmoda Eder att på lämpligt sätt med det snaraste erinra kommunerna i länet om följande.

1. Genom ifrågavarande lagändringar upphäves det hittills gällande förbudet mot att på en och samma dag förrätta val av å ena sidan kommunal-, respektive stadsfullmäktige och å andra sidan landstingsmän. I stället införas uttryckliga bestämmelser, avsedda att reglera och underlätta ett dylikt sammanförande av olika val liksom även det redan nu såsom obligatoriskt stadgade samtidiga förrättandet av val av stadsfullmäktige och av elektorer för val till riksdagens första kammare.

Sammanförandet av fullmäktigeval och landstingsmannaval är emellertid endast fakultativt, i det att detsamma för varje kommun beror på särskilt beslut av vederbörande myndighet. I sådant hänseende äro meddelade vissa särskilda bestämmelser:

a) Beslut om valens företagande på samm adag skall vara fattat *före*

N:o 49. *Ang. sammanförande av landstings- och stadsfullmäktigevalen till en valdag.*

den 15 juli det år valen skola äga rum. Vanligen torde sådant beslut komma att innebära, att fullmäktigevalet utsättes till dag som förut är särskilt bestämd eller ändock gällande — eller samtidigt bestämmes — för landstingsmannavalet. Nämnda tidsbestämmelse gäller även i år, vilket torde föranleda, att man inom respektive kommuner omedelbart bör till övervägande upptaga frågan huruvida fö rkommunens del sådant sammanförande bör äga rum. Fattas icke före den 15 juli beslut om gemensam valdag, får fullmäktig icke det året hållas å dag, då landstingsmannaval för samma valdistrikt äger rum. Givetvis är det emellertid icke för sent att efter den 15 juli bestämma *särskild* dag för fullmäktigevalet.

b) Sammanförande av stadsfullmäktigeval med landstingsmannaval beror på *stadsfullmäktiges,* respektive allmän rådstugas beslut, fattat (med enkel majoritet) före den 15 juli. Magistraten, respektive stadsstyrelsen, kan således icke utsätta stadsfullmäktige å dag, som bestämts för landstingsmannaval, med mindre stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan inom nämnda tid därom fattat beslut. Har däremot sådant beslut fattats, skall valet utsättas till den sålunda bestämda dagen.

c) Om beslut fattats om sammanförande av olika val, måste de båda valen hållas å exakt samma dagar och tider. Skall det ena valet utsträckas över flera dagar, måste alltså motsvarande utsträckning ske för det andra valet; skall det ena valet avbrytas mellan vissa klockslag, måste motsvarande avbrott ske för det andra valet, o. s. v. Detsamma gäller de gemensamma stadsfullmäktige- och elektorsvalen.

2. I fråga om municipalfullmäktigeval har uttryckligen föreskrivits, att sådant val må äga rum å samma dag som kommunalfullmäkigeval. Däremot får municipalfullmäktigeval *icke* förrättas samtidigt med landstingsmannaval. Inom kommun, där kommunalfullmäktig- och landstingsmannaval förrättas gemensamt, måste alltså municipalfullmäktigeval hållas å särskild dag. Beslut om *de båda fullmäktigevalens* sammanförande torde kunna fattas även efter den 15 juli, och med utsättande av municipalfullmäktigeval till samma dag som kommunalfullmäktigeval bör alltså anstå, till dess det blivit klart, huruvida sistnämnda val skall förrättas samtidigt med landstingsmannavalet.

3. Att före de nya lagarnas ikraftträdande beslut redan fattats om viss dag för årets val utgör icke hinder för att i en kommun vederbörande myndighet genom nytt beslut (före den 15 juli) så fastställer valdagen för kommunal- eller stadsfullmäktigevalet, att det kan hållas gemensamt med landstingsmannavalet. Har före de nya lagarnas utfärdande beslut fattats om viss dag för fullmäktigeval och göres ej någon ändring däri genom nytt beslut, blir det fattade beslutet gällande.

I fråga om landstingsmannaval, se nedan under 4.

4. Den tid, inom vilken de olika valen skola hållas, har blivit ändrad. I fråga om samtliga förevarande val gäller nu, att denna tid börjar med *den 13 september.* Slutpunkten för valtiderna har däremot icke blivit ändrad; tiden då val skall hållas utgår alltså för landstingsmannaval med den 30 september, för kommunal- och municipalfullmäktigeval med den

N:o 49.
Ang. sammanförande av landstings- och stadsfullmäktigevalen till en valdag.

20 oktober och för stadsfullmäktigeval och elektorsval med den 30 november.

Den avkortning, som sålunda vidtagits beträffande tiden för landstingsmannaval, har föranlett särskilda övergångsbestämmelser beträffande valen i höst. Därutinnan gäller följande:

a) Har *icke* — å landet före mars månads utgång och i stad före maj månads utgång — i vederbörlig ordning (två tredjedelars majoritet) bestämts, att landstingsmannavalet skall äga rum å annan dag än den ordinarie, skall valet förrättas å *den ordinarie valdagen* — som i år är söndagen den 19 september eller i stad, där magistraten eller stadsstyrelsen så bestämmer, dagen därförut.

b) Har däremot genom beslut inom nämnda tid valet bestämts att äga rum någon gång under tiden 1—12 september, blir detta beslut enligt lagändringarna ogiltigt. Men genom nytt beslut, fattat med två tredjedelars majoritet före den 15 juli i år, kan i detta fall vederbörande kommunala myndighet utsätta landstingsmannavalet att äga rum under någon dag under tiden 13—30 september. Fattas *icke* något dylikt beslut i saken före den 15 juli, skall valet förrättas på nyssnämnda ordinarie valdag.

c) Har genom beslut i laga tid och ordning valet i år utsatts att äga rum under tiden 13—30 september, är detta beslut gällande oavsett lagändringarna.

5. Enligt landstingslagen av år 1924 är det länssyrelsen som har att utfärda kungörelse om landstingsmannaval (landstingslagen 11 § *2* mom.). För sådant ändamål åligger det valförrättaren att före juli månads utgång lämna länsstyrelsen underrättelse om den eller de lokaler och de tider, då landstingsmannavalet å den eller var och en av de bestämda dagarna skall äga rum. Denna skyldighet föreligger även för det fall att i år med tillämpning av nyssnämnda övergångsbestämmelser nytt beslut om valdagen fattas under tiden 1 juni—15 juli.

I fråga om kungörande av fullmäktigeval har icke vidtagits någon lagändring.

6. Hela antalet fullmäktige, respektive landstingsmän och elektorer skall i år utses. Valet gäller åren 1927—1930.

Tillika får jag anmoda Eder att underrätta kommunerna om följande.

Enligt de antagna lagändringarna skola i varje valdistrikt *alla* valkuvert som tillhandahållas vid höstens val, vare sig dessa förrättas gemensamt eller var för sig vara försedda *dels* med *stämpel* angående valdistriktet, *dels* med s. k. valbeteckning, d. v. s. beteckning i ord för ifrågavarande val, såsom "Kommunalfullmäktigeval", "Landstingsmannaval" etc. Denna valbeteckning kan antingen påstämplas eller vara tryckt å valkuvertet. Även de omslag i vilka valkuverten skola inläggas skola förses med motsvarande valbeteckning. I fråga om valsedlarna har vidare gjorts den ändring, att nederst å deras framsida *må* vara anbragt liknande valbeteckning. Detta gäller även de s. k. spaltade valsedlar, till vilka formulär finnas bifogade respektive lagar. Det åligger valförrättare att ombesörja, att vid valförrättning finnas tillgängliga blanketter till såväl spaltade som ospaltade valsedlar.

N:o 49.
Ang. sammanförande av landstings- och stadsfullmäktigevalen till en valdag.

Tillverkning och tryckning av valkuvert och valkuvertomslag, försedda med valbeteckning, ävensom av blanketter till spaltad valsedel enligt de nya formulären kommer, på liknande sätt som vid 1922 års kommunalval, att ombesörjas genom socialdepartementet, på det att kommunerna skola kunna — mot ersättning — från ett och samma håll beställa och erhålla sålunda tryckta valtillbehör. Senare skall meddelande lämnas om leverantör av dylika kuvert m. m., leveranssätt och pris.

Önskar kommun på annat sätt anskaffa kuvert, kuvertomslag eller valsedelsblanketter, föreligger intet hinder härför, men det bör tillses, att kuverten äro av ogenomskinligt papper samt att alla kuvert, som utlämnas för ett och samma val, äro fullt lika till storlek, färg och annan beskaffenhet, att kuvertomslagen äro starka och av fullt betryggande beskaffenhet samt att valsedelsblanketterna överensstämma med de nya formulär, som finnas fogade vid respektive lagar. Om en kommun ämnar begagna kuvert, som icke äro försedda med *tryckt* valbeteckning, bör kommunen gå i författning om anskaffande av stämplar med de olika valbeteckningarna. Dylika stämplar kunna lämpligen kombineras med valdistriktsstämpeln.

Stockholm den 29 maj 1926.

GUSTAV MÖLLER.

Sigurd Ribbing.

Rätt avskrivet bestyrkes.

På tjänstens vägnar:
Alb. Norberg.

Västerås Centraltryckeri 1926

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

BERÄTTELSE

för Västerås stads fattigvård år 1925.

Jämlikt reglementet för Västerås stads fattigvård får fattigvårdsstyrelsen avgiva berättelse över sin verksamhet under år 1925.

Fattigvårdsstyrelsen har under året haft ett extra och 12 ordinarie sammanträden, varvid sammanlagt avhandlats 933 ärenden. Förvaltningsutskottet, som handlägger ärenden rörande Ålderdomshemmet och ärenden av särskilt brådskande natur, har haft 22 sammanträden, varvid 220 protokollförda ärenden handlagts.

Under berättelseåret har Kyrkoherde Axel Enblom på grund av avflyttning från orten avgått som ordförande i fattgivårdsstyrelsen, vilken post han innehaft sedan år 1919 efter att dessförinnan från $^{15}/_{12}$ 1910 hava varit ledamot och distriktschef. Kyrkoherde Enblom har för fattigvårdens bästa och sunda utveckling nedlagt ett intresserat och förtjänstfullt arbete av bestående värde.

Den yttre fattigvården.

Den mera permanenta understödstilldelningen har beslutats av och verkställts genom 12 distriktsråd, som vardera för detta syfte sammanträtt en gång i månaden. Tillfälliga understöd samt understöd till främmande kommuners understödstagare hava utdelats direkt genom fattigvårdsbyrån för i regel högst en månad i sänder.

Understöden hava huvudsakligast utgått i kontanta penningar, matvaror, hyresbidrag ved, beklädnad, läkarevård och medicin samt begravningshjälp m. m. Vid understödstilldelningen har som ledning tjänat en av fattigvårdsstyrelsen fastställd grundtaxa, som genom procentuella tillägg kan göras rörlig efter arten och omfattningen av föreliggande understödsbehov. I den mån det varit möjligt, har bistånd lämnats med anskaffande av lämpligt arbete.

Alla fattigvårdens löpande förvaltningsgöromål hava handhafts å fattigvårdsbyrån. Inalles ha under året avgivits 2,035 rapporter av fattigvårdstillsyningsmannen över verkställda undersökningar av understödstagarnas ekonomiska m. fl. förhållanden.

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.*

Samtliga av fattigvården utackorderade barn ha en gång under året genom byrån inspekterats. I regel hava fosterhemmen varit väl skickade för sin uppgift och endast undantagsvis ha förändringar behövt vidtagas.

Med utgången av berättelseåret kommer denna gren av fattigvårdens verksamhet att förläggas under barnavårdsnämnden, vars förvaltningsgöromål dock i huvudsak komma att förläggas till fattigvårdsbyrån.

Under året ha 30 personer erhållit kommunalt sjukvårdsbidrag utan karaktär av fattigvård för vård å vårdanstalt, 6 personer ha erhållit bidrag till yrkesutbildning och 7 personer ha vårdats vid kurort, uteslutande på fattigvårdsstyrelsens bekostnad.

Av Stadsfullmäktige den 29 febr. 1925 beslutad understödstilldelning enl. 2 § fattigvårdslagen till vissa arbetslösa har verkställts av fattigvårdsbyrån. Inalles har under året i sådant understöd utdelats 25,420: 18 kr. Högsta antalet familjer som under en månad åtnjutit understöd har utgjort 103. Särskilt stark ökning av de understödda arbetslösas antal inträdde under månaderna okt.—dec.

Arbete enligt 71 § fattigvårdslagen har ålagts 27 försumliga försörjare, därav en kvinna. Av dessa hava 9 män och 1 kvinna erhållit uppskov med inställelse till arbete mot villkor att de ordentligt i fortsättningen fullgöra sina skyldigheter, 2 ha inställt sig självvilligt, 5 inställts till arbete genom handräckning, 8 hava ej anträffats med arbetsföreläggelsen och 2 skola inställa sig å bestämd dag år 1926. Av de sju män, som under året intagits å arbetshemmet ha 5 utskrivits, därav en på grund av sjukdom, 2 äro kvarvarande å arbetshemmet till år 1926.

I sin verksamhet har styrelsen uppehållit samarbete med övriga kommunala myndigheter, vars arbete i någon mån berör fattigvården.

Den slutna fattigvården.

Ålderdomshemmets behov av livsförnödenheter och övriga större artiklar har liksom förut tillgodosetts av leverantörer, antagna genom anbud för ett kvartal i sänder. Utspisningen har skett i huvudsaklig överensstämmelse med fastställd utspisningsstat. Extra förplägnad har vid flera tillfällen bestått av enskilda personer och korporationer. Vid årets större högtidsdagar ha samkväm med extra förplägnad anordnats. Gudstjänster hava av hemmets pastor hållits i regel varannan söndag samt andaktsstunder två gånger i veckan.

Samtliga ålderdomshemmets avdelningar ha tidvis under året varit så hårt belagda att svårigheter förefunnits att i behövlig utsträckning bereda vård och försörjning åt dem, som därav varit i behov.

Utöver ordinarie arbeten ha erforderliga smärre reparations- och målningsarbeten utförts.

Barnhemmet Fridsborg.

Å barnhemmet funnos vid årets början intagna 17 barn i ålder 7 mån.—14 år, 10 barn ha intagits och 12 utskrivits, vadan barnens antal vid årets slut utgjorde 15.

Årskostnaden för varje barn utgör 810: 30 kr. samt dagkostnaden 2: 22 kr., vilken senare summa fördelad på barn och dag utgör för mathållnnigen 92.4 öre, beklädnad 22 öre, bränsle och lyse m. m. 22,5 öre, hyra 22 öre och löner 49 öre.

Även denna gren av fattigvårdens verksamhet kommer att med berättelseårets utgång överflyttas till barnavårdsnämnden.

Beträffande uppgifter och förhållanden i övrigt hänvisas till efterföljande tablåer och tabeller.

Västerås i maj 1926.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.
Ordförande.

Axel Norén.

FATTIGVÅRDSSTYRELSEN.

Fattigvårdsstyrelsen har under år 1925 utgjorts av:

Komminister Axel Enblom, ordförande till 1 maj, därefter fattigvårdsstyrelsens v. ordförande Måleriföreståndare. Alb. Lundkvist.

Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, v. ordförande till 1 maj, därefter ledamoten i fattigvårdsstyrelsen och distriktschefen Guldsmeden E. Tengtröm:

Emil Kumlin, C. A. Nordin, Förmannen J. V. Råberg, Guldsmeden E. Tengström, Sjukbesökaren E. Keijser, Folkskollärarinnan Unda Bohman, Pastor G. H. Kolmodin, Fru Ida Grönberg, Verkstadsarbetaren Oskar Blomkvist, Lindaren Fredrik Vetter och Georg Jansson, samt från 1 maj Komminister E. Enochsson.

Fattigvårdsstyrelsens befattningshavare:

Axel Norén, syssloman, sekreterare och ombudsman sedan 1 jan. 1920.
Fröken Elin Isaksson, kontorsbiträde sedan 1 mars 1922.
Carl E. Scott, tillsyningsman, sedan 1 jan. 1922.

Vid Ålderdomshemmet:

Gustav Severin Pihl, föreståndare, tillträdde som vikarie 1 april 1923.
Johan Viktor Eriksson, vaktmästare sedan 24 oktober 1921.

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.*

Henrik Forslund, maskinist sedan 1 mars 1920.
Olga Lundberg, husmoder.
Predikant: Komminister E. Nyberg.

Läkare:

Doktor Carl Idar, läkare vid Ålderdomshemmet och för norra stadsdelens understödstagare.

Doktor L. Bladini, läkare för fattigvårdens barnhem och södra stadsdelen samt S:t Ilian och Lundby.

Tabell över inlagor i fattigvårdsmål:

a) Till främmande kommuner avlåtna anmaningar och svar på anmaningsskrivelser 1924:

	1920	1921	1922	1923	1924	1925
Anmaningsskrivelser	65	106	129	112	150	172
Svar å anmaningsskrivelser..	80	76	104	96	98	136
Summa	145	182	233	208	248	308

b) Till Konungens befallningshavande i länet:

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925
Ansökningar hos K. B.	63	44	43	50	19	46	86	95	81	118	124
Påminnelser	56	54	33	39	108	138	154	253	264	263	304
Förklaringar	54	36	50	56	129	167	174	198	211	209	261
Summa	173	134	126	145	256	351	414	546	556	590	689

I 21 mål ha länsstyrelseutslagen överklagats och svaromål i 22 av främmande kommuner överklagade utslag avgivits i Kammarrätten.

Dessutom har från fattigvårdsbyrån under året utgått 1,881 skrivelser i olika fattigvårdsärenden.

Uppgift å antalet understödstagare samt deras fördelning rörande ålder och kön m. m. enligt utdrag av statistisk redogörelse till Statistiska Centralbyrån:

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelens verksamhetsberättelse för år 1925.

Tablå över antalet understödstagare av olika slag, fördelade efter kön, ålder och civilstånd:

	Varaktigt understödda				Tillfälligt understödda	
	Kvarvarande från föreg. år		Nytillkomna under året			
	m.	kv.	m.	kv.	m.	kv.
Barn, direkt understödda:						
i äktenskap	29	31	2	—	11	15
utom äktenskap	53	58	2	2	8	12
Summa	82	89	4	2	19	27
Ogifta äldre personer:						
utan tillhörande barn	79	98	15	16	64	75
med tillhörande barn	1	36	—	8	—	13
Summa	80	134	15	24	64	88
Tillhörande barn	33	25	5	5	6	13
Äkta makar, som gemensamt åtnjuta understöd:						
utan tillhörande barn	64	64	12	12	9	9
med tillhörande barn	51	51	6	6	124	124
Summa	115	115	18	18	133	133
Tillhörande barn	73	58	9	9	186	196
Äkta makar, av vilka endera eller båda var för sig åtnjuta understöd:						
utan tillhörande barn	10	15	2	1	12	40
med tillhörande barn	9	14	3	4	9	14
Summa	19	29	5	5	21	54
Tillhörande barn	22	22	7	3	22	13
Änklingar, änkor och frånskilda:						
utan tillhörande barn	51	238	8	16	24	21
med tillhörande barn	—	86	—	10	4	20
Summa	51	324	8	26	28	41
Tillhörande barn	99	89	12	10	18	28
Summa direkta understödstagare	347	691	50	75	265	343
Summa tillhörande barn	227	194	33	27	232	250
Samtliga understödstagare	574	885	83	102	497	593
Därav tillhörande annat fattigvårdssamhälle	38	86	7	13	41	44

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Direkta understödstagare, varaktigt understödda:

	M.	Kv.
Under året avlidna	26	33
Under året på annat sätt avgångna	110	127
Till nästa år kvarvarande	261	606
Summa	397	766

Tablå över understödets beskaffenhet:

	Intagna på				Utackorderade	Understödda i hemmet	På annat sätt understödda
	Fattigvårdsanstalt	Anstalt för sinnessjuka	Anstalt för kroniskt sjuka	Annan sjukvårdsanstalt			
Varaktigt understödda:							
Barn, direkt understödda:							
i äktenskap	8	6	1	1	49	—	—
utom äktenskap	3	8	—	—	100	1	—
Vuxna män:							
ogifta	41	17	2	2	1	30	3
gifta	16	2	—	3	—	131	1
änkl. eller frånskilda	26	1	—	—	—	28	1
Vuxna kvinnor:							
ogiffa	35	16	—	2	1	102	1
gifta	12	3	—	1	—	155	—
änkor eller frånskilda	29	3	—	1	—	319	1
Summa direkt understödda	170	56	3	10	151	766	7
Tillhörande barn	6	—	—	—	—	475	—
Tillfälligt understödda:							
Barn, direkt understödda	2	1	—	18	21	—	4
Vuvna personer	74	1	—	90	—	351	46
Tillhörande barn	—	—	—	—	—	482	—
Summa tillf. understödda	76	2	—	108	21	833	50
Samtliga understödstagare	252	58	3	118	172	2,074	57

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Tablå över orsaker till understödsbehovet:

Kön och civilstånd	Sjukdom	Otillräcklig arbetsförmåga	Arbetslöshet	Dryckenskap	Lättja och likgiltighet	Talrik familj	Försörjn.-pliktiges död	Försörjn.-pliktiges avvikande	Andra orsaker	Summa understödstagare
Nytillkomna, varaktigt understödda:										
Barn, direkt understödda:										
i äktenskap	1	—	—	—	—	—	—	—	1	2
utom äktenskap	1	1	—	—	1	—	—	—	1	4
Vuxna män:										
ogifta	14	—	—	—	—	—	—	—	1	15
gifta	20	—	3	—	—	—	—	—	—	23
änkl. eller frånskilda	6	2	—	—	—	—	—	—	—	8
Vuxna kvinnor:										
ogifta	16	6	1	—	—	1	—	—	—	24
gifta	11	11	—	—	—	1	—	—	—	23
änkor eller frånskilda	13	11	1	—	—	1	—	—	—	26
Summa	82	31	5	—	1	3	—	—	3	125
Tillfälligt understödda:										
Barn	23	—	1	1	6	—	1	2	12	46
Vuxna män	108	9	122	2	2	—	—	—	3	246
Vuxna kvinnor	151	94	18	1	3	40	—	—	9	316
Summa	282	103	141	4	11	40	1	2	24	608

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Tablå över understödets värde.

	Kontant Kr.	Vård å samhallets anstalt Kr.	Annat understöd Kr.	Summa Kr.	Antal understödsmånader
1. **Endast varaktigt understödda:**					
a) Direkt understödda barn:					
Intagna å fattigvårdsanstalt..	—	4,095	—	4,095	108
Intagna å arbetshem	—	—	—	—	—
Intagna å sjukvårdsanstalt ..	—	—	3,122	3,122	180
Utackorderade	34,512	—	—	34,512	1,495
I sina hem understödda	240	—	—	240	12
På annat sätt understödda ..	—	—	193	193	13
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	2,683	90	405	3,178	106
Summa	37,435	4,185	3,720	45,340	1,914
b) Äldre personer utan tillhörande barn:					
Intagna å fattigvårdsanstalt..	—	134,305	—	134,305	1,529
Intagna å arbetshem	—	—	—	—	—
Intagna å sjukvårdsanstalt ..	125	—	18,181	18,306	557
Utackorderade	420	—	—	420	24
I sina hem understödda	135,499	167	28,989	164,655	4,984
På annat sätt understödda .	—	—	1,604	1,604	64
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	6,471	4,390	1,534	12,395	275
Summa	142.515	138,862	50.308	331,685	7,433
c) Äldre personer med tillhörande barn:					
Intagna å fattigvårdsanstalt..	—	3,735	52	3,787	41
Intagna å arbetshem	—	—	—	—	—
Intagna å sjukvårdsanstalt ..	—	—	—	—	—
Utackorderade	—	—	—	—	—
I sina hem understödda	93,401	—	33,852	127,253	2,595
På annat sätt understödda ..	—	—	100	100	12
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	2,481	2,038	4,478	8,997	178
Summa	95,882	5,773	38,482	140,137	2,826
2. **Tillfälligt understödda:**					
Intagna på fattigvårdsanstalt ..	—	13,042	—	13,042	—
Intagna på arbetshem	—	—	—	—	—
Intagna på sjukvårdsanstalt	833	395	10,534	11,762	—
Utackorderade	2,480	—	37	2,517	—
I sina hem understödda	12,374	42	15,040	27,456	—
På annat sätt understödda	486	360	937	1,783	—
Understödda på mera än ett av ovan angivna sätt	1,392	1,788	2,243	5,423	—
Summa	17,565	15,627	28,791	61,983	—
3. **Både varaktigt och tillfälligt understödda:**					
Summa för samtliga understödstagare	293,397	164,447	121,301	579,145	—

N:o 50.
Fattigvårds-styrelsens verksamhets-berättelse för år 1925.

Understödstagarnas procenttal av Västerås stads folkmängd den 31 dec. 1925 utgör för hela fattigvården 9.28 %, för yttre fattigvården 8,42 % och för fattigvårdsanstalten 0,86 %.

Vård har under året lämnats:

	Antal personer					
	1920	1921	1922	1923	1924	1925
Å lasarettet och därmed likställda vårdanstalter	119	127	231	221	198	207
Å sanatorium	46	34	29	34	33	46
Å sinnesslöanstalter	12	14	17	18	19	23
Å hospital	21	23	29	33	41	39
Å epileptikerhem	1	1	1	1	1	1
Å Eugeniahemmet	1	5	4	4	1	1
Å andra vårdanstalter	1	6	4	5	12	15
Summa	201	210	315	316	305	332

Stadens fosterbarn.

Över inspektion av utackorderade barn har fattigvårdssysslomannen avgivit följande rapport:

"Till Fattigvårdsstyrelsen i Västerås.

Undertecknad får härmed avgiva rapport över enligt uppdrag verkställd inspektion av utackorderade barn.

De utackorderade barnens antal utgör 166, 87 flickor och 79 gossar. Av dessa äro 78 utackorderade på landsbygden sydligast i Edåsa i Västergötland och nordligast i Hed samt de övriga 88 i Västerås stad eller med staden inkorporerade socknar. 39 barn tillhöra främmande fattigvårdssamhällen.

Beträffande fosterhemmen kunna betecknas såsom

Mycket goda ..... 132 hem
Goda ..... 31 „

Övriga 3 hem synas föga lämpliga för sin uppgift och böra barnen med det snaraste skiljas från fosterhemmen.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Frånsett dessa hem kan såsom totalomdöme om fosterhemmen sägas att de äro värda allt erkännande för det sätt varpå barnen ägnas såväl vård som personligt intresse.

Västerås den 21 september 1925.

AXEL NORÉN".

Utackorderingsavgiften för de den 31 december 1925 kvarvarande utackorderade barnen utgör i medeltal pr månad och barn 20: — kronor.

Ordinarie understöd i kontanter och in natura under åren 1923, 1924 och 1925 fördelat distriktsvis.

	År 1923			År 1924			År 1945		
	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnader pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person	Understödskostnad distriktsvis under året	Understödskostnad pr hushåll	Understödskostnad pr person
Distrikt n:o 1	18,002: 50	428: 63	272: 80	15,873: 75	440: 93	288: 61	16,589: 67	436: 57	338: 56
„ 2	16,521: 61	516: 30	300: 40	17,207: 15	573: 57	344: 14	14,752: 15	526: 86	335: 28
„ 3	27,023: 25	626: 12	281: 50	28,143: 22	611: 81	286: 01	27,048: 36	540: 97	273: 21
„ 4	41,194: —	572: 10	282: 15	31,827: 75	548: 75	318: 28	30,181: 75	529: 50	377: 27
„ 5	8,820: 50	400: 93	252: 01	8,313: —	332: 52	259: 78	6,136: 25	332: 43	287: 10
„ 6	20,889: 75	414: 58	294: 36	19,629: 75	408: 95	316: 68	16,555: 50	403: 79	318: 38
„ 7	15,673: 60	540: 50	326: 53	14,666: 95	458: 34	312: 62	15,132: 02	472: 88	336: 27
„ 8	26,055: 12	531: 74	271: 40	19,046: 75	453: 49	284: 27	17,787: 98	480: 76	342: 08
„ 9	11,629: 50	505: 63	342: 04	11,349: 50	540: 45	391: 33	10,713: 50	486: 98	334: 80
„ 10	6,132: 50	408: 83	278: 75	4,112: 75	573: 98	293: 76	3,934: 75	393: 48	357: 70
„ 11	5,510: —	393: 57	250: 45	4,169: 25	462: 99	320: 71	3,564: —	509: 14	297: —
„ 12	—	—	—	8,802: —	677: 07	338: 53	9,830: —	655: 33	338: 96
Genomsnittskostnad	17,951: 12	485: 35	286: 58	15,266: 81	506: 90	312: 89	14,352: 16	480: 72	328: 05

N:o 50.
Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Sammandrag av utgifterna för den yttre fattigvården under åren 1915—1925.

År	Bruttoutgifter Kronor	Inkomster Kronor	Nettoutgifter Kronor	Utgifterna fördelade pr	
				Invån.	Bev.-kr.
1915	104,901: 02	1,566: 37	103,334: 65	4: 70	0: 79
1916	111,985: 28	3,208: 34	108,766: 94	4: 68	0: 71
1917	152,733: 40	9,332: 61	143,400: 79	5: 88	0: 73
1918	237,125: 09	3,317: 56	233,807: 53	9: 20	0: 62
1919	322,480: 29	7,716: 32	315,764: 68	11: 05	0: 75
1920	372,198: 11	8,610: 23	363,587: 88	11: 90	0: 64
1921	411,528: 47	2,249: 99	409,278: 58	13: 35	0: 90
1922	430,977: 09	4,417: 27	426,559: 82	14: 06	1: 45
1923	520,382: 68	32,652: 24	487,730: 44	16: 24	2: 14
1924	487,185: 15	47,893: 19	439,291: 96	14: 68	1: 97
1925	496,233: 03	51,839: 11	444,393: 92	15; 08	1: 81

Ålderdomshemmet Karlslund.

De intagna pensionärernas antal under år 1925:

Kvarvarande sedan år 1924	161	
Under året intagna	233	384
Under året avgångna genom döden	65	
Under året avgångna genom utskrivning	157	222
Vid årets slut kvarvarande	162	

därav 70 män, 81 kvinnor och 11 barn.

Av under året intagna personer tillhöra 28 män, 28 kvinnor och 11 barn annat fattigvårdssamhälle.

De å hemmet intagna pensionärerna voro till ålder och civilstånd:

	Män			Kvinnor			Sm:a
	Og.	Gifta	Änkl.	Og.	Gifta	Änkor	
Barn under 16 år	22	—	—	17	—	—	39
Pensionärer mellan 16—20 år	2	—	—	8	—	—	10
„ „ 20—30 „	18	1	—	20	6	—	45
„ „ 30—40 „	17	7	1	12	13	1	51
„ „ 40—50 „	8	6	1	6	10	1	32
„ „ 50—60 „	7	5	1	10	9	1	33
„ „ 60—70 „	10	16	13	8	9	5	61
„ „ 70—80 „	11	4	11	9	10	13	58
„ „ 80—90 „	3	5	10	8	4	18	48
„ över 90 år	—	—	2	—	—	5	7
Summa	98	44	39	98	61	44	384

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.*

Dessa 384 pensionärer hava åtnjutit vård under sammanlagt 59,957 underhållsdagar varå 25,374 belöpa sig å 115 män och 122 kvinnor, som vårdats å hemmets sjukavdelningar.

Den äldste av under året vårdade män var änklingen Vilhelm Lindbom, född 1833 och bland kvinnor änkan Anna Kristina Andersson, född 1832.

Med avseende på hälsotillstånd och arbetsförmåga:

	Män	Kvinnor	Summa
Icke arbetsföra:			
Sinnessjuka eller sinnesslöa	6	16	22
Blinda eller litet seende	1	1	2
Lama eller ofärdiga	4	2	6
Ständigt sängliggande	62	74	136
Lungsjuka	23	24	47
Ålderstigna och sjuka	26	29	55
Minderåriga barn	22	17	39
Mindre arbetsföra:			
Sinnessjuka eller sinnesslöa	9	6	15
Ålderstigna och sjukliga	2	3	5
Arbetsföra	26	32	58
Summa	180	204	384

Pensionärernas sysselsättning har bestått:

dels i arbeten för hemmets behov såsom vävnad, sömnad, stickning, tvätt och skurning, vedsågning, skomakeri, plåtslageri, snickeri, måleri, sadelmakeri, div. trädgårdsarbeten m. m.,

dels i arbeten för andra personer, såsom fjäderspriẗning, vedsågning, mangling, klippning av mattrasor, säcklagning m. m.

Tablå över leveranspris å de för fattigvårdens behov inköpta större artiklarna åren 1915—1925.

Varor	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Rågmjöl ..	28 —	27 16	32 37	27 05	51 37	39 —	37 25	24 75	19 75	20 —	26 37
Rågsikt ..	34 05	— —	24 10	— —	69 50	69 —	52 25	34 25	29 75	28 87	34 50
Vetemjöl .	35 10	32 75	38 —	46 —	70 05	79 —	61 75	39 50	41 —	37 50	44 —
Korngryn	35 96	33 85	36 —	63 25	69 25	44 —	47 75	29 50	25 75	29 35	30 25
Ärter	45 30	42 10	42 —	— —	66 15	42 50	32	27 —	36 75	32 50	30 12
Fläsk	150 —	180 —	268 50	305 —	368 50	440 —	320 —	225 —	195 —	139 —	182 50
Sill	29 —	61 —	79 75	58 —	81 —	80	47 67	35 50	32 75	36 75	43 —
Havregryn	42 60	40 —	43 25	70 25	86 20	84 —	60 75	40 75	38 88	35 62	37 63
Risgryn ..	30 21	37 15	41 45	— —	94 60	150 —	77 —	52 -	51 —	56 —	55 75
Kaffe	125 —	162 —	206 35	390 —	368 35	268 —	170 —	188 75	337 50	330 —	298 25
Socker ...	60 —	65	62 75	88 15	118 08	165 —	160 —	132 —	98 38	82 50	65 63
Br. bönor	47 —	— —	32 —	— —	196 —	88 —	56 33	65 50	46 50	47 75	42 75
Margarin .	127 25	160 —	113 25	— —	385 —	335 50	302 —	176 25	154 —	131 —	131 25
Farrin ...	54 33	58 25	54 —	78 50	118 50	160 -	137 —	131 —	88 —	79 75	58 50

Sammandrag av Ålderdomshemmets ekonomi under åren 1915—1925.

År	Understödstagare			Bruttokostnad för år Kronor	Inkomster Kronor	Nettokostnad för år Kronor	Underhållskostnad	
	Antal	Antal underhållsdagar	Medeltal pr dag				För understödstagare pr år Kronor	För understödstagare pr dag Kronor
1915	161	31,389	86	26,762 84	1,352 10	25,410 74	295 47	0 80
1916	141	30,719	84	30.658 13	1,324 90	29,323 23	349 09	0 95
1917	136	32,694	90	34,359 73	1,276 19	32,083 54	367 59	1 —
1918	156	35,110	96	67,992 64	1,235 47	66,757 17	695 18	1 90
1919	188	32,418	89	83,665 77	6,383 28	77,282 49	868 33	2 38
1920	199	31,064	84	124,518 71	11,331 19	113,187 52	1,347 47	3 61
1921	181	32,900	91	99,487 23	21,072 25	78,414 98	861 70	2 37
1922	283	43,611	121	138,533 12	35,862 10	102.671 02	1,144 91	3 15
1923	325	48,057	132	116,186 03	49,707 52	66,478 51	880 19	2 42
1924	366	53,244	145	133,855 90	102,239 43	31,616 47	923 14	2 51
1925	384	59,957	164	137,817 26	97,325 55	40,491 71	880 59	2 42

I dessa kostnader ha icke medräknats amorteringar och räntor å byggnadslån.

Tabell utvisande sammanlagda kostnaden av såväl inre som yttre fattigvården åren 1915—1925.

År	Bruttokostnad			Nettokostnad		
	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor	Inre fattigvården Kronor	Yttre fattigvården Kronor	Summa Kronor
1915	26,762 84	104,901 02	131,663 86	25,410 74	102.977 —	128,388 10
1616	30,658 13	111,985 28	142,643 41	29,323 23	106,863 50	136,186 73
1917	34,359 73	152,733 40	187,093 13	33,083 54	143,400 71	186,484 25
1918	67,992 64	237,125 09	305,117 73	66.757 17	233,817 17	300.574 70
1919	83,665 77	322,480 29	406,146 06	77,282 49	314,763 97	392,046 46
1920	124,518 97	372,198 11	496,717 08	113,187 78	363,587 88	476,775 66
1921	99,487 23	411,528 47	511,015 70	78,414 98	409.278 58	487,693 56
1922	138.533 12	430,977 09	569,510 21	102,671 02	326,559 82	529,230 84
1923	116,186 03	520,382 68	636,568 71	66,478 51	487,730 44	554,208 95
1924	133,855 90	528,358 25	662,214 15	31,616 47	480,465 06	512,081 55
1925	183,139 51	496,233 03	679,372 54	85,813 96	444,393 92	530,207 88

I yttre fattigvårdens kosntadssumma har medräknats 25,420: 18 kr., som utgivits i arbetslöshetsunderstöd enligt 2 § fattigvårsdlagen jämlikt Stadsfullmäktiges beslut den 29 febr. 1925 samt i ålderdomshemmets kostnadssumma räntor och amorteringar å byggnadslån.

N:o 50. *Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.*

Tabell, som utvisar huru kostnadssumman fördelas på invånare och bevillningskrona.

	På varje kyrkoskriven invånare		På varje bevillningskrona	
	Antal invånare	Netto Kronor	Antal bevillningskronor	Netto Kronor
År 1915 enl. 1914 års taxering..	21,941	5: 85	129,804	1: 01
„ 1916 „ 1915 „ „ ..	23,237	5: 86	145,280	1: 07
„ 1917 „ 1916 „ „ ..	24,403	7: 66	197.761	1: 08
„ 1918 „ 1917 „ „ ..	25,408	11: 83	379.490	1: 26
„ 1919 „ 1918 „ „ ..	28,571	13: 71	419,136	1: 07
„ 1920 „ 1919 „ „ ..	30,633	15: 56	565,794	0: 84
„ 1921 „ 1920 „ „ ..	30,662	16: 66	454,494	1: 13
„ 1922 „ 1921 „ „ ..	30.377	18: 75	294,147	1: 94
„ 1923 „ 1922 „ „ ..	30,021	21: 20	222,748	2: 48
„ 1924 „ 1923 „ „ ..	29,920	17: 11	222,740	2: 29
„ 1925 „ 1924 „ „ ..	29,215	18: 15	245.128	2: 16

Kommunens anslag till fattigvården.

År	Mantalsskrivna invånare	Kommunens anslag Kronor	Fördelad på varje	
			mantalsskriven invånare Kronor	bevillningskrona Kronor
1915	32.029	125,100: 20	5: 43	0: 96
1916	24,307	138,685: 73	5: 74	0: 96
1917	25,779	157,760: 49	6: 12	0: 79
1918	28,864	245,810: 17	8: 51	0: 65
1919	28,949	422,380: 59	14: 59	1: 01
1920	29,346	568,675: 65	19: 38	1: 01
1921	30,647	527,684: 63	17: 22	1: 15
1922	30,156	556,931: 54	18: 47	1: 89
1923	29,630	544.314: 50	18: 37	2: 44
1924	29,688	504,068: 79	16: 98	2: 26
1925	29,472	545,920: 06	18: 51	2: 22

TABLÅ ÖVER FATTIGVÅRDSSTYRELSENS RÄKENSKAPER FÖR ÅR 1925:

DEBET:

Tillgångar vid årets början:

Fastigheter	892,596: 01
Inventarier	52,922: 25
Utlånade fondmedel	161,632: 64
Fordringar av främmande kommuner	35,414: 92
Transport	1,142,565: 82

Transport	1,142,565: 82	
Fordringar av Landstinget	55,564: 06	
Innestående hos Mälarebanken	18,722: 26	
Reserverade medel för blivande ekonomibyggnad	4,219: 15	
Kontant i kassan	29: 80	1,221,101: 09

Inkomster under året:

Uttaxerade medel och förskott från Drätselkammaren	529,182: 88	
Ersättning av landstinget	36,669: 55	
Div. inkomster och återbetalningar	15,169: 56	
Ålderdomshemmet, inkomst av betalande pat., Landstinget, staten och främmande kommuner och div. inkomster	97,325: 55	678,347: 54

Värdeökningar under året:

Värdeökningar, som motsvaras av kapitalavbetalningar å andelar i stadens obligationslån	7,962: 17

Skulder vid årets slut:

Fondmedel	167,500: 04	
Obligationslån	697,934: 50	
Förskotterade medel av främmande kommuner	76: 45	
Av Drätselkammaren förskotterade medel	42,157: 36	907,668: 35
	Summa Kronor	2,815,079: 15

KREDIT:

Skulder vid årets början:

Fondmedel	162,433: 63	
Obligationslån	705,896: 67	
Förskotterade medel av främmande kommuner	215: —	
Förksotterade medel av Drätselkammaren	36,542: 69	905,087: 99

Utgifter under året:

Yttre fattigvården:		
Löner och arvoden	14,950: 40	
Understödskostnader	314,980: 16	
Transport	329,930: 56	905,087: 99

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Transport	329,930: 56		905,087: 99
Utackorderade barn	33,291: 84		
Anstaltsvård	43,056: 92		
Diverse omkostnader	52,456: 93		
Barnhemmet Fridsborg	12,076: 60		
Understöd enl. 2 § fattigvårdslagen	25,420: 18	496,233: 03	

Ålderdomshemmet:

Räntor och amorteringar ..	45,322: 25		
Löner, arvoden och dyrtidstillägg	24,669: 03		
Pensioner	3,332: 16		
Hushållet	51,171: 46		
Renhållning	5,463: 17		
Underhåll och anskaffning av inventarier	7,406: 26		
Underhåll av fastigheter	5,349: 68		
Underhåll av trädgård och planteringar	2,442: 40		
Förbrukningsartiklar	8,584: 08		
Bränsle, lyse och vatten	18,268: 38		
Diverse omkostnader	11,130: 64	183,139: 51	679,372: 54

Värdeminskning under året:

Avskrivning av inventarier på Ålderdomshemmet.....	310: 98

Tillgångar vid årets slut:

Fastigheter	892,596: 01	
Inventarier	52,681: 27	
Utlånade fondmedel	166,897: 57	
Fordringar av främmande kommuner	26,762: 05	
Fordringar av landstinget	67,169: 71	
Innestående hos A.-Bol. Mälarebanken ..	6,126: 10	
Reserverade medel för ekonomibyggnad..	4,219: 15	
Kontant i kassan	13,855: 78	1,230,307: 64
	Summa Kronor	2,815,079: 15

N:o 50.

Fattigvårdsstyrelsens verksamhetsberättelse för år 1925.

Under fattigvårdens förvaltning stående fonder:

	Behållning vid årets början Kronor	Under året		Behållning den 31 dec. 1925 Kronor
		Inkomster Kronor	Utgifter Kronor	
Malmströmska fonden	10,000: —	550: —	550: —	10,000: —
Beate Louise Vougts fond	10,055: 92	550: 02	605: 94	10,000: —
Anders Nordlövs fond	144: 47	198: 90	—	343: 37
P. Bilchiers fond	607: 43	26: 55	—	633: 98
Hedda Hoffmans fond	650: 85	33: 53	22: 36	662: 02
Sofia E. Sjöbergs fond	4,758: 60	294: 44	239: 05	4,813: 99
Anna Sjöbergs fond	193: 83	9: 25	—	203: 08
Alexander Mossbergs fond	398: 25	19: 68	5: —	412: 93
Ulrika Godenii fond	1,836: 84	95: 97	75: —	1,857: 81
Johanna Hallströms fond	2,515: 91	138: 14	125: —	2,529: 05
Anna Helena Almströms fond..	4,130: 44	220: —	323: 62	4,026: 82
Regina Möllers fond	5,000: —	275: —	250: —	5,025: —
Ulrika K. Anderssons fond	616: —	43: 22	43: 22	616: —
C. G. Vretmans fond	3,166: 20	291: 24	300: —	3,157: 44
Joh. Gust. Berglunds fond	118,327: 24	5,914: 02	6,054: —	118,187: 26

Västerås Centraltryckeri 1926

N:o 51.

Drätselkammarens samt Vatten- och Gasverksstyrelsens skrivelser ang. sättet för gäldande av en del anslag till stadens tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 104 i dess vid sammanträde den 28 sistlidne juni månad förda protokoll hava Stadsfullmäktige i anledning därav, att Kungl. Maj:t avslagit stadens ansöknnig om tillstånd för staden att upptaga ett nytt amorteringslån å 719,663 kronor 33 öre, i vad den avsåge tillstånd till att med lånemedel gälda vissa utgifter för stadens tekniska verk, uppdragit till Vatten- och Gasverksstyrelsen och Drätselkammaren att till Stadsfullmäktige inkomma med förslag på vad sätt dessa utgifter i stället skulle gäldas.

De anslag, som avses, äro följande:

1) inköp av apparater för gasverket	kr.	23,867: —
2) anskaffande av en tjärseparator för gasverket	„	3,000: —
3) framdragande av dräneringsledning i Pilgatan	„	5,000: —
4) nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk (tilläggsanslag)	„	6,950: 15
Summa Kronor		38,817: 15

Vatten- och Gasverksstyrelsen har i skrivelse till Stadsfullmäktige den 10 innevarande juli månad på angivna skäl föreslagit:

1) att kostnaden för inköp av apparater för gasverket samt nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk, tillsammans ..... kr. 30,817: 15
måtte bestridas av medel från tekniska verkens amorteringsfond;
2) att kostnaderna för anskaffande av en tjärseparator för gasverket ..... „ 5,000: —
måtte gäldas av innevarande års vinstmedel från gasverket;
3) samt att Drätselkammaren måtte avgiva förslag huru kostnaderna för framdragande av dräneringsledning i Pilgatan, 5,000 kronor, skulle bestridas.

N:o 51.
Ang. sättet för gäldande av en del anslag till stadens tekniska verk.

Drätselkammaren får i fråga om gäldande av kostnader för de under punkterna 1) och 2) här ovan angivna utgifter till alla delar ansluta sig till Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag och hemställer förty om Stadsfullmäktiges bifall härtill.

Beträffande gäldandet av kostnaderna för anläggande av dräneringsledning i Pilgatan får Drätselkammaren, då ledningen i alla händelser måste anses tjäna stadens avloppssystem föreslå,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att kostnaderna för berörda ledning — 5,000 kronor — måtte täckas av medel, som stå till Vatten- och Gasverksstyrelsens förfogande vid uppgörande av styrelsens budgetförslag för år 1927.

Västerås den 19 juli 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid sammanträde den 28 juni innevarande år uppdrogo Stadsfullmäktige åt Vatten- och Gasverksstyrelsen samt Drätselkammaren att inkomma med förslag rörande täckande av en del av Stadsfullmäktige beviljade anslag, vilka jämlikt bestämmelse av Kungl. Maj:t icke fingo gäldas genom lånemedel. Ifrågavarande anslag avse:

a)	inköp av apparater för gasverket	kr. 23,867: —
b)	anskaffande av en tjärseparator för gasverket	„ 3,000: —
c)	framdragande av dräneringsledning i Pilgatan	„ 5,000: —
d)	nyanläggningar och nyanskaffningar för stadens tekniska verk (tilläggsanslag)	„ 6,950: 15
	Summa	kr. 38,817: 15

Styrelsen anser att under a) och d) upptagna summor, vilka avse nyanläggningar och föbättringar vid tekniska verken, böra bestridas genom verkens amorteringsfond, summan under b) av gasverkets vinstmedel för innevarande år, ty tjärseparatorn är nu i drift och bidrager till förbättrande av gasverkets driftresultat. Då summan under c) avser ett dagvattenavlopp, som på uppdrag av Drätselkammaren måste anläggas i samband med stensättning av Pilgatan, ledningen sålunda tillkommit på grund av berörda gatuarbete och uteslutande tjänar som dagvattenledning, anser styrelsen lämpligast vara, att Drätselkammaren lämnar förslag rörande täckande av kostnaden för denna ledning.

N:o 51.

Ang. sättet för gäldande av en del anslag till stadens tekniska verk.

Jämlikt ovanstående får styrelsen sålunda föreslå
att posterna a) och d) å tillsammans ..... kr. 30,817: 15
bestridas genom medel från tekn. verkens amorteringsfond,
att post b) å ..... „ 3,000: —
bestrides genom innevarande års vinstmedel från gasverket, samt
att för post c) å ..... „ 5,000: —
Drätselkammaren ville lämna förslag rörande huru kostnaden lämpligast bör täckas.

Västerås den 10 juli 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 52.

Hamnstyrelsens skrivelse ang. fastställelse av ny hamntaxa för Västerås.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För Stadsfullmäktiges kännedom får Hamnstyrelsen härmed överlämna avskrift av avskrift av Kungl. Kommunikationsdepartementets skrivelse till länsstyrelsen i Västmanlands län, enligt vilken Kungl. Maj:t den 23 nästlidne juli månad fastställt taxor å hamnavgifter — för en del Mälarestäder bland andra Västerås — för åren 1926—1930, ävensom medgivit att den fastställda taxan för Västerås finge tills vidare intill utgången av år 1926 höjas med 40 %. Ett exemplar av Konungens befallningshavandes i länet allmänna kungörelser 1926 Ser. B. N:o 40, innehållande taxan bifogas.

Västerås den 10 augusti 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

Avskrift av avskrift. $^{22}/_{21}$.

Kungl. Kommunikationsdepartementet.

Konungens befallningshavande i Västmanlands län överlämnar denna avskrift till hamnstyrelsen i Västerås för kännedom.

N:o 52.
Ang. fastställelse av ny hamntaxa för Västerås.

Västerås slott i landskansliet den 27 juli 1926.

På tjänstens vägnar:
Alb. Norberg.

Till Länsstyrelsen i Västmanlands län.

I anledning av särskilda av kommerskollegium med skrivelse den 29 april 1926 jämte länsstyrelsernas i Örebro län och i Västmanlands län utlåtande m. m. överlämnade ansökningar i ämnet fastställer Kungl. Maj:t taxor å hamnavgifter i städerna Västerås, Köping och Arboga samt i köpingen Kungsör ävensom taxa å avgifter för begagnande av Hjälmare kanal, sådana samma taxor finnas här bilagda, att gälla från och med den 1 september 1926 tillsvidare till utgången av år 1930.

Vidare medgiver Kungl. Maj:t att den sålunda fastställda taxan för Västerås må tillsvidare intill utgången av år 1926 höjas med fyrtio procent.

Ytterligare anbefaller Kungl. Maj:t — under erinran beträffande hamntaxorna av vederbörliga föreskrifter i kungörelsen den 31 december 1907 (n:r 137) angående taxor å hamnavgifter — länsstyrelserna i Örebro län och i Västmanlands län att, var inom sitt län, å vederbörandes bekostnad allmänneligen kungöra den nu fastställda taxan å avgifter för begagnande av Hjälmare kanal ävensom tillse, att taxan städse finnes anslagen å uppbördskontoren och andra lämpliga ställen vid kanalen, skolande två tryckta exemplar av taxan insändas till kommunikationsdepartementet och tre exemplar till kommerskollegium.

Slutligen föreskriver Kungl. Maj:t, att, därest Hjälmare kanal- och slussverksaktiebolag önskar att även efter det år, sistnämnda taxa upphör att gälla, uppbära avgifter för begagnande av kanalen, det skall åligga bolaget att i god tid före utgången av samma år till länsstyrelsen i Västmanlands län ingiva förslag till ny taxa jämte räkenskapssammandrag över bolagets årliga inkomster och utgifter från och med år 1925, såväl beträffande kanalrörelsen som i övrigt, ävensom redogörelse för bolagets ställning vid utgången av vart och ett av dessa år; och skall länsstyrelsen hava att, efter det vederbörande trafikanter lämnats tillfälle att yttra sig över förslaget, insända detsamma jämte de yttranden, som må varda avgivna, ävensom eget utlåtande och utlåtande av länsstyrelsen i Örebro län till kommerskollegium, åliggande det därefter kollegium att likaledes med eget utlåtande underställa samtliga handlingar Kungl. Maj:ts prövning.

Detta får jag, på nådigste befallning meddela länsstyrelsen till kännedom och efterrättelse samt för vederbörandes underrättande.

Stockholm den 23 juli 1926.

C. Carlberg.

N:o 52.
Ang. fastställelse av ny hamntaxa för Västerås.

Angående fastställelse av vissa taxor å hamnavgifter inom Västmanlands län m. m.

Bestyrkes; Västerås slott i landskansliet den 26 juli 1926.

På tjänstens vägnar:
Alb. Norberg.

Rätt avskrivet intyga:

Eric Plantin. *Emelie Bergström.*

N:o 53.

Hamnstyrelsens skrivelse ang. provisoriskt tillägg till hamntaxan för år 1927.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 23 juli 1926 har Kungl. Maj:t dels fastställt taxa å hamnavgifter för Västerås för åren 1926—1930, dels ock medgivit att tills vidare intill utgången av år 1926 den fastställda taxan finge höjas med 40 %.

Då inga som helst förhållanden inträtt, som förbättrat hamnens ekonomiska ställning därhän, att staden kan avstå från detta 40 % tillägg under år 1927, får Hamnstyrelsen hemställa,

att Stadsfullmäktige ville hos Kungl. Maj:t utverka tillstånd för Västerås stad att jämväl under år 1927 uttaga ett provisoriskt taxetillägg av 40 % å hamnavgifter i Västerås.

Västerås den 10 augusti 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

N:o 54.

Drätselkammarens skrivelse ang. iordningsställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Fattigvårdsstyrelsen i staden har, under hänvisning till att styrelsens expeditionslokal inom stadens fastighet norra kvarteret n:r 1 saknade brandfritt valv, samt att lokalerna, särskilt i anledning av att Barnavårds-

N:o 54.
Ang. iordningsställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån.

nämndens verksamhet skulle dit förläggas, vore för trånga och olämpliga, hemställt om Drätselkammarens medverkan till anskaffande av lämpligare lokaler.

Drätselkammaren har undersökt möjligheterna att förlägga fattigvårdsbyrån till någon annan av stadens fastigheter än den, där byrån f. n. är inrymd. Den lämpligaste har befunnits vara fastigheten södra kvarterat n:r 110 med adressnummer Fiskartorget n:r 2, vilket förslag ock godkänts av vederbörande myndighet.

Fattigvårdsbyrån skulle beredas lokaler inom fastighetens bottenvåning. Denna är för närvarande delad i två lägenheter vilka måste sammanslås för att byrån skall erhålla nödigt utrymme.

Kostnaderna härför och anordnande av brandfritt valv uppgå enligt bilagda av stadens byggnadschef uppgjord beräkning till 11,900 kronor.

Drätselkammaren hemställer sålunda,

att Stadsfullmäktige av tillgängliga medel ville anvisa ett anslag å 11,900 kronor för inredande av lokaler för fattigvårdsbyrån inom fastigheten södra kvarteret n:r 110, samt uppdraga till Drätselkammaren att vid avgivande av förslag till budget för år 1927 föreslå Stadsfullmäktige, huru denna kostnad slutligen skall gäldas.

Västerås den 12 augusti 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Utdrag ur protokoll, fört vid Fattigvårdsstrelsens sammanträde den 27 okt. 1925.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 574.

I anledning därav att fattigvårdsbyråns lokaler saknade brandfritt valv samt att rummet för kassa och skrivgöromål vore allt för trångt och olämpligt, särskilt sedan beslutade barnavårdsnämndens verksamhet kommer att förläggas till fattigvårdsbyrån, beslöt Fattigvårdsstyrelsen att hos Drätselkammaren hemställa om dess bifall och medverkan till anskaffande av för ändamålet lämpligare lokal.

In fidem.
AXEL NORÉN.

— — — — — — — — — — — — — — — — —

Rätt utdraget intyga:

L. Larsson. *E. Isaksson.*

N:o 55.

Drätselkammarens skrivelse ang. inköp av en brandautomobil.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige den 11 innevarande augusti månad har Brandstyrelsen, meddelande att bidrag från Västmanlands läns Brandstodsbolag och Västmanlands läns Nya Brandstodsbolag kunna förväntas, och med i skrivelse närmare angiven motivering hemställt, att Stadsfullmäktige ville ställa ett anslag å 4,500 kronor till styrelsens förfogande för bestridande av en tredjedel av kostnaderna för inköp av en brandautomobil med centrifugalpump.

I anledning av bidragen från länets bägge brandstodsbolag skulle möjligen kunna tänkas att staden genom mottagande av desamma tillförbunde sig skyldighet att utrycka vid eldsvådor å länest landsbygd, men torde bestämmelserna i gällande brandordning rörande brandkårens utryckning till plats utom stadens område utgöra garanti nog för att anspråk i detta hänseende, som icke överensstämma med stadens intressen, komma att avvisas.

Med vitsordande i övrigt av behovet av brandautomobilen får Drätselkammaren sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige av tillgängliga medel ville anvisa ett anslag å 4,500 kronor att ställas till Brandstyrelsens förfogande för bestridande av en tredjedel av kostnaderna för inköp av en brandautomobil med centrifugalpump samt uppdraga till Drätselkammaren att vid avgivande av förslag till budget för år 1927 föreslå Stadsfullmäktige huru denna kostnad slutligt skall gäldas.

Västerås den 12 augusti 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan någon tid tillbaka har stadens brandkår varit i starkt behov av en automobilmotorspruta. Brandkårens Penta-Revolverspruta är — trots grundlig reparation för något år sedan — starkt försliten på grund av att den, som är känslig för orent vatten, flitigt tagits i anspråk för länspumpningar av källare, prâmar m. m. Staden har nu endast en bruk-

N:o 55.
Ang. inköp av en brandautomobil.

bar motorspruta, monterad å stora brandautomobilen, vilken, särskilt vintertid, är mycket svårframkomlig i stadens utkanter och å den inkorporerade landsbygden. Om en större eldsvåda inträffar i dessa delar av utryckningsområdet är det därför synnerligen svårt för brandkåren att snabbt och effektivt kunna ingripa. Vid de ofta förekommande utsändningarna av släckningshjälp till andra kommuner — som svårligen kunnat avvisas — har brandkåren i regel måst rycka ut med sitt bästa redskap, stora automobilmotorsprutan, och stadens brandredskap därigenom blivit betänkligt minskad. Behovet av en lätt utryckningsautomobil med en för föroreningar i vatten okänslig pump är därför synnerligen trängande.

En av Brandstyrelsen tillsatt kommitté har tagit kännedom om olika typer och infordrat anbud. Kostnaden för en brandautomobil med pump uppgår till kr. 13,500.

Brandstyrelsen har i medvetande om att Västerås brandkårs insats i släckningsarbetet mången gång räddat avsevärda risker för länets båda brandstodsbolag vänt sig till dessa med en begäran om bidrag till denna nyanskaffning. Västmanlands läns brandstodsbolag har välvilligt erbjudit sig bidraga med 1/3 av kostnaderna — kronor 4,500 — och från Västmanlands läns nya brandstodsbolag har ställts i utsikt ett lika stort belopp.

Brandstyrelsen får härmed hos Stadsfullmäktige hemställa,

att ett belopp av kr. 4,500 ställes till styrelsens förfogande för bestridande av 1/3 av kostnaderna för inköp av en brandautomobil med centrifugalpump.

Västerås den 11 augusti 1926.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Olof Clarholm.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 56.

Drätselkammarens skrivelse ang. ordnande av området omkring Tekniska skolan.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren får härmed överlämna ett på uppdrag av kammaren av Byggnadschefen Smitt uppgjort förslag med kostnadsberäkning till iordningställande av den öppna platsen framför Tekniska skolan samt av Kopparbergsvägen utanför detta område, och får Drätselkammaren för sin del, under hänvisning till att det länge närda önskemålet att få området ordnat allt efter kringliggande områdens bebyggande framträtt med allt större styrka, samt att arbetet utgör en detalj av stadsplanens genomförande för denna del av stadsområdet och särskilt iordningställandet av Kopparbergsvägen, därför redan anslag av lånemedel anvisats utan att vara förbrukat och varur alltså arbetsomkostnaderna till den del, de kunna bestridas i lånemedelsväg, kunna gäldas, samt att Drätselkammaren anser hela kostnaden böra fördelas och detta så, att även Tekniska skolan skall vidkännas sin andel genom anlitande av Zimmermanska fonden, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta för arbetets utförande enligt byggnadschefens förslag anvisa 20,000 kronor, därav 10,000 kronor av redan för Kopparbergsvägens ordnande anvisat anslag av lånemedel, 5,000 kronor av uttaxerade medel i 1927 års stat samt 5,000 kronor ur Zimmermanska fonden.

Västerås den 2 september 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I anslutning till denna kostnadsberäkning och bilagda skizz å platsens ordnande får jag nämna, att förslaget förutsätter en provisorisk nivå såväl i gatan som å en del av platsen framför Tekniska skolan, gatuarbetet måste under alla förhållanden draga den här angivna kostnaden, planen

N:o 56. *Ang. ordnande av området omkring Tekniska skolan.*

kan ju helt enkelt avjämnas och påfyllas med matjord, men torde en sådan lösning av frågan, om än c:a 5,000 kronor billigare, dock ej vara att förorda.

Västerås den 19 augusti 1926.

GÖSTA SMITT.

Kostnadsberäkning och förslag till ordnande av planen framför Tekniska skolan samt iordningställande av Kopparbergsvägen framför samma tomt.

Planen framför Tekniska skolan:

Uppschaktning och uppläggning av kanter, 550 m. à 0: 40	220: —	
Schaktning av tillpackade vägar, 125 m³ à 3: —	375: —	
Fyllning, 750 m³ à 4: 50	3,375: —	
Matjord, 650 m³ à 4 —	2,600: —	
Arbete med mottagning och utjämning, 4,000 m² à 0: 20	800: —	
Grusning av gångar, 900 m², 0,10 m. djupt, 95 m³ à 10: —	950: —	
Vältring av gångar, 900 m² à 0: 40	360: —	
Upprivning av plank och uppsättning av nytt, 30 m. à 8: —	240: —	
Parkräck, 480 m. à 1: 25	600: —	
Plantering och frösådd	125: —	9,645: —

Kopparbergsvägen:

Upprivning och schaktning, 540 m²	810: —	
Grus och fyllning, 405 m³ à 6: —	2,430: —	
90 m. kantsten inkl. läggning, à 11: —	990: —	
360 m² smågatsten, inkl. läggning, à 9: 25:	3,300: —	
180 m² fältsten, inkl. läggning, à 3: 25	585: —	
81 m³ uppfyllning av trottoar à 6: —	486: —	8,631: —
Diverse och oförutsett		1,724: —
	Summa Kronor	20,000: —

N:o 57.

Drätselkammarens skrivelse ang. byte av mark för reglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Såsom förutsättning för bifall till en begäran av ägarna av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg, vilka lägenheter omfatta området ome-

N:o 57.
Ang. byte av mark för reglering av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg.

delbart söder om landsvägen till Köping och öster om avtagsvägen till djuphamnen vid Carlsberg, om framdragning av stadens allmänna ledningar till detta område skall ägaren av lägenheten Ljungstorp till staden avstå den mark, som enligt uppgjort förslag till planläggning av området skall avskiljas till gator, delvis mot ersättning som emellertid till staden skall återgäldas av ägaren av lägenheten Viktorsberg. I samband med överlåtelsen av denna gatumark torde ock lägenheterna böra regleras i överensstämmelse med nyssnämnda planläggningsförslag. Sålunda skulle ägaren av lägenheten Ljungstorp till staden mot ersättning överlåta en markremsa utmed landsvägen till Köping samt i likhet med ägaren av lägenheten Viktorsberg av staden förvärva mark utmed vägen till djuphamnen.

Under hänvisning till vidfogade karta, varå dessa regleringar angivits, hemställer Drätselkammaren

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att på de villkor, som Drätselkammaren kan finna vara för staden antagliga, med ägarna av lägenheterna Ljungstorp och Viktorsberg träffa avtal om de markregleringar, som förutsättas för lägenheternas anknytning till stadens allmänna ledningar och anpassning till förslag till planläggning av till lägenheterna hörande område.

Västerås den 2 september 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 58.

Drätselkammarens skrivelse ang. lån åt Västerås Teateraktiebolag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har Västerås Teateraktiebolag under erinran om det ökade inflytande över teaterverksamheten, som staden erhållit i sammanhang med övertagandet av ansvaret för en del av bolagets skulder, hemställt att staden måtte förhjälpa bolaget vid anskaffandet av medel, erforderliga för bestridandet av en del med teaterverksamhetens upprätthållande nödvändiga utgifter, i första hand omändring av värmeledningen, och med angivande av det förhandenvarande kapitalbehovet till

N:o 58. *Ang. lån åt Västerås Teateraktiebolag.*

15,000 kronor, föreslagit, att detta bistånd måtte lämnas i form av förskräckning eller på annat lämpligt sätt.

I sitt yttrande över bolagets föregående framställning angående stadens övertagande av borgensansvar för bolagets skulder (Sadsfullmäktiges hanldingar 1925 N:o 46) framhöll Drätselkammaren som skäl för ett bifall härtill, att stadens redan gjorda insatser för teaterns tillkomst samt gagnet av att teaterverksamheten bedreves på ett sätt, som motsvarade den höga rangplats teatern som konstart intoge, innebure en förpliktelse, som icke utan samhällelig skada kunde eftersättas, varjämte Drätselkammaren erinrade, att ett dylikt engagement uti teaterföretaget såsom konsekvens kunde komma att medföra direkta ekonomiska utlägg för staden för den fortsatta teaterverksamheten. Genom denna erinran hava alltså Stadsfullmäktige blivit förberedda på att även i fortsättningen stadens bispringande härför kunde påkallas.

Vid bedömandet av nu föreliggande framställning har Drätselkammaren funnit uteslutet att de skäl, som talat för stadens föregående insatser för teatern skulle hava mist sin styrka.

I fråga om formen för stadens medverkan vid medlemsanskaffning har Drätselkammaren ansett försträckning vara att föredraga framför ett anslag samt att denna försträckning lämnas av nöjesskattemedel.

Under hänvisning till det anförda hemställer Drätselkammaren förty,

att Stadsfullmäktige ville besluta bemyndiga Drätselkammaren att av nöjesskattemedel tillhandahålla Västerås Teateraktiebolag ett lån å 15,000 kronor för de i bolagsstyrelsens skrivelse angivna ändamålen.

Västerås den 9 setember 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under de överläggningar, som i början av innevarande år höllos mellan stadens kommunala myndigheter, särskilt Stadsfullmäktiges beredningsutskott och teaterstyrelsen, i anslutning till frågan om åstadkommande av ekonomiskt stöd från stadens sida åt stadens teater, reresenterad av Västerås Teateraktiebolag, samt sådan förändring av bolagsstyrelsens sammansättning, att Stadsfullmäktige däri bleve mera direkt representerade än tillförne, framfördes med styrka åtskilliga krav och önskemål beträffande teaterns beskaffenhet m. m. Särskilt hävdades därvid nödvändigheten av att uppvärmningsanordningarne i teatern bleve på tillfredsställande sätt förändrade.

Sedan de ovannämnda förhandlingarne lett till åsyftat resultat, i det

N:o 58.
Ang. lån åt Västerås Teateraktiebolag.

att staden ekonomiskt engagerat sig för teatern, i det att den iklätt sig garanti för teaterns förutvarande skuld å 150,000 kronor, samt den nya och enligt Stadsfullmäktiges beslut utökade och efter Stadsfullmäktiges direktiv sammansatta styrelsen trätt i verksamhet, har styrelsen till en början inriktat sig på att vidtaga de önskade anordningarne för förbättrad uppvärmning i teatern. Emellertid åsamka såväl dessa anordningar som ock en hel del reparationer och underhållsarbeten å teatern i övrigt, som samtidigt med nödvändighet måste verkställas, teaterstyrelsen rätt avsevärda utgifter. Dessa utgifter hava hittills bestritts genom tillfällig upplåning.

Med hänsyn till det ingående intresse Stadsfullmäktige och stadens myndigheter i övrigt på sista tiden ägnat teatern och dess verksamhet samt vad som av Stadsfullmäktige beslutats med påföljd att teatern blivit så att säga kommunaliserad, synes det Teaterbolaget i sin ordning, att staden förhjälper bolaget vid anskaffande av de medel, som erfordras för upprätthållande av ifrågavarande institution. Det bedopp styrelsen räknar såsom reforderligt för här omförmälda ändamål samt det oundgängligaste såsom rörelsemedel är 15,000 kronor, och dristar bolaget hemställa att berörda belopp såsom försträckning eller under den form Drätselkammaren eljes kan finna lämplig ställas till teaterbolagets förfogande.

Det kan förtjäna meddelas, att teaterstyrelsen jämväl vidtagit åtgärder för att utreda möjligheten att popularisera teatern eller på annat sätt förbättra dess inkomster.

Västerås den 15 september 1926.

Västerås Teateraktiebolag:

AXEL SUNDSTRÖM.

N:o 59.

Drätselkammarens skrivelse ang. placering av staden tillhöriga fondmedel.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I sammanhang med den uppgörelse, som med Aktiebolaget Jordbrukarebankens avdelningskontor härstädes genom Drätselkammaren träffats angående tillhandahållande av för stadens löpande behov erforderlig kredit, har fråga uppkommit huruledes skulle förfaras med i annan bankinrättning innestående stadens fonder tillhörigt kapital, och får Drätselkammaren nu efter utredning underställa detta ärende Stadsfullmäktiges avgörande och däri anföra följande.

De fondmedel varom här är fråga, utgöra enligt vad bifogade förteckning utvisar ett sammanlagt belopp av omkring 440,000 kronor, för-

N:o 59. *Ang. placering av staden tillhöriga fondmedel.*

delat på ett flertal fonder och ett ännu större antal depositionsbevis med dels 4 och dels 6 månaders uppsägning. Samtliga depositioner äro uppsagda den 24 april 1926. I följd härav hava de på 4 månaders uppsägning insatta medlen, omkring 255,000 kronor, redan lyftats och insatts på stadens löpande räkning, för att minska stadens kredit och mot det att staden tillgodoräknar fonderna samma ränta, som staden får betala å sin skuld å räkningen eller för närvarande 5 %. Denna anordning, som vidtagits som en ren förvaltningsåtgärd, är givetvis endast provisorisk och gäller till dess vederbörligt beslut i förevarande fråga kan hinna fattas.

De särskilda donationsurkunderna hava undersökts och har därvid befunnits, att endast tvenne av dem, som i förevarande sammanhang kunna komma i fråga, innehålla föreskrifter rörande sättet för fondmedlens placering. Det ena fallet gäller Vahlbeckska välgörenhetsfonden. Enligt de stadgar för nämnda fond, som fastställts enligt donators föreskrift och som återfinnas i Stadsfullmäktiges protokoll för den 19 december 1911, skola fondmedlen placeras i inteckningar, obligationer eller kommanditlotter i bank, så att största möjliga ränteinkomst uppstår, utan att fondens säkerhet äventyras. Stadgan förutsätter att penningar från fonden även kunna utlånas direkt till staden, i vilket fall dock räntan skall vara 5 %. Å deposition få fondmedel endast insättas provisoriskt vid tider, då räntan är låg, om fondmedel samtidigt bliva lediga, men skall omplacering enligt ovan angivna bestämmelser ske så snart lämpligt tillfälle yppas. Av Vahlbeckska fondens tillgångar ingår ett belopp av 31,850 kronor i de fondmedel, varom här är fråga. I förevarande fall möter sålunda från bestämmelsernas sida ej hinder för en utlåning till stadskassan av fondens medel, utan står en dylik överflyttning bättre i överensstämmelse med donationsföreskrifterna än bibehållande av den nuvarande placeringsformen. Den andra fonden är J. G. Berglunds testamentsfond, varav Drätselkammaren numera förvaltar ett belopp av 15,000 kronor. I testamentet (Se Stadsfullmäktiges handlingar 1911, sid. 40) finnes föreskrivet, att, sedan testators bo blivit realiserat och förvandlat i kontanta tillgångar, desamma skola göras räntebärande genom insättning å deposition i Aktiebeloget Mälareprovinsernas bank. Av räntan skall en del tillfalla testators syster och resten läggas till kapitalet. Efter systerns död skall kontant eller genom övertagande av depositionsbevis överlämnas till olika kommunala anstalter och föreningar vissa belopp, därav ett belopp å 15,000 kronor, som numera av Drätselkammaren förvaltas. Testator har sålunda lämnat uttrycklig placeringsföreskrift för tiden intill systerns död, men icke, i varje fall ej uttryckligen för tiden därefter. Därtill kommer, att den i testamentet omnämnda bankinrättningen åtminstone såsom självständigt företag upphört. Staden torde sålunda i förevarande fall vara oförhindrad att, under iakttagande av att nödig trygghet för fondmedlen upprätthålles, placera även dessa fondmedel på sätt, som kan befinnas lämpligast.

Vad som vid vården och förvaltningen av staden anförtrodda donationsmedel principiellt sett bör iakttagas är å ena sidan en trygg placering och å den andra god avkomst för tillgodoseende av de ändamål, till vilka

N:o 59.
Ang. placering av staden tillhöriga fondmedel.

donationerna givits. I det första hänseendet är givetvis intet att erinra mot placering å deposition i bank, ej heller i goda obligationer. Ingen tvekan synes kunna råda därom, att placering i kommunala, efter Kungl. Maj:ts tillstånd upplagda obligationslån är en minst lika god placering som den i bankdeposition. Nära nog om icke fullt jämställt härmed måste det anses vara, om fondmedlen användes för att tillgodose den förvaltande kommunens behov av tillfällig upplåning. Denna tillfälliga upplåning är ju till för att skaffa kommunen rörelsekapital i avvaktan på de ordinarie inkomsternas inflytande eller lånemedels inlevererande, för att hålla de kommunala inrättningarne med nödiga förråder av förbrukningsartiklar av skilda slag o. s. v. Denna del av den kommunala upplåningen tillfredsställer sålunda fullt naturliga och oundgängliga behov och den är även legaliserad genom uttrycklig bestämmelse i kommunallagen. Mot tryggheten av en dylik placering av fondmedel i kommunens egen rörelse synes sålunda intet kunna erinras. Vad beträffar fondmedlens förräntning synes en placering hos kommunen antingen mot obligationer eller eljes i kommnunens egen rörelse vara att förorda framför deponeringen i bank. Åtminstone med nuvarande ränteförhållanden giver det förstnämnda placeringssättet en procent högre ränta än det senare. Vid bankdeposition kan staden nämligen för närvarande ej betinga sig högre ränta än 4 %, då däremot i kommunala obligationer — Västerås stad har dock för närvarande ej några sådana att avyttra — medel kunna placeras mot i det närmaste 5 % effektiv ränta; och vid placering direkt i stadens rörelse kan stadskassan utan olägenhet lämna fondmedlen samma ränta, eller för närvarande 5 %, som staden får betala för sin tillfälliga upplåning på annat håll.

På grund av det anförda får Drätselkammaren föreslå,

att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej föreligga för Drätselkammaren att tills vidare placera stadens ifrågavarande å deposition insatta fondmedel i stadens egen rörelse mot den lägsta ränta, för vilken staden eljes kan upplåna rörelsemedel.

Västerås den 16 september 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 60.

Lönenämndens skrivelse ang. avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstid.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lönenämnden får härmed till Stadsfullmäktige för avgörande överlämna en skrivelse från Lönenämnden med anhållan om medgivande för en polisman att under den tid han för sin utbildning genomginge kurs vid högre polisskolan i Stockholm bibehålla honom tillkommande löneförmåner med undantag för tjänstgöringspenningarne och därvid, under anslutning till det yttrande, Drätselkammaren avgav vid behandling under år 1925 av liknande fråga av innehåll, att när behovet av polisman för kriminalverksamheten, vad staden anginge, bleve fyllt, en utbildning därefter vid nämnda skola för vederbörande polisman komme att medföra det löneavdrag, som erfordrades för befattningens upprätthållande under utbildningstiden, hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bifalla framställningen enligt Lönenämndens förslag, dock med den ändring att å utbildningstiden belöpande del av beklädnadsersättningen skall avdragas.

Västerås den 21 september 1926.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I här bifogade skrivelse, som av polischefen överlämnats till Nämnden har poliskonstapeln n:r 8 O. Johansson anhållit att för genomgående av polisskolans i Stockholm högre kurs — få under den tid kursen pågår — antingen erhålla full lön eller ock 70 % av utgående löneförmåner.

Polisnämnden får i anledning härav anföra.

Efter framställning medgav Stadsfullmäktige i staden den 27 augusti 1925 att två polismän skulle under omkring fyra månaders utbildning till kriminalpolismän få — med undantag av tjänstgöringspenningarna — bibehålla dem tillkommande löneförmåner.

I vederbörliga yttranden framhöllo såväl Magistraten som Drätelkammaren, att när behovet av polismän för kriminalpolisverksamheten vad Västerås stad anginge blivit fyllt i den omfattning Kungl. Maj:t kunde komma att bestämma, de polismän inom Västerås poliskår, som *därefter* önskade utbilda sig i polisskolan borde vidkännas det avdrag å deras löneförmåner, som erfordrades för upprätthållande av deras befattningar,

N:o 60.
Ang. avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstid.

varjämte framhölls att den utbildning, som här vore fråga om, måste betraktas såsom nära nog obligatorisk.

Vad den nuvarande sökanden beträffar så föreskriver den insrtuktion för polispersonalen i Västerås distrikt, vilken instruktion f. n. är underställd fastställelse av Konungens befallningshavande i länet bl. a. att sökande till befattningen såsom ordinarie inspektionskonstapel, d. v. s. den lägsta befälsgraden, bör hava genomgått högre klassen i polisskolan.

Om nu ordet "bör" icke anger genomgåendet av den högre klassen i polisskolan såsom absolut obligatoriskt för vinnande av befordran, så är dock tydligt att genom instruktionens bestämmelser polisman som genomgått denna klass har bestämt företräde vid befordran framför den, som så ej gjort.

Det torde sålunda få anses att i praktiken bevistandet av polisskolans högre klass blir obligatoriskt vid befordran till befäl inom poliskår i stad, som bildar eget polisdistrikt och tillhandahåller reservpolis.

Med hänsyn till den relativt ringa avlöning, som en polisman åtnjuter, torde det knappast bliva möjligt för en polisman att utan hjälp i en eller annan form från stad, vars poliskår han tillhör, genomgå denna skola.

Skulle Västerås stad sålunda ej vara sinnad att ekonomiskt stödja polisman, som önskar genomgå högre klassen — givetvis dock ej i längre utsträckning än att stadens behov av för befälsställning utbildad polispersonal är tillgodosett — får med säkerhet också förväntas att vid inträffad ledighet inom befälspersonalen vid poliskåren, utbildad polisman från annan ort måste tillsättas.

Detta är givetvis icke till gagn för staden, utan anser polisnämnden att fördelarna att kunna till befälsställning utnämna i staden förut anställd polisman av lägre grad äro så betydliga, att endast dessa äro värda en ekonomisk uppoffring från stadens sida.

Polisnämnden — som beaktar de av Magistraten och Drätselkammaren förut framförda synpunkterna i frågan — anser likväl, att staden i så lång utsträckning, som erfordras för att stadens behov av för befälsställning utbildad polispersonal är säkerställd, bör ekonomiskt stödja här ifrågavarande sökande.

Av här bifogade utredningar framgår att flera linjer följts vid avgörandet av frågan om polismans löneförmåner vid genomgående av den högre klassen, men att endast i ett par fall, och detta i mindre städer, polisman tillförbundits skyldighet att själv avlöna vikarie.

Nämnden för sin del förordar att sökande skall till stadskassan avstå tjänstgöringspenningarna, men ansluter sig även till den i ett par fall i utredning förekommande bestämmelsen att sökande skall förbinda sig att efter genomgången kurs kvarstå i stadens tjänst i minst tre år eller ock, i händelse av avgång ur tjänst hos staden före denna tid återbetala, vad staden utlagt för tjänstens uppehållande under sökandens bevistande av polisskolan.

Polischefen har nämligen meddelat Nämnden att extra polisman måste anställas under Johanssons frånvaro, och har Nämnden biträtt denna polischefens uppfattning.

N:o 60.
Ang. avlöningsförmåner för en polisman under utbildningstid.

Konstapel Johanssons löneförmåner (17: IV) uppgå till i runt tal 300 kronor pr månad, varav tjänstgöringspenningarna utgöra 74 kronor.

En extra konstapels lön pr månad är 226 kronor, vadan alltså erfordras ett anslag av 152 kronor för månad eller för 5 månader förslagsvis 750 kronor, vilket belopp Nämnden avser att upptaga i sitt förslag till 1927 års stat för nämnden.

Under hänvisning till det anförda hemställer Nämnden, att Stadsfullmäktige ville medgiva

att poliskonstapeln n:o 8 O. Johansson under cirka 5 månaders ubildning vid polisskolans i Stockholm högre klass må få — med undantag av tjänstgöringspenningarna — bibehålla honom tillkommande löneförmåner, allt dock under förutsättning att poliskonstapel Johansson skriftligen förbinder sig att kvarstå i stadens tjänst under minst 3 år efter kursens genomgående och ävenledes i händelse han tidigare avgår ur stadens tjänst, skriftligen förbinder sig att återbetala det belopp staden utlagt för vikarie för Johansson under den tid han bevistat kursen, förslagsvis 570 kronor.

Västerås den 20 september 1926.

För Polisnämnden:

A. DANIELSSON.

Eric Plantin.

N:o 61.

Lönenämndens skrivelse ang. beviljande av pension åt statsbokhållaren Hj. Södergren.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsbokhållaren Hjalmar Södergren hos Drätselkammaren under åberopande av hälsoskäl anhållit om avsked från sin befattning med rätt att åtnjuta pension, får Lönenämnden, efter remiss av ärendet från Drätselkammaren, underställa detsamma Stadsfullmäktiges avgörande och däri anföra följande.

Stadsbokhållaren Södergren är född den 17 januari 1853, har varit anställd i stadens tjänst sedan den 1 april 1901. Han är alltså i enlighet med det förslag till pensionering av stadens befattningshavare, som avgivits av en särskild kommitté (Stadsfullmäktiges handlingar 1916 n:o 59)

N:o 61.
Ang. beviljande av pension åt stadsbokhållaren Hj. Södergren.

och som förut av Stadsfullmäktige tillämpats, berättigad till pension, men vid det förhållande, att hans tjänstetid är 25 år och för åtnjutande av full pension, en tjänstetid av 35 år erfordras, allenast berättigad till avkortad pension. Denna skall utgå med 25/35-delar av full pension å pensionsunderlaget, vilket i 22:dra lönegruppens högsta lönegrad, varefter befattningen avlönats, är 2,631 kronor. Full pension å detta underlag utgår med 65 procent, och skulle Herr Södergrens årliga pension, uträknad efter dessa regler, bliva 1,230 kronor.

Enligt nu gällande bestämmelser för dyrtidstillägg å pensioner och efter nuvaradne index 172 skulle härtill komma ett dyrtidstillägg å 590 kronor 40 öre.

Lönenämnden hemställer

att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja Stadsbokhållaren Hjalmar Södergren från den tid han avgår ur tjänsten en årlig pension å 1,230 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg enligt av Stadsfullmäktige för varje år fastställda grunder.

Västerås den 21 september 1926.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Västerås den 28 augusti 1926.

Till Drätselkammaren i Västerås.

På grund av obotlig sjukdom kan jag ej vidare inneha stadsbokhållarplatsen utan nödgas avgå därifrån med en vördsam begäran om erhållande av pension.

Född: 17 jan. 1853. Tjänstetid: 1 april 1901—17 november 1925.

Högaktningsfullt

Hjalmar Södergren.

N:o 62.

Lönenämndens yttrande ang. beviljande av pension åt hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 26 nästlidne augusti har till Lönenämnden för yttrande överlämnats en framställning av Hälsovårdsnämnden angående pensionering från den 1 januari 1927 av Hälsovårdstillsyningsmannen C.

N:o 62.
Ang. beviljande av pension åt hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz.

A. Holtz, och får Lönenämnden, med återställande av remisshandlingen, nu i ärendet anföra följande.

Hälsovårdstillsyningsman Holtz har efter bestämmelserna uti det förslag till pensionering av stadens befattningshavare (Stadsfullmäktiges handlingar 1916 n:o 59), som av Stadsfullmäktige från fall till fall tillämpats, uppnått den för rätt till full pension stadgade åldern såväl i avseende å levnads- som tjänsteår. Sådan pension skall i enlighet med förslaget utgå med 65 % å pensionsunderlaget, som i 18:de lönegruppens högsta lönegrad, därefter befattningen är avlönad, är 2,217 kronor, eller alltså med 1,450 kronor. Härtill kommer dyrtidstillägg enligt nu gällande bestämmelser för sådant tillägg å pensioner och efter index 172 till ett belopp av 696 kronor.

Genom pensionering av Herr Holtz yppas möjlighet att uti den efter honom lediga befattningen överflytta en av de nuvarande innehavarne av exekutionsbetjäntsbefattning, varför Lönenämnden erinrar om Stadsfullmäktiges uttalande den 29 december 1925 att vid uppkommande ledighet i befattnnig som hälsovårdstillsyningsman med nytillsättning av ordinarie innehavare bör anstå i avbidan på slutlig prövning av frågan om indragning av exekutionsbetjäntsbefattningar.

Med denna erinran hemställer Lönenämnden

att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz från den 1 jaunari 1927 en årlig pension å 1,450 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg enligt av Stadsfullmäktige för varje år fastställda grunder.

Västerås den 19 september 1926.

För Lönenämnden:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsillsyningsmannen C. A. Holtz har till Hälsovårdsnämnden framfört sin önskan att från den 1 januari 1927 få komma i åtnjutande av pension från staden.

Med meddelande av att Hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz är född den 11 oktober 1854 samt den 1 januari 1885 antogs till ordinarie hälsopolis, som befattningens titel då var, får Hälsovårdsnämnden i Västerås, med vitsordande av tillsyningsmannen Hlotz' långvariga och trogna tjänst hos Västerås stad, hemställa

att Stadsfullmäktige ville besluta att från och med den 1 januari 1927 tilldela

Hälsovårdstillsynignsmannen Holtz pension.

N:o 62.
Ang. beviljande av pension åt hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz.

Västerås den 24 augusti 1926.

För Hälsovårdsnämnden:

JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

N:o 63.

Lönenämndens skrivelse ang. beviljande av understöd åt ett skrivbiträde å Drätselkammarekontoret.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Drätselkammaren har till Lönenämnden för på Nämnden beroende åtgärd under förordnande överlämnat en begäran av skrivbiträdet å Drätselkammarekontoret Fru Amelie Presto-Ström att efter avgång från anställningen, vartill hon genom tilltagande sjuklighet vore nödgad, få åtnjuta s. k. pensionsersättning, och får Lönenämnden härmed underställa denna fråga Stadsfullmäktiges avgörande och därvid anföra följande.

Den anställning Fru Ström haft är icke uppförd på fast stat. Hon har på kontoret under en följd av år eller allt sedan 1911 varit anlitad som skrivbiträde, huvudsakligen vid utskrivning av längder och debetsedlar, från början mera tillfälligt men under senare åren stadigvarande med avlöning ur det anslag till extra skrivbiträden å stadskamrerarekontoret, som i budgeten för varje år anvisas.

Anställningens art och tiden för densamma, 15 år, utesluter en analogivis tillämpning för Fru Ströms vidkommande av de grunder, som hittills från fall till fall följts vid pensionering av stadens befattningshavare och som sammanfalla med det förslag, som avgivits av en särskild kommitté (Stadsfullmäktiges handlingar 1916 n:o 59).

Ett belastande av stadskassan för Fru Ströms framtida uppehälle kan alltså allenast ske under form av ett understöd, icke i form av pension eller pensionsersättning.

Orsaken till att Lönenämnden ansett sig kunna tillstyrka att staden bispringer Fru Ström i denna form är hennes långa tjänstgöringstid, som gjort henne till en stadens trotjänare och det billiga uti att staden drager försorg om en sådan, särskilt då, såsom nu är förhållandet, andra utvägar genom ekonomiska bekymmer och sjuklighet för uppehället äro stängda. Den av Fru Ström åtnjutna änkepensionen utestänger henne från erhållandet av pension jämlikt lag om allmän pensionsförsäkring.

I fråga om understödets storlek har Lönenämnden ansett att detsamma till beloppet bör utgöra 400 kronor utan därå belöpande dyrtidstillägg.

N:o 63.
Ang. beviljande av understöd åt ett skrivbiträde å Drätselkammarekontoret.

Med det nu anförda som skäl hemställer alltså Lönenämnden att Stadsfullmäktige ville besluta tilldela skrivbiträdet å stadskamrerarekontoret, Fru Amelie Presto-Ström, från avgången ur anställningen och tills vidare ett årligt understöd å 400 kronor, varå icke skall utgå dyrtidstillägg.

Västerås den 19 september 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Under åberopande av min skrivelse till Drätselkammaren av den 26 maj 1925, om någon så kallad pensionsersättning, vågar undertecknad ånyo framkomma med samma begäran.

Under det gångna året har min nervvärk betydligt förvärrats, så jag ser mig sorgligt nog urstånd att fortsätta med mitt arbete å Drätselkammarekontoret.

I augusti detta år har jag tjänstgjort å sagda kontor i 15 år. Min pension från Tullverket efter min avlidne make utgör 270 kronor pr år plus dyrtidstillägg.

Präst- och läkarebetyg bifogas.

Under förhoppning att Drätselammaren godhetsfullt ville tillmötesgå denna min begäran har undertecknad ånyo vågat göra denna hemställan.

Västerås den 5 augusti 1926.

Amelie Presto-Ström.

ÅLDERSBETYG.

Att Fru Amelie Anna Olivia Ström, f. Presto, är född den 18 juli år 1859 i Västerås församling i Västmanlands län, betygar Västerås domkyrkoförsamling i Västmanlands län 5 augusti 1926.

Ernst Enochsson.
V. pastor. Komminister.

Att Fru Amelie Anna Olivia Ström på grund av nervsjukdom och ålder är nedsatt till krafter och lider av betydlig nedsättning i sin förvärvsförmåga, intygas på heder och samvete.

Västerås den 5 augusti 1926.

Gunnar Fjellander.
Leg. läkare.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 64.

Drätselkammarens skrivelse ang. upptagande av ett nytt amorteringslån.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under innevarande år hava Stadsfullmäktige beslutat följande utgifter att täckas genom lån utan att dessa beslut i avseende å sättet för medlens slutliga gäldande ännu underställts Kungl. Maj:ts fastställelse, nämligen:

den 26/3 för uppförande av en ekonomibyggnad vid ålderdomshemmet Karlslund	Kr.	310,000: —
den 28/6 för utdragning av ledningar till byggnadsområdet Nedre Rosenhill	„	14,000: —
samt för nedläggning av nya elektriska jordkablar m. m.	„	55,000: —

eller alltså låneutgifter till ett sammanlagt belopp av 379,000 kronor.

Som Drätselkammaren anser det vara ekonomiskt fördelaktigare att snarast få dessa utgifter placerade i ett amorteringslån framför att i avbidan på uppläggandet av ett nytt större obligatinoslån hava dem tills vidare täckta genom tillfällig upplåning, hemställer Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga Drätselkammaren att efter därtill av Kungl. Maj:t utverkat tillstånd ombesörja uppläggandet av ett stadens amorteringslån för täckandet av ovannämnda utgifter å 379,000 kronor med amorteringstid och under villkor, som Drätselkammaren kan finna vara lämpliga.

Västerås den 7 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 65.

Magistratens skrivelse ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistraten får härmed för Stadsfullmäktiges åtgärd överlämna, *dels* revisorernas berättelse över granskningen av stadens räkenskaper för år 1925 med därtill hörande redogörelse, *dels ock* Drätselkammarens och Lantegendomsnämndens i anledning av revisionsberättelsens innehåll avgivna av magistraten infordrade förklaringar.

Tillika får magistraten meddela, att magistraten i skrivelse den 18 sistlidne augusti genom magistraten i Köping infordrat förklaring även från styrelsen för Strömsholms våg, men att någon förklaring från nämnda styrelse ännu icke till magistraten inkommit.

Västerås rådhus den 19 oktober 1926.

På Magistratens vägnar:
JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

Till oss av Stadsfullmäktige utsedda revisorer har Ni den 28 maj 1926 överlämnat Drätselkammarens, fattigvårdens, folkskolans, renhållningsverkets och lantegendomarnas, fondernas, hamnens samt Västerås stads Vatten-, Gas- och Elektricitetsverks räkenskaper för år 1925. Räkenskaperna för Strömsholms våg hava dock icke ställts till vårt förfogande för granskning.

Efter fullbordad revision få vi återställa revisionshandlingarna och därvid avgiva följande

REVISIONSBERÄTTELSE.

Siffergranskningen har utförts av Herrar V. Ohlsson och M. A. Hedberg.

I revisionen hava samtliga revisorer deltagit utom Direktör C. Tour, som varit hindrad och i vars ställe Kamrer Rich. Landstätt inkallats.

Sedan vi genomgått räkenskaperna och tagit del av förvaltningens protokoll få vi för vederbörande angående stadens egen förvaltning tillstyrka ansvarsfrihet för den tid revisionen omfattar.

Däremot anse vi oss tills vidare icke kunna tillstyrka ansvarsfrihet för förvaltningen av Strömsholms våg på följande grunder:

N:o 65.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.

Ingen redovisning för år 1925 föreligger ännu. På revisorernas framställning har Drätselkammaren i saken tillskrivit vederbörande i Köping. Vid tiden för revisionsberättelsens upprättande hava dock inga räkenskaper tillställts oss. Detta har givit oss anledning att gå tillbaka till gångna års räkenskaper och hava vi då funnit, att sedan år 1922 inga räkenskaper finnas och icke heller hava vi kunnat finna revisionsberättelser för åren 1922—1924.

Reglemente för Strömsholms våg finnes infört i Stadsfullmäktiges i Västerås handlingar av den 25 september 1913, n:o 92, och därav framgår i § 4 att ena staden skall utse ordförande i vågens styrelse jämna årtal och den andra staden tillsätta ordförande udda årtal. Vidare bestämmes i § 11 att räkenskaperna skola föreligga avslutade i två exemplar till vårsammanträdet med styrelsen, som sedan har att avlämna till de båda städerna var sitt av dessa exemplar.

I övrigt hava revisorerna velat fästa vederbörandes uppmärksamhet på några förhållanden.

Drätselkammaren bokslut över stadens räkenskaper för år 1925 resulterar i en brist på kronor 177,072: 73, beroende på att flera av budgetens anslagstitlar överskridits. Förklaringen till att så skett, torde till stor del vara att söka i vid statens uppgörande medvetet för lågt beräknade anslag i avsikt att undvika höjning av den kommunala uttaxeringen.

Revisorerna hålla före, att stadens förvaltande organ hava att hålla sig inom den marginal, som Stadsfullmäktige i budgeten anslagit. Skulle det under årens lopp visa sig ofrånkomligt att göra utgifter därutöver, så anse vi, att Drätseldirektören, respektive styrelsen eller nämnden ifråga har att i god tid till Stadsfullmäktige ingå med detaljerad förklaring och begäran om ökat anslag.

Vår revision har dessutom givit oss det intrycket, att i vissa fall en bättre ekonomi skulle hava kunnat genomförts. Sålunda torde, förutom vad i revisionsberättelsen här nedan framgår, utgiftsökningen kronor 71,361: 63 för ränta å tillfälliga lån, hava kunnat nedbringas, därest Drätselkammaren mera allvarligt och skyndsamt trätt i underhandling med banker och penninginstitut om erhållande av billigare ränta.

Beträffande räkenskapsföringen ha vi endast att erinra om en överföring på kronor 2,969: 88, som gjorts från kontot "Löner och arvoden under Stadsfullmäktige och Drätselkammaren" och till "Förråds konto" för utjämning av motsvarande vinst på sistnämnda konto.

Av räkenskaperna framgår vidare:

att staden ännu har oguldna fordringar av förre arrendatorn av Stensborg samt Aktiebolaget Svenskt Varuhus;

att fastigheten Stensborgs huvudbyggnad har av Drätselkammaren utarrenderats för fem år framåt mot en årlig arrendesumma av 1,500: — kronor, som betalas halvårsvis i efterskott. Då fastigheten innehåller 14 rum och ett kök samt till densamma hörer en större trädgård, vilken ingår i överenskommelsen, anse vi arrendesumman vara mycket för låg. I detta fall är det anmärkningsvärt, att Drätselkammmaren icke kungjort fastigheten hyresledig och infordrat anbud;

N:o 65. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.*

att utgifterna för resor och representationer för år 1925 hava givit ytterligare belägg för det berättigade i revisorernas yrkande föregående år på ett kommunalt resereglemente. Sålunda finnes bland utgifterna en post på kronor 2,229: 95, vilket belopp utbetalats för bestridande av tvenne djuphamnskommitterades kostnader under en studieresa i Tyskland och Holland;

att staden under året debiterats 109 kronor för underhåll av en tjänstemans egen automobil. För hållande av automobil har utbetalats till samma tjänsteman 2,048 kronor. I likhet med fjolårets revisorer ifrågasätta vi huruvida denna utgift bort förekomma. Anses utgiften ofrånkomlig, bör anslag härtill beviljas av Stadsfullmäktige i samband med budgetens uppgörande.

Beträffande Västerås stads Drätselkammares vedgårds räkenskaper hava revisorerna rörande själva bokföringen icke funnit skäl till anmärkning. Vad åter beträffar det ekonomiska resultatet av vedgårdens verksamhet vilja revisorerna påvisa, att rörelsen under året gått med förlust av kronor 23,563: 86, vartill kommer att å ett ingående inventarievärde av kronor 12,656: 80 avskrivits endast kronor 299: 39. Revisorerna önska framhålla nödvändigheten av, att Drätselkammaren tager under övervägande vad som lämpligen bör göras för att denna verksamhetsgren skall lämna ett ekonomiskt tillfredsställande resultat, eller eventuellt vidtaga åtgärder för rörelsens avveckling.

Med avseende på de under Drätselkammarens förvaltning stående fonderna vilja vi, i likhet med fjolårets revisorer, som ett önskemål hemställa, att de viktigaste bestämmelserna angående fondernas förvaltning och disponerandet av medlen, kunde sammanföras i tryckta handlingar, till ledning för såväl respektive nämnder, som för revisorerna.

Revisorerna anse sig böra omförmäla, att av Fröken Augusta Berglund till staden donerade medel ännu icke kommit staden tillgodo, oaktat hon avlidit redan 1 februari 1923.

Lantegendomsnämndens förvaltning. Angående de under året uppförda ekonomibyggnaderna vid Nordanby anföra vi:

Stadsfullmäktige anvisade för dessa byggnaders uppförande ett anslag av 40,000: — kronor.

Lantegendomsnämnden utlämnade allt arbete för byggnadernas uppförande på entreprenad, varvid det näst lägsta anbudet, kronor 8,750: — för arbetet, antogs. Det lägsta anbudet kunde ej antagas på grund av bestämmelsen, att endast inom staden mantalsskrivna arbetare fick anställas vid bygget och som villkor för detta anbud hade anbudsgivaren stipulerat, att arbetskraft från landsbygden skulle få användas.

Efter kort tid anhöll emellertid den antagna entreprenören om befrielse från slutförande av byggnaderna och efter av lantegendomsnämnden företagen syn å det utförda arbetet, beviljades även hans anhållan. Enligt det vid synen förda protokollet var det då utförda arbetet av synnerligen undermålig beskaffenhet, ett förhållande, som även revisorerna vid besök på platsen varit i tillfälle att konstatera.

N:o 65.
Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.

Emot lantegendomsnämndens verkställighet av Stadsfullmäktiges beslut i denna fråga anmärkes:

att icke borgen för arbetets ordentliga och kontraktsenliga utförande avkrävdes entreprenören;

att icke byggnadssakkunnig kontrollant förordnades, samt

att till entreprenören utbetalats cirka 1,000:— kronor utöver vad han enligt entreprenadkontraktets bestämmelser bort hava utfått, då han lämnade arbetet.

De tre ekonomibyggnaderna, som sedan slutuppfördes genom Drätselkammarens försorg, delvis under år 1926, komma att fullt färdiga kosta staden cirka 75,000: — kronor.

I skogen vid Stenby har lantegendomsnämnden, enligt uppgift för att undersöka vattentillgången i och för renhållningsverkets eventuella förflyttning dit, låtit verkställa grävning av en brunn för en kostnad av kronor 2,367: 47. För detta ändamål har icke anslag begärts och beviljats av Stadsfullmäktige.

Kassor och banktillgodohavanden hava under årets lopp tid efter annan granskats av de båda sifferrevisorerna.

Vi närsluta Drätselkammarens redogörelse över stadens inkomster och utgifter under året samt över stadens ekonomiska ställning vid sagda års slut. Vi vitsorda denna redogörelses överensstämmelse med räkenskaperna.

I beslut rörande Brandstyrelsens, Vatten-, Gas- och Elektricitetsverkets samt Byggnadsnämndens förvaltningar hava icke herrar G. Robsahm, K. Johansson och G. Dahlfors deltagit i egenskap av ledamöter i respektive styrelser och nämnd.

Västerås den 13 augusti 1926.

GEORG ROBSAHM.

Georg Leontein.	*M. A. Hedberg.*	*Karl Johansson.*
Emil Axell.	*Gust. Dahlfors.*	*Rich. Landstätt.*

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom resolution den 18 augusti innevarande år hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för avgivande av förklaring över de anmärkningar, som beröra Drätselkammaren, överlämnat berättelse över revisionen av stadens räkenskaper för år 1925, och får Drätselkammaren, för så vitt Drätselkammaren ansett dessa anmärkningar påkalla särskilt yttrande, anföra följande.

Vad till en början angår bokslutet inskränker sig Drätselkammaren till att hänvisa till den ingående redogörelsen för anledningen till budgetunderskottet, som Drätselkammaren avgivit i sitt yttrande till räkenskapsberättelse för år 1925 (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 31 1926) och vill härutöver endast tillägga, att av det sammandrag av inkomster och utgifter, som finnes bifogat räkenskapsberättelsen framgår, och å ränta å obli-

N:o 65. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.*

gationslån uppkommit ett överskott på 16,852 kronor 6 öre på grund därav, att en del obligationer av 1924 års lån under år 1925 ännu icke blivit försålda, samt att i följd härav räntan å tillfälliga lån måste bliva i motsvarande mån större, vadan den i revisionsberättelsen omförmälda bristen i anslaget till ränta å tilfälliga lån bör minskas med nämnda överskott å räntor å obligationslån.

Överföringen från konto "Löner och arvoden" till kontot "Förrådet" har vidtagits såsom en bokföringsåtgärd för att kunna redovisa det överskott, som på sistnämnda konto uppstått därigenom, att vid uttag från förrådet av material, förrådet utom materialvärde krediterats allmänna förrådskostnader, varibland förmans- och arbetslöner.

Av de i berättelsen angivna utestående fordringarne har under innevarande år den senare reglerats.

Uthyrningen av Stensborgs huvudbyggnad beredde Drätselkammaren svårigheter, vilka näppeligen hade kunnat undvikas om fastigheten annonserats ledig. Åtskilliga spekulanter inledde underhandlingar med Drätselkammaren utan att med någon av dem avtal kunde träffas. Då ett fast anbud inkom från nuvarande hyresgäst ansåg sig Drätselkammaren böra antaga detta hellre än att taga risken av att ej få fastigheten uthyrd.

Behovet av att få till stånd enhetliga bestämmelser i avseende å ersättning för resor i stadens angelägenheter kommer att genom ett förslag, som Drätselkammaren snart ämnar framlägga, bli tillgodosett.

Beträffande erinringen rörande utgifter för bilhållning åt en av stadens tjänstemän, förekom samma sak även i revisionsberättelsen för år 1925. Emellertid ifrågasattes icke då, vare sig i revisorernas framställning eller under den ganska ingående överläggning, som försiggick vid ärendets behandling i Stadsfullmäktige, Drätselkammarens befogenhet att såsom en förvaltningsangelägenhet ombesörja denna sak, utan anmärkningen avsåg närmast frågan om utgiftens behövlighet och diskussionen rörde sig mest om den vaga och i viss mån okontrollerbara formen för ersättningsbeloppens utbetalande. Med anledning härav har också Drätselkammaren för innevarande år med ifrågavarande tjänsteman träffat en fast överenskommelse, som innebär, att denne, därför att han håller egen automobil för resor i tjänsten både åt sig själv och åt kommunala delegationer, som samtidigt med tjänstemannen i fråga kunna behöva fortskaffas med automobil, skulle gottgöras med en summa i ett för allt av 2,500 kronor. Anordningen i fråga avser som nämnt endast år 1926 och är därför närmast att betrakta såsom ett försök att finna det lämpligaste sättet att ordna ifrågavarande ganska svårlösta och på samma gång något ömtåliga angelägenhet. I den nu föreliggande revisionsberättelsen hava revisorerna lagt en ny synpunkt på denna fråga, i det att den meningen framförts, att ifrågavarande ersättning borde utgå av särskilt för ändamålet av Stadsfullmäktige beviljat anslag. Drätselkammaren har emellertid haft den uppfattningen, att saken kunnat ordnas som en förvaltninksangelägenhet. Ersättningen utgår nämligen från anslag, som i vederbörande ordning beviljats, nämligen dels anslag för sådana arbeten, som ledas av tjänstemannen i fråga och dels det särskilda anslag till resor och diverse utredningar, som finnes sär-

skilt anvisat i budgeten. Och varken den omständigheten att ersättning för ifrågavarande tjänstemans bilhållning enligt beslut av Drätselkammaren utgått under ett flertal år i följd utan anmärkning eller det förhållandet, att fjolårets revisionserinran och den därav föranledda diskussionen i Stadsfullmäktige rörde sig om andra sidor av denna angelägenhet än den formella befogenhetssynpunkten, hava varit ägnade att rubba Drätselkammaren i denna sin uppfattning. Drätselkammaren håller också fortfarande före att frånsett att medel för gäldande av ersättning finnas till Drätselkammarens förfogande — denna angelägenhet till sin nautr är sådan, att den bättre lämpar sig för ett avgörande inom vederbörande förvaltningsdelegation är inom kommunens anslagsbeviljande församling.

N:o 65. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.*

Därest så anses lämpligt, kan emellertid frågan i form av särskilt anslagsäskande återkomma vid framläggande av 1927 års budget.

Frågan om vedgårdens vara eller icke vara kommer att snart av Drätselkammaren hänskjutas till Stadsfullmäktige för avgörande. Drätselkammaren vill härom i detta sammanhang allenast framhålla, att förlusten å vedgårdsverksamheten är en kristidsföreteelse och att densammas reglering icke bör betraktas såsom ensamt avgörande faktor vid bedömandet av frågan, huruvida vedgården bör bibehållas.

Vad som härför är utslagsgivande är möjligheten att med nuvarande konjunkturer bedriva verksamheten så, att den för staden blir ekonomiskt bärande, utan att härvid dock helt förbise att förefintligheten av en kommunal vedgård är av en för vedprisernas reglering icke oväsentlig betydelse.

Slutligen vill Drätselkammaren meddela, att numera till Drätselkammaren överlämnats de å sparbanksböcker innestående kontanta tillgodohavandena i Fröken Augusta Berglunds dödsbo.

Västerås den 11 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Magistraten i Västerås.

I anledning av de anmärkningar stadens revisorer riktat mot lantegendomsnämndens förvaltning under år 1925 får nämnden anföra följande:

Ang. uppförande av ekonombyggnader vid Nordanby.

1:o) Orsaken till att borgen icke avkrävdes entreprenören är den, att nämnden ansåg sådan obehövlig, då staden själv höll virke och material och entreprenörens åtagande endast avsåg arbetets utförande, vartill utbetalning till entreprenören sker intill högst 80 % av värdet av det utförda arbetet.

2:o) Anledningen till att byggnadssakkunnig kontrollant icke förordnats, är att tillskriva den omständigheten, att nämnden helt naurligt utgått

N:o 65. *Ang. revision av stadens räkenskaper för år 1925.*

ifrån att arbetet i likhet med stadens övriga byggnadsarbeten skulle komma att kontrolleras genom stadens byggnadskontor.

3:o) Revisorernas uppgift att cirka 1,000 kronor utbetalats till entreprenören utöver det belopp, som rätteligen skulle hava tillkommit honom, har nämnden icke varit i stånd att kontrollera, men därest anmärkningen äger sin verklighet, så beror detta på att nämnden velat lämna entreprenören möjlighet att avlöna hos honom anställda arbetare intill dagen, då arbetet avbröts.

Beträffande slutligen kostnaderna för det genom Drätselkammarens försorg slutligt utförda byggnadsarbetet vid Nordanby — kostnader varöver Lantegendomsnämnden varit förhindrad utöva något som helst inflytande — vill nämnden erinra om, att byggnaderna blevo uppförda avsevärt mycket solidare och att en del från början icke beräknade planeringsarbeten tillkommit samt i kostnaden ingår ett nödhjälpsarbete med cirka 4,000 kronor.

Kostnaderna överensstämma för övrigt ganska nära med det av byggnadschefen från början uppgjorda kostnadsförslaget.

Ang. brunn vid Stenby.

Vidkommande brunnsgrävningen i och för utredning angående nytt renhållningsverk, får nämnden anföra, att det ju från början varit omöjligt avgöra kostnaden härför, och att sålunda anslag icke kunnat begäras. Redan på ett tidigt stadium av grävning erhölls vatten, men måste arbetet givetvis fortsättas till dess den erforderliga kvantiteten 17 à 18 kbm. pr dygn kunde garanteras.

Västerås den 14 oktober 1926.

För Lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

N:o 66.

Drätselkammarens skrivelse ang. förflyttning av stadens barnhem till annan fastighet och anslag till användning av densamma.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogade skrivelse har Barnavårdsnämnden framlagt förslag till förflyttning av stadens barnhem från fastigheten Fridsborg till annan staden tillhörig fastighet och härtill ifrågasatt fastigheten N:o 8 Sommarro, och får Drätselkammaren såsom yttrande över förslaget hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta bifalla detsamma samt för med företagets reali-

serande förenade och av Nämnden i dess skrivelse närmare angivna kostnader anvisa ett förslagsanslag av 10,000 kronor att förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas på sätt, Drätselkammaren kommer att föreslå vid avgivande av förslag till budget för staden för år 1927.

N:o 66.
Ang. förflyttning av stadens barnhem till annan fastighet och anslag till användning av densamma.

Västerås den 14 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan länge har utrymmena å och läget för barnhemmet Fridsborg ur barnavårdssynpunkt varit otillfredsställande.

Byggnaden är belägen å en kilformig tomt mellan Repslagaregatan och Köpingsvägen.

Ej blott byggnadens inredning är mindre tillfredsställande för ändamålet utan även dess utrymmen äro otillräckliga för den nuvarnade beläggningen av barn.

Därtill kommer att läget för barnhemmet genom de dammoln som under sommaren driva in över fastigheten till följd av den starka biltrafiken å Köpingsvägen måste anses vara synnerligen ohygieniskt för en inredning av detta slag.

Barnavårdsnämnden ser sig genom åberopade förhållanden tvingad hemställa att en annan av stadens fastigheter mer lämpad för barnhem måtte till barnavårdsnämnden upplåtas.

Efter med Drätselkammaren förda förhandlingar anhåller Nämnden att den av staden ägda å Sommarroområdet belägna fastigheten Sommarro n:r 8 upplåtes till Nämnden för det angivna ändamålet.

Därvarande bostadsbyggnad kan i dess nuvarande skick ej utan vidare begagnas som barnhem, då nu tvenne lägenheter äro därinom inrymda. Ävenledes erfordras en del reparationer, inledning av värmeledning samt korkmattor å samtliga golv.

Förslag till ombyggnadsarbetena har uprättats av stadsarkitekten och av Nämnden godkänts. Ritningar till ombyggnadsförslaget bifogas här. Likaledes bifogas kostnadsförslag till såväl ombyggnads- som reparationsarbeten samt till värmeledningsinstallation och fastighetens förseende med korkmattor, varav framgår att kostnaderna för allt detta uppgå till 10,000 kronor.

Under hänvisning till det anförda hemställer barnavårdsnämnden

dels att Stadsfullmäktige ville besluta att fastigheten n:r 8 Sommarro skall upp-

N:o 66.
Ang. förflyttning av stadens barnhem till annan fastighet och anslag till användning av densamma.

låtas till barnhem dels ock att Stadsfullmäktige för ombyggnads- och reparationsarbeten samt för värmeledningsinstallation och fastighetens förseende med korkmattor ville anvisa ett belopp av förslagsvis 10,000 kronor.

Västerås den 10 oktober 1926.

För Barnavårdsnämnden:
FREDR. FÅHRÆUS.

Eric Plantin.

N:o 67.

Drätselkammarens skrivelse ang. ändrad disposition av lån ur statens bostadslånefond.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Av det Västerås stad enligt beslut av Kungl. Maj:t den 26 mars 1926 beviljade lånet ur Stadens bostadslånefond återstår ännu odisponerat ett belopp av 56,200 kronor. Därest detta belopp icke av staden lyftes före utgången av innevarande år, anses detsamma enligt gällande bestämmelser förverkat, för så vitt icke Statens Byggnadsbyrå på synnerliga skäl medgiver undantag.

Orsaken till att hela lånet — ursprungligen 94,000 kronor — icke ännu lyftats och att därå återstår ett så avsevärt belopp som 56,200 kronor att disponera är, att det byggnadsföretag, varför det ursprungligen var avsett, eller ett av Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u. p. a. inom kvareret Hubert ifrågasatt bygge av kooperativ natur icke kom till utförande i från början avsedd omfattning, och att som följd härav lånet blivit reducerat i förhållande till de ändrade och betydligt lägre byggnadskostnaderna.

Om alltså den resterande delen av lånet icke kan tagas i anspråk för föreningens räkning finnes ändock användning för detsamma för av enskilda planerade bostadsbyggen och föreligger även framställning härom.

Huruvida på den grund att lånet beviljats för visst byggnadsföretag, hinder föreligger att använda del därav för andra byggnadsföretag är beroende på prövning av vederbörande myndigheter, Statens Byggnadsbyrå, eventuellt Kungl. Maj:t.

Av Drätselkammaren har redan åtgärd vidtagits för erhållande av kännedom om, i vilken ordning denna fråga skall avgöras.

Som Stadsfullmäktiges förut fattade beslut angående förmedling av lån till Hyresgästernas Sparkasse- och Byggnadsförening i Västerås u.

N:o 67.
Ang. ändrad disposition av lån ur statens bostadslånefond.

p. a. avsåg skapandet av större bostadsstock än den som det av föreningen slutligen uppförda huset kom att innehålla, har Drätselkammaren ansett av Drätselkammaren vidtagna förberedande åtgärder att söka få det beviljade lånet i sin helhet använt för det avsedda syftet icke behöva möta erinran från Stadsfullmäktiges sida, i all synnerhet som Drätselkammaren på grund av stadens förut gjorda erfarenheter angående den bostadslåneförmedlande verksamheten kommer att avsevärt skärpa fordringarne på säkerheten för de lån, som eventuellt kunna komma att utlämnas. Så har Drätselkammaren i avseende härå redan beslutat att säkerheten för dessa lån skall bestå i inteckningar liggande högst inom 75 % av fastighetens värde i bebyggt skick, värdet å tomten däri inberäknat, ävensom att lånet skall utbetalas under en så sen tidpunkt under bygget, att garanti föreligger, att bygget kan färdigställas av den lånesökande.

För att emellertid ej någon tid må försittas i avseende å möjligheten att medhinna att inom årets slut lyfta den resterande delen av lånet, hemställer Drätselkammaren nu,

att Stadsfullmäktige, under uttalande att från Stadsfullmäktiges sida hinder ej föreligger för dispositionen av denna del av lånet, på sätt Drätselkammaren angivit, eller för andra enskilda byggnadsföretag, än från början avsetts, bemyndiga Drätselkammaren att härför göra de framställningar, som kunna erfordras.

Västerås den 14 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Av det Västerås stad den 26 mars 1926 beviljade lånet ur statens bostadslånefond återstår ännu odisponerat ett belopp å 56,200 kronor.

Enligt gällande bestämmelser skall ifrågavarande lån, i den mån det icke lyftats före utgången av år 1926, anses förverkat och överföras till besparingar, för så vitt icke byrån på synnerliga skäl medgiver undantag.

För den händelse staden önskar taga i anspråk ovannämnda belopp erinras om, att ansökningshandlingar böra insändas i god tid (helst före november månads utgång) för att ritningsgranskningen och insändandet av erforderliga handlingar till Statskontoret m. m. skall kunna medhinnas före årets utgång.

Önskar staden däremot icke taga i anspråk lånet, torde meddelande härom snarast möjligt till Byggnadsbyrån lämnas.

Stockholm den 30 september 1926.

Statens Byggnadsbyrå:
AXEL RYDIN.

N:o 68.

Drätselkammarens skrivelse ang. anordnande av nödhjälpsarbeten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I och med inträdet av den kallare årstiden och därav föranledd minskning i tillgång på arbete kan arbetslösheten i staden bliva av den omfattning att åtgärder från stadens sida äro påkallade för dess motverkande.

Drätselkammaren har med uppmärksamheten fäst på denna fråga låtit sin kommitté för utredning av frågor om åtgärder mot arbetslösheten närmare undersöka vilka arbeten, som kunna ifrågakomma att hållas i beredskap som kommunala nödhjälpsarbeten i händelse arbetslösheten i staden skulle starkt öka, och i enlighet med av denna kommitté framlagt förslag beslutat förorda att följande arbeten under angiven förutsättning komma till utförande.

1:o) Ordnande av en trafikled emellan Kopparbergsvägen och Kristiansborgsallén genom omläggning av Krutkällarevägen, Sundins gata och Persbovägen, samt

2:o) Omgrävning av bäckfåran i Persbobäcken emellan byggnadsområdet Valsborg och kvarteret Erland samt anordnandet av en bro över bäcken i Anderslundsgatan.

Även om intetdera av dessa abreten kan anses nödvändiggjort genom ett oavvisligt behov, har Drätselkammaren likväl funnit att desamma med hänsyn till ökningen av trafiken genom den del av stadsområdet, de beröra, tillgodose ett växande behov och i varje fall vida mer äro att föredraga såsom åtgärder mot arbetslösheten än en återgång till det förut tillämpade systemet att anslå medel till kontanta arbetslöshetsunderstöd utan arbetsskyldighet.

Enligt av stadens byggnadschef uppgjorda kostnadsberäkningar skulle arbetarnas utförande draga en sammanlagd kostnad av 34,000 kronor med 24,000 kronor fördelade å det förra och 10,000 kronor å det senare.

Under hänvisning till det anförda och ytterligare betonande av, att Drätselkammaren anser arbetena icke böra komma till utförande i annat fall än arbetslöshetens omfattning påkallar, hemställer Drätselkammaren,

att Stadsfullmäktige ville besluta ställa till Drätselkammarens förfogande ett anslag å 34,000 kr. att under angiven förutsättning användas för utförande av dessa arbeten såsom kommunala nödhjälpsarbeten med bestämmelse tillika att anslaget skall förskotteras av tillgängliga medel för att slutligen gäldas, på sätt Stadsfull-

N:o 68.
Ang. anordnande av nödhjälpsarbeten.

mäktige i samband med fastställelse av stadens budget för år 1927 efter förslag av Drätselkammaren kunna besluta.

Västerås den 14 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 69.

Drätselkammarens och Beredningsutskottets utlåtanden ang. anslag till firande av 400-årsminnet av Västerås riksdag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med återställande av den till Drätselkammaren genom remiss av Stadsfullmäktige den 30 nästlidne september för yttrande överlämnade motionen av Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, vari Herr Direktören Erik Falk instämt, angående stadens deltagande i firandet under år 1927 av 400-årsminnet av Västerås Riksdag, får Drätselkammaren i avseende å anslags beviljande för ändamålet under hänvisning till de skäl för ett sådant deltagande, som i motionen angivits, föreslå,

att Stadsfullmäktige ville anvisa ett anslag härför å högst 3,000 kronor att utgå av uttaxerade medel i 1927 års stat.

Västerås den 7 oktober 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 30 nästildne september hava Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet för yttrande överlämnat en motion av Herr Domprosten Fredr. Fåhræus, i vilken Herr Direktören Erik Falk instämt, och vari under erinran om, att under år 1927 infölle 400-årsdagen av Västerås Riksdag, föreslagits, att staden skulle deltaga uti den minneshögtid, som i anledning därav planerades, och får Beredningsutskottet nu beträffande motionen i den del den berör frågan om representanter för staden i den kommitté, som skall förbereda denna högtidlighet, hemställa,

att sådana representanter av Stadsfullmäktige utses till ett antal av 4, samt att

N:o 69.
Ang. anslag till firande av 400-årsminnet av Västerås riksdag.

Stadsfullmäktige härför ville utvälja Herrar Domprosten Fredr. Fåhræus, Måleriföreståndaren Alb. Lundkvist, Järnhandlaren Axel Sundström och Tapetseraren Carl Bäckman.

Västerås den 20 oktober 1926.

För Beredningsutskottet:

E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Västerås' stads största minne är otvivelaktigt den samhällsomdanande riksdag, som där hölls vid midsommartiden 1527. Besluten, som då fattades, beteckna både för stat och kyrka inträdet av en ny tid i historien. Icke utan skäl har den också av hävdatecknare blivit kallad den viktigaste av alla svenska riksdagar.

Nästkommande år hava fyra sekler förflutit, sedan Västerås var skådeplatsen för den stora tilldragelsen. Starka skäl synas tala för att man i riksmötets egen stad på ett högtidligt sätt hugfäster dess minne. Men för ett anslående och värdigt begående av detta torde det vara nödvändigt att staden beviljar medel för bestridande av en del kostnader, som för ändamålet bliva oundgängliga. En kommitté, i vilken bland andra länets höfding, stiftets biskop, stadens borgmästare och ordföranden för dess stadsfullmäktige ingått, har begynt rådpläga om anstalter för den ifrågasatta högtidligheten. Inga detaljförslag äro ännu uppgjorda, men så mycket är tydligt, att till firandet av ett sådant fosterländskt minne böra inbjudas konungen och medlemmar av hans hus, representanter för regeringen och riksdagen m. fl.

Det torde då få anses i sin ordning, att staden må vid högtiden utöva värdskap och för övrigt träffa en del anordningar för stadens prydande, föranstaltande av en folkfest o. s. v., vilket allt kräver ekonomiska uppoffringar. Skulle stadsfullmäktige anse skäligt, att staden för ändamålet iklädde sig sådana, vore det ock av betydelse, om fullmäktige på sätt, som synes lämpligast, ville låta representera sig i den kommitté, som skulle förbereda och ordna högtidligheterna.

På grund av vad jag sålunda haft äran framställa, får jag vördsamt föreslå,

att Stadsfullfäktige ville anvisa ett förslagsanslag av högst tre tusen (3,000) kronor såsom stadens bidrag till ett värdigt

N:o 69.
Ang. anslag till firande av 400-årsminnet av Västerås riksdag.

firande i Västerås under nästkommande år av Västerås' riksdags fyrahundraårsminne.

Västerås den 30 sept. 1926.

Vördsamt
FREDR. FÅHRÆUS.

I motionen instämmer Erik Falk.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 70.

Vatten- och Gasverksstyrelsens bordlagda skrivelse ang. åtgärder i anledning av den rådande situationen å kolmarknaden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan flera månader tillbaka pågående arbetskonflikten inom kolgruveindustrien i England har, som för Stadsfullmäktige torde vara känt, framkallat en prekär situation även å den svenska kolmarknaden. Det är självfallet, att den sålunda uppkomna situationen vållat en del svårigheter för Vatten- och Gasverksstyrelsen i vad det gällt att anskaffa nödigt kolbränsle för stadens gasverk. Av de tre skeppslaster engelska gaskol, vilka enligt ett tidigt under detta år avslutat kontrakt skulle levereras under loppet av innevarande seglationsperiod, har gasverket endast erhållit den första, varemot de två övriga av säljaren annulerats. Styrelsen har visserligen under hösten lyckats anskaffa — givetvis mot förhöjda priser — ett parti om 1,000 ton tyska gaskol samt kontrakterat om leverans av ytterligare 500 ton sådana kol i januari 1927, men vad som därutöver kan erhållas är synnerligen ovisst. I varje fall måste man, om icke situationen förändras, räkna med våldsamt stegrade pris för de gaskol, som ytterligare eventuellt kunna anskaffas. Under sådana förhållanden synes det icke uteslutet att extra ordinära åtgärder måste vidtagas antingen i syfte att utdryga befintligt kolförråd, därest ytterligare anskaffning omöjliggöres eller endast kan ske mot priser, som det icke kan anses med stadens fördel överensstämmande att betala, eller också för att undvika alltför stora förluster på gasverksdriften, därest det kan befinnas lämpligt och möjligt, att inköpa gaskol även till avsevärt förhöjda priser. I det förra hänseendet synas åtgärderna i första hand böra gå ut på att avbryta gastillförseln till de abonnenter, som icke äro helt beroende av gasen som värmekälla och i det senare hänseendet torde en tillfällig förhöjning av gaspriserna vara närmast att räkna med.

Det torde emellertid icke vara ägnat att förvåna, att styrelsen icke nu för Stadsfullmäktige vare sig kan eller anser sig böra framlägga förslag till vissa bestämda åtgärder. Situationen kan nämligen växla från den ena dagen till den andra, så att vad som den ena dagen kan synas fördelaktigt eller till och med oundvikligt, den andra dagen måste förkastas. Styrelsen nödgas därför inskränka sig till att göra anmälan om de rådande förhållanden på kolmarknaden och de konsekvenser de kunna tänkas medföra för stadens gasverk samt anhålla om handlingsfrihet att vidtaga de

N:o 70.

Ang. åtgärden i anledning av den rådande situationen å kolmarknaden.

tillfälliga åtgärder, som av dessa förhållanden tilläventyrs kunna påkallas, i ovan antydda eller möjligen andra riktningar, även om de beslut som härutinnan behöva fattas, komma att beröra områden där under vanliga förhållanden beslutanderätten är förbehållen Stadsfullmäktige.

Med stöd av det anförda får Vatten- och Gasverksstyrelsen sålunda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville bemyndiga styrelsen att vidtaga de tillfälliga åtgärder, som möjligen kunna av styrelsen prövas erforderliga för undvikande eller lindrande av de skadliga verkningarne av nu rådande förhållanden inom kolmarknaden.

Västerås den 22 oktober 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Stadsfullmäktige av den 22 nästlidne oktober hemställde Vatten- & Gasverksstyrelsen om bemyndigande att vidtaga de tillfälliga åtgärder, som möjligen kunde av styrelsen prövas erforderliga för undvikande eller hindrande av de skadliga verkningarne av nu rådande förhållandena inom kolmarknaden.

I anslutning till denna skrivelse får styrelsen meddela, att styrelsen under senaste dagarne träffat avtal om köp av 800 ton kol att levereras under innevarande månad. Om denna leverans fullgöres och även de för leverans under nästkommande januari månad kontrakterade 500 ton kol erhållas, är gasverket tillgodosett för en tid av cirka 4 månader med kol. Styrelsen anser därför, att för närvarande, även med tanke på de högre inköpspris, som dessa kolpartier betinga, några särskilda åtgärder ej påfordras, vilket styrelsen härmed velat meddela Stadsfullmäktige.

Västerås den 15 november 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 71.

Lönenämndens och polisnämndens förnyade yttranden ang. löneförmåner för en polisman under utbildningstid. (jfr. N:o 60).

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Stadsfullmäktige hava vid behandling å sammanträde den 13 nästlidne september av en framställning från Polisnämnden angående bibehållande av vissa avlöningsförmåner för en i stadens tjänst anställd polisman under utbildningstid vid Högre polisskolan i Stockholm beslutat återremittera ärendet för förnyat utlåtande till Polisnämnden och Lönenämnden i anledning därav, att flera polismän ansökt om liknande förmåner under sådan utbildning, och får Lönenämnden nu för sin del, med överlämnande av samtliga handlingar, i ärendet anföra följande:

Lönenämnden delar Polisnämndens åsikt att allenast en polisman eller den, som polischefen härtill utser — vare sig valet faller på någon av de nu sökande eller eventuellt annan polisman såsom den lämpligaste — bör under sådan utbildning komma i åtnjutande av de förmåner varom är fråga — bibehållandet av avlöningsförmåner med undantag av tjänstgöringspenningar och å utbildningstiden belöpande andel av beklädnadsersättningen — och anser vidare att i och med beviljandet av det anslag, som erfordras för avlöning av dennes vikarie under utbildningstiden, staden tills vidare icke bör ikläda sig några yttreligare kostnader för sådan utbildning. Lönenämnden kan alltså icke finna, att behov av ett beslut av Stadsfullmäktige av den principiella innebörd, Polisnämnden ifrågasatt i sitt yttrande, föreligger.

Med denna erinran emot Polisnämndens motivering hemställer Lönenämnden,

> att Stadsfullmäktgie ville redan nu besluta bevilja ett anslag å förslagsvis 750 kronor för avlöning av vikarie för en polisman under tiden för dennes bevistande av kurs vid Högre polisskolan i Stockholm att utgå av uttaxerade medel å Polisnämndens budget för år 1927.

Väserås den 26 oktober 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 71.

Ang. löneförmåner för en polisman under utbildningstid.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut under § 158 i dess vid sammanträde den 30 nästlidne september förda protokoll hava Stadsfullmäktige, sedan vid sammanträdet upplysts, att fler polismän komme att ingiva framställning om motsvarande förmåner vid bevistande av polisskolans högre kurs, som av polisnämnden och lönenämnden föreslagits beträffande polismannen N:o 8 O. Johansson, återremitterat förevarande ärende till polisnämnden och lönenämnden för förnyat yttrande.

Ansökningar, vilka av polischefen tillstyrkts på de villkor, som finnas angivna i polisnämndens och lönenämndens föregående yttranden, hava nu inkommit från polismännen Herman Carlsson och Ernst Wass.

Efter förnyad behandling av detta ärende får polisnämnden anföra.

Då nu allt fler polismän tyckas önska genomgå den högre poliskursen med vissa bidrag från staden, synes frågan hava kommit i det läge, att det erfordras att Stadsfullmäktige taga principiell ståndpunkt till, huruvida staden överhuvud taget bör bidraga till sådan utbildning och för den händelse så skulle bliva fallet, i vilken omfattning bidrag bör utgivas — till en, två eller fler polismän om året.

Polischefen, som närvarit vid ärendets behandling inom polisnämnden, har som sin åsikt framhållit att det bör vid poliskåren finnas lika många utbildande poliskonstaplar, som det finnes befäl samt vidare betonat, att, därest endast *en* utbildas på stadens bekostnad, man vid frågan om befordran bleve bunden vid denne ende utbildade polisman, varför han för sin del förordat bidrag även till de två senaste sökandena.

Polisnämnden anser emellertid, att staden för närvarande icke kan bevilja en förmån av här ifrågavarande slag till mer än en polisman, samt att anslaget icke bör förbindas med personligt angivande av vem som skall utbildas. Fördenskull har polisnämnden i dess förslag till budget för år 1927 föreslagit Stadsfullmäktige

att bevilja ett anslag å förslagsvis 750 kronor för avlönande av vikarie för den polisman, som av polischefen utses att genomgå ifrågavarande högre kurs vid polisskolan under år 1927.

De villkor, som finnas angivna i polisnämndens skrivelse av den 20 sistlidne september, böra i övrigt vara gällande.

Västerås den 26 oktober 1926.

För Polisnämnden:
A. DANIELSSON.

Eric Plantin.

N:o 72.

Lönenämndens utlåtande ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren J. F. Brandt.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 29 april innevarande år har till Lönenämnden för utlåtande överlämnats en framställning av Folkskolestyrelsen därom, att Stadsfullmäktige ville bevilja fyllnadspension till Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt efter avgången ur tjänsten den 1 juli 1926, och får Lönenämnden i ärendet anföra följande.

I likhet med övriga befattningshavare vid folkskolan, som avgå med åtnjutande av pension ur Statens pensionsanstalt, bör även övningslärare vara berättigad till fyllnadspension. För sådan pensions beräkning har hittills tillämpats reglen uti dte förslag till pensionering av stadens befattningshavare, som från fall till fall tillämpats, att densamma skall motsvara skillnaden emellan den pension, som av en befattningshavare i stadens tjänst med samma totala avlöning som av vid folkskolan anställd skulle åtnjutas, och det belopp, som i pension till denne senare utgår från Statens pensionsanstalt.

Enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober 1920 är slöjdlärare vid folkskolan i avlöningshänseende likställd med folkskollärarinna, och har slöjdlärare Brandt i enlighet härmed och efter högsta lönegraden åtnjutit en årsinkomst, inkluderande ersättning för lagstadgad bostadsförmån av 3,705 kronor.

Vid tillämpning å honom av förenämnda pensioneringsförslag skulle Brandt alltså, förutsatt att hela hans avlöning utgått från stadskassan, hava åtnjutit i full pension, vartill han genom sin ålder och tjänstgöringstid är berättigad, 65 % härav, eller 2,410 kronor.

Enligt reglering av Herr Brandts pensionering i Statens pensionsanstalt, som först nyligen skett, och som utgjort förutsättning för att kunna beräkna det kommunala pensionstillägget och härå belöpande dyrtidstillägg åtnjuter Herr Brandt härifrån en årlig pension av 1,875 kronor 50 öre. Skillnaden mellan förenämnda belopp, 2,410 kronor och detta senare, är i runda siffror 535 kronor, och skulle fyllnadspensionen ur stadskassan alltså uppgå till detta senare belopp.

Med den anmärkning, att å denna fyllnadspension skall utgå dyrtidstilläggsfyllnad motsvarande skillnaden mellan det dyrtidstillägg, som till en stadens befattningshavare skulle utgå, å ett pensionsbelopp av 2,410 kronor och det belopp, staten utbetalar till Brandt å pensionen ur Statens pensionsanstalt, hemställer Lönenämnden,

att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja Slöjdläraren Joh. Fredr. Brandt från avgången ur tjänsten, den 1 juli 1926 en årlig

N:o 72.
Ang. tilläggspension åt f. slöjdläraren J. F. Brandt.

tilläggspension av stadens medel å 535 kronor jämte därå enligt angiven grund belöpande dyrtidstilläggsfyllnad att utgå av uttaxerade medel i folkskolans budget.

Västerås den 26 oktober 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan slöjdläraren vid Västerås folkskolor Johan Fredrik Brandt, vilken fr. o. m. 1/1 1894 varit anställd vid stadens skolor och redan den 15/11 1922 uppnådde lagstadgad pensionsålder men sedan anhållit om och erhållit rätt att kvarstå i tjänst, i skrivelse till folkskolestyrelsen anhållit att med tjänstepension få avgå från sin befattning fr. o. m. nästkommande 1 juli, får styrelsen härmed hos stadsfullmäktige hemställa om fyllnadspension till Herr Brandt enligt de grunder, som tillämpats vid bestämmande av kommunalt pensionstillägg för folkskollärare.

Västerås den 14 april 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.

Em. Granér.

N:o 73.

Drätselkammarens utlåtande ang. anslag för tillhandahållande av elektriska kokutrustningar till nedsatt pris.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom remiss den 29 nästlidne oktober hava Stadsfullmäktige till Drätselkammaren för yttrande överlämnat en framställning av Vatten- och Gasverksstyrelsen angående anvisande av ett anslag å 12,500 kronor av elektricitetsverkets driftsmedel för att jämte av Statens Vattenfallsverk anvisade medel till samma belopp möjliggöra för enskilda att inköpa elektrisk kokutrustning till billigt pris med rätt för styrelsen att besluta rörande medlens användning, och får Drätselkammaren nu, med återställande av remisshandlingen, i ärendet anföra följande.

Förslaget innebär att av vinstmedel, som verka skatteutjämnande och i denna egneskap äro en för alla samhällsmedlemmar gemensam förmån

N:o 73.
Ang. anslag för tillhandahållande av elektriska kokutrustningar till nedsatt pris,

skulle anvisas ett anslag för tillgodoseende av viss bekvämlighet för allenast en del av dessa. Ur rent principiell synpunkt synes en användning av allmänna medel på sådant sätt vara synnerligen betänklig, ja det kan med fog ifrågasättas, huruvida icke ett beslut i enlighet med framställningen skulle upphävas i händelse av klagan över detsamma såsom icke avseende ett tillgodoseende av ett stadens gemensamma eller särskilda behov. Att ett anslag till förbilligande av elektrisk utrustning för kokning skulle medföra ett ökat anlitande av elektricitetsverkets resurser för strömleverans och härigenom elektricitetsverket tillföras större inkomster är ett påstående, som icke får bortskymma nyss angivna förhållande, och måste betecknas endast såsom en förhoppning, som saknar ett fastare underlag. Drätselkammaren har åtminstone icke i den skrivelse, som i ärendet föreligger, kunnat finna tillräckligt stöd för att användningen av elektricitet för kokning skulle innebära sådana fördelar i ekonomiskt avseende, att den nu ifrågasatta uppoffringen skulle kunna återvinnas genom ökad vinst för stadens tekniska verk.

Är idén med elektrisk kokning bärkraftig, bör den kunna vinna terräng utan anvisande av allmänna medel för enskildas utrustning med elektrisk kokanordning, särskilt i en tid, som ropar på sparsamhet med allmänna medel. Att den elektriska kokningen vinner terräng långsamt, är önskvärt även med hänsyn till förefintligheten av ett dyrbart gasverk och nackdelen för dess ekonomi av en konkurrens, som kan komma att nedbringa eller hämma dess inkomster i allt för hastigt tempo, samtidigt som en sådan långsam utveckling möjliggör en anpassning efter hand.

Vidare kan mot förslaget invändas, att en hastig ökning av den elektriska strömmens användning nödvändiggör en förstärkning av det elektriska ledningsnätet inom staden och en förstärkning av ledningarne inomhus och således kommer att upprulla en ekonomisk fråga av oberäknelig vidd.

Någon utredning av de härmed förenade kostnaderna föreligger icke.

Med det nu anförda som motivering får Drätselkammaren för sin del på det bestämdaste avstyrka bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens framställning.

Tillika får Drätselkammaren anmäla att Herr Hellman reservationsvis yrkat bifall till densamma.

Västerås den 11 november 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I april månad i år beslutade Stadsfullmäktige införa en ny hushållstaxa för tillgodogörande av elektrisk kokström. För att emellertid i möjligaste mån få elektrisk kokning införd i hemmen bör anskaffandet av elektriska spisar och ugnar med därför avsedda kokkärd underlättas för

N:o 73. *Ang. anslag för tillhandahållande av elektriska kokutrustningar till nedsatt pris.*

allmänheten, särskilt som dylika utrustningar av godkända konstruktioner äro relativt dyrbara.

I sin egenskap av elektrisk kraftleverantör har Kungl. Vattenfallsstyrelsen intresse av ökad användning av den elektriska energien för kokändamål och har på grund härav erbjudit Vatten- och Gasverksstyrelsen ett statligt propagandabidrag av 12,500 kr. under villkor att även staden lämnar samma bidrag. På så sätt skulle allmänheten kunna erhålla elektriska kokutrustningar till avsevärt lägre pris än som eljest betingas i marknaden. En elektrisk kokare med 2 kokställen betingar i inköp omkring 60 kr. Lämnas t. ex. 25 % rabatt å inköpspriset, skulle en dylik kunna försäljas till omkring 45 kr. För en bakugn ställer sig priset ungefär enahanda. En enkel elektrisk kokare med ett kokställe skulle kunna säljas till cirka 15 kr. o. s. v. Med en dylik åtgärd åsyftas dels att förskaffa elektricitetsverket större avsättning av elektrisk ström och därmed ökade inkomster och dels att i görligaste mån bereda allmänheten tillfälle till inköp av erforderliga utrustningar till möjligast låga pris. En lämplig taxa finnes redan. Om därjämte allmänheten beredes hjälp med anskaffandet av kokutrustningar och sedermera, vartill man har anledning hoppas, finner det nya kokbränslet fördelaktigt, kan staden å sin sida räkna med en ökad inkomstkälla, genom vilken det sålunda utbetalade bidraget snart nog återvinnes. Bidraget bör utgå ur verkets driftmedel och fördelas på den tid, kanske två, tre år, som ev. erfordras för genomförande av ifrågavarande åtgärd.

Antal hushåll ensamt inom de områden, som sakna gasledningar, är beräknat till cirka 800. Särskilt för dessa bör här ifrågasatt åtgärd vara att beakta.

På grund av det anförda hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen,

att Stadsfullmäktige ville av elektricitetsverkets driftmedel anslå 12,500 kr. att användas för möjliggörande av billigare inköp av elektriska kokutrustningar, med rätt för styrelsen att besluta rörande medlens användning.

Västerås den 22 oktober 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:

CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 74.

Byggnadsnämndens skrivelse ang. tillägg till § 24 i stadens byggnadsordning.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På förslag av Byggnadsnämnden och efter därom gjord framställning av Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås beslöto Stadsfullmäktige den 25 oktober 1923 förorda en ansökan, som bolaget hade för avsikt att ingiva till Konungens befallningshavande i länet, om dispens för bolaget vid bebyggandet av tomten N:o 7 a i byggnadskvarteret Leif från bestämmelsen uti § 24 i byggnadsordningen för staden att till varje gårdstomt skulle finnas körport.

Vid prövning av den sedermera gjorda ansökningen om dylik dispens har Konungens befallningshavande meddelat bolaget att någon dess befogenhet att lämna sådan icke syntes föreligga under hänvisning tillika till den utvägen att genom beslut i vederbörlig ordning få inryckt i byggnadsordningen — lämpligen såsom ett tillägg till förenämnda paragraf — en bestämmelse, som medgåve anordnande av gemensam körport för flera tomter.

Denna utväg har av bolaget anlitats ity att bolaget i skrivelse till Byggnadsnämnden, som här bifogas, anhållit, att Nämnden ville vidtaga åtgärder för införandet av en tilläggsbestämmelse av angivna innebörd och har bolaget under erinran, att i 15 paragrafen i byggnadsordningen för staden redan finnes införd bestämmelse om gemensam gård för flere tomter föreslagit följande lydelse å detta tillägg: "Efter Byggnadsnämndens prövning i varje särskilt fall må dock, därest tomter bebyggas med gemensam gård, en eller flera körportar anordnas gemensamt för tomterna".

Byggnadsnämnden finner en bestämmelse, varigenom Nämnden tillägges befogenhet att pröva behovet av körportar till för flera tomter gemensamt gårdsutrymme möjliggöra en smidigare anpassning av tomters bebyggande till för handen varande omständigheter och har därför för sin del ingen erinran att göra emot en dylik.

I avseende å området för tillämpligheten av bestämmelsen anser Byggnadsnämnden emellertid att kravet på brandskydd för tomt, vilket bestämmelsen om körport till varje tomt är avsedd att tillgodose, bör föranleda begränsning av tillämplighetsområdet och att detta bör sammanfalla med den del av staden, för vars bebyggande gälla s. k. stenstadsbestämmelser, där husens karaktär av stenhus motväga det eftersättande av detta brandskydd, som ett undantag från den generella bestämmelsen innebär — en åsikt, som för övrigt delas av Brandstyrelsen.

Detta område av staden har i föreskrifterna för nu gällande stadsplan angivits sålunda: Dels väster om Svartån inom kvartreet Lovisa

N:o 74. *Ang. tillägg till § 24 i stadens byggnadsordning.*

samt utmed Slottsgatans västra byggnadslinje, dels ock öster om Svartån, området, som begränsas av Skolgatan, Vasagatan, Nedre Trädgårdsgatan och Svartån samt utmed Vasagatans östra sida mellan Skolgatan och Nedre Trädgårdsgatan.

Som ordningen för tillkomsten av bestämmelser i byggnadsordning är beslut av Stadsfullmäktige med dårpå följande fastställelse av Konungens befallningshavande får Byggnadsnämnden härmed under hänvisning till det anförda hemställa,

att Stadsfullmäktige ville besluta dels antaga ett tillägg till 24 § i för staden gällande byggnadsordning av följande lydelse:

"Efter Byggnadsnämndens prövning i varje särskilt fall må dock, därest tomter, i avseende å vilkas bebyggande gälla bestämmelser om stenstad, förses med gemensam gård, en eller flere körportar anordnas gemensamt för tomterna",

dels ock giva Byggnadsnämnden i uppdrag att söka fastställelse å detta beslut.

Västerås den 3 november 1926.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Utdrag av protokoll, hållet vid Brandstyrelsens i Västerås sammanträde den 27 september 1926.

§ 26.

Sedan Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås hos Byggnadsnämnden gjort framställning om ett tillägg till bestämmelsen i gällande byggnadsordning för staden angående körport till tomt (§ 24) av innehåll, att efter Byggnadsnämndens prövning i varje särskilt fall en eller flere körportar, därest tomter bebyggdes med gemensam gård, skulle få anordnas gemensam för tomterna, hade Byggnadsnämnden med utdrag av sitt protokoll för den 7 juli 1926 överlämnat handlingarne i ärendet och under uttalande, att Nämnden funne lämpligt att en dylik tilläggsbestämmelse skulle äga giltighet allenast inom den del av staden, i avseende å vars bebyggelse gällde bestämmelser om stenstad, anhållit, att Brandstyrelsen ville yttra sig i ärendet.

Efter föredragning av handlingarne i ärendet beslöt Brandstyrelsen förklara, att den föreslagna bestämmelsen med den inskränkning i dess

giltighet, som av Byggnadsnämnden ifrågasatts, icke föranledde någon erinran från Brandstyrelsens sida.

N:o 74.
Ang. tillägg till § 24 i stadens byggnadsordning.

Som ovan
In fidem:
RAGNAR TENOW.

Till Byggnadsnämnden i Västerås.

På sätt av närlagda handlingar framgår hava efter framställning av undertecknat bolag och på förslag av Byggnadsnämnden Stadsfullmäktige den 25 oktober 1923 beslutat hos Konungens befallningshavande i länet förorda dispens för oss vid bebyggandet av tomten N:o 7 a byggnadskvarteret Leif från bestämmelsen uti § 24 i gällande byggnadsordning för staden att till varje gårdstomt skulle finnas körport.

Den begärda dispensen har sedermera förordats av Magistraten, Brandstyrelsen och länsarkitekten.

I anledning därav att tvekan yppat sig hos Konungens befallningshavande om sakens formella behandling, hava vi före ärendets avgörande återkallat detsamma.

För undvikande av nämnda tveksamhet tillåta vi oss härmed hemställa, att frågan löses på sådant sätt, att genom införandet av en tilläggsbestämmelse i stadens byggnadsordning beredes möjlighet för byggnadsnämnden att icke blott i det fall, varom här närmast är fråga, utan även andra liknande fall, där omständigheterna därtill kunna giva anledning, medgiva tillstånd till anordnande av gemensam körport.

Under erinran, att i 15 § av byggnadsordningen för staden redan finnes införd bestämmelse om gemensam gård för flera tomter, tillåta vi oss med stöd av det anförda föreslå, att Byggnadsnämnden ville väcka förslag om införandet i byggnadsordningen under dess § 24 av ett andra stycke av förslagsvis följande lydelse:

Efter byggnadsnämndens prövning i varje särskilt fall må dock, därest tomter bebyggas med gemensam gård, en eller flere körportar anordnas gemensamt för tomterna.

Västerås den 23 juni 1926.

Byggnadsaktiebolaget Mimer i Västerås.
THEOFIL ÖBERG.

N:o 75.

Drätselkammarens skrivelse ang. uppförande av en uthusbyggnad å Djäkneberget.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härvid fogad skrivelse har Planteringsnämnden med anmälan att Nämnden i sitt förslag till utgiftsstat för nästa år uppfört ett anslag å 1,000 kronor att jämte ett reserverat lika stort belopp användas för bestridande av kostnaden för uppförande å Djäkneberget av en redskapsbod även inrymmande avträde, anhållit, att omedelbart få påbörja bodens uppförande, och får Drätselkammaren härmed underställa detta ärende Stadsfullmäktiges avgörande och därvid såsom yttrande föreslå,

att Stadsfullmäktige såsom anslagsbeviljande myndighet ville förklara sig beredda att i samband med fastställelse av Nämndens budget för nästa år anvisa det för ändamålet begärda anslaget med rätt för Nämnden att omedelbart uppföra boden.

Västerås den 4 november 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Drätselkammaren i Västerås.

I sitt förslag till budget för år 1927 har Planteringsnämnden under erinran om att sedan år 1910 finnes reserverat ett anslag å 1,000 kronor avsett för anordnande av ett avträde å Djäkneberget hemställt att Stadsfullmäktige ville bevilja ytterligare 1,000 kronor för uppförande å berget av en redskapsbod även inrymmande avträden, samt även meddelat att nämnden, då ett gynnsamt tillfälle erbjöds att till billigt pris inköpa en gammal timrad bod av de under rivning varande byggnaderna inom kvarteret Melker, begagnat sig härav. Virket, som i händelse av avslag på framställningen torde utan svårighet kunna försäljas, har tills vidare uppforslats till berget. Då det emellertid är fara värt att tillgrepp därav kunna ske och att detsamma far mindre väl av att ligga upplagrat ända till dess Stadsfullmäktiges beslut i frågan kan komma att fattas, hemställer Planteringsnämnden

att Drätselkammaren ville medgiva eller ock hos Stadsfullmäktige utverka att utan avvaktan på fastställelse av budget för

N:o 75.
Ang. uppförande av en uthusbyggnad å Djäkneberget.

nämnden för år 1927 uppförandet av boden får taga sin början.

Västerås den 29 oktober 1926.

För Planteringsnämnden:
AND. PERS.

Eric Plantin.

N:o 76.

Drätselkammarens skrivelse ang omorganisation av stadskassörstjänsten.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut av Stadsfullmäktige vid fastställande av stadens budget för år 1923 bifölls ett av Drätselkammaren väckt förslag att befattningen såsom stadskassör å stadens kamrerarekontor, vilken befattning efter Stadskassören Arthur Tersmedens avgång ur tjänsten blivit ledig, skulle fortsättningsvis och som ett provisorium uppehållas på förordnande av ett kvinnligt kontorsbiträde av första klass med löneförmåner enligt lönestatens 19:de lönegrupp.

Detta provisorium har alltsedan detta beslut varit bestående och har erfarenheten visat att det funktionerat fullt tillfredsställande. Detta är anledningen till att Drätselkammarne nu finner tiden vara inne att få detta provisorium avlöst av ett bestående förhållande genom indragning av stadskassörstjänsten och inrättande på fast stat av en kvinnlig kassörsketjänst å stadskamrerarekontoret, insatt i samma lönegrupp som kassörsketjänsten vid stadens tekniska verk eller den 19:de.

Med erinran om att stadskassörstjänsten inrättades genom Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 i samband med omorganisationen av stadskamreraretjänsten samt att stadskassörstjänsten i 1921 års lönestat insatts i 33:dje lönegruppen, hemställer Drätselkammaren alltså,

att Stadsfullmäktige ville besluta, att befattningen som stadskassör skall indragas från och med den 1 december 1926 och å fast stat från samma tid inrättas en kassörsketjänst å stadens kamrerarekontor med avlöningsförmåner enligt lönestatens 19:de lönegrupp.

Västerås den 11 november 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 77.

Drätselkammarens redogörelse ang. kammarens bostadsförmedlande verksamhet.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För kännedom får Drätselkammaren härmed överlämna redogörelse för de åtgärder, som i anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 juni 1926 av staden vidtagits för tillgodoseende av behovet av bostäder vid oktoberflyttningen innevarande år.

Västerås den 11 november 1926.

För Drätselkammaren:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan Stadsfullmäktige den 28 juni 1926 uppdragit åt Drätselkammaren att ordna förhållandena på hyresmarknaden för eventuellt bostadslösa familjer vid tiden omkring instundande höstflyttning, har Drätselkammaren den 2 september 1926 utsett en kommitté, bestående av byggmästaren E. Edv. Karlsson, fattigvårdssysslomannen A. Norén och bostadsinspektrisen Elisabeth Bruér, att söka ordna ovannämnda förhållande.

Kommittén, som trädde i verksamhet den 9 september, uppdrog åt vedgårdsföreståndaren A. G. Eriksson att förestå bostadsförmedlingen och har byrån härför hållits öppen å vedgårdskontoret varje dag kl. 10—12 f. m. och 5—6 e. m. Kommittén har hållit 4 sammanträden.

Å byrån hava inalles anmält sig 104 bostadssökande. Därav voro 73 uppsagda till avflyttning från innehavda lägenheter eller själva sagt upp sig.

Utav sagda antal anmälda hava 45 familjer erhållit bostad genom byråns förmedling och 23 fått kvarbo i förut innehvada lägenheter, och utom byråns förmedling hava rätt många uppgörelser kommit till stånd, varom byrån lyckats förskaffa sig underrättelse. De övriga hava enbart anmält sig för byte av bostäder, vilka önskemål byrån i görligaste utsträckning sökt tillmötesgå.

I sin verksamhet har kommittén förmärkt stor obenägenhet att till byrån anmäla hyreslediga bostäder, och när dessutom rätt många lägen-

heter försvunnit genom husrivning har även i år en viss svårighet förefunnits att anskaffa nödigt antal mindre lägenheter. N:o 77. *Ang. Drätselkammarens bostadsförmedlande verksamhet.*

Västerås den 11 november 1926.

För Bostadsförmedlingskommittén:

E. EDV. KARLSSON.

Ordförande.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 78.

Förslag
till
Utgifts- och Inkomststat för Västerås Stad år 1927.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår		177,072: 72
Summa kronor		177,072: 72

1 A. Räntor och lånekostnader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
a. Obligationslån:			
1. Upptaget år 1892 à 4 %	105,000: —	3,880: —	
2. „ „ 1896 à 3.6 %	180,000: —	6,120: —	
3. „ „ 1902 à 4 %	1,178,000: —	47,120: —	
4. „ „ 1907 à 4.5 %	1,455,000: —	65,475: —	
5. „ „ 1910 à 4.5 %	2,373,000: —	105,525: —	
6. „ „ 1916 à 5 %	966,000: —	48,300: —	
7. „ „ 1919 à 6 %	2,837,000: —	170,220: —	
8. „ „ 1922 à 5 %	1,929,000: —	95,950: —	
9. „ „ 1924 à 5 %	969,000: —	48,450: —	591,040: —
b. Andra amorteringslån:			
Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1. År 1916 à 4 ¾ %	222,659: 48	10,576: 33	
2. „ „ à 4 ¾ %	225,998: 73	10,734: 94	
Transport		21,311: 27	591,040: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

	Transport	21,311:27	591,040:—
	Resterande lånebelopp	Ränta	
3. „ 1918 à 4 ¾ %	320,861:22	15,240:91	
4. „ 1918 à 5 ¼ %	323,742:66	16,996:49	
5. „ 1920 à 6 %	200,535:04	12,032:10	65,580:77
Upptagna från Kungl. Statskontoret. (Bostadslån):			
1. År 1920 à 4 %	162,000:—	6,480:—	
2. „ 1921 à 4 %	74,240:—	2,869:60	
3. „ 1925 à 5 %	30,000:—	1,500:—	10,849:60
Upptaget från Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
1. År 1926 à 5 %	200,000:—	10,000:—	
Upptaget från			
1. År 1926 à 5 %	516,663:33	25,983:17	35,983:17
c. Andra lån och skulder:			
Upplånta medel:			
1. Från div. fonder (dep. ränta)	291,000:—	11,640:—	
2. Från Sundinska fonden för pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %	50,000:—	2,500:—	
3. Från Järnvägsmedelsfonden à 5 %	1,612,787:58		
5. Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder	21,000:—	84:—	
6. Vallövska donationsfonden à 5 ½ %	20,000:—	1,100:—	
7. Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500:—	
9. Ränta å tillfälliga lån		50,000:—	65,824:—
d. Lånekostnader: provisioner			1,200:—
		Summa Kronor	770,477:54

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a. Obligationslån:	Ursprungligt lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering
1. Upptaget år 1892 à 4 %	400,000:—	105,000:—	16,000:—
2. „ „ 1896 à 3.6 %	1,000,000:—	180,000:—	20,000:—
3. „ „ 1902 à 4 %	2,000,000:—	1,178,000:—	54,000:—
		Transport	90,000:—

			Transport	90,000: —	
4.	Upptaget år 1907 à 4.5 %	2,000,000: —	1,455,000: —	43,000: —	
5.	„ „ 1910 à 4.5 %	3,000,000: —	2,373,000: —	56,000: —	
6.	„ „ 1916 à 5 %	1,095,000: —	966,000: —	15,000: —	
7.	„ „ 1919 à 6 %	3,000,000: —	2,837,000: —	29,000: —	
8.	„ „ 1922 à 5 %	2,000,000: —	1,929,000: —	20,000: —	
9.	„ „ 1924 à 5 %	1,000,000: —	969,000: —	17,000: —	270,000: —
b.	Andra amorteringslån:				
	Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4 ¾ %	250,000: —	222,659: 48	3,497: 86	
2.	„ 1917 à 4 ¾ %	250,000: —	225,998: 73	3,339: 25	
3.	„ 1918 à 4 ¾ %	350,000: —	320,861: 22	4,462: 95	
4.	„ 1918 à 5 ¼ %	350,000: —	323,742: 66	4,103: 74	
5.	„ 1920 à 6 %	210,000: —	200,535: 04	1,924: 82	17,328: 62
	Upptagna från Kungl. Statskontoret (Bostadslån):				
1.	1920 års lån à 4 %	162,000: —	162,000: —		
2.	1921 „ „ à 4 %	74,240: —	74,240: —		
3.	1925 „ „ à 5 %	30,000: —	30,000: —		450: —
	Upptaget från Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
1.	1926 års lån à 5 %	200,000: —	200,000: —	3,010: 22	
	Upptaget från				
1.	1926 års lån à 5 %	519,663: 33	519,663: 33	7,820: 93	10,831: 15
				Summa Kronor	298,609: 77

2. Fattigvård.

(Bil. litt. A).

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	568,193: 57
Enligt Drätselkammarens förslag:	
A v g å r:	
Å anslaget till oförutsedda utgifter å Allmänna fattigvården	500: —
Summa Kronor	567,693: 57

3. Barnavård.

(Bil. litt. B 1—2).

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	80,267: —
Transport	80,267: —

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Utgifter.*

Transport		80,267: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Anslaget till telefon åt barnavårdsinspektrisen		110: —
Summa Kronor		80,157: —

4 A. Folkskola.

(Bil. litt. C 1—3).

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		805,467: 86
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Å anslaget till reparation i Herrgärdsskolan	5,500: —	
Å anslaget till oförutsedda reparationer m. m.	1,500: —	7,000: —
Å anslaget till dricksfontäner		1,900: —
Å anslaget till pension åt f. Slöjdlärare Brandt		65: —
Å anslaget till förbrukningsmaterial för skolköken ...		500: —
Å anslaget till belysning		500: —
Å anslaget till skurning och rengöring		1,000: —
Å anslaget till barnbespisningen		1,000: —
Å anslaget till oförutsedda utgifter		250: — 12,215: —
Summa Kronor		793,252: 86

Fortsättningsskola.

(Bil. litt. C 1—3).

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	22,580: —
Enligt Drätselkammarens förslag:	
A v g å r:	
Å anslaget till lärarearvoden	4,300: —
Summa Kronor	18,280: —

4 B. Högre folkskola.

(Bil. litt. D 1—2).

Enligt Folkskolestyrelsens förslag		26,868: 50
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Anslaget till arvode åt skolläkaren	160: —	
Å anslaget till trycknings- och annonskostnader	100: —	260: —
Summa Kronor		26,608: 50

4 D. Allmänt läroverk.

a. Underhåll av fastighet		200:—
b. Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000:—	
2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430:—	
3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	900:—	3,330:—
c. Övriga utgifter:		
Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450:—
Summa Kronor		3,980:—

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

(Bil. litt. E 1—4).

a. **Högre flickskolan:**		
1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5 ½ % å kronor 30,000:— eller kronor 1,650:— förslagsvis 31/3 1919, 29/9 1921, 27/11 1924)...	1,750:—	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345:—	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hvasser (28/12 1920) förslagsvis	950:—	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450:—	3,495:—
b. Arbetareinstitutet:		
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (27/5 1926)	3,000:—	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	13,000:—	16,000:—
c. **Tekniska skolan:**		
1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1927...	24,300:—	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	1,000:—	25,300:—
Summa Kronor		44,795:—

5. Hälso- och sjukvård.

(Bil. litt. F 1—4).

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		56,712:30
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Anslaget till lön och dyrtidstillägg åt en tillsyningsman	3,202:50	
Transport	3,202:50	56,712:30

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Utgifter.*

Transport	3,202:50	56,712:30	
Å anslaget för hållnade av velociped	30:—		
Å anslaget för telefon till Hälsovårdsnämndens byrå	50:—	3,282:50	53,429:80

5 B. Bostadsinspektionen.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag			3,659:75

5 C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag			26,130:10

5 D. Polikliniken för könssjuka.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag		1,760:—	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
A v g å r:			
Å anslaget till värme, lyse och städning...	150:—		
Å anslaget till diverse utgifter	100:—	250:—	1,510:—
		Summa Kronor	84,729:65

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	12,000:—		
Avgäld för nubbstensbrott	150:—	12,150:—	
Ordnande av området vid Tekniska skolan (30/9 1926)...		5,000:—	17,150:—

6 B. Vägar.

1. Grusning av vägar			25,000:—

6 C. Planteringar.

(Bil. litt. G 1—2).

Enligt Planteringsnämndens förslag		56,711:35	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
A v g å r:			
Å anslaget till Botaniska trädgården	100:—		
Anslaget till omläggning av parken vid Södra esplanaden	600:—	700:—	56,011:35

6 D. Gatubelysning.

(Bil. litt. H 1—2).

a. Gasbelysning	30,800:—		
Transport	30,800:—		98,161 35

Transport	30,800: —			98,161 35
b. Elektrisk belysning	30,400: —	61,200: —		
Avgår för belysning vid hamnen		840: —	60,360: —	
c. Anskaffning av gas- och elektr. lampor			1,300: —	61,660: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser			20,000: —
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 300: — kr.	3,900: —		
för sopning å söndagar under maj—sept.: 24 dagar à 13: — kr.	312: —	4,212: —	24,212: —
		Summa Kronor	184,033: 35

7. Avloppsledningar.

(Bil. litt. H 1—2).

Enligt Gasverksstyrelsens förslag	41,505: —	
Avloppsledning i Pilgatan (26/8 1926)	4,915: —	46,420: —
	Summa Kronor	46,420: —

8 A. Hamn.

(Bil. litt. I 1—2).

Enligt Hamnstyrelsens förslag	89,400: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Anslaget till reparation av östra hamnkajen	5,000: —	
	84,400: —	
T i l l k o m m e r:		
Avbetalning å skuld till Drätselkammaren	5,000: —	89,400: —

8 B. Hamnmaskiner.

(Bil. litt. I 1—2).

Enligt Hamnstyrelsens förslag	14,350: —
Summa Kronor	103,750: —

10 A. Renhållningsverk.

(Bil. litt. K 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	104,814: 13

10 B. Svingård.

(Bil. litt. K 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	25,500: —
Summa Kronor	130,314: 13

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

11. Vattenledningsverk.

(Bil. litt. H 1—2).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		127,020: —
Summa Kronor		127.020: —

12. Gasverk.

(Bil. litt. H 1—2).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		317,801: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Å anslaget för renhållning m. m.	200: —	
Å anslaget till avlöning för ett kontorsbiträde	638: 75	
Å anslaget till analyser, skjutsar m. m.	200: —	
Å anslaget till avlöning åt justerare	156: 60	1,195: 35
Summa Kronor		316,605: 65

13. Elektricitetsverk.

(Bil. litt. H 1—2).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag		400,764: —
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Å anslaget till avlöning åt justeraren		152: 10
Summa Kronor		400,611: 90

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

(Bil. litt. L. 1—2).

Enligt Badhusstyrelsens förslag	3,000: —

17 B. Varmbadhus.

(Bil. litt. L. 1—2).

Enligt Badhusstyrelsens förslag	61,000: —

17 C. Klapphus.

a. Underhåll och reparationer:		
Underhåll av fastigheten	100: —	
b. Löner och arvoden:		
Arvode för tillsyningsmannen	50: —	150: —
Transport		64,150: —

Transport		64,150: —

17 D. Båttrafik.

Enligt bilaga litt. M	14,250: —

17 E. Vedgård.

Enligt bilaga litt. N	39,750: —
Summa Kronor	118,150: —

18. Brandväsen.

(Bil. litt. O 1—2).

Enligt Brandstyrelsens förslag	123,682: 73	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
Tillkommer:		
Å anslaget för hyra åt brandmanskapet	1,125: —	124,807: 73
Summa Kronor		124,807: 73

20. Fastighetsförvaltning.

A. Egendomar inom stadsplan.

a. Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet:		500: —	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		200: —	
3. Övriga utgifter:			
Brandförsäkringspremier	100: —		
Avgift för 3 st. vattenklosetter	75: —	175: —	875: —
b. Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		500: —	
Övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift		450: —	
3. Skatter		60: —	
4. Gaturenhållning		75: —	
5. Sotning		100: —	
6. Avgift för 5 st. vattenklosetter à 25 kr.		125: —	
7. Arrende till klockaren för tomtutvidgning		150: —	1,460: —
c. Stadshotellet:			
1. Räntor och amorteringar:			
Andel i obligationslån:			
1 års ränta	18,449: 20		
1 års amortering	19,970: 83	38,420: 03	
2. Underhåll av fastigheten och inventarier		2,000: —	
Transport		2,000: —	2,335: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

Transport	2,000: —	2,335: —
3. Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)	13,000: —	
4. Skatter	4,600: —	
5. Brandstodspremier	650: —	
6. Renhållning	1,200: —	
7. Sotning	300: —	
8. Vattenavgift och avgift för 16 st. vattenklosetter à 25: —	1,500: —	23,250: —
d. Sundinska huset:		
1. Underhåll av fastigheten	500: —	
2. Skatter	180: —	
2. Brandstodspremier	140: —	
4. Renhållning	300: —	
5. Sotning	45: —	
6. Vattenavgift	150: —	
7. Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000: —	9,315: —
e. Tullhuset:		
1. Underhåll av fastigheten	100: —	
2. Vattenavgift och sotning	30: —	
3. Brandstodspremier och utskylder	90: —	
4. Anslag till inköp av inventarier (25/11 1926)	1,500: —	1,720: —
f. Paviljongen i Stadsparken:		
1. Underhåll av fastigheten	300: —	
2. Skatter	300: —	
3. Brandstodspremier	240: —	
4. Sotning	50: —	890: —
g. Gårds- och tomtfastigheter:		
1. Underhåll av fastigheter	30,000: —	
2. Skatter	14,000: —	
3. Brandförsäkringspremier	4,500: —	
4. Renhållning	7,000: —	
5. Sotning	2,000: —	
6. Vattenavgifter m. m.	5,000: —	62,500: —
h. Hamnmagasinen:		
1. Underhåll av fastigheterna	1,000: —	
2. Skatter	1,350: —	
3. Brandstodspremier	400: —	2,750: —
Transport		102,760: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

	Transport	102,760: —	
i. Hamnplanen och materialgården:			
1. Omkostnader för materialgården m. fl. arbeten	4,000: —		
2. Justering av spår m. m.	1,500: —	5,500: —	
j. Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten	200: —		
2. Skatter	150: —		
3. Brandförsäkringspremier	95: —		
4. Vatten och sotning	25: —	470: —	
k. Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100: —		
2. Löner och arvoden	1,320: —		
4. Brandförsäkringspremier	45: —		
5. Vatten- och klosettavgift	200: —		
6. Bränsle, lyse och diverse	300: —	1,965: —	
l. Epidemisjukhuset:			
1. Underhåll av fastigheten	2,000: —		
2. Brandförsäkringspremier	158: 26	2,158: 26	112,853: 26

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

(Bil. litt. K 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	122,147: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a. Egendomen Carlsberg:			
1. Underhåll av fastigheten	50: —		
2. Skatter	1,100: —	1,150: —	
b. Hästholmarna:			
1. Underhåll av fastigheter och bryggor	1,500: —		
2. Underhåll av inventarier	50: —		
3. Skatter	800: —		
4. Brandförsäkringspremier	356: 80		
5. Diverse utgifter	500: —		
6. Ordningsman, arvode förslagsvis	1,100: —		
Ombyggnad av bryggorna vid Elba enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/2 1926 kr. 16,597: 98 att fördelas på 5 år: (2:dra året)	3,300: —	7,606: 80	
	Transport	8,756: 80	235,000: 26

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Utgifter.

		Transport	8,756: 80	235,000: 26
c. Diverse jordägor:				
1. Skatter:				
För Kungsängen	400: —			
För östra utmarken	120: —			
För Viksängs villaområde	60: —			
För diverse jordägor	3,500: —	4,080: —		
2. Arrende och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 28/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken utgörande lösen för 53.4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 15: 82	844: 79			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängsgärdet och Herrgärdet utgörande lösen för 20.91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 15: 82	330: 80			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97.2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 15: 82	15: 38	1,360: 97		
	Transport	5,685: 97	8,756: 80	235,000: 26

Transport	5,685: 97	8,756: 80	235,000: 26
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdarna)	200: —		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdarna)	350: —		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119	20: —		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)	40: —	6,295: 97	
c. Övriga utgifter:			
1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreatursstorget		1,000: —	16,052: 77

20 D. Skogar.

(Bil. litt. K. 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	6,330: —
Summa Kronor	257,383: 03

21. Magistrat och Rådhusrätt.

(Bil. litt. P 1—2).

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			500: —
b. 1. Löner och arvoden:			
Borgmästaren	6,000: —		
Civilrådmannen, 44: IV	6,900: —		
Brottmålsrådmannen, 44: IV	6,900: —		
3:dje Rådmannen, 42: II	5,673: —		
Stadsnotarien, 40: IV	5,547: —		
Stadsfiskalen, 31: IV	3,867: —		
Stadsvaktmästaren, 17: IV	2,109: —	36,996: —	
b. 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175		18,052: 20	55,048: 20
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst			2,200: —
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1927, förslagsvis			500: — 57,748: 20
c. Renhållning			1,500: —
d. Belysning			200: —
Transport			59,948: 20

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Utgifter.

			Transport	59,948:20
e.	Uppvärmning			800:—
f.	övriga utgifter:			
1.	Tryck- och annonskostnader		1,800:—	
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500:—	
3.	Olycksfallsförsäkringspremie för stadsvaktmästaren...		12:—	
4.	Läkararvode för stadsvaktmästaren		20:—	
5.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Borgmästarens ämbetsrum och bostad ...	230:—		
	Civilrådmannen	110:—		
	Brottmålsrådmannen	110:—		
	Stadsnotarien	180:—		
	3:dje Rådmannen	110:—		
	Rådhusets tambur	290:—		
	Stadsvaktmästaren	70:—	1,100:—	4,432:—
g.	Oförutsedda utgifter			200:—
			Summa Kronor	65,380:20

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

(Bil. litt. P. 1)

a.	Anskaffning och underhåll av inventarier			300:—
b. 1.	Löner och arvoden:			
	Kronokassören	2,600:—		
	Stadsfogden	3,500:—		
	1:a skrivbiträdet, 14:IV	1,785:—		
	2:dra skrivbiträdet, 12:IV	1,569:—		
	6 st. exekutionsbetjänter (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist, Nordmark), 16:IV à 2,001:—	12,006:—		
	Bidrag till registrering av mantalslängden	150:—		
	Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifterna till pensionsförsäkringsfonden	1,800:—		
	Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300:—		
		23,710:—		
b. 2.	Dyrtidstillägg:			
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175	14,350:50	38,060:50	
b. 3.	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210:—	
			Transport 38,270:50	300:—

Transport		38,270: 50	300: —
5. Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750: —	
6. Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210: —	
7. Arvode till mantalsskrivningsombud		700: —	
8. Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1927		300: —	40,230: 50
c. Kronouppbördskontoret:			
1. Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex		750: —	
2. Renhållning: Rådhusets annex		700: —	
3. Belysning: Rådhusets annex		100: —	
4. Uppvärmning: Rådhusets annex		250: —	1,800: —
d. Exekutionsbetjänternas tjänsterum:			
1. Hyra		300: —	
2. Renhållning		275: —	
3. Belysning		50: —	
4. Uppvärmning		100: —	725: —
e. Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		800: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		500: —	
3. Olycksfallsförsäkringspremie		25: —	
4. Läkarearvode för exekutionsbetjänter och skrivbiträden		100: —	
5. Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder		180: —	
6. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfogden	180: —		
Kronokassören	230: —		
Exekutionsbetjänterna	280: —	690: —	2,295: —
f. Oförutsedda utgifter			100: —
		Summa Kronor	45,450: 50

23. Polisväsen och fångvård.

(Bil. litt. R 1—3).

Enligt Polisnämndens förslag		206,019: 90	
Enligt Drätselkammarens förslag:			
A v g å r:			
Anslaget till telefon för länskriminalkonstaplarna	240: —		
Å anslaget till oförutsedda utgifter	300: —	540: —	205,479: 90
		Summa Kronor	205,479: 90

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

26. Allmän pensionsförsäkring.

(Bil. litt. S.)

a. Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1. Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. för dag, förslagsvis	350:—	
2. Arvode åt ordförande	600:—	
2. Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	1,800:—	
3. För läkarebetyg och läkareundersökning, förslagsvis	400:—	
4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100:—	
5. Papper, blanketter och div. utgifter, förslagsvis	300:—	3,550:—
b. Pensionsnämnden för S:t Ilian:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50:—
c. Pensionsnämnden för Lundby:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50:—
d. Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter som icke kunnat indrivas		10,000:—
e. Bidrag till pensionstillägg och understöd		19,000:—
Summa Kronor		32,650:—

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			500:—
b. 1. Löner och arvoden:			
Drätseldirektören, 56:IV		11,040:—	
Byggnadschefen, 51:IV		9,315:—	
Stadsombudsmannen, 44:IV		6,900:—	
Drätselnotarien, 36:IV		4,707:—	
Stadskamreraren, 42:III		5,946:—	
Stadsbokhållaren, 22:I		2,190:—	
Stadskassörskan, 19:II		2,055:—	
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass å drätseldirektörskontoret, 14:IV	1,785:—		
personligt lönetillägg	300:—	2,085:—	
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret, 14:I		1,470:—	
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 13:III		1,578:—	
Stadsinspektoren, 29:IV		3,531:—	
Transport		50,817:—	500:—

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Utgifter.

Transport	50,817: —		500: —
1 arbetsförman (Pettersson), 18: IV	2,217: —		
3 arbetsförmän (Råberg, Westholm, Johansson), 18: III à 2,088: — kr.	6,264: —		
1 förrådsförman (Barklund), 18: IV	2,217: —		
Rådhusvaktmästaren, 17: III	1,986: —		
2 körkarlar (Eriksson, Persson), 15: IV à 1,893: —	3,786: —		
1 körkarl (Andersson) 15: III	1,782: —	69,069: —	
Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen o. stadskamrerarekontoret, förslagsvis	6,500: —		
Arvode för en byggmästare (29/12 1920)	6,800: —		
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode	1,200: —		
Anslag till stadsrevisionen	1,900: —		
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden	100: —	16,500: —	85,569: —
b. 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare beräknat efter indextal 175			39,975: 45
b. 3. Pensioner:			
f. Stadsbokhållaren Hj. Södergren, pension	1,230: —		
dyrtidstillägg efter index 175	615: —	1,845: —	
Pensionsersättning till:			
f. Revisorn H. Tersmeden		1,200: —	
f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400: —	3,445: —
d. Renhållning: Rådhuset och annexet			2,000: —
e. Belysning: Rådhuset och annexet			250: —
f. Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1,000: —
g. övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		8,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000: —	
3. Olycksfallsförsäkrnigspremie		35: —	
4. Premie för inbrottsförsäkring		203: 75	
Transport		10,238: 75	132,739: 45

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Utgifter.*

	Transport		10,238: 75	132,739: 45
5. Telefonavgifter för ledningar till:				
Stadsfullmäktiges ordförande...	70: —			
Drätselkammarens ordförande	70: —			
Drätseldirektörens exp. och bostad	180: —			
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —			
Notariens vid stadens kansli och bostad	250: —			
Byggnadschefens exp. och bostad	180: —			
Stadskamrerarekontoret	230: —			
Stadskamrerarens bostad	70: —			
Stadsinspektorens exp.	110: —			
Byggmästare Alb. Anderssons bostad	70: —			
Arbetsförman Råberg	70: —			
Arbetsförman Westholm	70: —			
Arbetsförman Pettersson	70: —			
Arbetsförman Johansson	70: —			
Rådhusvaktmästaren	70: —			
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	250: —		2,190: —	
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex			1,200: —	
7. Diverse och oförutsedda utgifter			1,000: —	14,628: 75
h. Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 5 hästar			4,000: —	
2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.			350: —	
3. Underhåll av körredskap			400: —	4,750: — 152,118: 20

27 B. Byggnadsnämnd.

(Bil. litt. T 1—2).

Enligt Byggnadsnämndens förslag		30,095: 50
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Å anslaget till stadsarkitektens resor	150: —	29,945: 50

27 C. Automobiler.

a. Underhåll och reparationer	500: —	
b. Löner och arvoden:		
1. Bilförare, förslagsvis	3,120: —	
c. Driftkostnader:		
Bensin, smörjoljor m. m.	2,500: —	
Transport	6,120: —	182,063: 70

Transport	6,120: —	182,063: 70
d. Diverse utgifter:		
Diverse	500: —	6,620: —
Summa Kronor		188,683: 70

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

(Bil. litt. U. 1—5).

a. Sociala ändamål:			
1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5,000: —		
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500: —	2,500: —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2,500: —	
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500: —	
4. Natthärbärget		300: —	
5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907)	2,900: —		
och (29/12 1920)	300: —	3,200: —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		2,900: —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/11 1918), förslagsvis		14,000: —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600: —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		600: —	
10. Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		450: —	
11. Anslag till frilufts- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000: —	
15. Anslag till Arosgårdens vekrsamhet (28/10 1920)		3,000: —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		1,550: —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		1,500: —	
18. Anslag till skollovskolonier		7,000: —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		600: —	43,200: —
b. Taxeringsnämnderna:			
1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag		1,700: —	
2. Biträde åt ordförandena		700: —	
3. Lokalhyra med lyse, värme och städning		150: —	
4. Annonsering m. m.		50: —	
5. Skrivmaterial och diverse		100: —	2,700: —
Transport			45,900: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Utgifter.

		Transport	45,900: —
c.	Diverse utgifter:		
2.	Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	1,500: —	
3.	Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	4,500: —	
4.	Årsavgift till svenska stadsförbundet à 7: 50 för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,752: —	
6.	Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12: — (26/10 1911)	720: —	
7.	Representationsanslag (19/12 1912)	1,000: —	
8.	Omkostnader för resor och mindre utredningar 21/12 1917)	3,000: —	
9.	Hämtning av postväska, hyra för postfack och utdelning av post vid Lundby kyrka	127: —	
11.	Anslag till utsättning av smörbord	250: —	
13.	Anslag till gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer (5:te året)	—: —	
14.	Anslag till rivning och nybyggnad i kvarteret Arvid kronor 27,000: —, att amorteras på 5 år (4:de året)	5,400: —	
15.	Årsavgift till vägföreningen	500: —	
16.	Anslag till arbetslöshetsverksamhet	3,000: —	
17.	Iordningställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån (26/8 1926)	11,900: —	
18.	Iordningställande av barnhem i fastigheten Sommarro 8 (28/10 1926)	10,000: —	
19.	Anslag till firande av Västerås riksdags 400 årsminne (28/10 1926) högst	3,000: —	
20.	Anslag till nödhjälpsarbeten:		
	Förbättring av vägen nedom Kristiansborg 24,000: —		
	Omgrävning av Persbobäcken vid Anderslund (28/10 1926) 10,000: —	34,000: —	
21.	Avskrivning å tidigare års förlust å Vedgården	30,000: —	110,649: —
		Summa Kronor	156,549: —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslaget		45,873: 84
	Summa Kronor	45,783: 84

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts. tillstånd.

Räntor å:

a. **Obligationslån:**	Resterande lånebelopp	Ränta	
1. Vatten- och gasverksstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	12,710: —	467: 50	
1896 „ „ à 3.6 %	44,760: —	1,537: 02	
1902 „ „ à 4 %	42,960: —	1,718: 40	
1907 „ „ à 4 ½ %	502,190: —	22,598: 55	
1910 „ „ à 4 ½ %	877,110: —	39,004: 43	
1916 „ „ à 5 %	380,083: —	19,004: 15	
1919 „ „ à 6 %	635,608: 10	38,136: 49	
1922 „ „ à 5 %	434,989: 50	21,636: 73	
1924 „ „ à 5 %	179,265: —	8,963: 25	
1926 „ „ à 5 %	84,900: —	4,245: —	157,311: 52
2. Folkskolestyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	26,250: —	970: —	
1902 „ „ à 4 %	126,635: —	5,065: 40	
1907 „ „ à 4 ½ %	29,400: —	1,323: —	
1910 „ „ à 4 ½ %	263,390: —	11,708: 33	
1916 „ „ à 5 %	20,890: —	1,044: 50	
1919 „ „ à 6 %	141,850: —	8,511: —	
1922 „ „ à 5 %	62,692: 50	3,118: 37	
1924 „ „ à 5 %	19,380: —	969: —	32,709: 60
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	5,250: —	194: —	
1902 „ „ à 4 %	14,901: 70	596: 07	
1919 „ „ à 6 %	236,416: 67	14,185: —	
1922 „ „ à 5 %	372,297: —	18,518: 36	
1924 „ „ à 5 %	60,659: 40	3,032: 97	36,526: 40
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3.6 %	5,640: —	194: 40	
1910 „ „ à 4.5 %	43,000: —	1,935: —	2,129: 40
		Transport	228,676: 92

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
		Transport	228,676: 92
5. Hamnen:			
För äldre hamnbyggnaden à 5 %	10,905: —	545: 25	
För nya hamnbyggnaden à 4 ½ %	125,950: —	5,667: 75	
För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	99,685: —	4,984: 25	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, à 5 %	7,425: —	371: 25	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	16,875: —	843: 75	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning 6 % å kronor	141,850: —	8,511: —	20,923: 25
6. Djuphamnen:			
Vad som kan beräknas inflyta i behållna hamnavgifter och kranhyror			5,000: —

b. Andra amorteringslån.

Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:		
Räntor å av staden utlämnade lån		36,881: 95

c. Andra lån och skulder.

1. Ränta av Elementarläroverket för flickor å kronor 2,500: — à 4 ½ %	112: 50	
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan, kronor 188,221: 29 à 5 %	9,411: 06	
3. Ränta å kostnaden för östra hamnbyggnadens fortsättning, kronor 183,553: 20 à 5 %	9,177: 66	
4. Ränta å kronor 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4 ½ %	45: —	18,746: 22

d. Aktier.

1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, kronor 99,700: — à 5 %	4,985: —	
2. Ersättning för upphörd utdelning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg från järnvägsmedelsfonden	—: —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000: — à 4.75 %	14,250: —	19,235: —
	Summa Kronor	329,463: 34

1 B. Kapitalavbetalningar å lån

a. **Obligationslån:**	Resterande lånebelopp	Årets amortering
1. Vatten och Gasverksstyrelsen:		
Upptaget år 1892 à 4 %	12,710: —	2,045: —
„ „ 1896 à 3.6 %	44,760: —	4,130: —
	Transport	6,175: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

	Transport	6,175: —	
Upptaget år 1902 à 4 %	42,960: —	2,350: —	
„ „ 1907 à 4 ½ %	502,190: —	14,760: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %	877,110: —	20,690: —	
„ „ 1916 à 5 %	380,083: —	5,910: —	
„ „ 1919 à 6 %	635,608: 10	6,497: 23	
„ „ 1922 à 5 %	434,989: 50	4,510: —	
„ „ 1924 à 5 %	179,265: —	3,145: —	
„ „ 1926 à 5 %	84,900: —	1,277: 75	65,314: 98
2. Folkskolestyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	26,250: —	4,000: —	
„ „ 1902 à 4 %	126,635: —	5,805: —	
„ „ 1907 à 4 ½ %	29,400: —	1,100: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %	263,390: —	6,410: —	
„ „ 1916 à 5 %	20,890: —	330: —	
„ „ 1919 à 6 %	141,850: —	1,450: —	
„ „ 1922 à 5 %	62,692: 50	650: —	
„ „ 1924 à 5 %	19,380: —	340: —	20,085: —
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
Upptaget år 1892 à 4 %	5,250: —	800: —	
„ „ 1902 à 4 %	14,901: 70	683: 10	
„ „ 1919 à 6 %	236,416: 67	2,500: —	
„ „ 1922 à 5 %	372,297: —	3,860: —	
„ „ 1924 à 5 %	60,659: 40	1,064: 20	8,907: 30
4. Kyrkorådet:			
Upptaget år 1896 à 3.6 %	5,640: —	480: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %	43,000: —	1,000: —	1,480: —
5. Hamnen:			
För äldre hamnbyggnaden	10,905: —	3,000: —	
För nya hamnbyggnaden:			
1910 års lån à 4 ½ %	125,950: —	5,725: —	
1916 „ „ à 5 %	99,685: —	1,548: —	
1919 „ „ à 6 %	141,850: —	1,450: —	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, kapitalåterstod	7,425: —	275: —	
För malmlossningskran, kapitalåterstod	16,875: —	625: —	12,623: — 108,410: 28
b. Andra amorteringslån:			
Kapitalavbetalningar å lån från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:			
årets amortering			8,109: 80
		Transport	116,520: 08

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Inkomster.

	Transport	116,520:08
Enligt särskild amorteringsplan för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken samt avloppsledningarna skall till Drätselkammaren inlevereras för att tillgodoföras verkens amorteringsfond	223,828:—	
Från denna fond skall enligt ovan utbetalas:		
Amortering	65,314:98	
Ränta	157,311:52	222,626:50
Återstår till avsättning		1,201:50
	Summa Kronor	116,520:08

2. Fattigvård.

(Bil. litt. A).

Enligt Fattigvårdsstyrelsens förslag	91,465:—
Summa Kronor	91,465:—

3. Barnavård.

(Bil. litt. B. 1—2).

Enligt Barnavårdsnämndens förslag	9,800:—
Summa Kronor	9,800:—

4 A. Folkskola

(Bil. litt. C 1—3).

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	347,974:78
Summa Kronor	347,974:78

4 C. Fortsättningsskola.

(Bil. litt. C 1—3).

Enligt Folskolestyrelsens förslag	10,580:—
Summa Kronor	10,580:—

4 B. Högre folkskola.

(Bil. litt. D).

Enligt Folkskolestyrelsens förslag	16,287:—
Summa Kronor	16,287:—

5. Hälso- och sjukvård.

(Bil. litt. F).

5 A. Allmänna hälso- och sjukvården.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag ..... 2,600: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Enligt Hälsovårdsnämndens förslag 28,630: 10

Summa Kronor 31,230: 10

6. Gator, vägar, planteringar, o. d.

6 A. Gatuläggning.

Försäljningsmedel ..... 500: —

6 C. Planteringar.

(Bil. litt. G).

Enligt Planteringsnämndens förslag ..... 7,600: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna ..... 1,000: —
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet ..... 1,800: — 2,800: —

Summa Kronor 10,900: —

8. Hamn.

(Bil. litt. I 1—2).

8 A. Den egentliga hamnen.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 89,400: —

8 B. Hamnmaskiner.

Enligt Hamnstyrelsens förslag ..... 14,350: —

Summa Kronor 103,750: —

10 A. Renhållningsverk.

(Bil. litt. K. 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 57,300: —

10 B. Svingård.

(Bil. litt. K. 1—2).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 36 000: —

Summa Kronor 93,300: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

11. Vattenledningsverk.

(Bil. litt. H).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 187,000:—

Summa Kronor 187,000:—

12. Gasverk.

(Bil. litt. H).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 351,000:—

Summa Kronor 351,000:—

13. Elektricitetsverk.

(Bil. litt. H).

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag ..... 633,000:—

Summa Kronor 633,000:—

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

(Bil. litt. L).

Enligt Badhusstyrelsens förslag ..... 3,000:—

17 B. Varmbadhus.

(Bil. litt. L).

Enligt Badhusstyrelsens förslag ..... 65,000:—

17 D. Båttrafik.

(Bil. litt. M).

1. Persontrafik	17,000:—	
2. Godstrafik	200:—	17,200:—

17 E. Vedgård.

(Bil. litt. N).

Inkomster av vedförsäljning ..... 39,750:—

Summa Kronor 124,950:—

18. Brandväsen.

(Bil. litt. O).

Enligt Brandstyrelsens förslag ..... 20,640:—

Summa Kronor 20,640:—

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c. Stadshotellet:		
1. Hyror:		
Västerås Hotell A.-B.	20,250: —	
Västerås Systembolag	18,500: —	
Sällskapet	2,250: —	
Upplands Enskilda Bank	4,500: —	
Barberare Gösta Ståhl	1,200: —	
2. Avgifter för festvåningens användande	2,000: —	
Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter	400: —	
3. Hyresgä ternas andel i kostnaden för uppvärmning	12,000: —	61,100: —
d. Sundinska huset:		
Hyresinkomster		10,350: —
e. Tullhuset:		
Hyra för bostadslägenhet		500: —
f. Paviljongen i Stadsparken:		
Hyresinkomster		1,250: —
g. Gårds- och tomtfastigheter: (Bil. litt V.)		
Hyror och arrènden för staden tillhöriga gårdar och tomter		167,163: 21
h. Hamnmagasinen:		
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1	6,600: —	
Axel Eriksson & C:o, magasin n:r 3	2,574: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000: —	
B. Gabrielsson, magasin n:r 3	2,175: —	
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3	2,025: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500: —	20,874: —
i. Hamnplanen:		
Platshyror av:		
Hygrell & C:o	1,087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.	2,128: —	
Transport	3,215: 50	261,237: 21

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

Transport		3,215:50	261,237:21
Kafferosteriet Pyramiden		650:—	
Järnhandl. Axel Sundström ...		812:50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367:50	
Ingenjör Paul Andersson		200:—	
Grosshandl. G. Nordenhaag	495:—		
D:o d:o	1,930:—	2,425:—	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050:—	
Myggbo sågbolag		562:50	
Järnhandl. Eric Sundström		562:50	
Järnhandl. Bröderna Larsson...		500:—	
Västerås Automobil A.-B.		900:—	
Allm. Sv. El. A.-B....	207:—		
D:d d:o	525:—		
D:o d:o för magasinstomt	7,556:—	8,288:—	
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o ...		180:—	
Stadens vedgård		2,000:—	
J. Aug. Andersson & C:o		1,063:—	
Arvid Enström		478:—	
Arrenden för 6 tomter å Sjöhatten		1,599:80	
Krooks Petroleum- & Olje-A-B.		150:—	
A.-B. Västerås Spedition	25:—		
D:o d:o	250:—	275:—	25,279:30

j. Hamnpaviljongen:
Hyresinkomster:

Spedition	1,500:—	
Fackf. kafé	500:—	
Hamnkontor	500:—	2,500:—

k. Kabinettet:
Inkomster ..... 1,400:—

l. Epidemisjukhuset:
Hyra ..... 36,000:— 326,416:51

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

(Bil. litt. K).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag ..... 122,147:—

Transport 448,563:51

		Transport	448,563: 51

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a. Egendomen Carlsberg		1,000: —	
Del av Carlsberg (stadens lantbruk)		200: —	
Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)		200: —	1,400: —
b. Hästholmarna:			
1. Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba		4,500: —	
2. Hyra för serveringspaviljong å östra holmen		2,000: —	6,500: —
c. Diverse jordägor:			
1. Östra utmarken:			
Arrenden:			
För följande lägenheter:			
Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)		3,500: —	
Gustavsslätt (F. T. Larsson), utgår 14/3 1927		266: —	
Andersborg (G. Andersson)		500: —	
Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)		550: —	
Kristiansborg (stadens lantbruk)		3,000: —	
Hovdestalund (F. Johansson)		700: —	
Ett område av Myggbo (Folkets Park)	50: —		
Ett område (Folkets Park)	70: —	120: —	
Malma gård (stadens lantbruk)		3,500: —	
Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken (R. Tenow)		25: —	12,161: —
2. Västra utmarken:			
Arrenden:			
Stensborg, växthus och en del jord		2,000: —	
Stensborg, övrig mark och hus		1,700: —	
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år			
G. Andersson	35: —		
Doktor Holm	50: —		
Förman Hedkvist	25: —		
Rich. Blom	30: —		
Jenny Lindhagen	25: —	165: —	
Transport		3,865: —	20,061: — 448,563: 51

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Inkomster.

		Transport	3,865: —	20,061: — 448,563: 51
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Tihlén	5: —			
Matilda Eriksson	5: —			
C. G. Lundkvist	15: —			
Rob. Pettersson	5: —		30: —	
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949			25: —	
Område av Gästgivarevreten i gamla Stohagsjorden:				
Ägofig. 544 och del av 545 (Västerås Skeppsvarv)	540: —			
Ägofig. 546	30: —		570: —	
Ett område intill Solgården (Axel Eklund			10: —	
Ett område intill Mälaren (H. Mörk)			25: —	
Västerås Skeppsvarv:				
för slip	50: —			
för mark	500: —	—: —	50: —	4,575: —
d. Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944			310: —	
Kapten H. Slettengren			75: —	385: —
e. Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)			35: —	
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman, utgår 14/3 1931)			60: —	
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)			100: —	
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Sv. Metallverken)			45: —	
Koloniträdgårdarna vid Lustigkulla			165: —	
Koloniträdgårdarna vid Biskopsängen			710: —	
Mark av Kungsängen (Lantbruket)			200: —	
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)			272: 60	
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)			72: 40	
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Arrendator K. Karlsson)			50: —	
Diverse mindre områden			700: —	2,410: —
		Transport	27,431: —	448,563: 51

	Transport	27,431: —	448,563: 51
f. Arrende för fiskvatten:			
Västeråsfjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskararrenden	100: —	300: —	
g. Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget) (Söderlund & Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret	300: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen, förslagsvis	500: —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)	648: —		
Serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Vattenkiosken i Vasaparken	300: —		
Fotografiatelier å Kungsängen	50: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (Pressbyrån)	25: —		
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000: —		
Stallar och bindplatser å Kreaturstorget	700: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000: —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,773: 80		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	25: —		
Försäljningskiosk vid kreaturstorget (Hedman)	25: —	16,266: 80	43,997: 80

20 D. Skogar.

(Bil. litt. K).

Enligt Lantegendomsnämndens förslag	10,100: —
Summa Kronor	502,661: 31

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Inkomster.

23. Polisväsen och fångvård.

(Bil. litt. R).

a. Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,045: —
b. Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000: —
c. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpoliser, förslagsvis	8,130: —
Summa Kronor	14,175: —

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100: —
Summa Kronor	100: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

(Bil. Litt. T).

Enligt Byggnadsnämndens förslag	8,000: —	
Enligt Drätselkammarens förslag:		
A v g å r:		
Bidrag för avlöning åt ingenjörsbiträde	5,000: —	3,000: —

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	10,000: —
Summa Kronor	13,000: —

30. Allmänna bidrag av staten.

a. Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	42,126: —
b. Källarfrihetsmedel	349: 89
Summa Kronor	42,475: 89

31. Diverse inkomster.

a. Bötesmedel	500: —
b. Behållning av influtna registeringsavgifter för handelsfirmor	100: —
c. Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000: —
d. Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	100: —
Statsbidrag till Nykterhetsnämnden	500: —
Summa Kronor	5,200: —

32. Skatter och liknande avgifter

N:o 78.

Budget-förslag 1927. Inkomster.

a.	Hundskatt à 25: — kr. pr hund			9,000: —
b.	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar artistskatt			1,300: —
c.	Skogsaccis			150: —
d.	Utdebitering av kr. 9: — för varje fulla 100 kr. av kr. 27,689,016:—, utgörande under år 1926 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas	2,492,011: 44		
	varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	249,201: 14	2,242,810: 30	
e.	1. Progressivskatt, kommunandel		70,000: —	
f.	Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid...		86: 74	2,312,897: 04
g.	Nöjesskatt			36,000: —
h.	Automobilskatt för 1926 (förslagsvis) 40,000: —			
			Summa Kronor	2,359,347: 04

N:o 78.

Budgetförslag 1927.

Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten

för år 1927.

	Brist från sist avslutade räkenskapsår	Utgifter	Inkomster	överskott	Brist
		177,072: 72			177,072: 72
1. a.	Räntor m. m.	770,477: 54	329,463: 34		441,014: 20
1. b.	Kapitalavbetalningar å lån	298,609: 77	116,520: 08		182,089: 69
2.	Fattigvård	567,693: 57	91,465: —		476,228: 57
3.	Barnavård	80,157: —	9,800: —		70,357: —
4. a.	Folkskola	793,252: 86	347,974: 78		445,278: 08
4. b.	Högre folkskola	26,608: 50	16,287: —		10,321: 50
4. c.	Fortsättningsskola	18,280: —	10,580: —		7,700: —
4. d.	Allmänt läroverk	3,980: —			3,980: —
4. e.	Andra undervisn. och bildningsanstalter	44,795: —			44,795: —
5.	Hälso- och sjukvård	84,729: 65	31,230: 10		53,499: 55
6.	Gator, vägar, planteringar o. d.	184,033: 35	10,900: —		173,133: 35
7.	Avloppsledningar	46,420: —			46,420: —
8.	Hamn	103,750: —	103,750: —		
10.	Renhållningsverk o. svingård	130,314: 13	93,300: —		37,014: 13
11.	Vattenledningsverk	127,020: —	187,000: —	59,980: —	
12.	Gasverk	316,605: 65	351,000: —	34,394: 35	
13.	Elektricitetsverk	400,611: 90	633,000: —	232,388: 10	
17.	Andra kommunens affärsföretag	118,150: —	124,950: —	6,800: —	
18.	Brandväsen	124,807: 73	20,640: —		104,167: 73
20.	Fastighetsförvaltning	257,383: 03	502,661: 31	245,278: 28	
21.	Magistrat o. rådhusrätt	65,380: 20			65,380: 20
22.	Kronouppbörds- och exekutionsv.	45,450: 50			45,450: 50
23.	Polisväsen och fångvård	205,479: 90	14,175: —		191,304: 90
24.	Auktionsväsen		100: —	100: —	
26.	Allm. pensionsförsäkring	32,650: —			32,650: —
27.	övriga förvaltningskostnader	188,683: 70	13,000: —		175,683: 70
28.	Anslag och bidrag till div. ändamål	156,549: —			156,549: —
29.	Oförutsedda utgifter	45,873: 84			45,873: 84
30.	Allmänna bidrag av staten		42,475: 89	42,475: 89	
31.	Diverse inkomster		5,200: —	5,200: —	
32.	Skatter och liknande avgifter		2,359,347: 04	2,359,347: 04	
	Summa Kronor	5,414,819: 54	5,414,819: 54	2,985,963: 66	2,985,963: 66

Bil. Litt. A. N:o 78.

Budget-förslag 1927. Fattigvården.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Västerås stads fattigvård för år 1927.

Utgifter:

A. Yttre fattigvården:

a) **Löner och arvoden:**

1) Sysslomannen, lön (39: III)	4,974: —	
2) Tillsyningsmannen, lön (20: I)	2,010: —	
3) Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (14: II)	1,575: —	
Arvode som kassörska	500: —	
4) Kontorsbiträde, lön (12: I)	1,290: —	
5. Sifferrevisor	600: —	
	10,949: —	

b) **Dyrtidstillägg:**

Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen, kassörska och biträde (index 175, förslagsvis)	6,345: 45	17,294: 45

c) **Räntor och amorteringar:**

1892 års lån: (kvarv. skuld 5,250: —)			
Ränta 4 %	194: —		
Amortering	800: —	994: —	
1902 års lån: (kvarv. skuld 14,901: 70)			
Ränta 4 %	596: 07		
Amortering	683: 10	1,279: 17	
1919 års lån: (kvarv. skuld 236,416: 67)			
Ränta 6 %	14,185: —		
Amortering	2,500: —	16,685: —	
1922 års lån: (kvarv. skuld 372,297: —)			
Ränta 5 %	18,518: 36		
Amortering	3,860: —	22,378: 36	
1924 års lån: (kvarv. skuld 60,659: 40)			
Ränta 5 %	3,032: 97		
Amortering	1,064: 20	4,097: 17	45,433: 70
		Transport	62,728: 15

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Fattigvården.

		Transport	62,728: 15
d)	**Understödskostnader:**		
1)	Ordinarie understöd	200,000: —	
2)	Tillfälliga understöd med penningar	55,000: —	
3)	Understöd in natura	45,000: —	300,000: —
e)	**Anstaltsvård:**		
1)	Hospitalsvård	15,000: —	
2)	Lasarettsvård	5,500: —	
3)	Sanatorievård	5,000: —	
4)	Andra sjukvårdsomkostnader	5,000: —	
5)	Kommunalt sjukvårdsbidrag, bidrag till yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård	7,000: —	37,500: —
f)	**Diverse utgifter:**		
1)	Återbetalning till främmande kommuner	25,000: —	
2)	Medikamenter	4,000: —	
3)	Trycksaker och skrivmaterial m. m.	700: —	
4)	Hyra för fattigvårdsbyrån (förslagsvis)	2,500: —	
5)	Städning, bränsle och lyse	1,500: —	
6)	Telefoner till:		
	Fattigvårdsbyrån 180: —		
	Fattigv.-sysslomannens bost. 110: —		
	Fattigv.-styrelsens ordf.-bost. 70: —		
	Fattigv.-tills.-mannens bost. 70: —		
	Diakonissan 70: —		
	Samtalsavgifter förslagsvis 75: —	575: —	
7)	Anslag till diakonissornas verksamhet	10,000: —	
8)	Begravningskostnader	1,000: —	45,275: —
g)	**Oförutsedda utgifter**		1,000: — 446,503: 15

B. Ålderdomshemmet.

h)	**Löner och arvoden:**		
1)	Föreståndaren, lön (29: II) 3,177:— med avdrag för naturaförmåner 1,136: —	2,041: —	
2)	Vaktmästaren, lön (17: II) 1,863: — med avdrag för naturaförmåner 644: —	1,219: —	
3)	Maskinisten, lön (17: III) 1,986: — med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 535: —	1,451: —	
4)	Husmoder, lön (4: IV)	744: —	
	Transport	5,455: —	446,503: 15

Budget-förslag 1927. Fattigvården.

	Transport	5,455: —	446,503: 15
5) 1 sköterska, lön (4: IV)		744: —	
6) 1 sköterska, lön 4: II)		648: —	
7) 2 sköterskor, lön (4: I) à 600: —		1,200: —	
8) 1 vårdare, lön (7: II)		903: —	
9) 6 sköterskebiträden, lön 360: —		2,160: —	
10) 1 kokerska, lön		450: —	
11) 2 köksbiträden, lön 360: —		720: —	
12) 1 tvätterska, lön		450: —	
13) 2 tvättbiträden (1 extra) lön à 360: —		720: —	
14) Predikanten, arvode		500: —	
15) Semesterpengar till personalen		760: —	
16) 1 vik. biträde under semestern (4 mån.)		120: —	
		14,830: —	
i) **Dyrtidstillägg:**			
Dyrtidstillägg för föreståndare, vaktmästare, maskinist, husmoder, sköterskor, vårdare och övrig personal (index förslagsvis 175)		11,560: 65	26,390: 65
j) **Pensioner:**			
1) Pension till f. d. syssloman Larsson	1,710: 15		
Dyrtidstillägg	843: 62	2,553: 77	
2) Pensionsersättning till f. d. vaktmäst. Lundbergs änka	500: —		
Dyrtidstillägg	250: —	750: —	3,303: 77
k) **Hushållet:**			
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknad å 64,000 underhållsdagar efter en genomsnittskostnad av 70 öre för person och underhållsdag			44,800: —
l) **Renhållning:**			
1) Såpa, tvål och tvättpulver m. m.		1,500: —	
2) Torvmull		180: —	1,680: —
m) **Underhåll och anskaffning av inventarier:**			
1) Linne och sängkläder		2,000: —	
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000: —	
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		600: —	3,600: —
	Transport	79,774: 42	446,503: 15

		Transport	79,774: 42	446,503: 15
Budget-förslag 1927. Fattigvården.	n) **Bränsle, lyse och vatten:**			
	1) 700 kbm. ved à 11: —	7,700: —		
	2) 3,500 hl. koks à 1: 75	6,125: —		
	3) Gas	900: —		
	4) Vattenavgifter	2,500: —		
	5) Belysning	1,900: —	19,125: —	
	o) **Förbrukningsartiklar:**			
	1) Skrivmaterial och tryckning	100: —		
	2) Sänghalm	200: —		
	3) Snus	1,000: —	1,300: —	
	p) **Beklädnad:**			
	Beklädnad och skodon		4,500: —	
	q) **Diverse omkostnader:**			
	1) Flitpengar	1,500: —		
	2) Telefon till:			
	Föreståndarens exp. 236: —			
	Sjukhuset 230: —			
	Samtalsavgifter 25: —	491: —		
	3) Begravningskostnader	1,500: —	3,491: —	
	r) **Sjukvård:**			
	Sjukvårsdartiklar och medicin		4,500: —	
	s) **Underhåll av fastigheter:**			
	Reparation av Ålderdomshemmets hus		2,000: —	
	t) **Underhåll av trädgård och planteringar:**		500: —	
	u) **Oförutsedda utgifter:**		1,000: —	116,190: 42
				562,693: 57
	Engångsanslag:			
	Diverse inventarier för fattigvårdsbyrån:			
	Anskaffning av möbler, korkmattor och andra inventarier för fattigvårdsbyrån		2,500: —	
	Fastigheter:			
	För uppförande av hönshus		2,000: —	
	Inventarier:			
	Inventarier, döda och levande, för hönshuset		1,000: —	5,500: —
			Summa Kronor	568,193: 57

Inkomster:

A. Yttre fattigvården.

Budget-förslag 1927. Fattigvården.

e) **Vårdavgifter:**

1) Ersättning av Landstinget för lämnad vård å lasarett, sanatorium och hospital m. fl. inrättningar enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvården	32,000: —		
2) Återbetalning av enskilda	500: —		
3) Ersättning av staten	1,000: —	33,500: —	

f) **Diverse inkomster:**

1) Diverse inkomster	2,000: —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,065: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet	1,400: —	4,465: —	37,965: —

B. Ålderdomshemmet.

k) **Vårdavgifter:**

1) Ersättning av främmande kommuner	15,000: —		
2) Ersättning av bet. pensionärer	6,000: —		
3) Ersättning av landstinget för sjukvård enl. 41 § fattigvårdslagen å kroniskt sjuka	3,000: —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdelning	4,500: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen	7,000: —		
6) Ersättning av statsmedel	2,000: —	37,500: —	

r) **Diverse inkomster:**

1) Inkomst av arbete	2,000: —		
2) Inkomst av trädgården	2,000: —		
3) Inkomst av pensionärer	12,000: —	16,000: —	53,500: —
Uttaxerade medel			476,728: 57
		Summa Kronor	568,193: 57

Budget-förslag 1927. Fattigvården.

Såsom motivering till förslaget till inkomst- och utgiftsstat får fattigvårdsstyrelsen anföra följande:

A. *Yttre fattigvården:*

1) *Löner, arvoden och dyrtidstillägg:*

Respektive poster under denna rubrik hava upptagits till samma belopp som för innevarande år.

2) *Understödskostnader:*

Innevarande års anslag för tillfälliga understöd med penningar och understöd in natura äro otillräckliga, till största delen beroende därpå, att av dessa anslag, sedan anslaget för understöd enligt 2 § fattigvårdslagen indrogs, utgått understöd till arbetslösa familjer, i den mån dessa varit behöriga till fattigvård enligt 1 § i lagen om fattigvården. Detta förhållande liksom den omständigheten, att anslagen för sagda ändamål under en följd av år varit otillräckliga, har motiverat fattigvårdsstyrelsens förslag om förhöjda anslag med respektive 5,000: — och 7,000: — kr. Ehuru förhöjningarna föreslagits under förhoppning om förbättrade allmänna ekonomiska förhållanden, har styrelsen dock icke ansett sig kunna stanna vid lägre anslagsäskanden.

3) *Anstaltsvård:*

Här upptagna anslag hava delvis höjts och delvis sänkts. Sammanlagda beloppet av under resp. rubriker upptagna anslag understiger dock med 500: — kr. årets anslag.

4) *Diverse utgifter:*

Det för innevarande år beviljade anslaget för återbetalning till främmande kommuner har redan betydligt överskridits. Fattigvårdsstyrelsen har därför sett sig nödsakad att begära förhöjt anslag för detta ändamål. Med utgångspunkt från redan under året utgiven kostnad hade ett ännu högre anslag än det begärda varit motiverat. Fattigvårdsstyrelsen har dock stannat vid ett anslagsäskande av 25,000: — kr. mot 17,000: — kr. för innevarande år.

Anslaget ifråga är avsett till gäldande av understöd och sjukvård, som i andra fattigvårdssamhällen lämnas Västerås i fattigvårdshänseende tillhörande personer, och är vid sådant förhållande kostnadssumman beroende dels av antalet sådana fattigvårdsfall och dels av den dagersättning eller det månadsunderstöd, som enligt Kungl. Kammarrätten givit prejudikat vederbörande vistelsekommun kan betinga sig. För utbetalningar härutinnan föreligger i flesta fall utslag av vederbörande länsstyrelse eller av Kungl. Kammarrätten.

Beträffande begärd förhöjning av anslaget till hyra för fattigvårdsbyrån, så motiveras denna förhöjning av Stadsfullmäktiges tidigare beslut om fattigvårdsbyråns förflyttning till större lokaler i stadens hus vid Fiskartorget.

B. *Ålderdomshemmet.*

Budget-förslag 1927. Fattigvården.

5) *Löner, arvoden, dyrtidstillägg och pensioner:*

Föreståndaren, som varit ordinarie anställd sedan 1 febr. 1923, föreslås till uppflyttning i 2:dra lönegraden.

Maskinisten, som fr. o. m. år 1924 åtnjutit avlöning enligt 2:dra lönegraden, har föreslagits till uppflyttning i 3:dje lönegraden.

Husmodern står i tur till uppflyttning i 4:de lönegraden och har anslag upptagits i enlighet med löneförmåner, som utgå i denna lönegrad.

Vårdaren vid fattigvårdens sjukhus å avd. III, som varit anställd därstädes sedan 1 juli 1923, står sålunda i tur att uppflyttas i 2:dra lönegraden, varför hans löneförmåner föreslagits i enlighet härmed.

Beträffande begärt anslag för ett extra tvättbiträde, så motiveras detta krav därav, att tvätten på grund av fullbeläggning av vårdplatserna, betydligt ökat, varför fattigvårdsstyrelsen dels därför och dels på grund av förut kända bristfälligheter i tvättanordningarna vid Ålderdomshemmet nödgats under innevarande år anställa extra hjälp. Behovet härav torde dock bortfalla så snart förbättrade förhållanden härutinnan inträtt.

Anslaget för semesterpengar till Ålderdomshemmets personal, som åtnjuter fritt vivre, har beräknats efter 2: — kr. pr semesterdag eller samma belopp, som länets landsting beslutat för detsamma underlydande personal i liknande tjänsteställning. Då likhet härutinnan med Landstinget tidigare tillämpats, har fattigvårdsstyrelsen ansett skäligt föreslå förhöjning av ersättningen till belopp, motsvarande Landstingets ersättning för mistning av innaturaförmåner under semestern. Merkostnaden härför utgör 190: — kronor.

Till avlöning åt semestervikarie för sjukhusets biträden har begärts särskilt anslag. Ändock att semestervikarie för biträdena varje år måst anställas, har särskilt anslag icke tidigare härför upptagits. Då emellertid behovet härav är av ordinarie karaktär, har fattigvårdsstyrelsen ansett lämpligt, att ett för ändamålet avsett belopp upptages.

Dyrtidstillägget och pensionerna hava beräknats efter samma grunder som för innevarande år.

6) *Hushållet:*

För mathållningen har begärts något lägre anslag än för innevarande år.

7) *Diverse omkostnader:*

Begravningskostnaderna hava begärts förhöjda med 300: — kr. på grund därav, att vi begravning där anhöriga saknas, bärare måste på fattigvårdens bekostnad anlitas.

Engångsanslag:

Till anskaffning av möbler, korkmattor och andra för fattigvårdsbyrån erforderliga inventarier begärdes 2,500: — kr. Härav betinga korkmattorna en beräknad kostnad av 1,600: — kr.

Till uppförande av hönshus för omkring 300 höns har begärts ett anslag å 2,000: — kr. Denna summa avser arbetslöner för de viktigaste

Budget-förslag 1927. Fattigvården

snickeriarbetena samt inköp av erforderliga byggnadsmaterialier, utöver det byggnadsvirke, som erhållits av det nyligen rivna f. d. portvaktshuset. Övriga arbeten komma att verkställas av hemmets egen arbetskraft.

Fattigvårdsstyrelsen har beräknat att genom upprättande av hönsgård kunna förse Ålderdomshemmets behov av ägg, som för närvarande belöper sig på en kostnad av omkring 900: — kr. om året samt att därutöver även erhålla ägg till avsalu. Då hönsgården kommer att drivas med hemmets egen arbetskraft, samt hemmets köksavfall i huvudsak räcker för hönsens utfodring, blir driftkostnaden obetydlig. Med hänvisning till dessa synpunkter har fattigvårdsstyrelsen ansett det vara såväl praktiskt som ekonomiskt fördelaktigt att vid Ålderdomshemmet anlägga hönsgård.

Till inköp av levande och döda inventarier för hönshuset har fattigvårdsstyrelsen begärt ett anslag på 1,000: — kr.

Inkomster:

Beträffande inkomsterna vad angår såväl yttre som inre fattigvården ha dessa beräknats förhöjda på vissa punkter.

Västerås den 8 oktober 1926.

För Fattigvårdsstyrelsen:
ALB. LUNDKVIST.

Axel Norén.

Bil. litt. B. 1. N:o 78.
Budget-förslag 1927
Barnavårds-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Barnavårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1927 och i anledning därav anföra:

Enligt Kungl. kungörelsen den 8 maj 1925 angående statsbidrag till vissa kostnader för samhällets barnavård skall barnavårdsnämnd — i avgift för varje å skyddshem intaget barn erlägga 1,000 kronor för år räknat.

Enligt vissa grunder erhåller Nämnden sedan ersättning härför från enskilda försörjningsskyldiga och landsting.

Å utgiftssidan är därför "för barn intagna å skyddshem" upptagen en post å 7,000 kronor, räknad efter sju barn, varjämte å inkomstsidan å posten "statsbidrag enligt § 67 barnavårdslagen" tillkommer bidrag för å skyddshem intagna barn med 700 kronor för vart och ett av 7 barn, eller 4,900 kronor.

Anslaget för vanföre- och sinnesslövård torde med hänsyn till årets utgifter böra höjas med 250 kronor.

Däremot kunna utgifterna avseende återbetalning till främmande kommuner sänkas med 500 kronor till 6,500 kronor.

Posten arvoden upptages lika som innevarande år. Nämnden anser fördelaktigast att ännu ett år för vinnande av mer erfarenhet låta det provisoriska ordnandet av tjänstemannainstitutionen hos nämnden fortfara. Detta är nu ordnat så att en fjärdedel av lönerna till kassörskan och skrivbiträdet å fattigvårdsbyrån bestrides av nämnden, att sysslomannen hos fattigvårdsstyrelsen tjänstgör som ombudsman och hälsovårdsnämndens bostadsinspektris såsom barnavårdsinspektris, bägge mot mindre arvoden, samt att sekreterarebefattningen utan ersättning uppehålles från stadens kansli.

Utgifterna för hyra, städning, bränsle och lyse äro något höjda, då nämnden år 1927 kommer att disponera särskilt expeditionsrum inom den blivande fattigvårdsbyrån, Fiskartorget 2.

Nämnden äskar vidare anslag för telefon till barnavårdsinspektrisens bostad. Hennes arbete är av rätt så omfattande art och måste införskaffande av upplysningar m. m. ske på hennes, från bostadsinspektionsarbetet lediga tid, varför anslagsäskandet är väl motiverat.

Beträffande barnhemmet Fridsborg är hyran för den till barnhem avsedda fastigheten Sommarro 8 beräknad till 2,500 kronor.

För inköp av en del inventarier till det nya barnhemmet äskas 1,000 kronor.

Förändringen å inkomstsidan är redan omnämnd.

N:o 78. *Budgetförslag 1927 Barnavårdsnämnden.*

Barnavårdsnämnden hemställer alltså att Stdasfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1927.

Västerås den 18 oktober 1926.

För Barnavårdsnämnden:
FREDR. FÅHRÆUS.

Eric Plantin.

Bil. litt. B. 2.

Förslag

till

utgifts- och inkomststat för Västerås barnavårdsnämnd för år 1927.

Utgifter:

a)	**Utackorderade barn:**		
	1) Barns omhändertagande för samhällsvård	31,000: —	
	2) För skyddsuppfostran i enskilt hem	3,000: —	
	3) För barn, intagna i skyddshem	7,000: —	41,000: —
b)	**Anstalt- och sjukvård:**		
	1) Lasarettsvård	1,000: —	
	2) Sanatorievård	**500: —**	
	3) Vanföre- och sinnesslövård m. m.	2,250: —	
	4) Medikamenter	500: —	
	5) Begravningskostnader	200: —	4,450: —
c)	**Återbetalning till främmande kommuner**		6,500: —
d)	**Arvoden:**		
	1) Del i löner, utgående på fattigvårdens stat	1,400: —	
	2) Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis)	2,000: —	
	3) Barnavårdsmannaarvoden	9,500: —	12,900: —
e)	**Diverse utgifter:**		
	1) Hyra, städning, bränsle, lyse och telefon	1,065: —	
	Transport	1,065: —	64,850: —

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Barnavårdsnämnden.*

Transport		1,065: —	64,850: —
2) Tryck och annonsering		500: —	
3) Telefon till barnavårdsinspektrisens bostad (ledn. 40: —, abbonem. 70: —)		110: —	1,675: —
f) **Barnhemmet Fridsborg:**			
1) Hushållet		4,500: —	
2) Löner:			
Föreståndarinnan (4: IV)	744: —		
Två biträden à 30 kr. i mån.	720: —		
3) Dyrtidstillägg till föreståndarinna och biträden	1,098: —	2,562: —	
4) Beklädnad		1,000: —	
5) Bränsle, lyse och vatten		1,200: —	
6) Hyra för fastigheten		2,500: —	
7) Underhåll av inventarier		470: —	
8) Telefon		110: —	
9) Förbrukningsartiklar och diverse utgifter		400: —	12,742: —
Anskaffning av inventarier till nya barnhemmet			1,000: —
Summa Kronor			80,267: —

Inkomster:

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader enligt § 63 i barnavårdslagen		3,500: —	
b) Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag		1,000: —	
c) Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen samt bidrag för barns intagande å skyddshem		5,300: —	9,800: —
Brist att genom uttaxering fyllas			70,467: —
Summa Kronor			80,267: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927
Folkskolan.

Bil. litt. C. 1.

Utdrag ur protokoll vid Folkskolestyrelsens i Västerås sammanträde den 8 okt. 1926.

§ 105.

Upptogs till behandling förslag till 1927 års utgifts- och inkomststat för Västerås folkskolor, vilket förslag uppgjordes i överensstämmelse med bifogade bilaga för att i vederbörlig ordning ingivas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen som motivering till viktigare förändringar rörande anslagskraven anföra följande:

1. Efter prövning av inkomna ansökningar om uppflyttning i högre lönegrad fr. o. m. 1/1 1927, fann styrelsen följande befattningshavare därtill berättigade:

folkskolläraren	Torsten Lindberg	i 4:e	lönegraden,
„	S. Magnusson	i 3:e	„
„	E. Sigroth	i 3:e	„
„	S. Granér	i 3:e	„
„	B. Gustavsson	i 2:a	„
„	H. Gustavsson	i 2:a	„
folkskollärarinnan	Elisabet Bostrand	i 4:e	„
„	Lisa Engström	i 3:e	„
„	Karin Isacsson	i 3:e	„
„	Anna V. Eriksson	i 3:e	„
„	Elsa Karlsson	i 3:e	„
„	Elsa Pettersson	i 3:e	„
„	Edit Sigroth	i 3:e	„
„	Karin Wickman	i 2:a	„
„	Annie Granér	i 2:a	„
„	Lisa Sjöfält	i 2:a	„
småskollärarinnan	Hildur Ohlsson	i 4:e	„
„	Sara Eriksson	i 4:e	„
„	Greta Ringdahl	i 4:e	„
„	Elma Pettersson	i 4:e	„
„	Rut Norman	i 3:e	„
slöjdlärarinnan	Elin Hahr	i 4:e	„
„	Lilly Fotmeijer	i 2:a	„

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Folkskolan.

2. Beträffande användningen av det äskade anslaget till underhåll och reparationer av fastigheter får styrelsen hänvisa till bifogade av reparationsnämnden uppgjorda förslag. Största posten å detta avser en grundligare reparation och ommålning av första och tredje våningen i Herrgärdsskolan ävensom trappuppgångarna. Skolhusets andra våning har sistförflutna sommar undergått enahanda reparation, varemot huset i övrigt ingen gång ommålats sedan det för 22 år sedan byggdes.

Styrelsens flera gånger förut gjorda hemställan om anslag till s. k. dricksfontäner förnyas även innevarande år, ehuru framställningen härom nu avser enbart Herrgärdsskolan. De sanitära skälen för de gemensamma dricksmuggarnas ersättande med s. k. dricksfontäner äro så påtagliga, att det väl måste vara blott en tidsfråga, då de smittofarliga muggarna avskaffas. Det framstår då såsom synnerligt ändamålsenligt, att det nämnda arbetet utföres i Herrgärdsskolan före ommålningen.

3. Antalet barn, som nästkommande läsår skola börja sin skolgång företer en enorm stegring. De år 1920 födda och härstädes den 31 december 1925 kyrkoskrivna barnen utgjorde 586 eller 101 mer än födelsetalet år 1919, vilka senare barn med detta läsår börjat sin skolgång. Då småskolans första klasser nu ha normal storlek, torde det ej bli möjligt att bereda plats i nuvarande antal klasser åt det betydande tillskott, som nästa år är att förvänta. Styrelsen hemställer fördenskull, att två e. o. småskollärarinnetjänster må inrättas fr. o. m. nästkommande läsår. Då födelsetalet efter 1920 företer stark minskning, böra de nämnda tjänsterna sedermera kunna indragas.

4. Tilläggspension till f. slöjdläraren Brandt har endast förslagsvis kunnat upptagas, enär frågan om densamma, enligt vad styrelsen försport, ännu ej avgjorts.

Styrelsen hemställer, att pension till f. vaktmästaren Blomkvist må utgå med samma belopp, som av honom uppburits innevarande år.

Pension till f. städerskan E. Froberg upphör, enär hon under året avlidit.

5. Premie för olycksfallsförsäkring har under året utgjort 375 i stället för i staten upptagna kronor 300: —.

6. Anslaget till förbrukningsmateriell för skolköken begäres i likhet med föregående år höjt, då det visat sig otillräckligt.

7. På grund av de ökade koksprisen har höjning av anslaget till uppvärmning måst äskas. Vatten- och belysningsavgifterna kräva ävenledes något ökade anslag.

8. Den beräknade utgiftsökningen för tryckningS- och annonskostnader beror av att undervisningsplan för folkskolan samt reglemente och kursplaner för fortsättningsskolan under 1927 måste tryckas, varjämte årsredogörelse för folkskolan skall utgivas.

9. Då utgifterna för renhållning under år 1925 uppgingo till något mer än 1,000 kr. utöver vad som i år stått till förfogande, har på denna post ökning måst begäras. Innevarande år har på försök en inskränkning i antalet skurningar gjorts. Av hygieniska skäl och med hänsyn till den omfattande duplikationen i skolan anser styrelsen emellertid en återgång till skurning önskvärd i den omfattning, som tidigare förekommit.

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Folkskolan.*

10. Enär dyrtidstilläggen ej kunna bestämt fixeras, med hänsyn till att indextalen för det kommande året ej äro kända, har dyrtidstilläggsbeloppet å utgiftssidan bibehållits oförändrat, varemot någon minskning vidtagits på inkomstsidan. Uppflyttning i högre lönegrad ökar nämligen något skillnaden mellan de nämnda tilläggens utgifts- och inkomstsida, varjämte de båda nyinrättade lärarinnetjänsterna även medverka härtill.

11. Med innevarande år utgår den övergångstid, efter vilken obligatorisk fortsättningsskola skall finnas inrättad. Folkskolestyrelsen har fördenskull låtit utarbeta förslag till reglemente och kursplaner för denna skolform och överlämnar härmed förslag till stat för densamma för år 1927.

Enligt Kungl. Maj:ts kungörelse den 20 juli 1925 kan i skoldistrikt med 7-årig folkskola efter särskilt medgivande av skolöverstyrelsen fortsättningsskolekurs göras ettårig för de lärjungar, som de godkända avgångsbetyg enl. § 47 i folkskolestadgan genomgått folkskolans 7:e årsklass. För dem åter, som på grund av bristande begåvning eller möjligen av annat skäl icke kunnat erhålla avgångsbetyg enligt nämnda § 47 måste dock den fortsatta undervisningen omfatta 2 årskurser. Av det sagda följer, att detta blir förhållandet beträffande dem, som endast genomgått 6-årig folkskola, alltså de barn, som eventuellt få tillstånd att sluta skolan härstädes efter genomgång av dess 6:te klass eller dem, som hit inflytta efter att ha erhållit avgångsbetyg från annat skoldistrikt med 6-årig folkskola och fortfarande äro fortsättningsskolpliktiga.

Det av folkskolestyrelsen uppgjorda förslaget avser tillämpning av här nämnda bestämmelser. Som regel kommer alltså fortsättningsskolan att bli ettårig och endast i mindre omfattning tvåårig.

Förslaget till reglemente för fortsättningsskolan upptager följande skoltyper:

A. Allmän fortsättningsskola.

B. Yrkesbetonad fortsättningsskola.

a) i anslutning till hushållsgöromål,
b) i „ „ kvinnlig slöjd,
c) i „ „ elektroteknisk industri,
d) i „ „ metallindustri,
e) i „ „ handel.

Därjämte anordnas i enlighet med § 56 i fortsättningsskolestadgan s. k. ersättningsskola för de barn, som avgått från egentlig folkskola utan att ha erhållit fullständigt avgångsbetyg enl. § 47 i gällande folkskolestadga, därest undervisning ej kan på annat sätt beredas dem.

Folkskolestyrelsen föreslår att till lärare vid skolan följande timarvoden må utgå: i läsämne kr. 4: —, i arbetskunskap med undantag för slöjd och husligt arbete i yrkesbetonad fortsättningsskola kr. 4: 50, i slöjd kr. 3: — och i hushållsgöromål kr. 15: — pr dag. Beloppen äro avvägda med hänsyn till vad annorstädes betalas. Därjämte må påpekas, att det här föreslagna högsta arvodet motsvarar det lägsta vid stadens lärlings- och yrkesskolor.

I statsbidrag uppbäres pr timme kr. 2: 50 för undervisning i läsämne, kr. 3: — i arbetskunskap, kr. 1: 75 i slöjd och 2 kr. i hushållsgöromål. N:o 78. *Budget-förslag 1927. Folkskolan.*

Tillskottet från staden beräknas i medeltal till kr. 1: 40 pr timme och antalet undervisningstimmar till 4,680: —. Stadens andel i lärarearvoden blir alltså 4,680×1.40 kr. = 6,552 kronor.

Ledningen av fortsättningsskolan närmast under folkskolestyrelsen utövas av stadens folkskolinspektör. Då han emellertid ej ensam kan förväntas hinna med det betydande merarbete, som genom fortsättningsskolan tillkommer, föreslår styrelsen att jämte inspektören en föreståndare utses för skolan med ett arvode av 600 kr.

De övriga utgiftsposterna kunna helt naturligt icke exakt beräknas, då nödig erfarenhet saknas rörande de verkliga utgifterna. De böra därför ha karaktären av förslagsanslag.

Vad beträffar anslaget till förrådsmateriell samt diverse utgifter bör måhända påpekas, att nyanskaffning av undervisningsmateriell första året erfordras i större omfattning än vad senare kan tänkas bli fallet. Styrelsen hemställer dessutom, att, därest ansatser till en mera svårartad skolkning från skolan skulle yppa sig, ersättning för hämtning av skolkare må kunna bestridas av sistnämnda anslag.

12. Beslöt syrelsen godkänna av styrelsen för högre folkskolan uppgjort statförslag för nämnda skola, vilket förslag med tillhörande motivering skulle som särskild bilaga närslutas.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar

Em. Granér.

Bil. litt. C. 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås folkskolor år 1927.

4 A. Folkskolan.

Utgifter:

a. 1.	Underhåll och reparationer av fastigheter	20,000: —	
	Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola, 4,770: — kr., att fördelas på 5 år; tredje året	954: —	
	Dricksfontäner till Herrgärdsskolan	2,500: —	23,454: —
	Transport		23,454: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Folkskolan.

		Transport	23,454: —
	2. Anskaffning och underhåll av inventarier		3,500: —
	b. **Löner och arvoden:**		
	Folkskoleinspektören 44: IV	6,900: —	
	Folkskollärare:		
	9 ord. lärare (Dalberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,679: —	42,111: —	
	1 ord. lärare (Wallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) ...	3,418: —	
	10 ord. lärare (Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall, Magnusson, Sigroth, S. Granér), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,357: —	43,570: —	
	3 ord. lärare (Karlsson, Segerström, Söderholm), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,096: —	9,288: —	
	9 ord. lärare (Jäderlund, Lindgren, Engmark, Skoglund, Elovsson, Nordlund, Greijer, B. Gustavsson, H. Gustavsson), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,035: —	36,315: —	
	4 ord. lärare (Eriksson, Sandahl, Silén, Runsten), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,714: —	14,856: —	
	Folkskollärarinnor:		
	14 ord. lärarinnor (Svanholm, Hammarskiöld, Fröman, Bohman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Persson, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705: —	51,870: —	
	8 ord. lärarinnor (Andersson, Ahlstedt, Isacsson, Sigroth, Karlsson, Pettersson, A. V. Eriksson, Engström), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,490: —	27,920: —	
	1 ord. lärarinna (Verner), lön i 3:dje lönegraden, (bostad och bränsle in natura) ...	2,567: —	
	8 ord. lärarinnor (E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Frend, Kraft, Vickman, L. Sjöfält, A. Granér), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,276: —	26,208: —	
	3 ord. lärarinnor (Schelin, Lindström, K. Nordkvist), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,061: —	9,183: —	
	Transport	274,206: —	26,954: —

Transport	274,206: —	26,954: —
2 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,303: —	4,606: —	
Småskollärarinnor:		
25 ord. lärarinnor (O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Olsson, Ringdahl), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,464: —	61,600: —	
4 ord. lärarinnor (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,870: —	7,480: —	
7 ord. lärarinnor (Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Olsson, G. Persson, Bergström, Norman), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,303: —	16,121: —	
5 ord. lärarinnor (A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, M. Werner, Thunell), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,142: —	10,710: —	
1 ord. lärarinna (v. Mühlenfels), lön i 1:sta lönegraden à kr. 1,981: —	1,981: —	
2 e. o. lärarinnor, lön under höstterminen 1927 à kr. 788: —	1,576: —	
b. 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:		
1 lärare i slöjd (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden	3,061: —	
1 lärare i slöjd (Ljung), lön i 4:de lönegraden	3,705: —	
1 lärare i slöjd (Hammarsten), lön i 3:dje lönegraden	3,490: —	
1 lärare i slöjd (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden	3,276: —	
4 lärarinnor i slöjd (Vahlbäck, Lindkvist, Vahlström, Hahr), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,564: —	10,256: —	
3 lärarinnor i slöjd (Morberg, Palmén, Fotmeijer), lön i 2:dra lönegraden à kronor 2,242: —	6,726: —	
3 lärarinnor i slöjd (Gudmundson samt 2 ej tillsatta), lön i 1:a lönegraden à kronor 2,081: —	6,243: —	
Transport	415,037: —	26,954: —

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Folkskolan.*

Transport	415,037: —		26,954: —
2 lärarinnor i huslig ekonomi (Thunell, Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,764: —	5,528: —		
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,442: —	2,442: —	423,007: —	
Dyrtidstillägg, förslagsvis		108,000: —	
b. 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar	10,540: —		
För undervisning i slöjd för flickor	1,800: —		
Vikariearvode (förslagsvis)	6,000: —		
Privatläsning	600: —	18,940: —	
b. 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17:IV à kr. 1,286: —	5,144: —		
Ersättning för ett rum till vaktmästare Ekström vid Herrgärdsskolan (Bostad och bränsle in natura).	300: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergs skola (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund), arvode	965: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson), arvode (Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura).	630: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Linnea Looström), arvode	570: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700: —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Torell), arvode	1,085: —		
Säderskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570: —		
Transport	12,454: —	549,947: —	26,954: —

Transport	12,454: —	549,947: —	26,954: —
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570: —		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode	220: —		
(Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura).			
Städerskan i Hwasserska gården (Granlund), arvode	280: —		
(Bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura).			
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström), arvode	450: —		
Städerskan i Lundby kyrkskola (B. Larsson), arvode	450: —		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor à kr. 8: —	160: —	15,154: —	
Dyrtidstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist och Ekström		6,192: —	
b. 5. Diverse arvoden:			
Till skolläkaren	1,400: —		
„ sjukgymnastik	1,000: —		
„ simläraren	1,708: —		
„ simlärarinnan	1,386: —		
„ 3 tillsyningslärare à 350: —, 1 à 280: — samt 2 à 70: — kr.	1,470: —		
„ tillsyningslärare i slöjd för gossar	350: —		
„ tillsyningslärare i slöjd för flickor	350: —		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850: —		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	250: —	8,764: —	580,057: —
g. Pensioner:			
Till f. folkskollär. C. L. Lindkvist	800: —		
„ f. folkskollär. P. V. Verkelin	800: —		
„ f. folkskollär. G. Ahlm	800: —		
„ f. småskollärarinnan M. Holm	500: —		
„ f. småskollärarinnan J. Kjellin	600: —		
„ f. småskollärarinnan H. Törngren	390: —		
„ f. slöjdlärarinnan E. Hellström	910: —		
„ f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka	200: —		
„ f. städerskan L. Pettersson	200: —		
Transport	5,200: —		607,011: —

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Folkskolan.*

	Transport	5,200: —	607,011: —
Till f. städerskan C. Svedin		300: —	
„ f. städerskan E. Froberg			
„ f. vaktmäst. Blomkvist, förslagsvis		400: —	
„ f. slöjdläraren J. F. Brandt, förslagsvis		600: —	6,500: —
Dyrtidstillägg till pensionärer			3,400: — 9,900: —
h. Premier för olycksfallsförsäkring			375: —
i. Skolträdgårdarna:			
1. Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader		550: —	
Arvode till trädgårdsläraren		1,000: —	1,550: —
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (incl. arvode till vårdaren, 50 kr.)			650: —
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader		750: —	
Arvode till trädgårdsläraren		1,000: —	1,750: —
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)			550: —
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader		750: —	
Arvode till trädgårdsläraren		1,000: —	1,750: —
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kronor)			850: —
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader			400: —
Arvode till trädgårdsläraren			250: —
Omkostnader vid Jakobsbergs skola			200: —
Omkostnader vid Lundby kyrkskola			200: —
Omkostnader vid Rosenlunds skola			200: — 8,350: —
j. Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:			
1. Materiel i läs- och skrivämnen			21,000: —
	Transport		21,000: — 625,636: —

	Transport	21,000: —	625,636: —
2. Slöjdmateriel för gossar		2,000: —	
3. Slöjdmateriel för flickor		4,000: —	
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3,500: —	30,500: —
k. Undervisningsmateriel till skolornas förråd			2,500: —
m. Tandklinik:			
1. Lokalhyra		500: —	
2. Tandläkare, arvode (29/11 1923)		6,000: —	
3. Tandläkare, dyrtidstillägg (förslagsvis)		3,000: —	
4. Arvode till biträde		1,400: —	
5. Förbrukningsartiklar		1,100: —	
Eldning och renhållning		450: —	12,450: —
n. Trycknings- och annonskostnader			2,000: —
o. Lärare- och lärjungebiblioteken:			
Lärarepersonalens bibliotek		400: —	
Lärjungebiblioteket		500: —	
Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek		50: —	950: —
p. Skolresor:			
Bidrag till skolresor för lärjungarna			500: —
r. Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)		6,000: —	
Lokalhyra		600: —	
Eldning och städning		400: —	7,000: —
s. Vatten, värme och belysning:			
1. Vattenavgifter		2,500: —	
2. Uppvärmning		27,000: —	
3. Belysning		3,000: —	32,500: —
t. Skolbad:			
Avlöning till baderskor		700: —	
Handdukstvätt och tvål		800: —	
Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad...		3,150: —	4,650: —
u. Renhållning:			
1. Skurning och rengöring		7,500: —	
2. Renhållning av gårdar		1,400: —	
	Transport	8,900: —	718,686: —

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Folkskolan.*

		Transport	8,900: —	718,686: —
3.	Renhållning m. m. av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs-, och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna		1,000: —	
4.	Sotning		400: —	10,300: —
v.	Diverse utgifter:			
1.	Brandstodsavgifter		1,400: —	
2.	Telefoner till:			
	Djäknebergsskolan	162: —		
	Skepparbacksskolan	110: —		
	Herrgärdsskolan	110: —		
	Folkskoleinspektörens expedition	168: —		
	Folkskoleinspektörens bostad	70: —		
	Korsängsskolan	238: —		
	Lundby skola	137: 32		
	Hammarby skola	114: —		
	Jakobsbergs skola	110: —		
	Tandkliniken	110: —		
	Slöjdlärare Brandts bostad	70: —		
	Samtalsavgifter (förslagsvis)	120: 68	1,520: —	
3.	Postavgifter (förslagsvis)		240: —	
4.	Smärre reparationer av materiel och inventarier		2,500: —	
5.	Barnbespisning (förslagsvis)		10,000: —	
6.	Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000: —	
7.	Oförutsedda utgifter		1,000: —	18,660: —

Utgifter för ränta och amortering:

y.		Resterande lånebelopp	Räntor:	
1.	Obligationslån:			
	1892 års lån	26,250: —	970: —	
	1902 „ „	126 635: —	5,065: 40	
	1907 „ „	29,400: —	1,323: —	
	1910 „ „	263,390: —	11,708: 33	
	1916 „ „	20,890: —	1,044: 50	
	1919 „ „	141,850: —	8,511: —	
	1922 „ „	62,692: 50	3,118: 37	
	1924 „ „	19,380: —	969: —	32,709: 60
2.	Amorteringslån:			
	Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4.5 %	15,320: 41	682: 56	
	Västmanlands läns sparbank à 5 %	12,561: 22	628: 06	
	Västmanlands läns sparbank à 5 %	33,983: 03	1,699: 15	3,009: 77
			Transport	783,365: 37

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Folkskolan.*

		Transport	783,365: 37
z. Lån. Kapitalavbetalningar:			
1. Obligationslån:	Amortering:		
1892 års lån à 4 %	4,000: —		
1902 „ „ à 4 %	5,805: —		
1907 „ „ à 4.5 %	1,100: —		
1910 „ „ à 4.5 %	6,410: —		
1916 „ „ à 5 %	330: —		
1919 „ „ à 6 %	1,450: —		
1922 „ „ à 5 %	650: —		
1924 „ „ à 5 %	340: —	20,085: —	
2. Amorteringslån:			
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	616: 50		
Västmanlands-läns sparbank	347: 94		
Västmanlands läns sparbank	1,053: 05	2,017: 49	
		Summa Kronor	805,467: 86

Inkomster:

4 A. Folkskolan.

a. Statsbidrag:		
1. Till folkskolan:		
För 10 ord. lärare à kr. 2,810: —	28,100: —	
„ 14 ord. lärare à kr. 2,510: —	35,140: —	
„ 9 ord. lärare à kr. 2,210: —	19,890: —	
„ 4 ord. lärare à kr. 1,910: —	7,640: —	90,770: —
„ 14 ord. lärarinnor à kr. 2,310: —	32,340: —	
„ 9 ord. lärarinnor à kr. 2,110: —	18,990: —	
„ 8 ord. lärarinnor à kr. 1,910: —	15,280: —	
„ 3 ord. lärarinnor à kr. 1,710: —	5,130: —	
„ 2 e. o. lärarinnor à kr. 1,350: —	2,700: —	74,440: —
2. Till småskolan:		
För 29 ord. lärarinnor à kr. 1,530: —	44,370: —	
„ 6 ord. lärarinnor à kr. 1,380: —	8,280: —	
„ 5 ord. lärarinnor à kr. 1,230: —	6,150: —	
„ 2 ord. lärarinnor à kr. 1,080: —	2,160: —	
„ 2 e. o. lärarinnor (höstterminen 1927) à kronor 430: 43	860: 86	61,820: 86
	Transport	227,030: 86

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Folkskolan.

		Transport	227,030: 86
3.	Till slöjdundervisningen:		
	För gossar:		
	52 grupper à kr. 146: 88	7,637: 76	
	För flickor:		
	82 grupper à kr. 146: 88	12,044: 16	19,681: 92
4.	Till undervisning i huslig ekonomi:		
	18 kurser à kr. 229: 50		4,131: —
	Dyrtidstillägg:		
5.	Till lärare i läs- och skrivämnen	80,500: —	
6.	Till lärare i slöjd och huslig ekonomi	8,444: —	88,944: —
7.	Till lärjungebiblioteket		150: —
b.	Barnbespisningen, anslag från Vahlbäckska fonden		2,000: —
c.	Arrendemedel:		
	För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37: —
d.	Hyresmedel:		
	För bostäder till lärare		5,600: —
	För uthyrning av skollokaler		400: —
			347,974: 78
e.	Anslag från staden till folkskoleväsendet		457,493: 08
		Summa Kronor	805,467: 86

Bil. litt. C 3.

Förslag

till

utgifts- och inkomststat för Västerås fortsättningskolor för år 1927.

Utgifter:

Lärarearvoden		17,132: —	
Föreståndarearvode		600: —	17,732: —
Fri undervisningsmateriell till skolans lärjungar			2,000: —
Tryck- och annonskostnader			200: —
		Transport	19,932: —

Transport	19,932: —
Städning och renhållning	600: —
Materiell till förråden samt diverse utgifter	2,048: —
Summa Kronor	22,580: —

Inkomster:

Statsbidrag till lärarearvoden	10,580: —
Anslag från staden till fortsättningsskolan	12,000: —
Summa Kronor	22,580: —

Bil. litt. D. 1.

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för högre folkskolan i Västerås sammanträde den 8 oktober 1926.

§ 2.

Upptogs till behandling förslag till 1926 års utgifts- och inkomststat för Västerås högre folkskola, vilket förslag sedermera skulle genom folkskolestyrelsen överlämnas till stadsfullmäktige, och ville styrelsen i ärendet anföra följande:

Efter vederbörlig framställning från ord. läraren Knut Karlfors beslöt styrelsen tillstyrka hans uppflyttning i tredje lönegraden fr. o. m. 1/1 1927. Då emellertid Kungl. Skolöverstyrelsen äger att träffa avgörande härom, bör frågan om sagda uppflyttning göras beroende av skolöverstyrelsens beslut i ärendet.

Föregående år anhöll styrelsen om anslag till läkararvode vid högre folkskolan, enär folkskolans läkare enligt sin instruktion icke vore skyldig att omhänderha läkarvården vid h. folkskolan och ej heller utan ersättning vore villig att taga befattning därmed.

Stadsfullmäktige avslogo emellertid sagda anhållan, vilket haft till följd, att skolan detta år stått utan läkare. Den 5 sistlidne februari ingav styrelsen förnyad framställning till stadsfullmäktige om vidtagande av åtgärder, varigenom hälsovården vid högre folkskolan bleve på ett mera tillfredsställande sätt ordnad. Styrelsen beslöt att återigen göra framställning härom, med anhållan att antingen 160 kronor beviljades för ändamålet, eller att frågan på annat sätt ordnas.

Västerås som ovan.

EM. GRANÉR.

Rätt ur protokollet, betygar

Em. Granér.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Högre folkskolan.

Bil. litt. D. 2.

Förslag

till

utgifts- och inkomststat för Högre folkskolan år 1927.

4 B. Högre folkskolan.

Utgifter:

a.	Undervisningsmaterial		700: —
b.	Löner och arvoden:		
	Arvode till skolans rektor	900: —	
	1 ord. lärare (Fröier), lön i 4:de lönegraden	6,185: —	
	1 ord. lärare (Karlfors), lön i 3:dje lönegraden	5,773: —	
	1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 2:dra lönegraden	4,393: —	
	Arvode till timlärare och sjukvikarie	2,100: —	
	Arvode till slöjdlärare	400: —	
	Arvode till skolläkare	160: —	
	Dyrtidstillägg	5,000: —	24,911: —
c.	Tryckning- och annonskostnader		350: —
d.	Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e.	Biblioteket		300: —
		Summa Kronor	26,868: 50

Inkomster:

a.	Statsbidrag till avlöningar	11,822: —	
	Statsbidrag till dyrtidstillägg	4,315: —	
	Statsbidrag till bibliotek	150: —	16,287: —
b.	Stadens anslag till högre folkskolan		10,581: 50
		Summa Kronor	26,868: 50

Bil. litt. E. 1.

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Undervisningsändamål.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade inkomst- och utgiftsstat får styrelsen för Västerås Arbetareinstitut härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för år 1927 bevilja institutet ett anslag av 17,500: — kronor för uppehållande av institutets biblioteksverksamhet.

Den kraftiga användningen av bibliotekets bokförråd, som styrelsen med glädje och tillfredsställelse kunnat meddela sedan flera år tillbaka, fortsätter alltjämt. Förlidet år utlämnades från biblioteket 83,725 boklån. Den 1 november i år var utlåningssiffran 72,773. Detta visar en ökning för innevarande års tio första månader med 5,571 boklån. Denna starka frekvens — i sig själv ett enbart glädjande förhållande — blir dock givetvis mycket påfrestande för bibliotekets bokförråd, vilket i förhållande till utlåningen är alltför litet, omkring 11,500 band. Många böcker, som ständigt gå i lån, bli rätt snart utslitna och måste ersättas med nya, andra måste bindas om eller repareras på annat sätt.

På grund av de under de sista åren ganska starkt nedsatta anslagen för inköp av litteratur, inbindning och reparationer har ej biblioteket kunnat förses med ny litteratur i den utsträckning, som varit önskvärt, likaså har inbindning och reparationer delvis fått anstå. Skulle dessa förhållanden fortsätta, så kommer biblioteket givetvis att lida skada både vad beträffar dess bokbestånd som dess användning, och detta är väl en utveckling, som säkerligen ingen i samhällsangelägenheter insatt och ansvarskännande person önskar. Ett gott och välordnat biblioteks betydelse i ett samhälle är ju numera något, som inses och erkännes av en var, som har med samhälleligt arbete att göra.

I de flesta med Västerås jämförliga städer lämnas större anslag för biblioteksändamål än här, vilket förhållande av styrelsen påvisades i förlidet års anhållan om anslag. Detta förhållande har ju haft sina starka orsaker i stadens tryckta ekonomi. Styrelsen vill dock nu uttala den bestämda förhoppningen, att den för nästkommande år erhåller det nu begärda anslaget utan nedsättning då detta ej är större än vad som oundgängligen behöves för att biblioteksverksamheten må i görligaste mån kunna upprätthållas.

Västerås den 5 november 1926.

På Västerås Arbetareinstituts styrelses vägnar:

FREDR. FÅHRÆUS.

Georg Leontein.

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Undervisningsändamål.

Bil. litt E. 2.

Utdrag ur protokoll vid styrelsens för Västerås Arbetareinstitut sammanträde den 4 nov 1926.

§ 1.

Upprättades följande inkomst- och utgiftsstat för biblioteket för år 1927:

Inkomster:

Beräknat anslag från Västerås stad	17,500: —
Statsbidrag	400: —
Summa Kronor	17,900: —

Utgifter:

Avlöningar	7,580: —
Inköp av litteratur	4,000: —
Inbindning och reparation av böcker	2,000: —
Hyra	2,400: —
Bränsle och lyse	800: —
Rengöring, eldning och extra vakthållning	600: —
Extra hjälp i biblioteket, trycksaker och diverse	520: —
Summa Kronor	17,900: —

Västerås som ovan.

GEORG LEONTEIN.

Rätt ur protokollet, betygar:

Georg Leontein.

Bil. litt. E. 3.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till sina skrivelser av den 27 nov. 1922, 5 dec. 1923, 8 nov. 1924 samt 24 nov. 1925 får styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning härmed framlägga bilagda förslag till inkomst- och

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Undervisningsändamål

utgiftsstat för anslagsåret 1927—1928. Av en jämförelse med staten för 1926—1927 framgår, att slutsumman kunnat nedpressas från 64,000: — kronor till 63,400: — kronor.

Samtidigt får styrelsen anmäla, att lärjungeavgifterna under innevarande anslagsår sannolikt icke komma att uppgå till det i staten beräknade beloppet, varför staten knappast torde kunna hålla ihop. Under anslagsåret 1925—1926 var förhållandet detsamma. Lärjungeavgifternas summa under detta år uppgick till 4,955: — kronor under det att samma post i statförslaget beräknades till 12,500: — kronor.

Västerås den 9 november 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.
Ordförande.

Sven Elvius.

Bil. litt. E. 4.

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Inkomst- och utgiftsförslag för anslagsåret 1927—1928.

Inkomster:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	22,350: —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,000: —	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,000: —	24,350: —
	B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		350: —
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
5.	Avkastning av donationer och fonder		300: —
6.	Lärjungeavgifter		7,600: —
7.	Säljbar produktion		1,000: —
8.	Att av kommunen tillskjutas		25,800: —
		Summa inkomster	63,400: —

Utgifter;

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	Övriga lärararvoden	42,000: —	44,500: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	2,000: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	2,000: —	4,000: —
		Transport	48,500: —

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Undervisningsändamål.

	Transport	48,500: —
5.	Bibliotekskostnader	700: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen	1,000: —
8.	Stipendier och premier	300: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning	7,500: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)	3,000: —
11.	Övriga utgifter	2,400: —
	Summa utgifter	63,400: —

Bil. litt. F. 1.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Hälsovårds-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hälsovårdsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1927 samt i anledning därav anföra:

Distriktsläkaren skall uppflyttas i tredje lönegraden.

Genom att tillsyningsmannen Holtz beviljas avsked fr. o. m. den 1 januari 1927 upptages en tillsyningsman i 18: I.

Samtliga 4 stadssjuksköterskor äro numera tillsatta.

Kostpengar under semester har hittills utgått med kronor 1: 50 per dag, men anser hälsovårdsnämnden detta belopp vara för lågt tilltaget och föreslår att detsamma höjes till kronor 2: — per dag, vilket belopp innevarande års läns landsting ansett skäligt.

Genom lag den 18 juni 1926 har distriktsbarnmorskas minimilön höjts med 150 kronor för år, varå å staden belöper 50 kronor. Ersättning till tillsyningsmän för hållande av velociped torde från och med år 1927 böra utgå till samtliga tillsyningsmän enär tillsyningsmannen Holtz, som icke åtnjutit denna ersättning, avgår från och med ingången av år 1927. Under rubriken pensioner är i enlighet med Stadsfullmäktiges beslut den 30/9 1926 upptagen pension för förra hälsovårdstillsyningsmannen Holtz.

Telefoner äro upptagna till bägge stadssjuksköterskorna med kronor 120 för var och en.

Bilagda framställning från Västerås stads förening mot tuberkulos om ett anslag om 4,000 kronor tillstyrkes av hälsovårdsnämnden.

Anslaget till Västmanlands läns sjuksköterskeförening utgår.

Utgifterna för hälsovårdsnämndens byrå äro på grund av lokalombyte minskade.

Under köttbesiktningsbyråns stat märkes att ersättning till ett mikroskopistbiträde är upptagen med 300 kronor och sålunda denna avlöningspost höjd från 2,400 till 2,700 kronor.

Vaktmästaren är berättigad till uppflyttning i 11: III.

Utgifterna för tvätt och underhåll av byggnader äro mindre än i 1926 års stat.

Inkomsterna från köttbesiktningsbyrån hava något minskat.

Hälsovårdsnämnden hemställer att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1927.

Västerås den 29 september 1926.

För Hälsovårdsnämnden:
JOHN KARLSSON.

Eric Plantin.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Hälsovårds-nämnden.

Bil. litt. F. 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Hälsovårdsnämnd för år 1927.

Utgifter;

5. Hälso- och sjukvård.

A. **Allmänna hälso- och sjukvården:**

b. 1.	Löner och arvoden:		
	1:ste stadsläkaren, 32: IV		4,035: —
	2:dre stadsläkaren, 28: IV	3,363: —	
	extra arvode	1,600: —	4,963: —
	Distriktsläkaren, 21: III		2,388: —
	Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag).		1,100: —
	1:ste tillsyningsmannen, 24: IV		2,829: —
	En tillsyningsman, 18: IV		2,217: —
	En tillsyningsman 18: I		1,830: —
	En stadssjuksköterska, 6: IV		921: —
	En stadssjuksköterska, 6: I		750: —
	En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: II		648: —
	En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: I		600: —
	Kost å epidemisjukhuset		1,340: —
	Kostpenningar under semester, 60 dagar à 2: — kr.		120: —
	Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor	850: —	
	Ersättning för bostad	350: —	
	Ersättning för bränsle	150: —	
		1,350: —	4,050: —
			27,791: —
	Dyrtidstillägg för ovanstående personal ...		13,168: 30
	Ersättning till tre tillsyningsmän och två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, för hållande av velociped		150: — 41,109: 30
		Transport	41,109: 30

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Hälsovårds-nämnden.

		Transport	41,109: 30	
b. 2. Pensioner:				
Till f. stadsbarnmorskan L. Närström	400: —			
Till f. sjuksköterskan K. Thunell	500: —			
Till f. hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	1,450: —	2,350: —		
Dyrtidstillägg till ovanstående		1,175: —	3,525: —	
c. Diverse utgifter:				
1. Barnmorskorna:				
Tre telefoner à 70 kr.	210: —			
Förbrukningsartiklar	100: —	310: —		
2. Kostnader för skyddskoppympning		100: —		
3. Telefoner till:				
1:ste stadsläkarens bostad	70: —			
2:dre stadsläkarens bostad	70: —			
Distriktsläkarens bostad	70: —			
Stadssjuksköterskornas bostad	240: —			
Hälsovårdsnämndens byrå	160: —			
1:ste tillsyningsmannens bostad	70: —			
Samtalsavgifter, förslagsvis	10: —	690: —		
4. Desinfektionskostnader		400: —		
5. Tryck- och annonskostnader		200: —		
6. Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200: —		
7. Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000: —		
Lokalhyra till d:o		600: —		
9. Ambulansautomobilen:				
Drift- och underhållskostnader	700: —			
Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000: —	3,700: —		
10. Premier för olycksfallsförsäkringar		78: —		
11. Hälsovårdsnämndens byrå:				
Hyra för år 1927	300: —			
Städning, eldning och belysning	500: —	800: —	12,078: —	56,712: 30
B. **Bostadsinspektionen:**				
b. Löner och arvoden:				
Bostadsinspektrisen, 19: II	2,055: —			
Dyrtidstillägg	1,524: 75	3,579: 75		
Ersättning för hållande av velociped		30: —	3,609: 75	
		Transport	3,609: 75	56,712: 30

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Hälsovårds-nämnden.*

	Transport	3,609: 75	56,712: 30
c. Övriga utgifter:			
Tryck, annonser och diverse		50: —	3,659: 75
C. **Köttbesiktningsbyrån:**			
b. Löner och arvoden:			
Föreståndaren, 29: IV ..... 3,531: —			
Extra arvode ..... 2,000: —	5,531: —		
En andre besiktningsman, arvode (28/12 1918)	1,300: —		
En tillsyningsman, 18: IV	2,217: —		
Vaktmästaren, 11: III ..... 1,374: —			
Extra arvode ..... 600: —			
1,974: —			
Avgår för 1 rum och kök med värme ..... 519: —	1,455: —		
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920) ...	2,800: —		
Två mikroskopister, arvode à kr.	2,700: —		
Ersättning till en tillsyningsman för hållande av velociped	30: —		
Dyrtidstillägg till ordinarie personal	4,817: 10	20,850: 10	
c. Diverse utgifter:			
1. Värme, belysning och vatten	700: —		
2. Telefoner till:			
Byråns expedition ..... 212: —			
Tillsyningsman Forsbergs bostad 70: —	282: —		
3. Tvätt	150: —		
4. Underhåll av byggnader	500: —		
5. Hyra	3,000: —		
6. Premie för olycksfallsförsäkring	48: —		
7. Diverse	600: —	5,280: —	26,130: 10
D. **Polikliniken för könssjuka:**			
Värme, lyse och städning		750: —	
Lokalhyra		600: —	
Telefon		110: —	
Diverse		300: —	1,760: —
		Summa Kronor	88,262: 15

Inkomster:

5. älso- och sjukvård.

A. **Allmänna hälso- och sjukvården:**

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,100: —	
Transport	1,100: —	

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Hälsovårds-nämnden.

Transport	1,100: —		
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	400: —		
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —		
4. Protokollslösen	300: —	2,600: —	
C. **Köttbesiktningsbyrån:**			
Besiktningsavgifter	26,130: 10		
Vågavgifter	2,500: —	28,630: 10	31,230: 10
Brist att genom uttaxering fyllas			57,032: 05
		Summa Kronor	88,262: 15

Bil. litt. F. 3.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Under hänvisning till bilagda räkenskapsutdrag får Västerås stads förening mot tuberkulos vördsamt hemställa, att Stadsfullmäktige ville i likhet med vad som förut skett under en följd av år bevilja föreningen ett anslag för år 1927 å 4,000 kronor.

Västerås den 27 september 1926.

För Västerås stads förening mot tuberkulos:
J. V. ÖDMAN.

Bil. litt. F. 4.

Västerås stads förening mot tuberkulos.

Sammandrag av inkomster- och utgifter år 1925.

Inkomster.

Anslag från Västerås stad m. fl.	5,700: —
Statsanslag	2,737: 42
Inkomst av Majblomman	1,318: 52
Årsavgifter	800: —
Räntor	1,483: 69
Årets underskott	1,950: 42
Kronor	13,990: 05

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Hälsovårds-nämnden.

Utgifter.

Organiserad barnavård	5,902: 45
Utdelat understöd	2,564: 26
Avlöningar	4,076: 04
Expeditionskostnader	448: 21
Underhåll av dispensärlokal	422: 28
Resor i dispensärens tjänst	94: 25
Övriga omkostnader	186: 50
Omkostnader för fastigheten Lindersnäs	296: 06
Kronor	13,990: 05

Likheten med räkenskapsutdraget intygas.

Västerås den 25 september 1926.

J. HULT.

Kassör och räkenskapsförare i Västerås stads förening mot tuberkulos.

Bil. litt. G 1. N:o 78.

Budget-förslag 1927.

Planterings-nämnden.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Planteringsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för år 1927 och i anledning därav anföra:

Nämnden hemställer att anslaget för Vasaparkens underhåll måtte höjas med 500 kronor. Oaktat den allra största sparsamhet hava kostnaderna härför icke kunnat hållas inom det beviljade anslaget av 4,000 kronor. Som ytterligare skäl bör betonas att en del av 400 års jubileumsfestligheterna under år 1927 torde komma att förläggas till Vasaparken, och att det måste anses vara en hederssak för staden att den plats, varest de händelser, varom festen rör sig, utspelats, befinner sig i det bästa möjliga skick.

Anslaget till underhållet av Stallhagen Mariaberget och Käringberget bör höjas med 500 kronor.

Underhållet särskilt av Mariaberget ställer sig kostsamt, då vid starkare regnflöden sand och pinnmo rinna ned från berget å Hållgatan och åter måste föras upp. Planen framför flicklärоverkt skall hållas i ordentligt skick, varjämte anordnade blomstergrupper draga sina kostnader.

Med hänsyn såväl härtill som ock till att områdena äro ganska omfattande, är det omöjligt att sköta dem tillfredsställande utan ett ökat anslag.

Botaniska trädgården tarvar ett med 100 kronor förhöjt anslag. Intresset för denn aträdgård är synnerligen stort bland stadens blomsterälskande allmänhet, och torde intresset böra besvaras från stadens sida genom en god omvårdnad av trädgården.

Fågelbeståndet i Svartån har avsevärt utökats, vadan för tillsynen häröver äskas 500 kronor.

Vid upprättande av sitt förslag till budget för innevarande år hemställde nämnden om anslag för alléplantering utefter Tegnérgatan. Denna framställning blev emellertid avslagen.

Nämnden förnyar nu sin framställning. Genom en omnibuslinjes framdragande över denna gata har trafiken där blivit allt livligare och torde kunna förutses, att om gatan fortsattes österut, trafikleden blir en av de viktigaste mellan de östra stadsdelarna och stadens centrum. Det torde därför vara välbetänkt att redan nu ordna denna gata, som i sitt nuvarande skick gör ett mycket ödsligt intryck.

Den i västra delen av Södra esplanaden, utefter järnvägen, liggande lilla parkanläggningen bör omläggas efter modärna principer. Genom anläggande av en enda huvudgång i sträckning i stort sett paralellt med järnvägen skulle praktiska och estetiska synpunkter komma att förenas, och parkanläggningen bliva betydligt mer tilltalande.

Frågan om bekvämlighetsinrättning å Djäkneberget är alltjämt olöst. Denna fråga har sedan länge varit föremål för behandling. Redan den

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Planteringsnämnden.*

15 december 1910 anslogo Stadsfullmäktige efter framställning av dåvarande Trädplanteringssällskapet i 1911 års stat 1,000 kronor för ifrågavarande ändamål. Som emellertid någon bekvämlighetsinrättning ej kom till utförande, är sedan dess nämnda belopp reserverat.

År 1920 gjorde magistraten i staden till Drätselkammaren erinran om nödvändigheten av att en bekvämlighetsinrättning uppfördes å Djäkneberget, utan att dock detta föranledde någon åtgärd. I sitt förslag till budget för år 1923 återupptog planteringsnämnden denna fråga och begärde då ytterligare ett anslag av 1,500 kronor, men vann förslaget ej Stadsfullmäktiges bifall.

Planteringsnämnden anser nu tillfället vara lämpligt förnya sitt förslag, då genom den s. k. svalbodens förflyttning till Vallby friluftsmuséum erfordras uppförande av en redskapsbod å Djäkneberget. Härigenom skulle dessa två anläggningar kunna utföras i ett sammanhang. Nämnden anförde i 1923 års budgetförslag följande:

"För närvarande finnes som bekant å Djäkneberget ett mindre avträde försett med vanliga plåtkärl, beläget jämte redskapsboden å bergets västra område nordväst om paviljongen. Urinkur saknas däremot helt och hållet.

Detta avträdes plats är synnerligen illa valt och stör intrycket vid den västligaste uppgången från berget.

Härtill kommer att bekvämlighetsinrättningen är allt för liten och ej blott närmast omkring densamma utan mellan denna och stenmuren osnyggas på ett för trevnaden å berget upprörande sätt, varför åtgärder måste vidtagas, som rätta missförhållandena",

Denna motivering är alltfort bärande. Genom den nuvarande inrättningens förflyttning utanför muren väster om Djäkneberget skulle den promenadgång, där densamma nu är uppställd kunna ordnas som en vacker hålväg.

Redskapsboden, med avträden, bör uppföras utanför sydvästra delen av Djäknebergsmuren i en liten sänka som i sydvästlig riktning går ned mot Djäknebergsgatan, ungefär i höjd med tomten Jakobsberg n:r 4 på andra sidan gatan. Avträdena skulle förses med vanliga torvmullklosetter.

Planteringsnämnden har preliminärt, av de under rivning varande byggnaderna inom kvarteret Melker inköpt en gammal timrad bod, och erfordras för byggnadens återuppförande och avträdenas inrättande utöver förut beviljade medel ett anslag av 1,000 kronor.

Behovet av en redskapsbod å Djäkneberget torde för alla stå klart och då med ringa ökade kostnader avträden kunna därinom inrymmas hemställer Planteringsnämnden att denna fråga nu måtte erhålla sin slutliga lösning, och själva berget befrias från den nuvarande vanprydande bekvämlighetsinrättningen.

Inkomsterna äro upptagna till samma belopp som innevarande år.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Planteringsnämnden.*

Planteringsnämnden hemställer att Stadsfullmäktige ville godkänna bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för Nämnden för år 1927.

Västerås den 18 oktober 1926.

För Planteringsnämnden:
AND. PERS.

Eric Plantin.

Bil. litt. G. 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads planteringar år 1927.

6 C. Planteringar.

Utgifter:

a.	Löner och arvoden:		
	Stadsträdgårdsmästaren, 30: III	3,516: —	
	Trädgårdsmästaren, 18: II	1,959: —	
	Elever, förslagsvis	5,000: —	
	Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1927	1,050: —	
	Pensionsersättning till änkefru Forsberg	500: —	
	Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,651: 35	
	Dyrtidstillägg å Fru Forsbergs pensionsersättning	250: —	15,926: 35
c.	Skötsel och underhåll:		
	1. Vasaparken inklusive parken vid Aseas kontor	4,500: —	
	2. Stadsparken	1,500: —	
	3. Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100: —	
	Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre allm. läroverket och Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringen	6,000: —	
	4. Rudbecksparken	500: —	
	5. Djäkneberget	3,000: —	
	6 Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	1,500: —	
	7. Elba och östra holmen	1,500: —	
	8. Botaniska trädgården vid högre allm. läroverket	800: —	
	9. Slottsparken	1,000: —	
	Transport	24,400: —	15,926: 35

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Planterings-nämnden.

	Transport	24,400: —	15,926: 35
10.	Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	1,200: —	
11.	Körslor till alla planteringar	2,500: —	
12.	Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000: —	
13.	Reparation av redskap	1,000: —	
14.	Grus till alla planteringar	2,000: —	
15.	Tillsyn av fåglar i Svartån	500: —	
16	Brandstods- och telefonavgifter	250: —	
17.	Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	400: —	
18.	Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65: —	
19.	Oförutsedda utgifter	750: —	
20.	Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700: —	
21.	Målning av soffor	500: —	37,265: —
d.	Extra utgifter:		
	Plantering av träd i Tegnérgatan, 96 träd à 20: —	1,920: —	
	Omläggning av parken vid Södra Esplanaden	600: —	
	Uppförande av en redskapsbod med avträde å Djäkneberget	1,000: —	3,520: —
	Summa kronor		56,711: 35

Inkomster:

1.	Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,000: —	
1.	Ersättning från Domkyrkokomissionen för skötsel av planerna kring domkyrkan	100: —	
2.	Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
5.	Ersättning från Allm Svenska El. A.-B. för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
3.	Försäljningsmedel och dekorationer	2,000: —	7,600: —
	Brist att genom uttaxering fyllas		49,111: 35
	Summa kronor		56,711: 35

Till Drätselkammaren i Västerås.

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Djurskydds-föreningen.

Jämlikt styrelsens för Västmanlands läns djurskyddsförening beslut den 23 september 1926 göres härmed förnyad framställning därom att det anslag, som för närvarande utgår i och för utfodring av änderna i Svartån, måtte komma föreningen till godo.

Förennigen har under närmaste åren genom därför särskilt anställd man låtit i familjerna hämta överblivet bröd och med cirka 4 à 5 kilo dagligen under vintern utspisa dessa änder och anhåller nu endast om anslag å 100 kronor för avlöning av den person, som ombesörjer uppsamlandet av brödet och bespisningen.

Något hinder kan väl ej gärna härför finnas i all synnerhet i en tid då all sparsamhet med stadens medel ju måste iakttagas.

Västerås den 4 oktober 1926.

För Västmanlands läns djurskyddsförening:
CLAES NORDMARK.
Ordförande.

John Widgren.
Sekr.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Bil. litt. H. 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

För de under Vatten- och Gasverksstyrelsen lydande verk får styrelsen härmed avgiva förslag till inkomst- och utgiftsstat för 1927.

Dyrtidstilläggen äro beräknade efter ett indextal av 175 eller samma siffra, som lades till grund för beräkning av innevarande års dyrtidstillägg.

I innevarande års förslag till stat för verkens räkenskapskontor hade styrelsen upptagit 2,000 kr. för tillfällig kontorshjälp. På av Drätselkammaren anförda skäl, nämligen att Kammaren ej vore övertygad om behovet av dylik arbetskraft, enär tillfällig anhopning av göromålen kunde avverkas genom övertidsarbete, beviljade Stadsfullmäktige ej anslaget. Som styrelsen förra året anförde, är personalen på tekniska verkens kontor så knappt tillmätt, att förhållandet ej är avhjälpt genom enbart övertidsarbete. Extra hjälp måste anlitas och utgifterna för denna böra föras på förvaltningen och ej på andra konton, varför styrelsen i nästkommande års förvaltningskostnader för ifrågavarande ändamål insatt 1,000 kronor.

Anslag till inköp av samtliga slag av mätare har tidigare utgått av lånemedel. Emellertid föreskrev Kungl. Maj:t vid ett tillfälle, att lånemedel ej finge användas för dylika ändamål, med undantag dock för vattenverket. Under senare åren har på grund härav utgifter för anskaffande av nya gas- och elektriska mätare upptagits bland verkens direkta utgifter. Men icke heller för nyanskaffning av vattenmätare hava lånemedel på sista tiden anlitats, utan har i stället för ändamålet medel anslagits ur tekniska verkens amorteringsfond. Styrelsen anser dock att för ernående av likformighet steget nu bör tagas fullt ut även beträffande vattenmätarne, så att nyanskaffning av sådan bestrides av verkets löpande inkomster, och har därför för ändamålet erforderlig anslagspost upptagits bland vattenverkets utgifter.

För justeraren av gas- och vattenmätare liksom även för justeraren av elektriska mätare föreslår styrelsen uppflyttning från 17:de till 18:de lönegruppen, i vilken sistnämnda grupp en del förmän äro placerade. De avdelningar, som omhänderhavas av berörda befattningshavare, hava under årens lopp växt ut så att inom varje avdelning flera man numera sysselsättas. Justerarna utöva sålunda förmans befattning. Dessa avdelningar syssla icke blott med justering och reparation av mätare utan även med andra till respektive områden hörande apparater och instrument såsom gasbadkaminer, fjärrtändare och tändarur, gatulyktor, elektriska instrument av olika slag m. m. Innehavare av dylika befattningar måste äga en mångårig praktisk utbildning och har styrelsen på grund härav och de med ifrågavarande platser förbundna arbeten, därvid särskilt bör påpekas det ansvar, som åvilar justerareförmännen med avseende

på mätarens riktiga funktion, ej längre kunnat uraktlåta att beakta deras framställningar rörande förbättrade löneförmåner. N:o 78. *Budget-förslag 1927. Vatten- och Gasverks-styrelsen.*

I nedanstående visas en jämförelse mellan de för innevarande år i budgeten insatta summor och de för 1927 beräknade.

		Inkomster	Utgifter	Behållning	
Vattenverket	1926 ..	167,000: —	127,504: —	39,496: —	
	1927 ..	187,000: —	127,020: —		59,980: —
Gasverket	1926 ..	344,600: —	296,812: —	47,788: —	
	1927 ..	351,000: —	317,801: —		33,199: —
Elektr.-verk.	1926 ..	619,500: —	389,135: —	230,365: —	
	1927 ..	633,000: —	400,764: —		232,236: —
			Summa behållning	317,649: —	325,415: —
Avloppsledn.	1926 ..	46,250: —	89,520: —	rest. 43,270: —	
	1927 ..	50,000: —	91,505: —	„	41,505: —
			Överskott	274,379: —	283,910: —

Då jämlikt beslut av Stadsfullmäktige anläggningskostnaden kronor 4,915: — för ett under innevarande år utfört avlopp i Pilgatan skall utgå av 1927 års vinstmedel vid verken, minskas ovanstående vinst kronor 283,910: — till kr. 278,995: —.

Såsom styrelsen i skrivelse till Stadsfullmäktige av den 16 innevarande november anförde, har styrelsen måst inköpa gaskol till ett högre pris än under normala förhållanden är fallet. Enär en del av dessa ökade kolkostnader drabbar 1927 års stat, har gasverkets vinst måst beräknas till ett lägre belopp än för innevarande år.

Med avseende på gatubelysningen föreslår styrelsen förbättrad belysning i Kopparbergsvägen mellan Södra Esplanaden och Smedjegatan samt i Nedre Trädgårdsgatan och Hamngatan mellan elektricitetsverket och Södra Esplanaden. Nuvarande gaslyktor skulle för detta ändamål utbytas mot elektriska lampor och belysningen samtidigt förstärkas. Belysningsstyrkan kan nämligen ej anses tillfredsställande i anseende till under senare åren ökad trafik. I stället för halvsläckningen kl. halv 12 — ungefär varannan lykta släckes — skulle det ordnas så, att genom spänningssänkning å strömmen ljusstyrkan å lamporna minskas till hälften. Lyktornas ljusstyrka, som normalt motsvarar 200 normalljus, minskas då till 100 normalljus eller till ungefär samma styrka som för en gaslykta. Denna åtgärd medför, förutom minskning av de årliga belysningskostnaderna, även fördelen av att också under natten erhålles en mera jämt fördelad belysning än som är fallet, om endast varannan lykta brinner. Anläggningskostnaderna äro beräknade till:

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Vatten- och Gasverksstyrelsen.*

Transformatoranläggning m. m.	2,300: —
Kopparbergsvägen 11 st. 200 nlj.-lampor med stolpar, ledningar och övrigt tillbehör	4,300: —
Nedre Trädgårdsgatan och Hamngatan 8 st. lampor lika föregående	3,800: —
Kronor	10,400: —

Belysningsstyrkan ökas i Kopparbergsvägen från 900 till 2,200 och i Nedre Trädgårdsgatan och Hamngatan från 1,000 till 1,400 normalljus. Årliga belysningskostnaderna minskas i förstnämnda fallet från 1,004 till 880 och i sistnämnda från 825 till 560 kr. eller sammanlagt 389 kr. Genom här nämnda anordning anser styrelsen att belysningen skall bliva ordnad på ett tillfredsställande sätt.

Å stadshusets gård finnas 3 st. gaslyktor, som bekostas av staden och kräva en årlig kostnad av kronor 240: —. Dessa kunna ersättas med en elektrisk nattbrinnare för 200 normalljus; anläggn.-kostn. kr. 250: —, årlig kostnad kr. 100: —.

Förutom här omnämnda förslag har styrelsen, delvis på därom från enskilda gjorda framställningar, medtagit ännu några stycken lampor. Samtliga förslag äro upptagna i nedanstående sammanställning.

	Anl.-kostnad	Årlig kostnad nu	Årlig kostnad sedan	Ökn.	Bespar.
Kopparbergsvägen	4,300:—	1,004:—	880:—		124:—
N. Trädgårdsgatan o. Hamngatan	3,800:—	825:—	560:—		265:—
Transformatoranläggning för ovanstående	2,300:—				
Stadshusets gård	250:—	240:—	100:—		140:—
Korsn. Kaplans- och Karlsgatan, gaslykta utbytes mot el. lampa	100:—	155:—	100:—		55:—
Munkgatan framför St. Westmannia, befintlig gaslykta ändras från B- till A-br.		80:—	155:—	75:—	
Korsn. Drottningg. och Sandvretsgat., nuv. lyktavstånd för stort, 1 st. elektr. lykta uppsättes	50:—		100:—	100:—	
Korsn. Urgatan och Hagagatan, nuv. lyktavstånd för stort, 1 st. elektr. lykta uppsättes	100:—		100:—	100:—	
Korsn. Thunbyvägen o. Gustavsborgsgat., nuv. lyktavstånd för stort, 1 st. elektr. lykta uppsättes	50:—		100:—	100:—	

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Östermalmsgat. mellan Allé- och Bäckgat. Endast 1 st. gaslykta finnes. Gatans längd=240 m. Förslag: 3 st. elektr. lyktor, därav 1 st. nattbr. Gaslyktan borttages	750:—	155:—	220:—	65:—

För anskaffande av en del s. k. varaktiga inventarier, dit även räknas vissa instrument och apparater, hemställer styrelsen om ett anslag av 100 kronor.

Till diverse mindre utsträckningar av ledningsnäten jämte serviser plägar varje år lämnas ett förslagsanslag. För innevarande år är detta satt till 15,000 kr., men torde för nästa år anslaget kunna minskas till 10,000: — kronor.

Åberopande vad här anförts får Vatten- och Gasverksstyrelsen hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta:

1:o) att godkänna styrelsens förslag rörande uppflyttning av mätarejusteraren vid gas- och vattenverket samt mätarejusteraren vid elektricitetsverket från 17:de till 18:de lönegruppen;

2:o) att av uttaxerade medel anvisa ett anslag å 11,700 kr. för utökning och omändring av gatubelysningen på sätt styrelsen i det föregående föreslagit;

3:o) att för anskaffande av s. k. varaktiga inventarier anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kr. att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond;

4:o) att ur samma fond bevilja ett förslagsanslag å 10,000 kr. till täckande av kostnader för diverse mindre ledningsutsträckningar jämte serviser;

5:o) att i övrigt godkänna styrlesens förslag till inkomst- och utgiftsstat för år 1927.

Västerås den 9 november 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Vatten- och Gasverksstyrelsen.

Bil. litt. H. 2.

Förslag

till

Utgifts- och inkomststat för Vatten- och Avloppslednings- samt Gas- och Elektricitetsverken för år 1927.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:		
Föreståndaren, 49: IV		8,625: —
Assistenten vid Vatten-, avloppslednings- och gasverken, 36: III		4,488: —
Assistenten vid elektricitetsverket, 36: III		4,488: —
Kamreraren, 36: III		4,488: —
Bokhållaren, 19: IV		2,325: —
Kassörskan, 19: IV		2,325: —
Förrådsförmannen, 19: IV		2,325: —
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 15: IV		1,893: —
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 15: III		1,782: —
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 14: IV	1,785: —	
Personligt lönetillägg	50: —	1,835: —
Manligt kontorsbiträde, 2:a kl., 13: IV		1,677: —
Avläsareförmannen, 17: IV		2,109: —
Avläsare, 16: IV, 3 st. à 2,001: —		6,003: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal		27,806: —
Ritbiträde, förslagsvis		1,800: —
Revisionskostnader		1,200: —
Springpojkar		1,000: —
Tillfällig kontorshjälp		1,000: —
	Kronor	77,169: —
Därav påföres:		
Vattenverket		10,800: —
Avloppsledningarna		6,900: —
Gasverket		17,000: -
Elektricitetsverket		37,800: —
Installationsarbeten		4,669: —
	Kronor	77,169: —
Diverse utgifter:		
Läkararvode, sjukavlöning, medicin		5,000: —
Olycksfallsförsäkring och -ersättning		2,500: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial, annonser m. m.		5,000: —
	Transport	12,500: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		12,500: —
Telefonavgifter för ledningar till:		
Föreståndarens expedition	180: —	
Föreståndarens bostad	70: —	
Kamrerarens expedition	110: —	
Assistenternas expedition	110: —	
Assistenten Heimers bostad	70: —	
Assistenten Lönnqvists bostad	70: —	
Förrådet	110: —	
Förmännens expedition	186: —	
Elektricitetsverket	160: —	
Vattenverket	190: —	
Vattenborgen	110: —	
Montörförmannens bostad med anknytning	160: —	
Gasmästarens bostad	70: —	
Rörnätsförmannens bostad	70: —	
Samtalsavgifter, förslagsvis	534: —	2,200: —
Renhållning, eldning, städning och belysning för kontor och förråd		4,200: —
Brandförsäkringar för samt underhåll av kontors- och förrådsbyggnader, inventarier och verktyg		3,500: —
Diverse såsom resor, föreningsavgifter m. m.		1,000: —
Kronor		23,400: —

Därav påföres

Vattenverket	3,300: —
Avloppsledningarna	2,100: —
Gasverket	5,100: —
Elektricitetsverket	11,500: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	23,400: —

VATTENVERKET.

Inkomster:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	185,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten m. m.	800: —
Kronor	187,000: —

Utgifter:

Driftskostnader:

Elektrisk ström, kol, smörjoljor m. m.	24,600: —
Transport	24,600: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

			Transport	24,600: —
Underhållskostnader:				
Fastigheter, maskiner, ledningsnät, mätare m. m.				17,500: —
Avlöningar och pensioner:				
Förvaltningen enligt ovan			10,800: —	
Maskinmästaren, 20: IV		2,433: —		
Maskinisten, 16: IV		2,001: —		
Rörnätsförmannen, 18: IV		2,217: —		
Vårdaren av vattenborgen, 14: IV		1,785: —		
Pensionären Sofia Risberg (25/11 1920)		500: —		
Pensionären Augusta Lönnqvist (28/3 1923)		600: —		
Understödstag. J. G. Johansson (25/1 1923)		600: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925), (hälften)		315: —		
		10,451: —		
Dyrtidstillägg		7,139: —		
		17,590: —		
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten	1,646: —			
Andel i avlöning till förmän: Avloppsledningarna och Gasverket	2,550: —	4,196: —	13,394: —	24,194: —
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			3,300: —	
Brandförsäkringar och utskylder			5,370: —	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö		1,600: —		
Avgift till Hamre gård		150: —	1,750: —	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö			440: —	
Analyser, skjutsar m. m.			400: —	
Avskrivning av fordringar			500: —	11,760: —
Ränta och amortering: Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916).				
Räntor			23,197: —	
Amortering			24,769: —	47,966: —
Inköp av vattenmätare, förslagsvis				1,000: —
			Summa utgifter	127,020: —
Inkomster utöver utgifter				59,980: —
			Kronor	187,000: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Utgifter:

Driftkostnader:		
Elektrisk ström samt oljor m. m. för driften i pumpstationen	3,100:—	
Rensning av brunnar och spolning av ledningar	11,800:—	14,900:—
Underhållskostnader:		
Pumpstation och ledningsnät		8,500:—
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	6,900:—	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275:—	
Avlöning för driften i pumpstationen	3,900:—	12,075:—
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		2,100:—
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen		
Räntor	39,800:—	
Amortering	14,130:—	53,930:—
Summa utgifter		91,505:—
Härifrån avgår avgifter för cirka 2,000 st. vattenklosetter à 25 kr.		50,000:—
Återstår Kronor		41,505:—
Avloppsledning i Pilgatan (enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1926)		4,915:—
Summa utgifter		46,420:—

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	30,800:—
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	246,400:—
Koks och tjära	73,300:—
Installationsarbeten	500:—
Kronor	351,000:—

Utgifter:

Driftkostnader:		
Gaskol	141,400:—	
Övriga kostnader	18,900:—	160,300:—
Transport		160,300:—

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

		Transport	160,300: —
Underhållskostnader:			
Fastigheter, ugnar, ledningar, gaslyktor och gasmätare			23,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		17,000: —	
Gasmästaren, 22: IV	2,631: —		
Justerareförmannen, 18: IV	2,217: —		
Pensionären A. H. Eriksson (30/10 1919)	1,170: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) (hälften)	315: —		
Pensionären C. G. Gustavsson (22/6 1925)	1,170: —	8,003: —	
Dyrtidstillägg		4,959: —	
Eldare		35,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförman		1,275: —	
		66,237: —	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner		823: —	65,414: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		5,100: —	
Brandförsäkringar och utskylder		8,800: —	
Bränsle åt gasmästaren		220: —	
Hyra för bostad åt gasmästaren		950: —	
Analyser; skjutsar m. m.		700: —	
Avskrivning av fordringar		1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten (16/5 1917)		2,800: —	19,570: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan 30/11 1911, 21/12 1916).			
Räntor		17,689: —	
Amortering		22,314: —	40,003: —
Åttonde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916—18 (15 år)			5,514: —
Inköp av gasmätare år 1927, förslagsvis			4,000: —
		Summa utgifter	317,801: —
Inkomster utöver utgifter			33,199: —
		Kronor	351,000: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	30,400:—
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	602,000:—
Installationsarbeten	600:—
Kronor	633,000:—

Utgifter:

Driftkostnader:			
Elektrisk energi		105,500:—	
Övriga driftkostnader		18,000:—	123,500:—
Underhållskostnader:			
Fastigheter, maskiner, batterier, ledningsnät och mätare			59,000:—
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		37,800:—	
Maskinmästaren, 26: IV	3,027:—		
Maskinisterna, 17: IV, 3 st. à 2,109:—	6,327:—		
Montörförmannen, 19: IV	2,325:—		
Justerareförmannen, 18: III	2,088:—		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500:—		
Pensionären Hilma Boholm (22/2 1923)	632:70	14,899:70	
		52,699:70	
Dyrtidstillägg		10,361:30	
Extra maskinist, förslagsvis		3,500:—	
		66,561:—	
Avgår värdet av naturaförmåner för maskinmästaren		823:—	65,738:—
Turbinhusdriften:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11) 1911		3,000:—	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckor		500:—	
Övriga kostnader för drift och underhåll		1,000:—	4,500:—
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		11,500:—	
Brandförsäkringar och utskylder		32,500:—	
Bränsle åt maskinmästaren		220:—	
Skjutsar och diverse		900:—	
Avskrivning av fordringar		2,500:—	47,620:—
		Transport	300,358:—

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

		Transport	300,358: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911).			
Räntor:			
Elektricitetsverket	31,859: —		
Turbinhuset	1,537: —	33,396: —	
Amortering:			
Elektricitetsverket	46,769: —		
Turbinhuset	1,764: —	48,533: —	81,929: —
Sista årets amortering av elektr. mätare, inköpta åren 1916—18 (8 år)		13,477: —	
Inköp av elektr. mätare år 1927, förslagsvis		5,000: —	18,477: —
		Summa utgifter	400,764: —
Inkomster utöver utgifter			232,236: —
		Kronor	633,000: —

Västerås den 9 november 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

Bil. litt. I 1. N:o 78.

Budget-förslag 1927. Hamnen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hamnstyrelsen får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1927 och i anledning därav anföra.

I budgetförslagets uppställning har den förändring vidtagits, att det balanserade underskottet varken uppförts som utgifts- eller inkomstpost, vilket det ju ej heller rätteligen är.

Under rubriken nyanläggningar är upptaget kostnaden för den under år 1926 anskaffade motorbåten med 2,600 kronor. För drift och underhåll av densamma begäres 200 kronor.

Träkajerna till östra hamnbyggnaden börja befinna sig i dåligt skick och reparationer äro nödvändiga. Särskilt är detta fallet i kajens västliga del, där Sveabolagets ångfartyg hava sin tilläggsplats. Med hänsyn till kostnaderna, cirka 100 kronor pr löpmeter, böra reparationerna fördelas över ett antal år. För året äskas ett anslag av 5,000 kronor.

Kostnaderna för grusning kunna år 1927 sänkas till 500 kronor.

Hamnkaptenen är berättigad till uppflyttning i tredje lönegraden.

Utgiftsposten, skrivmaterial och tryck är sänkt med 200 kronor.

För biträde å hamnkontoret, på vilket efter djuphamnens tillkomst och då hamnkaptenens arbete alltmer måste vara förlagt utomhus, högre anspråk måste ställas, nödgas styrelsen begära ett med 300 kronor förhöjt anslag.

Då belysningen något utökats äro belysningskostnaderna höjda med 100 kronor.

På grund av Riksförsäkringsanstaltens tariffering är olycksfallsförsäkringspremien höjd till 250 kronor.

Vid angivande av förslag till budget för år 1920 anmälde Hamnstyrelsen att beviljade anslag för utbyggande av hamnen österut överskridits med 23,583 kronor 30 öre och beräknades kostnaderna för år 1920 förslagsvis till 40,000 kronor. Detta belopp har sedan år efter år ökats. I oktober 1922 anmälde Hamnstyrelsen vidare att kostnaderna för mudderverkets drift från den 1 juli 1918 till 1921 års slut komme att påföras hamnbyggnadskontot.

I dessa driftskostnader hava även inräknats amortering å den kostnad mudderverkets anskaffning och iordningställande betingat. Som emellertid denna kostnad till avsevärd del bestritts av skatte- och försäljningsmedel, har av amorteringarne, sedan återstående del av anskaffningskostnaden täckts, bildats en förnyelsefond. Då Hamnstyrelsen anser, att hamnens nybyggnad ej skäligen bör belastas med större del av amorteringarne än som erfordras, för att verket skall vara till fullo betalt, bör den förnyelsefond å 44,620 kronor 70 öre, som bildats sedan mudderverket med 1920 års amortering till fullo betalts, avskrivas från skulden till

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Hamnen.*

Drätselkammaren. Denna fond ingår också i det belopp, 230,000 kronor, som förslagsvis finnes upptaget i 1926 års budget, såsom förskotterat av Drätslekammaren för den nya hamnbyggnaden. Skulden till Drätselkammaren uppgår vid 1925 års bokslut till 228,173 kronor 90 öre. Skulden har ej ökats under innevarande år.

Hamnens skuld till Drätselkammaren uppgår således efter den föreslagna avskrivningen till 183,553 kronor 20 öre. Då hamnbyggnaden österut är fullbordad föreslår Hamnstyrelsen Stadsfullmäktige att besluta, att berörda kostnader skola täckas av lånemedel.

Posten diverse och oförutsedda utgifter är för utjämning av budgeten höjd med 337 kronor 51 öre.

Inkomsterna å hamnens budget äro beräknade med hänsyn till 1925 års och innevarande årets inkomster. Budgetförslagets inkomster överstiga inkomsterna i innevarande års budget med cirka 13,000 kronor.

Utgifter och inkomster i Hamnmaskineriernas budget äro uppsatta efter iakttagande av 1925 års och innevarande års utgifter och inkomster.

En minskad användning av hamnens kranar kan iakttagas. Detta är beroende på att prånmar alltmer komma ur bruk och i stället komma ångfartyg med egna vinschar mer i bruk.

Hamnstyrelsen hemställer att Stadsfullmäktige ville dels godkänna bilagda förslag till budget för år 1927, dels ock att Stadsfullmäktige ville besluta, att för gäldande av kostnaderna för utförande av den nya hamnbyggnaden österut, anvisa ett anslag av 183,553 kronor 20 öre att täckas av lånemedel.

Västerås den 26 oktober 1926.

För Hamnstyrelsen:
PAUL ANDERSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. I 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads hamn år 1927

A. Den egentliga hamnen.

Utgifter:

A. Nyanläggningar:		
2:dra, 1927 års avbetalningar å reparationsanslag å 20,932:12 (16/12 1924—29/1 1925)	4,186:42	
Anskaffande av motorbåt	2,600:—	6,786:42
Transport		6,786:42

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Hamnen.*

		Transport	6.786: 42
a. 1. Underhåll och reparationer:			
1. Kajer, dukdalber och båtbryggor		6,000: —	
1½.Påbörjnade av reparationer å östra kajerna		5,000: —	
2. Grusning å hamnen		500: —	
3. Hamnskjulen		200: —	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		250: —	
Drift och underhåll av motorbåten		200: —	12,150: —
b. Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 31: III		3,178: —	
Dyrtidstillägg		2,255: 10	
Biträde å hamnkontoret		1,800: —	
Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000: —	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 10 % å uppbörden kronor 38,000: —		3,800: —	15,033: 10
c. Övriga utgifter:			
1. Hamnkontoret:			
Hyra av lokal	500: —		
Skrivmaterial och tryck	300: —		
Telefonavgifter för ledningar till:			
Hamnkontoret	110: —		
Hamnkaptenens bostad	70: —		
Kranmaskinistförmannens bostad	70: —		
Samtalsavgifter, förslagsvis	75: —	325: —	
Städning och eldning	250: —	1,375: —	
2. Belysning å hamnen		1,200: —	
3. Renhållning å hamnen		1,800: —	
4. Årsavgift till Svenska hamnförbundet		400: —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström		48: —	
6. Premie för olycksfallsförsäkring		250: —	
7. Diverse och oförutsedda utgifter		637: 51	5,410: 51
d. 1. Räntor:			
Hamnbyggnaden:			
(Enl. av Stadsfullmäktige den 22 december 1920 godkänd plan)			
Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1896 års lån à 5 %	10,905: —	545: 25	
1907 års lån à 4.5 %	125,950: —	5,667: 75	
	Transport	6,213: —	39,380: 03

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Hamnen.*

	Transport	6,213: —	39,380: 03
1916 års lån à 5 %	99,685: —	4,984: 25	
1919 års lån à 6 %	141,850: —	8,511: —	
Förskotterat av Drätselkammaren för den nya hamnbyggnaden kr. 183,553: 20, ränta härå efter 5 %		9,177: 66	
Ränta å balanserat underskott i hamnkassan kr. 188,221: 29 à 5 %		9,411: 06	38,296: 97

d. 2. Kapitalavbetalningar å lån:

Andel i obligationslån.	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering	
1896 års lån à 5 %	91,905: 01	13,905: —	3,000: —	
1907 års lån à 4.5 % (beslut år 1907)	229,000: —	131,675: —	5,725: —	
1916 års lån à 5 % (beslut år 1914)	113,000: —	101,233: —	1,548: —	
1919 års lån à 6 % (beslut år 1917)	150,000: —	143,250: —	1,450: —	11,723: —
			Summa kronor	89,400: —

Inkomster:

f. Hamnavgifter för varor:			
1. Ångfartyg i regelbunden trafik	38,000: —		
2. Andra fartyg	28,000: —	66,000: —	
g. Hamnavgifter för fartyg:			
1. Ångfartyg	6,500: —		
2. Segelfartyg	700: —		
3. Pråmar	3,000: —	10,200: —	
i. Uthyrning av båtplatser		4,700: —	
k. Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		500: —	
l. Uthyrning av varuskjul		950: —	
m. Uthyrning av mark för fotogénmagasinen		3,000: —	85,350: —
Inkomster utöver utgifter å hamnmaskinernas budget			4,050: —
		Summa kronor	89,400: —

B. Hamnmaskiner.

Utgifter:

b. Löner och arvoden:			
En maskinistförman, 18: II	1,959: —		
Dyrtidstillägg	1,469: 25	3,428: 25	
Kranskötare, förslagsvis		4,000: —	7,428: 25
		Transport	7,428: 25

	Transport	7,428: 25
c. Driftkostnader:		
Strömförbrukning för kranar	1,200: —	
d. Underhåll och reparationer av kranar	1,500: —	
e. Diverse utgifter, förslagsvis	171: 75	2,871: 75
Inkomster utöver utgifterna		4,050: —
	Summa kronor	14,350: —

Inkomster:

f. Kranhyror för kran:			
1. N:o I	5,000: —		
2. „ II	3,200: —		
3. „ IV	700: —		
4. „ V	300: —		
5. „ VI	4,500: —		
6. „			
7. „ VIII	500: —	14,200: —	
g. Markhyra för kran N:o 3		150: —	14,350: —
		Summa kronor	14,350: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Bil. litt. K 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Lantegendomsnämnden får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för renhållningsverket, svingården, lantbruket och skogarna för år 1927 och i anledning därav anföra.

Jämförd med innevarande års stat företer budgetförslaget endast smärre avvikelser.

Renhållningsverket.

Genom att fyra renhållningsarbetare äro bosatta i privata lägenheter är avdraget för bostadsförmåner minskat.

Utgiftsposterna "Olycksfallsförsäkring" och "Brandstodsavgifter" äro något sänkta, däremot anslaget för "Diverse utgifter och skatter" höjt med 200 kronor.

Svingården:

Anslaget för inköp av kraftfoder har visat sig vara för lågt tilltaget, varför detsamma höjts med 1,000 kronor.

Sjunkande fläskpriser med 30 öre lägre pr kg. än vid uppgörande av innevarande års stat, föranleder nämnden att sänka inkomsterna 4,000: — kronor.

Lantbruket:

Anslagen till "utsäde, underhåll av fordon och redskap, krono-, kommunal- och prästutskylder", "diverse utgifter" och "olycksfallsförsäkring" hava hittills varit för lågt beräknade, varför de ökats.

Däremot äro utgiftsposterna till stallet och elektrisk ström sänkta.

Inkomsterna från lantbruket äro något ökade.

Skogarna:

Kostnaderna för hägnad äro något höjda. Hägnad erfordras nämligen vid Hovdestalund för erhållande av betesfred å hygge, som skall planteras. Arrendatorn skall utföra arbetet, men håller staden virke å rot och järntråd.

Enär skogsplantering skall utföras i Åshagen och Hofdestalund är anslaget för skogskultur höjt.

Utgifterna för rensning av skogsdiken och huggning av saluved äro sänkta.

Då gallring av stadens skog mellan Kristiansborg och Nordanby måste vrekställas, är å inkomstsidan uppförd en post av från virkesförsäljning influtna medel å 2,500 kronor.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Nämnden hemställer att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts- och inkomststat för nämnden för år 1927.

Västerås den 29 oktober 1926.

För Lantegendomsnämnden:
MARTIN JONSSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. K 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Lantegendomsnämnd för år 1927.

Renhållningsverket.

Utgifter:

a. Anskaffning och underhåll av inventarier:			
1. Inköp och underhåll av kärl		800:—	
2. Inköp och underhåll av inventarier		2,000:—	
3. Beklädnadspersedlar		1,200:—	4,000:—
b. Löner och arvoden:			
1 o.2. Förvaltaren, lön 41:IV	5,883:—		
Dyrtidstillägg	2,964:90		
Bokhållarens lön	4,335:—		
Revisionskostnader	225:—		
	13,407:90		
Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		6,703:95	
Kontorsbiträde av 2:dra klass, lön 12:IV	1,569:—		
Personligt lönetillägg	175:—	1,744:—	
En förman, lön 18:IV	2,217:—		
En fodermarsk, lön 17:IV	2,109:—		
Tio renhållningsarbetare (Mallmén, E. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren, A. An-			
Transport	4,326:—	8,447:95	4,000:—

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	4,326: —	8,447: 95	4,000: —
	dersson, Sunesson och Persson, lön 16: IV à kr. 2,001: —	20,010: —		
	Tre renhållningsarbetare (Johansson, Karlsson och Dahl), lön 16: III à 1,884: —	5,652: —	29,988: —	
	Dyrtidstillägg till ovanstående		23,698: 20	
	Pension till f. d. renhållningsarbetaren G. Karlsson	1,300: 65		
	Dydtidstillägg härå	650: 33	1,950: 98	
			64,085: 13	
	Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550: —, 4 st. à 337: 50 och 5 st. à 375: —)		4,325: —	59,760: 13
3.	Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 375: — pr st.			1,875: —
4.	Extra kontorsbiträden			1,000: —
5.	Extra arbetare			12,000: —
6.	Kostnader för arbetarnas semester			2,500: — 77,135: 13
c.	Inköp av torvmull			9,000: —
d.	Stallet:			
1.	Utfodring			5,580: —
2.	Hästskoning			750: —
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenning			600: —
4.	Försäkring av hästar			200: — 7,130: —
e.	övriga utgifter:			
1.	Hyra för kontor			1,000: —
2.	Olycksfallsförsäkring			300: —
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial			400: —
4.	Vattenavgifter			150: —
5.	Sotning			65: —
6.	Upphämtning av sopor söndagar			1,000: —
7.	Brandstodsavgifter			200: —
8.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning			800: —
9.	Underhåll av fabrik och hus			700: —
10.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Krisiansborgs gårdskontor		250: —	
	Renhållningsverkets kontor		190: —	
	Renhållningsfbariken		114: —	
	Förman Janssons bostad (extra klocka)		80: —	
	Samtalsavgifter, förslagsvis		50: —	684: —
11.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter			350: —
12.	Drivkraft för blandningsmaskin			1,200: —
13.	Diverse utgifter samt skatter			700: — 7,549: —
			Summa Kronor	104,814: 13

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Inkomster:

Försäljning av stallströ och sopor	2,500: —
Försäljning av torvmullspudrett	11,000: —
Försäljning av torvmull	800: —
Hämtningsavgifter	43,000: —
Summa Kronor	57,300: —

Svingården.

Utgifter:

a. Kraftfoder, förslagsvis	14,000: —
b. Inköp av grisar, förslagsvis	3,000: —
c. Avlöningar	3,000: —
d. Transport av svinmat och övriga körningar	3,000: —
e. Ved, lyse, reparationer och diverse	2,500: —
Summa Kronor	25,500: —

Inkomster:

Försäljning av fläsk	36,000: —
Summa Kronor	36,000: —

Lantbruket.

Utgifter:

a. Anskaffning av inventarier			2,000: —
b. Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
2. Arrende för Kungsängen	200: —		
3. Arrende för del av östra Utmarken	2,000: —		
4. Arrende för Malma	3,500: —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300: —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200: —	52,100: —	62,537: —
c. Produker av egen skörd samt inköpt:			
1. Till Utsäde:			
Nordanby	3,350: —		
Malma	3,370: —		
Kristiansborg	1,840: —	8,560: —	
Transport		8,560: —	64,537: —

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Lantegendomsnämnden.*

	Transport	8,560:—	64,537:—
2. Till stallet:			
Nordanby	4,200:—		
Malma	6,040:—		
Kristiansborg	3,260:—	13,500:—	
3. Till ladugården		12,150:—	34,210:—
d. Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900:—	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000:—	
3. Underhåll av hus		2,000:—	5,900:—
e. övriga utgifter:			
1. Hästskoning		600:—	
2. Häst- och brandförsäkring		1,000:—	
3. Driftkostnad för motorplogar		1,200:—	
4. Komposter och pudrett från renhållningsverket		4,000:—	
5. Läkare, veterinär, medicin		500:—	
6. Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,100:—	
7. Avverkningskostnad för ved		750:—	
8. Elektrisk ström		1,200:—	
9. Hägnadskostnader		500:—	
10. Telefonavgifter för ledningar till:			
Nordanby och Malma	198:—		
Samtalsavgifter, förslagsvis	27:—	225:—	
11. Diverse utgifter (skördegarn, presstråd m. m.)		2,500:—	
12. Olycksfallsförsäkring		425:—	16,000:—
f. Grundförbättringar:			
1. Dikning, stensprängning och kalkning			1,500:—
Summa Kronor			122,147:—

Inkomster:

1. Diverse jordbruksprodukter:			
Nordanby		37,247:—	
Malma		36,200:—	
Kristiansborg		19,600:—	93,047:—
2. Från ladugården			16,000:—
3. Körningar			10,000:—
4. Trädgården vid Malma			800:—
5. Hyror			1,500:—
6. Hyra för potatislotter			800:—
Summa Kronor			122,147:—

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Skogarna.

Utgifter:

a. Löner och arvoden:			
Skogvaktaren, lön 18: IV	2,217: —		
Dyrtidstillägg	1,598: —	3,815: —	
Avgår för bostad och vedbrand		600: —	
		3,215: —	
Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350: —	3,565: —
b. Övriga utgifter:			
1. Skogvaktaren för hållande av cykel		30: —	
2. Telefonavgift (extra klocka)		80: —	
3. Hägnadskostnader		130: —	
4. Utskylder		425: —	
5. Rensning av skogsdiken		500: —	
6. Huggning av saluved		1,000: —	
7. Skogskultur och röjningar		400: —	
8. Diverse utgifter		200: —	2,765: —
		Summa Kronor	6,330: —

Inkomster:

Försäljning av virke:			
1. Till lantbruket 500 kbm. à 3: — kr.		1,500: —	
Till svingården 300 kbm. à 3: — kr.		900: —	
Div. slanor och stör		200: —	2,600: —
2. Saluved			5,000: —
3. Virke å rot			2,500: —
		Summa Kronor	10,100: —

Sammandrag.

	Ugifter:	Inkomster:	överskott:	Brist:
Renhållningsverket	104,814: 13	57,300: —	—: —	47,514: 13
Svingården	25,000: —	36,000: —	11,000: —	—: —
Lantbruket	122,147: —	122,147: —	—: —	—: —
Skogarna	6,330: —	10,100: —	3,770: —	—: —
Summa Kronor	258,291: 13	225,547: —	14,770: —	47,514: 13

Brist att genom uttaxering fyllas 32,744: 13

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Badhusstyrelsen.

Bil. litt. L 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Badhusstyrelsen får härmed överlämna förslag till utgifts- och inkomststat för stadens varm- och kallbadhus för år 1927.

På grund av rådande osäkra förhållanden å kolmarknaden har styrelsen sett sig nödsakad begära förhöjt anslag till bränsle under kommande år.

Då under de tvenne senaste åren icke något anslag begärts för nyanskaffning av linne, och då förrådet härav är utsatt för stor slitning, synnerligast nu, då varmbadhusets linne även användes till kallbadhuset, begär styrelsen för komplettering av linneförrådet ett anslag av 1,200 kronor.

Anslaget till underhåll av fastigheten har ständigt visat sig otillräckligt. Då under kommande år en del reparationsarbeten, särskilt å emellan en del avdelningar befintliga avbalkningar, vilka börja angripas av röta, äro ofrånkomliga, och kostnaden härför icke kan hållas inom gränsen för det förut beviljade anslaget begäres härför en förhöjning av kronor 500: —.

Badfrekvensen under innevarande års tre första kvartal har vid jämförelse med föregående år ökats med icke mindre än 10,952 bad. Detta har givitvis hårt belastat anslaget "Förbrukningsartiklar", så att kostnaden under innevarande år icke kunnat hållas inom det beviljade anslaget. Med anledning därav finner sig styrelsen förnalåten begära detta anslag höjt från kronor 2,650: — till kronor 4,000: —.

Å andra sidan anser sig styrelsen kunna beräkna inkomsterna till något högre belopp än för innevarande år.

Västerås den 13 oktober 1926.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

B. Falk.

Bil. litt. L 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads badhus å 1927.

17 A. Kallbadhuset.

Utgifter:

a. Avlöningar:

En biljettförsäljerska	420: —
En biträdande simlärarinna	420: —
Trans...port	840: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Badhus-styrelsen.

Trans...port	840: —	
En biträdande simlärare	420: —	
Arvode till kontrollanten	200: —	1,460: —
b. övriga utgifter:		
Annonser och trycksaker	150: —	
Isväckning och diverse arbeten	1,000: —	
Utskylder	160: —	
Brandförsäkringspremie	126: —	
Oförutsedda utgifter	104: —	1,540: —
Summa Kronor		3,000: —

Inkomster:

Badavgifter	2,900: —
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —
Summa Kronor	3,000: —

17 B. Varmbadhuset.

Utgifter:

Andel i obligationslån:			
Ränta	8,878: 15		
Amortering	4,694: 67	13,572: 82	
a. Avlöningar och pensioner:			
Badmästaren, 16: IV		2,001: —	
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle		823: —	1,178: —
Maskinisten, 16: IV			2,001: —
Eldaren, 14: IV		1,785: —	
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle		519: —	1,266: —
Biljettförsäljerska, 9: IV			1,245: —
Badaren, 13: III (anst. 1/11 1919)			1,578: —
En baderska, lön		750: —	
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle		519: —	231: —
3 baderskor, lön à 750: — kr.			2,250: —
1 vakt i simhall, lön			1,020: —
1 vakt i folkbadet, lön			930: —
2 tvätterskor, lön à 1,020: —			2,040: —
Provisioner, förslagsvis			4,000: —
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp			1,500: —
Dyrtidstillägg, förslagsvis			11,700: —
Transport			30,939: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Badhus-styrelsen.

	Transport	30,939: —	
Arvode till kontrollanten		600: —	
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300: —	31,839: —
b. Övriga utgifter:			
1. Bränsle		14,000: —	
2. Elektrisk belysning och kraftström		2,200: —	
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —	
4. Anskaffning och underhåll av linne		1,200: —	
5. Underhåll av fastigheten		1,500: —	
6. Underhåll av pannor och ledningar		1,200: —	
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel		500: —	
8. Renhållning och städning		150: —	
9. Skriv- och trycksaker		500: —	
10. Telefon till badhuset	230: —		
Samtalsavgifter	20: —	250: —	
11. Läkarearvode		100: —	
12. Brandförsäkringspremier		250: —	
13. Olycksfallsförsäkringspremie		130: —	
14. Förbrukningsartiklar		4,000: —	
15. Utskylder		2,000: —	
16. Oförutsedda utgifter		281: —	29,161: —
		Summa Kronor	61,000: —

Inkomster:

Badavgifter:	
1. Karbad	18,500: —
2. I klass bastu	9,500: —
3. Simhall med värmestuga (vinter)	9,000: —
4. Simhall med värmestuga (sommar)	8,000: —
5. Medicinska bad	3,700: —
6. Billighetsbastu	10,000: —
7. Skolbad	2,250: —
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —
Summa Kronor	65,000: —

Västerås den 13 oktober 1926.

Å Badhusstyrelsens vägnar:
THEOFIL ÖBERG.

Bil. litt. M.

Budgetförslag 1927. Ångbåtstrafiken.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Ångbåtstrafik år 1927.

Utgifter:

Underhåll och reparationer:		
Ångfärjan Elba		1,000: —
Löner och arvoden:		
Befälhavare	4,200: —	
Maskinist	3,300: —	
Besättningsmän	1,500: —	
Polettförsäljare	500: —	
Extra betjäning sön- och helgdagar	200: —	9,700: —
Anskaffning och underhåll av inventarier:		
Ångfärjan Elba		250: —
Driftkostnader:		
Smörjoljor, fotogen, trassel m. m.	300: —	
Bränsle	2,000: —	2,300: —
övriga utgifter:		
Diverse		1,000: —
	Summa Kronor	14,250: —

Inkomster:

Persontrafik	17,000: —
Godstrafik, frakt för dricka	200: —
Summa Kronor	17,200: —

N:o 78.
Budget-förslag 1927. Vedgården.

Bil. litt. N.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads Drätselkammares Vedgård 1927.

17 E. Vedgården.

Utgifter:

a. Nyanskaffningar och underhåll:		
1. Underhåll av maskiner och material		350: —
b. Löner och arvoden:		
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10,500: —	
2. Avlöning till arbetare	9,500: —	20,000: —
c. Hyror:		
1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård	2,000: —	
2. För kontor	200: —	
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	100: —	2,300: —
d. Räntor:		
1. Ränta å rörelsekapital		4,000: —
e. Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:		
1. Lyse, värme och städning	700: —	
2. Skrivmaterial, tryck och annonkostnader	950: —	
3. Försäkringspremier	600: —	
4. Läkarearvode och medicin	50: —	
5. Elektrisk kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	800: —	
6. Utkörning av ved	10,000: —	13.100: —
	Summa Kronor	39,750: —

Inkomster:

Inkomster av vedförsäljning	39,750: —
Summa kronor	39,750: —

Västerås den 15 november 1926.

Västerås Drätselkammares Vedgård:
A. G. ERIKSSON.

Bil. litt. O 1. N:o 78.

Budget-förslag 1927. Brandverket.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Brandstyrelsen överlämnar härmed för fastställelse förslag till utgifts- och inkomststat för brandverket för år 1927 och vill rörande detsamma anföra följande.

Lönerna och dyrtidstilläggen, de senare beräknade efter ett indextal av 175, äro upptagna enligt gällande lönestat och bestämmelser angående dyrtidstillägg för stadens befattningshavare. Avvivelsen från budgeten för innevarande år, att icke från den totala utgiften för lönerna avdragits värdet va bostadsförmån för brandverkets befattningshavare vilken avvikelse, enär budgetmässigt det mot avdraget svarande beloppet icke påkallar någon uttaxering, föranlett upptagandet å inkomstsidan av häremot svarande belopp, gör uppställningen av budgeten överskådligare.

De under titeln diverse utgifter upptagna anslagen påkalla icke annat yttrande, än att desamma beräknas med ledning av anslagsförbrukningen.

Brandstyrelsens begäran av anslag till ytterplagg åt manskapet föranledes därav, att förslitningen av det nuvarande förrådet av sådana tagit den omfattning att en förnyelse är ofrånkmolig. Härunder har jämväl upptagits de kostnader för staden som enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1926 äro förenade med anskaffning av ny automobilmotorspruta.

En beräkning av inkomsterna från verkstaden samt ersättningen för körning åt myndigheter och nämnder till högre belopp än de i förslaget upptagna, är icke motiverad.

Enligt statförslaget skulle för brandverkets behov för år 1927 erfordras en uttaxering av 103,042 kronor 73 öre.

Västerås den 12 oktober 1926.

För Brandstyrelsen:
JOHAN SVENSSON.

Ragnar Tenow.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Brandverket.

Bil. litt. O 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Västerås stads brandväsende år 1927.

18. Brandväsendet.

Utgifter:

a.	Pensioner:		
	f. Brandchefen C. G. Sjökvist	2,000: —	
	f. Tornväktaren E. C. Eriksson (30/3 1922	150: —	
	Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	75: —	2,225: —
b.	Löner och arvoden:		
	Brandchefen, 36: IV	4,707: —	
	Vice brandchefen, 31: IV	3,867: —	
	1:ste brandmästaren, 22: IV	2,631: —	
	2:dre brandmästaren, 20: IV	2,433: —	
	1:ste brandförman, 18: IV	2,217: —	
	2:dre brandförman, 17: IV	2,109: —	
	Maskinist, 17: IV	2,109: —	
	8 brandmän (Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson (16: IV à kr. 2,001: —	16,008: —	
	7 brandmän (E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning), 16: III à kr. 1,884: —	13,188: —	
	1 brandman (K. S. Johansson) 16: II	1,767: —	
	1 brandman (Hjort), 16: I	1,650: —	
	Arvode till verkstadsförman (enligt beslut av Brandstyrelsen den 10/1 1922)	500: —	53,186: —
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175...		37,584: 15
c.	Hyra för bostäder åt brandmanskapet		5,437: 50
d.	Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna		2,500: —
f.	Diverse utgifter:		
	1. Olycksfallsförsäkring för personalen	430: 08	
	2. Reservanslaget för sjukdomsfall	200: —	
	3. Trycksaker och skrivmaterial	300: —	
	4. Tvätt, skurning och städning	250: —	
	5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —	
	Transport	1,480: 08	100,932: 65

Transport	1,480: 08	100,932: 65
6. Underhåll av brandredskapen	1,000: —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	400: —	
8. Telefon och telefonsamtal	700: —	
9. Brandstodsavgift för inventairer	500: —	
10. Läkarearvode och sjukvård	400: —	
11. Bensin och smörjoljor till auomobiler och motorsprutor	500: —	
12. Löner till korstensfejare	50: —	
13. Oförutsedda utgifter	400: —	
14. Beklädnad à 180: — kr. för 20 man, förslagsvis	3,600: —	
15. Reservanslag till semestervikarie	700: —	
16. Reservanslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.	300: —	10,030: 08
g. Borgarbrandkåren:		
1 chef	300: —	
3 förmän à 200: — kronor	600: —	
1:ste maskinist	300: —	
5 maskinister à 150 kronor	750: —	
6 eldare à 100: — kronor	600: —	
24 man à 75 kronor	1,800: —	
Övningar och eldsvådor	800: —	
Telefon till chefen	70: —	
Kol och underhåll av sprutor	100: —	5,320: —
i. Nyanskaffningar:		
10 st. eldrockar à 30: — kronor	300: —	
20 st. ytterplagg à 60: — kronor	1,200: —	
1 st. automobilspruta enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1926	4,500: —	6,000: —
k. Fastigheter:		
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000: —	8,000: —	
l. Brandsynekostnader	200: —	
m. Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna	1,200: —	1,400: —
Summa Kronor		123,682: 73

N:o 78.

Budget-förslag 1927.

Brandverket.

Inkomster:

m.	Verkstäderna:		
	1. Smidesverkstaden		
	2. Snickareverkstaden ...		
	3. Skräddareverkstaden	6,000: —	
	4. Skomakareverkstaden		
n.	Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen	3,000: —	
	Ersättning för körningar åt myndigheter och nämnder...	300: —	
o.	Ersättning för eldning åt polisen	100: —	
p.	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	150: —	
	Hyresmedel för befäl och manskap vid Brandkåren	11,090: —	20,640: —
	Brist att genom uttaxering fyllas		103,042: 73
		Summa Kronor	123,682: 73

Bil. litt. P 1.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Magistratens förslag.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Magistraten får härmed anhålla, att Drätselkammaren ville i likhet med vad under ett flertal föregående år ägt rum uppgöra förslag till nästkommande års inkomst- och utgiftsstat samt att Drätselkammaren därvid ville iakttaga följande.

Magistrat och rådhusrätt.

Anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier torde bibehållas oförändrat till 700 kronor.

Löner och arvoden för borgmästare civil- och brottmålsrådmännen, tredje rådmannen, stadsnotarien, stadsvaktmästaren böra upptagas till de belopp, gällande lönestat bestämmer med dyrtidstillägg i likhet med övriga befattningshavare inom staden.

Vad stadsfiskalen vidkommer anser magistraten att han med hänsyn till vad han i bilagda skrivelse anfört bör upptagas i en högre lönegrupp, lägst dock i 36 lönegruppen men har Magistraten i bilagda förslag till stat emellertid i avvaktan på stadsfullmäktiges beslut upptagit stadsfiskalens lön i likhet med föregående år.

Anslag till semesterledighet upptages såsom föregående år till 2,200 kronor i enlighet med den av Kungl. Maj:t fastställda lönestaten för Magistraten och Rådhusrätten.

Då numera semesterarvode utgår ej blott till magistratens ämbetsmän utan även till stadsfogden och kronokassören synes det magistraten endast vara med billighet och rätt överensstämmande att jämväl stadsfiskalen kommer i åtnjutande av semesterarvode i synnerhet som hans avlöningsförmåner även med uppflyttning i högre lönegrad icke kan jämföras med de inkomster som belöpa å stadsfogde- och kronokassörstjänsterna. Magistraten upptager för nyssnämnda ändamål samma belopp som utgår till stadsfogden och kronokassören eller 210 kronor.

Reservationsanslag för tillfälliga biträden under år 1927 torde icke behöva beräknas högre än till 500 kronor och upptagas såsom förslagsanslag.

Dyrtidstillägg torde beräknas i likhet med vad som sker med övriga befattningshavare eller i runt tal till 18,000 kronor.

Övriga anslag bibehållas oförändrade allenast med den ändring att anslag till belysning nedsatts från 300 till 200 kronor.

Kronouppbörds- och exekutionsverket.

Då anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier, som för innevarande år utgjort 150 kronor, redan den 1 nästlidne oktober förbrukats och överskridits med 337 kronor torde anslaget ifråga för nästkommande år icke böra sättas lägre än 300 kronor.

I avseende å löner och dyrtidstillägg åberopar magistraten vad redan anförts rörande befattningshavare inom magistraten.

N:o 78. *Budget-förslag 1927. Magistratens förslag.*

Anslaget till uppvärmning i rådhusets annex, som föregående år upptagits till 200 kronor, bör höjas till 250 kronor. Redan den 1 nästlidne oktober hade nämligen anslaget ifråga överskridits med 5 kronor.

Samma anslagspost beträffande exekutionsbetjänternas tjänsterum, upptaget till 75 kronor i årets stat, bör ökas till 100 kronor. Den 1 nyssberörde oktober hade av detta anslag redan utgått 70 kronor.

Anslaget till tryck- och annonskostnader samt för skrivmaterial och bokbinderiarbeten kunna däremot sänkas till resp. 800 och 500 kronor.

Övriga icke härovan omnämnda smärre anslag äro bibehållna oförändrade såsom bilagda förslag utvisar.

Magistraten överlämnar tillika inkomna förslag till stater för samtliga styrelser och nämnder, vilka stater skola till magistraten överlämnas, med undantag för Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag till stat, som ännu icke till magistraten inkommit.

Västerås rådhus den 15 november 1926.

På Magistratens vägnar:
VICTOR ÅSBERG.

H. Cronholm.

Bil. litt. P 2.

Till Magistraten i Västerås.

Vid bestämmandet av den lönegrupp, efter vilken jag enligt 1921 års lönestat av Västerås stad skulle komma att åtnjuta lön, har tagits hänsyn till de sportler jag i tjänsten uppbure. Oavsett dessa sportler anser jag mig hava placerats i en för låg lönegrupp. De sportler, vilka sålunda tillfalla mig, utgöras av andel i böter, som enligt vissa förordningar tillfalla åklagaren i mål vid Rådhusrätten. Sedan nämnda lönestat antogs, har emellertid situationen väsentligt förändrats till min nackdel. Under kristiden med dess kristidsförordningar, enligt vilka åklagaren tillerkänts bötesandelar vanligtvis med två tredjedelar eller hälften av utdömda böter, uppgingo sådana andelar till jämförelsevis stort belopp Alla kristidsförordnnigar äro ju sedan flera år tillbaka ur världen. Därjämte har sedan kristidens slut en viss tendens börjat göra sig gällande att minska och till och med helt indraga åklagaren tillkommande andelar Jag vill blott nämna några exempel härpå. Före 1921 tillkom åklagaren två tredjedelar av avdömda böter och beslagtaget gods i rusdrycksmål, men sedan nämnda år blott en tredjedel. I hundskattemål och mål angående förseelse mot brandstadgan äro andelarne till åklagaren borttagna. Genom förordningen angående olovlig brännvinsbränning, som trädde i kraft den 1 sist-

lidne oktober, har alla andelar i böter och beslagtaget gods frånhänts åklagaren. I förordningen angående eldfarliga oljor har rätten till andel i beslagtaget gods numera upphört. Jag skulle kunna nämna ännu flera förordningar, i vilka andel i böter helt borttagits eller inskränkts, men utgöra de nu nämnda de viktigaste.

Den mest framträdande förordning, i vilken åklagaren numera åtnjuter andelar i utdömda böter, torde vara rusdrycksförordningen. Under kristiden och närmaste tiden därefter, då förseelser mot nämnda förordning begingos i avsevärd mängd, kunde lagöverträdarne betala sina böter. Numera hava åtalen nedgått till ett minimum och begås lagöverträdelserna uteslutande av sådana personer, som i brist på tillgångar måste avtjäna böterna.

Av vad jag anfört, torde framgår, att mina löneförmåner betydligt nedgått, under det att levnadsomkostnaderna stå i nästan samma höga nivå som förut. Hyreskostnaderna äro lika höga och tillåter jag mig i detta sammanhang påpeka, att en del av stadens tjänstemän åtnjuta bostad i stadens hus, för vilken bostad torde beräknas mindre hyra än i den allmänna bostadsmarknaden.

Jag får därför vördsamt anhålla, att Magistraten måtte med beaktande av vad jag anfört förhjälpa mig till uppflyttning i högre lönegrad.

Västerås i stadsfiskalskontoret den 13 november 1926.

E. V. PETERSSON.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Polisen.

Bil. litt. R 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Polisnämnden får härmed avgiva sitt förslag till utgifts- och inkomststat för år 1927 och i anledning därav anföra.

I skrivelse till polisnämnden den 14 innevarande oktober månad har polischefen, med överlämnande av förslag och skrivelser från poliskommissarien och t. f. stadsfiskalen rörande för ordnings- och kriminalpolisens verksamhet påkallade anslag och av dem i övrigt framställda krav, med en utförlig motivering framställt en del önskemål och anslagsäskanden. Dessa handlingar bifogas här.

Polischefens äskanden äro i korthet följande:

1) Omorganisation av poliskåren.
Inrättande av två nya överkonstapelsbefattningar och i samband därmed indragnade av en inspektionskonstapelsbefattning.

2) Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar:

44 st. skärmmössor, kläde	528: —	
44 st. regnöverdrag	110: —	
44 st. vita skärmmössor med reservkapell	418: —	
44 st. polisemblem, modell 1, 25 % å kr. 209: — kr. 52: 35	156: 75	
88 st. obottn. knappar, modell 2 b, 25 % å kr. 39: 60 kr. 9: 90: —	29: 70	1,242: 45
Pistoler, enligt § 33 beklädnadsreglementet:		
12 st. pistoler	282: —	
12 st. läderhölster, svarta, med bälten	120: —	
600 patroner	45: —	447: —
Batonger enligt § 28 beklädnadsreglementet:		
50 st. gummibatonger		157: 50
Handfängsel enligt § 36 beklädnadsreglementet:		
50 st. handfängsel		100: —
	Kronor	1,946: 95

Anskaffning av automobil ..... 6,000: —

Sammanfattning av 2)

för ordinarie behov (nu 1,500)	1,800: —
för nyanskaffning av bekl. m. m. enligt ovan	2,000: —
för anskaffning av en automobil	6,000: —
Summa Kronor	9,800: —

3) Ordnande av lokalfrågan för polisverket:
Utredning av byggnadskostnaderna och förvärv av klockaregården omedelbart och utan sammanhang med 1927 års stat.

4) Ökning av antalet telefoner för polisverkets behov:
Telefoner till samtliga kriminalpolismän.
Ytterligare en linje med två apparater, en i särskild hytt, å kriminalpolisstationen.

5) Höjning av anslagen till belysning (nu 350: —), läkarearvoden (nu (800: —) och fångars vård och förplägning (nu 400: —).

Den begärda omorganisationen av poliskåren upptages ej i staten, då polisnämnden icke anser sig kunna framlägga förslag härom.

Under hänvisning till vad polischefen i sin skrivelse anfört angående nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar förordar nämnden ett anslag å 2,000 kronor för angivna ändamål.

Om detta anslag beviljas torde det ordinarie anslaget för anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar kunna bibehållas vid det nuvarande beloppet 1,500 kronor, varför nämnden icke förordar den begärda förhöjningen till 1,800 kronor.

Behovet av anskaffning av en automobil för polisverkets räkning, anser nämnden icke vara tillräckligt utrett. Nämnden är ej beredd att nu taga ställning till äskandet, men skall nämnden till detsamma återkomma.

Beträffande polischefens framställning om förvärv av klockaregården för vinnande av möjlighet för utvidgning av polisverkets lokaler samt i samband därmed utredning av en så genomgripande byggnadsfråga saknar nämnden möjlighet att f. n. därom yttra sig. Men skall nämnden så fort sig sedan göra låter upptaga och söka utreda behovet av lokalernas utvidgning.

Nämnden förordar att bostadstelefoner tilldelas de två kriminalpolismän, som staden förpliktats hålla för verksamhet huvudsakligen utom staden men inom länet.

Vidare tillstyrker nämnden att kriminalpolisstationen förses med ytterligare en telefonlinje för en apparat. Beviljas detta förslag av Stadsfullmäktige, kommer nämnden att hos Drätselkammaren begära att en särskild talhytt uppföres.

Vad slutligen polischefens sista äskanden angår, så tillstyrker nämnden, att belysnnigsanslaget höjes från 350 till 400 kronor, men föreslår beträffande anslaget till läkarearvoden och fångars vård och förplägning, att desamma, då ifrågavarande utgifter olika år äro synnerligen varierande, bibehållas vid nuvarande belopp.

I fråga om löner och arvoden märkes att polismännen 15 Fälthendal, 20 Björkman, 22 Marthon och 32 Mårtensson äro berättigade till uppflyttning i 3:dje lönegraden och 30 Lundkvist till 2:dra lönegraden.

Under åberopande av nämndens till Stadsfullmäktige avgivna förslag angående vikariatsersättning för en polisman, som bevistar polisskolans högre kurs, upptages 750 kronor härför. Utgifter för olycksfallsförsäkringspremien är höjd till 440 kronor. Anslaget för trycksaker m. m. är däremot sänkt till 800 kronor från 1,000 kronor.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

Å inkomstsidan märkes att bidraget från systembolaget för tillsyningsmannens avlöning efter nuvarande indextal icke kan beräknas till högre belopp än 3,000 kronor.

Polisnämnden hemställer att Stadsfullmäktige ville fastställa bilagda förslag till utgifts och inkomststat för polisväsendet i Västerås för år 1927.

Västerås den 28 oktober 1926.

För Polisnämnden:
A. DANIELSSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. R 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Polisväsen och Fångvård år 1927.

23. Polisväsen och fångvård.

Utgifter:

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 50,000:— kronor = 4,000:— kronor).

a. 1.	Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar	1,500:—	
a. 2.	Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar	2,000:—	3,500:—
b.	Löner och arvoden:		
	Poliskommissarien, 29:IV	3,531:—	
	Kriminalöverkonstapeln, 24:IV	2,829:—	
	3 överkonstaplar, 22:IV à kr. 2,631:— (Andersson, Vinroth, Karlsson)	7,893:—	
	4 inspektionskonstaplar, 18:IV à kr. 2,217:— (Eriksson, Haake, Carlsson, Kling)	8,868:—	
	Transport	23,121:—	3,500:—

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

Transport	23,121: —		3,500: —
6 kriminalkonstaplar, 18: IV à kr. 2,217: — (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström)	13,302: —		
11 poliskonstaplar, 17: IV à kr. 2,109: — (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 8 Johansson, 9 Wass, 10 Kraft, 14 Persson, 16 Karlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 26 Andersson, 28 Svalberg)	23,199: —		
12 poliskonstaplar, 17: III à 1,986: — (5 Fäldt, 6 Jonsson, 11 Gustavsson, 12 Brohme, 23 Qviberg, 25 Hissing, 29 Bertilsson, 31 Dahlin, 20 Björkman, 15 Fältendal, 22 Marthon, 32 Mortensson)	23,832: —		
8 poliskonstaplar, 17: II à kr. 1,863: — (7 Grip, 13 Deander, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson, 30 Lundkvist)	14,904: —		
2 poliskonstaplar, 17: I à 1,740: — (18 Lundgren, 27 Gräntz)	3,480: —		
2 extra poliskonstaplar, 16: I à kr. 1,650: — (4 Lindbom, 17 Rosdal)	3,300: —	105,138: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		76,566: 90	
Beklädnad för 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 2 extra konstaplar à 225: — kronor		8,750: —	
Slitningsersättning åt 6 kriminalkonstaplar à kr. 112: 50		675: —	191,129: 90
c. Pensioner:			
f. poliskonstapeln E. F. Kindblom		500: —	
f. patrullkarlen P. E. Lövblad		100: —	
Överkonstapel Vretlövs änka och 3 minderåriga barn (26/6 1919), pensionsersättning		1,000: —	
f. Poliskonstapel Asplunds änka, pensionsersättning		500: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående		1,050: —	3,150: —
d. Renhållning:			
Städning av tjänstelokalerna à 102: — kr. pr månad m. m.			1,500: —
e. Belysning			400: —
f. Uppvärmning:			
Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna			1,500: —
Transport			201,179: 90

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Polisen.

		Transport	201,179:90
g.	Övriga utgifter		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring	440:—	
2.	Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	800:—	
3.	Läkararvode för poliskåren	800:—	
4.	Telefonavgifter för ledningar till:		
	Polisstationen	220:—	
	Poliskommissariens tjänsterum	110:—	
	Poliskommissariens bostad	70:—	
	Kriminalpolisstationen (två ledningar, en à 182:— + en à 40 + 182:—)	304:—	
	Stadsfiskalens tjänsterum	110:—	
	Stadsfiskalens bostad	70:—	
	Kriminalöverkonstapelns bostad	70:—	
	Kriminalkonstapel Forslunds bostad	70:—	
	2 länskriminalkonstaplars bostäder à (40: + 70:— = 110:—)	240:—	
	Samtalsavgifter, förslagsvis	336:—	1,600:—
6.	Oförutsedda utgifter		800:—
7.	Fångars vård och förplägning å straffängelset		400:— 4,840:—
		Summa Kronor	206,019:90

Inkomster:

a.	Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner	3,045:—	
b.	Bidrag av systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000:—	
c.	Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalkonstaplar, förslagsvis	8,130:—	14,175:—
	Brist att genom uttaxering fyllas		191,844:90
		Summa Kronor	206,019:90

Bil. litt. R 3.

Till Polisnämnden i Västerås stad.

Undertecknad, polischef, får härmed i och för upprättande av det förslag till inkomst- och utgiftsstat för polisväsendet, som åligger Polisnämnden att för år 1927 upprätta, överlämna bifogade förslag och skrivelse från poliskommissarien och t. f. stadsfiskalen rörande för ordnings- och kriminalpolisens verksamhet påkallade anslag och av dem i övrigt framställda äskanden.

För egen del får jag anföra följande.

1. *Beträffande omorganisation av poliskåren:*

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

En omorganisation av poliskåren, har icke under året kunnat ske, delvis beroende därpå att instruktion för polispersonalen icke ännu blivit av Konungens befallningshavande fastställd och delvis beroende därpå att de nya polisförfattningarna varit så kort tid gällande, att tillräcklig erfarenhet icke ännu vunnits i vad riktning en dylik omorganisation bör äga rum. Att såsom t. f. stadsfiskalen hemställer för ändamålet tillsätta en särskild kommitté synes i varje fall icke behövligt, utan torde det få anses lämpligast att vederbörande polischef därom till polisnämnden och övriga anslagsbeviljande myndigheter inkommer med förslag.

Av t. f. stadsfiskalen påfordras en utökning av kriminalpolisernas antal med två. Med vitsordande av den stora arbetsbörda, som åvilar kriminalpolisavdelningen här i staden, synes det mig dock, som om med inrättandet av dessa nya tjänster kan tillsvidare anstå och detta på i huvudsak följande skäl. Utredningen uti automobil- och trafikfrågor samt angående eldsvådor hava sedan 1924 varit överflyttade från poliskommissarien till kriminalavdelningen. Enligt det förslag till instruktion för polispersonalen, som för närvarande är beroende på Konungens befallningshavandes fastställelse, och vilket förslag väl får antagas bliva gällande från och med 1927 års ingång, åligger övervakandet av trafiken särskilt inspekterande överkonstapel och utforskandet av anledningen till eldsvåda poliskommissarien. De undersökningar i hithörande fall, som under de senaste åren skötts av kriminalpolisen böra således efter den 1 januari 1927 i första hand ske genom ordningspolisen, som har att i dessa ärenden verkställa utredning och överlämna rapport däröver till åklagaren i staden, vilken det ensam åligger att bestämma — med ledning av denna rapport eller efter ytterligare utredning, om så behöves, å kriminalvadelningen — huruvida åtal bör följa eller ej. Dessa utredningar hava de senaste åren med motortrafikens hastiga tillväxt varit särskilt betungande och tidskrävande. Å åtskilliga orter finnes särskild överkonstapel å ordningsavdelningen jämte nödiga biträden detacherad enbart för dylika undersökningars verkställande.

I anledning av det sagda anser jag för närvarande och intill dess det visar sig, huru denna överflyttning till ordningspolisen av vissa ärenden, verkar eller om, det oaktat, arbetsbördan där kan anses för stor, mig icke böra påyrka anställandet av ytterligare två kriminalkonstaplar. Härtill bidrager också att under det gångna året tillräcklig erfarenhet icke vunnits i huru hög grad de för kriminalverksamhet inom länet anställda två kriminalkonstaplar tagas i anspråk för denna uppgift.

Å ordningspolisens stat är för närvarande uppförd lön för tre överkonstaplar, varjämte sedan oktober 1922 två inspektionskonstaplar tjänstgjort såsom överkonstaplar, men utan att åtnjuta med dylik tjänst förenade löneförmåner.

För närvarande tjänstgör en överkonstapel såsom systembolagets tillsyningsman. Visserligen synes det mig rättvist, att systembolaget helt och hållet avlönade en tjänsteman, som huvudsakligen användes i dess tjänst, men vill jag, med hänsyn till att denne polisman genom överva-

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

kandet av ordningen å restauranger, utskänkningsställen, kaféer och dylikt delvis fullgör åliggaden, som åvila polisen, icke motsätta mig att tillsyningsmannatjänsten utövas av en polisman med lön uppförd å polisens stat och med rätt för staden att därför såsom hittills av systembolaget uppbära visst bidrag.

Med hänsyn till att för ordningspolisens verksamhet 4 ordinarie överkonstaplar äro behövliga och, då det ej kan anses rimligt att personer år från år skola tjänstgöra i en befattningsgrad med avlöning i lägre grad, helst som, enligt vad ovan föreslagits, ytterligare betydande arbetsbörda pålägges dem, måste jag på det bestämdaste hemställa, att i enlighet med poliskommissariens förslag i staten för år 1927 upptages lön med dyrtidstillägg för två nya överkonstapelsbefattningar.

Bifalles detta förslag, kan avlöning till en inspektionskonstapeltjänst indragas. Ytterligare indragning av inspektionskonstapelsbefattning kan ej ske.

Beträffande antalet övriga befattningshavare inom ordningspolisen vill jag endast framhålla, att efter den indragning, som skedde förra året dels genom överflyttande av två man till kriminalavdelningen dels genom indragning av 2 extra poliskonstapelstjänster, det icke är möjligt att vidtaga ytterligare minskning å polispersonalens antal, därest polisväsendet skall kunna fullgöra de åligganden, som åvila detsamma.

Särskilt anslag synes mig böra upptagas i staten för avlönande av vikarier åt polismän, som bevista polisskolan i Stockholm; förslagsvis beräknat för 3 konstaplar med 2,250 kronor.

2. *Angående anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar:*

Det hittills utgående anslaget härtill 1,500 kronor har redan överskridits, i det att till den 1 oktober för detta ändamål utbetalts 2,005 kronor 45 öre. Överskridandet beror till stor del på den nyanskaffning av kronor, gradbeteckningar, knappar m. m., som måste ske i anledning av bestämmelserna i det under året fastställda reglementet för viss polispersonals tjänstedräkt, tjänstetecken och beväpning (beklädnadsreglementet). Då av anslaget skall, förutom underhåll av inventarier, bestridas alla utgifter för anskaffning och underhåll av vinter- och sommarmössor samt sablar, anskaffning av portepéer m. m. handskar (sommar- och vinter) hem ställes, att ordinarie anslaget under denna titel höjes till 1,800 kronor.

Utöver detta ordinarie anslag behöver under nästkommande år ett särskilt anslag beviljas för den utrustning och beväpning, vilken påkallas dels av bestämmelserna i det innevarande år fastställda reglementet för viss polispersonals tjänstedräkt tjänstetecken och beväpning, dels ock av de krav, som ställas genom den allt mer ökade motortrafiken, å poliskårens förseende med för övervakandet av densamma lämpliga fordon.

Sagda reglemente föreskriver delvis ändrad tjänstedräkt än den nuvarande. Ändring och komplettering av äldre uniformer har delvis skett och förutsättes att uniformer av ny modell skall kunna anskaffas i mån av behov och utgifterna därför kunna bestridas av förutnämnda ordinarie

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

anslag å 1,800 kronor. Detsamma gäller angående anskaffande av hjälmar, vilka här i staden endast undantagsvis behöva förekomma.

Vad som emellertid under nästa år behöver nyanskaffas är skärmmössor (se 5 § beklädnadsreglementet) jämte överdrag, emblem och knappar, battonger (se 28 § beklädnadsreglementet) och handfängsel (se 36 § beklädnadsreglementet). Till beväpningen räknas också enligt 28 och 35 §§ beklädnadsreglementet användande av pistol vid dess tjänstgöring, varom polischefen äger särskilt förordna. Tydligt är att utrustning med pistol kommer att ske endast, då tjänstgöringen är av beskaffenhet att medföra verklig fara till liv och lem för däri deltagande polismän och då det gäller verkligt farliga brottslingar. Men får man ej heller ställa de i dylik tjänstgöring deltagande polismännen utan varje verkligt effektivt försvarsmedel vid trängande livsfara och särskilt gäller detta kriminalpersonalen, som ofta under nattetid och mörker har att efterspana och anhålla verkligt grova förbrytare, vilka ofta själva äro utrustade med dylika försvarsmedel och såsom det ofta visat sig ej heller sky att använda sig därav. Ett anslag till inköp av tolv pistoler av browningstyg begäres.

Enligt införskaffade anbud belöpa sig kostnaderna för nu begärda utrustnings- och beväpningsinventarier till följande belopp:

44 st. skärmmössor — kläde — à kr. 12: —		528: —	
44 st. regnöverdrag à kr. 2: 50		110: —	
44 st. vita skärmmössor med reservkapell à kr. 9: 50		418: —	
44 st. polisemblem — modell 1 — à kr. 4: 75	209: —		
25 % å kr. 209: —	52: 25	156: 75	
88 st. obottn. knappar — modell 2b — à kr. 0: 45	39: 60		
25 % å kr. 39: 60	9: 90	29: 70	1,242: 45
Prislistor enligt § 33 beklädnadsreglementet. (Se bilagda offert).			
12 st. pistoler à kr. 23: 50		282: —	
12 st. läderhölster, svarta, med bälten, à kr. 10: —..		120: —	
600 st. patroner à kr. 0: 75		45: —	447: —
Batonger enligt § 28 beklädnadsreglementet. (Se bilagda offert).			
50 st. gummibatonger à kr. 3: 15			157: 50
Handfängsel enligt § 36 beklädnadsreglementet.			
50 st. handfängsel à kr. 2: —			100: —
		Kronor	1,946: 95

För bevakning av stadens ytterområden, kontroll av trafiken inom stadens vidsträckta vägområden, för avförandet av anhållna till polisstationen och för hastiga utryckningar från densamma behöves ett motorfordon, motorcykel eller automobil, helst bådadera. Kostnaden för motorcykel av märket Harley-Davidson med sidovagn och hastighetsmätare uppgår enligt infordrat anbud till cirka 2,100 kronor. En lämplig automobil betingar

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Polisen.*

enligt inhämtade upplysningar ett pris av cirka 6,000 kronor. Kan emellertid icke båda desa slags motorfordon anskaffas, synes det mig som om för polistjänstens behöriga fullgörande en bil vore att föredraga, då densamma bättre kan användas för befordran av personer och gods än en motorcykel. Härigenom besparas ock nu ofta förekommande utgifter för förhyrda bilar. Personal med kompetens att föra motorfordon finnes inom kåren.

Jag får därför hemställa, att ett anslag å 6,000 kronor utverkas för anskaffande av automobil för polisverkets behov.

För utrustning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar hemställes således om följande anslag.

För ordinarie behov	1,800: —
För beklädnad och beväpning	2,000: —
För anskaffande av automobil	6,000: —
Eller tillhopa Kronor	9,800: —

3. *Angående kriminalpolisens lokalfråga.*

På sätt t. f. stadsfiskalen framhåller äro de nuvarande lokalerna olämpliga och otillräckliga och måste jag till alla delar vitsorda vad han uti sin här bilagda skrivelse uppgiver därom. Särskilt vill jag understryka, att annat förvaringsrum för anhållna, för brott *misstänkta* personer, vilka måste för utredningen kvarhållas exempelvis över någon natt, icke finnes än förvaringsarresterna och även under dagarna, då förhöret av någon anledning behöver avbrytas exempelvis för förhörande av misstänkt medbrottsling, icke heller annan utväg står till buds än insättande i förvaringsarresten. En utvidgning och modernisering av lokalerna, särskilt genom inrättande av värmeledning, är också av behovet påkallad och kan frågan därom icke undanskjutas.

En lösning av denna fråga torde kunna ske efter två linjer, antingen att förflytta kriminalavdelningen till annan lokal, stadens eller förhyrd, eller ock att utbyggnad sker av nuvarande lokalen. Av flera skäl är det icke lämpligt skilja kriminalpolisens lokal från ordningspolisens och finnes väl icke heller för närvarande något lämplig lokal att förhyra vare sig i stadens eller privat hus. Återstår således utvägen att utbygga den nuvarande lokalen. En utmärkt lösning av denna byggnadsfråga skulle kunna ske, därest staden vidtoge åtgärd för utläggande av den i stadsplanen en gång indragna, men sedermera, ur stadsplanen undantagna klockargatan och staden i sammanhang därmed vidtager åtgärd för förvärvande från den kyrkliga kommunen av den nuvarande klockargården. En utbyggnad av kriminalpolisens lokaler skulle därvid kunna ske på bredden och på ett synnerligen lämpligt sätt. Att vänta med ordnandet av denna fråga, till dess nybyggnad av rådhus och i sammanhang därmed av polishus någon gång i framtiden kommer att ske, är icke möjligt och kommer en gång rådhus- och polishusbygge till stånd, torde helt säkert den på enligt ovan föreslagna sätt utbyggda kriminalpolisbyggnaden icke sakna användning för annat stadens behov. En påbyggnad av nuvarande

byggnaden kan ej enligt utsago av byggnadschefen ske, en utbyggnad på längden bleve dels olämplig, dels omöjlig, på grund av ett vid dess gavel befintligt skjul använt av brandstationen.

Då den enda framkomliga lösningen synes vara den av mig härovan skisserade får jag hemställa, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige göra omedelbar framställning om utredning av byggnadskostnaderna och möjligheten att förvärva nuvarande Klockargården och synes mig dylik framställning med hänsyn dels till det trängande behovet dels ock till den omständigheten att klockarbefattningen lär skola inom kort återbesättas böra ske snarast och utan sammanhang med fastställande av nästa års stat.

4. *Beträffande telefoner.*

För utövande av kriminalpolisens verksamhet är användande av telefon oundgängligen nödvändigt. Kriminalpolismännen böra därför förses med tjänstetelefon.

Å kriminalpolisstationen bör indragas ytterligare en linje, försedd med två apparater, en anbringad i särskild hytt, så att telefonsamtal obehindrat kunna utväxlas, utan att dessa samtal kunna avlyssnas av å kriminalpolisen tillfälligt vistande personer.

Jag får därför hemställa, att polisnämnden ville hos stadsfullmäktige utverka därför erforderliga anslag.

5. *Övriga anslag.*

Anslaget till belysning 350 kr., till läkarearvode 800 kr., till fångars vård och förplägnad 400 kr. hava redan nu de två förstnämnda i det närmaste förbrukats och det senare överskridits med 149 kr. 17 öre. Dessa anslag synas därför i nästa års stat behöva höjas och får jag hemställa, att polisnämnden ville taga denna fråga under övervägande.

Övriga diverse anslag kunna anses tillräckliga och behöva ej överskridas.

Härvid fogas två skrivelser från poliskommissarien dagtecknade den 22 nästlidne september (Bil. A och B) jämte därtill hörande diverse anbud och kostnadsförslag samt skrivelse den 25 augusti 1926 från t. f. stadsfiskalen Emil Carlsson (Bil. C) med därtill hörande statistisk bilaga(Bil. D).

Något detaljerat förslag till stat har jag icke upprättat; men får jag hemställa, att polisnämnden ville vid uppgörandet av förslaget till 1927 års stat för polisverket taga under allvarligt övervägande de önskemål och anslagsäskanden som härovan framställts.

Västerås den 14 oktober 1926.

VICTOR ÅSBERG.
Polischef.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Pensions-nämnden.

Bil. litt. S.

Utdrag av protokoll vid pensionsnämndens i Västerås stads pensionsdistrikt av Västmanlands län sammanträde den 5 oktober 1926

Närvarande: Ordföranden Victor Åsberg, Pensionsstyrelsens ortsombud, Henning Ericson, Ledamöterna Reinhold Pettersson, Agnes Söderquist, Erik Östlund, Anton Åberg, Einar Keijser.

— — — — — — — — — — — — — — — — — — — —

§ 17.

Företogs till behandling frågan om upprättande av utgiftsstat för pensionsnämnden i Västerås stads distrikt för år 1927.

I likhet med föregående år får Nämnden erinra, att uti stadsdistriktets stat upptages samtliga kostnader för det för de tre pensionsnämnderna i staden gemensamma kansliet.

Arvode till ordföranden beräknas lika med förra året till 600 kr.

Ett anslag till skrivbiträde åt ordföranden beviljades för innevarande år med 1,500: — kronor. Under hela innevarande år har emellertid varit anställt ett skrivbiträde med en månadslön av 150 kronor eller 1,800: — kronor för år. Då detta biträde haft sysselsättning hela tiden för pensionsnämndsärenden (uppsättande av ansökningar, verkställande av undersökningar och utredningar i pensionssökandes hem, kontroll i sjukvårdsärenden, samt skrivgöromål å expeditionen) har anslaget visat sig otillräckligt. Med hänsyn till arbetets beskaffenhet kan uppdraget icke anförtros åt ett yngre kvinnligt biträde. Det nu anställda skrivbiträdet har visat sig motsvara de fordringar som med hänsyn till arbetets art äro erforderliga.

Antalet ärenden hava icke minskat. Tills dato utgöra de under året inkomna pensionsärendenas antal i stadsdistriktet 245, i f d. S:t Ilians socken 21 och i f. d. Lundby socken 10.

På grund härav får Pensionsnämnden vidhålla sin förra året gjorda hemställan om anslag till skrivbiträde åt ordföranden med 1,800: — kronor.

Antalet sammanträden har hittills, detta sammanträde inberäknat, utgjort 12 och torde något överskrida beräknade antalet 15. Nämnden beräknar emellertid arvodet till ledamöter efter 15 sammanträden. Övriga anslag hava visat sig tillräckliga.

Med ledning av det ovan sagda hemställer Pensionsnämnden i Västerås stads distrikt, att stadsfullmäktige behagade godkänna följande

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Pensions-nämnden.

Förslag till utgiftsstat för år 1927.

Gemensamma kostnader för gemensamt kansli:		
Arvode till ordföranden	600:—	
Anslag till skrivbiträde	1,800:—	
För läkarebetyg och läkareutlåtanden i ömmande fall, förslagsvis	400:—	
Papper, blanketter och diverse utgifter, förslagsvis	300:—	3,100:—
Särskilda kostnader:		
Dagtraktamenten till vice ordföranden och nämndens övriga ledamöter efter 4:— kronor för dag och med ett beräknat antal av 15 sammanträden, förslagsvis		350:—
Annonser och kungörelser		100:—
	Kronor	3,550:—

Som ovan.

In fidem
VICTOR ÅSBERG.

Justerat
Anton Åberg. Einar Keijser.

Rätt utdraget, betygar
Ex officio:
Victor Åsberg.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Byggnads-nämnden.

Bil. litt. T 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Byggnadsnämnden får härmed för fastställelse överlämna sitt förslag till utgifts- och inkomststat för nästkommande år och därvid anföra följande:

Förslaget upptager samma anslagsposter som de i budgeten för innevarande år av Stadsfullmäktige anvisade vilka i förhållande till anslagsförbrukningen synes hava varit lämpligen avvägda.

Som Byggnadsnämnden ansett sin budget icke böra betungas med arvode till det ritbiträde vars huvudsakliga arbete består uti att biträda byggnadschefen uti de med detta under Drätselkammarens sorterande chefskap förenade åligganden under annan förutsättning än att Byggnadsnämnden beredes ersättning för denna utgift, har Nämnden i sitt förslag å inkomstsidan upptagit ett belopp av 5,000 kronor såsom sådan ersättning, varigenom uttaxeringen för nästkommande år för Nämndens behov kunnat sänkas med ett mot denna ersättning svarande belopp.

Västerås den 6 oktober 1926.

För Byggnadsnämnden:
CARL HENNING.

Ragnar Tenow.

Bil. litt. T 2.

Förslag

till

Utgifts- och Inkomststat för Byggnadsnämnden år 1927.

27 B. Byggnadsnämnden.

Utgifter.

a.	Anskaffning och underhåll av inventarier			100:—
b.	Löner och arvoden:			
	Stadsarkitekten, arvode	3,000:—		
	Stadsarkitektens reseersättning	900:—	3,900:—	
		Transport	3,900:—	100:—

	Transport	3,900: —	100: —
Biträdande stadsingenjören, lön 32: IV	4,035: —		
Personligt lönetillägg	1,000: —	5,035: —	
Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och biträdande stadsingenjören efter indextal 175		4,660: 50	13,595: 50
Ingenjörsbiträden å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren			10,500: —
c. Pension:			
f. Stadsingenjören F. Gewalt		3,000: —	
Dyrtidstillägg efter index 175		1,300: —	4,300: —
d. Övriga utgifter:			
1. Kostnader för besiktningar		100: —	
2. Hantlangning		1,000: —	
3. Telefon och postavgifter		150: —	
4. Annonskostnader		50: —	
5. Rit- och skrivmaterial		300: —	1,600: —
		Summa Kronor	30,095: 50

Inkomster.

Avgifter för av byggnadschefen och stadsarkitekten åt enskilda utförda förrättningar samt lösen av protokoll	3,000: —
Bidrag av Drätselkammaren för avlöning av ingenjörsbiträden	5,000: —
Brist att genom uttaxering fyllas	22,095: 50
Summa Kronor	30,095: 50

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Arbets-stugan.

Bil. litt. U 1.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Styrelsen för Västerås arbetsstuga får härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige i överensstämmelse med nedanstående förslag till utgifts- och inkomststat behagade för år 1927 bevilja arbetsstugan ett anslag av 5,300 kronor.

Då denna summa för innevarande år synes komma att erfordras förutom inkomsten av försålda arbeten, har styrelsen ej vågat stanna med sitt äskande vid mindre belopp.

Förslag till Inkomst- och Utgiftsstat för Västerås arbetsstuga år 1927.

Inkomster.

Försäljningar:		
Barnens arbeten		1,620: —
Stadsanslag		5,300: —
	Kronor	6,920: —

Utgifter.

Omkostnader:		
Ved, lyse, rengöring m. m.		1,000: —
Materialier: (för slöjden)		950: —
Hushållet: (matvaror)		1,700: —
Avlöningar:		
Fröken Andersson	1,450: —	
Fru Malmborg	600: —	
Herr Magnusson	800: —	
Hushållerskan	420: —	3,270: —
	Kronor	6,920: —

Västerås den 13 november 1926.

För Arbetsstugans styrelse:
GEORG ROBSAHM.

Em. Granér.

Bil. litt. U 2.

Budget-förslag 1927. Arbetsför-medlingen.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Med hänvisning till bifogade protokollsutdrag får styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling anhålla, att Stadsfullmäktige i Västerås måtte för år 1927 bevilja anstalten det i staten beräknade anslaget från staden, 3,200 kronor.

Västerås den 28 juli 1926.

På styrelsens vägnar:

CLAES UGGLA.

Karl Johansson.

Bil. litt. U 3.

Utdrag av protokoll, hållet vid sammanträde med styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling den 24 juli 1926.

§ 2.

Upprättades följande

Inkomst- och utgiftsstat för år 1927.

Inkomster.

Anslag av Västmanlands läns landsting	14.000:—
Anslag av Västerås stad	3,200:—
Anslag av Arboga stad	600:—
Anslag av Köpings stad	600:—
Anslag av Sala stad	800:—
Beräknat anslag från staten för särskilda anordningar, som vidtagits för landsbygdens behov	1,500:—
Kronor	20,700:—

Utgifter.

Löner:		
Föreståndaren	3,600:—	
Transport	3,600:—	

Budget-förslag 1927.

Arbetsförmedlingen.

Transport	3,600: —	
1:ste assistenten	2,880: —	
2:dre assistenten	2,160: —	
Föreståndaren för avdelningskontoret i Arboga	1,152: —	
Föreståndaren för avdelningskontoret i Köping	1,152: —	
Föreståndaren för avdelningskontoret i Sala	1,440: —	12,384: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal (1:ste och 2:dre assistenterna 660 kr. vardera, övriga befattningshavare 1/3 av grundlönerna)		3,768: —
Hyra		2,400: —
Städning, lyse, bränsle		1,100: —
Annonsering		150: —
Reseunderstöd		200: —
Tillfälliga biträden		450: —
Diverse utgifter		248: —
Kronor		20,700: —

Anm. Utgifter för telefon, postporton, formulär och blanketter hava icke upptagits i staten, enär dessa utgifter helt täckas av statsmedel.

Justerat:
Claes Uggla.

Vid protokollet:
Karl Johansson.

Georg Jansson. E. Edv. Karlsson.

Rätt ur protokollet, betygar:
Karl Johansson.

Bil .litt. U 4.

N:o 78.

Budget-förslag 1927 Nykterhets-nämnden.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Nykterhetsnämnden hemställer, att Drätselkammaren vid dess upprättande av förslag till budget för år 1927 behagade beräkna för Nykterhetsnämndens verksamhet följande anslag, nämligen:

Arvode till tillsyningsman	500: —
Diverse förvaltningskostnader	50: —
Alkoholistvården	1,000: —
Summa Kronor	1,550: —

I inkomsterna kunna troligen förväntas statsbidrag för år 1926 med omkring 450 kronor.

Västerås den 4 november 1926.

För Nykterhetsnämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Eric Plantin.

N:o 78.

Budget-förslag 1927.

Västerås Gymnastik-förening.

Bil. litt. U 5.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Åberopande våra vördsamma ansökningar under en följd av år med anhållan om bidrag till vår verksamhet för den frivilliga gymnastikens utbredning inom Västerås, vilka ansökningar av Stadsfullmäktige välvilligt beviljats med belopp varierande mellan kronor 1,000: — och kronor 600: —, få vi meddela, att tack vare detta kommunala bidrag hava de frivilliga gymnastikövningarna kunnat fortgå även under det senare året i ungefär samma stora utsträckning som under de föregående åren. Sålunda hava under det senaste arbetsåret deltagit i övningarna ett 300-tal gymnaster.

Nyttan av stärkande kroppsrörelser synes dock alltjämt vinna beaktande, och är det särskilt glädjande att procentuellt taget övervägande antalet nytillträdande gymnaster komma från de kroppsarbetande klasserna.

Föreningen har även under det senaste året arbetat under svåra ekonomiska förhållanden och har det icke för föreningen varit möjligt att i den utsträckning som varit önskvärt kunnat uppsätta nya avdelningar.

För att föreningens sociala verksamhet dessutom skall kunna fortgå och utvecklas i likhet med den gymnastiska verksamheten i rikets övriga städer är föreningen för närvarande i behov av ett understöd av 1,500: — kronor.

Vi närsluta i bilaga en avskrift av Svenska Gymnastikförbundets senaste statistik över kommunala bidrag till den gymnastiska verksamheten i en del städer och samhällen. Av denna statistik framgår att i de närliggande städerna har Eskilstuna erhållit kronor 2,000: — och Örebro kronor 3,000: —.

Med åberopande av det ovan anförda vågar undertecknad förening härmed vördsamt anhålla, att Stadsfullmäktige måtte för nästkommande år på förutvarande villkor bevilja ett anslag av kronor 1,500: — till stödjande av den frivilliga gymnastiken i samhället. Detta belopp är visserligen icke tillräckligt att täcka föreningens behov, men för att icke betunga stadens budget för mycket, hava vi räknat med detta minimibelopp såsom erforderligt för att föreningens verksamhet skall kunna fortgå och nedlagt arbete icke äventyras.

Vi våga därför uttala vår vördsamma förhoppning att Stadsfullmäktige måtte anslå sagda belopp till föreningens samhällsnyttiga verksamhet.

Västerås den 1 oktober 1926.

VÄSTERÅS GYMNASTIKFÖRENING
dess styrelse:

Birger Personne. *Ernst Jansson.* *Elisabeth Arvedson.*
Ordf.
Ernst Widén. *Rudolf Eriksson.* *J. O. Wass.*
John Jonsson.

Utdrag ur Svenska Gymnastikförbundets uppgifter för år 1924 rörande kommunala bidrag till frivillig gymnastikverksamhet.

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Västerås Gymnastikförening.

Karlskrona	Kr.	800: —
Falkenberg	„	400: —
Varberg	„	300: —
Eslöv	„	700: —
Hälsingborg	„	1,500: —
Kristianstad	„	1,000: —
Lund	„	1,000: —
Malmö	„	4,400: —
Ängelholm	„	300: —
Jönköping	„	900: —
Västervik	„	300: —
Stockholm	„	21,000: —
Eskilstuna	„	2,000: —
Södertälje	„	1,000: —
Borås	„	2,000: —
Trollhättan	„	400: —
Örebro	„	3,000: —
Köping	„	200: —
Hudiksvall	„	1,200: —
Göteborg	„	16,000: —
Västerås	„	600: —

Till Drätselkammaren i Västerås.

Undertecknad förening vågar härmed, med bifogande av särskild skrivelse ställd till Stadsfullmäktige i Västerås, vördsamt hemställa om Drätselkammarens yttrande över vår därvid framställda ansökan om förnyat statsbidrag till gymnastikens utbredande bland allmänheten i Västerås, och att Drätselkammaren måtte med tillstyrkan, överlämna skrivelsen till Stadsfullmäktige för avgörande.

Föreningen har även under föregående år arbetat under långt ifrån betryggande ekonomiska omständigheter. Orsaken härtill torde till största delen bero på att det av Stadsfullmäktige anslagna beloppet till föreningens verksamhet visat sig otillräckligt för att i den utsträckning som varit önskvärt kunna bedriva gymnastik bland stadens befolkning.

Vi hänvisa för övrigt till vår ansökan till Stadsfullmäktige och våga vördsamt hemställa att Drätselkammaren godhetsfullt behagade tillstyrka hela det belopp varom föreningen har inlämnat ansökan.

Västerås den 1 oktober 1926.

VÄSTERÅS GYMNASTIKFÖRENING.
dess styrelse:

Rudolf Eriksson. *Birger Personne.* *Ernst Jansson.*
Ordf.

Ernst Widén. *Elisabeth Arvedson.* *J. O. Wass.*
John Jonsson.

N:o 78.
Budgetförslag 1927.
Arbetslöshetskommittén.

Bil. litt. U 6.

Till Drätselkammaren i Västerås.

Vid uppgörande av budget för år 1926 ansåg Drätselkammaren att något särskilt anslag för Arbetslöshetskommitténs utgifter för dagtraktamenten vid arbetslösas resor till statliga arbetsplatser, understöd in natura. d, v. s. utrustningar vid hänvisning till statliga arbetsplatser, resor för arbetslösa till statliga arbetsplatser m. m. icke behövde upptagas.

Utgifter och inkomster för år 1926 till och med den 31 oktober 1926 ställa sig på följande sätt:

Utgifter.

Dagtraktamenten	400: —
Understöd in natura	2,613: 21
Resor	1,219: 35
Hyresbidrag	776: 14
Administration m. m.	114: 30
Summa Kronor	5,123: —

Inkomster.

Understöd in natura	817: 44
Resor	314: 40
Hyresbidrag	686: 93
Summa Kronor	1,818: 77

Under år 1927 komma givetvis en del utgifter av angivet slag att förekomma. Huruvida hyresbidragsverksamheten kommer att återupptagas är ju främst beroende på de statliga myndigheterna, och torde Arbetslöshetskommittén, därest så blir fallet, få utverka särskilt anslag av Stadsfullmäktige för detta ändamål.

För den övriga verksamheten — vari sålunda icke ingår de arbetslöshetsunderstöd som av stadens fattigvårdsorgan efter särskilt beslut av Stadsfullmäktige utlämnats — torde erfordras ett anslag av omkring 3,000 kronor och anhåller Arbetslöshetskommittén att ifrågavarande belopp upptages för Arbetslöshetskommitténs verksamhet i 1927 års budget.

Västerås den 6 november 1926.

För Arbetslöshetskommittén:
JOHAN SVENSSON.

Eric Plantin.

Bil. litt. V.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Gårdar och tomter.

Förslagsvis beräknade inkomster för stadens gårdar och tomter år 1927.

Taxeringsvärde		Inköpspris kronor	Inkomster kronor
18,600: —	Gården n:r 65 b Västra kvarteret	30,000: —	1,585: —
34,800: —	„ „ 85 „ „	42,000: —	3,425: —
25,400: —	„ „ 86 „ „	20,000: —	1,820: —
36,000: —	„ „ 93 „ „	25,000: —	2,840: —
15,400: —	„ „ 94 „ „	8,000: —	700: —
28,400: —	„ „ 98 „ „	15,500: —	950: —
8,200: —	„ „ 99 „ „	4,500: —	275: —
74,000: —	„ „ 109 „ „	42,000: —	3,875: —
40,100: —	„ „ 112 „ „	42,000: —	2,650: —
31,600: —	„ „ 116 „ „	17,000: —	1,750: —
14,200: —	„ „ 119 „ „	4,500: —	500: —
62,800: —	„ „ 133 „ „	60,000: —	5,000: —
143,000: —	„ „ 147 „ „	180,000: —	14,125: —
20,000: —	„ Graneborg	21,000: —	1,236: 25
23,600: —	„ Adolfsberg	15,000: —	1,600: —
5,400: —	„ Nedre Backa	3,400: —	284: —
12,000: —	„ Backa n:r 1	13,000: —	500: —
10,000: —	„ Loviselund n:r 1	6,000: —	775: —
7,000: —	„ Kristineberg	7,000: —	850: —
10,400: —	„ n:r 35 Västermalm	7,000: —	500: —
40,000: —	„ Fridsborg	20,000: —	1,500: —
21,200: —	„ Lustigkulla 4 & 5	30,000: —	1,775: —
6,300: —	„ Gården Stenbo (skänkt)		250: —
5,300: —	„ Rosenberg n:r 2	7,000: —	500: —
4,000: —	„ Manneborg		500: —
86,000: —	„ n:r 1 Norra kvarteret	44,750: —	11,860: —
72,000: —	„ „ 2 „ „	50,000: —	4,460: —
65,600: —	„ „ 3 & 4 „ „	55,000: —	5,385: —
17,200: —	„ „ 5 „ „	12,000: —	705: —
21,000: —	„ „ 6 „ „	7,475: —	1,150: —
9,000: —	„ „ 7 a „ „	11,000: —	650: —
52,000: —	„ „ 21 „ „	30,000: —	4,812: 50
1,020,500: —	Transport	830,125: —	78,787: 75

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Gå dar och tomter.

Taxeringsvärde		Inköpspris kronor	Inkomster kronor
1,020.500: —	Transport	830.125: —	78,787: 75
117,000: —	Gården n:r 38 Norra kvarteret	235,000: —	16,320: —
190,000: —	„ „ 39 „ „	200,000: —	11,500: —
14,800: —	„ „ 43 „ „	14,400: —	1,300: —
23,600: —	„ „ 119 z „ „	28,000: —	1,550: —
10,100: —	„ Kristinedal	12.000: —	830: —
107,200: —	„ n:r 5 Gude	120,000: —	9,700: —
8 800: —	„ Nyby	6,000: —	400: —
15.600: —	„ Katrinelund 14—15—16	14,000: —	2,500: —
20,000: —	„ Arvid n:r 3	27,000: —	1,125: —
21,400: —	„ n:r 72 & 73 Södra kvarteret	37,000: —	600: —
7,400: —	„ „ 73 b „ „	5,400: —	500: —
26,800: —	„ „ 74 „ „	32,000: —	1,450: —
9,300: —	„ „ 75 „ „ ..... (Arbetsstugan)	1,800: —	—: —
3.600: —	„ „ 76 Södra kvarteret	—: —	300: —
23,200: —	„ „ 78 „ „	35,000: —	4,550: —
18.400: —	„ „ 83 „ „	21,000: —	3,050: —
92,000: —	„ „ 110 „ „	130,000: —	9,405: —
43,000: —	„ „ 111 „ „	33,750: —	3,100: —
68,000: —	„ „ 112 „ „	65,000: —	4,270: —
22,000: —	„ Gamla Varmbadhuset	7.000: —	200: —
22,100: —	„ Kungsdal	45.000: —	4,205: —
43.600: —	„ Kungsängen n:r 7	125,000: —	3,855: —
65,000: —	„ Myggbo 1, 10 a, 10 b och 12	68,000: —	3,690: —
12,900: —	„ Vargbolund Litt D	22,500: —	400: —
50.100: —	„ Sommarro n:r 8	46,025: 30	2,500: —
—: —	Tomt å Västra kv. 84 b (Fru Lindroth ...	—: —	10: —
—: —	Mark inlagd till tomten n:r 5 klara (Fru L. Ström)	—: —	10: —
—: —	Del av tomterna n:ris 98—99 i kvarteret Klara (J. Aug. Larsson)	—: —	25: —
—: —	Ett område av Svantegatan (Dir. Widén) för köksgård ..... 10: — för gatumark ..... 10: —	—: —	20: —
—: —	Ett område av Svantegatan (Dir. E. Falk)	—: —	15: —
—: —	Ett område av Mariaberget (Borgmästare Karlsson)	—: —	10: —
—: —	Mark av lägenheten Nyro (Fru Vedholm)	—: —	25: —
—: —	Mark av Smedjegatan utanför tomt Inge n:r 3 (Alb. Brosché)	—: —	300: —
2,056.400: —	Transport	2,161,000: 30	166,502: 75

N:o 78.
Budget-förslag 1927
Gårdar och tomter.

Taxeringsvärde		Inköpspris kronor	Inkomster kronor
2,056,400: —	Transport	2,161,000: 30	166,502: 75
—: —	Ett område av Snickaregatan (Västm. Allehandas A.-B.)	—: —	250: —
—: —	Ett område vid Skolgatan (L. G. Andersson)	—: —	25: —
—: —	Ett område utmed Munkgatan (Levin Johansson)	—: —	215: 46
—: —	Mark för bensinpump i Munkgatan (K. E. Eriksson)	—: —	10: —
—: —	Mark för bensinpump i Stureg. (Svensk Eng. Mineralolje A.-B.)	—: —	10: —
	Hyra för skylttavlor:		
—: —	Selma K. Karlström	—: —	15: —
—: —	Odéonbiografen	—: —	40: —
—: —	Skandiabiografen	—: —	10: —
—: —	Singer & C:o	—: —	10: —
—: —	Västmanlands Läns Tidning	—: —	75: —
2,056,400: —	Kronor	2,161,000: 30	167,163: 21

Västerås i Stadskamrerarekontoret den 2 november 1926.

OSCAR ANDERSSON.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Drätsel-kammarens fö slag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Sedan till Drätselkammaren överlämnats av olika kommunala institutioner avgivna förslag till utgifts- och inkomststater för nästkommande år får Drätselkammaren härmed överlämna sitt med ledning av dessa och Drätselkammarens räkenskaper uppgjorda förslag till budget för staden för år 1927 och till detta förslag foga följande betänkande.

Utgångsläget för budgetberedningen är i jämförelse med förhållandet föregående år något förbättrat, beroende på ökat skatteunderlag. Medan den beskattningsbara inkomsten år 1925 uppgick till 24,512,850 kronor har densamma enligt av länets prövningsnämnd fastställda taxeringslängder för år 1926 ökats till 27,689,010 kronor eller med 3,176,160 kronor, motsvarande i det närmaste 13 %, en ökning, som procentuellt icke någon av Sveriges större eller medelstora städer för samma tid förmår uppvisa. Detta förhållande är så mycket mer glädjande som det med iakttagande av en sträng behovsprövning medgiver ett bibehållande i huvudsak av nuvarande uttaxering och samtidigt ett påbörjande av avskrivning av under kristiden uppkommen förlust å en del kommunala företag samt utjämning av en del balanserade brister, varjämte förut på grund av budgetsvårigheter allt för eftersatta behov kunnat få sina anslagskrav tillgodosedda i mer eller mindre omfattning. Då Drätselkammaren tidigare uttalat sin förhoppning att framtiden skulle medföra ökad möjlighet att bringa samhällets ekonomi i bättre jämnvikt och mera tillfredsställande tillgodose dess behov, och Drätselkammaren under denna förhoppning förut som nödfallsutväg tillgripit taktiken att uppgöra allt för knappt beräknade utgiftsstater och sålunda skjuta en del av de löpande årens utgifter på den närmaste framtiden hellre än att höja uttaxeringen, är det icke utan tillfredsställelse Drätselkammaren nu kan framhålla, att omständigheterna tyda på att nämnda förhoppning icke synes bliva gäckad. Emellertid är allt fortfarande en sträng prövning av de gjorda anslagsäskandena oundgänglig. I avseende härå har Drätselkammaren vid behandlingen av de olika budgetförslagen och vid uppgörande av sitt eget förslag ansett sig

kunna tillstyrka nya anslag eller ökning i förut utgående allenast för så vitt behovet varit av den art, att ett eftersättande av dess tillgodoseende skulle medföra risker eller eljes synnerliga skäl talat för det nya anslaget eller anslagsökningen. Att härigenom ändamål, som eljes skulle hava kunnat påräkna anslag eller ökade sådana, måst se sina intressen beskurna, är en sak som bör upptagas med jämnmod med hänsyn till det för alla samhällsmedlemmar gemensamma intresset av att skatteförhållandena icke förvärras. I detta sammanhang förtjänar den återhållsamhet, som de olika institutionerna så gott som över lag ådagalagt i sina anslagsäskanden, ett oförbehållsamt erkännande, vilket emellertid icke gör den årligen återkommande maningen till vederbörande att var och en i sin stad öva oavlåtlig och skarp kontroll över anslagsförbrukningen, obehövlig.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

UTGIFTERNA:

Dyrtidstillägg och arvoden

Drätselkammaren har sig bekant, att fråga om ändring i lönesystemet upptagits till övervägande inom Lönenämnden. Som denna fråga emellertid påkallar en omsorgsfull utredning, innan densamma kan väntas föreligga för avgörande hos Stadsfullmäktige, synes någon ändring i lönesystemet eller i gällande bestämmelser för dyrtidstilläggen icke vara att förvänta inom den närmaste tiden. Med hänsyn härtill har Drätselkammaren icke gjort någon ändring uti dyrtidstilläggsberäkningen, som är baserad på ett medelindextal för år 1927 av 175.

Ej heller i avseende å beräkning av arvodena föreslår Drätselkammaren någon generell förändring.

Oförutsedda utgifter.

I de olika statförslagen hava uppförts anslag till oförutsedda utgifter Men en fortgående specialisering i staterna av anslagsbehoven har Drätselkammaren funnit anslagen till oförutsedda utgifter i flera fall för högt beräknade och därav föranletts att i dessa fall föreslå en sänkning i detta slags anslag.

Fattigvården.

Fattigvårdsstyrelsens förslag till utgiftsstat har icke föranlett annan avvikelse än att Drätselkammaren av förut angivet skäl nedsatt anslaget till oförutsedda utgifter för den allmänna fattigvården från 1,000 till 500 kronor.

Drätselkammaren hemställer att Stadsfullmäktige ville bifalla styrelsens framställning att som engångsanslag i budgeten anvisa dels 2,500 kronor till anskaffning av inventarier för fattigvårdens nya byrålokaler dels ock 3,000 kronor för uppförande av ett hönshus vid ålderdomshemmet och dess förseende med inventarier.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Drätsel-kammarens förslag.

Barnavård. Barnavårdsnämnden har i sitt statförslag uppfört ett anslag å 110 kronor till årsabonnement å telefon i fosterbarnsinspektrisens bostad. Då behovet av hemtelefon för skötande av de med uppdraget att vara fosterbarnsinspektris förenade göromålen kan starkt ifrågasättas, har Drätselkammaren i sitt budgetförslag uteslutit denna utgiftspost.

Med hänsyn till de stora kostnader, som äro förenade med barnavårdsmannaskapets utövande, vill Drätselkammaren fästa uppmärksamheten på frågan, huruvida icke, såsom i en del andra städer sker, barnavårdsmannaskapet bör överlämnas till en fast anställd tjänsteman.

Folkskolan. Enligt Folkskolestyrelsens förslag begäres till en början anslag dels till underhåll och reparationer av fastigheter med 20,000 kronor, varibland som huvudpost ingår kostnaden för en grundlig reparation av två våningar inom Herrgärdsskolan samt såsom mindre utgift kostnaden för en del förbättringar å fastigheten vid Västgötegatan, dels ock till dricksfontäner inom Herrgärdsskolan med 2,500 kronor.

Drätselkammaren anser, att den ifrågasatta reparationen inom Herrgärdsskolan för nästkommande år kan inskränkas till en våning eller den nedre och vill så till vida icke motsätta sig inrättande av dricksfontäner i denna skola, att anordnandet av dylika i den våning, som repareras, tillstyrkes. Om därtill fontänerna anordnas som väggfontäner på samma sätt som i tekniska skolan, torde kostnaderna kunna inskränkas till omkring 65 kronor pr styck eller för åtta stycken till i runt tal 600 kronor.

Vidare har Drätselkammaren ansett den föreslagna anordningen med gårdsgrindar till bostadsfastigheten vid Västgötegatan kunna undvaras, varigenom ernås en besparing av 500 kronor, samt att anslaget till oförutsedda reparationer bör kunna minskas med 1,000 kronor, vilken åtgärd Drätselkammaren motvierar därmed, att det detaljerade förslag till reparationer, som styrelsens kommitté uppgjort, bör utesluta oförutsedda reparationer i allt för stor omfattning.

Drätselkammarens granskning av anslagen till fastigheterna har alltså föranlett minskning av anslaget till underhåll och reparationer från 20,000 kronor till 13,000 kronor och anslaget till dricksfontäner från 2,500 kronor till 600 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker visserligen att anslag till avlöning under höstterminen 1927 av två e. o. småskollärarinnor beviljas då den emotsedda ökningen av de under nästkommande år i skolåldern inträdande lärjungarne påkallar anställning av dessa extra lärarekrafter men gör detta under uttalande av, att, såsom styrelsens avsikt också synes vara, då lär-

jungeantalet på sätt, födelsestatistiken efter år 1920 ger vid handen, åter kommer att sjunka, ifrågavarande anslag bör indragas. N:o 78. *Budgetförslag 1927.*

En strängare tillsyn över användningen av den elektriska belysningen anser Drätselkammaren kunna medgiva minskning i anslaget till belysning, vilken minskning Drätselkammaren i sitt budgetförslag beräknat till 500 kronor. Drätselkammaren har såsom kommunal tilläggspension till förre slöjdläraren J. Brandt i förslaget uppfört ett belopp av 535 kronor i överensstämmelse med Stadsfullmäktiges den 25 nästlidne november i detta ärende fattade beslut. *Drätselkammarens förslag.*

Anslaget till barnbespisning är i jämförelse med Folkskolestyrelsens förslag minskat med 1,000 kronor, för vilken åtgärd Drätselkammaren åberopar, att de förbättrade utkomstmöjligheterna för samhällets innevånare med sannolikhet kommer att medföra minskning i antalet barn, som behöva anlita barnbespisningen.

Då vidare skolköken böra kunna reda sig med något mindre anslag för förbrukningsmateriel än styrelsen begärt, har Drätselkammaren nedsatt detta anslag med 500 kronor.

Som Drätselkammaren icke funnit några trängande behov föreligga för skollokalernas rengöring genom skurning vid flera tillfällen än som förekommit innevarande år, har Drätselkammaren nedsatt anslaget till skurning och rengöring med 1,000 kronor eller till samma belopp, som i 1926 års stat.

Under åberopande av vad Drätselkammaren förut anfört i fråga om anslag till oförutsedda utgifter såsom motiv för Drätselkammarens åtgärd att i sitt förslag upptaga detta anslag 250 kronor mindre än Folkskolestyrelsen begärt, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville fastställa Drätselkammarens förslag till utgiftsstat för folkskolan, vilket i jämförelse med skolstyrelsens anslagsberäkning innebär en minskning i utgifterna för denna den största av alla utgiftsstaterna med 12,215 kronor eller från kronor 805,467: 86 till kronor 793,252: 06.

Då Drätselkammaren funnit de av Folkskolestyrelsen föreslagna undervisningsarvodena för fortsättningsskolan vara för höga, har Drätselkammaren icke kunnat tillstyrka ett uppförande i budgeten av det av Folkskolestyrelsen begärda anslaget till sådana arvoden i obeskuret skick. Enligt gällande bestämmelser är minimitimarvodet, som av statsmedel ersättes till fullo: för lärare i läsämnen kr. 2: 50, för slöjdlärare kr. 1: 75, för lärarinna i hushållsgöromål kr. 2: — och för lärare i arbetskunskap kr. 3: —. **Fortsättningsskola.**

En reducering av de av Folkskolestyrelsen föreslagna timarvodena med 25 % medger enligt Drätselkammarens förmenande en fullt tillräcklig ersättning, och skulle dessa på sådant sätt bestämda stå i bättre överensstämmelse med exempelvis arvodena åt vikarier vid folkskolan i övrigt.

Drätselkammaren hemställer alltså att Stadsfullmäktige ville besluta, att timarvodena vid fortsättningsskolan skola utgå med i genomsnitt 25

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

% lägre belopp än Folkskolestyrelsen beräknat samt under uttalande av att även skolkökslärarinnas ersättning bör utgå efter timme, enär statsbidraget beräknas på sådant sätt, anvisa ett anslag till bestridande av de avlöningar, som skola utgå till lärarekrafterna vid fortsättningsskolan å 12,832 kronor eller 4,300 kronor mindre än Folkskolestyrelsen begärt. Herr Edv. Karlsson har för sin del reservationsvis yrkat bifall till Folkskolestyrelsens förslag till timarvoden och anslagets beräkning härefter.

Högre folkskolan.

Styrelsens förslag om uppförandet av ett anslag för beredande av läkaretillsyn över lärjungarne kan Drätselkammaren fortfarande och av samma skäl, som Drätselkammaren åberopat tidigare, icke biträda.

Frågan bör enligt Drätselkammarens förmenande lösas på sådant sätt att, om en sådan tillsyn över huvud taget är nödvändig, genom ändring i instruktionen för stadens tjänsteläkare skyldighet att handhava ifrågavarande funktion ålägges någon av dessa.

Med erinran om att en kommitté tillsatts med uppdrag att underkasta frågan om ändring uti fördelningen av tjänsteläkarnes åligganden närmare utredning och att denna utredning bör påskyndas, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens förslag, att icke i sitt budgetförslag upptaga något anslag för ovanberörda ändamål.

Allmänt läroverk.

Drätselkammaren föreslår, att jämväl i budgeten för 1927 måtte uttaxeras 900 kronor såsom särskilt anslag för bestridande av terminsavgifterna helt eller delvis till ljus- och vedkassan för mindre bemedlade välartade lärjungar från staden.

Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

Högre flickskolan.

Anslagen till högre flickskolan äro beräknade enligt grunder, som i alla punkter förut av stadsfullmäktige fastställts.

Arbetareinstitutet.

Drätselkammaren har i sitt budgetförslag upptagit det anslag å 3,000 kronor, som av Stadsfullmäktige den 27 maj 1926 anvisats för arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet för år 1927.

Styrelsen för arbetareinstitutet har såsom skäl för sin begäran om ett från 14,000 kronor i budgeten för innevarande år till 17,500 kronor förhöjt anslag till biblioteksverksamheten åberopat den större frekvensen och därav föranledd förslitning av bokbeståndet.

Såsom skäl för Drätselkammarens åtgärd att i sitt budgetförslag för biblioteksverksamheten icke föreslå högre anslag härför än 13,000 kronor hänvisar Drätselkammaren till budgetläget och den förut av Drätselkammaren anvisade utvägen att tillföra biblioteket ökade inkomster genom att pålägga avgift för boklån. Det kan jämväl övervägas, om icke inköpen av nya böcker bör tillfälligtvis begränsas i den omfattning, att den härige-

nom uppkomna besparingen kunde användas för renovering av det befintliga bokbeståndet.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren kan alltså icke för år 1927 tillstyrka anvisandet för biblioteksverksamheten av högre anslag än 13,000 kronor, eller samma belopp, som Drätselkammaren föreslog för innevarande år.

Herrar Edv. Karlsson och Keijser ha för sin del reservationsvis yrkat, att anslaget måtte bestämmas till 15,000 kronor.

Tekniska skolan.

Med ändring uti det av för tekniska skolan framlagda förslaget till utgiftsstat för skolan föreslår Drätselkammaren, under erinran att Stadsfullmäktige den 29 december 1922 beslutat tillförbinda staden skyldighet att tills vidare åtaga sig det ansvar för en del kostnader för verksamheten vid skolan, som utgör förutsättning för statsbidrag, att Stadsfullmäktige ville fastställa Drätselkammarens förslag till stat för stadens anstalter för yrkesundervisning under läsåret 1927—1928 med ett totalt utgiftsbelopp av 60,400 kronor och ett anslag av staden å 22,800 kronor samt att för skolverksamheten under senare delen av läsåret 1/7 1926—30/6 1927 och förra delen av läsåret 1/7 1927—30/6 1928 i 1927 års budget anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 24,300 kronor, motsvarande hälften av stadens tillskott i båda nämnda läsårsstater.

Drätselkammaren har vid granskning av skolstyrelsens förslag funnit anslaget till lärarearvoden böra minskas med 1,000 kronor för erhållande av bättre proportion, vad timarvodena beträffar, med motsvarande arvoden i folkskolans fortsättningsskola, sådana dessa av Drätselkammaren föreslagits, och enär den på staden fallande andelen av dessa arvoden i jämförelse med det statsbidrag som utgår förefallit stor.

Likaså har Drätselkammaren nedsatt anslaget till stadigvarande undervisningsmaterial med 500 kronor, anslaget till underhåll och förbrukning av undervisningsmaterial med likaledes 500 kronor och anslaget till administrationskostnader med 1,000 kronor.

Möjligheten för styrelsen att kunna uppehålla skolverksamheten med på detta sätt reducerade anslag bör vara för handen — en utväg bland andra ligger däruti, att den fortfarande mycket omfattande annonseringen, till, som det vill synas, ringa nytta för skolan, avsevärt inskränkes.

Drätselkammaren kan icke underlåta att i förevarande sammanhang bringa i åtanke den utredning, som låg till grund för omorganisationen av de tekniska anstalterna i staden och däri angivna beräkning av stadens kostnader härför. Enligt kommittéförslaget (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 113 år 1913) beräknades stadens årliga kostnader efter ombildning av tekniska skolan och centralslöjdskolan till lärlingsskolor, yrkesskola för elektroteknik och mekanik samt inrättandet av fristående kurser till 20,000 kronor, vilken kostnad emellertid efter under år1915 skedd överarbetning av omorganisationsförslaget blev reducerad till 10,500 kronor, ett belopp som också Stadsfullmäktige fastslogo såsom ett maximum.

Även i betraktande av penningevärdets fall sedan år 1915 ger ansvällningen av stadens utgifter för ifrågavarande undervisning från 10,500 kronor till 23,500 kronor vid handen antingen att utredningen varit felaktig

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

i avseende å kostnadsberäkningen eller ock att nödig sparsamhet i skolans förvaltning icke iakttagits.

Vid avgivande av sitt förslag till budget för innevarande år framhöll Drätselkammaren önskemålet av att en utredning genom skolstyrelsens försorg åvägabragtes angående möjligheterna av en nedskärning i utgifterna genom minskning av antalet timavlönade lärare, ett önskemål, om vars tillgodoseende hittills intet avhörts.

Hälsovårdsnämnden.

Utgifterna under denna titel äro av Drätselkammaren upptagna i enlighet med Hälsovårdsnämndens förslag med följande avvikelser.

Anslagen till Hälsovårdsnämndens byrå och till velocipedhållning hava nedsatts med respektive 50 och 30 kronor, varjämte från lönekontot avförts avlöning till en hälsovårdstillsyningsman.

Drätselkammaren anser nämligen att efter hälsovårdstillsyningsmannen Holtz' avgång ur tjänsten den 1 januari 1927 den efter honom lediga befattningen bör kunna indragas.

Det må vara riktigt att gällande hälsovårdsföreskrifter påkalla täta besiktningar av olika inrättningar samt att insamlandet av föreskrivet eller önskvärt statistiskt material kräver ett omfattande arbete, men därmed är icke sagt, att arbetet härmed och vederbörandes arbetsuppgifter i övrigt icke skulle kunna tillfredsställande utföras av de återstående arbetskrafterna, en förste tillsyningsman och två tillsyningsmän.

Då efter vad det vill synas efterlevnaden av föreskrifterna är regel, gör detta förhållande alltför täta besiktningar obehövliga. Allmänhetens reaktion mot tillhandahållandet av dåliga livsmedel och osnygghet i försäljningslokalerna torde också utgöra en lika stark press på vederbörande att hålla varor av föreskriven halt och i lokalerna iakttaga snygghet som besiktningarne genom tillsyningsmännen.

En inskränkning i dessas antal borde snarare göra kontrollen mera effektiv, då besiktningarna komma mera oväntat.

Herr Eklund har ifråga om indragning av denna befattning anmält avvikande mening och för sin del avstyrkt förslaget.

Drätselkammaren tillstyrker, att av uttaxerade medel i 1927 års stat anvisas ett anslag å 4,000 kronor till Västerås stads förening mot tuberkulos.

Könspolikliniken.

Anslagsförbrukningen har föranlett Drätselkammaren att minska anslagen till värme och lyse å könspolikliniken med 150 kronor och till diverse utgifter med 100 kronor.

Gatuläggning.

Då anslaget till gatureparationer och mindre gatuarbeten under de senaste åren varit knappt beräknat, har Drätselkammaren funnit sig nödsakad begära ett från 10,000 kronor i innevarande års stat till 12,000 kronor förhöjt anslag för ifrågavarande ändamål. Till större gatuarbeten finnas anslag reserverade i den omfattning att nytt anslag för sådana arbeten icke av Drätselkammaren begäres. Ett disponerande av de reserverade anslagen på annat sätt, än som bestämts vid deras beviljande, torde

bero på beslut av Stadsfullmäktige efter särskild framställning från Drätselkammaren. N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren har under förevarande titel uppfört det av Stadsfullmäktige den 30 september 1926 anvisade anslaget å 5,000 kronor, utgörande del av kostnad för iordningsställande av området framför tekniska skolan.

Vägar.

Under denna titel har Drätselkammaren begärt anslag med samma belopp eller 25,000 kronor, som uttaxerats för innevarande år.

Planteringar.

Drätselkammaren har beräknat utgifterna i enlighet med Planteringsnämndens förslag med avvikelse därutinnan, att det begärda anslaget till botaniska trädgården nedsatts med 100 kronor och det av nämnden upptagna anslaget till omläggning av den mindre parken utmed järnvägens område väster om stationen å 600 kronor uteslutits.

Detta arbete har nämligen icke synts Drätselkammaren innebära sådana fördelar, att de stå i proportion till kostnaden för arbetet.

På framställning av Västmanlands läns djurskyddsförening hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville besluta, att av det under förevarande utgiftstitel upptagna anslaget för tillsyn och vård av fågelbeståndet i Svartån må ställas intill 100 kronor till föreningens förfogande för bestridande av de kostnader föreningen vidkännes för utfodring av fåglarne med från hushåll i staden uppsamlad föda.

Herr Keijser har anfört reservation emot beslutet att ur budgetförslaget avföra begärt anslag till omläggning av parken vid järnvägen.

Gatubelysningen.

Enligt Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag skulle belysningen å Kopparbergsvägen i sträckningen mellan Södra Esplanaden och Smedjegatan, i Nedre Trädgårdsgatan och å Hamngatan, i sträckning emellan Rådhuset och Södra Esplanaden omändras från gas till elektrisk belysning för en kostnad som av styrelsen beräknats till 10,400 kronor att uttaxeras. Med allt erkännande av fördelen av en dylik ändring har Drätselkammaren likväl med hänsyn därtill, att denna utgift skulle medföra svårighet för förverkligande av avsikten att med uttaxeringens bibehållande avsätta ett större förslagsanslag än i innevarande års budget och samtidigt påbörja avskrivning av kristidsförluster ur sitt förslag uteslutit dessa anslag med förhoppning om att ett kommande år skall innebära större förutsättningar för förslagets förverkligande.

Av styrelsen i övrigt föreslagen ändring i belysningen och utökning av densamma genom nya lampor tillstyrker Drätselkammaren, och hemställer Drätselkammaren alltså, att Stadsfullmäktige ville besluta under förevarande utgiftstitel anvisa ett anslag av uttaxerade medel å 1,300 kronor för nyanskaffning av gas- och elektriska lampor.

Gaturenhållningen.

De senare årens erfarenhet angående kostnaden för renhållningen särskilt vintertid har föranlett Drätselkammaren att begära ett anslag under denna titel på 20,000 kronor, således ökat med 4,000 kronor i jämförelse med anslaget i innevarande års budget.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Drätsel-kammarens förslag.

Avloppsled-ningarna.

I överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut den 26 augusti 1926, att kostnaden för en under samma år i Pilgatan nedlagd avloppsledning skulle täckas med medel i Vatten- och Gasverksstyrelsens budget för nästa år, har i förslaget uppförts ett anslag härför å 4,915 kronor.

Drätselkammaren tillstyrker i övrigt styrelsens förslag till utgifter under denna titel.

Hamnen.

Mot Hamnstyrelsens åtgärd att ur dess förslag till budget utesluta det balanserade underskottet, vilket innebär en avvikelse från uppställningen av hamnens budget hittills, är ingen erinran att göra, då åtgärden står i överensstämmelse med den mening Drätselkammaren gjort gällande i sitt betänkande till innevarande års budget, eller att detta underskott borde bokföras som en stadens fordran av hamnen, som kunde avskrivas med eventuellt blivande överskott på hamnrörelsen.

För att möjlighet skulle föreligga till uppkomsten av ett dylikt överskott för kommande år, vill Drätselkammaren föreslå, att anslag till den av styrelsen föreslagna reparationen av kajen vid östra hamnen, vilken enligt Drätselkammarens förmenande utan olägenhet kan uppskjutas och komma till utförande ett kommande år, icke för närvarande beviljas, i följd varav det härför upptagna beloppet 5,000 kronor kan användas till avbetalning å nämnda skuld. Byggnadschefen Smitt har härvid uttalat, att Drätselkammaren bort tillstyrka Hamnstyrelsens förslag.

Med nämnda ändring hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville fastställa Hamnstyrelsens förslag till utgiftsstat, och förordar alltså, att anslaget till den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 april 1926 anskaffade motorbåten 2,600 kronor upptages till täckning av hamnens inkomster för år 1927.

I sammanhang härmed hemställer Drätselkammaren om bifall till Hamnstyrelsens förslag, att Stadsfullmäktige ville för täckande av kostnaderna för fullbordande av hamnbyggnaden österut, beräknade på sätt styrelsen föreslagit, av lånemedel anslå ett belopp av 183,553 kronor 20 öre, med uppdrag för Drätselkammaren att underställa beslutet härom Kungl. Maj:ts prövning i vad det avser anslagets gäldande genom lån samt med rätt för Drätselkammaren att tills vidare bestrida ifrågavarande utgift genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga.

Renhållnings-verk och svingård.

De av Lantegendomsnämnden föreslagna utgifterna för dessa institutioner föranleda icke någon erinran från Drätselkammarens sida, varför

Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville godkänna nämndens förslag härutinnan.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

Vatten-, Gas- och elektricitetsverken.

Utgifterna för verkens gemensamma förvaltning skola, i anledning därav, att efter fröken Lindeblads frånfälle nytt kvinnligt kontorsbiträde av 1:sta klass skall tillsättas, minskas med skillnaden mellan avlöningen i 4:de lönegraden samt personligt lönetillägg och avlöningen i 1:sta lönegraden, utgörande denna skillnad inklusive dyrtidstillägg 638 kronor 75 öre.

Anslaget under den gemensamma förvaltningen till renhållnnigen m. m. har av Drätselkammaren nedsatts med 200 kronor. Båda dessa inkomstminskningar böra enligt Drätselkammarens förslag komma gasverket till godo. Under gasverkets stat har anslaget till analyser och skjutsar minskats med 200 kronor. Och slutligen har den ändringen vidtagits beträffande både gasverkets och elektricitetsverkets utgiftsstater, att justerarelönerna i avbidan på Stadsfullmäktiges prövning efter yttrande av Lönenämnden av styrelsens begäran om dessa befattningars uppflyttning i högre lönegrupp upptagits enligt nu gällande lönestat.

Drätselkammaren hemställer, att Stadsfullmäktige ville dels godkänna dessa ändringar i styrelsens förslag, dels ock i enlighet med styrelsens hemställan besluta, att för anskaffande av s. k. varaktiga inventarier anvisa ett förslagsanslag av 1,000 kronor att utgå ur tekniska verkens amorteringsfond samt att ur samma fond bevilja ett förslagsanslag å 10,000 kronor för diverse mindre ledningsutsträckningar och serviser.

Kall- och varmbadhus

Drätselkammaren tillstyrker fastställelse av Badhusstyrelsens förslag till utgifter för dessa inrättningar.

Båttrafiken.

Omändring av ångfärjan Elba har dragit större kostnader än från början kunnat förutses, beroende på att samtidigt med omändringen företagits en del reparationer såsom utbyte av bottenplåtar, reparation av ångpannan m. m. Merkostnaden, uppgående till i runt tal 12,000 kronor, skall på något sätt täckas, och föreslår Drätselkammaren att härför tagas i anspråk medel, som influtit vid försäljning av stadens prämar. Drätselkammaren har nämligen funnit det lämpligast att realisera prämarna, vilket ock numera ägt rum, samt i överensstämmelse med vad av Drätselkammaren anfördes vid framläggandet av 1926 års budget även ångbåten Arosia så snart antagligt pris kan erhållas. Stadens prämtrafik, som till större delen bestod i hemforsling av grus, har numera upphört sedan Drätselkammaren ordnat ett mycket givande grustag vid Malma.

Vedgården.

Vid behandling av förslag till utgifter för den kommunala vedgården har Drätselkammaren behandlat den på senaste tiden omordade frågan om dess avvecklnig. Om ock starka skäl tala för ett nedläggande av vedgårdsrörelsen, synes dock den nu rådande ovissheten på bränslemarkna-

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

den särskilt på grund av kolstrejken i England och dess efterverkningar jämte andra omständigheter böra föranleda att avvecklingen sker i långsamt tempo. Med definitivt beslut härom torde därför böra anstå till bränslesäsongens slut. För att emellertid erfarenhet må vinnas i fråga om vedgårdsverksamhetens ekonomiska bärighet utan tyngden av kristidsförlusterna och en del av kristidsförbindelserna, har Drätselkammaren uppgjort utgiftsstaten utan belastning av ränta för den balanserade kristidsförlusten och med anslagen till hyror och avlöningar satta till mera skäliga belopp, och har sålunda i jämförelse med innevarande års utgifter det förstnämnda anslaget eller till räntor minskats med 8,000 kronor och de senare med sammanlagt 12,500 kronor. Vad angår kristidsförlusten medger förbättringen i skatteläget att en avsevärd avskrivning å denna göres genom särskilt anslag, en fråga till vilken Drätselkammaren i annat sammanhang återkommer.

Drätselkammaren hemställer alltså, att Stadsfullmäktige ville, med uppskjutande av definitivt beslut om den kommunala vedgårdens nedläggande eller fortbestånd, fastställa Drätselkammarens förslag till utgifter för densamma under år 1927.

Brandväsendet.

Drätselkammaren har ingen annan erinran att göra emot Brandstyrelsens förslag till utgiftsstat för brandväsendet, än att anslaget till hyra för bostäder åt brandmanskapet skall ökas med 1,125 kronor, motsvarande hyran för tre under innevarande år i en stadens fastighet utom brandstationen upplåtna lägenheter till befattningshavare vid brandverket. Med denna ökning i utgifterna tillstyrker Drätselkammaren alltså fasställelse av styrelsens utgiftsförslag.

Fastighetsförvaltningen. Egendomar inom stadsplanen.

Förbrukningen av anslagen under denna utgiftstitel de senare åren har visat, att anslagen varit alltför knappt tillmätta, vilket dock Drätselkammaren vid budgetförslagens avlämnande tillkännagivit, och har detta sedan budgetläget förbättrats, föranlett ökning av vissa anslag. I samband med behandlingen av anslagen under förevarande titel anser sig Drätselkammaren böra lämna meddelande av vissa under innevarande år av Drätselkammaren med avseende å stadens fastigheter vidtagna förvaltningsåtgärder. Under året hava stora kostnader varit förenade med dels en del oundvikliga reparationer av avloppsledningar m. m. inom stadshotellet, dels ock med omändring av en del butikslägenheter i den s. k. Björkstedtska fastigheten och Zimmermanska gården. Butiksändringarne hava föranletts av önskemålet att få hyresavkastningen av fastigheterna större och bliva kostnaderna härför på detta sätt gottgjorda inom ett eller annat år.

I överensstämmelse med Stadsfullmäktiges beslut den 25 nästlidne november har i förslaget uppförts ett anslag å 1,500 kronor för tullhusets förseende med inventarier.

Lantegendomar och skogar.

Lantegendomsnämndens förslag till utgiftsstat för lantegendomar och skogar tillstyrkes utan förändring.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Drätselkammarens förslag.

Jordar och andra fastigheter utom stadsplanen.

Den 25 februari 1926 anvisade Stadsfullmäktige ett anslag å 20,000 kronor för ombyggnad av ångbåtsbryggorna vid Elba, därvid bestämdes, att 4,000 kronor skulle utgå av 1926 års förslagsanslag och resterande uttaxeras med lika del under vartdera av åren 1927—1930. Med anmälan att ombyggnaden dragit en kostnad av endast 16,597 kronor 28 öre föreslår Drätselkammaren den ändring i beslutet, att av 1926 års förslagsanslag disponeras kronor 3,397: 98 och återstoden fördelas på åren 1927—1930 med 3,300 kronor om året.

Magistraten och Rådhusrätten.

Magistratens anslagsäskande för nästkommande år tillstyrker Drätselkammaren med några mindre jämkningar. Sålunda synes anslaget till anskaffning och underhåll av inventarier kunna nedsättas med 200 kronor, särskilt om, såsom också revisorerna under hand påpekat, den dyrbara uppgörelsen med en firma från främmande ort om eftersyn av skrivmaskiner upphör. En nedsättning i anslaget till tryck och annonskostnader med 200 kronor har Drätselkammaren jämväl ansett sig kunna förorda. Vad beträffar anslaget till semesterarvode till stadsfiskalen är det riktigt, att anställandet av vikarie under semesterledighet för stadsfiskalen icke bör föranleda några personliga utgifter för denne, men då i regel annan befattningshavare inom poliskåren förordnas som vikarie, synes uppförandet av ett särskilt anslag för ändamålet vara onödigt. Drätselkammaren föreslår slutligen, att den av stadsfiskalen gjorda framställningen om förbättrade löneförmåner remitteras till Lönenämnden för yttrande.

Kronouppbörds- och exekutionsväsende.

Någon ändring uti av Magistraten begärda anslag under denna utgiftstitel ifrågasätter icke Drätselkammaren.

Polisväsendet och fångvården.

De av Polisnämnden i dess förslag gjorda äskandena har Drätselkammaren funnit sig kunna i huvudsak tillstyrka med undantag för anslaget till de båda för tjänstgöring i hela länet anställda kriminalpolisernas bostadstelefoner. Äro dessa befattningshavare för sin verksamhet i behov av sådana telefoner — varom Drätselkammaren haft svårt att bilda sig en uppfattning — torde dess tillgodoseende mera vara statens än en stadens angelägenhet. Drätselkammaren avstyrker sålunda detta anslag. Med en jämkning i anslaget till oförutsedda utgifter tillstyrkes i övrigt nämndens utgiftsförslag.

Allmänna pensionsförsäkringen.

Drätselkammaren finner den av Pensionsnämnden begärda ökningen i anslaget till skrivbiträde åt ordföranden vara motiverad. Då nämndens förslag i övrigt icke föranlett några anmärkningar, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville fastställa detsamma. Övriga av

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren direkt beräknade utgifter under denna huvudtitel förete icke annan ändring, än att anslaget till bidrag till pensionstillägg och understöd måst ökas från 16,000 kronor i innevarande års budget till 19,000 kronor.

Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

Utgifterna under denna titel visa i jämförelse med budgeten för innevarande år en ökning av 2,015 kronor 85 öre, vilken, då förbrukningsanslagen med något enstaka undantag bibehållits oförändrade, har sin orsak uti befattningshavares rätt till flera ålderstillägg och tillkomsten av två nya pensioner.

Byggnadsnämnden.

Byggnadsnämnden har ansett sin budget icke böra belastas med arvodet till det å byggnadskontoret anställda biträdet under annan förutsättning, än att ersättning beredes nämnden, varför nämnden bland sina inkomster upptagit ett belopp å 5,000 kronor såsom sådan ersättning.

Drätselkammarens åtgärd att i sitt förslag påföra nämnden denna utgift utan motsvarande ersättning är beroende därpå, att Drätselkammaren funnit den föreslagna ändringen vara utan betydelse för budgeten, samt att därmed icke vinnes vad Byggnadsnämnden åsyftat, i betraktande av att den som konsekvens bör medföra ett överförande till Byggnadsnämndens stat av vad som av byggnadschefens avlöning kan anses motsvara avlöning som stadsingenjör, vilken utgift hittills haft sin plats å Drätselkammarens egen stat.

Automobiler.

Såväl anslagen till rena förbrukningsartiklar som anslag till löner hava beräknats högre än i innevarande års stat, vad angår det senare på grund av att arvodet till bilföraren reglerats genom ett under senare tid ingånget avtal.

Anslag och bidrag till div. ändamål.

Arbetsstugan

För Arbetsstugans verksamhet under år 1926 har styrelsen begärt ett anslag å 5,300 kronor eller 300 kronor mera än anslaget för innevarande år. Drätselkammaren kan icke tillstyrka högre anslag än hittills utgått och hemställer, med anmälan, att Sundinska fondens räntemedel varur anslaget det sista året helt bestridits, äro så strängt anlitade, att för nästa år en del av anslaget torde böra uttaxeras, att Stadsfullmäktige med bestämmande av anslaget till 5,000 kronor ville anvisa beloppet att utgå med 2,500 kronor ur Sundinska fondens räntemedel och med 2,500 kronor av uttaxerade medel.

Barnkrubban barnhemmet, natthärberget, arbetsförmedlingen sparfboet, Vita bandet och Frälsningsarméns slumverksamhet.

I anledning därav att hos Drätselkammaren anmälts att dessa institutioners anslagsbehov för år 1927 kunna täckas med bidrag till enahanda belopp som för respektives verksamhet anvisats i budgeten för innevarande år, hemställer Drätselkammaren, att Stadsfullmäktige ville bevilja anslag till barnkrubban med 2,500 kronor, till barnhemmet med 500 kronor, till natthärbärget med 300 kronor till länets arbetsförmedling med 3,200 kronor, därav såsom extra anslag 300 kronor, till barnhemmet Sparvboet

med 600 kronor, till föreningen Vita Bandet med 600 kronor, motsvarande vad föreningen erlägger i hyra för lägenhet i stadens fastighet, under villkor att beloppet oavkortat kommer barnhemmet Sparvboet till godo, samt till Frälsningsarméns slumverksamhet med 450 kronor att utgå samtliga anslag av uttaxerade medel. N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

Drätselkammaren tillstyrker Nykterhetsnämndens framställning om anvisande av ett naslag å 1,550 kronor för nämndens verksamhet under år 1927. *Nykterhetsnämnden.*

Drätselkammaren tillstyrker att även för nästkommande år anvisas ett anslag för anordnande av frilufts- och folkkonserter och hemställer, att beloppet måtte bestämmas till 2,000 kronor, med bemyndigande för Drätselkammaren att fördela anslaget. *Musikanslag.*

Någon ändring uti anslaget för dennas verksamhet under nästkommande år är icke ifrågasatt, varför Drätselkammaren föreslår, att samma anslag uppföres för dess verksamhet, som anvisats i innevarande års stat, eller 3,000 kronor. *Arbetarnes bildningsförbund.*

Ökat anslag för år 1927, som av styrelsen begärts, kan Drätselkammaren icke förorda och hemställer förty, att för år 1927 måtte anvisas av uttaxerade medel 1,500 kronor eller samma anslag förbundet åtnjutit för innevarande år.

Drätselkammaren föreslår i anledning av föreliggande framställning, att Stadsfullmäktige ville för år 1927 av uttaxerade medel bevilja dels Västerås sjukkassors fortsättningskassa ett förslagsanslag å 2,900 kronor att åtnjutas enligt bestämmelserna i Stadsfullmäktiges beslut den 23 december 1909 med den avvikelse häruti, att anslaget skall utgå efter antalet medlemmar mantalsskrivna i staden året före det, varunder anslaget utbetalas, dels ock Västerås sjukkassor och Västerås sjukkassors fortsättningskassa ett anslag å förslagsvis 14,000 kronor att åtnjutas på de villkor, som innefattas i Stadsfullmäktiges beslut den 28 november 1918 och 29 december 1924. *Sjukkassorna.*

I fråga om behovet av anslag för skollovskoloniverksamheten under år 1927 föreligger väl icke någon framställning från styrelsen, men är det Drätselkammaren bekant att verksamheten för att kunna upprätthållas har behov av ett kommunalt anslag för nästkommande år till samma belopp, som varit anvisat i budgeten för innevarande år eller 7,000 kronor. *Skollovskolonierna.*

Drätselkammaren hemställer alltså, att för ändamålet detta senare belopp uttaxeras i 1927 års budget.

Vidare föreslår Drätselkammaren att den av Stadsfullmäktige genom beslut den 28 juni 1926 bordlagda av Herrar J. O. Wass samt numera avlidne Aron Eriksson väckta motionen om beviljande av ökat anslag till Västerås skollovskolonier vid det förhållande, att skollovskoloniverksamheten för en tid framåt säkerställts genom de inkomster, som tillförts den-

N:o 78. *Budgetförslag 1927.*

samma från den under innevarande år anordnade Barnens dag, måtte av Stadsfullmäktige upptagas till avgörande och icke f. n. föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd.

Drätselkammarens förslag.

Västerås gymnastikförening.

Styrelsens framställning om anvisande för år 1927 av ett anslag å 1,500 kronor, innebärande en ökning av 900 kronor i jämförelse med anslaget för innevarande år, kan Dräselkammaren på grund av föreliggande budgetsvårigheter icke tillstyrka, utan hemställer, att Stadsfullmäktige ville för stödjande av den frivilliga gymnastiken under år 1927 i budgeten anvisa ett anslag lika det hittills utgående eller 600 kronor.

Taxeringsnämnderna.

Drätselkammaren har under denna titel upptagit utgifterna med samma belopp, som funnits anvisade för innevarande år, med undantag för utgiften till biträde åt ordförandena, som höjts till 700 kronor, oaktat Drätselkammaren anser möjlighet föreligga, att genom omläggning av nämndernas arbete inbespara denna utgift.

Drätselkammaren föreslår, att Stadsfullmäktige ville godkänna Drätselkammarens utgiftsberäkning, innefattande detta godkännande även beslut därom, att för ledamotskapet i nämnderna skall utgå ersättning med 1 krona 40 öre för sammanträdestimme, dock högst 7 kronor pr sammanträdesdag.

Diverse utgifter.

Beträffande anslagen under denna rubrik föreslår Drätselkammaren, att ytterligare under ett år måtte anstå med upptagande av anslag för avskrivning å värdet av stadens aktieinnehav i byggnadsaktiebolaget Mimer, varjämte Drätselkammaren erinrar om att anslaget till årsavgift i Svenska Städernas förhandslingsorganisation utgår, sedan staden enligt Stadsfullmäktiges beslut den 29 december 1925 uppsagt sitt ledamotskap i organisationen att upphöra med ingången av år 1927. Vidare har Drätselkammaren, då särskild uppgörelse med byggnadschefen Smitt angående ersättning för bilåkning i tjänsten under år 1927 icke ifrågasättes, samt därför ökade utgifter för resor och mindre utredningar åsamkas, beräknat anslaget härför till 3,000 kronor, eller 1,000 kronor mera än i innevarande års stat anvisats.

I detta sammanhang får Drätselkammaren i anledning av Stadsfullmäktiges beslut den 28 oktober innevarande år att till Drätselkammaren remittera frågan om ersättning för byggnadschefens bilhållning, även vad angår åtgärden att under innevarande år utbetala sådan ersättning, förklara, att ersättningen utgått på grund av en med byggnadschefen träffad överenskommelse, som icke från Drätselkammarens sida kan ryggas, samt föreslå, att Stadsfullmäktige härvid måtte låta bero.

I fråga om stadens anslutning till länets vägförening skedde denna i avsikt att underlätta föreningens startande. Som stadens medlemskap i föreningen numera ej har betydelse för föreningens fortbestånd, har Drät-

selkammaren av sparsamhetsskäl uteslutit anslag för årsavgift till vägföreningen.

N:o 78. *Budgetförslag 1927. Drätselkammarens förslag.*

På framställning av arbetslöshetskommittén har Drätselkammaren under denna utgiftstitel uppfört ett anslag å 3,000 kronor för kommitténs verksamhet under år 1927. Av Stadsfullmäktige under år 1926 fattade beslut hava föranlett upptagandet av anslag dels för iordningställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån 11,900 kronor, dels för iordningställande av barnhem i fastigheten N:o 8 Sommarro 10,000 kronor, dels ock till firandet av Västerås riksdags 400-årsminne högst 3,000 kronor. Vidare har Drätselkammaren för täckande av kostnaderna för de av Stadsfullmäktige den 28 oktober 1926 beslutade nödhjälpsarbetena, nämligen omläggning av vägen söder om Kristiansborgs gård samt omgrävning av Persbobäcken vid lägenheten Anderslund, i budgeten uppfört erforderliga anslag för förra arbetet 24,000 kronor och för det senare 10,000 kronor.

Såsom Drätselkammaren förut i detta betänkande antytt medger det ökade skatteunderlaget en avskrivning av kristidsförluster. Denna möjlighet anser Drätselkammaren böra utnyttjas på sådant sätt, att den förlust, som uppkommit på vedgårdsverksamheten minskas, och hemställer förty om godkännande av åtgärden att för detta ändamål i budgetförslaget upptaga ett anslag å 30,000 kronor.

I ingressen till budgetbetänkandet har Drätselkammaren angivit, att budgetberedningen bland annat inriktats på att söka bibehålla nuvarande uttaxering i huvudsak oförändrad. Det av Drätselkammaren uppgjorda förslaget har på grund av det förbättrade läget medgivit ett tillgodoseende av anslagsäskanden i större utsträckning än som varit fallet de senare åren, varför Drätselkammaren förväntar, att budgeten enligt Drätselkammarens förslag kommer att visa sig bärkraftig, samtidigt varmed förenämnda önskemål kunnat realiseras. En uttaxering sålunda för kommunala behov av 9 kronor pr inkomsthundra samt en till 10 % beräknad avkortning av det uppdebiterade skattebeloppet medger avsättandet av ett förslagsanslag av 45,873 kronor 84 öre eller i runt tal 9,500 kronor större än det i innevarande års stat upptagna.

INKOMSTERNA.

För djuphamnen vid Carlsberg har icke uppgjorts någon särskild stat, då utgifterna för densamma, hittills bestående uteslutande i anläggningskostnader, blivit täckta genom lån, som Drätselkammaren tillsvidare ansett böra förräntas och amorteras såsom del av stadens övriga obligationslån. I den mån emellertid rörelsen vid djuphamnen täcker de övriga utgifterna och dessutom ger överskott, bör detta överskott användas såsom bidrag till förräntning och amortering av djuphamnens andel i stadens lån. Med beräkning att ett sådant överskott för år 1926 uppkommer, har Drätselkammaren uppfört 5,000 kronor såsom inkomst under titeln räntor.

A.-Bol Arbetarebostäders hyresinkomster beräknas för år 1927 medgiva en utdelning å stadens aktieinnehav i bolaget, och har denna utdelning uppförts som inkomst under rubriken aktier med 14,250 kronor.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Drätsel-kammarens förslag.

Styrelsers och nämnders inkomststater.

Av olika styrelser och nämnder avgivna förslag till inkomststater hava granskats av Drätselkammaren utan att Drätselkammaren på ett undantag när, varom vidare nedan, funnit anledning föreligga att däri föreslå några ändringar, och hemställer Drätselkammaren förty, att desamma måtte fastställas.

Fastighetsförvaltningen.

De beräknade inkomsterna av fasigheter inom stadsplanen utvisa en ökning av i runt tal 5,000 kronor beroende på ökad hyresavkastning från stadshotellet och en del affärslägenheter.

Jämväl beräknade inkomster av fastigheter utom stadsplanen förete en mindre ökning.

Byggnadsnämnden.

Av skäl, som Drätselkammaren förut i betänkandet angivit, har Drätselkammaren minskat av Byggnadsnämnden beräknade inkomster med 5,000 kronor, eller det belopp nämnden i sitt förslag upptagit som ersättning för arvode till ett å byggnadschefskontoret anställt ingenjörsbiträde.

Allmänna bidrag av staten.

Den ersättning, som staden för år 1927 skall uppbära för upphörda brännvinsförsäljningsmedel uppgår till 42,126 kronor eller omkring 5,000 kronor mindre än i innevarande års budget upptagits.

Skatter.

Den kommunala progressivskattens kommunandel har beräknats till 70,000 kronor eller 15,000 kronor högre än i årets budget.

Nöjesskatten har beräknats till oförändrat belopp 36,000 kronor.

Med beräkning av avkortningen i 1927 års budget till 10 % av det uppdebiterade skattebeloppet medger Drätselkammarens statförslag en obetydlig minskning av den sammanlagda kommunala skattesatsen.

Då uttaxeringen för kyrkans behov enligt antagen stat sänkts med 3 öre eller till 75 öre pr inkomsthundra och då skattesatsen för den borgerliga kommunen kan sänkas från 9.02 till jämnt 9 kronor pr inkomsthundra, skulle sålunda denna sammanlagda miskning uppgå till 5 öre pr inkomsthundra. Drätselkammaren föreslår sålunda att till bestridande av stadens utgifter för år 1927 i den mån de icke kunna täckas av andra beräknade inkomster i budgeten för samma år, bestämmes en uttaxering å den till utgörande av bevillning år 1926 taxerade inkomsten i staden av 9 %, motsvarande enligt äldre beräkning 9 kronor pr bevillningskrona.

Västerås den 7 december 1926.

För Drätselkammaren:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Magistratens förslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Magistråten får härmed jämlikt 60 § Kungl. förordningen om kommunalstyrelse i stad överlämna bilagda av Drätselkammaren efter Magistratens anhållan upprättade förslag till utgifts- och inkomststat för år 1927.

Magistraten får i anledning av förslaget göra följande erinringar.

Beträffande av Magistraten begärt anslag till anskaffande och underhåll av inventarier vidhåller Magistraten sin begäran om ett anslag av 700 kronor. Magistraten har nämligen för avsikt att så snart ske kan och senast i början av nästkommande r inköpa ett för civilrådmannen lämpligt skrivbord, enär det nuvarande icke på något sätt fyller rimliga anspråk på ett tjänligt skrivbord. För justering och lagning av de sex skrivmaskiner, som äro i dagligt bruk hos Magistraten och Rådhusrätten har Magistraten träffat avtal med en firma i Stockholm, som för ett pris av 240 kronor per år minst en gång i månaden tillser maskinerna och även därutöver om så skulle erfordras, verkställer lagning av desamma. Då någon dylik firma eller enskild person, magistraten veterligt, icke för sådant ändamål finnes att tillgå i staden och maskinernas hållbarhet och varaktighet genom en dylik regelbunden tillsyn otvivelaktigt tillvaratages bättre än genom enstaka putsningar och lagningar, anser Magistraten att det av Magistraten begagnade förfaringssättet är det mest ekonomiska. Under åberopande av vad Magistraten sålunda anfört synes ett anslag å 700 kronor för ifrågavarande ändamål vara väl avpassat.

Vad nedsättningen av anslaget för tryck- och annonskostnader vidkommer har Magistraten intet att erinra under förutsättning att detsamma får betraktas såsom förslagsanslag. De Magistraten åliggande skyldigheter att enligt lag och författning utfärda kungörelser och verkställa tryckning av stadgar och författningar kunna ju icke begränsas genom fastställande av för litet anslag.

Vidkommande föreslaget arvode för beredande av semester åt stadsfiskalen vidhåller Magistraten, att detsamma upptages i nästkommande års stat. Skulle anslaget på grund av förekommande omständigheter icke åtgå, är ju anslaget besparat, men skulle detsamma behöva anlitas, är det ju givetvis bekvämare och redigare för bokföringen att beloppet finnes upptaget under bestämd rubrik i staten.

Vad angår av polisnämnden begärt anslag för telefoner till de två för tjänstgöring i hela länet anställda kriminalpoliserna vill Magistraten allenast erinra därom, att staden och icke staten, såsom Drätselkammaren förutsatt, är enligt lag om polisväsendet i riket skyldig att bekosta en sådan anordning. Polisnämnden torde alltså äga rätt att, därest nämn-

N:o 78.
Budget-förslag 1927.
Magistratens förslag.

den anser så erforderligt, utan vidare anskaffa dylika telefoner på stadens bekostnad.

I övrigt har Magistraten intet att emot statförslaget erinra.

Västerås Rådhus den 11 december 1926.

På Magistratens vägnar:
JOHN KARLSSON.

H. Cronholm.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 79.

Drätselkammarens skrivelse ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har i skrivelse till Stadsfullmäktige den 4 nästlidne november, som här bifogas, i anledning av en framställning i ämnet från djuphamnsbyggnadskommittén hemställt om anslag till elektriska ledningar närmast i ändamål att förse djuphamnens kranmaskinerier med elektrisk ström samt om bemyndigande att träffa särskilt avtal om leverans av ifrågavarande kraftström enligt i skrivelsen angivna grunder.

Såsom av skrivelsen och de bifogade handlingarne i övrigt framgår, är den föreslagna kabelanläggningen, som drager en kostnad av 31,600 kronor, icke avsedd allenast för att tillföra elektrisk kraft för djuphamnen, utan tjänar den på samma gång och huvudsakligast ett annat sedan lång tid tillbaka uppmärksammat och mycket kännbart behov, som inom en snar framtid måste förverkligas, nämligen att överföra växelström till Västra förstaden m. fl. närliggande områden i stället för likström, vilket nödvändiggöres av den snabbt fortgående belastningsökningen å stadens likströmsnät.

Vatten- och Gasverksstyrelsens förslag avser framdragning av ifrågavarande kabel till en inom djuphamnsområdet anordnad transformatorstation. Själva transformatoranläggningen samt lågspänningskablarne från denna och fram till hamnmaskinerierna ankommer det på djuphamnen att ombesörja. På framställning av djuphamnsbyggnadskommittén vill Drätselkammaren därför, samtidigt med att den hemställer om bifall till Vatten- och Gasverksstyrelsens berörda framställning, föreslå, att Stadsfullmäktige måtte bevilja medel till nämnda till djuphamnens färdigställande hörande elektriska anläggningar, vilka draga en sammanlagd kostnad av 17,600 kronor.

Vatten- och Gasverksstyrelsen har föreslagit, att anslaget till dess kabel skulle utgå av lånemedel. Då det i förevarande hänseende är fråga om en av utvecklingen betingad utvidgning av det elektriska ledningsnätet, som i sin helhet kan anses innebära värdeökning och därjämte icke kan räknas till regelbundet eller normalt inträffande utvidgningar, ansluter sig Drätselkammaren till samma uppfattning. Av i huvudsak samma men så mycket starkare skäl föreslår Drätselkammaren, att den elektriska

N:o 79.
Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen. m. m.

utrusntingen inom djuphamnsområdet jämväl bestrides genom anslag av lånemedel.

Det skulle föra allt för långt att i detalj redogöra för de omfattande utredningar, som förebragts särskilt beträffande frågan om överföring av västra förstadsområdet till växelström. Drätselkammaren har emellertid blivit övertygad, att förslaget är mycket väl grundat och såväl tekniskt som ekonomiskt fördelaktigt för elektricitetsverket. Göres icke inom alltför lång tid denna omläggning, måste bland annat ett vida mer dyrbart omformarreaggregat anordnas i elektricitetsverket och förhållandena bliva ändock varken tekniskt eller ekonomiskt tillfredsställande. För de enskilda strömförbrukarne kommer omläggningen icke att medföra någon som helst kostnad. Då omläggningen skall genomföras, vilket dock för ögonblicket ej är aktuellt, kommer härför att erfordras ett anslag av 24,000 kronor enligt en av elektricitetsverket verkställd utredning.

Under åberopande av det anförda får Drätselkammaren hemställa, att Stadsfullmäktige måtte besluta:

1:o) att för framdragande av en elektrisk jordkabelledning från elektricitetsverket över Ragvaldsbacke till djuphamnen samt för till denna ledning hörande anordningar i elektricitetsverket anslå 31,600 kronor att utgå av lånemedel;

2:o) att för utförande vid djuphamnen av för hamnens maskinerier erforderlig transformatoranläggning jämte lågspänningsledningar anslå 17,600 kronor att utgå av lånemedel;

3:o) att bemyndiga Drätselkammaren att, i vad ovanberörda förslag avse anslagens gäldande genom lån, underställa besluten härom Kungl. Maj:ts fastställelse samt att tillsvidare bestrida utgifterna för ifrågavarande anläggningar genom tillfälligt lån, som Drätselkammaren, därest den underställningsfria lånerätten därigenom skulle överskridas, må begära Kungl. Maj:ts tillstånd att för ändamålet upptaga, samt

4:o) att bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att med djuphamnsbyggnadskommittén träffa avtal om leverans av elektrisk ström till djuphamnsmaskinerierna mot en årlig anslutningsavgift av

1,000 kronor och en förbrukningsavgift av 6 öre pr kwh.

N:o 79.
Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

Västerås den 2 december 1926.

På Drätselkammarens vägnar:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I skrivelse till Vatten- och Gasverksstyrelsen den 21 innevarande oktober har Djuphamnsbyggnadskommittén under hänvisning till en av stadens tekniska verk avgiven utredning anmält för styrelsen, att kommittén vore villig med styrelsen sluta avtal om leverans av elektrisk ström till djuphamnen från stadens elektricitetsverk på de grunder, som funnes angivna i ovanberörda utredning och som avse att strömmen skulle tillhandahållas i av djuphamnen anordnad transformator mot en årlig anslutningsavgift av 1,000 kronor och en förbrukningsavgift av 6 öre pr kwh.

Vatten- och Gasverksstyrelsen får i anledning härav anföra.

Stadens nuvarande likströmsnät är i synnerligen hög grad belastat, varför styrelsen inom närmaste tiden nödgas begära anslag för de västra stadsdelarnas överföring till växelströmsnätet.

För detta ändamål erfordras en jordkabel mellan elektricitetsverket och Ragvaldsbacke på 3×50 kvmm., 1,650 meter lång, till vilken kabel sålunda skulle kunna anslutas Hammarby och Annedalsområdena. Kostnaderna härför uppgå till 18,600 kronor.

Om djuphamnen skall förses med elektrisk ström från stadens elektricitetsverk, vilket styrelsen, med hänsyn till att elektricitetsverket under den senare tiden förlorat en del större kraftabonnement såsom exempelvis järnvägsverkstäderna, anser fördelaktigt, måste den angivna kabeln fortsättas 1,350 meter med en diameter 3×25 kvmm.(fram till ett transformatorhus å djuphamnen. Denna del drar en kostnad av 11,700 kronor.

Härutöver erfordras för strömleverans till djuphamnen uppsättande av en oljeströmbrytare med tillbehör inom elektricitetsverket för en kostnad av 1,300 kronor.

Med hänsyn såväl till att överföringen av de västra områdena till växelströmsnätet är en nödvändighet, som ock till fördelarna av att elektricitetsverket erhåller ett nytt kraftabonnement anser sig styrelsen böra antaga djuphamnsbyggnadskommittérades förslag.

Då den föreslagna abonnementsavgiften avviker från de av Stadsfullmäktige fastställda taxorna för leverans av elektrisk ström erfordras Stadsfullmäktiges särskilda beslut i detta hänseende.

Vatten- och Gasveksstyrelsen hemställer alltså på anförda skäl,

dels att Stadsfullmäktige för framdragande av en elektrisk jordkabelledning över Ragvaldsbacke till djuphamnen samt

N:o 79.
Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

anordningar inom elektricitetsverket måtte av lånemedel anslå 31,600 kronor,

dels ock att Stadsfullmäktige måtte bemyndiga Vatten- och Gasverksstyrelsen att med djuphamnsbyggnadskommittén träffa avtal om leverans av elektrisk ström till djuphamnens maskinerier mot en årlig anslutningsavgift av 1,000 kronor och en förbrukningsavgift av 6 öre per kwh.

Västerås den 4 november 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Eric Plantin.

Till Vatten- och Gasverksstyrelsen i Västerås.

Enligt vad som för styrelsen är bekant har Djuphamnsbyggnadskommittén under senaste tiden förehaft till behandling frågan om bästa sättet att förse de maskinella anläggningarne vid Djuphamnen, såväl stadens som enskildas, med elektrisk kraft.

Därvid hava två alternativ från början framstått såsom värda en närmare undersökning. Det ena skulle avse, att stadens eget elektricitetsverk tillhandahåller den nödiga elektriska strömmen och det andra, att strömmen skulle uttagas direkt från Kungliga Vattenfallsstyrelsen i anslutning till dess ledning till "Elektrolytverken". Varför det senare alternativet undersökts, har sin orsak förnämligast däri, att det legat nära till hands att antaga, att ett kraftabonnement, sådant som det här ifrågavarande måhända icke skulle vara så önskvärt för stadens elektricitetsverk till följd av det relativt höga effektbelopp och den ringa strömmängd samt den synnerligen intermittenta drift, som det kunde bli fråga om, då däremot dessa olägenheter kunde anses vara av mindre betydelse för statens vattenfallsverk.

Emellertid har den verkställda utredningen, i vilken representanter för Vatten- och Gasverksstyrelsen biträtt kommittén, givit vid handen, att stadens elektricitetsverk med fördel, i varje fall från djuphamnens synpunkt, kan åtaga sig ifrågavarande strömleverans. Under sådana förhållanden vill djuphamnsbyggnadskommittén härmed anmäla, dels att kommittén är villig med styrelsen sluta avtal härom enligt de grunder, som finnas angivna i den härvid fogade av Ingenjören Folke Heimer undertecknade utredningen och som avse, att strömmen skulle tillhandahållas i av djuphamnen anordnad transformator mot en årlig anslutningsavgift av 1,000 kronor och en förbrukningsavgift av 6 öre pr kwh., dels ock att, för den händelse en överenskommelse på nämnda grund kan av styrelsen godkännas, kommittén ämnar genom Drätselkammaren göra framställning hos Stadsfullmäktige om anslag till de delar av anläggningen som böra

komma på abonnenten, nämligen lågspänningsledningar, transformator och transformatorhus samt flyttning av en hamnen förut tillhörig transformator.

N:o 79. *Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.*

Tillika får kommittén hemställa, att styrelsen, därest berörda förslag av styrelsen godkännes, ville hos Stadsfullmäktige göra erforderlig framställning om anslag till de på elektricitetsverket kommande ledningar m. m., som äro erforderliga för strömleveransens fullgörande.

Västerås den 21 oktober 1926.

Enligt Djuphamnsbyggnadskommitténs uppdrag:
THEOFIL ÖBERG.

UTREDNING OCH KOSTNADSFÖRSLAG Å ELEKTRIFIERING AV VÄSTERÅS DJUPHAMN.

Förutsättningar och plan.

De för Djuphamnen avsedda maskinella anordningarne bestå av:
a) En traverskran med en lyftmotor om 160 HK.
och en åkmotor om 60 HK.
b) en portalkran med en lyftmotor om 60 HK.
och en åkmotor om 13 HK.

Och enligt uppgifter av kranleverantören komma dessa att arbeta samtidigt; icke endast de båda kranarna samtidigt utan för varje kran kommer såväl lyftning som åkning att utföras samtidigt. Sammanlagda hästkrafttalet på motoraxlarna blir då 293 HK. Detta blir på elektriska sidan med + 20 % för motorernas förluster c:a 260 kw. och vid en fasförskjutning av cos = 0.65 = 400 kVA. För att samtidigt kunna tillgodose framtida eventuellt maskineri för tippning av malmvagnar samt andra behov bör transformatorn väljas å *500 kVA.*

För att kunna uttaga detta betydande kraftbelopp blir den nuvarande s. k. skeppsvarvslinjen och ännu mer dess början (jordkabeln mellan Norra Ringvägen och Jakobsberg)alltför svag. Den är till största delen redan nu tagen i anspråk och det överskott i ledningsarea, som finnes, måste tänkas reserverat för andra behov t. ex. kokström.

För tillgodoseende av Djuphamnens energibehov finnas två utvägar:
1) att ansluta till en ny kabel för 6300 volt från Elektricitetsverket till Djuphamnen;
2) att ansluta anläggningen till Statens 20000 voltsledning, som nu finnes framdragen till f. d. Elektrolytverken.

Det första alternativet innebär, att en kabel på 3×50 kvmm. nedlägges mellan elektricitetsverket och Ragvalds backe samt fortsättes med jordkabel 3×25 kvmm. fram till ett transformatorhus å Djuphamnen. Till denna kabel kan då anslutas Hammarby och Annedalsområdena.

Det andra alternativet innebär, att den erforderliga transformatorstationen utföres för 20,000 volt i stället för 6,000 volt. 20,000 volts-sidan utföres med luftledning av Statens Kraftverk. Vid en framtida anslutning

N:o 79. *Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.*

till elektricitetsverket blir 20,000 voltsutrustningen överflödig och en 6,000-volts-utrustning erforderlig. För Hammarby- och Annedalsområdena kräves i detta fall en separat kabel med en area av 3×50 kvmm. för att framdeles kunna ansluta Djuphamnen, och först då den andra kabellängden om 3×25 kvmm.

Under månaderna jan., febr. och mars torde i regel ingen seglation äga rum. Under sommarhalvåret kan den för Djuphamnen erforderliga effekten utan nyabonnement inläggas i Elektricitetsverkets nuvarande abonnement och under höstkvartalet då man med säkerhet kan emotse seglation på Djuphamnen även under toppbelastning i december månad, kan man sätta igång den ena eller båda dieselmotorerna alltefter behov och med dem generera likström till ett effektbelopp motsvarande djuphamnsmsakineriets effektbehov.

Djuphamnen skulle då kunna erhålla elektrisk energi till ett pris av förslagsvis kronor 1,000: — pr år + 6 öre per kWh.

För att tillgodose Djuphamnens smärre kraftbehov ävensom andra eventuella förbrukare inom området bör den nuvarande transformatorn å 70 KVA. placeras i det planerade transformatorhuset i avsikt att spara tomgångsströmmen å den stora transformatorn à 500 KVA. Skulle transformatorn å 70 KVA. framdeles bliva för liten, kan den lätt utbytas mot en annan å 100 KVA. Här nedan lämnas kostnadsförslag å den nya kabeln jämte transformatorhus m. m.

Alternativ I.

1) *Högspänningskabel:*

1,650 m. järn- och blyarmerad kabel för 6,600 volt area, 3×50 m/m² à 7: —	11,550: —
1,350 m. 3×25 m/m² à 5: —	6,750: —
3,000 m. grav à 2: — inkl. fyllning	6,000: —
9,000 st. kabelskydd à —: 30	2,700: —
Stensättning	500: —
Utdragning av kabeln	700: —
Körslor	400: —
4 st. ändboxar à 48: —	192: —
8 st. skarvboxar à 20: —	160: —
80 kg. kabelmassa à 1: —	80: —
Kabelarbeten m. m.	450: —
Nedläggning i Turbinhusbron	300: —
Diverse och oförutsett	518: —
Kronor	30,300: —

2) *Lågspänningskablar:*

170 m. 3×95 m/m² à 9: —	1,530: —
150 m. 3×150 m/m² à 13: 50	2,025: —
170 m. grav à 1: 50	255: —
Transport	3,810: —

N:o 79.
Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

	Transport	3,810: —
870 st. kabelskydd à 0: 30		261: —
6 st. ändboxar à 48: —		288: —
Utdragning av kablar		150: —
Körslor		50: —
Kabelarbeten		100: —
Diverse och oförutsett		341: —
	Kronor	5,000: —

3) *Oljeströmbrytare med tillbehör i Elektricitetsverket* ..... 1,125: —
Montage och diverse ..... 175: —

Kronor 1,300: —

4) *Transformatorhus i tegel:*

golvyta 4×5 m. vägghöjd för apparatmontage, 4 m. ..... 4,000: —

Kronor 4,000: —

5) *Transformator med tillbehör:*

1 st. 3 fas oljeskydd trnasformator, 500 kVA 6300/400 volt med transportrullar etc.
1 st. högspänningsinstrumentering med oljebrytare med brytförmåga 5,600 amp.
3 st. linjefrånskiljare,
1 st. lågspänningsinstrumentering i 3 fält för 5 utgående linjer anordnade för uppmätning av energien på lågspänningssidan med strömtransf. för mätarne på 2 av linjerna, den tredje för direkt anslutnnig till mätare och 2 linjer i reserv. Montage
(allt enligt anbud från Asea) ..... 8,100: —

Kronor 8,100: —

6) Flyttning av 70 kVA-transformatorn ..... 500: —

Kronor 500: —

Sammanställning:

1.	30,300: —
2.	5,000: —
3.	1,300: —
4.	4,000: —
5.	8,100: —
6.	500: —
Kronor	49,200: —

N:o 79.

Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

Alternativ II.

1) Luftlinjen för 20,000 volt bekostas av Statens Kraftverk.
Härtill åtgår:

2) Lågspänningsledningar enligt alt. I ..... 5,000: —

Kronor 5,000: —

3) Oljeströmbrytare med tillbehör i Elektr.-verket enligt alt. I 1,300: —

Kronor 1,300: —

4) Transformatorhus enligt alt. I ..... 4,000: —

Kronor 4,000: —

5) Transformator för 2,000/400 volt med alla tillbehör och montage, enligt Asea ..... 11,525: —

Kronor 11,525: —

6) Kabel från El.-verket till Ragvalds backe.

1,650 m. kabel 6,600 volt area 3×50 m/m² à 7: —	11,550: —
1,650 m. grav inkl. fyllning	3,300: —
5,000 st, kabelskydd à 0: 30	1,500: —
Stensättning	500: —
Utdragning av kabeln	385: —
Körslor	235: —
2 st. ändboxar à 48: —	96: —
5 st. skarvboxar à 20: —	100: —
50 kg. kabelmassa à 1: —	50: —
Kabelarbeten	250: —
Nedläggning i Turbinbron	300: —
Diverse och oförutsett	334: —
Kronor	18,600: —

7) Framdeles tillkommer, då Djuphamnen skall anslutas till Elektricitetsverket följande:

a) Kabeln från Ragvalds backe till Djuphamnen, 30,300 —18,600	11,700: —
b) Transformatorutrustning för 6,000 volt enl. 5 alt. I ..	8,100: —
enl. 6 alt. I ..	500: —
c) Nedmontering av 20,000 volts utrustningen	300: —
Kronor	20,600: —

Härifrån avgår realisationsvärdet å 20,000-volts-utrustningen med cirka 60 % av (2,500+11,525) = cirka ..... 8,600: —

Återstående kostnad Kronor 12,000: —

N:o 79.
Ang. utdragande av elektrisk ledning till djuphamnen m. m.

Sammanställning:

2.	.....	5,000: —
3.	.....	1,300: —
4.	.....	4,000: —
5.	.....	11,525: —
6.	.....	18,600: —
		40,425: —
7.	Samt sedermera då Djuphamnen anslutes till 6,000 volts kablarne ytterligare c:a	12,000: —
	Kronor	52,425: —

Västerås i september 1926.

FOLKE HEIMER.

N:o 80.

Drätselkammarens skrivelse ang. omläggning av allmänna vägen genom Malma egendom.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Vid de undersökningar, som inom Drätselkammaren verkställts i ändamål att finna lämpliga nödhjälpsarbeten, har bland annat förslag framkommit rörande omläggning av den förbi och genom stadens egendom Malma löpande allmänna vägen mellan Badelunda kyrka och Hökåsen i en del av vägens sträckning genom egendomen. Vad som skulle motivera omläggning genom stadens försorg av en del av denna helt och hållet till landsbygden hörande väg är, att staden därigenom i en framtid skulle kunna bättre utnyttja grusförekomsterna å Malma egendom. Förslaget avser nämligen, att den del av vägen, som löper uppe på Badelundaåsens krön eller från nedfartsvägen till gårdens huvudbyggnad och nästan fram till egendomens norra gräns skulle förläggas vid åsens östra sida, varigenom praktiskt taget åsen i hela dess bredd blir tillgänglig för grusuttag, under det att, om vägen blir kvar i dess nuvarande läge, den blir till hinders och minskar tillgången på grus. Ur grustäktens synpunkt är arbetet visserligen ej brådskande men givetvis önskvärt. Åandra sidan är behovet av nödhjälpsarbete för närvarande stort.

På framställning av Drätselkammaren har Siende härads vägstyrelse lämnat sitt samtycke till den föreslagna vägomläggningen. En del avgöranden, såsom rörande sättet för arbetets utförande, eventuellt ägoutbyte

N:o 80. *Ang omläggning av allmänna vägen genom Malma egendom.*

och vederbörande myndighets tillstånd till omläggningen, återstå visserligen, men i huvudsak kan saken anses vara förberedd. Arbetet är kostnadsberäknat till 32,000 kronor. Då det å ena sidan ej med bestämdhet kan förutses hur stor del av arbetet, som kan komma till utförande inom den närmaste tiden och då å andra sidan Drätselkammaren har för avsikt att göra ansökan om bidrag av automobilskattemedel för ändamålet, kan Drätselkammaren för närvarande ej lämpligen föreslå annat än att erforderligt belopp för arbetets utförande får tillsvidare utgå av tillgängliga medel.

På grund av det anförda får Drätselkammaren sålunda hemställa, att Stadsfullmäktige ville besluta

att i och för omläggning av en del av den allmänna vägen genom staden tillhöriga egendomen Malma i Badelunda socken, att utföras såsom nödhjälpsarbete anslå ett belopp av 32,000 kronor, att tillsvidare utgå av tillgängliga medel, med uppdrag för Drätselkammaren att framdeles inkomma till Stadsfullmäktige med förslag, på vad sätt anslaget slutligen skall gäldas,

att bemyndiga Drätselkammaren att i och för ifrågavarande vägomläggning göra de framställningar, Drätselkammaren kan finna nödiga, samt med vederbörande träffa avtal rörande eventuellt behövligt ägoutbyte och angående vägarbetets utförande i övrigt.

Västerås den 2 december 1926.

På Drätselkammarens vägnar:

AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

N:o 81.

Beredningsutskottets utlåtande ang. brukande av Röda korsets märke å stadens ambulansbiler.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 25 nästlidne november hava Stadsfullmäktige till Beredningsutskottet för yttrande överlämnat ett förslag till kontrakt mellan Hälsovårdsnämnden i staden och Överstyrelsen för Svenska Röda

N:o 81.
Ang. brukande av Röda korsets märke å stadens ambulansbiler.

Korset angående rätt att å stadens ambulansautomobil hava Svenska Röda Korsets märke anbragt, och får beredningsutskottet i ärendet anföra följande.

Beredningsutskottet har fattat avsikten med remissen vara att närmare undersöka möjligheten av att få den i förslaget inrymda bestämmelsen om förfoganderätt för Svenska Röda Korset över bilarne vid mobilisering eller krig ändrad till att endast gälla transporter inom staden eller mellan staden och dess omnejd, och att i händelse sådan möjlighet vore utesluten, närmare utreda de konsekvenser, som bleve förenade med bestämmelsens tillämpning.

På förfrågan hava vederbörande inom Överstyrelsen för Svenska Röda Korset meddelat, att styrelsen av principiella skäl icke kunde tillmötesgå en ändring i bestämmelsen i ovan angiven riktning, samtidigt varmed framhållits, att ändringen vore så gott som betydelselös, enär ambulansautomobilen komme att uteslutande användas för transporter till de större sjukhus, som vid allmän mobilisering eller under krig enligt den plan, som förelåge, komme att upprättas, och Västerås stad bleve förläggningsort för ett dylikt sjukhus och alltså vore så gott som uteslutet att ambulansautomobilen vid rekvisition komme att dirigeras åt annat håll.

Vad anginge krigstillstånd komme Svenska Röda Korset att tilläggas oinskränkt rekvisitionsrätt oavsett vilka bestämmelser, som inrycktes i en överenskommelse som den förevarande.

Om alltså ett önskemål av förut antytt innehåll icke kan taga formen av en bestämmelse uti kontraktet har Breedningsutskottet funnit lämpligt att detta önskemål framföres till Överstyrelsen vid sidan av kontraktet och vid dess återställande och har från Överstyrelsens sida ställts i utsikt att detsamma komme att vinna största möjliga beaktande.

Stadens betydelse som industristad och förläggning hit av en del av flygvapnet kan åberopas för behovet att vid mobilisering under fredstid här hava en modern sjuktransportbil stationerad.

Då alltså av de meddelanden som lämnats framgått, att vid rekvisition av bilen alla förutsättningar föreligga för att den skall komma till användning för det lokala behovet, hemställer Beredningsutskottet för sin del,

att Stadsfullmäktige ville förklara hinder ej föreligga för Hälsovårdsnämnden att å stadens vägnar underteckna kontraktsförslaget med uppdrag tillika för nämnden att vid dess översändande till Överstyrelsen uttala stadens önskan att bilen, då den rekvireras för Svenska Röda Korsets räkning, måtte komma till användning allenast inom staden och dess omnejd.

Västerås den 9 december 1926.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

N:o 81.

Ang. brukande av Röda korsets märke å stadens ambulansbiler.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter förda preliminära underhandlingar med Överstyrelsen för Svenska Röda Korset har Hälsovårdsnämnden under i bilagda handlingar angiven förutsättning, nämligen att stadens ambulansautomobiler i händelse av mobilisering eller krig ställes till Svenska Röda Korsets förfogande, medgivits rätt att å nämnda automobiler bruka Svenska Röda Korsets märke.

Då emellertid detta innebär Överlåtande av dispositionsrätten av staden tillhörig materiel, får Hälsovårdsnämnden härmed anhålla om Stadsfullmäktiges bemyndigande att med Överstyrelsen teckna kontrakt i förevarande avseende.

Västerås den 25 november 1926.

För Hälsovårdsnämnden:
CARL THUNSTRÖM.
Vice ordf.

Eric Plantin.

Till Västerås stads Hälsovårdsnämnd, Västerås.

Enligt skrivelse från försvarsdepartementet av den 29. sistlidne oktober har Kungl. Maj:t medgivit, att Västerås stads hälsovårdsnämnd må å sina redan tillhöriga eller framdeles anskaffade ambulans- och sjuktransportautomobiler bruka Röda korsets märke, ett rött kors å vit botten, under villkor att skriftlig förbindelse att i händelse av mobilisering eller krig ställa nämnda automobiler till Svenska Röda Korsets förfogande i och för sjuktransport ingås med Överstyrelsen för Svenska Röda Korset, och har Kungl. Maj:t i samband därmed bemyndigat Överstyrelsen dels att härom lämna Hälsovårdsnämnden vederbörlig underrättelse, dels även att med Hälsovårdsnämnden upprätta erforderligt kontrakt.

Med anledning härav får Överstyrelsen för Svenska Röda Korset härmed äran översända tvenne av ordföranden i Överstyrelsen underskrivna kontrakt angående rätt att å ambulans- och andra sjuktransportbilar bruka Röda Korsets märke under samtidig anhållan att det ena exemplaret vederbörligen underskrivet för Västerås stads hälsovårdsnämnd måtte bliva till Överstyrelsen återsänt.

Stockholm den 1 november 1926.

Överstyrelsen för Svenska Röda Korset.

CARL.

E. Stiernstedt.

N:o 82.

Beredningsutskottets yttrande över 1927 års budgetförslag.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Efter granskning av det av Drätselkammaren uppgjorda förslaget till stadens utgifts- och inkomststat för nästkommande år och prövning av därmed sammanhängande framställningar, får Beredningsuskottet härmed avgiva följande utlåtande.

Det är med tillfredsställelse Beredningsutskottet konstaterar att förbättrat skatteunderlag möjliggjort för Drätselkammaren att föreslå en sänkning — om ock obetydlig — av uttaxeringen för år 1927 samt att framlägga ett budgetförslag, som i avseende å sin bärighet har bättre förutsättningar än det budgetförslag, som Beredningsutskottet haft att granska de senare åren.

Den synnerliga omsorg, varmed Drätselkammaren uppgjort sitt förslag, och den noggranna prövning, som Drätselkammaren låtit varje kommunalt behov och utgifterna för sådana undergå, har föranlett Beredningsutskottet att i allt väsentligt instämma uti vad Drätselkammaren i olika avseenden föreslagit. De avvikelser, Beredningsutskottet här nedan ifrågasätter inverka därför icke nämnvärt på budgetförslaget i dess helhet.

Då Beredningsutskottet ansett Folkskolestyrelsens förslag om utökning av skurning av skollokalerna med en gång under vårterminen, varigenom en återgång skulle ske till förhållandena tidigare, vara dikterat av omsorgen om skolbarnens hälsa och härutinnan icke något bör underlåtas, hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige, med ändring av Drätselkammarens förslag, ville anvisa det av Folkskolestyrelsen begärda anslaget till rengöring och skurning av skollokalerna, eller 7,500 kronor.

Beredningsutskottet har lämnat stadens folkskoleinspektör tillfälle framlägga sina synpunkter i fråga om de av Drätselkammaren föreslagna timarvodena till lärare i fortsättningsskolan. De farhågor, som härvid framförts för att arvodena sålunda utmätta skulle medföra svårighet för anskaffning av kvalificerad lärarekraft och att härigenom fortsättningsskolans ändamål skulle äventyras, har av Beredningsutskottet icke kunnat lämnas ur räkningen, även med bortseende från allt för överdrivna krav. Det har framhållits att vid bedömandet av skäligheten av arvodena bör beaktas, att timarvodet jämväl skall utgöra ersättning för den arbetstid, som föregår och följer lektionen — förberedelser hos läraren för lektionen och efterarbeten, såsom rättandet av skrivböcker o. dyl. — ävensom att åldern hos lärjungarne i fortsättningsskolan gör undervisningen särskilt betydelsefull och hos läraren kräver stor disciplinär förmåga.

Dessa nu angivna förhållanden har föranlett Beredningsutskottet att för godkännande framlägga ett kompromissförslag, som för övrigt står i bättre relation till å andra orter bestämda timarvoden, än Drätselkammarens förslag.

N:o 82.
Beredningsutskottets yttrande över 1927 års budgetförslag.

Med den anmärkning, att av praktiska skäl — undervisningstidens olika längd dag från dag — arvode till skolkökslärarinna synes böra utgå som dagarvode, föreslår alltså Beredningsutskottet att Stadsfullmäktige ville besluta fastställa timarvodena till 4 kronor för lärare i läsämne, 4 kronor för lärare i arbetskunskap, 2 kronor 50 öre för lärare och lärarinna i slöjd samt att arvodet till lärarinna i hushållsgöromål skall utgå som dagarvode med 12 kronor 50 öre, vilket i jämförelse med Drätselkammarens förslag skulle innebära en merutgift av omkring 2,500 kronor.

Drätselkammaren har för Arbetareinstitutets biblioteksverksamhet under år 1927 tillstyrkt ett anslag å 13,000 kronor, eller 1,000 kronor mindre än som för detta ändamål funnits anvisat i budgeten för innevarande år.

Av den närmare redogörelse, som lämnats Beredningsutskottet angående bokbeståndes tillstånd, har utskottet blivit övertygat om, att ett anslag enligt Drätselkammarens förslag skulle innebära tillspillogivandet av en del av detsamma. Den av Drätselkammaren anvisade utvägen att tillföra biblioteket inkomster genom att pålägga boklånen en mindre avgift, finner Beredningsutskottet icke tilltalande, då den innebär en beskattning av den bildningstörstande allmänheten och i övrigt står i strid med bibliotekspraxis i vårt land.

På nu anförda grunder föreslår Beredningsutskottet utan meningsskiljaktighet, att Stadsfullmäktige ville besluta bifalla Herrar Edv. Karlssons och Einar Keijsers vid ärendets behandling i Drätselkammaren reservationsvis framställda yrkande om ett anslag å 15,000 kronor för biblioteksverksamheten under år 1927.

Utan att ifrågasätta någon ändring uti Drätselkammarens förslag, att å Hälsovårdsnämndens budget indraga avlöning samt därå belöpande dyrtidstillägg för en hälsovårdstillsyningsman, anser Beredningsutskottet att det definitiva avgörandet av detta förslag bör anstå till slutbehandlingen av frågan om indragning av en eller flere exekutionsbetjäntbefattningar, i följd varav Beredningsutskottet föreslår uppskov med avgörandet av detta förslag och att Stadsfullmäktige samtidigt med beslut härom ville föreskriva, att under tiden den lediga hälsovårdstillsyningsmansbefattningen skall lämnas obesatt.

Efter sedan Drätselkammarens statförslag överlämnats till Magistraten har Magistraten i skrivelse till Stadsfullmäktige förklarat sig vidhålla vissa av sina förut gjorda anslagsäskanden.

Enär Drätselkammarens anvisningar angående anslagsförbrukningar, vartill Beredningsutskottet ansluter sig, synes kunna medgiva anslagens hållande inom de av Drästelkammaren föreslagna beloppen, har Beredningsutskottet icke funnit anledning föreligga att föreslå några avvikelser härifrån.

Beredningsutskottet kan i detta sammanhang icke låta Magistratens uppfattning om Polisnämndens befogenhet, att, i händelse nämnden finner behov föreligga, utan vidare på stadens bekostnad anskaffa bostadstelefon till de för tjänstgöring inom länet anställda kriminalpoliserna passera oanmärkt. Uppfattningen synes fotad på ett förbiseende av att den enda anslagsbeviljande kommunala myndigheten är Stadsfullmäktige. Det är

N:o 82.
Beredningsutskottets yttrande över 1927 års budgetförslag.

alltså alldeles uteslutet, att ett beslut av Stadsfullmäktige i enlighet med Drätselkammarens förslag, då här är fråga om beviljandet av ett anslag eller icke för visst ändamål, kan ändras genom handläggning av en Stadsfullmäktige i avseende å anslags beviljande underordnad nämnd. Kommunalförfattningarne ange icke annan ordning för ändring av ett Stadsfullmäktigebeslut än genom ingripandet av högre myndighet.

Beredningsutskottet har inhämtat att det personalombyte, som nyligen ägt rum å stadens kassakontor samt kansli, möjliggör ett i jämförelse med Drätselkammarens förslag minskat anslag till extra skrivbiträden å dessa expeditioner och får Beredningsutskottet därför föreslå, att anslaget härför bestämmes till förslagsvis 5,000 kronor, eller 1,500 kronor lägre än enligt Drätselkammarens förslag.

Beredningsutskottet har uppmärksammat att Drätselkammarens betänkande och själva budgetförslaget icke överensstämma i så måtto att i det senare upptagits anslag till årsavgift i länets vägförening med 500 kronor, oaktat enligt betänkandet Drätselkammaren förordar indragning av anslaget.

Som Beredningsutskottet är ense med Drätselkammaren i uppfattningen om behovet av ett anslag för ändamålet, hemställer Beredningsutskottet, att Stadsfullmäktige ville i denna punkt rätta budgetförslaget till överensstämmelse med dess betänkande.

Med de mindre ändringar, utskottet ovan föreslagit, vilka, om de vinna Stadsfullmäktiges bifall, torde böra utjämnas genom motsvarande ändringar i förslagsanslagets belopp, vilket ävenledes torde böra ske i fråga om andra i anledning av till äventyrs framkomna yrkanden vid Stadsfullmäktiges behandling av budgeten vidtagna ändringar i Drätselkammarens förslag, får Beredningsutskottet för sin del förorda bifall till det av Drätselkammaren upprättade budgetförslaget för år 1927, således även till den av Drätselkammaren föreslagna uttaxeringen.

Västerås den 17 december 1926.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

N:o 83.

Lönenämndens och Beredningsutskottets utlåtanden ang. beviljande av pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Enligt beslut av Stadsfullmäktige den 26 augusti och den 28 oktober innevarande år har Lönenämnden att avgiva yttrande över dels framställning av Magistraten agnående beviljandet av en skälig pension till Borgmästaren John Karlsson från och med nästkommande år, från vilken tid

N:o 83,
Ang. beviljande av pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

Borgmästaren Karlsson under sådan förutsättning förklarat sig vilja avgå ur tjänsten, och dels i samma ärende avgiven motion av Herr Axel Sundström så till vida avvikande från förenämnda framställning, att det årliga pensionsbeloppet föreslagits skola utgöra 10,000 kronor i ett för allt, och får Lönenämnden nu, med överlämnande av samtliga handlingar i ärendet, däribland ett av Beredningsutskottet avgivet utlåtande, för sin del däri anföra följande.

Det har under beredningen inom Lönenämnden av detta ärende och tydligen jämväl vid dess handläggning inom Beredningsutskottet ansetts, att ett utmätande av den årliga pensionen i enlighet med motionen skulle innebära allt för stor avvikelse från bestämmelserna i det förslag till pensionsreglemente, som sedan 1914 föreligger utarbetat av en särskild kommitté (Stadsfullmäktiges handlingar 1915 N:o 1) och som från fall till fall vid pensionering av stadens befattningshavare tillämpats.

Även om Lönenämnden i fråga om den årliga pension, som kan komma ifråga, icke anser sig kunna tillstyrka vad motionären härutinnan föreslagit, har emellertid nämnden genom förefintligheten av en särskild fond för pensionering av innehavare av magistratsbefattning — i stadens räkenskaper kallad Magistratens ämbets- och tjänstemäns pensionsfond — ansett sig kunna förelägga Stadsfullmäktige förslag om pensionsfrågans omedelbara avgörande, som, om det godkännes, synes innebära en avvägning av pensionen i enlighet med Magistratens framställning eller så, att densamma blir skälig. Förslaget bygger på en tillämpning av bestämmelserna i förenämnda förslag till pensionsreglemente, varigenom uteslutes att ett bifall till detsamma vid framtida pensionering av annan befattningshavare kan få prejudicerande betydelse, samtidigt varmed det med hänsyn till de speciella synpunkter, som i motionen lagts på denna pensionsfråga — motionären har erinrat om att Borgmästaren Karlsson icke är skyldig att avgå vid viss ålder samt om dennes stora förtjänster om vårt samhälle — innebär, att på den sålunda utmätta — så att säga ordinarie pensionen — skulle läggas ett personligt pensionstillägg.

Av detta sammanlagda belopp skulle den ordinarie pensionen i vanlig ordning uttaxeras och pensionstillägget utgå ur ovan angivna fond, vilken för närvarande genom de under en följd av år till densamma gjorda avsättningarne av uttaxerade medel uppgår till omkring 63,000 kronor.

Med tillämpning av merberörda förslag till pensionsreglemente, varigenom den ordinarie pensionen skulle uppgå till 5,000 kronor eller maximum enligt bestämmelserna i detsamma jämte däråt belöpande dyrtidstillägg enligt årligen fastställda grunder och för närvarande efter index 174 uppgående till omkring 1,800 kronor, har Lönenämnden för att, vad Borgmästaren Karslson årligen efter avgången ur tjänsten äger uppbära under dessa båda pensionsformer skall kunna anses i överensstämmelse med skälighet och med vad som i pension utgår i med Västerås jämförliga städer med under senare år reglerade pensionsstater — för att nämna exempel Borås och Eskilstuna — ansett det personliga pensionstillägget böra bestämmas till 2,200 krnoor.

Lönenämnden föreslår alltså i anledning av remisserna, att Stadsfullmäktige ville besluta bevilja Borgmästaren John Karlsson från tidpunkten

N:o 83.
Ang. beviljande av pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

från avskedstagandet och under dennes återstående livstid dels en årlig pension å 5,000 kronor jämte därå belöpande dyrtidstillägg enligt för varje år fastställda bestämmelser att årligen uttaxeras, dels ock ett personligt årligt pensionstillägg å 2,200 kronor att utgå ur Magistratens ämbets- och tjänstemäns pensionsfond.

Herr Karl Johansson har inom nämnden anmält reservation emot detta beslut med förklaring, att han för sin del icke ansett sig kunna tillstyrka högre pensionsbelopp än som med tillämpning av det förslag till pensionsreglemente, som vore avgivet skulle utgå, eller 5,000 kronor med därå belöpande dyrtidstillägg enligt härför för varje tid fastställda bestämmelser.

Västerås den 15 december 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Genom beslut den 28 oktober innevarande år hava Stadsfullmäktige för utlåtande till Beredningsutskottet överlämnat en av Herr Sundström väckt motion med förslag att Stadsfullmäktige ville från och med tidpunkten för Borgmästaren John Karlssons avskedstagande bevilja honom en årlig pension av i ett för allt 10,000 kronor.

I detta ärende får Beredningsutskottet nu anföra följande.

Utskottet har sig bekant, att Lönenämnden, till vilken jämväl motionen remitterats, sedan en tid tillbaka har under sin beredning framställning av Magistraten angående Borgmästaren Karlssons pensionering med skäligt belopp, och att detta senare ärende i avbidan på motionens avgörande icke av Lönenämnden slutbehandlats. Likaså är det icke för Beredningsutskottet främmande, att Lönenämnden, vilken i sin prövning av ärendet torde hava ansett sig mer eller mindre bunden av de regler, som hitills från fall till fall tillämpats vid pensionering av stadens befattningshavare, funnit ärendets avgörande i motionsväg vara att föredraga såsom medgivande större rörelsefrihet i relation till såväl dessa regler som till föreliggande lämplighetshänsyn

Nu angivna förhållanden hava utgjort utgångsläget för Beredningsutskottet vid motionens behandling och har Beredningsutskottet därför inriktat sig på en undersökning av förutsättningarna för ett bifall till motionen efter dessa mera obundna riktlinjer. Denna undersökning har emellertid klargjort, att det icke synes möjligt, att frånse från de hittills tillämpade reglerna för pensionering av stadens befattningshavare i den utsträckning som ett bifall förutsätter, samtidigt varmed ock Beredningsutskottet genom denna undersöknnig fått sin uppmärksamhet riktad på behovet av att få dessa provisoriska regler ersatta med ett definitivt pensionsreglemente. Vad angår betydelsen av dessa regler, som återfinnas i det förslag till pensionsreglemente, som under år 1914 avgivits av en särskild kommitté (Stadsfullmäktiges handlingar N:o 1 1915) för nu förevarande fall har

N:o 83.
Ang. beviljande av pension åt Borgmästaren J. Karlsson

erinrats om bestämmelsen, att pensionsbelopp icke i något fall må uppgå till högre belopp än 5,000 kronor — vartill kommer dyrtidstillägg å sådan pension efter index 175 utgörande 1,800 kronor — samt att så länge detta reglemente tillämpas denna bestämmelse icke synes medgiva så stor avvikelse i avseende å beloppet som i motionen föreslås.

Denna erinran, såsom varande av principiell innebörd, kan på grund av sitt starka underlag icke förbises, och har detta varit orsaken till, att Beredningsutskottet icke ansett sig för närvarande kunna, vare sig tillstyrka bifall till motionen, eller föreslå annat belopp än som i densamma ifrågasättes såsom pensionsbelopp.

Härmed har Beredningsutskottet velat antyda, att pensionsfrågan skulle komma i annat läge efter tillkomsten av ett pensionsreglemente. Att behovet av ett sådant är stort har vitsordats vid upprepade tillfällen, då pensionsfrågor varit föremål för Stadsfullmäktiges handläggning. Denna handläggning har i övrigt präglats av ovisshet, som får sin förklaring däri att den anknutits till ett pensionsförslag, som uppgjorts med helt andra tidsförhållanden, än de nuvarande som bakgrund icke minst i avseende å penningvärdet. Särskilt med hänsyn till rättmätigheten av ett tillgodoseende av befattningshavarnes önskemål att få sin pensionsfråga slutgiltigt ordnad är anlitandet av det gamla förslaget en nödfallsutväg, som med det snaraste bör övergivas.

På grund av det nu anförda och dess uteslutande principiella innebörd, har Beredningsutskottet ansett motionen icke kunna bifallas under annan förutsättning än att härför skapas möjlighet genom antagandet av ett nytt pensionsreglemente, varför Beredningsutskottet tillåter sig föreslå, att Stadsfullmäktige måtte besluta,

dels att motionen i avbidan på denna senare frågas avgörande för närvarande icke måtte föranleda någon Stadsfullmäktiges åtgärd,

dels ock att giva Lönenämnden i uppdrag att snarast möjligt och helst under nästkommande år utarbeta och för antagande till Stadsfullmäktige överlämna förslag till pensionsreglemente för stadens befattningshavare.

Västerås den 14 december 1926.

För Beredningsutskottet:
E. A. WESTHOLM.

Ragnar Tenow.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

Hos Stadsfullmäktige har av Magistraten för någon tid sedan framställts förslag om beviljande av pension åt stadens borgmästare från och med 1927 års ingång. Något särskilt pensionsbelopp är icke nämnt i framställningen, utan avser densamma endast beviljandet av en skälig pension.

N:o 83.
Ang. bevillfande ev pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

Under sådana förhållanden torde det vara svårt för stadens lönenämnd, som har detta ärende under förberedande behandling, att vid sitt blivande förslag frångå de regler, som i allmänhet pläga följas vid avgörandet av pensionsfrågor. Undertecknad har dock den uppfattningen, som jag även tror vara rätt allmänt omfattad, att vid avgörandet av förevarande pensionsfråga även andra och alldeles speciella synpunkter kunna och böra beaktas. I främsta rummet torde sålunda ihågkommas, att Borgmästaren Karlsson icke är skyldig att vid viss ålder avgå från befattningen, något som också åtminstone indirekt framhållits i dennes egen och Magistratens framställning i frågan, då där utsäges, att Borgmästaren Karlsson har för avsikt att avgå från befattningen, därest en tillfredsställande pension kan beredas honom. Vidare bör vid frågans bedömande tagas synnerlig hänsyn till den mycket stora förtjänst om vårt samhälle, som Borgmästaren Karlsson under sin långa verksamhetstid inom staden såväl i egenskap av stadens främste ämbetsman som eljest nedlagt.

På grund av det anförda tillåter jag mig föreslå, att Stadsfullmäktige behagade besluta,

att bevilja Borgmästaren John Karlsson från och med avskedstagandet en årlig pension av i ett för allt 10,000 kronor.

Västerås den 28 oktober 1926.

AXEL SUNDSTRÖM.

Till Stadsfullmäktige.

Med överlämnande av Borgmästaren John Karlssons till Magistraten gjorda hemställan att Magistraten hos Stadsfullmäktige ville anhålla att Stadsfullmäktige måtte bevilja honom en skälig årlig pension från och med den 1 januari 1927 får Magistraten anföra följande.

Av Borgmästaren Karlssons hemställan framgår att hans kommande begäran om avsked är beroende på att Stadsfullmäktige beviljar honom en skälig årlig pension. Då intet fastställt pensionsreglemente för Magistratens ämbetsmän finnes, anser Magistraten, att den begärda pensionen bör bestämmas i förhållande till de inkomster borgmästaren av sin tjänst åtnjutit. I detta hänseende har Magistraten av tillgängliga statistiska uppgifter inhämtat, att borgmästarens nettobehållning av sin tjänst under nedannämnda år uppgått till följande belopp:

för år 1921	kr.	27,959
„ „ 1922	„	25,409
„ „ 1923	„	19,857
„ „ 1924	„	15,681
„ „ 1925	„	14,885

N:o 83.
Ang. beviljande av pension åt Borgmästaren J. Karlsson.

Med anledning av vad sålunda anförts hemställer Magistraten att Stadsfullmäktige måtte bevilja Borgmästaren John Karlsson en skälig årlig pension från och med 1 januari år 1927.

Västerås rådhus den 24 augusti 1926.

På Magistratens vägnar:
J. W. ÖDMAN.

H. Cronholm.

Till Magistraten i Västerås.

Då jag nu uppnått en ålder av över 71 år och känner mig till följd av bristande krafter i behov av att draga mig tillbaka från borgmästareämbetet, har jag beslutat att under förutsättning att Stadsfullmäktige beviljar mig skälig pension begära mitt avsked från och med nästkommande års början.

Jag hemställer därför att Magistraten ville ingå till Stadsfullmäktige med anhållan att Stadsfullmäktige måtte bevilja mig en skälig årlig pension från och med den 1 januari år 1927.

Västerås den 24 augusti 1926.

JOHN KARLSSON.

N:o 84.

Lönenämndens skrivelse ang. lönereglering för justerarebefattningarna vid stadens tekniska verk.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

I härmed överlämnad skrivelse har Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit att justerarebefattningarne vid stadens tekniska verk, den ena å avdelningen för gas- och vattenmätare och den andra å avdelningen för elektriska mätare, måtte avlönas enligt 18:de lönegruppen i stället för enligt 17:de lönegruppen i gällande lönestat, och får Lönenämnden på grund av befattningarnes ändrade karaktär, varigenom större kvalifikationer såväl i tekniskt som arbetsledande hänseende ställts på deras innehavare och härigenom befattningarne synas böra, som Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslagit, i lönehänseende jämställas med förmansbefattningar i allmänhet, föreslå, att Stadsfullmäktige ville besluta

att ifrågavarande befattningar från och med år 1927 skola uppflyttas från 17:de till 18:de löngruppen i nu gällande lönestat.

N:o 84.
Ang. löne-reglering för justerarebefattningarna vid stadens tekniska verk

Västerås den 15 december 1926.

För Lönenämnden:
AXEL SUNDSTRÖM.

Ragnar Tenow.

Till Lönenämnden i Västerås.

På de i det efterföljande anförda skäl får Vatten- och Gasverksstyrelsen föreslå Lönenämnden uppflyttning av de båda justerarne vid tekniska verken — den ene förestår avdelningen för gas- och vattenmätare, den andre avdelningen för elektriska mätare — från 17:de till 18:de lönegruppen.

De avdelningar, som omhänderhavas av berörda befattningshavare, hava under årens lopp växt ut till sådan omfattning, att inom varje avdelning flera man numera sysselsättas, vilket gör att justerarne sålunda utöva förmans befattning. Som exempel kan nämnas att elektriska mätarnas antal under de senaste 10 åren ökat från 3,545 till 8,577 st,. motsvarande 142 %. Avdelningen för justering av gasmätare har utökats med justering för vattenmätare. Avdelningarna syssla icke blott med justering och reparation av mätare utan även med andra till respektive områden hörande apparater och instrument, såsom gasbadkaminer, fjärrtändare och tändarur, gatulyktor, elektriska instrument av olika slag m. m. Innehavare av dylika befattningar måste äga en mångårig praktisk utbildning och har styrelsen på grund härav och de med ifrågavarande platser förbundna arbeten, därvid särskilt bör påpekas det ansvar, som åvilar justerareförmännen med avseende på mätares riktiga funktion, ej längre kunnat uraktlåta att beakta deras framställningar rörande förbättrade löneförmåner.

Nuvarande löneförmåner enligt 17:de lönegruppen, IV lönegraden motsvara ..... kr. 2,109: —
Efter uppflyttning i 18:de lönegruppen, IV lönegraden..... „ 2,217: —

Ökning kronor 108: —

Vid ett indextal av 175 utgöra dyrtidstilläggen resp. kr. 1,549: 05 och kr. 1,597: 65. Hela ökningen skulle alltså för vardera justeraren utgöra 156: 60 per år.

I anseende till vad här anförts hemställer Vatten- och Gasverksstyrelsen att Lönenämnden ville biträda styrelsens förslag till Stadsfullmäktige rörande uppflyttning av mätarejusterarne från 17:de till 18:de lönegruppen.

Västerås den 15 december 1926.

På Vatten- och Gasverksstyrelsens vägnar:
CARL HENNING.

Gerh. Geston.

N:o 85.

Beredningsutskottets skrivelse ang. val av kommunala förtroendemän.

Till Stadsfullmäktige i Västerås.

På grund av utgången mandatstid, avsägelser och andra orsaker hava ledigheter uppkommit i stadens styrelser, nämnder och kommittéer.

Beredningsutskottet får nu för fyllande av dessa ledigheter avgiva följande valförslag.

Inom *hamnstyrelsen* utgår mandatstiden för ledamoten grosshandlaren Hakon Swenson och suppleanten baningenjören C. Henning. Dessa föreslås till omval, Swenson för tiden 1927—1931 och Henning för tiden 1927—1929. Suppleanten grosshandlaren Aug. Nissen har avlidit. Till suppleant i hans ställe för år 1927 föreslås verktygsarbetaren Karl Andersson, kvarteret Josef S. 3.

Ledamoten i *hamnstyrelsen för Strömsholms våg,* hamnarbetaren C. J. Hellström och suppleanten, metallarbetaren O. Håvberg, vilkas mandatstid utgår, föreslås till omval för tiden 1927—1929.

För *byggnadsnämndens* samtliga ledamöter och suppleanter upphör mandatstiden. De föreslås till omval för tiden 1927—1930, nämligen ledamöterna, baningenjören C. Henning, brandchefen A. Danielsson och muraren G. Dahlfors samt suppleanterna direktören A. Lindén, byggmästaren Fritz Eklund och fabrikören Johan Svensson.

Mandatstiden utgår för ledamöterna i *brandstyrelsen,* fabrikören J. Keijser och tapetseraren C. Bäckman samt suppleanterna folkskolläraren I. Fröier och målaremästaren C. Johansson. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1930.

Inom *direktionen för ålderdomshemmets tuberkulosavdelning* upphör mandatstiden för ledamöterna, måleriföreståndaren Alb. Lundkvist och andre stadsläkaren C. Idar samt suppleanten distriktsläkaren Lennart Bladini. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1930.

För ledamöterna i *badhusstyrelsen* drätseldirektören T. Öberg, förste stadsläkaren C. Thunström och måleriföreståndaren A. Lundkvist, upphör mandatstiden. Så är även förhållandet med suppleanten folkskolläraren I. Fröier. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1930.

Mandatstiden upphör för samtliga ledamöter i *lantegendomsnämnden.* Ledamoten A. Tillman har undanbett sig återval. Utskottet föreslår för

N:o 85.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

tiden 1927—1929 återval av ledamöterna veterinären Martin Jonsson, förmannen E. A. Westholm, tapetseraren Carl Bäckman, f. riksdagsmannen A. Lundblad och nyval av filaren Axel Emanuel Karlsson, Hagaföreningen N:o 28.

För taxeringsnämnderna för år 1927 föreslår Beredningsutskottet:

inom *1:sta distriktet,* återval av samtliga ledamöter, urmakaren A. Ström, byggmästaren J. A. Fredriksson och järnarbetaren R. Söderquist, ävensom av alla suppleanter, bokbindaren Rob. Pettersson, sågverksägaren A. R. Rudén och verkstadsarbetaren Emil Thörn.

inom *2:dra distriktet,* återval av samtliga ledamöter, grosshandlaren Frithiof Sandberg, filaren R. Hult, kammarskrivaren Enok Alvin, ävensom av samtliga suppleanter, bankkamreraren J. Hult, gjutaren Axel Larsson och posttjänstemannen J. E. Wirén.

inom *3:dje distriktet,* återval av samtliga ledamöter, slaktaren K. Johansson, tubdragaren Karl Kvist och sågverksägaren A. Norén ävensom av suppleanterna, skomakaremästaren A. Wikerman och marmorarbetaren Gustaf Karlsson, varjämte till suppleant efter cigarrhandlaren S. Nyvelius, som avlidit, föreslås handelsföreståndaren Axel Andersson, vilken visserligen är bosatt Skolgatan 12, men har sin verksamhet förlagd inom taxeringsdistriktet,

inom *4:de distriktet,* återval av samtliga ledamöter, handlanden Nils Åberg, förmannen J. V. Råberg och fanjunkaren K. A. Jansson, ävensom av alla suppleanter, kalkylatorn Axel L. Hansson, gjutaren Aug. Lindström och fanjunkaren Gustaf Olsson,

inom *5:te distriktet,* återval av samtliga ledamöter, byggmästaren Axel Hammer, byggnadssnickaren P. R. Svedlund och handlanden Charles Andersson, ävensom av suppleanterna kaptenen Georg Robsahm och handlanden John Björkstedt, varjämte till suppleant för herr Svedlund efter förmannen Joh. Andersson, som avsagt sig uppdraget, föreslås trådragaren Hjalmar Ström, Elektron 33,

inom *6:te distriktet,* återval av samtliga ledamöter, byggmästaren E. A. Eriksson, grosshandlaren J. Aug. Jönsson och kassören M. A. Hedberg, ävensom av samtliga suppleanter, disponenten Oscar Johnasson, bankdirektören R. Beijnoff och arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson.

inom *7:de disriktet,* återval av samtliga ledamöter, kyrkoskrivaren R. Pettersson, urmakaren F. Hellberg och handelsföreståndaren C. E. Juhlin, ävensom alla suppleanter, folkskolläraren G. Leontein, överingenjören O. Hellman och metallarbetaren C. F. Flodell,

inom *8:de distriktet,* återval av samtliga ledamöter, överkonstapeln P. E. Winroth, matvaruhandlaren F. H. Berglind och byggnadsarbetaren

N:o 85. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

G. R. Svan, ävensom av alla suppleanter, arkitekten V. Segerstedt, handlanden J. E. Willebrand och byggnadssnickaren K. J. Pettersson,

inom *9:de distriktet* återval av samtliga ledamöter, f. slöjdläraren F. Brandt, körsnären Albert Grönberg och f. lokomotivföraren C. R. Wennberg, ävensom av alla suppleanter, grundläggaren L. A. Lövgren, guldsmeden G. E. Tengström och plåtarbetaren Emil Johansson,

inom *10:de distriktet,* återval av samtliga ledamöter, järnvägstjänstemannen A. Rosborg, bergsingenjören Gust. Lundberg och kassören Aug. Jonsson, ävensom av alla suppleanter, verkmästaren V. Linde-Olsson, målaremästaren John Lidman och matvaruhandlaren Arthur Åsberg.

inom *11:te distriktet,* återval av samtliga ledamöter verkmästaren K. Axel Blomme, snickaren J. A. Johansson, lägenhetsägaren Fredr. Wetter, lantbrukaren Jakob Pettersson och ingenjören Ernst Lööf, ävensom av alla suppleanter, direktören Carl Tour, lantbrukaren C. P. Karlstedt, lantbrukaren A. Engström, f. maskinisten C. F. Huggare och lantbrukaren J. Jansson.

Tillika föreslår Beredningsutskottet att suppleanterna i taxeringsnämnderna skola inträda vid förfall för en var av de ordinarie ledamöterna i den ordning ledamöter och suppleanter här ovan nämnts.

Ledamoten av *nykterhetsnämnden* kassören C. Frithz har under året avlidit.

Till ledamot i hans ställe för år 1927 föreslås nuvarande suppleanten, förmannen J. Andersson, och till suppleant efter Andersson för åren 1927—1929 sjukvårdaren J. O. Wass

De nuvarande *ombuden vid mantalsskrivningen* föreslås till omval för år 1927 nämligen: skrivaren Axel Andersson, f. lokomotivföraren C. R. Wennberg, f. fjärdingsmannen A. Törn, f. vaktmästaren C. A. Sedell, kassören Aug. Jonsson, byggnadssnickaren P. R. Svedlund, snickeriförmannen Hugo Svensson och f. maskinisten C. F. Huggare.

Till ledamöter och suppleanter i *brandstodskommittén för fast egendom för år 1927* föreslås omval av de nuvarande ledamöterna direktören A Sundström, byggmästaren Edv. Karlsson, byggmästaren J. A. Fredriksson, byggmästaren Axel Hammer och suppleanterna ingenjören Paul Anderson och byggmästaren Fritz Eklund.

Examensvittnen vid realskoleexamen, ingenjören H. Håkanson, direktören K. Hägvall, tapetseraren C. Bäckman, studieledaren G. Hirdman, direktören E. Falk, häradshövdingen B. Malmström, parkföreståndaren C. F. Thelander, ingenjören S. Norberg och folkskolläraren I. Fröier, föreslås till omval för år 1927. Redaktionssekreteraren A. Eriksson har under året avlidit. Till examensvittne efter honom föreslås skulptören Gustav Sund.

N:o 85.
Ang. val av kommunala förtroendemän.

Till ledamot i *styrelsen för Västerås sjukkassors fortsättningskassa* för tiden 1927—1930 föreslås nuvarande ledamoten byggnadssniskaren P. R. Svedlund.

På grund av att det kommit till Beredningsutskottets kännedom att den av Stadsfullmäktige tillsatta suppleanten i nämnda styrelse, vaktmästaren Knut Eriksson, redan förut är ledamot av styrelsen, föreslår Beredningsutskottet, att till suppleant i hans ställe för nyss angivna tid utses verkstadsarbetaren Hugo Avelin, Hagaföreningen N:o 8.

Inom *nämnden över Sundinska donationsfonden för välgörande och allmännyttiga ändamål* utgår mandatstiden för brandchefen A. Danielsson, domprosten Fr. Fåhræus och tapetseraren C. Bäckman. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1928.

Mandatstiden utgår inom *nämnden över Adolf Mobergs och hans hustrus guldbröllopsfond* för ledamöterna, fabrikören C. A. Palmén och måleriföreståndaren Alb. Lundkvist. Bägge föreslås till omval för tiden 1927—1928.

Inom *nämnden över Fru Johanna Fryklunds donationsfond* utgår mandatstiden för ledamöterna från tjänstemannaklassen komminister E. Enochsson, från handlande- och hantverkareklassen, fabrikören C. A. Palmén och fabrikören Fr. Jansson, och från arbetsklassen järnsvarvaren C. O. Eng. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1928.

För ledamöter av *nämnden över Wahlbeckska välgörenhetsfonden,* fabrikören J. Svensson och fru Ida Grönberg upphör mandatstiden. De föreslås bägge till omval för tiden 1927—1928.

Mandasttiden utgår inom *styrelsen för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning* för ledamöterna domprosten Fr. Fåhræus, överingenjören M. Schenström och måleriföreståndaren Alb. Lundkvist. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1930.

Mandatstiden för de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i *styrelsen för högre allmänna läroverket för flickor i Västerås* upphör. De nuvarande ledamöterna drätseldirektören T. Öberg och fru Agnes Söderquist föreslås till omval för tiden 1927—1928.

För de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna i *styrelsen för Västerås arbetareinstitutets förening* utgår mandatstiden. De nuvarande ledamöterna ingenjören H. Håkansson och rektorn V. Hj. Thyresson föreslås till omval för tiden 1927—1929.

Inom *styrelsen för Västmanlands läns arbetsförmedling* upphör mandatstiden för de av Stadsfullmäktige valda ledamöterna byggmästaren Edv. Karlsson och f. maskinisten C. F. Huggare samt suppleanterna, fabri-

N:o 85. *Ang. val av kommunala förtroendemän.*

kören J. R. Keijser och svarvaren O. Lindström. Samtliga föreslås till omval för tiden 1927—1929.

1926 års revisorer av stadens räkenskaper jämte deras suppleanter, med undantag av disponenten O. Johansson, som avsagt sig uppdraget, föreslås till omval för år 1927.

Dessa äro, revisorer, kaptenen Georg Robsahm, folkskolläraren G. Leontein, direktören C. Tour, kassören M. A. Hedberg, bankdirektören E. Axell, arbetsförmedlingsföreståndaren K. Johansson, muraren G. Dahlfors, samt revisorssuppleanter, bankkamreraren S. Ljungquist, folkskolläraren David Sjöholm, kamreraren Rick. Landstätt expeditören Bror Lindberg, svarvaren Viktor Karlsson och f. postmästaren V. Ohlson.

Till revisorssuppleant efter disponenten Johansson föreslås byggnadssnickaren Johan Emil Willebrand, Västra kvarteret N:o 126—128.

Revisorn av *Arbetareinstitutets räkenskaper* för åren 1925—1926 ingenjören O. Bergling, ävensom dennes suppleant måleriföreståndaren Alb. Lundkvist föreslås till omval för år 1927.

Revisorerna av *styrelsens för Västerås stads anstalter för yrkesundervisning räkenskaper* för åren 1924—1926 direktören C. Tour och bankdirektören E. Axell, ävensom deras suppleanter ingenjören Harald Håkanson och kassören M. A. Hedberg föreslås till omval för år 1927.

Revisorn av *allmänna läroverkets byggnadsfonds räkenskaper* för åren 1924—1926 f. d. statens lantbruksingenjör A. V. Nordin föreslås till omval för år 1927.

Revisorn av *Västmanlands läns arbetsförmedlings räkenskaper* för åren 1924—1926, kamreraren E. Alrik Larsson, och dennes suppleant folkskolläraren G. Leontein föreslås till omval för år 1927.

Revisorn av *flickskolans räkenskaper* för åren 1924—1926, folkskolläraren I. Fröier föreslås till omval för år 1927.

Bland av Stadsfullmäktige valda *huvudmän i Västerås stads sparbank* utgår mandatstiden för dem, som äro valda för tiden 1925—1926. Dessa, domprosten Fr. Fåhræus, folkskolinspektören Em. Granér och kassören M. A. Hedberg föreslås till omval för tiden 1927—1931.

Ledamoten av *kommittén för utredning om ordnande av torghandeln samt uppförande av en saluhall,* affärschefen V. Pehrzon avflyttar i början av år 1927 från staden. Med förslag om att herr Pehrzon entledigas från uppdraget att vara ledamot av kommittén föreslås i hans ställe ordföranden i Västerås köpmannaförening köpmannen Erik Sjöqvist.

Av ledamöterna i *arbetslöshetskommittén* har byggnadschefen G. Smitt avsagt sig uppdraget. Övriga ledamöter, muraren G. Dahlfors,

N:o 85.
Ang. val av kommunala förtroendemän

byggmästaren Edv. Karlsson, direkören A. Sundström, byggnadssnickaren A. N. Vretholm, överingenjören Magnus Schenström, tubdragaren Karl Andersson, skulptören Gustav Sund, disponenten Torsten Eriksson och direktören K. R. Liljeblad föreslås till omval för år 1927. Till ledamot i herr Smitts ställe föreslås nuvarand esuppleanten fattigvårdssysslomannen A. Norén Även suppleanterna bergsingenjören Gust. Lundberg, målaren A. Vestling och lindaren Fredr. Wetter föreslås till omval för nämnda tid. Val av ny suppleant torde icke behöva ifrågakomma.

Till *revisorer för sjömanshusets räkenskaper* för år 1927 föreslås de nuvarande, med 1926 års utgång avgående revisorerna nämligen stadsfogden E. Kumlin, grosshandlaren J. Aug. Jönsson och kamreraren H. Eriksson även dessas suppleanter stadsfiskalen E. Petersson, järnvägstjänstemannen C. A. Rosborg och kronokassören A. Eklundh föreslås till omval för samma år.

Till *sakkunniga att gå Rådstuvurätten tillhanda vid upptagande av sjöförklaring och sjöförhör* under år 1927 föreslås hamnkaptenen R. Benson, sjökaptenen C. G. Söderström, maskiningenjören G. Wallenius, sjökaptenen G. Thorslund och ingenjören Paul Anderson.

Västerås den 18 december 1926.

För Beredningsutskottet:
CARL HEDBERG.

Eric Plantin.

Västerås Central-Tryckeri 1926

N:o 86.

Utgifts- och Inkomststat för Västerås Stad år 1927.

Utgifter:

Brist från sist avslutade räkenskapsår	177,072: 72
Summa kronor	177,072: 72

1 A. Räntor och lånekostnader.

1. Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

		Resterande lånebelopp	Ränta	
a.	Obligationslån:			
1.	Upptaget år 1892 à 4 %	105,000: —	3,880: —	
2.	„ „ 1896 à 3.6 %	180,000: —	6,120: —	
3.	„ „ 1902 à 4 %	1,178,000: —	47,120: —	
4.	„ „ 1907 à 4.5 %	1,455,000: —	65,475: —	
5.	„ „ 1910 à 4.5 %	2,373,000: —	105,525: —	
6.	„ „ 1916 à 5 %	966,000: —	48,300: —	
7.	„ „ 1919 à 6 %	2,837,000: —	170,220: —	
8.	„ „ 1922 à 5 %	1,929,000: —	95,950: —	
9.	„ „ 1924 à 5 %	969,000: —	48,450: —	591,040: —
b.	Andra amorteringslån:			
	Upptagna från pensionsförsäkringsfonden:			
1.	År 1916 à 4 ¾ %	222,659: 48	10,576: 33	
2.	„ „ à 4 ¾ %	225,998: 73	10,734: 94	
	Transport		21,311: 27	591,040: —

N:o 86.
Budget för 1927, Utgifter.

		Transport	21,311:27	591,040:—
		Resterande lånebelopp	Ränta	
3.	„ 1918 à 4 ¾ %	320,861:22	15,240:91	
4.	„ 1918 à 5 ¼ %	323,742:66	16,996:49	
5.	„ 1920 à 6 %	200,535:04	12,032:10	65,580:77
	Upptagna från Kungl. Statskontoret. (Bostadslån):			
1.	År 1920 à 4 %	162,000:—	6,480:—	
2.	„ 1921 à 4 %	74,240:—	2,869:60	
3.	„ 1925 à 5 %	30,000:—	1,500:—	10,849:60
	Upptaget från Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:			
1.	År 1926 à 5 %	200,000:—	10,000:—	
	Upptaget från			
1.	År 1926 à 5 %	519,663:33	25,983:17	35,983:17
c.	Andra lån och skulder:			
	Upplånta medel:			
1.	Från div. fonder (dep. ränta)	291,000:—	11,640:—	
2.	Från Sundinska fonden för pauvres honteux och Sundinska fonden à 5 %	50,000:—	2,500:—	
3.	Från Järnvägsmedelsfonden à 5 %	1,612,787:58		
5.	Ränteskillnad för i 1896 års obligationslån ingående fonder	21,000:—	84:—	
6.	Vallövska donationsfonden à 5 ½ %	20,000:—	1,100:—	
7.	Avgäld till Tuhundra m. fl. häraders tingslag (t. o. m. år 1938) i anledning av inkorporering av S:t Ilian och Lundby		500:—	
9.	Ränta å tillfälliga lån		50,000:—	65,824:—
d.	Lånekostnader: provisioner			1,200:—
			Summa Kronor	770,477:54

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts tillstånd.

a.	Obligationslån:	Ursprungligt lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering
1.	Upptaget år 1892 à 4 %	400,000:—	105,000:—	16,000:—
2.	„ „ 1896 à 3.6 %	1,000,000:—	180,000:—	20,000:—
3.	„ „ 1902 à 4 %	2,000,000:—	1,178,000:—	54,000:—
			Transport	90,000:—

			Transport	90,000: —	
4.	Upptaget år 1907 à 4.5 %	2,000,000: —	1,455,000: —	43,000: —	
5.	„ „ 1910 à 4.5 %	3,000,000: —	2,373,000: —	56,000: —	
6.	„ „ 1916 à 5 %	1,095,000: —	966,000: —	15,000: —	
7.	„ „ 1919 à 6 %	3,000,000: —	2,837,000: —	29,000: —	
8.	„ „ 1922 à 5 %	2,000,000: —	1,929,000: —	20,000: —	
9.	„ „ 1924 à 5 %	1,000,000: —	969,000: —	17,000: —	270,000: —
b.	Andra amorteringslån:				
	Upptaget från pensionsförsäkringsfonden:				
1.	År 1916 à 4 ¾ %	250,000: —	222,659: 48	3,497: 86	
2.	„ 1917 à 4 ¾ %	250,000: —	225,998: 73	3,339: 25	
3.	„ 1918 à 4 ¾ %	350,000: —	320,861: 22	4,462: 95	
4.	„ 1918 à 5 ¼ %	350,000: —	323,742: 66	4,103: 74	
5.	„ 1920 à 6 %	210,000: —	200,535: 04	1,924: 82	17,328: 62
	Upptagna från Kungl. Statskontoret (Bostadslån):				
1.	1920 års lån à 4 %	162,000: —	162,000: —		
2.	1921 „ „ à 4 %	74,240: —	74,240: —		
3.	1925 „ „ à 5 %	30,000: —	30,000: —		450: —
	Upptaget från Svenska Arbetarnes Allm. Sjuk- och Begravningskassa:				
1.	1926 års lån à 5 %	200,000: —	200,000: —	3,010: 22	
	Upptaget från				
1.	1926 års lån à 5 %	519,663: 33	519,663: 33	7,820: 93	10,831: 15
				Summa Kronor	298,609: 77

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården:

a) **Löner och arvoden:**

1)	Sysslomannen, lön (39: III)	4,974: —
2)	Tillsyningsmannen, lön (20: I)	2,010: —
3)	Kvinnligt kontorsbiträde av I klass (14: II)	1,575: —
	Arvode som kassörska	500: —
4)	Kontorsbiträde, lön (12: I)	1,290: —
5.	Sifferrevisor	600: —
		10,949: —
	Transport	10,949: —

N:o 86. *Budget för 1927. Utgifter.*

	Transport	10,949: —	
b) **Dyrtidstillägg:**			
Dyrtidstillägg för sysslomannen, tillsyningsmannen, kassörska och biträde (index 175, förslagsvis)		6,345: 45	17,294: 45
c) **Räntor och amorteringar:**			
1892 års lån: (kvarv. skuld 5,250: —)			
Ränta 4 %	194: —		
Amortering	800: —	994: —	
1902 års lån: (kvarv. skuld 14,901: 70)			
Ränta 4 %	596: 07		
Amortering	683: 10	1,279: 17	
1919 års lån: (kvarv. skuld 236,416: 67)			
Ränta 6 %	14,185: —		
Amortering	2,500: —	16,685: —	
1922 års lån: (kvarv. skuld 372,297: —)			
Ränta 5 %	18,518: 36		
Amortering	3,860: —	22,378: 36	
1924 års lån: (kvarv. skuld 60,659: 40)			
Ränta 5 %	3,032: 97		
Amortering	1,064: 20	4,097: 17	45,433: 70
d) **Understödskostnader:**			
1) Ordinarie understöd		200,000: —	
2) Tillfälliga understöd med penningar		55,000: —	
3) Understöd in natura		45,000: —	300,000: —
e) **Anstaltsvård:**			
1) Hospitalsvård		15,000: —	
2) Lasarettsvård		5,500: —	
3) Sanatorievård		5,000: —	
4) Andra sjukvårdsomkostnader		5,000: —	
5) Kommunalt sjukvårdsbidrag, bidrag till yrkesutbildning och kommunalt pensionstillskott utan karaktär av fattigvård		7,000: —	37,500: —
f) **Diverse utgifter:**			
1) Återbetalning till främmande kommuner		25,000: —	
2) Medikamenter		4,000: —	
3) Trycksaker och skrivmaterial m. m.		700: —	
4) Hyra för fattigvårdsbyrån (förslagsvis)		2,500: —	
5) Städning, bränsle och lyse		1,500: —	
	Transprot	33,700: —	400,228: 15

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transprot		33,700: —	400,228: 15
6) Telefoner till:				
Fattigvårdsbyrån	180: —			
Fattigv.-sysslomannens bost. ...	110: —			
Fattigv.-styrelsens ordf.-bost....	70: —			
Fattigv.-tills.-mannens bost. ...	70: —			
Diakonissan	70: —			
Samtalsavgifter förslagsvis	75: —		575: —	
7) Anslag till diakonissornas verksamhet ...			10,000: —	
8) Begravningskostnader			1,000: —	45,275: —
9) Anskaffning av möbler, kormattor och andra inventarier för fattigvårdsbyrån				2,500 :—
g) **Oförutsedda utgifter**				500: — 448,503: 15

B. Ålderdomshemmet.

h) **Löner och arvoden:**		
1) Föreståndaren, lön (29: II) 3,177:— med avdrag för naturaförmåner 1,136: —		2,041: —
2) Vaktmästaren, lön (17: II) 1,863: — med avdrag för naturaförmåner 644: —		1,219: —
3) Maskinisten, lön (17: III) 1,986: — med avdrag för naturaförmåner, förslagsvis 535: —		1,451: —
4) Husmoder, lön (4: IV)		744: —
5) 1 sköterska, lön (4: IV)		744: —
6) 1 sköterska, lön 4: II)		648: —
7) 2 sköterskor, lön (4: I) à 600: —		1,200: —
8) 1 vårdare, lön (7: II)		903: —
9) 6 sköterskebiträden, lön 360: —		2,160: —
10) 1 kokerska, lön		450: —
11) 2 köksbiträden, lön 360: —		720: —
12) 1 tvätterska, lön		450: —
13) 2 tvättbiträden (1 extra) lön à 360: — ...		720: —
14) Predikanten, arvode		500: —
15) Semesterpengar till personalen		760: —
16) 1 vik. biträde under semestern (4 mån.)...		120: —
		14,830: —
i) **Dyrtidstillägg:**		
Dyrtidstillägg för föreståndare, vaktmästare, maskinist, husmoder, sköterskor, vårdare och övrig personal (index förslagsvis 175)	11,560: 65	26,390: 65
Transport		26,390: 65 448,503: 15

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	26,390: 65	448,503: 15
j) **Pensioner:**			
1) Pension till f. d. sysslomman Larsson	1,710: 15		
Dyrtidstillägg	843: 62	2,553: 77	
2) Pensionsersättning till f. d. vaktmäst. Lundbergs änka	500: —		
Dyrtidstillägg	250: —	750: —	3,303: 77
k) **Hushållet:**			
Mathållning för pensionärer och tjänstepersonal, beräknad å 64,000 underhållsdagar efter en genomsnittskostnad av 70 öre för person och underhållsdag			44,800: —
l) **Renhållning:**			
1) Såpa, tvål och tvättpulver m. m.		1,500: —	
2) Torvmull		180: —	1,680: —
m) **Underhåll och anskaffning av inventarier:**			
1) Linne och sängkläder		2,000: —	
2) Underhåll och anskaffning av möbler och husgeråd		1,000: —	
3) Anskaffning av glas, porslin och köksattiralj		600: —	3,600: —
n) **Bränsle, lyse och vatten:**			
1) 700 kbm. ved à 11: —		7,700: —	
2) 3,500 hl. koks à 1: 75		6,125: —	
3) Gas		900: —	
4) Vattenavgifter		2,500: —	
5) Belysning		1,900: —	19,125: —
o) **Förbrukningsartiklar:**			
1) Skrivmaterial och tryckning		100: —	
2) Sänghalm		200: —	
3) Snus		1,000: —	1,300: —
p) **Beklädnad:**			
Beklädnad och skodon			4,500: —
q) **Diverse omkostnader:**			
1) Flitpengar		1,500: —	
Transport		1.500: —	104.699: 42	448.503: 15

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	1,500: —	104,699: 42	448,503: 15
2) Telefon till:				
Föreståndarens exp.	236: —			
Sjukhuset	230: —			
Samtalsavgifter	25: —	491: —		
3) Begravningskostnader		1,500: —	3,491: —	
r) **Sjukvård:**				
Sjukvårsdartiklar och medicin			4,500: —	
s) **Underhåll av fastigheter:**				
Reparation av Ålderdomshemmets hus			2,000: —	
t) **Underhåll av trädgård och planteringar:**			500: —	
u) **Oförutsedda utgifter:**			1,000: —	
v) **Diverse engångsutgifter:**				
1) För uppförande av hönshus		2,000: —		
2) Inventarier, döda och levande, för hönshuset		1,000: —	3,000: —	119,190: 42
			Summa Kronor	567,693: 57

3. Barnavård.

a) **Utackorderade barn:**			
1) Barns omhändertagande för samhällsvård		31,000: —	
2) För skyddsuppfostran i enskilt hem		3,000: —	
3) För barn, intagna i skyddshem		7,000: —	41,000: —
b) **Anstalt- och sjukvård:**			
1) Lasarettsvård		1,000: —	
2) Sanatorievård		**500: —**	
3) Vanföre- och sinnesslövård m. m.		2,250: —	
4) Medikamenter		500: —	
5) Begravningskostnader		200: —	4,450: —
c) **Återbetalning till främmande kommuner**			6,500: —
d) **Arvoden:**			
1) Del i löner, utgående på fattigvårdens stat		1,400: —	
2) Diverse arvoden och inspektionskostnader (förslagsvis)		2,000: —	
3) Barnavårdsmannaarvoden		9,500: —	12,900: —
		Transport	64,850: —

N:o 86. *Budget för 1927. Utgifter.*

		Transport	64,850: —
e)	**Diverse utgifter:**		
1)	Hyra, städning, bränsle, lyse och telefon	1,065: —	
2)	Tryck och annonsering	500: —	1,565: —
f)	**Barnhemmet Fridsborg:**		
1)	Hushållet	4,500: —	
2)	Löner:		
	Föreståndarinnan (4: IV)	744: —	
	Två biträden à 30 kr. i mån.	720: —	
3)	Dyrtidstillägg till föreståndarinna och biträden	1,098: —	2,562: —
4)	Beklädnad	1,000: —	
5)	Bränsle, lyse och vatten	1,200: —	
6)	Hyra för fastigheten	2,500: —	
7)	Underhåll av inventarier	470: —	
8)	Telefon	110: —	
9)	Förbrukningsartiklar och diverse utgifter	400: —	12,742: —
	Anskaffning av inventarier till nya barnhemmet		1,000: —
		Summa Kronor	80,157: —

4 A. Folkskola.

a. 1.	Underhåll och reparationer av fastigheter	13,000: —	
	Anslutningsavgift samt inledning av vatten och gas m. m. vid Hammarby folkskola, 4,770: — kr., att fördelas på 5 år; tredje året	954: —	
	Dricksfontäner till Herrgärdsskolan	600: —	14,554: —
2.	Anskaffning och underhåll av inventarier		3,500: —
b.	**Löner och arvoden:**		
	Folkskoleinspektören 44: IV	6,900: —	
	Folkskollärare:		
	9 ord. lärare (Dalberg, Näslund, Vasberg, Rudkvist, N. Granér, Krantz, Leontein, Ekroth, Lindberg), lön i 4:de lönegraden à kr. 4,679: —	42,111: —	
	1 ord. lärare (Wallander), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura)	3,418: —	
	10 ord. lärare (Sjöholm, Fahlén, Pihlsjö, Vallström, Carlvik, Hedberg, Stenvall, Magnusson, Sigroth, S. Granér), lön i 3:dje lönegraden à kr. 4,357: —	43,570: —	
	Transport	95,999: —	18,054: —

Transport	95,999: —	18,054: —
3 ord. lärare (Karlsson, Segerström, Söderholm), lön i 3:dje lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 3,096: —	9,288: —	
9 ord. lärare (Jäderlund, Lindgren, Engmark, Skoglund, Elovsson, Nordlund, Greijer, B. Gustavsson, H. Gustavsson), lön i 2:dra lönegraden à kr. 4,035: —	36,315: —	
4 ord. lärare (Eriksson, Sandahl, Silén, Runsten), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,714: —	14,856: —	
Folkskollärarinnor:		
14 ord. lärarinnor (Svanholm, Hammarskiöld, Fröman, Bohman, Fernqvist, Svanbom, Kolmodin, Köhlberg, Persson, Hellman, Maunsbach, Bolin, F. Bostrand, E. Bostrand), lön i 4:de lönegraden à kr. 3,705: —	51,870: —	
8 ord. lärarinnor (Andersson, Ahlstedt, Isacsson, Sigroth, Karlsson, Pettersson, A. V. Eriksson, Engström), lön i 3:dje lönegraden à kr. 3,490: —	27,920: —	
1 ord. lärarinna (Verner), lön i 3:dje lönegraden, (bostad och bränsle in natura)...	2,567: —	
8 ord. lärarinnor (E. Eriksson, Emanuelsson, Råström, Frend, Kraft, Vickman, L. Sjöfält, A. Granér), lön i 2:dra lönegraden à kr. 3,276: —	26,208: —	
3 ord. lärarinnor (Schelin, Lindström, K. Nordkvist), lön i 1:sta lönegraden à kr. 3,061: —	9,183: —	
2 e. o. lärarinnor, lön à kr. 2,303: —	4,606: —	
Småskollärarinnor:		
25 ord. lärarinnor (O. Bergh, Lennmalm, E. Eriksson, Norling, Ahlström, E. Karlsson, A. Pettersson, A. S. Eriksson, Granath, E. Svensson, Vahlberg, Rudkvist, Sjöholm, Almberg, Ellen Svensson, Lagrelius, T. Söderholm, Boije-Carlvik, Lundeberg, S. Söderholm, M. Carlsson, Sjölund, S. Eriksson, H. Olsson, Ringdahl), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,464: —	61,600: —	
4 ord. lärarinnor (Nilsson, Larsson, Billby, E. Pettersson), lön i 4:de lönegraden (bostad och bränsle in natura) à kr. 1,870: —	7,480: —	
Transport	347,892: —	18,054: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	347,892: —	18,054: —
7 ord. lärarinnor (Svedin, Källbäck, H. Eriksson, G. Olsson, G. Persson, Bergström, Norman), lön i 3:dje lönegraden à kr. 2,303: —		16,121: —	
5 ord. lärarinnor (A. Söderholm, v. Essen, L. Pettersson, M. Werner, Thunell), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,142: —		10,710: —	
1 ord. lärarinna (v. Mühlenfels), lön i 1:sta lönegraden à kr. 1,981: —		1,981: —	
2 e. o. lärarinnor, lön under höstterminen 1927 à kr. 788: —		1,576: —	
b. 2. Lärare i slöjd och huslig ekonomi:			
1 lärare i slöjd (ej tillsatt), lön i 1:sta lönegraden		3,061: —	
1 lärare i slöjd (Ljung), lön i 4:de lönegraden		3,705: —	
1 lärare i slöjd (Hammarsten), lön i 3:dje lönegraden		3,490: —	
1 lärare i slöjd (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden		3,276: —	
4 lärarinnor i slöjd (Vahlbäck, Lindkvist, Vahlström, Hahr), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,564: —		10,256: —	
3 lärarinnor i slöjd (Morberg, Palmén, Fotmeijer), lön i 2:dra lönegraden à kronor 2,242: —		6,726: —	
3 lärarinnor i slöjd (Gudmundson samt 2 ej tillsatta), lön i 1:a lönegraden à kronor 2,081: —		6,243: —	
2 lärarinnor i huslig ekonomi (Thunell, Granér), lön i 4:de lönegraden à kr. 2,764: —		5,528: —	
1 lärarinna i huslig ekonomi (Karlsson), lön i 2:dra lönegraden à kr. 2,442: —		2,442: —	423,007: —
Dyrtidstillägg, förslagsvis			108,000: —
b. 3. Diverse undervisningsarvoden:			
För undervisning i slöjd för gossar		10,540: —	
För undervisning i slöjd för flickor		1,800: —	
Vikarieavode (förslagsvis)		6,000: —	
Privatläsning		600: —	18,940: —
	Transport		549,947: — 18,054: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	549,947: —	18,054: —
b. 4. Vaktmästare och städerskor:			
Löner och ålderstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist, Ekström, 17: IV à kr. 1,286: —	5,144: —		
Ersättning för ett rum till vaktmästare Ekström vid Herrgärdsskolan (Bostad och bränsle in natura).	300: —		
Vaktmästaren vid Jakobsbergs skola (Hilda Johansson), arvode (bostad och bränsle in natura)	695: —		
Vaktmästaren vid Hammarby skola (Vedlund), arvode	965: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (M. Johansson), arvode (Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura).	630: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Elida Johansson), arvode	570: —		
Städerskan vid Herrgärdsskolan (Linnea Looström), arvode	570: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (M. Sjöberg), arvode	700: —		
Städerskan vid Djäknebergsskolan (O. Pettersson), arvode	700: —		
Städerskan vid Skepparbacksskolan (Torell), arvode	1,085: —		
Säderskan vid Mariabergsskolan (A. Eriksson), arvode	525: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (M. Andersson), arvode	570: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (Mat. Andersson), arvode	570: —		
Städerskan vid Korsängsskolan (A. Eklund), arvode	570: —		
Städerskan vid Norra slöjdskolan (L. Andersson), arvode (Bostad å ett rum, bränsle och lyse in natura).	220: —		
Städerskan i Hwasserska gården (Granlund), arvode (Bostad å 1 rum och kök, bränsle och lyse in natura).	280: —		
Städerskan i Rosenlunds skola (Ramström), arvode	450: —		
Transport	14,544: —	549,947: —	18,054: —

N:o 86. *Budget för 1927. Utgifter.*

Transport	14,544:—	549,947:—	18,054:—
Städerskan i Lundby kyrkskola (B. Larsson), arvode	450:—		
Läkarearvode för vaktmästare och städerskor à kr. 8:—	160:—	15,154:—	
Dyrtidstillägg till vaktmästarna Ekman, Andersson, Sahlkvist och Ekström		6,192:—	
b. 5. Diverse arvoden:			
Till skolläkaren	1,400:—		
„ sjukgymnastik	1,000:—		
„ simläraren	1,708:—		
„ simlärarinnan	1,386:—		
„ 3 tillsyningslärare à 350:—, 1 à 280:— samt 2 à 70:— kr.	1,470:—		
„ tillsyningslärare i slöjd för gossar	350:—		
„ tillsyningslärare i slöjd för flickor	350:—		
„ skrivbiträde å folkskoleexpeditionen	850:—		
„ bibliotekarie för lärjungebiblioteket	250:—	8,764:—	580,057:—
g. Pensioner:			
Till f. folkskollär. C. L. Lindkvist	800:—		
„ f. folkskollär. P. V. Verkelin	800:—		
„ f. folkskollär. G. Ahlm	800:—		
„ f. småskollärarinnan M. Holm	500:—		
„ f. småskollärarinnan J. Kjellin	600:—		
„ f. småskollärarinnan H. Törngren	390:—		
„ f. slöjdlärarinnan E. Hellström	910:—		
„ f. vaktmästaren K. G. Lönnborgs änka	200:—		
„ f. städerskan L. Pettersson	200:—		
„ f. städerskan C. Svedin	300:—		
„ f. vaktmäst. Blomkvist, förslagsvis	400:—		
„ f. slöjdläraren J. F. Brandt	535:—	6,435:—	
Dyrtidstillägg till pensionärer		3,400:—	9,835:—
h. Premier för olycksfallsförsäkring			375:—
i. Skolträdgårdarna:			
1. Trädgården vid Västgötegatan:			
Omkostnader	550:—		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000:—	1,550:—	
Transport		1,550:—	608,321:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	1,550: —	608,321: —
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Djäknebergs-, Skepparbacks- och Mariabergsskolorna (incl. arvode till vårdaren, 50 kr.)		650: —	
2. Herrgärdsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,750: —	
Anslag till vård av planteringar och gårdar vid Herrgärdsskolan och Norra slöjdskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kr.)		550: —	
3. Korsängsskolan:			
Omkostnader	750: —		
Arvode till trädgårdsläraren	1,000: —	1,750: —	
Anslag till vård av skolgårdarna och parken vid Korsängsskolan (incl. arvode till vårdaren, 50: — kronor)		850: —	
4. Hammarby m. fl. skolor:			
Hammarby skola:			
Omkostnader		400: —	
Arvode till trädgårdsläraren		250: —	
Omkostnader vid Jakobsbergs skola		200: —	
Omkostnader vid Lundby kyrkskola		200: —	
Omkostnader vid Rosenlunds skola		200: —	8,350: —
j. Fri undervisningsmateriel till skolbarnen:			
1. Materiel i läs- och skrivämnen		21,000: —	
2. Slöjdmateriel för gossar		2,000: —	
3. Slöjdmateriel för flickor		4,000: —	
4. Förbrukningsmateriel för skolköken		3,000: —	30,000: —
k. Undervisningsmateriel till skolornas förråd			2,500: —
m. Tandklinik:			
1. Lokalhyra		500: —	
2. Tandläkare, arvode (29/11 1923)		6,000: —	
3. Tandläkare, dyrtidstillägg (förslagsvis)		3,000: —	
4. Arvode till biträde		1,400: —	
5. Förbrukningsartiklar		1,100: —	
Eldning och renhållning		450: —	12,450: —
n. Trycknings- och annonskostnader			2,000: —
	Transport		663,621: —

N:o 86. *Budget för 1927. Utgifter.*

		Transport	663,621: —
o.	Lärare- och lärjungebiblioteken:		
	Lärarepersonalens bibliotek	400: —	
	Lärjungebiblioteket	500: —	
	Anslag till Västmanlands läns pedagogiska bibliotek	50: —	950: —
p.	Skolresor:		
	Bidrag till skolresor för lärjungarna		500: —
r.	Skomakerislöjd och skor till fattiga skolbarn (förslagsvis)	6,000: —	
	Lokalhyra	600: —	
	Eldning och städning	400: —	7,000: —
s.	Vatten, värme och belysning:		
	1. Vattenavgifter	2,500: —	
	2. Uppvärmning	27,000: —	
	3. Belysning	2,500: —	32,000: —
t.	Skolbad:		
	Avlöning till baderskor	700: —	
	Handdukstvätt och tvål	800: —	
	Ersättning till varmbadhuset för simundervisningsbad...	3,150: —	4,650: —
u.	Renhållning:		
	1. Skurning och rengöring	7,500: —	
	2. Renhållning av gårdar	1,400: —	
	3. Renhållning m. m. av gatorna utanför Skepparbacks-, Mariabergs-, och Djäknebergsskolorna samt lärarebostäderna	1,000: —	
	4. Sotning	400: —	10,300: —
v.	Diverse utgifter:		
	1. Brandstodsavgifter	1,400: —	
	2. Telefoner till:		
	Djäknebergsskolan	162: —	
	Skepparbacksskolan	110: —	
	Herrgärdsskolan	110: —	
	Folkskoleinspektörens expedition	168: —	
	Folkskoleinspektörens bostad	70: —	
	Korsängsskolan	238: —	
	Lundby skola	137: 32	
	Hammarby skola	114: —	
	Transport	1,109: 32	1,400: — 719,021: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	1,109:32	1,400:—	719,021:—
Jakobsbergs skola	110:—		
Tandkliniken	110:—		
Slöjdlärare Brandts bostad	70:—		
Samtalsavgifter (förslagsvis)	120:68	1,520:—	
3. Postavgifter (förslagsvis)		240:—	
4. Smärre reparationer av materiel och inventarier		2,500:—	
5. Barnbespisning (förslagsvis)		9,000:—	
6. Hyra för lokaler i Hwasserska gården		2,000:—	
7. Oförutsedda utgifter		750:—	17,410:—

Utgifter för ränta och amortering:

y. 1. Obligationslån:	Resterande lånebelopp	Räntor:	
1892 års lån	26,250:—	970:—	
1902 „ „	126,635:—	5,065:40	
1907 „ „	29,400:—	1,323:—	
1910 „ „	263,390:—	11,708:33	
1916 „ „	20,890:—	1,044:50	
1919 „ „	141,850:—	8,511:—	
1922 „ „	62,692:50	3,118:37	
1924 „ „	19,380:—	969:—	32,709:60
2. Amorteringslån:			
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa à 4.5 %	15,320:41	682:56	
Västmanlands läns sparbank à 5 %	12,561:22	628:06	
Västmanlands läns sparbank à 5 %	33,983:03	1,699:15	3,009:77

z. Lån. Kapitalavbetalningar:	Amortering:	
1. Obligationslån:		
1892 års lån à 4 %	4,000:—	
1902 „ „ à 4 %	5,805:—	
1907 „ „ à 4.5 %	1,100:—	
1910 „ „ à 4.5 %	6,410:—	
1916 „ „ à 5 %	330:—	
1919 „ „ à 6 %	1,450:—	
1922 „ „ à 5 %	650:—	
1924 „ „ à 5 %	340:—	20,085:—
2. Amorteringslån:		
Prästerskapets Änke- och Pupillkassa	616:50	
Västmanlands läns sparbank	347:94	
Västmanlands läns sparbank	1,053:05	2,017:49
Summa Kronor		794,252:86

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

4 C. Fortsättningsskola.

Lärarearvoden	15,332: —	
Föreståndarearvode	600: —	15,932: —
Fri undervisningsmaterial till skolans lärjungar		2,000: —
Tryck- och annonskostnader		200: —
Städning och renhållning		600: —
Material till förråden samt diverse utgifter		2,048: —
Summa Kronor		20,780: —

4 B. Högre folkskolan.

a. Undervisningsmaterial		700: —
b. Löner och arvoden:		
Arvode till skolans rektor	900: —	
1 ord. lärare (Fröier), lön i 4:de lönegraden	6,185: —	
1 ord. lärare (Karlfors), lön i 3:dje lönegraden	5,773: —	
1 ord. lärarinna (Gerland), lön i 2:dra lönegraden	4,393: —	
Arvode till timlärare och sjukvikarie	2,100: —	
Arvode till slöjdlärare	400: —	
Dyrtidstillägg	5,000: —	24,751: —
c. Trycknings- och annonskostnader		250: —
d. Skoldistriktets bidrag till pensionering av lärare		607: 50
e. Biblioteket		300: —
Summa Kronor		26,608: 50

4 D. Allmänt läroverk.

a. Underhåll av fastighet		200: —
b. Löner och arvoden:		
1. Hyresbidrag åt rektor (29/3 1906, 26/11 1908, 28/1 1909, 25/5 1920)	2,000: —	
2. Arvode till simundervisning (20/6 1918)	430: —	
3. Anslag till terminsavgifter (28/2 1918)	900: —	3,330: —
c. Övriga utgifter:		
Ersättning till Varmbadhuset för skolbad		450: —
Summa Kronor		3,980: —

4 E. Andra undervisnings- och bildningsanstalter.

a. **Högre flickskolan:**

1. Bidrag till lärarinnornas ålderstillägg och pensionering utöver den enligt Stadsfullmäktiges beslut den 28/8 1908 efterskänkta ränta å läroverkets lån från stadskassan 5 ½ % å kronor 30,000: — eller kronor 1,650: — förslagsvis (31/3 1919, 29/9 1921, 27/11 1924)	1,750: —	
Transport	1,750: —	

Transport	1,750: —	
2. Arvode för simundervisning (20/6 1918)	345: —	
3. Fyllnadspension åt fröken Hildur Hvasser (28/12 1920) förslagsvis	950: —	
4. Ersättning för skolbad till Varmbadhuset	450: —	3,495: —
b. Arbetareinstitutet:		
1. Anslag till Arbetareinstitutets föreläsningsverksamhet (27/5 1926)	3,000: —	
2. Anslag till Arbetareinstitutets bibliotek	15,000: —	18,000: —
c. **Tekniska skolan:** (Bil. Litt. A. sid. 538)		
1. Anslag till lärlings- och yrkesskolorna för år 1927...	24,300: —	
2. Bostad åt rektor vid elektrotekniska fackskolan	1,000: —	25,300: —
Summa Kronor		46,795: —

5. Hälso- och sjukvård.

A. **Allmänna hälso- och sjukvården:**

b. 1. Löner och arvoden:			
1:ste stadsläkaren, 32: IV			4,035: —
2:dre stadsläkaren, 28: IV		3,363: —	
extra arvode		1,600: —	4,963: —
Distriktsläkaren, 21: III			2,388: —
Arvode till sundhetsinspektören (Statsanslag).			1,100: —
1:ste tillsyningsmannen, 24: IV			2,829: —
En tillsyningsman, 18: IV			2,217: —
En stadssjuksköterska, 6: IV			921: —
En stadssjuksköterska, 6: I			750: —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: II			648: —
En stadssjuksköterska för mindre bemedlade, 4: I			600: —
Kost å epidemisjukhuset			1,340: —
Kostpenningar under semester, 60 dagar à 2: — kr.			120: —
Bidrag till avlönande av tre distriktsbarnmorskor		850: —	
Ersättning för bostad		350: —	
Ersättning för bränsle		150: —	
		1,350: —	4,050: —
			25,961: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal ...			11,795: 80
Transport			37,756: 80

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport		37,756:80	
	Ersättning till tre tillsyningsmän och två stadssjuksköterskor för mindre bemedlade, för hållande av velociped		120:—	37,876:80
b. 2.	Pensioner:			
	Till f. stadsbarnmorskan L. Närström	400:—		
	Till f. sjuksköterskan K. Thunell	500:—		
	Till f. hälsovårdstillsyningsmannen C. A. Holtz	1,450:—	2,350:—	
	Dyrtidstillägg till ovanstående		1,175:—	3,525:—
c.	Diverse utgifter:			
1.	Barnmorskorna:			
	Tre telefoner à 70 kr.	210:—		
	Förbrukningsartiklar	100:—	310:—	
2.	Kostnader för skyddskoppympning		100:—	
3.	Telefoner till:			
	1:ste stadsläkarens bostad	70:—		
	2:dre stadsläkarens bostad	70:—		
	Distriktsläkarens bostad	70:—		
	Stadssjuksköterskornas bostad ...	240:—		
	Hälsovårdsnämndens byrå	110:—		
	1:ste tillsyningsmannens bostad...	70:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	10:—	640:—	
4.	Desinfektionskostnader		400:—	
5.	Tryck- och annonskostnader		200:—	
6.	Diverse: häri inräknat inköp av matvaruprov, analysavgifter m. m.		1,200:—	
7.	Anslag till Västerås stads förening mot tuberkulos för uppehållande av dispensärverksamheten (28/12 1920)		4,000:—	
	Lokalhyra till d:o		600:—	
9.	Ambulansautomobilen:			
	Drift- och underhållskostnader...	700:—		
	Skötsel och underhåll å brandstationen	3,000:—	3,700:—	
10.	Premier för olycksfallsförsäkringar		78:—	
11.	Hälsovårdsnämndens byrå:			
	Hyra för år 1927	300:—		
	Städning, eldning och belysning...	500:—	800:—	12,028:— 53,429:80
	B. **Bostadsinspektionen:**			
b.	Löner och arvoden:			
	Bostadsinspektrisen, 19: II	2,055:—		
	Transport	2,055:—		53,429:80

Transport	2,055: —			53,429: 80
Dyrtidstillägg	1,524: 75	3,579: 75		
Ersättning för hållande av velociped		30: —	3,609: 75	
c. Övriga utgifter:				
Tryck, annonser och diverse			50: —	3,659: 75

C. **Köttbesiktningsbyrån:**

b. Löner och arvoden:

Föreståndaren, 29: IV	3,531: —		
Extra arvode	2,000: —	5,531: —	
En andre besiktningsman, arvode (28/12 1918)		1,300: —	
En tillsyningsman, 18: IV		2,217: —	
Vaktmästaren, 11: III	1,374: —		
Extra arvode	600: —		
	1,974: —		
Avgår för 1 rum och kök med värme	519: —	1,455: —	
Bokförare och kassör, arvode (25/5 1920)		2,800: —	
Två mikroskopister och ett biträde		2,700: —	
Ersättning till en tillsyningsman för hållande av velociped		30: —	
Dyrtidstillägg till ordinarie personal		4,817: 10	20,850: 10

c. Diverse utgifter:

1. Värme, belysning och vatten		700: —		
2. Telefoner till:				
Byråns expedition	212: —			
Tillsyningsman Forsbergs bostad	70: —	282: —		
3. Tvätt		150: —		
4. Underhåll av byggnader		500: —		
5. Hyra		3,000: —		
6. Premie för olycksfallsförsäkring		48: —		
7. Diverse		600: —	5,280: —	26,130: 10

D. **Polikliniken för könssjuka:**

Värme, lyse och städning		600: —	
Lokalhyra		600: —	
Telefon		110: —	
Diverse		200: —	1,510: —
	Summa Kronor		84,729: 65

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

6. Gator, vägar, planteringar o. d.

6 A. Gatuläggning.

1. Kostnader för mindre gatuarbeten och reparationer av stensatta gator	12,000: —		
Avgäld för nubbstensbrott	150: —	12,150: —	
Ordnande av området vid Tekniska skolan (30/9 1926)		5,000: —	17,150: —

6 B. Vägar.

1. Grusning av vägar			25,000: —

6 C. Planteringar.

a. Löner och arvoden:			
Stadsträdgårdsmästaren, 30: III	3,516: —		
Trädgårdsmästaren, 18: II	1,959: —		
Elever, förslagsvis	5,000: —		
Trädgårdskonsulenten, arvode för år 1927	1,050: —		
Pensionsersättning till änkefru Forsberg	500: —		
Dyrtidstillägg till ordinarie befattningshavare	3,651: 35		
Dyrtidstillägg å Fru Forsbergs pensionsersättning	250: —	15,926: 35	
c. Skötsel och underhåll:			
1. Vasaparken inklusive parken vid Aseas kontor	4,500: —		
2. Stadsparken	1,500: —		
3 Kyrkogårdarna samt planteringarna kring domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,100: —		
Planteringar utmed Hamngatan, Esplanader, Högre allm. läroverket och Utanbygatan, Skarpskytte- och Stadshusplanteringen	6,000: —		
4. Rudbecksparken	500: —		
5. Djäkneberget	3,000: —		
6. Stallhagen, Mariaberget och Käringberget	1,500: —		
7. Elba och östra holmen	1,500: —		
8. Botaniska trädgården vid högre allm. läroverket	700: —		
9. Slottsparken	1,000: —		
10. Gräsfrö och lökväxter till alla planteringar	1,200: —		
11. Körslor till alla planteringar	2,500: —		
12. Växthus och drivbänkar, bränsle m. m.	3,000: —		
13. Reparation av redskap	1,000: —		
Transport	32,000: —	15,926: 35	42,150: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	32,000: —	15,926: 35	42,150: —
14. Grus till alla planteringar	2,000: —		
15. Tillsyn av fåglar i Svartån	500: —		
16 Brandstods- och telefonavgifter	250: —		
17. Olycksfallsförsäkringar, läkarevård, medicin och sjukhjälp	400: —		
18. Årsavgift i hembygdsföreningen och Västmanlands läns trädgårdsförening	65: —		
19. Oförutsedda utgifter	750: —		
20. Ersättning till timavlönade arbetare under semester	700: —		
21. Målning av soffor	500: —	37,165: —	
d. Extra utgifter:			
Plantering av träd i Tegnérgatan, 96 träd à 20: —	1,920: —		
Uppförande av en redskapsbod med avträde å Djäkneberget	1,000: —	2,920: —	56,011: 35

6 D. Gatubelysning.

a. Gasbelysning	30,800: —		
b. Elektrisk belysning	30,400: —	61,200: —	
Avgår för belysning vid hamnen		840: —	60,360: —
c. Anskaffning av gas- och elektr. lampor			1,300: — 61,660: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Bortrensning av ogräs och renhållning (vinterunderhåll och vattning) å gator och allmänna platser			20,000: —
2. S. k. kapitelhjonen för sopning å allmänna platser: 13 kvinnor à 300: — kr.	3,900: —		
för sopning å söndagar under maj—sept.: 24 dagar à 13: — kr.	312: —	4,212: —	24,212: —
		Summa Kronor	184,033: 35

7. Avloppsledningar.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 539)	41,505: —	
Avloppsledning i Pilgatan (26/8 1926)	4,915: —	46,420: —
	Summa Kronor	46,420: —

8 A. Den egentliga hamnen.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 546) 89,400: —

8 B. Hamnmaskiner.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 548) 14,350: —

Summa Kronor 103,750: —

N:o 86.

Budget för 1927.

Utgifter.

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 549) 104,814: 13

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 551) ..... 25,500: —

Summa Kronor 130,314: 13

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 539) ..... 127,020: —

Summa Kronor 127,020: —

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 539) 316,762: 25

Summa Kronor 316,762: 25

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 539) ..... 400,764: —

Summa Kronor 400,764: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

a. Avlöningar:			
En biljettförsäljerska	420: —		
En biträdande simlärarinna	420: —		
En biträdande simlärare	420: —		
Arvode till kontrollanten	200: —	1,460: —	
b. övriga utgifter:			
Annonser och trycksaker	150: —		
Isväckning och diverse arbeten	1,000: —		
Utskylder	160: —		
Brandförsäkringspremie	126: —		
Oförutsedda utgifter	104: —	1,540: —	3,000: —

17 B. Varmbadhus.

Andel i obligationslån:			
Ränta 8,878: 15			
Amortering 4,694: 67	13,572: 82		
a. Avlöningar och pensioner:			
Badmästaren, 16: IV	2,001: —		
Transport	2,001: —		3,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	2,001: —			3.000: —
Avgår värdet av bostad, 2 rum och kök med bränsle	823: —	1,178: —		
Maskinisten, 16: IV		2,001: —		
Eldaren, 14: IV	1,785: —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519: —	1,266: —		
Biljettförsäljerska, 9: IV		1,245: —		
Badaren, 13: III (anst. 1/11 1919)		1,578: —		
En baderska, lön	750: —			
Avgår värdet av bostad, 1 rum och kök med bränsle	519: —	231: —		
3 baderskor, lön à 750: — kr.		2,250: —		
1 vakt i simhall, lön		1,020: —		
1 vakt i folkbadet, lön		930: —		
2 tvätterskor, lön à 1,020: —		2,040: —		
Provisioner, förslagsvis		4,000: —		
Ersättning för vikarie under semester, vid sjukdomsfall samt extra hjälp		1,500: —		
Dyrtidstillägg, förslagsvis		11,700: —		
Arvode till kontrollanten		600: —		
Understöd åt f. baderskan Lovisa Schön		300: —	31.839: —	
b. övriga utgifter:				
1. Bränsle		14,000: —		
2. Elektrisk belysning och kraftström		2.200: —		
3. Anskaffning och underhåll av inventarier		900: —		
4. Anskaffning och underhåll av linne		1,200: —		
5. Underhåll av fastigheten		1,500: —		
6. Underhåll av pannor och ledningar		1,200: —		
7. Tvätt, extra hjälp, tvättmedel		500: —		
8. Renhållning och städning		150: —		
9. Skriv- och trycksaker		500: —		
10. Telefon till badhuset	230: —			
Samtalsavgifter	20: —	250: —		
11. Läkararvode		100: —		
12. Brandförsäkringspremier		250: —		
13. Olycksfallsförsäkringspremie		130: —		
14. Förbrukningsartiklar		4,000: —		
15. Utskylder		2,000: —		
16. Oförutsedda utgifter		281: —	29,161: —	61,000: —

17 C. Klapphus.

a. Underhåll och reparationer:				
Underhåll av fastigheten			100: —	
		Transport	100: —	64,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	100: —	64,000: —
b. Löner och arvoden:			
Arvode för tillsyningsmannen		50: —	150: —

17 D. Båttrafik.

Underhåll och reparationer:			
Ångfärjan Elba		1,000: —	
Löner och arvoden:			
Befälhavare	4,200: —		
Maskinist	3,300: —		
Besättningsmän	1,500: —		
Polettförsäljare	500: —		
Extra betjäning sön- och helgdagar	200: —	9,700: —	
Anskaffning och underhåll av inventarier:			
Ångfärjan Elba		250: —	
Driftkostnader:			
Smörjoljor, fotogen, trassel m. m.	300: —		
Bränsle	2,000: —	2,300: —	
Övriga utgifter:			
Diverse		1,000: —	14,250: —

17 E. Vedgård.

a. Nyanskaffningar och underhåll:			
1. Underhåll av maskiner och material		350: —	
b. Löner och arvoden:			
1. Löner för kontorspersonal och förman vid vedgården	10,500: —		
2. Avlöning till arbetare	9,500: —	20,000: —	
c. Hyror:			
1. För en del av f. d. Livsmedelsnämndens vedgård	2,000: —		
2. För kontor	200: —		
3. För upplagsplatser vid en del järnvägsstationer, förslagsvis	100: —	2,300: —	
d. Räntor:			
1. Ränta å rörelsekapital		4,000: —	
e. Övriga utgifter och förbrukningsartiklar:			
1. Lyse, värme och städning	700: —		
2. Skrivmaterial, tryck och annonkostnader	950: —		
3. Försäkringspremier	600: —		
4. Läkararvode och medicin	50: —		
5. Elektrisk kraftförbrukning, smörjoljor m. m.	800: —		
6. Utkörning av ved	10,000: —	13,100: —	39,750: —
		Summa Kronor	118,150: —

18. Brandväsendet.

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

a. Pensioner:		
f. Brandchefen C. G. Sjökvist	2,000: —	
f. Tornväktaren E. C. Eriksson (30/3 1922)	150: —	
Dyrtidstillägg till Eriksson, förslagsvis	75: —	2,225: —
b. Löner och arvoden:		
Brandchefen, 36: IV	4,707: —	
Vice brandchefen, 31: IV	3,867: —	
1:ste brandmästaren, 22: IV	2,631: —	
2:dre brandmästaren, 20: IV	2,433: —	
1:ste brandförman, 18: IV	2,217: —	
2:dre brandförman, 17: IV	2,109: —	
Maskinist, 17: IV	2,109: —	
8 brandmän (Ferngren, Lindberg, Pettersson, Rask, Junggren, Karlsson, E. Johansson, Isaksson), 16: IV à kr. 2,001: —	16,008: —	
7 brandmän (E. E. E. Andersson, Reimitz, Nystrand, Lundberg, E. Hj. Andersson, Lundin, Schenning), 16: III à kr. 1,884: —	13,188: —	
1 brandman (K. S. Johansson) 16: II	1,767: —	
1 brandman (Hjort), 16: I	1,650: —	
Arvode till verkstadsförman (enligt beslut av Brandstyrelsen den 10/1 1922)	500: —	53,186: —
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175...		37,584: 15
c. Hyra för bostäder åt brandmanskapet		6.562: 50
d. Kol, ved, lyse samt kraftström till verkstäderna		2,500: —
f. Diverse utgifter:		
1. Olycksfallsförsäkring för personalen	430: 08	
2. Reservanslaget för sjukdomsfall	200: —	
3. Trycksaker och skrivmaterial	300: —	
4. Tvätt, skurning och städning	250: —	
5. Underhåll av brandtelegrafen och ringledningar till reservkåren	300: —	
6. Underhåll av brandredskapen	1,000: —	
7. Underhåll av inventarierna i brandstationen och verkstäderna	400: —	
8. Telefon och telefonsamtal	700: —	
9. Brandstodsavgift för inventairer	500: —	
10. Läkarearvode och sjukvård	400: —	
11. Bensin och smörjoljor till automobiler och motorsprutor	500: —	
12. Löner till korstensfejare	50: —	
13. Oförutsedda utgifter	400: —	
14. Beklädnad à 180: — kr. för 20 man, förslagsvis	3,600: —	
Transport	9,030: 08	102,057: 65

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	9,030:08	102,057:65
15. Reservanslag till semestervikarie		700:—	
16. Reservanslag för gradbeteckningar, knappar, beklädnad åt vikarier, förstörda kläder m. m.		300:—	10,030:08
g. Borgarbrandkåren:			
1 chef		300:—	
3 förmän à 200:— kronor		600:—	
1:ste maskinist		300:—	
5 maskinister à 150 kronor		750:—	
6 eldare à 100:— kronor		600:—	
24 man à 75 kronor		1,800:—	
Övningar och eldsvådor		800:—	
Telefon till chefen		70:—	
Kol och underhåll av sprutor		100:—	5,320:—
i. Nyanskaffningar:			
10 st. eldrockar à 30:— kronor		300:—	
20 st. ytterplagg à 60:— kronor		1,200:—	
1 st. automobilspruta enligt Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1926		4,500:—	6,000:—
k. Fastigheter:			
8 % å 2/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 100,000:—	8,000:—		
l. Brandsynekostnader		200:—	
m. Ersättning till vattenverket för skötsel av brandposterna		1,200:—	1,400:—
		Summa Kronor	124,807:73

20. Fastighetsförvaltning.

A. Egendomar inom stadsplan.

a. Rådhuset:			
1. Underhåll av fastighet:		500:—	
2. Anskaffning och underhåll av inventarier		200:—	
3. övriga utgifter:			
Brandförsäkringspremier	100:—		
Avgift för 3 st. vattenklosetter	75:—	175:—	875:—
b. Polis- och Brandstationen:			
1. Underhåll av fastigheten		500:—	
övriga utgifter:			
2. Brandstodspremier och vattenavgift		450:—	
Transport		950:—	875:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	950:—	875:—
3.	Skatter	60:—	
4.	Gaturenhållning	75:—	
5.	Sotning	100:—	
6.	Avgift för 5 st. vattenklosetter à 25 kr.	125:—	
7.	Arrende till klockaren för tomtutvidgning	150:—	1,460:—
c.	Stadshotellet:		
1.	Räntor och amorteringar: Andel i obligationslån: 1 års ränta ..... 18,449:20; 1 års amortering 19,970:83	38,420:03	
2.	Underhåll av fastigheten och inventarier	2,000:—	
3.	Kostnad för uppvärmning (häri ingår avlöning och bostad för eldaren)	13,000:—	
4.	Skatter	4,600:—	
5.	Brandstodspremier	650:—	
6.	Renhållning	1,200:—	
7.	Sotning	300:—	
8.	Vattenavgift och avgift för 16 st. vattenklosetter à 25:—	1,500:—	23,250:—
d.	Sundinska huset:		
1.	Underhåll av fastigheten	500:—	
2.	Skatter	180:—	
2.	Brandstodspremier	140:—	
4.	Renhållning	300:—	
5.	Sotning	45:—	
6.	Vattenavgift	150:—	
7.	Hyra (avgift till Sundinska fonden för fastighetens övertagande av staden (30/9 1920)	8,000:—	9,315:—
e.	Tullhuset:		
1.	Underhåll av fastigheten	100:—	
2.	Vattenavgift och sotning	30:—	
3.	Brandstodspremier och utskylder	90:—	
4.	Anslag till inköp av inventarier (25/11 1926)	1,500:—	1,720:—
f.	Paviljongen i Stadsparken:		
1.	Underhåll av fastigheten	300:—	
2.	Skatter	300:—	
3.	Brandstodspremier	240:—	
4.	Sotning	50:—	890:—
	Transport		37,510:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport		37,510: —
g. Gårds- och tomtfastigheter:			
1. Underhåll av fastigheter	30,000: —		
2. Skatter	14,000: —		
3. Brandförsäkringspremier	4,500: —		
4. Renhållning	7,000: —		
5. Sotning	2,000: —		
6. Vattenavgifter m. m.	5,000: —	62,500: —	
h. Hamnmagasinen:			
1. Underhåll av fastigheterna	1,000: —		
2. Skatter	1,350: —		
3. Brandstodspremier	400: —	2,750: —	
i. Hamnplanen och materialgården:			
1. Omkostnader för materialgården m. fl. arbeten	4,000: —		
2. Justering av spår m. m.	1,500: —	5,500: —	
j. Hamnpaviljongen:			
1. Underhåll av fastigheten	200: —		
2. Skatter	150: —		
3. Brandförsäkringspremier	95: —		
4. Vatten och sotning	25: —	470: —	
k. Kabinettet:			
1. Underhåll av fastigheten	100: —		
2. Löner och arvoden	1,320: —		
4. Brandförsäkringspremier	45: —		
5. Vatten- och klosettavgift	200: —		
6. Bränsle, lyse och diverse	300: —	1,965: —	
l. Epidemisjukhuset:			
1. Underhåll av fastigheten	2,000: —		
2. Brandförsäkringspremier	158: 26	2,158: 26	112,853: 26

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 551)			122,147: —

20 C. Jordar och andra fastigheter utom stadsplan.

a. Egendomen Carlsberg:			
1. Underhåll av fastigheten	50: —		
2. Skatter	1,100: —	1,150: —	
	Transport	1,150: —	235,000: 26

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

		Transport	1,150: —	235,000: 26
b. Hästholmarna:				
1. Underhåll av fastigheter och bryggor.....		1,500: —		
2. Underhåll av inventarier		50: —		
3. Skatter		800: —		
4. Brandförsäkringspremier		356: 80		
5. Diverse utgifter		500: —		
6. Ordningsman, arvode förslagsvis		1,100: —		
Ombyggnad av bryggorna vid Elba enligt Stadsfullmäktiges beslut den 25/2 1926 kr. 16,597: 98 att fördelas på 5 år: (2:dra året)		3,300: —	7,606: 80	
c. Diverse jordägor:				
1. Skatter:				
För Kungsängen	400: —			
För östra utmarken	120: —			
För Viksängs villaområde	60: —			
För diverse jordägor	3,500: —	4,080: —		
2. Arrende och avgälder:				
Gästgivarevreten i gamla och nya Stohagsjorden efter medelmarkegång	45: —			
S. k. Falkenbergska tomten	200: —	245: —		
3. Upplåten mark till staden av lasarettets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 28/11 1873	45: —			
Upplåten mark av straffängelsets område efter medelmarkegång enligt K. brevet den 21/11 1873	25: —			
Avsöndrad mark från straffängelsets område enligt Kungl. brevet den 21/11 1873	100: —			
Vasaparken utgörande lösen för 53.4 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 15: 82	844: 79			
Upplåtande till staden enligt Kungl. brevet den 29/9 1900 av:				
1:o) Stadskomministerns förut anslagna lönejordar i Kopparbergsvreten, Ängs-				
Transport	1,014: 79	4,325: —	8,756: 80	235,000: 26

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	1,014:79	1,325:—	8,756:80	235,000:26
gärdet och Herrgärdet utgörande lösen för 20.91 hl. spannmål, hälften råg och hälften korn efter medelmarkegång à 15:82 ...	330:80			
2:o) Domkyrkosysslomannens förut anslagna lönejord å Trådarön, utgörande lösen för 97.2 lit. spannmål, hälften råg och hälften korn, efter medelmarkegång à 15:82	15:38	1,360:97		
4. Mark av Lustigkulla och Skenvretarna (Koloniträdgårdarna)		200:—		
5. Arrende för Biskopsängarna (Koloniträdgårdarna)		350:—		
6. Arrende för domkyrkosysslomannens lönejord i Norra kv. 119		20:—		
7. Arrende för tomten n:r 68 i Norra kv. (till domprosten)		40:—	6,295:97	
c. Övriga utgifter:				
1. Omkostnader för stallet och bindplatser å kreatursstorget			1,000:—	16,052:77

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 552)	6,330:—
Summa Kronor	257,383:03

21. Magistrat och Rådhusrätt.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			500:—
b. 1. Löner och arvoden:			
Borgmästaren	6,000:—		
Civilrådmannen, 44:IV	6,900:—		
Brottmålsrådmannen, 44:IV	6,900:—		
3:dje Rådmannen, 42:II	5,673:—		
Stadsnotarien, 40:IV	5,547:—		
Stadsfiskalen, 31:IV	3,867:—		
Stadsvaktmästaren, 17:IV	2,109:—	36,996:—	
b. 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befatt-			
Transport		36,996:—	500:—

Transport	36,996:—		500:—
ningshavare, beräknat efter indextal 175	18,052:20	55,048:20	
Anslag för beredande av semester åt borgmästaren, rådmännen och stadsnotarien, högst		2,200:—	
Reservationsanslag för tillfälliga biträden år 1927, förslagsvis		500:—	57,748:20
c. Renhållning			1,500:—
d. Belysning			200:—
e. Uppvärmning			800:—
f. Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		1,800:—	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		1,500:—	
3. Olycksfallsförsäkringspremie för stadsvaktmästaren...		12:—	
4. Läkararvode för stadsvaktmästaren		20:—	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Borgmästarens ämbetsrum och bostad ...	230:—		
Civilrådmannen	110:—		
Brottmålsrådmannen	110:—		
Stadsnotarien	180:—		
3:dje Rådmannen	110:—		
Rådhusets tambur	290:—		
Stadsvaktmästaren	70:—	1,100:—	4,432:—
g. Oförutsedda utgifter			200:—
		Summa Kronor	65,380:20

22. Kronouppbörds- och exekutionsväsen.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			300:—
b. 1. Löner och arvoden:			
Kronokassören	2,600:—		
Stadsfogden	3,500:—		
1:a skrivbirådet, 14:IV	1,785:—		
2:dra skrivbiträdet, 12:IV	1,569:—		
6 st. exekutionsbetjänter (Richtnér, Carlsson, Steen, Larsson, Sundkvist, Nordmark), 16:IV à 2,001:—	12,006:—		
Bidrag till registrering av mantalslängden	150:—		
Arvode till ett biträde å Kronouppbördskontoret för debitering och uppbörd av grundavgifterna till pensionsförsäkringsfonden	1,800:—		
Transport	23,410:—		300:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	23,410: —	300: —
	Bidrag till extra biträden för samma ändamål	300: —	
		23,710: —	
b. 2.	Dyrtidstillägg:		
	Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare, beräknat efter indextal 175	14,350: 50	38,060: 50
b. 3.	Arvode åt vikarie under semester åt kronouppbördskassören, reservationsvis		210: —
5.	Ersättning för tjänstelokal åt stadsfogden		750: —
6.	Arvode åt vikarie under semester åt stadsfogden		210: —
7.	Arvode till mantalsskrivningsombud		700: —
8.	Understöd åt f. fjärdingsman Törn för år 1927		300: — 40,230: 50
c.	Kronouppbördskontoret:		
1.	Hyra för tjänstelokal i Rådhusets annex		750: —
2.	Renhållning: Rådhusets annex		700: —
3.	Belysning: Rådhusets annex		100: —
4.	Uppvärmning: Rådhusets annex		250: — 1,800: —
d.	Exekutionsbetjänternas tjänsterum:		
1.	Hyra		300: —
2.	Renhållning		275: —
3.	Belysning		50: —
4.	Uppvärmning		100: — 725: —
e.	Övriga utgifter:		
1.	Tryck- och annonskostnader		800: —
2.	Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		500: —
3.	Olycksfallsförsäkringspremie		25: —
4.	Läkararvode för exekutionsbetjänter och skrivbiträden		100: —
5.	Anslag till exekutionsbetjänterna för hållande av velocipeder		180: —
6.	Telefonavgifter för ledningar till:		
	Stadsfogden	180: —	
	Kronokassören	230: —	
	Exekutionsbetjänterna	280: —	690: — 2,295: —
f.	Oförutsedda utgifter		100: —
		Summa Kronor	45,450: 50

23. Polisväsen och fångvård.

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

(8 % å 1/3 av byggnadskostnaden för brand- och polisstationen, 50,000: — kronor = 4,000: — kronor).

a. 1. Anskaffning och underhåll av inventarier och vapenpersedlar		1,500: —	
a. 2. Nyanskaffning av utrustnings- och beväpningspersedlar		2,000: —	3,500: —
b. Löner och arvoden:			
Poliskommissarien, 29: IV	3,531: —		
Kriminalöverkonstapeln, 24: IV	2,829: —		
3 överkonstaplar, 22: IV à kr. 2,631: — (Andersson, Vinroth, Karlsson)	7,893: —		
4 inspektionskonstaplar, 18: IV à kr. 2,217: — (Eriksson, Haake, Carlsson, Kling)	8,868: —		
6 kriminalkonstaplar, 18: IV à kr. 2,217: — (Veimer, Forslund, Söder, Sporre, Svensson, Ström)	13,302: —		
11 poliskonstaplar, 17: IV à kr. 2,109: — (1 Rosenberg, 3 Eriksson, 8 Johansson, 9 Wass, 10 Kraft, 14 Persson, 16 Karlsson, 19 Morlin, 21 Carlsson, 26 Andersson, 28 Svalberg)	23,199: —		
12 poliskonstaplar, 17: III à 1,986: — (5 Fäldt, 6 Jonsson, 11 Gustavsson, 12 Brohme, 23 Qviberg, 25 Hissing, 29 Bertilsson, 31 Dahlin, 20 Björkman, 15 Fältendal, 22 Marthon, 32 Mortensson)	23,832: —		
8 poliskonstaplar, 17: II à kr. 1,863: — (7 Grip, 13 Deander, 33 Gustavsson, 34 Johansson, 35 Pettersson, 36 Ullberg, 37 Eriksson, 30 Lundkvist)	14,904: —		
2 poliskonstaplar, 17: I à 1,740: — (18 Lundgren, 27 Gräntz)	3,480: —		
2 extra poliskonstaplar, 16: I à kr. 1,650: — (4 Lindbom, 17 Rosdal)	3,300: —	105,138: —	
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare efter indextal 175		76,566: 90	
Beklädnad för 4 inspektionskonstaplar, 33 ordinarie och 2 extra konstaplar à 225: — kronor		8,750: —	
Slitningsersättning åt 6 kriminalkonstaplar à kr. 112: 50		675: —	191,129: 90
		Transport	194,629: 90

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

		Transport	194,629:90
c.	Pensioner:		
	f. poliskonstapeln E. F. Kindblom	500:—	
	f. patrullkarlen P. E. Lövblad	100:—	
	överkonstapel Vretlövs änka och 3 minderåriga barn (26/6 1919), pensionsersättning	1,000:—	
	f. Poliskonstapel Asplunds änka, pensionsersättning	500:—	
	Dyrtidstillägg till ovanstående	1,050:—	3,150:—
d.	Renhållning:		
	Städning av tjänstelokalerna à 102:— kr. pr månad m. m.		1,500:—
e.	Belysning		400:—
f.	Uppvärmning:		
	Bränsle inklusive ersättning till brandkåren för eldning av ugnarna		1,500:—
g.	Övriga utgifter		
1.	Premie för olycksfallsförsäkring	440:—	
2.	Trycksaker, skrivmaterial och bokbinderiarbeten	800:—	
3.	Läkararvode för poliskåren	800:—	
4.	Telefonavgifter för ledningar till:		
	Polisstationen 220:—		
	Poliskommissariens tjänsterum 110:—		
	Poliskommissariens bostad 70:—		
	Kriminalpolisstationen (två ledningar, en à 182:— + en à 40 + 182:—) 304:—		
	Stadsfiskalens tjänsterum 110:—		
	Stadsfiskalens bostad 70:—		
	Kriminalöverkonstapelns bostad 70:—		
	Kriminalkonstapel Forslunds bostad 70:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis 336:—	1,360:—	
6.	Oförutsedda utgifter	500:—	
7.	Fångars vård och förplägning å straffängelset	400:—	4,300:—
		Summa Kronor	205,479:90

26. Allmän pensionsförsäkring.

a.	Pensionsnämnden för Västerås stad:		
1.	Dagtraktamenten för nämndens vice ordförande och ledamöter, 4 kr. för dag, förslagsvis	350:—	
2.	Arvode åt ordföranden	600:—	
2.	Bidrag åt ordföranden för skrivhjälp	1,800:—	
3.	För läkarebetyg och läkareundersökning, förslagsvis	400:—	
	Transport	3,150:—	

Transport	3,150: —	
4. Annonser och kungörelser, förslagsvis	100: —	
5. Papper, blanketter och div. utgifter, förslagsvis	300: —	3,550: —
b. Pensionsnämnden för S:t Ilian:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50: —
c. Pensionsnämnden för Lundby:		
Arvode åt ledamöterna, 4 kr. pr sammanträde		50: —
d. Inbetalning till pensionsförsäkringsfonden av grundavgifter som icke kunnat indrivas		10,000: —
e. Bidrag till pensionstillägg och understöd		19,000: —
Summa Kronor		32,650: —

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 A. Stadsfullmäktige och Drätselkammaren.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier		500: —
b. 1. Löner och arvoden:		
Drätseldirektören, 56: IV	11,040: —	
Byggnadschefen, 51: IV	9,315: —	
Stadsombudsmannen, 44: IV	6,900: —	
Drätselnotarien, 36: IV	4,707: —	
Stadskamreraren, 42: III	5,946: —	
Stadsbokhållaren, 22: I	2,190: —	
Stadskassörskan, 19: II	2,055: —	
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1. klass å drätseldirektörskontoret, 14: IV 1,785: —		
personligt lönetillägg 300: —	2,085: —	
1 kvinnligt kontorsbiträde av 1 klass å stadskamrerarekontoret, 14: I	1,470: —	
1 manligt kontorsbiträde av II klass å stadskamrerarekontoret, 13: III	1,578: —	
Stadsinspektoren, 29: IV	3,531: —	
1 arbetsförman (Pettersson), 18: IV	2,217: —	
3 arbetsförmän (Råberg, Westholm, Johansson), 18: III à 2,088: — kr.	6,264: —	
1 förrådsförman (Barklund), 18: IV	2,217: —	
Rådhusvaktmästaren, 17: III	1,986: —	
Transport	63,501: —	500: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	63,501: —		500: —
2 körkarlar (Eriksson, Persson), 15: IV à 1,893: —	3,786: —		
1 körkarl (Andersson) 15: III	1,782: —	69,069: —	
Extra skrivbiträden å ombudsmannaexpeditionen o. stadskamrerarekontoret, förslagsvis	5,000: —		
Arvode för en byggmästare (29/12 1920)	6,800: —		
Biträde åt rådhusvaktmästaren, arvode	1,200: —		
Anslag till stadsrevisionen	1,900: —		
Läkarearvode för rådhusvaktmästaren, förmän, körkarlar och skrivbiträden	100: —	15,000: —	84,069: —
b. 2. Dyrtidstillägg:			
Dyrtidstillägg till ovanstående befattningshavare beräknat efter indextal 175			39,975: 45
b. 3. Pensioner:			
f. Stadsbokhållaren Hj. Södergren, pension	1,230: —		
dyrtidstillägg efter index 175	615: —	1,845: —	
Pensionsersättning till:			
f. Revisorn H. Tersmeden		1,200: —	
f. Skrivbiträdet Amelie Presto-Ström		400: —	3,445: —
d. Renhållning: Rådhuset och annexet			2,000: —
e. Belysning: Rådhuset och annexet			250: —
f. Uppvärmning: Rådhuset och annexet			1,000: —
g. Övriga utgifter:			
1. Tryck- och annonskostnader		8,000: —	
2. Skrivmaterial och bokbinderiarbeten		2,000: —	
3. Olycksfallsförsäkrnigspremie		35: —	
4. Premie för inbrottsförsäkring		203: 75	
5. Telefonavgifter för ledningar till:			
Stadsfullmäktiges ordförande	70: —		
Drätselkammarens ordförande	70: —		
Drätseldirektörens exp. och bostad	180: —		
Stadsombudsmannens exp. och bostad	180: —		
Transport	500: —	10,238: 75	131,239: 45

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	500: —	10,238: 75	131,239: 45	
Notariens vid stadens kansli och bostad	250: —			
Byggnadschefens exp. och bostad	180: —			
Stadskamrerarekontoret	230: —			
Stadskamrerarens bostad	70: —			
Stadsinspektorens exp.	110: —			
Byggmästare Alb. Anderssons bostad	70: —			
Arbetsförman Råberg	70: —			
Arbetsförman Westholm	70: —			
Arbetsförman Pettersson	70: —			
Arbetsförman Johansson	70: —			
Rådhusvaktmästaren	70: —			
Förrådet	180: —			
Samtalsavgifter	250: —	2,190: —		
6. Hyra för tjänstelokaler i Rådhusets annex		1,200: —		
7. Diverse och oförutsedda utgifter		1,000: —	14,628: 75	
h. Stallet:				
1. Utfodring och skötsel av 5 hästar		4,000: —		
2. Hästskoning och hästförsäkring m. m.		350: —		
3. Underhåll av körredskap		400: —	4,570: —	150,618: 20

27 B. Byggnadsnämnden.

a. Anskaffning och underhåll av inventarier			100: —	
b. Löner och arvoden:				
Stadsarkitekten, arvode	3,000: —			
Stadsarkitektens reseersättning	750: —	3,750: —		
Biträdande stadsingenjören, lön 32: IV	4,035: —			
Personligt lönetillägg	1,000: —	5,035: —		
Dyrtidstillägg för stadsarkitekten och biträdande stadsingenjören efter indextal 175		4,660: 50	13,445: 50	
Ingenjörsbiträden å byggnadschefs- och stadsingenjörskontoren			10,500: —	
c. Pension:				
f. Stadsingenjören F. Gewalt		3,000: —		
Dyrtidstillägg efter index 175		1,300: —	4,300: —	
d. Övriga utgifter:				
1. Kostnader för besiktningar		100: —		
2. Hantlangning		1,000: —		
3. Telefon och postavgifter		150: —		
Transport		1,250: —	28,345: 50	150,618: 20

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

Transport	1,250: —	28,345: 50	150,618: 20
4. Annonskostnader	50: —		
5. Rit- och skrivmaterial	300: —	1,600: —	29,945: 50

27 C. Automobiler.

a. Underhåll och reparationer		500: —	
b. Löner och arvoden:			
1. Bilförare, förslagsvis		3,120: —	
c. Driftkostnader:			
Bensin, smörjoljor m. m.		2,500: —	
d. Diverse utgifter:			
Diverse		500: —	6,620: —
		Summa Kronor	187,183: 70

28. Anslag och bidrag till diverse ändamål.

a. Sociala ändamål:			
1. Arbetsstugan (29/12 1910)	5,000: —		
med avdrag av anslag från Sundinska fonden	2,500: —	2,500: —	
2. Barnkrubban (28/12 1918)		2,500: —	
3. Barnhemmet (28/12 1918)		500: —	
4. Natthärbärget		300: —	
5. Anslag till Västmanlands läns arbetsförmedling (30/9 1907)	2,900: —		
och (29/12 1920)	300: —	3,200: —	
6. Anslag till Västerås sjukkassors fortsättningskassa (23/12 1909), förslagsvis		2,900: —	
7. Anslag till Västerås sjukkassor och fortsättningskassa (23/11 1918), förslagsvis		14,000: —	
8. Anslag till barnhemmet "Sparvboet" (21/12 1911 och 28/12 1918)		600: —	
9. Anslag till barnhemmet "Sparvboet", hyra för butiken (23/2 och 21/12 1917)		600: —	
10. Anslag till Frälsningsarméns slumverksamhet (26/10 1916 och 28/12 1918)		450: —	
11. Anslag till friluft- och folkkonserter till Drätselkammarens förfogande att på lämpligt sätt utdelas (30/12 1919)		2,000: —	
15. Anslag till Arosgårdens vekrsamhet (28/10 1920)		3,000: —	
16. Anslag till Nykterhetsnämnden		1,550: —	
17. Anslag till Arbetarnas bildningsförbunds biblioteksverksamhet (28/12 1920)		1,500: —	
18. Anslag till skollovskolonier		7,000: —	
19. Anslag till Västerås gymnastikförening		600: —	43,200: —
		Transport	43,200: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Utgifter.

	Transport	43,200: —
b. Taxeringsnämnderna:		
1. Traktamentsersättning à 1: 40 pr sammanträdestimma, högst 7 kr. pr dag	1,700: —	
2. Biträde åt ordförandena	700: —	
3. Lokalhyra med lyse, värme och städning	150: —	
4. Annonsering m. m.	50: —	
5. Skrivmaterial och diverse	100: —	2,700: —
c. Diverse utgifter:		
2. Premie för olycksfallsförsäkring av stadens arbetare	1,500: —	
3. Läkare och sjukvård samt sjukavlöning åt samma arbetare (19/12 1912)	4,500: —	
4. Årsavgift till svenska stadsförbundet à 6: — för varje 100-tal innevånare (26/3 1908)	1,752: —	
6. Prenumerationsavgift för Svenska stadsförbundets tidskrift, 60 ex. à 12: — (26/10 1911)	720: —	
7. Representationsanslag (19/12 1912)	1,000: —	
8. Omkostnader för resor och mindre utredningar 21/12 1917)	3,000: —	
9. Hämtning av postväska, hyra för postfack och utdelning av post vid Lundby kyrka	127: —	
11. Anslag till utsättning av smörbord	250: —	
13. Anslag till gäldande av och avskrivning å aktieteckning i Byggnads A.-B. Mimer (5:te året)	—: —	
14. Anslag till rivning och nybyggnad i kvarteret Arvid kronor 27,000: —, att amorteras på 5 år (4:de året)	5,400: —	
15. Årsavgift till vägföreningen	500: —	
16. Anslag till arbetslöshetsverksamhet	3,000: —	
17. Iordningställande av ny lokal för fattigvårdsbyrån (26/8 1926)	11,900: —	
18. Iordningställande av barnhem i fastigheten Sommarro 8 (28/10 1926)	10,000: —	
19. Anslag till firande av Västerås riksdags 400 årsminne (28/10 1926) högst	3,000: —	
20. Anslag till nödhjälpsarbeten:		
Förbättring av vägen nedom Kristiansborg 24,000: —		
Omgrävning av Persbobäcken vid Anderslund (28/10 1926) 10,000: —	34,000: —	
21. Avskrivning å tidigare års förlust å Vedgården	30,000: —	110,649: —
	Summa Kronor	156,549: —

29. Övriga oförutsedda utgifter.

Förslagsanslaget	41,565: 14
Summa Kronor	41,565: 14

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

Inkomster.

1 A. Räntor och aktier.

Lån upptagna med Kungl. Maj:ts. tillstånd.

Räntor å:

	Resterande lånebelopp	Ränta	
a. **Obligationslån:**			
1. Vatten- och gasverksstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	12,710: —	467: 50	
1896 „ „ à 3.6 %	44,760: —	1,537: 02	
1902 „ „ à 4 %	42,960: —	1,718: 40	
1907 „ „ à 4 ½ %	502,190: —	22,598: 55	
1910 „ „ à 4 ½ %	877,110: —	39,004: 43	
1916 „ „ à 5 %	380,083: —	19,004: 15	
1919 „ „ à 6 %	635,608: 10	38,136: 49	
1922 „ „ à 5 %	434,989: 50	21,636: 73	
1924 „ „ à 5 %	179,265: —	8,963: 25	
1926 „ „ à 5 %	84,900: —	4,245: —	157,311: 52
2. Folkskolestyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	26,250: —	970: —	
1902 „ „ à 4 %	126,635: —	5,065: 40	
1907 „ „ à 4 ½ %	29,400: —	1,323: —	
1910 „ „ à 4 ½ %	263,390: —	11,708: 33	
1916 „ „ à 5 %	20,890: —	1,044: 50	
1919 „ „ à 6 %	141,850: —	8,511: —	
1922 „ „ à 5 %	62,692: 50	3,118: 37	
1924 „ „ à 5 %	19,380: —	969: —	32,709: 60
3. Fattigvårdsstyrelsen:			
1892 års lån à 4 %	5,250: —	194: —	
1902 „ „ à 4 %	14,901: 70	596: 07	
1919 „ „ à 6 %	236,416: 67	14,185: —	
1922 „ „ à 5 %	372,297: —	18,518: 36	
1924 „ „ à 5 %	60,659: 40	3,032: 97	36,526: 40
4. Kyrkorådet:			
1896 års lån à 3.6 %	5,640: —	194: 40	
1910 „ „ à 4.5 %	43,000: —	1,935: —	2,129: 40
		Transport	228,676: 92

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

	Resterande lånebelopp	Ränta	
		Transport	228,676: 92
5. Hamnen:			
För äldre hamnbyggnaden à 5 %	10,905: —	545: 25	
För nya hamnbyggnaden à 4 ½ %	125,950: —	5,667: 75	
För hamnbyggnadens fortsättning à 5 %	99,685: —	4,984: 25	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, à 5 %	7,425: —	371: 25	
För malmlossningskran n:r 2 à 5 %	16,875: —	843: 75	
För östra hamnbyggnadens vidare fortsättning 6 % å kronor	141,850: —	8,511: —	20,923: 25
6. Djuphamnen:			
Vad som kan beräknas inflyta i behållna hamnavgifter och kranhyror			5,000: —

b. Andra amorteringslån.

Upptaget från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:		
Räntor å av staden utlämnade lån		36,881: 95

c. Andra lån och skulder.

1. Ränta av Elementarläroverket för flickor å kronor 2,500: — à 4 ½ %	112: 50	
2. Ränta å beräknad brist i hamnkassan, kronor 188,221: 29 à 5 %	9,411: 06	
3. Ränta å kostnaden för östra hamnbyggnadens fortsättning, kronor 183,553: 20 à 5 %	9,177: 66	
4. Ränta å kronor 1,000: —, lån ur Lundby sockens magasinsfond à 4 ½ %	45: —	18,746: 22

d. Aktier.

1. Utdelning å aktier i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg, kronor 99,700: — à 5 %	4,985: —	
2. Ersättning för upphörd utdelning i Stockholm—Västerås—Bergslagens järnväg från järnvägsmedelsfonden	—: —	
3. Utdelning å A.-B. Arbetarebostäders aktier, kronor 300,000: — à 4.75 %	14,250: —	19,235: —
	Summa Kronor	329,463: 34

1 B. Kapitalavbetalningar å lån.

a. **Obligationslån:**	Resterande lånebelopp	Årets amortering
1. Vatten och Gasverksstyrelsen:		
Upptaget år 1892 à 4 %	12,710: —	2,045: —
„ „ 1896 à 3.6 %	44,760: —	4,130: —
	Transport	6,175: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

		Transport	6,175: —	
Upptaget år 1902 à 4 %		42,960: —	2,350: —	
„ „ 1907 à 4 ½ %		502,190: —	14,760: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %		877,110: —	20,690: —	
„ „ 1916 à 5 %		380,083: —	5,910: —	
„ „ 1919 à 6 %		635,608: 10	6,497: 23	
„ „ 1922 à 5 %		434,989: 50	4,510: —	
„ „ 1924 à 5 %		179,265: —	3,145: —	
„ „ 1926 à 5 %		84,900: —	1,277: 75	65,314: 98
2. Folkskolestyrelsen:				
Upptaget år 1892 à 4 %		26,250: —	4,000: —	
„ „ 1902 à 4 %		126,635: —	5,805: —	
„ „ 1907 à 4 ½ %		29,400: —	1,100: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %		263,390: —	6,410: —	
„ „ 1916 à 5 %		20,890: —	330: —	
„ „ 1919 à 6 %		141,850: —	1,450: —	
„ „ 1922 à 5 %		62,692: 50	650: —	
„ „ 1924 à 5 %		19,380: —	340: —	20,085: —
3. Fattigvårdsstyrelsen:				
Upptaget år 1892 à 4 %		5,250: —	800: —	
„ „ 1902 à 4 %		14,901: 70	683: 10	
„ „ 1919 à 6 %		236,416: 67	2,500: —	
„ „ 1922 à 5 %		372,297: —	3,860: —	
„ „ 1924 à 5 %		60,659: 40	1,064: 20	8,907: 30
4. Kyrkorådet:				
Upptaget år 1896 à 3.6 %		5,640: —	480: —	
„ „ 1910 à 4 ½ %		43,000: —	1,000: —	1,480: —
5. Hamnen:				
För äldre hamnbyggnaden		10,905: —	3,000: —	
För nya hamnbyggnaden:				
1910 års lån à 4 ½ %		125,950: —	5,725: —	
1916 „ „ à 5 %		99,685: —	1,548: —	
1919 „ „ à 6 %		141,850: —	1,450: —	
För svängkran n:r 6, f. d. n:r 1, kapitalåterstod		7,425: —	275: —	
För malmlossningskran, kapitalåterstod		16,875: —	625: —	12,623: — 108,410: 28
b. Andra amorteringslån:				
Kapitalavbetalningar å lån från pensionsförsäkringsfonden och statens bostadslånefond:				
årets amortering				8,109: 80
			Transport	116,520: 08

		Transport	116,520: 08
Enligt särskild amorteringsplan för Vatten-, Gas- och Elektricitetsverken samt avloppsledningarna skall till Drätselkammaren inlevereras för att tillgodoföras verkens amorteringsfond	223,828: —		
Från denna fond skall enligt ovan utbetalas:			
Amortering	65,314: 98		
Ränta	157,311: 52	222,626: 50	
Återstår till avsättning		1,201: 50	
		Summa Kronor	116,520: 08

2. Fattigvård.

A. Yttre fattigvården.

e) **Vårdavgifter:**

1) Ersättning av Landstinget för lämnad vård å lasarett, sanatorium och hospital m. fl. inrättningar enl. 40—42 §§ i lagen om fattigvården	32,000: —		
2) Återbetalning av enskilda	500: —		
3) Ersättning av staten	1,000: —	33,500: —	

f) **Diverse inkomster:**

1) Diverse inkomster	2,000: —		
2) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av kostnaden för hyra, städning, bränsle och telefon m. m.	1,065: —		
3) Barnavårdsnämndens bidrag med 1/4 av lönerna för kassörskan och biträdet.....	1,400: —	4,465: —	37,965: —

B. Ålderdomshemmet.

k) **Vårdavgifter:**

1) Ersättning av främmande kommuner	15,000: —		
2) Ersättning av bet. pensionärer	6,000: —		
3) Ersättning av landstinget för sjukvård enl. 41 § fattigvårdslagen å kroniskt sjuka	3,000: —		
4) Ersättning av landstinget för tuberkulosavdelning	4,500: —		
5) Ersättning av staten för tuberkulosavdelningen	7,000: —		
6) Ersättning av statsmedel	2,000: —	37,500: —	
		Transport	37,500: — 37,965: —

N:o 86. *Budget för 1927 Inkomster.*

	Transport	37,500: —	37,965: —
r) **Diverse inkomster:**			
1) Inkomst av arbete	2,000: —		
2) Inkomst av trädgården	2,000: —		
3) Inkomst av pensionärer	12,000: —	16,000: —	53,500: —
		Summa Kronor	91,465: —

3. Barnavård.

a) Återbetalning av landstinget för utgivna vårdkostnader enligt § 63 i barnavårdslagen	3,500: —
b) Ersättning av enskilda för utgivet uppfostringsbidrag	1,000: —
c) Statsbidrag enligt § 67 i barnavårdslagen samt bidrag för barns intagande å skyddshem	5,300: —
Summa Kronor	9,800: —

4 A. Folkskola.

a. Statsbidrag:

1. Till folkskolan:

För 10 ord. lärare à kr. 2,810: —	28,100: —	
„ 14 ord. lärare à kr. 2,510: —	35,140: —	
„ 9 ord. lärare à kr. 2,210: —	19,890: —	
„ 4 ord. lärare à kr. 1,910: —	7,640: —	90,770: —
„ 14 ord. lärarinnor à kr. 2,310: —	32,340: —	
„ 9 ord. lärarinnor à kr. 2,110: —	18,990: —	
„ 8 ord. lärarinnor à kr. 1,910: —	15,280: —	
„ 3 ord. lärarinnor à kr. 1,710: —	5,130: —	
„ 2 e. o. lärarinnor à kr. 1,350: —	2,700: —	74,440: —

2. Till småskolan:

För 29 ord. lärarinnor à kr. 1,530: —	44,370: —	
„ 6 ord. lärarinnor à kr. 1,380: —	8,280: —	
„ 5 ord. lärarinnor à kr. 1,230: —	6,150: —	
„ 2 ord. lärarinnor à kr. 1,080: —	2,160: —	
„ 2 e. o. lärarinnor (höstterminen 1927) à kronor 430: 43	860: 86	61,820: 86

3. Till slöjdundervisningen:

För gossar:		
52 grupper à kr. 146: 88	7,637: 76	
För flickor:		
82 grupper à kr. 146: 88	12,044: 16	19,681: 92
	Transport	246,712: 78

Transport		246,712: 78
4. Till undervisning i huslig ekonomi:		
18 kurser à kr. 229: 50		4,131: —
Dyrtidstillägg:		
5. Till lärare i läs- och skrivämnen	80,500: —	
6. Till lärare i slöjd och huslig ekonomi	8,444: —	88,944: —
7. Till lärjungebiblioteket		150: —
b. Barnbespisningen, anslag från Vahlbäckska fonden		2,000: —
c. Arrendemedel:		
För jord å Iggebygärdet och äng å Trådarön, Staubska fonden		37: —
d. Hyresmedel:		
För bostäder till lärare		5,600: —
För uthyrning av skollokaler		400: —
Summa Kronor		347,974: 78

4 C. Fortsättningsskola.

Statsbidrag till lärarearvoden	10,580: —
Summa Kronor	10,580: —

4 B. Högre folkskola.

a. Statsbidrag till avlöningar	11,822: —
Statsbidrag till dyrtidstillägg	4,315: —
Statsbidrag till bibliotek	150: —
Summa Kronor	16,287: —

5. Hälso- och sjukvård.

A. Allmänna hälso- och sjukvården

1. Statsanslag åt sundhetsinspektören	1,100: —	
2. Betalda utryckningar med ambulansautomobilen	400: —	
3. Bidrag från Ekelundska sjukvårdsfonden	800: —	
4. Protokollslösen	300: —	2,600: —

C. Köttbesiktningsbyrån.

Besiktningsavgifter	26,130: 10	
Vågavgifter	2,500: —	28,630: 10
Summa Kronor		31,230: 10

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

6. Gator, vägar, planteringar, o. d.

6 A. Gatuläggning.

Försäljningsmedel		500: —

6 C. Planteringar.

1. Ersättning från kyrkokassan för skötsel av kyrkogårdarna och planteringarna vid domkyrkan (ej kyrkogården vid Hovdestalund)	4,000: —	
1. Ersättning från Domkyrkokomissionen för skötsel av planerna kring domkyrkan	100: —	
2. Anslag för vård av Slottsparken	1,000: —	
5. Ersättning från Allm. Svenska El. A.-B. för underhåll av planteringen framför kontorsbyggnaden	500: —	
3. Försäljningsmedel och dekorationer	2,000: —	7,600: —

6 E. Gaturenhållning.

1. Avgift från skolkassan för renhållning av gatorna vid Skepparbacks-, Mariabergs- och Herrgärdsskolorna	1,000: —	
2. Avgift från Hamnstyrelsen för hamnområdet	1,800: —	2,800: —
	Summa Kronor	10,900: —

8. Hamn.

A. Den egentliga hamnen.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 547)	89,400: —

8 B. Hamnmaskiner.

Enligt Bil. Litt. C (sid. 548)	14,350: —
Summa Kronor	103,750: —

10 A. Renhållningsverk.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 550)	57,300: —

10 B. Svingård.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 551)	36,000: —
Summa Kronor	93,300: —

11. Vattenledningsverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 540)	187,000: —
Summa Kronor	187,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

12. Gasverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 542)	351,000: —	
Summa Kronor		351,000: —

13. Elektricitetsverk.

Enligt Bil. Litt. B (sid. 544)	633,000: —	
Summa Kronor		633,000: —

17. Andra kommunens affärsföretag.

17 A. Kallbadhus.

Badavgifter	2,900: —	
Uthyrning av badhuset vid uppvisningar	100: —	3,000: —

17 B. Varmbadhus.

Badavgifter:		
1. Karbad	18,500: —	
2. I klass bastu	9,500: —	
3. Simhall med värmestuga (vinter)	9,000: —	
4. Simhall med värmestuga (sommar)	8,000: —	
5. Medicinska bad	3,700: —	
6. Billighetsbastu	10,000: —	
7. Skolbad	2,250: —	
8. Ersättning för simundervisningsbad	4,050: —	65,000: —

17 D. Båttrafik.

1. Persontrafik	17,000: —	
2. Godstrafik	200: —	17,200: —

17 E. Vedgård.

Inkomster av vedförsäljning	39,750: —	
Summa Kronor		124,950: —

18. Brandväsen.

m. Verkstäderna:		
1. Smidesverkstaden 2. Snickareverkstaden 3. Skräddareverkstaden 4. Skomakareverkstaden		6,000: —
n. Ersättning för skötsel och underhåll av ambulansautomobilen		3,000: —
Ersättning för körningar åt myndigheter och nämnder		300: —
Transport		9,300: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

	Transport	9,300: —
o.	Ersättning för eldning åt polisen	100: —
p.	Ersättning för tillsyn och skötsel av enskilda brandskåp	150: —
	Hyresmedel för befäl och manskap vid Brandkåren	11,090: —
	Summa Kronor	20,640: —

20. Fastighetsförvaltning.

20 A. Egendomar inom stadsplanen.

c. Stadshotellet:

1.	Hyror:		
	Västerås Hotell A.-B.	20,250: —	
	Västerås Systembolag	18,500: —	
	Sällskapet	2,250: —	
	Upplands Enskilda Bank	4,500: —	
	Barberare Gösta Ståhl	1,200: —	
2.	Avgifter för festvåningens användande	2,000: —	
	Hyresgästernas andel i kostnaden för vattenavgifter	400: —	
3.	Hyresgästernas andel i kostnaden för uppvärmning	12,000: —	61,100: —

d. Sundinska huset:

Hyresinkomster		10,350: —

e. Tullhuset:

Hyra för bostadslägenhet		500: —

f. Paviljongen i Stadsparken:

Hyresinkomster		1,250: —

g. Gårds- och tomtfastigheter:

Hyror och arrenden för staden tillhöriga gårdar och tomter		167,163: 21

h. Hamnmagasinen:

A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o, magasin n:r 1	6,600: —	
Axel Eriksson & C:o, magasin n:r 3	2,574: —	
A.-B. John A. Fors, magasin n:r 2	6,000: —	
B. Gabrielsson, magasin n:r 3	2,175: —	
Transport	17,349: —	240,363: 21

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

Transport	17,349: —	240,363: 21
A.-B. Hakon Swenson, magasin n:r 3	2,025: —	
A.-B. Rudhe & C:o, magasin n:r 3	1,500: —	20,874: —

i. Hamnplanen:

Platshyror av:

Hygrell & C:o		1,087: 50	
Tegel- och Murbruks A.-B.		2,128: —	
Kafferosteriet Pyramiden		650: —	
Järnhandl. Axel Sundström		812: 50	
Tekniska Byggnadsbyrån		367: 50	
Ingenjör Paul Andersson		200: —	
Grosshandl. G. Nordenhaag	495: —		
D:o d:o	1,930: —	2,425: —	
Vatten- och Gasverksstyrelsen		1,050: —	
Myggbo sågbolag		562: 50	
Järnhandl. Eric Sundström		562: 50	
Järnhandl. Bröderna Larsson		500: —	
Västerås Automobil A.-B.		900: —	
Allm. Sv. El. A.-B.	207: —		
D:d d:o	525: —		
D:o d:o för magasinstomt	7,556: —	8,288: —	
A.-B. J. Aug. Jönsson & C:o		180: —	
Stadens vedgård		2,000: —	
J. Aug. Andersson & C:o		1,063: —	
Arvid Enström		478: —	
Arrenden för 6 tomter å Sjöhatten		1,599: 80	
Krooks Petroleum- & Olje-A-B.		150: —	
A.-B. Västerås Spedition	25: —		
D:o d:o	250: —	275: —	25,279: 30

j. Hamnpaviljongen:

Hyresinkomster:

Spedition	1,500: —	
Fackf. kafé	500: —	
Hamnkontor	500: —	2,500: —

k. Kabinettet:

Inkomster	1,400: —
Transport	290,416: 51

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

		Transport	290,416: 51
1.	Epidemisjukhuset:		
	Hyra	36,000: —	326,416: 51

20 B. Lantegendomar under eget bruk.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 552)		122,147: —

20 C. Jordar och andra fastigheter.

a.	Egendomen Carlsberg	1,000: —	
	Del av Carlsberg (stadens lantbruk)	200: —	
	Del av Carlsberg (Skogsvårdsstyrelsen)	200: —	1,400: —
b.	Hästholmarna:		
1.	Hyra för serveringspaviljong och villabyggnader å Elba	4,500: —	
2.	Hyra för serveringspaviljong å östra holmen	2,000: —	6,500: —
c.	Diverse jordägor:		
1.	Östra utmarken:		
	Arrenden:		
	För följande lägenheter:		
	Lilla Stenby, delar av utmarken, del av Enbacken, Nordanby, Nordanbys utmarksjord (Nordanby gård)	3,500: —	
	Gustavsslätt (Erik Konr. Eklund), utgår 14/3 1936	266: —	
	Andersborg (G. Andersson)	500: —	
	Sundinska utmarken (koloniträdgårdar)	550: —	
	Kristiansborg (stadens lantbruk)	3,000: —	
	Hovdestalund (F. Johansson)	700: —	
	Ett område av Myggbo (Folkets Park) ..... 50: —		
	Ett område (Folkets Park) 70: —	120: —	
	Malma gård (stadens lantbruk)	3,500: —	
	Arrende för jaktmark å Malma och östra utmarken (R. Tenow)	25: —	12,161: —
2.	Västra utmarken:		
	Arrenden:		
	Stensborg, växthus och en del jord ...	2,000: —	
	Transport	2,000: —	20,061: — 448,563: 51

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

Transport		2,000: —	20,061: —	448,563: 51
Stensborg, övrig mark och hus		1,700: —		
Byggnadsplatser å det s. k. Käringberget t. o. m. år				
G. Andersson	35: —			
Doktor Holm	50: —			
Förman Hedkvist	25: —			
Rich. Blom	30: —			
Jenny Lindhagen	25: —	165: —		
Mindre områden å s. k. Ragvaldsbacke:				
J. A. Tihlén	5: —			
Matilda Eriksson	5: —			
C. G. Lundkvist	15: —			
Rob. Pettersson	5: —	30: —		
Ett till hyttan på 50 års tid för rätt till framdragande av järnvägsspår upplåtet område (Masugnsbolaget) t. o. m. år 1949		25: —		
Område av Gästgivarevreten i gamla Stohagsjorden:				
Ägofig. 544 och del av 545 (Västerås Skeppsvarv)	540: —			
Ägofig. 546	30: —	570: —		
Ett område intill Solgården (Axel Eklund		10: —		
Ett område intill Villa Mälardalen (H. Mörk)		25: —		
Västerås Skeppsvarv:				
för slip	50: —			
för mark	500: — —: —	50: —	4,575: —	
d. Viksäng:				
Arrende för 9 villatomter, utarrenderade t. o. m. 1944		310: —		
Kapten H. Slettengren		75: —	385: —	
e. Diverse arrenden:				
F. d. Stadskassörsjorden i Iggebygärdet (Kristiansborgs gård)		35: —		
D:o jämte Domkyrkosysslomannens f. d. lönejord å Trådarön (J. A. Hellman, utgår 14/3 1931)		60: —		
Mark av Gideonsberg (Sv. Metallverken)		100: —		
Mark för järnvägsspår till Tillberga (Sv. Metallverken)		45: —		
Koloniträdgårdarna vid Lustigkulla		165: —		
Transport		405: —	25,021: —	448,563: 51

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

Transport	405: —	25,021: —	448,563: 51
Koloniträdgårdarna vid Biskopsängen	710: —		
Mark av Kungsängen (Lantbruket)	200: —		
Kablar och ledningar i stadens gator (Asea)	272: 60		
Kraftledningskabel i stadens mark (Sv. Metallverken)	72: 40		
Mark av Siggesborg för Skultunajärnvägen (Arrendator K. Karlsson)	50: —		
Diverse mindre områden	700: —	2,410: —	
f. Arrende för fiskvatten:			
Västeråsfjärden från Johannisberg till Hyttan samt vid Kattskär och Amundsgrund (Sundkvist)	50: —		
Vid Hästholmarna jämte fiskarstugan med jord å Elba	150: —		
Diverse mindre fiskararrenden	100: —	300: —	
g. Hyresmedel:			
Platshyror:			
Pumphus å Kungsängen (Sv. Metallverken)	50: —		
Hyra för skjul av Motorbåtsklubben	50: —		
Två magasinsplatser å Skallberget) (Söderlund & Nitroglycerin A.-B.)	20: —		
Slaktarvagnar å tomten n:r 6 Norra kvarteret	300: —		
Upplag å Munk- och Kungsängen, förslagsvis	500: —		
Myggbo Sågbolag (1,080 kvm. à 60 öre)	648: —		
Serveringspaviljong å Djäkneberget	300: —		
Vattenkiosken i Vasaparken	300: —		
Fotografiatelier å Kungsängen	50: —		
Tidningskiosk vid Stora gatan och Hållgatan (Pressbyrån)	25: —		
Andel i plats och hyresmedel från Strömsholms våg	500: —		
Karuseller och skjutbanor m. m.	4,000: —		
Stallar och bindplatser å Kreaturstorget	700: —		
Hyra för vattenkraften i Svartån	3,000: —		
Hyra för Köttbesiktningsbyrån	3,000: —		
Hyra för gasverkstomten å Kungsängen	2,773: 80		
Försäljningskiosk vid flickskolans gymnastikhus (Karlsson)	25: —		
Försäljningskiosk vid kreaturstorget (Hedman)	25: —	16,266: 80	43,997: 80
		Transport	492,561: 31

Transport	492,561:31

20 D. Skogar.

Enligt Bil. Litt. D (sid. 553)	10,100:—
Summa Kronor	502,661:31

23. Polisväsen och fångvård.

a. Statsbidrag för reservpolis, 1/3 av 3 poliskonstapelslöner i lägsta lönegraden	3,045:—
b. Bidrag av Systembolaget för tillsyningsmannens avlöning, förslagsvis	3,000:—
c. Statsbidrag för avlönande av 2 kriminalpoliser, förslagsvis	8,130:—
Summa Kronor	14,175:—

24. Auktionsväsen.

Auktionsprovision, förslagsvis	100:—
Summa Kronor	100:—

27. Övriga förvaltningskostnader.

27 B. Byggnadsnämnd.

Avgift för av byggnadschefen och stadsarkitekten utförda förrättningar samt lösen av protokoll	3,000:—

27 C. Automobiler.

Inkomster av körningar	10,000:—
Summa Kronor	13,000:—

30. Allmänna bidrag av staten.

a. Ersättning för brännvinsförsäljningsmedel enligt K. F. den 18 juni 1913	42,126:—
b. Källarfrihetsmedel	349:89
Summa Kronor	42,475:89

31. Diverse inkomster.

a. Bötesmedel	500:—
b. Behållning av influtna registeringsavgifter för handelsfirmor	100:—
c. Hamnens andel i stadens allmänna kostnader för byggnadschef, bokföring m. m.	4,000:—
Transport	4,600:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Inkomster.

	Transport	4,600: —
d.	Hyror för maskiner, försäljning av stadgar rörande Västerås stad m. m.	100: —
	Statsbidrag till Nykterhetsnämnden	500: —
	Summa Kronor	5,200: —

32. Skatter och liknande avgifter.

a.	Hundskatt à 25: — kr. pr hund			9,000: —
b.	Bevillningsavgifter från offentliga föreställningar artistskatt			1,300: —
c.	Skogsaccis			150: —
d.	Utdebitering av kr. 9: — för varje fulla 100 kr. av kr. 27,689,016: —, utgörande under år 1926 inom kommunen beräknad inkomst, för vilken bevillning skall erläggas	2,492,011: 44		
	varifrån avgår beräknad avkortning och restitution	249,201: 14	2,242,810: 30	
e.	1. Progressivskatt, kommunandel		70,000: —	
f.	Tomtören å tomter å stadens grund för all framtid...		86: 74	2,312,897: 04
g.	Nöjesskatt			36,000: —
h.	Automobilskatt för 1926 (förslagsvis) 40,000: —			
	Summa Kronor			2,359,347: 04

N:o 86.
Budget för 1927.
Sammandrag av utgifts- och inkomststaten.

Sammandrag av Utgifts- och Inkomststaten för år 1927.

		Utgifter	Inkomster	överskott	Brist
	Brist från sist avslutade räkenskapsår	177,072: 72			177,072: 72
1. a.	Räntor m. m.	770,477: 54	329,463: 34		441,014: 20
1. b.	Kapitalavbetalningar å lån	298,609: 77	116,520: 08		182,089: 69
2.	Fattigvård	567,693: 57	91,465: —		476,228: 57
3.	Barnavård	80,157: —	9,800: —		70,357: —
4. a.	Folkskola	794,252: 86	347,974: 78		446,278: 08
4. b.	Högre folkskola	26,608: 50	16,287: —		10,321: 50
4. c.	Fortsättningsskola	20,780: —	10,580: —		10,200: —
4. d.	Allmänt läroverk	3,980: —			3,980: —
4. e.	Andra undervisn. och bildningsanstalter	46,795: —			46,795: —
5.	Hälso- och sjukvård	84,729: 65	31,230: 10		53,499: 55
6.	Gator, vägar, planteringar o. d.	184,033: 35	10,900: —		173,133: 35
7.	Avloppsledningar	46,420: —			46,420: —
8.	Hamn	103,750: —	103,750: —		
10.	Renhållningsverk o. svingård	130,314: 13	93,300: —		37,014: 13
11.	Vattenledningsverk	127,020: —	187,000: —	59,980: —	
12.	Gasverk	316,762: 25	351,000: —	34,237: 75	
13.	Elektricitetsverk	400,764: —	633,000: —	232,236: —	
17.	Andra kommunens affärsföretag	118,150: —	124,950: —	6,800: —	
18.	Brandväsen	124,807: 73	20,640: —		104,167: 73
20.	Fastighetsförvaltning	257,383: 03	502,661: 31	245,278: 28	
21.	Magistrat o. rådhusrätt	65,380: 20			65,380: 20
22.	Kronouppbörds- och exekutionsv.	45,450: 50			45,450: 50
23.	Polisväsen och fångvård	205,479: 90	14,175: —		191,304: 90
24.	Auktionsväsen		100: —	100: —	
26.	Allm. pensionsförsäkring	32,650: —			32,650: —
27.	Övriga förvaltningskostnader	187,183: 70	13,000: —		174,183: 70
28.	Anslag och bidrag till div. ändamål	156,549: —			156,549: —
29.	Oförutsedda utgifter	41,565: 14			41,565: 14
30.	Allmänna bidrag av staten		42,475: 89	42,475: 89	
31.	Diverse inkomster		5,200: —	5,200: —	
32.	Skatter och liknande avgifter		2,359,347: 04	2,359,347: 04	
	Summa Kronor	5,414,819: 54	5,414,819: 54	2,985,654: 96	2,985,654: 96

N:o 86.
Budget för 1927.
Tekniska skolan.

Bil. Litt. A.

Västerås stads anstalter för yrkesundervisning.

Inkomst- och utgiftsstat för anslagsåret 1927—1928.

Inkomster:

1.	Beräknade statsunderstöd:		
	a) till avlöning åt rektor och övriga lärare	22,350: —	
	b) till inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,000: —	
	c) till underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,000: —	24,350: —
	B. till bibliotek, därest särskilt understöd i härför föreskriven ordning sökes		350: —
2.	Av landsting anvisade eller påräknade understöd		4,000: —
5.	Avkastning av donationer och fonder		300: —
6.	Lärjungeavgifter		7,600: —
7.	Säljbar produktion		1,000: —
8.	Att av kommunen tillskjutas		22,800: —
	Summa inkomster		60,400: —

Utgifter:

1.	Rektorsarvode	2,500: —	
2.	övriga lärararvoden	41,000: —	43,500: —
3.	Inköp av stadigvarande undervisningsmateriell	1,500: —	
4.	Underhåll och förbrukning av undervisningsmateriell	1,500: —	3,000: —
5.	Bibliotekskostnader		700: —
6.	Förbrukning av råvaror för den säljbara produktionen		1,000: —
8.	Stipendier och premier		300: —
9.	Kostnader för lokaler och inredning jämte belysning, uppvärmning och städning		7,500: —
10.	Administrationskostnader (utom rektorsarvode)		2,000: —
11.	övriga utgifter		2,400: —
	Summa utgifter		60,400: —

Bil. Litt. B.

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Utgifts- och inkomststat

för Vatten- och Avloppsledthings- samt Gas- och Elektricitets-verken för år 1927.

Utgifter för verkens gemensamma förvaltning.

Löner:

Föreståndaren, 49: IV	8,625: —
Assistenten vid Vatten-, avloppsledthings- och gasverken, 36: III	4,488: —
Assistenten vid elektricitetsverket, 36: III	4,488: —
Kamreraren, 36: III	4,488: —
Bokhållaren, 19: IV	2,325: —
Kassörskan, 19: IV	2,325: —
Förrådsförmannen, 19: IV	2,325: —
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 15: IV	1,893: —
Manligt kontorsbiträde, 1:a kl., 15: III	1,782: —
Kvinnligt kontorsbiträde, 1:a kl., 14: I	1,470: —
Manligt kontorsbiträde, 2:a kl., 13: IV	1,677: —
Avläsareförmannen, 17: IV	2,109: —
Avläsare, 16: IV, 3 st. à 2,001: —	6,003: —
Dyrtidstillägg för ovanstående personal	27,532: 25
Ritbiträde, förslagsvis	1,800: —
Revisionskostnader	1,200: —
Springpojkar	1,000: —
Tillfällig kontorshjälp	1,000: —
Kronor	76,530: 25

Därav påföres:

Vattenverket	10,800: —
Avloppsledningarna	6,900: —
Gasverket	16,361: 25
Elektricitetsverket	37,800: —
Installationsarbeten	4,669: —
Kronor	76,530: 25

Diverse utgifter:

Läkarearvode, sjukavlöning, medicin	5,000: —
Olycksfallsförsäkring och -ersättning	2,500: —
Räkenskapsböcker, skriv- och ritmaterial, annonser m. m.	5,000: —
Transport	12,500: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

Transport		12,500: —
Telefonavgifter för ledningar till:		
Föreståndarens expedition	180: —	
Föreståndarens bostad	70: —	
Kamrerarens expedition	110: —	
Assistenternas expedition	110: —	
Assistenten Heimers bostad	70: —	
Assistenten Lönnqvists bostad	70: —	
Förrådet	110: —	
Förmännens expedition	186: —	
Elektricitetsverket	160: —	
Vattenverket	190: —	
Vattenborgen	110: —	
Montörförmannens bostad med anknytning	160: —	
Gasmästarens bostad	70: —	
Rörnätsförmannens bostad	70: —	
Samtalsavgifter, förslagsvis	534: —	2,200: —
Renhållning, eldning, städning och belysning för kontor och förråd		4,000: —
Brandförsäkringar för samt underhåll av kontors- och förrådsbyggnader, inventarier och verktyg		3,500: —
Diverse såsom resor, föreningsavgifter m. m.		1,000: —
Kronor		23,200: —

Därav påföres

Vattenverket	3,300: —
Avloppsledningarna	2,100: —
Gasverket	4,900: —
Elektricitetsverket	11,500: —
Installationsarbeten	1,400: —
Kronor	23,200: —

VATTENVERKET.

Inkomster:

Avgifter för vatten samt hyror för mätare	185,000: —
Skötsel och underhåll av brandposter	1,200: —
Installationsarbeten m. m.	800: —
Kronor	187,000: —

Utgifter:

Driftskostnader:	
Elektrisk ström, kol, smörjoljor m. m.	24,600: —
Transport	24,600: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

			Transport	24,600:—
Underhållskostnader:				
Fastigheter, maskiner, ledningsnät, mätare m. m.				17,500:—
Avlöningar och pensioner:				
Förvaltningen enligt ovan			10,800:—	
Maskinmästaren, 20: IV		2,433:—		
Maskinisten, 16: IV		2,001:—		
Rörnätsförmannen, 18: IV		2,217:—		
Vårdaren av vattenborgen, 14: IV		1,785:—		
Pensionären Sofia Risberg (25/11 1920)		500:—		
Pensionären Augusta Lönnqvist (28/3 1923)		600:—		
Understödstag. J. G. Johansson (25/1 1923)		600:—		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925), (hälften)		315:—		
		10,451:—		
Dyrtidstillägg		7,139:—		
		17,590:—		
Avgår:				
Värdet av naturaförmåner för maskinmästaren och maskinisten...	1,646:—			
Andel i avlöning till förmän:				
Avloppsledningarna och Gasverket	2,550:—	4,196:—	13,394:—	24,194:—
Diverse utgifter:				
Förvaltningen enligt ovan			3,300:—	
Brandförsäkringar och utskylder			5,370:—	
Avgift till staten för vattenverket i Hesslö...		1,600:—		
Avgift till Hamre gård		150:—	1,750:—	
Bränsle till maskinpersonalen i Hesslö			440:—	
Analyser, skjutsar m. m.			400:—	
Avskrivning av fordringar			500:—	11,760:—
Ränta och amortering:				
Enligt särskild plan (30/11 1911, 21/12 1916).				
Räntor			23,197:—	
Amortering			24,769:—	47,966:—
Inköp av vattenmätare, förslagsvis				1,000:—
			Summa utgifter	127,020:—
Inkomster utöver utgifter				59,980:—
			Kronor	187,000:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

AVLOPPSLEDNINGARNA.

Utgifter:

Driftkostnader:		
Elektrisk ström samt oljor m. m. för driften i pumpstationen	3,100: —	
Rensning av brunnar och spolning av ledningar	11,800: —	14,900: —
Underhållskostnader:		
Pumpstation och ledningsnät		8,500: —
Avlöningar:		
Förvaltningen enligt ovan	6,900: —	
Andel i avlöning till rörnätsförman	1,275: —	
Avlöning för driften i pumpstationen	3,900: —	12,075: —
Diverse utgifter:		
Förvaltningen enligt ovan		2,100: —
Räntor och amortering:		
Enligt planen för obligationslånen		
Räntor	39,800: —	
Amortering	14,130: —	53,930: —
Summa utgifter		91,505: —
Härifrån avgår avgifter för cirka 2,000 st. vattenklosetter à 25 kr.		50,000: —
Återstår Kronor		41,505: —
Avloppsledning i Pilgatan (enl. Stadsfullmäktiges beslut den 26/8 1926)		4,915: —
Summa utgifter		46,420: —

GASVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	30,800: —
Enskild gasförbrukning samt hyror för mätare	246,400: —
Koks och tjära	73,300: —
Installationsarbeten	500: —
Kronor	351,000: —

Utgifter:

Driftkostnader:		
Gaskol	141,400: —	
Övriga kostnader	18,900: —	160,300: —
Transport		160,300: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

		Transport	160,300: —
Underhållskostnader:			
Fastigheter, ugnar, ledningar, gaslyktor och gasmätare			23,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		16,361: 25	
Gasmästaren, 22: IV	2,631: —		
Justerareförmannen, 18: IV	2,217: —		
Pensionären A. H. Eriksson (30/10 1919)	1,170: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Pensionären C. J. Pettersson (26/3 1925) (hälften)	315: —		
Pensionären C. G. Gustavsson (22/6 1925)	1,170: —	8,003: —	
Dyrtidstillägg		4,959: —	
Eldare		35,000: —	
Andel i avlöning till rörnätsförman		1,275: —	
		65,598: 25	
Avgår värdet av gasmästarens naturaförmåner		823: —	64,775: 25
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		4,900: —	
Brandförsäkringar och utskylder		8,800: —	
Bränsle åt gasmästaren		220: —	
Hyra för bostad åt gasmästaren		950: —	
Analyser, skjutsar m. m.		500: —	
Avskrivning av fordringar		1,000: —	
Hyra till Drätselkammaren för gasverkstomten (16/5 1917)		2,800: —	19,170: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan 30/11 1911, 21/12 1916).			
Räntor		17,689: —	
Amortering		22,314: —	40,003: —
Åttonde årets amortering av gasmätare, inköpta åren 1916—18 (15 år)			5,514: —
Inköp av gasmätare år 1927, förslagsvis			4,000: —
		Summa utgifter	316,762: 25
Inkomster utöver utgifter			34,237: 75
		Kronor	351,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

ELEKTRICITETSVERKET.

Inkomster:

Allmänna belysningen	30,400: —
Enskild belysnings- och kraftström samt hyror för mätare	602,000: —
Installationsarbeten	600: —
Kronor	633,000: —

Utgifter:

Driftkostnader:			
Elektrisk energi		105,500: —	
övriga driftkostnader		18,000: —	123,500: —
Underhållskostnader:			
Fastigheter, maskiner, batterier, ledningsnät och mätare			59,000: —
Avlöningar och pensioner:			
Förvaltningen enligt ovan		37,800: —	
Maskinmästaren, 26: IV	3,027: —		
Maskinisterna, 17: IV, 3 st. à 2,109: —	6,327: —		
Montörförmannen, 19: IV	2,325: —		
Justerareförmannen, 18: III	2,088: —		
Pensionären Anna Gedda (30/3 1905) (hälften)	500: —		
Pensionären Hilma Boholm (22/2 1923)	632: 70	14,899: 70	
		52,699: 70	
Dyrtidstillägg		10,361: 30	
Extra maskinist, förslagsvis		3,500: —	
		66,561: —	
Avgår värdet av naturaförmåner för maskinmästaren		823: —	65,738: —
Turbinhusdriften:			
Arrende för vattenfallet i Svartån (21/11) 1911		3,000: —	
Tillsyn av maskiner samt reglering av dammluckor		500: —	
övriga kostnader för drift och underhåll		1,000: —	4,500: —
Diverse utgifter:			
Förvaltningen enligt ovan		11,500: —	
Brandförsäkringar och utskylder		32,500: —	
Bränsle åt maskinmästaren		220: —	
Skjutsar och diverse		900: —	
Avskrivning av fordringar		2,500: —	47,620: —
		Transport	300,358: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Vatten- och Gasverks-styrelsen.

		Transport	300.358: —
Räntor och amortering:			
Enligt särskild plan (30/11 1911).			
Räntor:			
Elektricitetsverket	31,859: —		
Turbinhuset	1,537: —	33,396: —	
Amortering:			
Elektricitetsverket	46,769: —		
Turbinhuset	1,764: —	48,533: —	81.929: —
Sista årets amortering av elektr. mätare, inköpta åren 1916—18 (8 år)		13,477: —	
Inköp av elektr. mätare år 1927, förslagsvis		5,000: —	18,477: —
		Summa utgifter	400,764: —
Inkomster utöver utgifter			232,236: —
		Kronor	633,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Hamnen.

Bil. Litt. C.

Utgifts- och inkomststat

för Västerås stads hamn år 1927.

A. Den egentliga hamnen.

Utgifter:

A. Nyanläggningar:			
2:dra. 1927 års avbetalningar å reparationsanslag å 20,932:12 (16/12 1924—29/1 1925)		4,186:42	
Anskaffande av motorbåt		2,600:—	6,786:42
a. 1. Underhåll och reparationer:			
1. Kajer, dukdalber och båtbryggor		6,000:—	
2. Grusning å hamnen		500:—	
3. Hamnskjulen		200:—	
4. Underhåll av inventarier och nyanskaffningar		250:—	
Drift och underhåll av motorbåten		200:—	7,150:—
b. Löner och arvoden:			
Hamnkaptenen, 31:III		3,678:—	
Dyrtidstillägg		2,255:10	
Biträde å hamnkontoret		1,800:—	
Hamnens andel i stadens allmänna omkostnader (byggnadschef, polis, bokföring m. m.)		4,000:—	
Ersättning till befäl å fartyg i regelbunden trafik för av dem förrättad uppbörd och redovisning av hamnavgifter för varor, 10 % å uppbörden kronor 38,000:—		3,800:—	15,533:10
c. Övriga utgifter:			
1. Hamnkontoret:			
Hyra av lokal	500:—		
Skrivmaterial och tryck	300:—		
Telefonavgifter för ledningar till:			
Hamnkontoret	110:—		
Hamnkaptenens bostad	70:—		
Kranmaskinistförmannens bostad	70:—		
Samtalsavgifter, förslagsvis	75:—	325:—	
Städning och eldning	250:—	1,375:—	
Transport		1,375:—	29,469:52

N:o 86.
Budget för 1927.
Hamnen.

Transport	1,375: —	29,469: 52
2. Belysning å hamnen	1,200: —	
3. Renhållning å hamnen	1,800: —	
4. Årsavgift till Svenska hamnförbundet	400: —	
5. Olycksfallsersättning för F. Svanström	48: —	
6. Premie för olycksfallsförsäkring	250: —	
7. Diverse och oförutsedda utgifter	137: 51	4,910: 51

d. 1. Räntor:

Hamnbyggnaden:
(Enl. av Stadsfullmäktige den 22 december 1920 godkänd plan)

Andel i obligationslån:	Resterande lånebelopp	Ränta	
1896 års lån à 5 %	10,905: —	545: 25	
1907 års lån à 4.5 %	125,950: —	5,667: 75	
1916 års lån à 5 %	99,685: —	4,984: 25	
1919 års lån à 6 %	141,850: —	8,511: —	
Förskotterat av Drätselkammaren för den nya hamnbyggnaden kr. 183,553: 20, ränta härå efter 5 % ...		9,177: 66	
Ränta å balanserat underskott i hamnkassan kr. 188,221: 29 à 5 %		9,411: 06	38.296: 97

d. 2. Kapitalavbetalningar å lån:

Andel i obligationslån.	Ursprungl. lånebelopp	Resterande lånebelopp	Årets amortering	
1896 års lån à 5 %	91,905: 01	13,905: —	3,000: —	
1907 års lån à 4.5 % (beslut år 1907)	229,000: —	131,675: —	5,725: —	
1916 års lån à 5 % (beslut år 1914)	113,000: —	101,233: —	1,548: —	
1919 års lån à 6 % (beslut år 1917)	150,000: —	143,250: —	1,450: —	11,723: —
Avbetalning av skuld till Drätselkammaren				5,000: —
			Summa kronor	89,400: —

Inkomster:

f. Hamnavgifter för varor:

1. Ångfartyg i regelbunden trafik	38,000: —	
2. Andra fartyg	28,000: —	66,000: —

g. Hamnavgifter för fartyg:

1. Ångfartyg	6,500: —	
2. Segelfartyg	700: —	
3. Pråmar	3,000: —	10,200: —
Transport		72,200: —

N:o 86. *Budget för 1927. Hamnen.*

	Transport	72,200: —	
i. Uthyrning av båtplatser		4,700: —	
k. Uthyrning av upplagsplatser i hamnen		500: —	
l. Uthyrning av varuskjul		950: —	
m. Uthyrning av mark för fotogénmagasinen		3,000: —	85,350: —
Inkomster utöver utgifter å hamnmaskinernas budget			4,050: —
		Summa kronor	89,400: —

B. Hamnmaskiner.

Utgifter:

b. Löner och arvoden:			
En maskinistförman, 18: II	1,959: —		
Dyrtidstillägg	1,469: 25	3,428: 25	
Kranskötare, förslagsvis		4,000: —	7,428: 25
c. Driftkostnader:			
Strömförbrukning för kranar		1,200: —	
d. Underhåll och reparationer av kranar		1,500: —	
e. Diverse utgifter, förslagsvis		171: 75	2,871: 75
Inkomster utöver utgifterna			4,050: —
		Summa kronor	14,350: —

Inkomster:

f. Kranhyror för kran:			
1. N:o I	5,000: —		
2. „ II	3,200: —		
3. „ IV	700: —		
4. „ V	300: —		
5. „ VI	4,500: —		
6. „			
7. „ VIII	500: —	14,200: —	
g. Markhyra för kran N:o 3		150: —	14,350: —
		Summa kronor	14,350: —

Bil. Litt. D.

N:o 86.
Budget för 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Utgifts- och inkomststat

för Västerås stads Lantegendomsnämnd för år 1927.

Renhållningsverket.

Utgifter:

a.	Anskaffning och underhåll av inventarier:			
	1. Inköp och underhåll av kärl		800: —	
	2. Inköp och underhåll av inventarier		2,000: —	
	3. Beklädnadspersedlar		1,200: —	4,000: —
b.	Löner och arvoden:			
	1 o.2. Förvaltaren, lön 41: IV	5,883: —		
	Dyrtidstillägg	2,964: 90		
	Bokhållarens lön	4,335: —		
	Revisionskostnader	225: —		
		13,407: 90		
	Av ovanstående påföres renhållningsverket hälften		6,703: 95	
	Kontorsbiträde av 2:dra klass, lön 12: IV	1,569: —		
	Personligt lönetillägg	175: —	1,744: —	
	En förman, lön 18: IV	2,217: —		
	En fodermarsk, lön 17: IV	2,109: —		
	Tio renhållningsarbetare (Mallmén, E. Andersson, Lundin, Eriksson, Forslund, Vestlin, Kihlgren, A. Andersson, Sunesson och Persson, lön 16: IV à kr. 2,001: —	20,010: —		
	Tre renhållningsarbetare (Johansson, Karlsson och Dahl), lön 16: III à 1,884: —	5,652: —	29,988: —	
	Dyrtidstillägg till ovanstående		23,698: 20	
	Pension till f. d. renhållningsarbetaren G. Karlsson	1,300: 65		
	Dydtidstillägg härå	650: 33	1,950: 98	
			64,085: 13	
			Transport	4,000: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

			Transport	4,000: —
	Avgår bostadsförmåner, värderade till (2 st. à 550: —, 4 st. à 337: 50 och 5 st. à 375: —)	4,325: —	59,760: 13	
3.	Hyra för bostäder till 5 st. arbetare à 375: — pr st.		1,875: —	
4.	Extra kontorsbiträden		1,000: —	
5.	Extra arbetare		12,000: —	
6.	Kostnader för arbetarnas semester		2,500: —	77,135: 13
c.	Inköp av torvmull			9,000: —
d.	Stallet:			
1.	Utfodring		5,580: —	
2.	Hästskoning		750: —	
3.	Underhåll av seldon, täcken och presenning		600: —	
4.	Försäkring av hästar		200: —	7,130: —
e.	övriga utgifter:			
1.	Hyra för kontor		1,000: —	
2.	Olycksfallsförsäkring		300: —	
3.	Kontorsböcker och skrivmaterial		400: —	
4.	Vattenavgifter		150: —	
5.	Sotning		65: —	
6.	Upphämtning av sopor söndagar		1,000: —	
7.	Brandstodsavgifter		200: —	
8.	Belysning och värme i fabriken och kontoret samt städning		800: —	
9.	Underhåll av fabrik och hus		700: —	
10.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Krisiansborgs gårdskontor	250: —		
	Renhållningsverkets kontor	190: —		
	Renhållningsfbariken	114: —		
	Förman Janssons bostad (extra klocka)	80: —		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	50: —	684: —	
11.	Läkare, veterinär, medicin och sjukvårdsavgifter		350: —	
12.	Drivkraft för blandningsmaskin		1,200: —	
13.	Diverse utgifter samt skatter		700: —	7,549: —
			Summa Kronor	104,814: 13

Inkomster:

Försäljning av stallströ och sopor	2,500: —
Försäljning av torvmullspudrett	11,000: —
Försäljning av torvmull	800: —
Hämtningsavgifter	43,000: —
Summa Kronor	57,300: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

Svingården.

Utgifter:

a. Kraftfoder, förslagsvis		14,000: —
b. Inköp av grisar, förslagsvis		3,000: —
c. Avlöningar		3,000: —
d. Transport av svinmat och övriga körningar		3,000: —
e. Ved, lyse, reparationer och diverse		2,500: —
Summa Kronor		25,500: —

Inkomster:

Försäljning av fläsk		36,000: —
Summa Kronor		36,000: —

Lantbruket.

Utgifter:

a. Anskaffning av inventarier			2,000: —
b. Driftkostnad:			
1. Arrende för Nordanby	1,500: —		
2. Arrende för Kungsängen	200: —		
3. Arrende för del av östra Utmarken	2,000: —		
4. Arrende för Malma	3,500: —		
5. Arrende för Kristiansborg	3,037: —		
6. Arrende för del av Carlsberg	200: —	10,437: —	
7. Avlöningar till arbetare, bokhållare och förvaltare	54,300: —		
Avgår naturaförmåner till bokhållare och förvaltare	2,200: —	52,100: —	62,537: —
c. Produkter av egen skörd samt inköpt:			
1. Till Utsäde:			
Nordanby	3,350: —		
Malma	3,370: —		
Kristiansborg	1,840: —	8,560: —	
2. Till stallet:			
Nordanby	4,200: —		
Malma	6,040: —		
Kristiansborg	3,260: —	13,500: —	
3. Till ladugården		12,150: —	34,210: —
d. Underhåll och reparationer:			
1. Underhåll av seldon		900: —	
2. Underhåll av fordon och redskap		3,000: —	
3. Underhåll av hus		2,000: —	5,900: —
		Transport	104,647: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

			Transport	104,647:—
c.	Övriga utgifter:			
1.	Hästskoning		600:—	
2.	Häst- och brandförsäkring		1,000:—	
3.	Driftkostnad för motorplogar		1,200:—	
4.	Komposter och pudrett från renhållningsverket		4,000:—	
5.	Läkare, veterinär, medicin		500:—	
6.	Krono-, kommunal- och prästutskylder		3,100:—	
7.	Avverkningskostnad för ved		750:—	
8.	Elektrisk ström		1,200:—	
9.	Hägnadskostnader		500:—	
10.	Telefonavgifter för ledningar till:			
	Nordanby och Malma	198:—		
	Samtalsavgifter, förslagsvis	27:—	225:—	
11.	Diverse utgifter (skördegarn, presstråd m. m.)		2,500:—	
12.	Olycksfallsförsäkring		425:—	16,000:—
f.	Grundförbättringar:			
1.	Dikning, stensprängning och kalkning			1,500:—
			Summa Kronor	122,147:—

Inkomster:

1.	Diverse jordbruksprodukter:			
	Nordanby		37,247:—	
	Malma		36,200:—	
	Kristiansborg		19,600:—	93,047:—
2.	Från ladugården			16,000:—
3.	Körningar			10,000:—
4.	Trädgården vid Malma			800:—
5.	Hyror			1,500:—
6.	Hyra för potatislotter			800:—
			Summa Kronor	122,147:—

Skogarna.

Utgifter:

a.	Löner och arvoden:			
	Skogvaktaren, lön 18: IV	2,217:—		
	Dyrtidstillägg	1,598:—	3,815:—	
	Avgår för bostad och vedbrand		600:—	
			3,215:—	
	Jägmästare för tillsyn av stadens skogar		350:—	3,565:—
			Transport	3,565:—

N:o 86.
Budget för 1927.
Lant-egendoms-nämnden.

	Transport	3,565: —
b. Övriga utgifter:		
1. Skogvaktaren för hållande av cykel	30: —	
2. Telefonavgift (extra klocka)	80: —	
3. Hägnadskostnader	130: —	
4. Utskylder	425: —	
5. Rensning av skogsdiken	500: —	
6. Huggning av saluved	1,000: —	
7. Skogskultur och röjningar	400: —	
8. Diverse utgifter	200: —	2,765: —
	Summa Kronor	6,330: —

Inkomster:

Försäljning av virke:		
1. Till lantbruket 500 kbm. à 3: — kr.	1,500: —	
Till svingården 300 kbm. à 3: — kr.	900: —	
Div. slanor och stör	200: —	2,600: —
2. Saluved		5,000: —
3. Virke å rot		2,500: —
	Summa Kronor	10,100: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Kyrkan.

Kyrkan och kyrkliga ändamål.

Utgifts- och inkomststat för år 1927 fastställd av kyrkostämman den 29 oktober 1926.

Utgifter:

1. Avlöningar och pensioner:

Hyresersättning åt en komminister till 1/10	1,125: —
Domkyrkoorganisten, lön	3,000: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,950: —
Domkyrkoklockaren, lön	1,800: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,350: —
Domkyrkovaktmästaren, lön	2,160: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,572: —
Extra domkyrkovaktmästare, arvode	800: —
Eldaren, arvode	1,600: —
Ringaren, arvode	600: —
Kyrkogårdsvaktmästaren, arvode	2,500: —
För tillsyn och grävningar m. m. å kyrkogårdarna	1,500: —
Orgelnist och kantor vid begravningar, arvode	400: —
Räkenskapsföraren, arvode	800: —
Kyrkoskrivaren, lön	3,000: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	1,950: —
Skrivbiträde å pastorsexpeditionen	900: —
Klockare och orgelnist i Lundby, lön	760: —
„ dyrtidstillägg, förslagsv.	460: —
Kyrkovaktaren i Lundby	400: —
Orgeltramparen i Lundby	100: —
Dödgrävaren i Lundby	100: —
Extra ringare i Lundby	30: —
Kyrkovärdarne i Lundby	5: —
Städerskan i Lundby kyrka	75: —
Fru Bedinger, pension	400: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	200: —
Hedda Berglind, understöd	50: —
Vidlund, d:o	250: —
Zetterkvist, pension	840: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	420: —
G. Eriksson, understöd	400: —
Tunell, pension	150: —
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	75: —
Fru Sterneman, pension från 1/5	266: —
„ dyrtidstillägg från 1/5, förslagsvis	133: —
Transport	32,121: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Kyrkan.

	Transport	32,121: —
Fru Lindblom, pension	300: —	
„ dyrtidstillägg, förslagsvis	150: —	
Jansson, understöd	600: —	33,171: —
2. Prästgårdsbyggnadsmedel:		
Ordinarie reparationsanslag	1,000: —	
Särskilt anslag för reparationer, föreskrivna av syn och ekonomisk besiktning	3,000: —	
Brandstod och sotning	400: —	4,400: —
3. Pastorsexpeditionen:		
Hyra till staden	1,200: —	
Bränsle och lyse	600: —	
Städning, eldning och skurning	720: —	
Kyrkoböcker, blanketter, annonser m. m.	1,500: —	4,020: —
4. Kyrkans egentliga behov:		
Elektrisk belysning och kraft till orgelmotorn	600: —	
Underhåll av ledningar, lampor m. m.	100: —	
Stearin- och vaxljus	100: —	
Tillsyn av orgeln	100: —	
Tillsyn av den elektriska motorn	150: —	
Bänkhyresersättning	1,600: —	
För klockor	400: —	
För tornurets skötsel	100: —	
Skurningar	350: —	
Biblar och böcker åt nattvardsbarn	1,000: —	
Barnkören	500: —	
Den större kyrkokören	1,500: —	
Kyrksalen (hyra, ljus, värme, städning)	3,500: —	
Västra församlingshemmet (d:o)	1,500: —	
„ särskilt reparationsanslag	2,000: —	
För barngudstjänster (tidningar, böcker, orgelspel)	800: —	
För tvätt och oblat	75: —	
Bränsle, förslagsvis	5,000: —	
Sotning	75: —	
Renhållning kring kyrka och ämbetsgårdar	1,200: —	
Sand och grus	300: —	
För fortsatt restauration av Lundby kyrka	1,000: —	
Brandstod för Lundby kyrka	100: —	
Bidrag till "Centralpojkarna"	500: —	
Bidrag till kyrklig högtidlighet med anledning av reformationsminnet, förslagsvis	3,000: —	
Diverse och oförutsedda utgifter	2,000: —	27,550: —
	Transport	69,141: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Kyrkan.

		Transport	69.141: —
5.	Kyrkogårdarna:		
	Anslag för underhåll av östra kyrkogården	4,000: —	
	Snöskottning, sprängning m. m.	200: —	
	Sand och grus	300: —	
	För Kyrkogården vid Hovdestalund, förslagsvis	3,000: —	
	Till elektricitetsverket för ledningar över kyrkogård	1,045: —	
	Diverse behov	100: —	8.645: —
6.	Diakonissorna:		
	Anslag till diakonanstalten	4,000: —	
	Kostpenningar	4,800: —	
	Till biträde vid matlagning åt sjuka	180: —	
	Hyresmedel	2,400: —	
	Bränsle och tvätt m. m.	1,500: —	
	Bidrag till hyra och städning av lokaler för diakonissornas och annan kyrklig verksamhet	2,000: —	
	Diverse, såsom för modermöten, telefoner m. m.	2,000: —	16.880: —
7.	Församlingsbiblioteket:		
	Hyra till staden	600: —	
	Arvode för skötseln	75: —	
	Städning, bränsle, ljus	400: —	
	Bokinköp och bindning	400: —	
	Filialen i västra stadsdelen	500: —	
	„ Lundby	50: —	
	Till "De blindas förenings" bibliotek	60: —	2,085: —
8.	Arrendemedel:		
	Avgäld för västra kyrkogården utom kvarntullen efter medelmarkegång, c:a		200: —
9.	Räntor och amorteringar:		

Andel i 1896 års obligationslån	20,000: —			
Kapitalskuld 1/1 1927	5,640: —			
Ränta för året		194: 40		
Amortering för året		480: —	674: 40	
Andel i 1910 års obligationslån	50,000: —			
Kapitalskuld 1/1 1927	43,000: —			
Ränta för året		1,935: —		
Amortering för året		1,000: —	2,935: —	
Lån från pensionsstyrelsen	440,000: —			
Kapitalskuld 1/1 1927	419,122: 16			
Ränta för året		20,956: 11		
	Transport	20,956: 11	3,609: 40	96.951: —

N:o 86.
Budget för 1927.
Kyrkan.

Transport	20,956: 11	3,609: 40	96,951: —
Amortering för året	7,301: 45	28,257: 56	
Ränta å lån för prästgårdar kr. 38,466: 63 efter 5 %		1,923: 33	
Tredje årets amortering för den elektriska ringledningen		1,490: —	
Amortering och ränta å lån och förskott för orgelreparationer, cirka		5,133: —	
Ränta å lån för prästgård vid Hammarbyområdet, c:a		2,500: —	42,913: 29
10. Täckande av brist från år 1925			4,509: —
11. Prästerskapets avlöning enligt lag om denna samt K. M:ts och Riksdagens beslut:			
Kyrkoherden		10,000: —	
Fyra komministrar à 5,000: —		20,000: —	
Pastorsadjunkten (domkyrkosysslomannen) med ålderstillägg och hyresbidrag		2,900: —	
Skjutsersättning åt prästerskapet från 1/5, cirka		700: —	
Dyrtidstillägg och provisorisk löneförbättring, förslagsvis		17,000: —	50,600: —
		Kronor	194,973: 29

Inkomster:

För gravplatser, förslagsvis		3,000: —
För klockor, förslagsvis		500: —
För likvagnen, förslagsvis		100: —
Församlingsavgifter till prästerskapets avlöning (20 öre pr 100: — kr. inkomst)		50,600: —
Att för övrigt uttaxeras (55 öre pr 100 kr. inkomst)		140,773: 29
	Kronor	194,973: 29

Västerås i december 1926.

FREDR. FÅHRÆUS.

För prästerskapets avlöning och kyrkliga ändamål upptages följande uttaxering:

a. Enligt lagen om prästerskapets avlöning 0: 20 procent å 27,689,016: — kronors inkomst motsvraande 2 öre pr 10 kr. inkomstbelopp		55,378: 03	
med avdrag av beräknade avkortningar		4,778: 03	50,600: —
b. Enligt kyrkostämmans beslut 0.55 % å kr. 27,689,016: — kronor inkomstbelopp		152,289: 59	
med avdrag av beräknade avkortningar		11,516: 30	140,773: 29
		Summa Kronor	191,373: 79

REGISTER

över

Utgifts- och Inkomststaten för år 1927.

	Sid.
Aktier	522
Allmänna bidrag av staten	535
Allmänna läroverket	498
Allmänna pensionsförsäkringen: utgifter	516
Anslag och bidrag till diverse-ändamål	520
Auktionsväsendet	535
Automobiler: utgifter	520
inkomster	535
Avloppsledningar: utgifter	503
specialstat	542
Branavårdsnämnden: utgifter	489
inkomster	526
Brandväsendet: utgifter	507
inkomster	529
Byggnadsnämnden: utgifter	519
inkomster	535
Båttrafiken: utgifter	506
inkomster	529
Diverse utgifter	520
Diverse inkomster	535
Drätselkammaren	517
Fastighetsförvaltn:. utgifter	508
inkomster	530
specialstat	532
Fattigvården: utgifter	485
inkomster	525
Folkskolan: utgifter	490
inkomster	526
Förslagsanslaget	521
Gatuanläggningen; utgifter	502
inkomster	528
Gatubelysningen	503
Gaturenhållningen: utgifter	503
inkomster	528
Hamnen: utgifter	503
inkomster	528
specialstat	546
Hälsovårdsnämnden: utgifter	499
inkomster	527
Högre folkskolan: utgifter	498
inkomster	527
Kallbadhuset: utgifter	504
inkomster	529
Klapphuset	505
Kronouppbörds- och exekutionsväsendet	513
Kyrkan och kyrkliga ändamål	554
Lantegendomsnämnden	549
Lån: utgifter	484
inkomster	523
Magistraten	512
Planteringar: utgifter	502
inkomster	528
Polisväsen o. fångvård: utgifter	515
inkomster	535
Renhållningsverket: utgifter	504
inkomster	528
specialstat	549
Rådhusrätten	512
Räntor och lånekostnader: utgifter	483
inkomster	522
Sammandrag av utgifts- och inkomststaten	537
Skatter	536
Stadsfullmäktige	517
Svingården: utgifter	504
inkomster	528
specialstat	551
Tekniska skolan	538
Undervisningsändamål	498
Varmbadhuset: utgifter	504
inkomster	529
Vatten-, Gas- och elektricitetsverken: utgifter	504
inkomster	528
specialstat	539
Vedgården: utgifter	506
inkomster	529
Vägar	502
Åderdomshemmet: utgifter	487
inkomster	525

Västerås Central-Tryckeri 1927